

RAPORT ANUAL

2021

RAPORT ANUAL

Notă

Acest raport anual prezintă evenimentele din anul calendaristic 2021 și reflectă datele la 31 decembrie 2021. Unele date statistice au caracter provizoriu, urmând a fi revizuite în publicațiile ulterioare ale Autorității de Supraveghere Financiară. Datorită rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor sau să apară mici diferențe față de variațiile procentuale indicate în grafice sau tabele.

Toate drepturile rezervate.

Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

Autoritatea de Supraveghere Financiară,

Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, cod poștal 050092, București

<http://www.asfromania.ro> / office@asfromania.ro

TELVERDE: 0800.825.627

2021

Mesajul Conducerii ASF

Cuvânt înainte

Anul 2021 a fost caracterizat, în principal, de revenirea treptată la normalitate atât din punct de vedere social, cât și din punct de vedere economico-financiar. Capacitatea de gestionare a pandemiei, dar și adaptarea la schimbările structurale, generate de criza sanitară, au vizat toate segmentele societății, reprezentând, în același timp, provocări și oportunități pentru întreg mediul de business, dar și pentru autoritățile publice.

În anul 2021, Autoritatea de Supraveghere Financiară a continuat consolidarea politicii de supraveghere activă și promovarea de activități strategice, cu accent pe transparență sporită și pe accelerarea procesului de digitalizare și inovare în domeniul financiar.

Astfel, au fost demarate noi proiecte importante, care au urmărit îmbunătățirea funcției de supraveghere, reducerea vulnerabilităților și dezvoltarea unor elemente cheie de infrastructură pentru gestionarea riscurilor cibernetice.

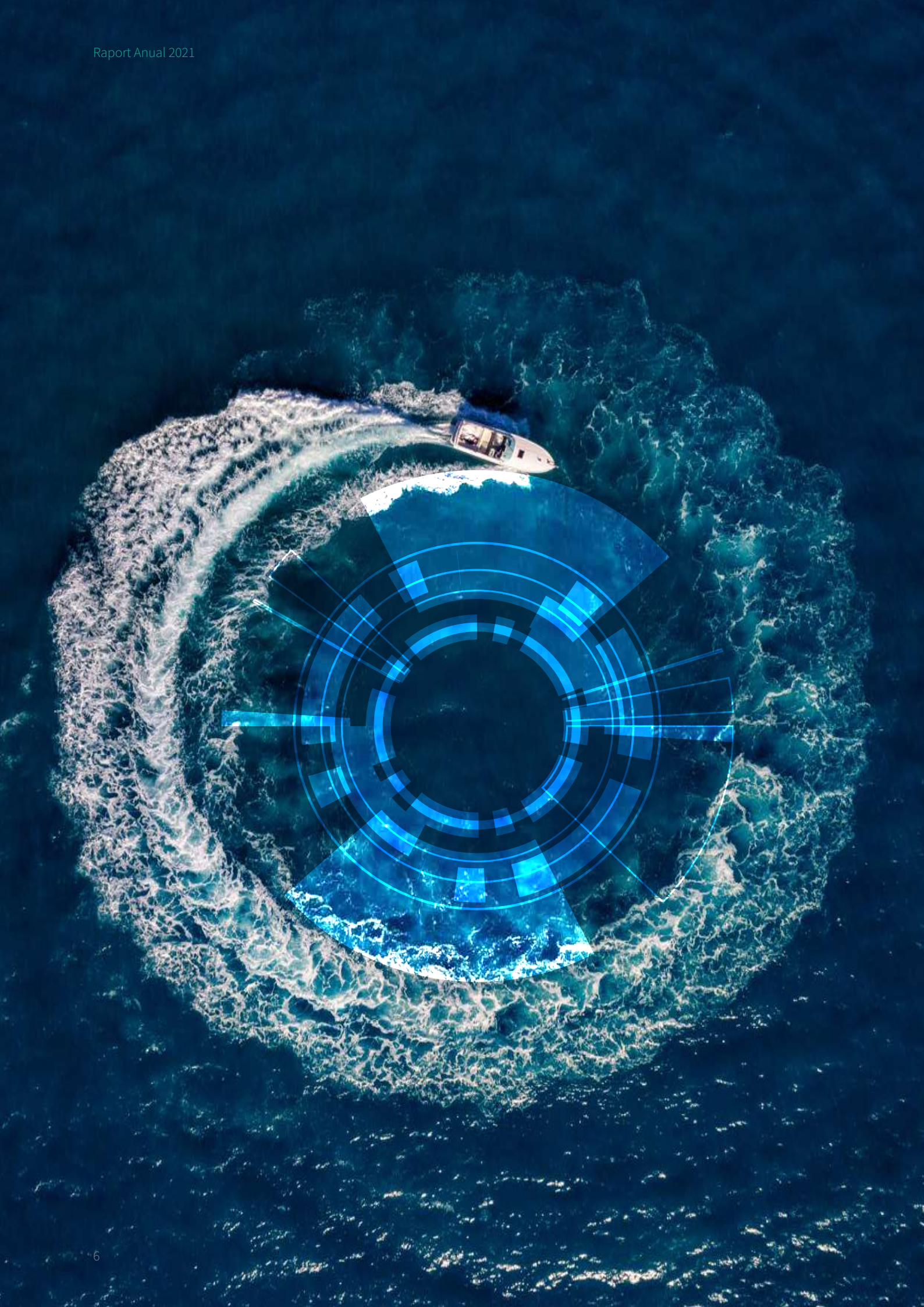
În concordanță cu preocupările europene privind schimbările climatice și tranziția către o economie verde, Autoritatea de Supraveghere Financiară s-a aliniat celor mai bune practici, asumându-și noi responsabilități pe fondul implementării pachetului legislativ european privind finanțele sustenabile.

Pe de altă parte, războiul din Ucraina a ridicat noi motive de îngrijorare pe plan internațional, ducând la o deteriorare rapidă a contextului geopolitic global, ceea ce a determinat, printre altele, majorarea prețurilor energiei și perturbări în lanțurile de aprovizionare la scară largă. Pe fondul unor politici monetare și fiscale de susținere a economiilor, s-au creat premisele persistenței unei inflații ridicate, cu impact asupra industriei, consumatorilor și piețelor financiare în ansamblu.

În acest context, provocările actuale întăresc importanța unor proiecte și direcții de acțiune ale Autorității menite să susțină dezvoltarea sănătoasă a sistemului financiar non-bancar, asigurând buna funcționare a acestuia, în acord cu cele mai bune practici promovate de către autoritățile naționale și europene.

Totodată, dezideratele privind întărirea capacității instituționale vizează ca, în anul 2022, Autoritatea de Supraveghere Financiară să fie recunoscută drept o organizație transparentă și deschisă dialogului, fermă în aplicarea legii, cu procese proactive și eficiente, menite să asigure stabilitatea financiară a piețelor supravegheate, dar și apărarea drepturilor investitorilor, asiguraților, participanților și beneficiarilor sistemului de pensii private.

Prof. univ. dr. Nicu MARCU
Președinte
Autoritatea de Supraveghere Financiară

ASF

pe scurt

1.1. Scurtă prezentare a ASF

Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) s-a înființat în 2013 ca autoritate administrativă autonomă, de specialitate, cu personalitate juridică, independentă, autofinanțată, care își exercită atribuțiile potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, prin preluarea și reorganizarea tuturor atribuțiilor și prerogativelor Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare (CNVM), Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor (CSA) și Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (CSSPP).

ASF contribuie la consolidarea unui cadru integrat de funcționare și supraveghere a piețelor, participanților și operațiunilor pe aceste piețe și are ca obiective:

- asigurarea stabilității, competitivității și bunei funcționări a piețelor de instrumente financiare, promovarea încrederii în aceste piețe și în investițiile în instrumente financiare, precum și asigurarea protecției operatorilor și investitorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase;
- promovarea stabilității activității de asigurare și apărarea drepturilor asiguraților;
- asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor.

ASF exercită, potrivit legii, atribuții de autorizare, reglementare, supraveghere și control asupra entităților, activităților, serviciilor și operațiunilor specifice, desfășurate în cadrul celor trei piețe financiare nebancale:

- Piața instrumentelor și investițiilor financiare;
- Piața asigurărilor-reasigurărilor;
- Piața pensiilor private.

ASF este autoritatea competentă la nivel național pentru aplicarea și urmărirea respectării actelor normative cu directă aplicabilitate emise la nivelul Uniunii Europene, în domeniile prevăzute de OUG nr. 93/2012, precum și pentru transpunerea și implementarea în legislația națională a acelor prevederi emise la nivelul Consiliului UE, Parlamentului UE, Comisiei Europene și ale altor autorități europene.

ASF reprezintă interesele României în cadrul Organizației Internaționale a Reglementatorilor de Valori Mobiliare

(IOSCO), Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA), Autorității Europene pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA), Asociației Internaționale a Supraveghetorilor în Asigurări (IAIS) și Organizației Internaționale a Supraveghetorilor în Pensii (IOPS), fiind membră de drept a acestor autorități internaționale.

Cooperarea instituțională dintre Parlament și Autoritatea de Supraveghere Financiară se desfășoară permanent, pe multiple dimensiuni, care includ participarea Președintelui ASF sau a membrilor Consiliului ASF, precum și a unor experți ai ASF la ședințele comisiilor din cadrul Camerei Deputaților sau Senatului României.

Comunicarea constantă dintre ASF și Parlamentul României se realizează sub multiple forme, printre care:

- participarea la dezbaterile comisiilor de specialitate ale celor două Camere ale Parlamentului asupra proiectelor de acte normative sau inițiative legislative cu impact asupra domeniului de competență al ASF;
- elaborarea de puncte de vedere asupra unor proiecte de acte normative fie la solicitarea comisiilor parlamentare, fie la cererea unor inițiatori sau la solicitarea Departamentului pentru Relația cu Parlamentul, în vederea definitivării poziției Guvernului cu privire la respectivele proiecte legislative;
- întrebări punctuale adresate ASF de către senatori sau deputați.

1.2. Guvernanța ASF

Conform Hotărârilor Parlamentului României nr. 37/14.11.2018, nr. 44/17.12.2018 și nr. 9/24.06.2020, componența Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară în anul 2021 era formată din 9 membri, din care: 5 membri executivi, (președintele, prim-vicepreședintele și 3 vicepreședinți cu atribuții specifice corespunzătoare unuia dintre cele 3 sectoare de supraveghere financiară) și 4 membri neexecutivi.

NICU MARCU

Președinte

**ELENA DOINA
DASCĂLU**

Prim-vicepreședinte

**GABRIEL
GRĂDINESCU**

Vicepreședinte

**CRISTIAN
ROȘU**

Vicepreședinte

**ȘTEFAN DANIEL
ARMEANU**

Vicepreședinte

**JOZSEF
BIRTALAN**

Membru neexecutiv

**IOAN GHEORGHE
ȚARA**

Membru neexecutiv

**AURA GABRIELA
SOCOL**

Membru neexecutiv

**OVIDIU RĂZVAN
WLASSOPOL**

Membru neexecutiv

Potrivit legii de înființare a autorității, Consiliul ASF deliberază în prezența a cel puțin jumătate plus unu dintre membrii săi, incluzând președintele sau, în absența acestuia, prim-vicepreședintele, hotărârile fiind adoptate cu votul a 2/3 din numărul membrilor prezenți.

În cursul anului 2021 au avut loc 68 ședințe ale Consiliului ASF (50 de ședințe ordinare și 18 ședințe extraordinare), în cadrul cărora a fost dezbătut și analizat un număr total de 1.324 Note (1.294 în ședințe ordinare și 30 în ședințe extraordinare), cuprinzând proiecte de acte normative, solicitări pentru acordarea unor atestate/autorizații/avize, rezultate ale acțiunilor

de supraveghere și control împreună cu măsurile și sancțiunile propuse prin emiterea de decizii, analize privind evoluția celor 3 piețe și riscurile identificate la adresa stabilității financiare, analize și propuneri de soluționare ca urmare a unor solicitări transmise de entitățile reglementate și supravegheate de ASF, de anumite instituții sau de alte autorități.

De asemenea, în cursul anului 2021 au avut loc 13 ședințe ale Comitetului Executiv al ASF, în cadrul

căroră au fost dezbătute și analizate 48 de Note.

În anul 2021 au fost emise 48 de acte normative (regulamente, norme, instrucțiuni) și 19 proiecte de acte normative. Totodată, au fost emise 97 de hotărâri cuprinzând dispoziții și măsuri cu caracter intern, 1.042 de acte individuale (avize, autorizații, atestate și decizii), precum și 296 de adrese emise ca urmare a Hotărârilor/Deciziilor luate în cadrul ședințelor de Consiliu.

Situația ședințelor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară în anul 2021

68 Ședințe

Din care:

50 ședințe ordinare

18 ședințe extraordinare

1.324 note prezentate

Din care:

1.103 pentru aprobare

221 pentru informare

În urma ședințelor Consiliul ASF, au fost adoptate hotărâri prin care s-au aprobat sau, după caz, au fost dispuse măsuri punctuale privind:

- emiterea unor acte administrative individuale (decizii, autorizații, avize, atestate) adresate entităților reglementate și/sau supravegheate, la solicitarea acestora;
- actualizarea legislației secundare prin emiterea unor norme, regulamente și instrucțiuni în scopul alinierii la cele mai recente evoluții înregistrate la nivelul legislației primare naționale și a celor mai bune practici europene;
- aplicarea unor sancțiuni și planuri de măsuri în scopul prevenirii/remedierii unor deficiențe

constatate și/sau administrării corespunzătoare a unor riscuri;

- aprobarea unor planuri de redresare și planuri de finanțare pentru restabilirea conformității indicatorilor de prudențialitate a unor entități supravegheate.

Acțiunile întreprinse și hotărârile adoptate de Consiliul ASF în anul 2021 au stat la baza majorității activităților desfășurate în cadrul instituției și au urmărit îndeplinirea obiectivelor și activităților specifice prevăzute în programul de activități al ASF pentru anul 2021.

1.3. Calendarul evenimentelor importante ale Consiliului ASF în anul 2021

IANUARIE

7 Ianuarie - ASF a susținut diversificarea produselor de asigurare, analizând cererile unor brokeri de a deveni creatori de produse de asigurare, care pot include și produsele de nișă

12 Ianuarie - ASF a atras atenția asupra faptului că tranzacțiile cu criptoactive, dar și investițiile în astfel de instrumente, presupun riscuri ridicate în contextul lipsei unei legislații europene sau naționale

19 Ianuarie - ASF a lansat Strategia pentru perioada 2021-2023

28 Ianuarie - ASF a încheiat un acord de colaborare cu ASE-București, Universitatea de Vest din Timișoara și cu Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași în vederea derulării unui proiect de dezvoltare a abilităților antreprenoriale pentru doctoranzi și post doctoranzi în domeniul științelor economice

29 Ianuarie - ASF și ISF au reluat, pentru al patrulea an consecutiv, sesiunile de cursuri care se desfășoară în cadrul programului național Start2Teach destinate profesorilor din învățământul preuniversitar

FEBRUARIE

1 Februarie - ASF a realizat o analiză a dosarelor de daună aferente polițelor auto obligatorii (RCA) avizate de societățile de asigurare în trimestrul al treilea al anului 2020

17 Februarie - ASF a atras atenția potențialilor investitori de a se informa temeinic asupra entităților cu care doresc să încheie contracte de intermediere

19 Februarie - ASF a amânat cu un an obligativitatea aplicării ESEF pentru emitenții listați pe piața reglementată din România

20 Februarie - ASF, Ministerul Educației, BNR, Ministerul Finanțelor și Asociația Română a Băncilor au anunțat lansarea platformei de educație financiară www.edu-fin.ro

MARTIE

23 Martie - ASF a decis aprobarea Regulamentului ASF nr. 7/2021 privind obligația de întocmire de către emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a rapoartelor financiare anuale în formatul de raportare electronic unic

APRILIE

1 Aprilie - ASF a publicat Analiza petițiilor și informărilor de neconformitate înregistrate la ASF în anul 2020, precum și Analiza indicatorilor specifici activității de protecție a consumatorilor, calculați pentru piața asigurărilor – reasigurărilor pentru anul 2020

APRILIE

6 Aprilie – ASF, Ministerul Educației, BNR, Asociația Română a Băncilor, Institutul Bancar Român și Institutul de Studii Financiare au anunțat acreditarea singurului curs integral „Educație economico-financiară pentru profesori”

28 Aprilie – ASF, în colaborare cu Ministerul Finanțelor, a derulat proiectul privind „Strategia națională pentru piața de capital”, finanțat din fonduri europene, având drept consultant Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică

MAI

17 Mai - ASF a lansat Cartea Verde a Academic Fin Hub, un document care reunește idei și principii ce constituie punți de legătură între comunitatea academică și mediul de afaceri, ce au ca scop optimizarea nevoilor din piața muncii cu oferta educațională

AUGUST

4 August - ASF a aprobat un nou cadru de reglementare în domeniul înregistrării și condițiilor de funcționare ale AFIA care beneficiază de excepția de la autorizare prevăzută de art. 2 din Legea nr. 74/2015 prin Regulamentul ASF nr. 11/03.08.2021 pentru modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 10/2015

25 August – ASF, în parteneriat cu BNR, Ministerul Finanțelor și Asociația Română a Băncilor, a organizat cea de a doua ediție a programului de educație financiară – FinClub – destinat elevilor de liceu din clasele a X-a – a XII-a, pasionați de piața financiară

26 August - ASF a lansat un instrument online care facilitează procesul de autorizare pe piața financiară nebanară

SEPTEMBRIE

17 Septembrie - ASF a anunțat deschiderea procedurii falimentului împotriva Societății de Asigurare-Reasigurare City Insurance SA

OCTOMBRIE

11 Octombrie - ASF a demarat cea de-a patra ediție a Caravanei PAD, o campanie de conștientizare a importanței încheierii asigurărilor obligatorii de locuințe

15 Octombrie - ASF reia Programul de educație financiară Student Club

27 Octombrie - România, prin intermediul ASF, realeasă în Comitetul Executiv al Organizației Internaționale a Supraveghetorilor Sistemelor de Pensii Private

28 Octombrie - ASF a finalizat etapa a doua a implementării portalului de autorizări, un instrument online care facilitează procesul de autorizare pe piața financiară nebanară

NOIEMBRIE

18 Noiembrie - ASF a lansat o nouă secțiune dedicată finanțării sustenabile în site-ul propriu

DECEMBRIE

20 Decembrie - ASF, în parteneriat cu BNR, Ministerul Finanțelor și Asociația Română a Băncilor, a organizat cea de-a treia ediție a programului de educație financiară – FinClub – destinat elevilor de liceu din clasele a X-a – a XII-a, pasionați de piața financiară

2. Provocări și realizări ASF în 2021

2.1. Provocările anului 2021

Digitalizarea și inovația tehnologică în domeniul serviciilor financiare

Digitalizarea reprezintă o resursă cheie pentru desfășurarea oricărei activități la nivel global, în contextul în care evoluția tehnologiei depășește în prezent posibilitățile umane de cuprindere și procesare. Procesul de digitalizare reprezintă în prezent una dintre cele mai dinamice evoluții și a transformat, la nivelul anului 2021, toate segmentele societății și economiei. Efectele procesului accelerat de digitalizare s-au materializat printr-o schimbare de paradigmă și în activitatea Autorității și a piețelor financiare nebankare supravegheate și reglementate.

Contextul actual pune accent pe crearea de valoare prin digitalizare, inovații și tehnologii digitale. Transformarea digitală a ASF și dezvoltarea abilităților digitale la nivelul angajaților devine astfel o necesitate. Avantajele transformării digitale (eficacitate, transparență și simplitate) conduc la o productivitate mult mai ridicată a proceselor și creșterea gradului de performanță în toate domeniile de activitate ale ASF (consumatori, piață de capital, asigurări și pensii private).

Tehnologia digitală are potențialul de a eficientiza procese și de a spori calitatea muncii și, astfel, în cadrul ASF au fost identificate o serie de aspecte care au reprezentat pilonii principali în abordarea și gestionarea procesului de digitalizare aferent anului 2021:

- asigurarea unei infrastructuri hardware și software performante, care să poată susține procesele existente și viitoare;
- schimbările din zona de management organizațional;
- nevoia continuă de dezvoltare IT a pieței și colaborarea constructivă cu instituțiile partenere;
- redefinirea strategiilor creionate în anii anteriori conform noilor realități;
- creșterea eficienței modului de gestionare a datelor, precum și a proceselor de business;
- digitalizarea proceselor atât la nivel intern, cât și în ceea ce privește relația cu piața;
- dezvoltarea aptitudinilor salariaților și partenerilor în domeniul IT.
- Toate aceste oportunități prezintă, însă, și unele riscuri care sunt tratate cu deosebită atenție. În acest sens, au fost adoptate măsuri precum:
- elaborarea proactivă a procedurilor interne în scopul asigurării exploatarei potențialului evident al digitalizării;
- colectarea de informații detaliate privind prognozele legate de evoluția pieței în vederea gestionării eficiente a potențialelor scenarii de criză;
- dispunerea de măsuri solide privind protecția datelor cu caracter personal;
- permanentizarea modului de transmitere a raportărilor și a altor documente în format electronic către ASF;
- definirea unor politici de securitate a informației care să corespundă cerințelor actuale din domeniul IT în vederea asigurării integrității, confidențialității și disponibilității sistemelor informatice din cadrul ASF;
- actualizarea sistemelor de protecție împotriva intruziunilor (firewall).

Un demers important al ASF în zona digitalizării a constat în elaborarea Strategiei IT pentru perioada 2021-2023, prin care se are în vedere crearea unei funcții IT coerente, care să faciliteze în mod proactiv implementarea obiectivelor strategice ale ASF, să elimine redundanțele și să creeze valoare adăugată. Constituirea unei infrastructuri informatice adaptate

nevoilor reale, prin modernizarea completă a elementelor hardware și software existente, precum și regândirea serviciilor IT existente, în vederea eficientizării întregii activități atât la nivelul ASF, cât și în relația cu entitățile pieței și organizațiile externe, reprezintă un element esențial al strategiei ASF.

Pentru realizarea acestei strategii s-au avut în vedere următorii factori:

- strategia instituțională a ASF - rolul principal al funcției IT este de a facilita în mod proactiv implementarea strategiei instituționale a ASF;
- evoluțiile rapide din domeniul IT și accelerarea digitalizării din ultimii ani - funcția IT a ASF trebuie să fie pregătită să utilizeze în mod corespunzător evoluțiile din domeniul IT, fie ele standarde, metodologii, platforme software sau de infrastructură, în implementarea strategiei instituționale;
- integrarea ASF în strategia informațională la nivel național și european prin colaborarea cu instituțiile abilitate în acest domeniu.

Strategia IT 2021-2023, prin proiectele în domeniul informatic ce fac parte din transformarea digitală a ASF, trebuie să reprezinte în acest moment **prioritatea zero** a Autorității. Totodată, aceasta este elementul principal, de fapt singura cale care poate lega în mod coerent toate cele trei sectoare componente ale ASF, care alcătuiesc întregul, și care poate fi folosită pentru a implementa misiunea organizației pe termen mediu și lung.

Strategia IT 2021-2023 include atât activitatea internă a organizației (resurse, procese, politici, comunicare etc.), cât și cea externă (care cuprinde toate părțile interesate cum ar fi consumatori, entități supravegheate și reglementate, instituții omoloage etc.).

În etapa următoare de dezvoltare strategică informațională, ASF vizează integrarea tuturor activităților la nivel de sectoare prin explorarea opțiunilor de unificare sau centralizare a unor activități de bază din cadrul sectoarelor sau o integrare a acestora pe verticală.

Transformarea prin digitalizare în cadrul ASF

În perioada următoare, ASF va continua să acorde o atenție sporită transformării interne prin accelerarea procesului de digitalizare și inovației tehnologice în domeniul serviciilor financiare. În acest context și în concordanță cu acțiunile întreprinse la nivelul Comisiei Europene, ESMA și EIOPA, ASF are două direcții strategice, respectiv:

- continuarea procesului intern de digitalizare și implementarea de noi soluții inovatoare;
- încurajarea transformării digitale și dezvoltării capacităților digitale ale salariaților prin inițierea unor sesiuni interne de training pentru a face acest proces fluid și dorit de tot personalul ASF.

În ceea ce privește încurajarea digitalizării, dezvoltării și implementării de noi soluții tehnologice pe piețele financiare, ASF va continua dezvoltarea **FinTech Hub**, un proiect lansat în anul 2019 și care, în anul 2021, și-a dovedit pe deplin utilitatea și a căpătat un caracter permanent la nivelul Autorității.

Pentru a ține pasul cu dezvoltările tehnologice, dar și pentru implementarea măsurilor legislative și de supraveghere necesare, ASF:

- urmărește îndeaproape noutățile în domeniul inovației tehnologice în sectorul financiar prin participarea la grupurile de lucru din cadrul Comisiei Europene, ESMA, EIOPA sau

constituite la nivelul altor organisme europene sau internaționale și analizează beneficiile și riscurile pentru consumatori pe care acestea le pot genera;

- susține demersurile la nivel european de promovare a inovației tehnologice în domeniul serviciilor financiare.

În perioada următoare, ASF va continua să depună eforturi în direcția identificării și implementării celor mai bune modalități de prelucrare și analiză a datelor financiare din piețele supravegheate, pe baza evoluțiilor tehnologice de ultimă oră și a celor mai bune practici în domeniu.

În viziunea ASF, un sistem informatic modern de management al informației va trebui să fie capabil să înglobeze:

- colectarea eficientă de indicatori cantitativi și calitativi și agregarea acestora fără intervenție umană în structuri dinamice de date;
- simularea expertizei umane prin utilizarea de algoritmi de tip "învățare mașină" pe seturi mari de date;
- contextualizarea și diversificarea informațiilor colectate cu ajutorul unor mecanisme de extragere de informații din surse nestructurate de date, precum rețeaua Internet.

Totodată, acest sistem trebuie să beneficieze de o infrastructură de suport solidă, dezvoltarea sa fiind în strânsă corelare cu migrarea previzionată a sistemelor informatice ale ASF către o arhitectură de tip cloud.

Este importantă și pregătirea personalului pentru înțelegerea și aplicarea noului model de lucru și de aceea se impune inițierea de cursuri interne/externe, astfel încât aceștia să adopte toate aceste schimbări în mod natural. Aceste cursuri se vor axa pe principalele competențe necesare, respectiv:

- competențe digitale;
- conectivitate și folosirea platformelor online;
- securitate cibernetică, protecția datelor, siguranța online și etica IT;
- alte teme subsecvente digitalizării.

O astfel de implementare trebuie să vizeze monitorizarea în timp real a proceselor digitalizate,

ceea ce oferă posibilitatea de a lua decizii bazate pe date și nu pe intuiția managerilor.

Fără îndoială, pentru anul 2022, transformarea digitală a ASF reprezintă una dintre liniile principale de acțiune, aceasta contribuind la transformarea organizațională a Autorității și la îmbunătățirea gradului de performanță, în toate domeniile sale de activitate. Digitalizarea evoluează într-un ritm accelerat, modificând și influențând toate activitățile interne și externe dar, în același timp, contribuie la creșterea expunerilor la riscul cibernetic. Din acest motiv, digitalizarea la nivelul Autorității devine esențială pentru identificarea măsurilor de atenuare a riscurilor, precum și pentru asigurarea competitivă la nivel global.

Este timpul să exploatăm la maximum posibilitățile de interacțiune în mediul digital și, în plus, să identificăm noi căi de acțiune care să ducă la îndeplinirea obiectivelor organizaționale.

Asumarea de noi responsabilități de supraveghere pe fondul implementării pachetului UE privind finanțele verzi

Finanțarea sustenabilă reprezintă o preocupare importantă a Uniunii Europene în ultima perioadă, fiind interpretată ca un tip de finanțare care sprijină dezvoltarea durabilă a economiei, reducând în același timp presiunile asupra mediului și luând în considerare aspectele sociale și de guvernanță.

Având în vedere complexitatea domeniului de activitate privind finanțarea sustenabilă, modificările legislative, necesitatea modificării modelelor de afaceri la nivelul tuturor categoriilor de entități reglementate pentru integrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernanță și, în consecință, adaptarea proceselor interne la nivelul ASF pentru monitorizarea respectării noilor cerințe impuse de tranziția verde, ASF a constituit o structură modulară, sub forma unui grup de lucru, format din reprezentanți ai tuturor structurilor organizatorice cu atribuții relevante.

Tot în acest context, Autoritatea s-a implicat prin acordarea de suport tehnic și formularea răspunsurilor din perspectivă sectorială, către Grupul de lucru privind sprijinirea finanțării verzi din cadrul Comitetului Național pentru Supraveghere Macroprudențială (CNSM), care are ca scop identificarea unor posibile soluții pentru sprijinirea finanțării verzi, în acord cu obiectivele asumate la nivel de țară și cu principiile în domeniu de la nivel european. Grupul este constituit din reprezentanți ai Guvernului, Autorității de Supraveghere Financiară și ai Băncii Naționale a României, împreună cu invitați reprezentanți ai unor instituții și asociații relevante din domeniul public și privat, și a devenit operațional la finalul lunii noiembrie 2020. De asemenea, ASF a participat și la întâlniri cu Banca Mondială cu privire la finanțele verzi.

Totodată, în data de 3 iunie 2021, Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială (CNSM) a emis Recomandarea nr. R/6/2021 prin care solicită ASF să comunice către entitățile din aria ei de competență unele recomandări privind abordarea prudentă a riscului climatic. Recomandările emise trebuie să acopere cel puțin următoarele domenii: guvernanta, strategie, managementul riscului, analiză de scenarii și testare la stres și transparență. Aceste recomandări vizează informările pe care entitățile financiare nebankare trebuie să le efectueze în baza regulamentelor europene deja adoptate. În contextul acestei solicitări a CNSM, în cadrul grupului de lucru

a fost elaborat documentul „Recomandări privind abordarea prudentă a riscului climatic” prin care ASF vine în sprijinul entităților, prin clarificarea mai multor elemente privind contextul finanțelor verzi, inclusiv câteva propuneri de a lua în calcul, în activitățile lor, riscurile de durabilitate. Totodată, în cadrul grupului de lucru a fost elaborat și transmis către entitățile financiare nebankare un chestionar (cu termen de răspuns din partea entităților supravegheate 30 iunie 2022) cu privire la aplicabilitatea, dar și măsurile întreprinse referitoare la recomandările menționate anterior.

Asigurarea desfășurării eficiente a activităților de supraveghere a pieței financiare nebankare în condițiile persistenței pandemiei COVID-19 și în 2021

În contextul incertitudinii globale referitoare la consecințele cauzate de pandemia COVID-19, activitatea ASF în domeniul pieței de capital a continuat să fie adaptată situației existente, prin folosirea, în principal, a interacțiunilor la distanță, atât la nivel intern, cât și cu entitățile pieței (semnare digitală și transmitere electronică de documente) și de lucru de la distanță, pentru personalul implicat în activitatea de supraveghere și control permanent.

În cadrul procesului de supraveghere s-a urmărit respectarea de către entități a regulilor de conformitate și de conduită, s-au evaluat și identificat vulnerabilitățile/riscurile, impactul și circumstanțele reale și materiale ale conduitei entității.

S-a avut în vedere o serie de acțiuni de supraveghere precum:

- menținerea unui dialog consistent cu piața pentru a identifica zonele de risc (ex.: reacțiile la testarea planurilor de continuitate a activității, reacțiile și discuțiile cu asociațiile de profil);
- aprofundarea/înțelegerea activității entității și

- stabilirea profilului de risc (ex.: accent pe grupuri, răscumpărări în grup);
- responsabilizarea conducerii entităților în ceea ce privește conduita în administrarea acestora și conștientizarea impactului acțiunilor/demersurilor necorespunzătoare, precum și a eventualelor eșecuri (ex.: onorarea răscumpărărilor, modul de realizare a tranzacțiilor on-line);
- elaborarea unui „tablou” al pieței care să evidențieze entitățile vulnerabile și punctele slabe, prin:
 - ▷ stabilirea unor principii de evaluare a riscurilor pornind de la evaluarea integrată a riscurilor de conduită;
 - ▷ implementarea unei matrice a riscurilor care să permită identificarea și încadrarea principalelor riscuri la nivelul pieței, având scopul de a surprinde într-un singur tablou, pentru o anumită dată, profilul de risc al entităților;
- continuarea aprofundării aspectelor esențiale în activitatea de supraveghere, în paralel cu

- acțiunea proactivă;
- verificarea respectării normelor de evaluare și prezentarea în situațiile financiare a activelor proprii, în special în ceea ce privește lichiditățile proprii prin confirmări solicitate la instituțiile de credit;
- verificarea modului de evaluare a instrumentelor financiare tranzacționabile, aceasta fiind principala categorie de active deținute de societăți;
- monitorizarea atentă a societăților care au întâmpinat dificultăți financiare.

În contextul persistenței pandemiei COVID-19, în anul 2021, ASF a acordat o atenție sporită activităților de supraveghere și de control planificate pentru sectorul asigurărilor, la care s-au adăugat unele suplimentare care au rezultat în urma schimbărilor intervenite în cursul anului pe piața asigurărilor, în special în ceea ce privește activitatea RCA, asigurările de garanții și intensificarea supravegherii din perspectiva analizei activelor financiare ale societăților de asigurare în contextul fluctuațiilor înregistrate pe piețele financiare și a creșterii cursului valutar. S-a continuat monitorizarea nivelului lichidității societăților de asigurare, a fluctuației nivelului fondurilor proprii și a indicatorilor specifici cu sensibilitate ridicată în contextul pandemic și economic cum ar fi rata rezilierilor/răscumpărilor, variația cheltuielilor cu daunele și rezervele tehnice, randamentul investițiilor etc.

Provocările generate de fluctuația disponibilității personalului în contextul pandemiei de COVID-19 atât la nivelul autorității de supraveghere, cât și la nivelul entităților supravegheate au fost depășite prin implicarea susținută a tuturor părților angrenate, prin continuarea și perfecționarea utilizării mediilor de comunicare on-line și prin adaptarea activităților în funcție de necesitățile apărute în contextul evenimentelor semnificative apărute la nivelul pieței asigurărilor din România. S-a realizat transferul exclusiv la transmiterea electronică a corespondenței și a raportărilor, pe platforma e-registratură a autorității, și la organizarea întâlnirilor prin intermediul mijloacelor la distanță și s-au depus eforturi pentru extinderea capacității aplicațiilor

dedicate raportărilor, în vederea facilitării încărcării prin intermediul acestora a documentelor transmise pe suport de hârtie. Riscul cibernetic a reprezentat de asemenea o provocare, în special pentru societățile de asigurare.

Un al doilea set de recomandări pentru societățile de asigurare și de reasigurare privind unele măsuri de minimizare a efectelor crizei COVID-19 pentru anul 2021 a fost transmis în perioada de referință, recomandări care au vizat în principal distribuirea de dividende, angajarea fermă privind distribuirea de dividende, răscumpărarea de acțiuni ordinare, plata remunerației variabile către persoanele care pot asuma în numele societăților riscuri care au impact semnificativ asupra profilului de risc al acestora și stabilirea unui prag conservator de prudență de care să țină seama societățile atunci când adoptă deciziile menționate mai sus.

La nivelul colegiilor de supraveghere constituite pentru supravegherea grupurilor de asigurări din cadrul Uniunii Europene s-a analizat periodic impactul COVID-19 asupra activității societăților de asigurări atât din perspectivă locală, cât și din perspectiva capacității de susținere financiară la nivel de grup.

În domeniul pensiilor private, având în vedere atât efectele produse de pandemie asupra activităților curente ale administratorilor, cât și posibilitatea creșterii riscului cibernetic, administratorii au păstrat și în anul 2021 recomandările ASF pentru diminuarea acestui risc:

- configurarea conturilor de acces și setarea unor parole solide de acces, de preferat cu doi factori de autentificare;
- identificarea riscurilor suplimentare și a modalităților de gestionare în cazul în care se permite personalului utilizarea dispozitivelor de lucru personale (telefon) – controlul și vizibilitatea acestor dispozitive este mai limitată și implică soluții robuste de autentificare;
- instruirea personalului cu privire la riscurile de phishing și la detectarea semnalelor tipice emailurilor de tip phishing;
- instruirea periodică a personalului cu privire la comunicarea/raportarea, incluzând canalul de comunicare, în cel mai scurt timp a problemelor de securitate cibernetică sau a amenințărilor

- cibernetice;
- elaborarea de instrucțiuni/ghiduri de utilizare a unor aplicații de la distanță și testarea acestora anterior utilizării;
- activarea și configurarea criptării datelor utilizate pe computerele/telefoanele utilizate pentru telemuncă pentru a fi protejate în cazul pierderii/furtului dispozitivului de lucru;
- identificarea instrumentelor ce pot fi folosite pentru a bloca accesul neautorizat la dispozitivul

de lucru, pentru a șterge sau copia datele stocate în cadrul acestora.

Datorită măsurilor implementate la nivelul ASF în vederea asigurării continuității activităților specifice în regim de telemuncă, în stare de alertă/urgență în caz de pandemie/epidemie, în cadrul SSAP s-au adaptat fluxurile de lucru la munca de la domiciliu astfel încât să fie duse la îndeplinire toate sarcinile repartizate.

Stabilizarea pieței RCA în contextul falimentului City Insurance

Recâștigarea încrederii cetățenilor în ceea ce privește asigurările s-a dovedit a fi provocarea continuă pentru ASF în anul 2021, un an ce a fost marcat de persistența efectelor pandemiei COVID-19 și de retragerea autorizației societății City Insurance.

Aspectele predominante au ținut de organizarea activității având în vedere provocările generate de situația a două dintre societățile de asigurări din România, și anume City Insurance și Euroins, societăți cu ponderi predominante în piața de RCA.

Fără îndoială, decizia ASF cu privire la retragerea autorizației de funcționare, constatarea stării de insolvență și promovarea cererii privind deschiderea

procedurii falimentului la societatea City Insurance, a reprezentat un eveniment important în anul 2021 pentru piața asigurărilor. Nivelul de implicare în gestionarea situației referitoare la această decizie a presupus eforturi considerabile și susținute pentru resursele de personal, pe lângă gestionarea supravegherii activității celorlalte societăți.

În contextul retragerii autorizației de funcționare a societății City Insurance, ASF a purtat un dialog permanent cu reprezentanții Biroului Asigurătorilor de Autovehicule din România (BAAR) cu privire la analiza de impact asupra disponibilului Fondului Național de Protecție (FNP), administrat de BAAR, și a avizat măsurile propuse de BAAR pentru

menținerea disponibilului FNP în limitele legale. ASF monitorizează permanent nivelul disponibilului FNP, în vederea verificării încadrării acestuia în limitele legale, precum și situația datoriilor societăților de asigurare către BAAR ca urmare a chemărilor acestuia în garanție pentru despăgubiri Carte Verde.

Totodată, ASF a purtat un dialog permanent cu reprezentanții Fondului de Garantare a Asiguraților (FGA) cu privire la impactul asupra resurselor financiare ale FGA, la măsurile propuse de FGA referitoare la modificarea cotelor de contribuții, în vederea asigurării resurselor financiare ale acestuia și a protejării creditorilor de asigurări. De asemenea, ASF a aprobat propunerile Fondului de modificare a Strategiei de investire a resurselor FGA.

Concomitent, pentru a veni în sprijinul consumatorilor/creditorilor de asigurări, ASF a elaborat Ghidul pentru consumatori privind situația City Insurance SA prin care se explică măsurile de protecție existente. Totodată, sunt evidențiate, într-o manieră ușor de parcurs, etapele necesare în vederea recuperării creanței de asigurare de la FGA sau, după caz, de restituire a primelor de asigurare pentru perioada în care riscul nu a mai fost acoperit.

În acest sens, ca urmare a identificării, din activitatea de instrumentare și soluționare a petițiilor, a unor aspecte neconforme în activitatea entităților supravegheate aferente pieței asigurărilor-reasigurărilor, în vederea remedierii acestora și a diminuării potențialelor riscuri, pe parcursul anului 2021, ASF a decis efectuarea mai multor controale la entitățile în cauză, finalizate prin măsuri ferme de sancționare a persoanelor răspunzătoare.

În zona legislației asigurărilor obligatorii, au continuat discuțiile și negocierile pentru definitivarea modificărilor aduse la Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie. Proiectele au vizat în principal rezolvarea Cauzei 2018/4075, dar au inclus și prevederile referitoare la decontare directă și Brexit.

De asemenea, au fost continuate demersurile referitoare la modificarea Legii nr. 213/2015 privind

Fondul de Garantare a Asiguraților, prin analizarea documentelor primite de la Ministerul Finanțelor și transmiterea tuturor documentelor necesare promovării acestui proiect. Proiectul a vizat în principal: reducerea considerabilă a termenului de la care Fondul este îndreptățit să efectueze plăți către creditorii de asigurări, la 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României a deciziei de retragere a autorizației de funcționare a asigurătorului, comparativ cu situația în care creditorii de asigurări trebuiau să aștepte o perioadă semnificativă de timp, respectiv până la momentul rămânerii definitive a hotărârii de deschidere a procedurii de faliment, implicit până la soluționarea unei eventuale căi de atac împotriva sentinței de deschidere a procedurii de faliment; modificarea definiției plafonului de garantare cu referire expresă la nivelul maxim al garantării pentru o creanță de asigurare datorată în temeiul unui contract, nu pe un creditor de asigurare; majorarea cuantumului plafonului de garantare de la 450.000 lei la 500.000 lei; dar și adaptări legislative care să fie în linie cu prevederile Legii nr. 237/2015, Legii nr. 246/2015, Legii nr. 503/2004 și ale Legii nr. 85/2014. Proiectul de lege a fost transformat în proiect de Ordonanță de Urgență, act ce a fost deja publicat în Monitorul Oficial.

În anul 2021, au continuat activitățile intensive de supraveghere a sectorului de asigurări RCA ce deține ponderea majoritară a pieței de asigurări generale și care s-a confruntat în continuare cu provocări semnificative amplificate de falimentul City Insurance și de intensificare a presiunilor exercitate de toate părțile implicate, cu impact direct asupra prețurilor - ale service-urilor auto prin asociațiile profesionale și prin re/direcționarea reclamațiilor, ale transportatorilor prin asociațiile profesionale, ale celorlalte categorii de asigurați și, nu în ultimul rând, ale asigurătorilor. În acest context, ASF și-a exercitat toate atribuțiile pe care legea le permite în scopul de a asigura echilibrul pieței, luând în considerare faptul că protecția consumatorului este prioritară pentru Autoritate și este necesar a asigura un echilibru între tendința generală a creșterii prețurilor asigurărilor pe măsura creșterii daunelor și a cuantumurilor despăgubirilor solicitate de service-urile auto, pe de o parte, și asigurarea stabilității financiare a

societăților de asigurare pentru a putea asigura plata despăgubirilor, pe de altă parte.

Provocările și problemele existente la nivelul pieței asigurărilor auto sunt complexe și este necesară implicarea cu responsabilitate a factorilor decizionali pentru îmbunătățirea și dezvoltarea legislației primare și secundare atât în sectorul asigurărilor, cât și în reglementarea prețurilor de referință a costurilor aferente daunelor auto, pentru a putea asigura premisele necesare supravegherii și controlului eficient al societăților de asigurare și ale îmbunătățirii procesului de soluționare a reclamațiilor pentru protejarea beneficiarilor contractelor de asigurare.

S-au intensificat activitățile de supraveghere și de analiză a pieței asigurărilor RCA, efectuându-se analize periodice ale primelor medii RCA practicate de societățile de asigurare și comparația acestora cu tarifele de referință RCA. De asemenea, s-au elaborat analize ale fundamentării tarifelor de primă RCA - analize ale rapoartelor actuarilor avizați și ale fundamentării tarifelor de primă RCA pentru societățile care au notificat la ASF, în cursul anului 2021, modificări ale tarifelor de primă RCA și analize comparative ale primelor notificate de societățile respective cu tarifele anterioare, precum și ale coeficienților de încărcare utilizați. Totodată, se realizează periodic verificări/comparații ale tarifelor RCA oferite de societățile de asigurare față de cele notificate la ASF, comparații ale factorilor de încărcare pentru perioada de valabilitate a polițelor utilizați de societățile de asigurare față de cei notificați la ASF.

În continuare, ASF administrează numeroasele procese aflate pe rolul instanțelor de judecată inițiate de City Insurance și Euroins care au contestat majoritatea deciziilor emise și măsurile instituite de ASF.

ASF se află în contact permanent cu EIOPA, transmițând inclusiv o scrisoare ce include provocările cu care se confruntă ASF cu privire la contractele de reasigurare încheiate de anumite companii din România cu reasiguratori din state terțe și pentru care legislația europeană are nevoie de modificări și îmbunătățiri în vederea creării de instrumente legale necesare statelor membre pentru a impune măsuri/limitări/restricții cu privire la recunoașterea acestor contracte

în bilanțul societăților de asigurare. Subiectul este analizat acum la nivelul EIOPA și urmează a se efectua consultări extinse pentru a suplimenta reglementarea în ceea ce privește contractele de reasigurare încheiate cu reasiguratori din state terțe.

Suplimentar, aspectele cu privire la tratatele de reasigurare ce implică reasiguratori din state terțe au fost aduse și la cunoștința Comisiei Europene, respectiv a Sloveniei și Franței, prima asigurând președinția rotativă a Consiliului Uniunii Europene până la sfârșitul anului 2021, în timp ce Franța a preluat aceste sarcini pentru o perioadă de 6 luni începând cu 1 ianuarie 2022.

Aspectele se vor discuta în cadrul grupului de lucru constituit la nivelul Consiliului UE pentru modificarea directivei Solvabilitate II, grup de lucru unde ASF, prin specialiștii desemnați să reprezinte autoritatea, participă în mod activ la dezbaterile ce au loc atât prin intervenții punctuale în cadrul întâlnirilor, cât și prin transmitere de propuneri scrise cu posibile soluții de modificare/completare a textelor de compromis.

ASF a răspuns solicitărilor de informații venite din partea tuturor părților interesate, începând cu asigurații și beneficiarii polițelor de asigurare, companiile de intermediere în asigurări, instituțiile statului (Parlamentul României, Guvern, Consiliul Concurenței, ministere etc.), instituții externe de supraveghere, presă și a organizat întâlniri cu asociațiile profesionale ale asigurătorilor, transportatorilor, service-urilor auto, actuarilor pentru a discuta și a identifica cele mai bune soluții pentru stabilirea unui echilibru pe piața asigurărilor RCA. Există în continuare multe provocări, iar soluțiile posibile pentru îmbunătățirea funcționalității pieței asigurărilor RCA sunt disputate, deoarece fiecare soluție în parte afectează în diferite sensuri, pozitive sau negative, părțile interesate.

Ulterior declanșării falimentului City Insurance, intervenția activă a ASF prin toate prerogativele legale (de reglementare, de supraveghere și de control, de comunicare și consultare) a fost susținută și a condus la stabilizarea situației de pe piața asigurărilor RCA spre sfârșitul anului 2021.

2.2. Proiecte importante derulate de ASF în 2021

Proiectul „Strategia națională pentru piața de capital” - finanțat de Comisia Europeană

Autoritatea de Supraveghere Financiară derulează din octombrie 2020, în calitate de beneficiar și în parteneriat cu Ministerul Finanțelor, proiectul „Strategia națională pentru piața de capital”, în care consultanța este asigurată de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD).

Proiectul, finanțat de către Comisia Europeană, se derulează în trei etape. Prima etapă a constat în elaborarea unui raport privind caracteristicile cheie ale sectorului corporativ, accesul la finanțare și starea actuală a pieței de capital din România. Etapa a fost finalizată în februarie 2021, iar raportul de analiză a sectorului corporativ românesc a inclus și o analiză detaliată a evoluției piețelor de oferte publice primare și secundare piețelor de obligațiuni corporative și de capital privat.

În următoarea etapă a fost prezentat Raportul diagnostic privind problemele structurale și barierele semnificative în dezvoltarea pieței de capital din România „Developing a Capital Market Strategy for Growth in Romania”. Pornind de la raportul elaborat în prima etapă a proiectului, OECD a construit un diagnostic al pieței de capital din România, care a cuprins o evaluare a principalelor probleme identificate și recomandări destinate atât instituțiilor publice, cât și asociațiilor profesionale și unor entități private, care au scopul de sprijini extinderea pieței de capital din România, pentru ca aceasta să ocupe un rol central în promovarea creșterii economice în contextul crizei COVID-19, dar și pe termen lung.

Pe baza evaluărilor și recomandărilor din raportul diagnostic elaborat în cadrul etapei a II-a de către OECD, ultima etapă a acestui proiect constă în elaborarea proiectului de Strategie națională a pieței de capital din România de către ASF și Ministerul Finanțelor cu consultarea OECD și agrearea proiectului de document până la finalul lunii iunie 2022.

Continuarea demersurilor pentru sprijinirea acțiunilor de constituire a unei contrapărți centrale

Entitatea care va administra contrapartea centrală s-a înființat ca persoană juridică la finalul anului 2019 (CCP.RO Bucharest SA) și urmează să găzduiască infrastructura care va permite relansarea pieței instrumentelor derivate în România. După obținerea autorizațiilor necesare desfășurării activității, aceasta va asigura mecanisme noi pentru diminuarea și transferul riscurilor pentru piețele operate de BVB și OPCOM (Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale), contribuind la creșterea încrederii și activității pe aceste piețe.

Pentru pregătirea întregului proces a fost semnat un acord care guvernează parteneriatul dintre CCP. RO Bucharest SA (CCP) și furnizorul de servicii de consultanță și tehnologie, Cassa di Compensazione e Garanzia S.p.A. (CC&G). Astfel, contrapartea centrală din Italia furnizează servicii de consultanță și tehnologie pentru pregătirea autorizării și funcționării contrapărții centrale din România.

În cursul anului 2021, au fost întocmite și transmise în prealabil spre analiza ASF seturi ample de proiecte de proceduri și reguli care vor sta la baza funcționării CCP. De asemenea, au continuat eforturile de sprijinire a CCP pentru definitivarea documentației necesare autorizării, prin inițierea de întâlniri cu reprezentanții CCP, precum și cu reprezentanții ESMA și desfășurarea de sesiuni de prezentări referitoare la modul de funcționare a contrapărții centrale.

Volatilitatea pieței de energie electrică este cea mai ridicată în comparație cu alte active financiare și bunuri tranzacționate pe burse. Prețurile energiei electrice depind de perioadele de cerere ridicată, de climatul regiunii sau de sezon, ceea ce generează fluctuații foarte mari deoarece energia electrică nu este stocabilă. Prin urmare, componenta sezonieră a energiei electrice este foarte importantă. În plus, fiindcă energia electrică nu este stocabilă, volatilitatea este foarte ridicată și este caracterizată de salturi.

Ca urmare a situației geopolitice actuale, în prezent piețele internaționale de energie sunt și vor continua să fie caracterizate de o incertitudine ridicată. Astfel, ASF acordă o atenție ridicată modului de calcul al cerințelor de marjă pentru contractele derivate pe energie.

Marjele sunt colectate de la participanți în funcție de tranzacțiile pe care le efectuează pentru a diminua expunerea Contrapărții Centrale în situația de incapacitate de plată și pentru a asigura o bună funcționare a piețelor de energie. Calculul de marje¹ include intervalul de marjă, marja suplimentară și marja de variație.

Sistemul de marjă este compus din marja inițială și marja de variație. Marja inițială este calculată pentru a acoperi eventualele expuneri viitoare. Marja de variație este colectată pentru a acoperi expunerile curente care rezultă din modificările efective ale prețurilor de piață. Pentru a calcula necesarul de marjă suplimentară, pozițiile deschise sunt marcate la piață, iar fondurile sunt colectate de contrapartea centrală pentru a deconta fluxurile de numerar rezultate din pozițiile deschise.

Nivelul cerințelor de marjă se stabilește prin marcarea la piață a pozițiilor participanților și se calculează în funcție de modalitatea de calcul descrisă în metodologia contrapărții centrale².

ASF s-a implicat în discuții cu privire la setul de parametri și datele considerate în simulare. Totodată, ASF a furnizat comentarii cu privire la metodologia și rezultatele simulate în scenariile de risc, testele ex-post (back-test) și simulările de criză (stress-test) realizate de consultantul CC&G (Euronext) și furnizate de CCP.

În momentul în care contrapartea centrală va deveni operațională, vor fi disponibile la tranzacționare instrumente financiare derivate pentru acțiuni lichide din structura indicilor BET și BET-FI, contracte futures pe energie, precum și servicii de clearing pe piața OPCOM.

¹ Documentul descrie în detaliu modul de calcul al marjelor pentru contractele derivate pe energie - shorturl.at/IDX25

² Documentul descrie în detaliu modul de calcul al marjelor pentru contractele derivate pentru acțiuni - shorturl.at/iyAWY

Desfășurarea și finalizarea exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor pe piața asigurărilor din România (BSR)

ASF a demarat în 2020, în cooperare cu EIOPA, un exercițiu de evaluare a activelor și pasivelor sectorului asigurărilor din România (exercițiul BSR - Balance Sheet Review), care a vizat societățile de asigurare ce își desfășoară activitatea și sunt supravegheate de ASF în conformitate cu regimul Solvabilitate II. Exercițiul BSR a cuprins o evaluare cuprinzătoare a conformității cu cadrul Solvabilitate II, realizată de evaluatori externi independenți pe baza unei metodologii definite, fiind evaluate inclusiv gradul de adecvare a sistemului de guvernanță și a poziției financiare și de solvabilitate a societăților de asigurare din România. Exercițiul a inclus 24 de companii de asigurare din România și a avut ca dată de referință 30 iunie 2020.

Exercițiul a avut ca rezultat o scădere semnificativă a gradului de acoperire cu fonduri

proprii eligibile a cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței minime de solvabilitate (MCR), comparativ cu indicatorii raportați de societățile de asigurare la data de referință a exercițiului. După exercițiul BSR, rata de solvabilitate SCR agregată este de 99% (în scădere de la 179%), iar rata MCR este de 259% (în scădere de la 436%). Aceste rezultate includ City Insurance, care era încă activă pe piața din România la data de referință a exercițiului. Autorizația City Insurance pentru desfășurarea activităților de asigurare a fost retrasă în data de 17 septembrie 2021. Exceptând City Insurance, rezultatul exercițiului ar indica o valoare agregată a SCR de 141% și o valoare agregată a MCR de 351%, reprezentând o scădere a SCR și MCR de 37,6 puncte procentuale și, respectiv, de 80 puncte procentuale, comparativ cu indicatorii raportați la data de referință a exercițiului.

Finalizarea și implementarea procedurilor interne privind supravegherea societăților de asigurări, elaborate în baza ghidurilor de supraveghere ale EIOPA

Cel mai important obiectiv din prisma supravegherii a fost finalizarea și implementarea în anul 2021 a procedurilor interne specifice existente în scopul implementării activităților prevăzute în Manualul de supraveghere EIOPA. Astfel, ASF a elaborat un pachet de proceduri și metodologii specifice, care conține principalele evaluări necesare a fi efectuate în vederea asigurării unei supravegheri eficiente a societăților de asigurări prin detectarea riscurilor la care pot fi expuse. Este asigurat astfel cadrul procedural unitar care permite realizarea unei

supravegheri eficiente bazate pe riscuri, evaluarea cantitativă și calitativă a riscurilor fiind transpusă în seturi de indicatori dedicați fiecărui segment de activitate din cadrul unei societăți de asigurare, activitatea fiind susținută și dezvoltată inclusiv prin implementarea unei soluții IT, create intern, de calcul automat al indicatorilor cantitativi. În continuare, se pune accent pe automatizarea proceselor de supraveghere și se investesc resurse interne pentru extinderea proceselor de automatizare, față de cele deja implementate.

Elaborarea unor noi proceduri interne privind supravegherea conduitei societăților de asigurări de pe piața de asigurări din România

În anul 2021, s-a actualizat cadrul procedural intern care vizează supravegherea conduitei distribuitorilor de asigurări, proiect demarat în anul 2020, finanțat de Comisia Europeană prin programul SRSP și care a presupus asistență tehnică acordată de către EIOPA.

Proiectul a avut ca rezultat elaborarea unui cadru conceptual de supraveghere, respectiv Manualul de supraveghere a conduitei distribuitorilor de asigurări, structurat în funcție de factorii care generează riscurile de conduită pe parcursul ciclului de viață al produselor de asigurare. Astfel, la nivelul ASF s-a creat cadrul procedural necesar pentru supravegherea riscurilor specifice de conduită, respectiv: riscurile generate de modelul de afaceri și de managementul entității supravegheate;

riscurile generate de modul în care produsele de asigurare sunt create și dezvoltate; riscurile generate în cadrul proceselor de distribuție a produselor de asigurare și riscurile generate de interacțiunea distribuitorilor cu clienții în etapele post-vânzare.

Procesul de evaluare a riscurilor de conduită presupune identificarea și analizarea aspectelor calitative identificate de ASF în cadrul procesului de supraveghere permanentă, cât și analizarea unui set de indicatori de risc de conduită, la nivel de piață și la nivel de entitate supravegheată, în scopul identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților și planificării acțiunilor ce urmează a fi desfășurate de ASF în vederea limitării și administrării eficiente a acestor riscuri.

Proiectul de Twinning pentru consolidarea supravegherii, a guvernantei corporative și a sistemului de management al riscului în sectorul financiar din Republica Moldova

Proiectul a fost demarat la finele anului 2021 și presupune acordarea de asistență autorității de supraveghere din Republica Moldova în ceea ce privește implementarea reglementărilor europene în domeniul asigurărilor și asigurarea dezvoltării capacității de supraveghere în contextul Acordului de Asociere UE- Republica Moldova. Specialiștii din cadrul ASF vor realiza o analiză GAP asupra prevederilor existente din legislația aferentă sectorului de asigurări din Republica Moldova comparativ cu directiva europeană Solvabilitate

II și directiva auto, precum și regulamentele și actele delegate care la nivelul UE se aplică în mod direct, dar care pentru piața din Republica Moldova ar necesita emiterea de acte normative secundare. Se vor derula misiuni de instruire care se vor concentra pe detalierea și explicarea prevederilor existente în directivele europene menționate mai sus, precum și modalitatea prin care aceste prevederi pot fi integrate în cadrul de reglementare al sectorului de asigurare din Republica Moldova.

Proiectul

„Implementarea cadrului de finanțare durabilă în România” – finanțat de CE prin TSI

În luna octombrie 2021, ASF a formulat o propunere de proiect în vederea obținerii finanțării din partea Comisiei Europene (CE) în cadrul Instrumentului pentru Asistență Tehnică 2022 (TSI), și anume: „Implementarea cadrului de finanțare durabilă în România”.

CE a considerat de interes proiectul privind implementarea unui cadru de finanțare durabilă și a propus abordarea sub formula unui proiect adresat mai multor state (proiect multi-country).

Având în vedere faptul că proiectul se înscrie în aria privind reducerea decalajului de finanțare pentru combaterea schimbărilor climatice prin instrumente de politici publice, acesta a fost aprobat pentru finanțare. Obiectivele pe care le prevedea proiectul inițial au fost dezvoltarea unei campanii de conștientizare privind tranziția verde pe mai multe paliere, evaluarea și îmbunătățirea cadrului de reglementare existent pentru stimularea tranziției către investițiile verzi și consolidarea capacității de supraveghere a cerințelor de raportare privind

finanțele sustenabile bazate pe cadrul legislativ european și cele mai bune practici din UE.

Conceptul de proiect multi-country dezvoltat de CE, urmând aceeași linie cu obiectivele de bază, detaliază aspectele tehnice, altfel că rezultatele așteptate vizează:

- » propunerea de recomandări pentru ajustarea cadrului de reglementare în ceea ce privește transparența legată de sustenabilitate și de raportare;
- » cartografierea nevoilor de date, colectarea acestora și procesele interne;
- » dezvoltarea unui ghid intern și a unor instrumente în scopul asigurării unei supravegheri eficiente a cerințelor de finanțare durabilă;
- » campanie de conștientizare pentru participanții la piață și investitori cu privire la cadrul de supraveghere și recomandările emise;
- » creșterea capacității de supraveghere, prin diseminarea celor mai bune practici pe baza experienței altor autorități și sesiuni de instruire.

SECȚIUNEA I – Activitatea ASF în anul 2021

3. Stabilitatea financiară și supravegherea macroprudențială a sistemului financiar nebanca

3.1. Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială

Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială s-a întrunit de patru ori în cursul anului 2021, deliberând în procedură scrisă. Membrii ASF au participat la toate reuniunile CNSM.

Comitetul Național pentru Supraveghere Macroprudențială a emis următoarele recomandări aplicabile Autorității de Supraveghere Financiară în anul 2021:

Recomandarea CNSM nr. R/2/2021 privind modul de implementare a Recomandării ESRB/2020/15

de modificare a Recomandării ESRB/2020/7 privind restricțiile aplicabile distribuțiilor pe durata pandemiei de COVID-19 - prin care se recomandă Băncii Naționale a României și Autorității de Supraveghere Financiară, în calitate de autorități competente, să solicite instituțiilor de credit, firmelor de investiții, societăților de asigurare și reasigurare, aflate în aria lor de supraveghere, după caz, ca, cel puțin până la 30 septembrie 2021, să evite efectuarea oricăreia dintre următoarele acțiuni, care au ca efect reducerea cantității sau calității fondurilor proprii la nivel consolidat și/sau individual:

- a. să distribuie dividende sau să acorde un angajament irevocabil de a distribui dividende;
- b. să răscumpere acțiuni ordinare;
- c. să creeze o obligație de plată a unei remunerații variabile către un membru al unei categorii de personal ale cărui activități profesionale au un impact material asupra profilului de risc al instituției financiare.

Se exceptează cazul în care instituția financiară dovedește prudență sporită în efectuarea oricăreia dintre acțiunile respective și reducerea respectivă nu depășește nivelul unui prag de distribuie conservator, stabilit de către autoritățile competente având în vedere mai multe aspecte:

- necesitatea ca instituțiile financiare să mențină un nivel suficient de capital pentru a reduce riscul sistemic și a contribui la creșterea economică, luând în considerare riscul deteriorării poziției de solvabilitate a sectorului real din cauza contextului pandemic;
- asigurarea că nivelul distribuirilor oferite de instituțiile financiare este semnificativ mai redus comparativ cu anii precedenți crizei COVID-19;
- particularitățile fiecărui sector aflat în aria de supraveghere a autorității competente respective.

Pe piața asigurărilor, ASF a aplicat recomandarea ESRB 2020/15, stabilind un prag conservator la nivelul de minimum 130% al gradului de solvabilitate determinat ca minimum dintre raportul nivelului fondurilor proprii eligibile să acopere SCR și SCR și raportul nivelului fondurilor proprii eligibile să acopere MCR și MCR, după deducerea din nivelul fondurilor proprii a sumelor ce se planifică a fi distribuite.

Pentru societățile de servicii de investiții financiare, ASF a aplicat recomandarea ESRB 2020/15, stabilind un prag conservator la nivelul de minimum 14% din nivelul ratei fondurilor proprii totale.

Totodată, Autoritatea de Supraveghere Financiară a emis la rândul ei o serie de recomandări aplicabile societăților de asigurare și firmelor de investiții.

În total, 85% din societățile de asigurare și 80% din societățile de servicii de investiții financiare au notificat ASF conformarea cu recomandările emise privind restricțiile aplicabile distribuirilor pe durata pandemiei COVID-19.

Recomandarea CNSM nr. R/3/2021 privind conformarea cu prevederile Ghidului EBA privind detalierea și publicarea indicatorilor de importanță sistemică - EBA/GL/2020/14 - prin care se recomandă Băncii Naționale a României și Autorității de Supraveghere Financiară, în calitate de autorități de supraveghere sectoriale, să se conformeze cu prevederile Ghidului Autorității Bancare Europene privind detalierea și publicarea indicatorilor de importanță sistemică - EBA/GL/2020/14 de la data la care vor exista instituții sistemic importante din punct de vedere global (instituții de tip G-SII³) în cadrul jurisdicției lor și să asigure opozabilitatea prevederilor acestuia față de instituțiile vizate. **În prezent nu există în jurisdicția ASF instituții de tip G-SII.**

Recomandarea CNSM nr. R/5/2021 privind modul de implementare a Recomandării ESRB/2020/12 referitoare la identificarea entităților juridice - prin care se recomandă Băncii Naționale a României și Autorității de Supraveghere Financiară, în măsura permisă de lege și sub rezerva principiului proporționalității:

1. să solicite sau, după caz, să continue să solicite tuturor entităților juridice implicate în tranzacții financiare aflate în sfera lor de competență de supraveghere să dețină un cod standardizat de identificare a entității juridice - LEI (Legal Entity Identifier⁴);
2. a redactarea, impunerea sau modificarea obligațiilor de raportare financiară, să includă sau, după caz, să continue să includă o obligație de a identifica prin intermediul unui LEI:
 - ▷ entitatea juridică care face obiectul obligației de raportare și
 - ▷ orice altă entitate juridică cu privire la care trebuie raportate informații și care deține un LEI.
3. să identifice sau, după caz, să continue să

³ Global Systemically Important Institutions

⁴ LEI reprezintă identificatorul entității juridice (Legal Entity Identifier) și constă într-un cod de referință format din 20 de caractere pentru identificarea unică a entităților distincte din punct de vedere juridic care se angajează în tranzacții financiare plus datele de referință asociate și care se bazează pe standardul ISO 17442 elaborat de Organizația Internațională de Standardizare.

identifice, prin intermediul LEI, orice entitate juridică despre care fac publice informații și care deține un LEI.

Autoritatea de Supraveghere Financiară a sprijinit încă de la apariția acestor coduri standardizate utilizarea lor pe scară largă de către entitățile supravegheate.

Pe **piața de capital**, toate pachetele legislative europene ce impun obligații de raportare entităților (MAR, MiFID II, MiFIR, EMIR, SFTR, MMFR, AIFMD, UCITS etc.) solicită din partea acestora, în mod obligatoriu, utilizarea codului LEI ca identificator. Pe piața asigurărilor, toate **societățile de asigurare** dețin cod LEI. În **sistemul de pensii private**, atât administratorii, cât și fondurile de pensii private sunt înregistrați cu coduri LEI.

Entitatea din România care emite coduri LEI este Depozitarul Central.

Recomandarea CNSM nr. R/6/2021 privind sprijinirea finanțării verzi care se adresează Guvernului, Băncii Naționale a României și Autorității de Supraveghere Financiară și care cuprinde mai multe pachete de măsuri propuse, care vizează trei domenii:

- ▷ creșterea în mod sustenabil a accesului la finanțare pentru proiectele legate de agenda schimbărilor climatice;
- ▷ sprijinirea schimbării structurale a economiei înspre una cu valoare adăugată superioară;
- ▷ îmbunătățirea transparenței, raportărilor și a disponibilității informațiilor legate de schimbările climatice, precum și pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la impactul schimbărilor climatice în societate și în cadrul sistemului financiar.

Astfel, CNSM s-a adresat ASF și BNR să comunice către entitățile din aria lor de competență unele recomandări privind abordarea prudentă a riscului climatic, care să acopere cel puțin următoarele domenii: guvernanță, strategie, managementul riscului, analiză de scenarii și testare la stres și transparență (termen de

implementare 31 decembrie 2021). De asemenea, ASF și BNR au recomandat de a analiza oportunitatea flexibilizării cerințelor prudențiale privind finanțările verzi, în linie cu preocupări similare la nivel european, din perspectiva stimulării acestui tip de creditare, fără afectarea stabilității financiare (termen de implementare: 30 iunie 2022).

Ca urmare a complexității domeniului de activitate privind finanțarea durabilă, care implică schimbări legislative și modificarea modelelor de afaceri la nivelul tuturor categoriilor de entități reglementate pentru integrarea riscurilor de mediu, sociale și de guvernanță, Autoritatea de Supraveghere Financiară a creat o structură modulară distinctă, organizată sub forma unui grup de lucru permanent privind tranziția verde. De asemenea, ASF a publicat un set de recomandări⁵, al căror obiectiv este de a veni în sprijinul entităților supravegheate prin furnizarea unui prim set de informații ce privesc finanțarea durabilă, în special cu privire la importanța în creștere a riscurilor de sustenabilitate, într-un context global, european și local care depune toate eforturile pentru a sprijini finanțarea activităților sustenabile din punct de vedere al mediului, cu scopul de a transforma economiile reale într-unele durabile pe termen lung. Având în vedere familiaritatea unor sintagme uzuale în spațiul public național și internațional, termenii „durabil” și „sustenabil” au fost utilizați ca sinonime.

Autoritatea de Supraveghere Financiară intenționează ca aceste recomandări să reprezinte principii de bune practici care să fie aplicate de către entitățile supravegheate, în domeniul riscurilor de sustenabilitate, pentru a implementa cerințele legale privind organizarea activității și stabilirea unui sistem adecvat de management al riscurilor. Recomandările se adresează entităților supravegheate de către ASF care sunt cuprinse și în articolul 2 din Regulamentul (UE) 2019/2088 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare, respectiv: societăți de asigurare, intermediari în asigurări, administratori de fonduri de pensii, administratori de fonduri de investiții, firme de investiții, emitenți, consultanți financiari.

⁵<https://www.asfromania.ro/ro/a/2243/finan%C8%9Be-sustenabile-%C8%99i-tranzi%C8%9Bia-verde>

3.2. Identificarea și monitorizarea riscurilor, tendințelor și vulnerabilităților la adresa stabilității financiare

Pentru creșterea gradului de transparență și informare a consumatorilor de produse financiare, ASF a elaborat în anul 2021 o serie de rapoarte periodice publicate pe site-ul ASF.

Rapoarte periodice pentru creșterea transparenței piețelor

- Raport privind stabilitatea piețelor financiare nebancare 1/2021 și 2/2021
- Raport lunar de monitorizare a tendințelor pe piețele financiare nebancare (în limba română și engleză)
- Raport săptămânal de monitorizare a tendințelor și riscurilor pe piețele financiare locale și internaționale
- Morning Call
- Raport trimestrial privind evoluția pieței de capital
- Raport trimestrial privind evoluția pieței de asigurări-reasigurări
- Raport trimestrial privind evoluția pieței pensiilor private
- Raportul anual al ASF aferent anului 2020

Raportul privind stabilitatea piețelor financiare nebancare este o analiză amplă a contextului macroeconomic și financiar local și internațional, în perspectiva evoluției pe termen lung a sectorului financiar nebanca din România, a stabilității pieței pensiilor private, a stabilității pieței instrumentelor și investițiilor financiare, a stabilității pieței asigurărilor, a interconectării pe piețele financiare nebancare și a politicilor macroprudențiale. Realizarea unui raport de stabilitate financiară este aliniată practicilor la nivel național din multe state membre ale Uniunii Europene care au o arhitectură instituțională privind supravegherea micro și macroprudențială a sistemului financiar similară celei existente în România.

Raportul contribuie la politica de comunicare instituțională a ASF și la consolidarea imaginii Autorității în domeniul politicii macroprudențiale, stabilității financiare și dezvoltării sustenabile a piețelor pe care le supraveghează. Totodată, raportul fructifică experiența acumulată, metodologiile dezvoltate și practica ASF din ultimii ani în zona de analiză a tendințelor, riscurilor și vulnerabilităților. Prima ediție a acestui raport a fost realizată în anul 2019, acesta fiind publicat pe pagina de internet a ASF cu o frecvență semestrială.

ASF publică lunar un **raport de evoluție a piețelor financiare nebancale** în limba română și engleză cu scopul de a crește notorietatea, vizibilitatea și transparența pe plan internațional, concomitent cu atractivitatea piețelor financiare din România. Similar acestui raport, însă cu o frecvență mai mare, ASF publică rapoarte săptămânale ce conțin o radiografie a evoluțiilor indicatorilor financiari,

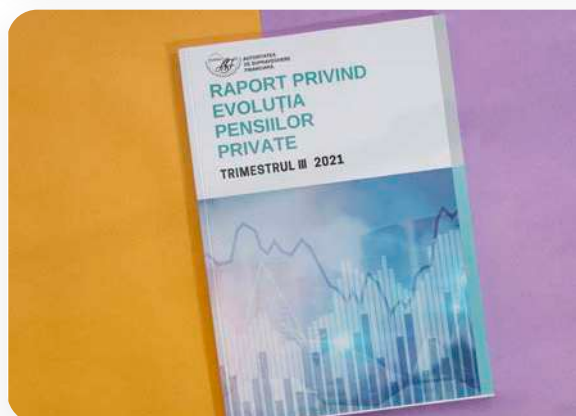
tendențele și riscurile înregistrate pe piețele financiare în intervalul săptămânii analizate, precum și opinii asupra evenimentelor importante din sectorul economic.

Raportul Morning Call reprezintă un raport zilnic al instituției care conține indici, grafice, evoluții, precum și cele mai recente știri din piața financiară.

Raportul privind evoluția pieței de capital prezintă tabloul general al acestui sector pentru trimestrul aferent: piața primară, statistici emitenți, noi emisiuni de instrumente financiare și alte evenimente corporative); piața secundară (evoluția BVB), intermediarii și organismele de plasament colectiv.

Raportul privind evoluția pieței de asigurări prezintă principalii indicatori ai pieței asigurărilor: societăți de asigurare (primele brute subscrise, contractele de asigurare, indemnizațiile brute plătite, rata daunei și a cheltuielilor, rezervele tehnice, lichiditatea societăților de asigurare/reasigurare, date statistice sub regimul Solvabilitate II, asigurările de locuințe, piața RCA etc.), sucursalele (prime brute subscrise, indemnizațiile brute plătite) și brokerii de asigurare/reasigurare (activitatea de intermediere în asigurări, veniturile obținute din activitatea de intermediere în asigurări).

Raportul privind evoluția pieței pensiilor private surprinde statisticile aferente sistemului de pensii private din România, atât pentru fondurile de pensii administrate privat, cât și pentru fondurile de pensii facultative: valoarea activelor nete și totale, numărul de participanți, contribuțiile virate la fondurile de pensii, plata activului net în caz de pensionare, invaliditate sau deces, structura investițională și rate de rentabilitate.

Toate rapoartele mai sus amintite se publică pe pagina de internet a ASF, în scopul creșterii transparenței privind piețele supravegheate.

3.3. Prevenirea și diminuarea a riscului cibernetic în scopul asigurării stabilității sistemului financiar nebancar

ASF a implementat un instrument pentru evaluarea riscurilor informatice prin Norma ASF nr. 4/2018 privind gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate de entitățile autorizate/avizate/înregistrate, reglementate și/sau supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară. Aceasta stabilește cerințele pentru identificarea, prevenirea și reducerea impactului potențial negativ al riscurilor operaționale generate de

utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor la nivel de oameni, procese, sisteme și mediu extern, inclusiv pentru fapte ce țin de criminalitatea informatică. Norma reglementează, de asemenea, activitățile și operațiunile pentru evaluarea, supravegherea și controlul riscurilor operaționale generate de utilizarea sistemelor informatice, precum și gestionarea riscurilor privind securitatea sistemelor informatice.

Conform prevederilor acestei norme, entitățile sunt încadrate **în patru categorii de risc**, fiecare dintre acestea având stabilite activități obligatorii de evaluare a riscurilor operaționale generate de sistemele informatice.

Distribuția entităților supravegheate de ASF în fiecare categorie de risc la finalul anului 2021 a fost următoarea:

1. Categorie „risc major”:

- ▷ 1 operator de piață;
- ▷ 1 depozitar central;
- ▷ Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România;
- ▷ 4 administratori de fonduri de pensii private.

2. Categoria „risc important”:

- ▷ 4 SSIF semnificative din punctul de vedere al mărimii, organizării interne și naturii, extinderii și complexității activității, conform reglementărilor specifice;
- ▷ 15 intermediari care folosesc facilități de tranzacționare prin internet (ADP/AS) - platforme de preluare și transmitere a ordinelor clienților;
- ▷ 1 intermediar (care este și SSIF semnificativă) care are calitatea de market maker și/sau furnizor de lichiditate;
- ▷ 27 de societăți de asigurare și reasigurare;
- ▷ 4 entități care desfășoară activitatea de depozitare a activelor organismelor de plasament colectiv și a fondurilor de pensii private;
- ▷ 5 administratori de fonduri de pensii private.

3. Categoria „risc mediu”:

- ▷ 8 societăți de administrare a investițiilor (SAI), administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA) - care dețin active nete în portofoliu/ administrate în valoare totală, cumulată pentru toate fondurile administrate, de peste 250 milioane euro, echivalent lei;
- ▷ 1 intermediar care prestează servicii conexe de păstrare în siguranță și administrare a instrumentelor financiare în contul clienților, inclusiv custodia și servicii în legătură cu aceasta, cum ar fi administrarea fondurilor sau garanțiilor;
- ▷ Fondul de Compensare a Investitorilor;
- ▷ Fondul de Garantare a Asiguraților;
- ▷ Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private;
- ▷ 1 administrator de fonduri de pensii private.

4. Categoria „risc scăzut”:

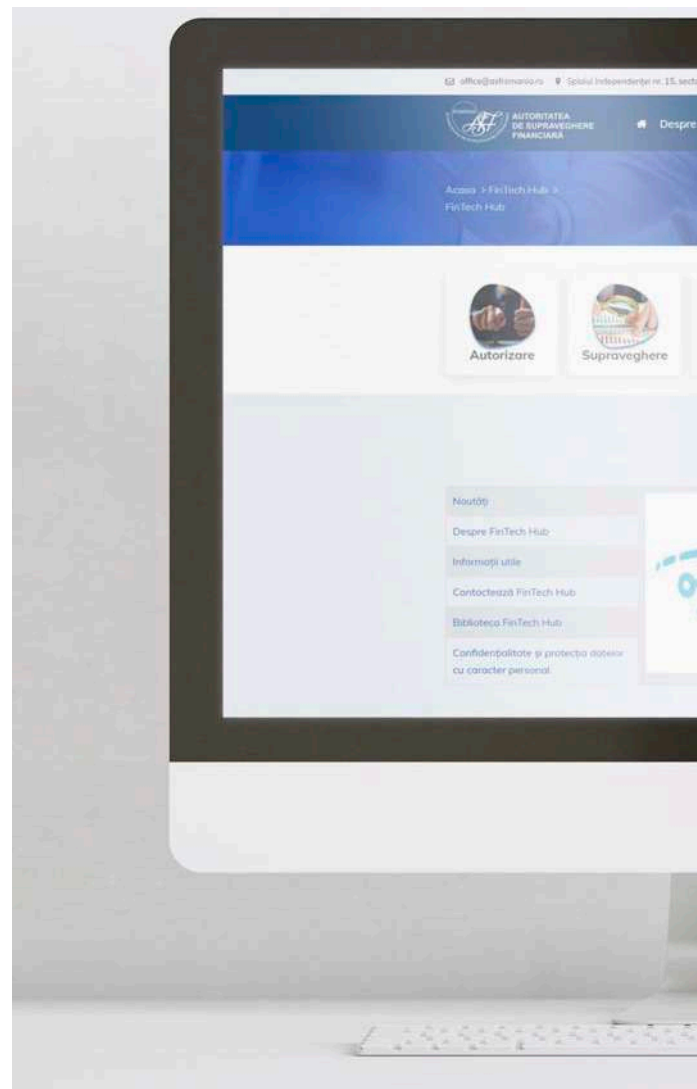
- ▷ 14 societăți de administrare a investițiilor (SAI), administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA) - care dețin active nete în portofoliu/ administrate în valoare totală, cumulată pentru toate fondurile administrate, de până la 250 milioane euro, echivalent lei;
- ▷ 273 intermediari care desfășoară activitate de distribuție a produselor de asigurare și reasigurare.

3.4. Inovația financiară

Având în vedere obiectivele Autorității de Supraveghere Financiară cu privire la digitalizare, activitățile conexe acestui domeniu au devenit o prioritate la nivel instituțional, fiind concretizate prin numeroase demersuri și acțiuni punctuale, de natură a sprijini îndeplinirea obiectivului general de digitalizare.

Pentru a ține pasul cu dezvoltările tehnologice și pentru a implementa măsurile legislative și de supraveghere necesare, ASF a urmărit îndeaproape noutățile în domeniul inovației financiare în sectorul financiar, precum și beneficiile și riscurile pe care acestea le pot genera pentru consumatori. La nivelul ASF a fost urmărit procesul de inovare în cadrul piețelor financiare nebankare pe mai multe paliere, prin activitatea desfășurată în cadrul FinTech Hub și InsurTech Hub, prin participarea în cadrul diferitelor comitete ale autorităților europene, prin implicarea în dezbaterile proiectelor de regulamente aferente pachetului privind finanțele digitale, precum și prin studierea și analizarea materialelor emise pe acest subiect la nivelul celor trei Autorități Europene de Supraveghere (ESAs), dar și la nivelul organismelor internaționale.

Inovația tehnologică în domeniul financiar nebankar presupune menționarea celor doi facilitatori constituiți la nivelul ASF - FinTech Hub și InsurTech Hub - care au rolul de a pune bazele dezvoltării unei modalități de comunicare și colaborare eficientă în zona utilizării inovației tehnologice în domeniul serviciilor financiare între Autoritate și firmele care dezvoltă Fintech. În felul acesta, atât autoritatea, cât și entitățile reglementate și/sau alte societăți interesate înțeleg mai bine oportunitățile și riscurile generate de Fintech, astfel încât soluțiile optime pot fi transpuse în practică mai ușor, după testare și validare de către părțile interesate.

În cadrul FinTech Hub, pe parcursul anului 2021, s-a răspuns la toate solicitările primite de la entitățile interesate care au avut ca obiect atât piața asigurărilor, cât și piața de capital. Au fost reiterate subiecte deschise în anii anteriori cu privire la modificarea legislației aferente RCA, precum și alte subiecte specifice inovației financiare. În ceea ce privește activitatea InsurTech Hub, au fost organizate două evenimente la care au participat reprezentanți ai entităților din piața asigurărilor, ai asociațiilor profesionale de profil, ai mediului academic, precum și ai altor entități interesate, unde au fost discutate subiecte de interes și au fost susținute prezentări din partea Autorității și a asociațiilor profesionale.

Totodată, în susținerea obiectivului de digitalizare, ASF a aplicat în cadrul Instrumentului pentru Asistență Tehnică oferit de Comisia Europeană prin DG REFORM, în vederea asigurării accesului experților ASF la know-how și training centralizat oferit de Comisia Europeană, cu scopul de a

contribui la îmbunătățirea nivelului de cunoștințe al angajaților în domeniul inovației financiare.

Mai mult, la nivel european este în dezbatere un pachet legislativ cu privire la finanțele digitale care cuprinde trei proiecte de regulamente, respectiv proiectul de regulament privind piețele de crypto-active (MiCA), cel privind regimul pilot pentru infrastructurile piețelor financiare bazate pe DLT, precum și cel privind reziliența digitală operațională (DORA). La nivelul ASF a fost asigurată participarea în cadrul reuniunilor Consiliului UE alături de reprezentanții Comisiei Europene și ai statelor membre la dezbaterile pentru cele trei proiecte de regulament.

Pachetul de măsuri este menit să faciliteze și să sprijine potențialul finanțelor digitale în ceea ce privește inovarea și concurența, reducând în

același timp riscurile care decurg din folosirea acestora. Pachetul include o nouă strategie privind finanțele digitale pentru sectorul financiar al UE, cu scopul de a se asigura că Uniunea Europeană adoptă revoluția digitală și că o stimulează cu ajutorul firmelor europene inovatoare, astfel încât consumatorii și companiile europene să se poată bucura de beneficiile finanțelor digitale și să devină împreună un mediu competitiv pentru piața asiatică și americană.

Având în vedere demersurile întreprinse la nivelul UE cu privire la finanțele digitale, în 2021 s-a accentuat procesul de monitorizare a evoluției pachetului legislativ privind finanțele digitale, în vederea identificării posibilelor măsuri necesare la nivelul Autorității pentru pregătirea transformării digitale și a implementării noilor prevederi legale propuse.

3.5. Mecanismul de rezoluție a societăților de asigurare și a firmelor de investiții

Potrivit prevederilor Legii nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor și ale Legii nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, ASF este autoritate de rezoluție pentru:

- societățile de asigurare, persoane juridice române, autorizate de ASF potrivit Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare;
- firmele de investiții, persoane juridice române (societățile de servicii de investiții financiare care sunt supuse unei cerințe de capital inițial reprezentând echivalentul în lei a minimum 730.000 euro);
- sucursalele din România ale firmelor de investiții din state terțe;
- filialele unei firme de investiții sau ale unei societăți financiare holding/societăți financiare holding mixtă care nu includ și o instituție de credit și care fac parte dintr-un grup supus supravegherii pe bază consolidată (art. 1 alin. (1) lit. b), c) sau d) din Legea nr. 312/2015).

Activitățile desfășurate de ASF în anul 2021 în domeniul redresării și rezoluției entităților financiare nebancare corespunzătoare s-au concentrat pe identificarea societăților care îndeplinesc cerințele privind planificarea redresării și a rezoluției, precum și pe elaborarea și actualizarea planurilor de rezoluție.

În cursul anului 2021, nu au fost situații în care să se declanșeze mecanismul de rezoluție pentru nicio societate de asigurare care deține o pondere semnificativă în sistemul național de asigurări.

Societățile de servicii de investiții

financiare supuse regimului de planificare a redresării și rezoluției

Societățile de servicii de investiții financiare (firme de investiții) care dețin o pondere semnificativă în sistemul național și, în acest fel, sunt supuse prevederilor planificării redresării și rezoluției prevăzute în Legea nr. 312/2015, sunt identificate în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2) din actul normativ menționat pe baza îndeplinirii oricăruia dintre următoarele criterii:

- valoarea totală a activelor sale depășește 30 miliarde de euro;
- ponderea activelor totale în produsul intern brut al României depășește 20%, cu excepția cazului în care valoarea activelor totale este sub 5 miliarde de euro.

Raportat la tipurile de entități prevăzute la art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2015 pentru care ASF îndeplinește funcția de autoritate de rezoluție, la sfârșitul anului 2021, ASF a constatat că:

- au fost înregistrate 9 societăți de servicii de investiții financiare, din categoria societăților de servicii de investiții financiare autorizate să presteze servicii și activități de investiții financiare, care sunt supuse unei cerințe de capital inițial reprezentând echivalentul în lei a 730.000 euro;
- nu au existat sucursale în România ale firmelor de investiții din state terțe și nici grupuri supuse supravegherii pe bază consolidată, ale căror societăți-mamă să fie o firmă de investiții sau care, în cazul în care societatea-mamă este o societate financiară holding sau o societate

financiară holding mixtă, nu includ și o instituție de credit.

În urma analizelor efectuate la nivelul ASF, s-a ajuns la concluzia că nicio societate de servicii de investiții financiare nu deține o pondere semnificativă în sistemul financiar național având în vedere nivelul scăzut al activelor gestionate de acestea și ponderea ne semnificativă în produsul intern brut al României.

Societățile de asigurare supuse regimului de planificare a redresării și rezoluției

Societățile de asigurare care dețin o pondere semnificativă în sistemul național de asigurări și, în acest fel, sunt supuse prevederilor planificării redresării și rezoluției, sunt identificate în baza prevederilor art. 3 din Legea nr. 246/2015, pe baza următoarelor criterii:

- a. valoarea rezervelor tehnice brute ale asigurătorului să depășească 5% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute la nivel de piață;
- b. să dețină o cotă de piață de cel puțin 5%, astfel:
 - pentru asigurările de viață, prin raportarea valorii rezervelor tehnice brute ale societății la totalul rezervelor tehnice brute ale tuturor societăților care subscriu asigurări de viață;
 - pentru asigurările generale, prin raportarea valorii primelor brute subscrise ale societății, directe și din acceptări în reasigurare, la valoarea totală a primelor brute subscrise, directe și din acceptări în reasigurare, ale tuturor societăților care subscriu asigurări generale.

Criteriile anterior menționate sunt evaluate pe baza rezultatelor financiare ale exercițiului financiar încheiat. Astfel, în cursul anului 2021 au fost identificate 10 societăți de asigurare care au o pondere semnificativă în sistemul național de asigurări, 9 dintre acestea îndeplinind mai multe condiții simultan. În același timp, un număr de 9 societăți de asigurări aveau rezerve tehnice de peste 5%, 5 societăți de asigurare aveau cota de piață

pentru activitatea de asigurări de viață de peste 5% (pentru una dintre societăți acesta este singurul criteriu îndeplinit, restul îndeplinind și primul criteriu privind rezervele tehnice) și 7 societăți de asigurare aveau cota de piață pentru activitatea de asigurări generale de peste 5% (toate aceste societăți îndeplineau și primul criteriu privind rezervele tehnice). În cursul anului 2021, una dintre cele 10 societăți de asigurare cu o pondere semnificativă în sistemul național i-a fost retrasă autorizația de funcționare de către ASF.

Negocierile legislative privind subiectul redresării și rezoluției la nivelul Uniunii Europene

În data de 22 septembrie 2021, Comisia Europeană a publicat propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția societăților de asigurare și de reasigurare (IRR). ASF participă la nivelul grupului tehnic de experți înființat la nivelul Consiliului Uniunii Europene pentru negocierea propunerii de directivă.

Prin noua directivă se dorește armonizarea legislațiilor naționale în domeniul redresării și rezoluției asigurătorilor sau se introduce, dacă acesta nu există încă, un cadru legislativ în măsura minimă necesară pentru a se asigura că statele membre dispun de aceleași instrumente și proceduri pentru abordarea situațiilor de intrare în dificultate.

Propunerea de directivă a fost elaborată în deplină coerență cu cadrul Solvabilitate II, în special cu principiile de intervenție asupra asigurătorilor în cazul deteriorării condițiilor financiare și cu măsurile de redresare deja disponibile. De asemenea, prin intermediul acestei propuneri se conferă autorităților de supraveghere competența de a impune măsuri preventive asigurătorilor, suplimentare față de cele existente în cazul deteriorării pozițiilor financiare sau al încălcării cerințelor de reglementare, pentru a se evita agravarea problemelor încă din primele etape ale deteriorării.

4. Supravegherea microprudențială a sistemului financiar nebanca

- 4.1. Supravegherea entităților reglementate care desfășoară activități intersectoriale, identificarea și supravegherea suplimentară a grupurilor care fac parte dintr-un conglomerat financiar pentru care ASF este desemnată autoritate competentă coordonatoare și supravegherea integrată

Supravegherea integrată reprezintă pentru ASF unul dintre instrumentele cheie în realizarea procesului de consolidare a supravegherii bazate pe risc. Răspunderile privind supravegherea la nivelul instituției sunt segmentate între structurile de sector însărcinate cu activități de monitorizare, supraveghere și control.

Având în vedere faptul că ASF este autoritatea competentă de supraveghere pentru cele trei piețe financiare nebanca, supravegherea integrată are rolul promovării unei abordări convergente la nivel instituțional.

Pe parcursul anului 2021, acțiunile ASF legate de supravegherea integrată au constat în:

- ▷ participarea la activitatea de supraveghere și de control realizată la nivelul celor trei sectoare din cadrul ASF, pentru acele entități financiare nominalizate de către Consiliul ASF;
- ▷ identificarea grupurilor/conglomeratelor financiare;
- ▷ monitorizarea continuă a tendințelor și a riscurilor aferente piețelor financiare nebancale supravegheate de ASF, în vederea asigurării stabilității financiare și încrederii participanților și consumatorilor.

În privința implementării măsurilor de supraveghere pentru cele mai semnificative entități din punct de vedere al supravegherii bazate pe risc sau al ponderii în piață, supravegherea integrată a fost aplicată în mod direct în cadrul acțiunilor de supraveghere și control prin participarea la două acțiuni de control pentru sectorul asigurărilor-reasigurărilor în anul 2021. Totodată, au fost întocmite analize și recomandări fundamentate în privința implementării măsurilor de supraveghere pentru primele două societăți care înregistrează cel mai mare volum de petiții din piața asigurărilor.

Au fost elaborate analize de tip diagnostic în vederea evaluării mecanismelor de supraveghere ale ASF și identificarea de îmbunătățiri atât ale tacticilor, cât și ale proceselor interne instituționale. Aceste lucruri au presupus:

- identificarea riscurilor și vulnerabilităților prin analize proprii sau cu ocazia desfășurării exercițiilor de evaluare a activelor și pasivelor sectorului asigurărilor din România (Balance Sheet Review - BSR);
- elaborarea de informări, opinii și recomandări privind îmbunătățirea politicilor, mecanismelor și metodologiilor de supraveghere și control sectoriale și integrate, în urma elaborării de analize ale deficiențelor, riscurilor și vulnerabilităților identificate în activitatea de supraveghere.

La capitolul construcție și dezvoltare a unui cadru

integrat de supraveghere, cele mai elocvente exemple pot fi: proiectul de revizuire a modalității de calcul al indicatorilor specifici activității de protecție a consumatorilor pentru piața asigurărilor, din perspectiva clasei A10; participarea la lucrările de elaborare a metodologiilor de determinare a ratingurilor interne; colaborarea în cadrul activităților de amendare a Legii nr. 246/2015 și, respectiv, contribuirea la demersurile de elaborare a unei proceduri unitare privind activitatea de supraveghere la nivelul ASF.

În anul 2021, s-a desfășurat procesul de identificare a entităților autorizate și supravegheate de ASF care aparțin unui grup ce desfășoară activități în mai multe sectoare financiare sau care derulează activitate intersectorială, precum și a celor ce aparțin unui conglomerat financiar pentru care ASF este autoritate competentă. Deși, în urma finalizării procesului menționat, nu au fost identificate entități reglementate și autorizate de către ASF care să fie societate-mamă (lider al grupului) și care să constituie un conglomerat financiar, în zona de supraveghere integrată a fost demarat un proces de construcție a unui cadru de analiză a entităților cu activități trans-sectoriale.

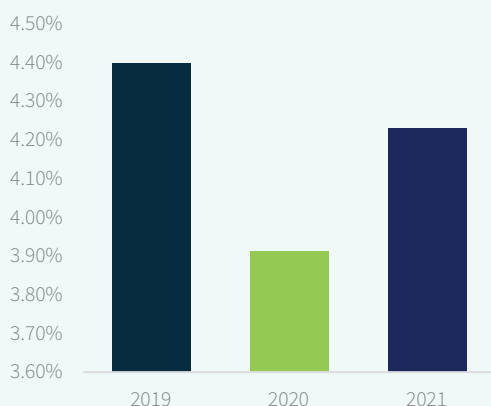
Pe parcursul anului 2021, întreaga activitate de supraveghere integrată a fost planificată, organizată și desfășurată astfel încât efectele pandemiei COVID-19 să fie resimțite în cât mai mică măsură, iar activitatea în ansamblul său să nu fie afectată.

4.2. Supravegherea sectorului instrumente și investiții financiare

Entitățile din sectorul instrumentelor și investițiilor financiare supravegheate de către ASF care au avut activitate în anul 2021

- **16 societăți de servicii de investiții financiare**
- **6 sucursale ale firmelor de investiții din state membre UE**
- **3 sucursale ale instituțiilor de credit din state membre UE**
- **8 consultanți de investiții, dintre care 7 persoane fizice și o persoană juridică**
- **21 administratori de investiții de tip SAI/AFIA**
 - o 9 entități au dublă calitate de SAI și AFIA autorizat⁶ sau AFIA înregistrat⁷;
 - o 6 au doar calitatea de SAI⁸,
 - o 6 au doar calitatea de AFIA autorizat⁹;
- **113 organisme de plasament colectiv din care:**
 - o 82 de OPCVM-uri de tip contractual (fonduri deschise de investiții - FDI) și
 - o 31 de AOPC/FIA de tip contractual sau societăți (de investiții).
 - 26 de AOPC/FIA sunt înființate ca fonduri de investiții (pe bază contractuală). Dintre acestea, unitățile de fond emise de FOA, STK EMERGENT și BET-FI INDEX sunt tranzacționate pe piața principală sau SMT AeRo, administrate de BVB;
 - 6 AOPC/FIA sunt înființate ca societăți de investiții (prin act constitutiv), acțiunile emise de acestea fiind admise la tranzacționare pe piața principală a BVB;
 - din totalul celor 6 societăți de investiții, 4 dețin alături de calitatea de FIA (IR) și pe cea de AFIA autorizat¹⁰.

Ponderea activelor OPC-urilor în PIB

Nr. investitori	2019	2020	2021
Investitori FDI	336.343	341.598	444.352
Investitori FIA	88.709	88.562	88.454

⁶BT Asset Management, SAI Atlas Asset Management

⁷SAI Globinvest SA, SAI Certinvest, SAI Muntenia Invest, SAI Star Asset Management, SAI Broker, SAI Swiss Capital Asset Management, SAI SIRA

⁸Amundi Asset Management SAI, BRD Asset Management S.A.I., SAI Raiffeisen Asset Management, OTP Asset Management Romania SAI, SAI Patria Asset Management, SAI Erste Asset Management

⁹SIF Banat Crișana SA, Evergent Investments (fostă SIF Moldova SA), SIF Transilvania SA, SIF Oltenia SA, Nova Vision Investments AFIA SA (fostă SAI SAFI Invest SA), STK FINANCIAL AFIA SA

¹⁰SIF Banat Crișana SA, Evergent Investments (fostă SIF Moldova SA), SIF Transilvania SA și SIF Oltenia SA

4.2.1. Supravegherea conduitei la nivelul pieței de capital

Supravegherea conduitei societăților de servicii de investiții financiare

În cadrul procesului de supraveghere a societăților de servicii de investiții financiare (SSIF), s-a urmărit respectarea de către SSIF a regulilor de conformitate și de conduită, ținând cont de riscurile asociate activității desfășurate, incluzând: gestionarea relației cu clienții, conflictele de interese, organizarea internă și guvernanta, valoarea activelor clienților aflate în custodia SSIF. Totodată, au fost evaluate și identificate vulnerabilitățile, riscurile și impactul acestora asupra activității societății.

De asemenea, la nivelul supravegherii off-site, s-a realizat încadrarea în clase de risc a SSIF, în baza principiilor și tehnicilor aferente metodei supravegherii bazate pe riscuri (risk based supervision).

Principale demersuri întreprinse în activitatea de supraveghere a societăților de servicii de investiții financiare au constat în:

- notificarea entităților cu privire la adoptarea de măsuri în vederea diminuării riscurilor

identificate în activitatea de supraveghere;

- monitorizarea activelor (fondurilor bănești) ale clienților;
- analiza procesului de follow-up al recomandărilor formulate de către persoanele cheie și de auditorul financiar;
- solicitări transmise SSIF cu privire la aplicarea prevederilor legale în vigoare.

În cursul anului 2021, în urma propunerilor din cadrul grupului de lucru al ESMA privind protecția investitorilor (ESMA Investor Protection and Intermediaries Standing Committee), ASF a desfășurat exercițiul tematic având ca obiect modul de respectare de către SSIF a cerințelor de guvernanta a produsului de către societățile producătoare de instrumente financiare și/sau distribuitoare. Rezultatele acestui exercițiu au fost remise autorității europene de supraveghere (ESMA) în vederea analizării, uniformizării și implementării la scară europeană a unei supravegheri unitare de către toate autoritățile competente.

Supravegherea conduitei instituțiilor de credit

În vederea supravegherii activității desfășurate de către instituțiile de credit care prestează servicii și activități de investiții cu instrumente financiare altele decât cele de la art. 2 alin. (3) din Legea nr. 126/2018, s-a avut în vedere efectuarea de verificări, care au vizat în principal deficiențele constatate de către persoana responsabilă cu funcția de conformitate în activitatea desfășurată pe piața de capital și

măsurile de remediere adoptate în acest sens.

Principale demersuri întreprinse în activitățile de monitorizare au vizat:

- analiza procesului de follow-up al recomandărilor formulate de către persoana responsabilă cu funcția de conformitate;
- clarificări solicitate entităților referitoare la aplicarea prevederilor legale în vigoare.

Supravegherea conduitei sucursalelor firmelor de investiții și instituțiilor de credit din state membre, înscrise în Registrul ASF

Conform prevederilor legale aplicabile, sucursalele firmelor de investiții/instituțiilor de credit din alte state membre transmit ASF un raport semestrial privind activitatea desfășurată care cuprinde și informații cu privire la modul de respectare a prevederilor legale aplicabile sucursalei, în termen de 30 de zile de la încheierea fiecărui semestru.

Principalele aspecte solicitate de ASF cu privire la activitatea desfășurată de sucursalele mai sus menționate au vizat servicii și activități efectiv prestate la nivelul sucursalelor, platformele de tranzacționare utilizate/puse la dispoziția clienților, tipul instrumentelor financiare oferite clienților și piețele pe care acestea se tranzacționează, sesizările

primite în cadrul sucursalelor, obiectul acestora și modul de soluționare etc.

În cursul anului 2021, ca urmare a activității de supraveghere a activității desfășurate de către sucursale, ASF a adoptat, în limita competențelor conferite de reglementările legale în vigoare, în calitate de stat membru gazdă, măsuri în vederea remedierii situațiilor identificate.

Având în vedere competențele limitate ale ASF în calitate de stat membru gazdă, Autoritatea a colaborat atât cu ESMA, cât și cu alte autorități din state membre UE, în calitate de autorități competente din state membre de origine a sucursalelor firmelor de investiții/instituțiilor de credit.

Supravegherea conduitei SAI/OPCVM/AFIA/FIA

Segmentul administrării investițiilor din cadrul ASF are ca atribuții principale supravegherea, monitorizarea și investigarea entităților reglementate, urmărind respectarea regulilor de conduită și acționând pentru asigurarea redresării acestora în vederea protejării intereselor investitorilor.

Pentru a asigura eficiența procesului de supraveghere, toate măsurile și acțiunile instituite/întreprinse trebuie să fie proporționale cu natura, dimensiunea și complexitatea riscurilor inerente activității desfășurate, indiferent de impactul asupra stabilității financiare a pieței de capital (principiul proporționalității).

Principale demersuri întreprinse în activitatea de supraveghere au constat în:

- implementarea unor anumite proceduri interne;
- analiza procesului de follow-up al recomandărilor formulate de către persoanele cheie și de auditorul financiar;
- creșterea frecvenței de monitorizare la nivel intern;
- evitarea situațiilor generatoare de conflicte de interese;
- monitorizarea respectării prevederilor legale privind

conformitatea și conduita entităților supravegheate, în corelație cu încadrarea în clase de risc;

- urmărirea respectării regulilor de transparență, informare, raportare;
- standardizarea anumitor raportări/situații.

Ca urmare a aspectelor sesizate în activitatea de supraveghere și control, în cazul unei SAI, s-a procedat la aplicarea sancțiunilor administrative și la monitorizare, cu o frecvență sporită, în vederea remedierii aspectelor sesizate în urma analizelor de supraveghere prudențială și de conduită, în scopul protejării intereselor investitorilor, cât și pentru prevenirea deteriorării situației financiare a societății.

De asemenea, ca alte activități conexe actului de supraveghere, ASF a participat la exercițiul ESMA privind comisioanele și taxele percepute investitorilor organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare prin transmiterea chestionarului cu informațiile analizate în baza eșantionului stabilit, respectiv o societate de administrare a investițiilor din grup bancar ce reprezintă o cotă de piață a activelor administrate de circa 90%, precum și câteva dintre societățile de administrare a investițiilor independente.

Supravegherea conduitei instituțiilor pieței (BVB și Depozitarul Central)

În vederea supravegherii respectării de către instituțiile pieței a prevederilor reglementărilor legale în vigoare, ASF a avut în vedere efectuarea de verificări, care au vizat în principal:

- ▷ activitatea prestată de către persoanele responsabile cu funcția de conformitate;
- ▷ conduita instituțiilor pieței în baza aspectelor deficitare identificate la nivelul entităților din activitatea de control sau din sesizările primite;
- ▷ verificarea incidentelor apărute în activitatea de compensare-decontare desfășurată de Depozitarul Central;
- ▷ respectarea, de către acționari, a pragurilor de deținere impuse de prevederile legale în vigoare;
- ▷ conformitatea raportărilor transmise de instituțiile de piață, impuse de legislația în vigoare, respectiv identificarea deficiențelor semnalate de aceștia, din perspectiva conformității și conduitei entităților;
- ▷ sesizările primite, obiectul acestora și modalitatea de soluționare.

De asemenea, ASF, în calitate de autoritate competentă, a desfășurat procesul de examinare și evaluare anuală a Depozitarului Central SA și a sistemului de decontare administrat de acesta, în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare (CSDR). Evaluarea anuală, realizată de ASF, s-a efectuat cu implicarea autorităților relevante, respectiv Banca Națională a României și Banca Centrală Europeană, autorități consultate

conform prevederilor art. 22 alin. (6) din CSDR.

Ca urmare a evaluării comune realizate, pe baza informațiilor primite, ASF a apreciat că, în perioada vizată pentru evaluarea Depozitarului Central, nu au intervenit schimbări semnificative în cadrul general de reglementare care să afecteze conformitatea Depozitarului Central cu cerințele CSDR și ale regulamentelor delegate emise în aplicarea acestuia.

Având în vedere volumele și valorile instrucțiunilor decontate și faptul că nu au existat incidente operaționale conform informațiilor primite, activitatea de decontare a Depozitarului Central, precum și sistemele informatice care sprijină această activitate, prezintă un grad adecvat de fiabilitate operațională și o capacitate suficientă pentru a susține volumele de decontare mărite.

Cu toate acestea, există o serie de aspecte, pentru care au fost solicitate Depozitarului Central efectuarea de acțiuni suplimentare, pentru implementare integrală a cerințelor pachetului CSDR și îmbunătățirea unor procese sau mecanisme pentru eficientizarea activităților de decontare și registru.

Supravegherea conduitei consultanților de investiții autorizați de ASF

În anul 2021, principalele verificări efectuate în cadrul supravegherii consultanților de investiții autorizați de ASF au avut în vedere activitatea desfășurată de entitățile autorizate în această calitate și conformitatea raportărilor transmise de aceștia.

4.2.2. Supravegherea prudențială la nivelul pieței de capital

Supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare

În anul 2021, activitatea de supraveghere prudențială a SSIF s-a concentrat pe următoarele activități: încadrarea în clase de risc a societăților de servicii de investiții financiare; monitorizarea riscului de lichiditate și de piață; implementarea Recomandărilor ESRB/2020/15 referitoare la revizuirea unor politici, distribuirea dividendelor, răscumpărarea acțiunilor ordinare și plata remunerației variabile; elaborarea metodologiei de determinare a rating-urilor pentru societățile de servicii de investiții financiare și măsuri preventive adoptate în baza vulnerabilităților

identificate în anul 2021. Printre măsurile preventive se regăsesc: solicitarea de raportări cu frecvență ridicată, atenționarea unor societăți pentru erorile identificate în raportările transmise către ASF, întocmirea unor rapoarte de control permanent având în vedere încălcarea regimului prudențial aplicabil, solicitarea de planuri de măsuri pentru redresarea societății din punct de vedere prudențial și financiar și acordarea unor exceptări de la regimul prudențial aplicabil.

Supravegherea prudențială a organismelor de plasament colectiv

Activitatea de supraveghere a entităților din segmentul OPC pe parcursul anului 2021 a vizat următoarele aspecte:

- prelucrarea, centralizarea și analiza raportărilor transmise de către entitățile reglementate;
- realizarea de analize generale lunare cu privire la riscurile și vulnerabilitățile existente la nivelul OPC, fiind astfel avute în atenție:
 - ▷ riscul de lichiditate, respectiv monitorizarea operațiunilor de subscriere și răscumpărare ale fondurilor de investiții;
 - ▷ riscul de piață, materializat prin volatilitatea VUAN;
 - ▷ riscul de contagiune sau riscul sistemic, având în vedere legăturile complexe de pe piețele financiare, în care organismele de plasament colectiv sunt parte.
- realizarea de analize punctuale privind administrarea riscului la nivelul fondurilor de investiții aflate sub supraveghere;
- participarea la Exercițiul Comun de Supraveghere al ESMA împreună cu autoritățile naționale competente privind costurile și comisioanele organismelor de plasament colectiv;
- luarea de măsuri pentru îmbunătățirea cadrului de administrare al lichidităților OPC supravegheate prin solicitarea administratorilor de realizare a unor analize cu privire la riscul de lichiditate al fondurilor administrate și adoptării de către aceștia de măsuri referitoare la modificarea frecvenței operațiunilor de răscumpărare;
- urmărirea respectării în mod continuu a prevederilor legale aplicabile limitelor investiționale pentru fondurile de investiții supravegheate;
- analiză privind adecvarea capitalului societăților de administrare a investițiilor și elaborarea matricei riscurilor vizând activitatea societăților de administrare a investițiilor;
- atenționarea unor societăți privind aspecte ce țin de activitatea desfășurată;
- participarea la elaborarea metodologiei de determinare a rating-urilor pentru societățile de administrare a investițiilor;
- realizarea Exercițiului de testare la stres pentru riscul de lichiditate în cadrul OPCVM și FIA.

Supravegherea prudențială a instituțiilor pieței de capital

Bursa de Valori București

La sfârșitul anului 2021, Bursa de Valori București SA ca societate mamă a Grupului BVB deținea următoarele participații în societăți afiliate: Depozitarul Central (DC) - 69,04%, CCP.RO Bucharest - 59,52% și Institutul de Guvernanță Corporativă (IGC) deținut în proporție de 100% de BVB. Din luna august 2021, BVB SA nu mai deține participația de 62,45% din Fondul de Compensare a Investitorilor (FCI).

În perioada analizată, ASF a efectuat o serie de analize ale indicatorilor operaționali și economico – financiari, ale administrării riscurilor semnificative, vizând stabilirea și menținerea unui cadru eficient de management al riscurilor. În urma analizării aspectelor relevante privind administrarea riscurilor operatorului de piață, ASF consideră cel puțin următoarele activități care ar necesita o atenție sporită:

- revizuirea procedurilor interne, cum ar fi cele referitoare la managementul incidentelor, astfel încât acestea să adreseze și riscurile generate de pandemie;
- identificarea și tratarea incidentelor într-un mod centralizat la nivelul organizației;
- includerea, în scenariile de test utilizate în testarea Planului de Continuitate a Afacerii (PCA), de operațiuni care testează răspunsul societății

în fața riscurilor generate de pandemie.

BVB înregistrează valori optime pentru indicatorii de lichiditate și solvabilitate, disponibilitățile societății putând acoperi obligațiile exigibile, în condițiile în care datoriile se mențin în continuare la un nivel marginal (BVB nu are datorii pe termen lung).

Indicatorii financiari consolidați la nivelul Grupului BVB au fost influențați de transformarea Fondului de Compensare a Investitorilor din societate pe acțiuni în persoană juridică de drept public în 15 septembrie 2021, dar și de faptul că una dintre societățile afiliate, CCP.RO, nu a înregistrat venituri operaționale nefiind încă autorizată conform EMIR.

Operatorii de piață nu sunt supuși unor cerințe prudențiale și de capital uniforme la nivel european. Totuși, Directiva 2014/65/UE privind piețele de instrumente financiare (MiFID II) prevede că un operator de piață trebuie să dispună, în momentul autorizării și ulterior în orice moment, de resurse financiare suficiente pentru a facilita funcționarea sa ordonată, ținând seama de natura și de amploarea tranzacțiilor încheiate pe piață, precum și de gama și de nivelul riscurilor la care este expus.

Depozitarul Central

Activitatea de supraveghere prudențială a Depozitarului Central a constatat, în principal, în analize curente ale indicatorilor operaționali și economico – financiari, ale cerințelor de capital, ale cadrului general de administrare a riscurilor.

A fost monitorizată permanent derularea și eficientizarea proceselor post-tranzacționare prin desfășurarea de activități de analiză și evaluare a reglementărilor infrastructurii, a acordurilor cu alți depozitari centrali, a funcțiilor și mecanismelor implementate, în vederea diminuării riscurilor la care Depozitarul Central S.A. este expus. În vederea implementării măsurilor de îmbunătățire a cadrului de funcționare și de administrare a riscurilor, ASF a

solicitat informații suplimentare cu privire la:

- revizuirea procedurilor, politicilor și strategiilor pentru a identifica aspecte privind eventuale riscuri și vulnerabilități ale entității și ale sistemelor administrate;
- analizarea scenariilor de variație ale ponderilor proceselor înregistrate în matricea riscurilor, limitei de toleranță la riscuri aplicabilă în cursul anului 2021 în urma revizuirilor și actualizării registrului centralizat al riscurilor și a indicatorilor cheie de performanță;
- revizuirea principalelor caracteristici ale riscului general de afaceri care pot influența activitatea și reactualizarea scenariilor adverse plauzibile pentru perioada următoare pentru a permite

Depozitarului Central gestionarea eficientă a riscului general de afaceri;

- analiza activității de administrare a riscurilor pentru a decide dacă, în conformitate cu cadrul general operațional, Depozitarul Central ar trebui să implementeze modificări în sistemul de management al riscurilor sau noi procese de management al riscurilor, pentru a diminua riscul operațional care rezultă din modificări aduse proceselor operaționale, politicilor, procedurilor și controalelor aplicate;
- evaluarea riscurilor pe care le pot prezenta, pentru operațiunile Depozitarului Central, participanții principali la sistemele de decontare, furnizorii de servicii și utilități, alți depozitari centrali, modalitatea de identificare, monitorizare și gestionare a riscurilor, în vederea respectării prevederilor reglementărilor europene.

Ca urmare a solicitărilor formulate de ASF cu privire la măsurile adoptate de către Depozitarul Central pentru limitarea riscurilor, Depozitarul Central a luat o serie de măsuri dintre care amintim:

implementare a unor mecanisme și sisteme tehnice care să fluidizeze și să simplifice procesele în scopul reducerii riscurilor asociate, monitorizarea continuă a sistemelor din punct de vedere al securității informației în scopul protejării împotriva accesului neautorizat prin mecanisme informatice fiabile și performante, realizarea de analize de impact asupra proceselor asociate activităților efectuate în cadrul departamentelor operaționale ale societății și monitorizarea planului de implementare a cerințelor privind disciplina în decontare.

Bursa de Valori București SA și Depozitarul Central SA dispun de un sistem de control intern asupra procesului de management al riscurilor, care implică analize regulate, evaluări ale eficienței sistemului și, acolo unde se impune, asigurarea remedierii deficiențelor constatate. Rezultatele unor astfel de analize sunt comunicate în mod direct conducerii administrative, comitetului de management al riscurilor și comitetului de audit. Se monitorizează continuu încadrarea în limitele de variație a indicatorilor stabiliți.

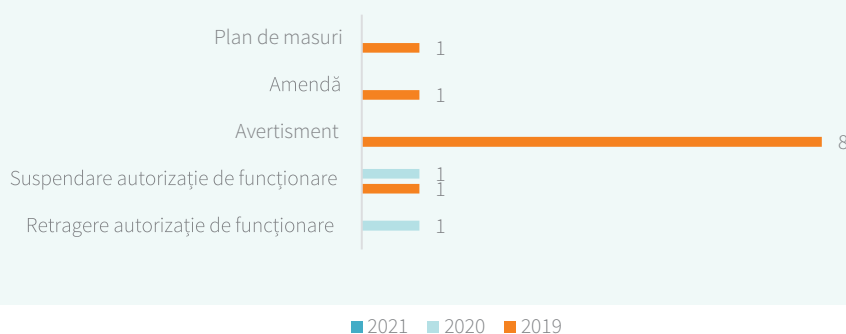
Sanțiuni aplicate în urma supravegherii prudențiale la nivelul pieței de capital

Pentru segmentul organismelor de plasament colectiv, în cursul anului 2021, ASF a sancționat două societăți de administrare a investițiilor ca urmare a activității desfășurate, în ambele situații fiind dispusă atât sancționarea cu amendă a reprezentanților legali/persoanelor responsabile, cât și emiterea de planuri de măsuri pentru remedierea deficiențelor constatate.

Pe segmentul societăților de servicii de investiții

financiare, în cursul anului 2021, ASF nu a aplicat sancțiuni. În perioada 2019-2020 au fost aplicate două sancțiuni cu avertisment, două sancțiuni cu suspendarea autorizației de funcționare și o sancțiune cu retragerea autorizației de funcționare. În ultimii 3 ani (2019-2021), situația centralizată a sancțiunilor/măsurilor impuse societăților de servicii de investiții financiare în urma activității de supraveghere off-site se prezintă astfel:

Măsuri /sanțiuni SSIF 2019-2021

ASF nu a avut planuri de măsuri sau măsuri de remediere dispuse urmare activității de supraveghere prudențială a Bursei de Valori București și a Depozitarului Central.

4.2.3. Activitatea de control la nivelul pieței de capital

Planificarea acțiunilor de control

În anul 2021, la nivelul activității de control a pieței de capital, s-a urmărit consolidarea procesului de implementare a principiilor și tehnicilor de control aferente metodei supravegherii bazate pe riscuri (risk based supervision), prin încorporarea celor mai bune practici în domeniu.

Astfel, fundamentarea planului anual de control și derularea acțiunilor de control s-au realizat în acord cu aceste principii, pentru anul 2021 fiind planificate și efectuate 17 controale, la următoarele tipuri de entități:

Socetăți de administrare a investițiilor (SAI)/ Administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA)	5
Depozitari/Instituții de credit	3
Operatori de piață	1
Sucursale ale firmelor de investiții dintr-un stat membru UE	1
Socetăți de servicii de investiții financiare (SSIF)	7

Adecvarea la contextul pandemiei de COVID-19 și digitalizarea proceselor de control

Întrucât anul 2021 a fost marcat de continuarea și intensificarea pandemiei COVID-19, cu implicații și provocări de adaptare rapidă asupra piețelor de capital și a desfășurării normale a activității entităților, la nivelul structurii de control a Sectorului Instrumente și Investiții Financiare au fost adoptate măsuri de asigurare și consolidare a continuității activității de control.

Adecvarea activității de control la contextul epidemiologic în continuă dinamică s-a realizat prin promovarea și consolidarea digitalizării proceselor specifice în relația cu entitățile controlate, fiind asigurat un flux continuu de informații, prin adaptarea proactivă la condițiile

restrictive și în permanentă schimbare impuse de evoluția pandemiei COVID-19.

Astfel, desfășurarea controalelor s-a realizat fără sincope, conform graficului aprobat de ASF și cu respectarea întocmai a termenelor prevăzute de cadrul normativ/procedural în vigoare, predominant prin intermediul mijloacelor de comunicare electronice (video-conferință, platforme electronice puse la dispoziția entităților pentru colectarea documentelor și informațiilor relevante), fiind utilizate pe scară largă semnătura electronică și accesul de la distanță la toate informațiile necesare desfășurării în bune condiții a activității de control.

Obiectivele activității de control

Dintr-o perspectivă de ansamblu, obiectivele de control periodic la nivelul entităților supravegheate au vizat teme precum guvernanta corporativă, evaluarea modelului de business, stabilitatea financiară a entității, mediul IT, activitatea operațională, politicile și mecanismele de control intern, audit intern, administrarea riscurilor, prevenirea și combaterea spălării banilor/finanțării terorismului și administrarea sancțiunilor internaționale.

Obiectivele specifice de control la fiecare entitate (tematicile de control) au fost axate pe elementele semnificative de conformitate

și de risc, în funcție de gama și complexitatea activității și a serviciilor prestate, nivelul indicatorilor prudențiali/stabilitatea economico-financiară, riscurile identificate în procesul de supraveghere, conduita în relația cu clienții, piața și ASF. Totodată, în cadrul controalelor realizate și/sau finalizate în anul 2021 s-a urmărit evaluarea adecvată a neconformităților constatate/riscurilor identificate, luând în considerare probabilitatea, impactul, circumstanțele reale și materiale ale săvârșirii faptei și conduita făptuitorului, pentru individualizarea corespunzătoare și adoptarea de măsuri eficiente pentru remedierea deficiențelor și gestionarea riscurilor.

Rezultatele activității de control

Sancțiunile/măsurile administrative dispuse de ASF în urma controalelor derulate de Sectorul Instrumente și Investiții Financiare în anul 2021, structurate pe tipuri de entități, se prezintă astfel:

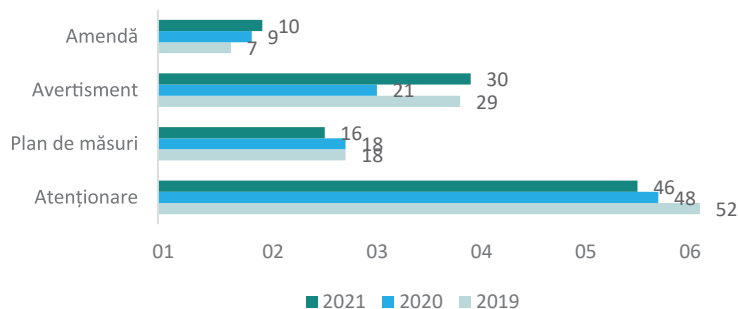
Au existat 55 de măsuri/sancțiuni în anul 2021 pentru intermediari și instituții de piață, după cum urmează:

- ▷ atenționarea a 8 SSIF, a unei instituții de piață, a 8 persoane fizice din cadrul SSIF și a unei persoane fizice din cadrul unei instituții de piață;
- ▷ dispunerea a 7 planuri de măsuri în sarcina SSIF și a unui plan de măsuri în sarcina unei instituții de piață;
- ▷ sancționarea cu avertisment a 4 SSIF, a sucursalei a unei firme din investiții și a 14 persoane fizice din cadrul SSIF;
- ▷ sancționarea cu amendă în cuantum de 10.700 lei a unei SSIF și cu amendă în cuantum total de 18.700 lei a 9 persoane fizice din cadrul SSIF.

În anul 2021, au fost dispuse 47 de măsuri/sancțiuni pentru SAI/AFIA și depozitari:

- ▷ atenționarea a 4 SAI/AFIA și a unui depozitar, a 17 persoane fizice din cadrul SAI/AFIA și a 6 persoane fizice din cadrul depozitarilor;
- ▷ dispunerea a 6 planuri de măsuri în sarcina SAI/AFIA și a 2 planuri de măsuri în sarcina depozitarilor;
- ▷ sancționarea cu avertisment a 4 SAI/AFIA și a 7 persoane fizice din cadrul SAI/AFIA.

În ultimii 3 ani (2019-2021), situația centralizată a sancțiunilor/măsurilor impuse în urma activității de control on-site se prezintă astfel:

Alte activități de control derulate în anul 2021 au fost orientate spre identificarea, prevenirea și reducerea impactului potențial negativ al riscurilor operaționale generate de utilizarea de către entitățile controlate a tehnologiei informației și comunicațiilor.

Principale demersuri întreprinse:

- notificarea entităților cu privire la adoptarea de măsuri de diminuare a riscurilor generate

de incidentele de securitate cibernetică și necesitatea auditării sistemelor informatice de vot și a celor cu impact în sistemul de guvernare;

- monitorizarea incidentelor de securitate informatică;
- analiza procesului de follow-up al recomandărilor formulate de către auditorii IT;
- clarificări transmise entităților referitoare la aplicarea prevederilor Normei ASF nr. 4/2018.

4.2.4. Monitorizarea prestării de servicii și activități de investiții de către entități care nu sunt autorizate în acest scop

Având în vedere obiectivul ASF statuat prin prevederile art. 5 lit. a) din Ordonanța de urgență nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea ASF, de asigurare a stabilității, competitivității și bunei funcționări a piețelor de instrumente financiare, de promovare a încrederii în aceste piețe și în investițiile în instrumente financiare, precum și de asigurare a protecției operatorilor și investitorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase, la nivelul autorității funcționează o structură organizatorică specializată a cărei principală activitate este monitorizarea prestării pe teritoriul României de servicii și activități de investiții prevăzute în secțiunea A din anexa nr. 1 la Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare, de către entități care nu sunt autorizate să presteze astfel de servicii și activități, în condițiile expres stipulate de Legea nr. 126/2018.

În primul semestru al anului 2021, ASF a creat pe pagina web proprie o secțiune dedicată problematicii activităților desfășurate de entitățile neautorizate („ATENȚIE LA ENTITĂȚI NEAUTORIZATE!”), punând la dispoziție formulare și o adresă de email (Entități.Neautorizate@

asfromania.ro) prin intermediul cărora orice persoană poate transmite către ASF informații/sesizări referitoare la activitatea entităților suspecte.

Ținând cont de faptul că, la nivel internațional, s-a înregistrat un trend de creștere accentuată a fenomenului Forex, s-au continuat demersurile de identificare a posibilelor opțiuni de modificare a cadrului legal în scopul de a combate publicitatea agresivă și tehnicile de comunicare persuasivă ale entităților neautorizate/nepasaportate sau ale brokerilor care promovează și vând în mediul online produse derivative speculative cu activ suport în piața forex.

În cursul anului 2021, în urma analizelor și a investigărilor efectuate ca urmare a activității de monitorizare continuă sau a primirii de sesizări, ASF a publicat pe site-ul web propriu 127 de informări, prin intermediul cărora potențialii investitori au fost alertați referitor la 87 de site-uri web și 132 de entități care nu sunt autorizate de ASF să presteze servicii și activități de investiții conform prevederilor Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare. Un număr de 24 dintre aceste informări a fost raportat, pe bază de voluntariat, și la nivelul

IOSCO, deoarece vizau entități care nu dețineau licență într-o jurisdicție anume.

De asemenea, având în vedere că în urma investigațiilor efectuate au rezultat și suspiciuni cu privire la săvârșirea de infracțiuni, astfel cum sunt

acestea prevăzute la art. 262 lit. a) din Legea nr. 126/2018, cu modificările și completările ulterioare, în legătură cu prestarea de servicii și activități de investiții, ASF a întocmit, fundamentat și transmis 9 sesizări către organele de cercetare competente.

4.2.5. Emitenți și abuz de piață

Operațiunile aprobate de ASF în cursul anului 2021 aferente emitenților din România care au vizat valorile mobiliare emise de aceștia, precum și emisiunilor de produse structurate, au constat în:

- **Prospecte întocmite în vederea admiterii la tranzacționare/aferente ofertelor de vânzare acțiuni**

Anul a fost marcat de aprobarea a patru oferte publice inițiale de vânzare de acțiuni, trei dintre ele fiind derulate în vederea admiterii la tranzacționare a acțiunilor pe piața reglementată administrată de BVB, cea de-a patra fiind derulată în vederea admiterii la tranzacționare pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB, toate fiind încheiate cu succes și cu aprobarea prospectului întocmit în vederea admiterii la tranzacționare pe piața reglementată a acțiunilor emise de Chimcomplex SA, emitent care avea acțiunile tranzacționate pe sistemul multilateral de tranzacționare.

De asemenea, s-a observat o creștere a numărului de emitenți care au ales să-și majoreze capitalul social, prin acordarea dreptului de preferință acționarilor societății, unii dintre ei aprobând și tranzacționarea drepturilor de preferință/drepturilor de alocare emise, fiind aprobat un număr de 21 prospecte de oferte primare de vânzare de acțiuni.

- **Prospecte întocmite în vederea admiterii la tranzacționare/aferente ofertelor de vânzare obligațiuni**

Pe parcursul anului au fost aprobate patru prospecte de admitere la tranzacționare a obligațiunilor emise de Agricover Holding SA, Impact Developer & Contractor SA, SSIF BRK Financial Group SA Cluj Napoca și Libra Internet Bank SA. Valoarea împrumutului obligatar al Agricover Holding SA și Libra Internet Bank SA este de 40.000.000 euro fiecare. Impact Developer & Contractor SA a întocmit prospectul în vederea admiterii la tranzacționare a 13.163 obligațiuni, împrumutul obligatar având o valoare de 6.581.500 euro, iar SSIF BRK Financial Group SA a emis 250.000 obligațiuni, împrumutul având o valoare de 25.000.000 lei. De asemenea, a fost aprobat un prospect de ofertă de vânzare de obligațiuni convertibile în acțiuni, emise de Life is Hard SA, societate ale cărei acțiuni sunt tranzacționate pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB SA, valoarea ofertei fiind de 4.510.100 lei (oferta s-a adresat într-o primă etapă acționarilor societății care au achiziționat obligațiuni în valoare de 393.500 lei, iar în etapa a doua unui număr mai mic de 150 investitori).

- **Documente de ofertă de cumpărare/preluare**

Numărul documentelor de ofertă de cumpărare/preluare, aprobate, a fost în linii mari în trendul ultimilor doi ani, ajungând la 12 documente de ofertă de cumpărare și două de preluare obligatorie în condițiile în care în 2020 au fost aprobate 15 documente de cumpărare și unul de preluare obligatorie, iar în 2019 au fost aprobate 13 documente de ofertă de cumpărare și un document aferent unei oferte obligatorii de preluare. După mai bine de 10 ani de la ultima operațiune de acest fel, în anul 2021 a existat o ofertă concurentă de cumpărare de acțiuni emise de SIF Muntenia SA.

- **Retragerea de la tranzacționare a acțiunilor unor emitenți a continuat ca în anii trecuți**

ASF a retras de la tranzacționare acțiunile emise de 14 societăți ca rezultat al finalizării procedurii retragerii obligatorii a acționarilor/ca urmare a hotărârii acționarilor, după răscumpărarea acțiunilor deținute de acționarii care nu au fost de acord cu adoptarea acestei hotărâri/urmare radierii societății de la ONRC/declanșării falimentului.

- **Înregistrarea în evidența ASF a produselor structurate și a unor acțiuni sau obligațiuni care se intenționează a fi tranzacționate pe piața reglementată/sistemul multilateral de tranzacționare**

În esență, ASF a înregistrat operațiunile corporative (divizare/fuziune, majorarea sau reducerea capitalului social, consolidarea valorii nominale etc.) desfășurate de emitenți, care au dus la modificarea caracteristicilor sau numărului de instrumente financiare, deja admise la tranzacționare pe piața reglementată sau sistemul multilateral de tranzacționare.

- **Operațiuni transfrontaliere**

În conformitate cu prevederile legale, armonizate cu directivele/regulamentele europene, în calitate de stat gazdă, ASF primește de la autoritățile similare din spațiul UE prospectele aprobate de acestea, certificatul și rezumatul în limba română a prospectelor, această notificare fiind realizată de curând prin intermediul platformei ESMA.

Conform normelor legale, în aceste cazuri ASF nu inițiază nicio procedură de aprobare a prospectului, însă asigură publicarea lor pe pagina autorității așa cum dispune Regulamentul (UE) 2017/1129.

În cursul anului, ASF a fost notificată cu privire la aprobarea a 37 de astfel de prospecte (document unic sau documente separate) și a 84 de suplimente (amendamente) la prospectele deja aprobate, iar, la rândul ei, ASF a notificat trei autorități din state membre (Austria, Ungaria și Polonia) în legătură cu aprobarea prospectului de bază întocmit de SSIF BRK Financial Group SA Cluj Napoca.

În baza prospectului notificat, au fost emise 8 Certificate de înregistrare a produselor structurate în vederea admiterii acestora la tranzacționare pe piața reglementată din Viena.

În vederea admiterii la tranzacționare a unor produse structurate emise în baza prospectelor de bază aprobate de alte autorități din cadrul UE și notificate ASF, printre alte documente solicitate de BVB, sunt certificatele de înregistrare a respectivelor instrumente financiare la ASF.

Pentru produsele structurate emise de Erste Group Bank AG Austria, în baza prospectului pașaportat de autoritatea statului membru de origine - FMA Austria și a termenilor finali comunicați, urmare a analizei desfășurate au fost emise 51 de certificate de înregistrare a produselor structurate, iar pentru cele emise de Raiffeisen Centrobank AG Viena au fost emise 24 de certificate de înregistrare a produselor structurate.

Participarea ASF la grupuri de lucru legate de operațiunile corporative ale emitenților

Totodată, ASF a avut o participare activă la întâlnirile periodice ale grupurilor de lucru ESMA, precum și a celor cu reprezentanții Asociației pentru Relații cu Investitorii la Bursă din România, organizațiilor profesionale precum Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar, Camera Auditorilor Financiari

din România, Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a României, societăților de consultanță BIG 4, societăților de consultanță din domeniul IT pentru dezbaterile unor aspecte ce țin de reglementările incidente emitenților de valori mobiliare (implementarea proiectului ESEF).

Sanctiuni aplicate

În baza analizelor specifice, realizate în ceea ce privește obligația de a derula oferta obligatorie de preluare, în perioada 2020 – 2021, au fost emise 5 acte individuale de sancționare cu amendă, valoarea totală fiind de 485.001 lei.

În perioada 2019 – 2021 au fost emise 169 de acte individuale prin care au fost dispuse măsuri sancționatorii și de autoritate în vederea asigurării respectării obligațiilor care decurg din calitatea de emitent.

Din această perspectivă, în perioada 2019 - 2021 au fost aplicate măsuri sancționatorii cu avertisment (2) și cu amendă (26) în cuantum de 1.094.800 lei pentru: nerespectarea obligației de raportare curentă/periodică și pentru nerespectarea drepturilor acționarilor, nerespectarea prevederilor art. 62 din Legea nr. 24/2017 (devenit art. 64 după renumerotare și republicare), pentru nerespectarea prevederilor art. 62 din Legea nr. 24/2017 (devenit art. 64 după renumerotare și republicare), pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (1) din Legea nr. 24/2017, afectarea dreptului legal al acționarilor cu deținerea calificată prevăzută de lege de a solicita și obține convocarea/desfășurarea Adunării Generale a Acționarilor cu includerea pe ordinea de zi a rezoluțiilor propuse de aceștia.

De asemenea, în perioada menționată au fost emise 141 acte individuale prin care au fost dispuse măsuri de autoritate în vederea:

- ▷ suspendării drepturilor de vot pentru acționarii care nu se încadrează în prevederile art. 2861 din Legea nr. 297/2004;
- ▷ neexercitării drepturilor de vot aferente poziției deținute cu nerespectarea art. 2861 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 cu modificările și completările ulterioare în adunările generale;
- ▷ înstrăinării acțiunilor care erau achiziționate cu nerespectarea prevederilor art. 2861 din Legea nr. 297/2004;
- ▷ respectării obligațiilor ce decurg din calitatea de emitent (conformitatea situațiilor financiare cu Standardele Internaționale de raportare financiară/numirea auditorului financiar/ de a da curs cererii de convocare/completare a ordinii de zi a adunării generale formulate de acționarilor îndreptățiți/ respectarea obligațiilor de raportare curentă și periodică etc).

Pe tot parcursul anului 2021 s-a înregistrat o activitate constantă în ceea ce privește Adunările Generale ale Acționarilor convocate de emitenți, care a presupus o monitorizare permanentă, în vederea respectării dispozițiilor legale incidente, și, totodată adaptării la noile condiții generate de pandemia COVID-19. Astfel, ca urmare a situației generate de pandemia COVID-19, ASF a continuat să identifice și să analizeze riscurile la nivelul emitenților, aspecte care au presupus intensificarea acțiunilor de supraveghere.

În ceea ce privește supravegherea respectării de către emitenți a obligațiilor de

transparență și cele legate de drepturile acționarilor, ca urmare a rezultatelor verificărilor specifice efectuate au fost transmise adrese de atenționare și de conformare la prevederile legale.

În cursul anului 2021, în urma analizelor efectuate în contextul activității specifice de supraveghere a îndeplinirii obligațiilor de raportare periodică au fost transmise aproximativ 500 de adrese de atenționare și au fost întocmite 30 de rapoarte de control permanent.

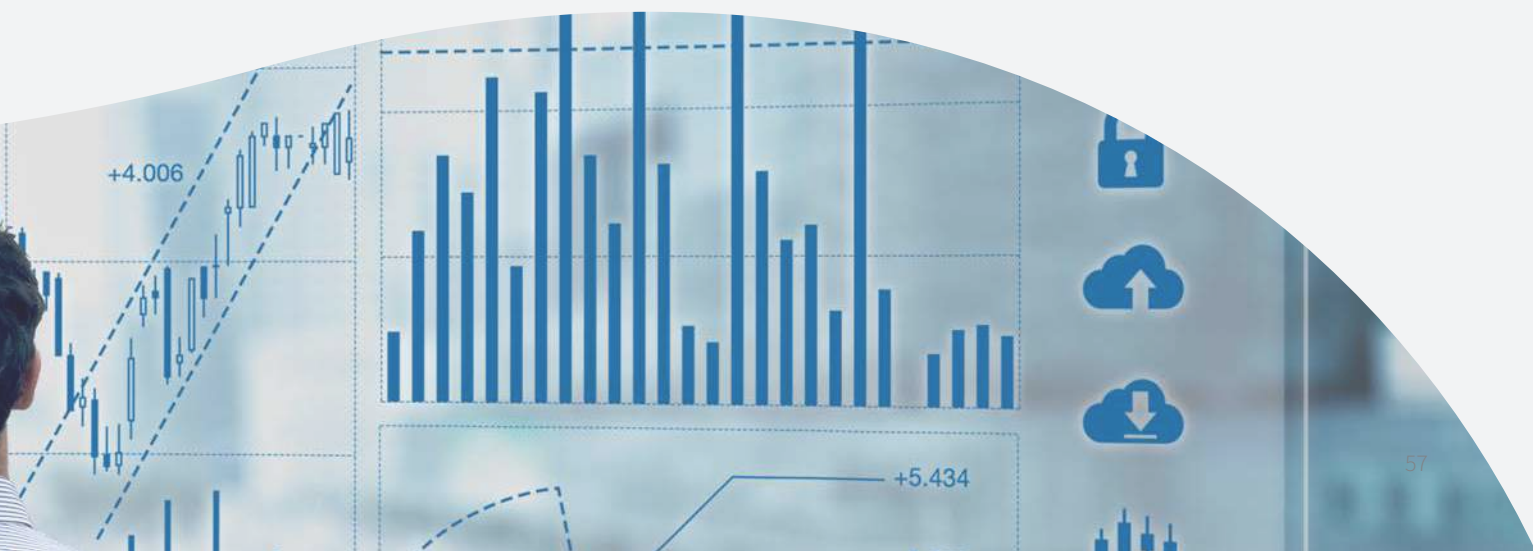
De asemenea, în continuarea activităților specifice rezultate din modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 27/2010 privind supravegherea electronică prin raportări, au fost transmise societăților emitente adrese de informare/atenționare cu privire la obligația respectării dispozițiilor legale în ceea ce privește raportarea electronică.

Din perspectiva obligațiilor de transparență periodică, a fost verificată respectarea de către toți emitenții (ale căror valori mobiliare sunt tranzacționate pe piața reglementată și sistemul alternativ de tranzacționare) a cerințelor de raportare (anuală, trimestrială și semestrială) prevăzute de Legea nr. 24/2017 și Regulamentul ASF nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață.

Din punct de vedere al conformității cu reglementările de raportare nefinanciară au fost analizate 38 de raportări din punctul de vedere al existenței și, respectiv, 11 raportări din punctul de vedere al existenței și conținutului pentru emitenți listați pe piețele reglementate în domeniul de aplicare al activităților de supraveghere în sensul articolului 19a (declarație nefinanciară) sau al articolului 29a (declarație nefinanciară consolidată) din Directiva contabilă.

Totodată, din punct de vedere al verificării conformității cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară a situațiilor financiare cuprinse în cadrul prospectelor pentru societățile care sunt tranzacționate pe o piață reglementată, au fost verificate situațiile financiare anuale a 6 emitenți.

Un alt aspect care a constituit obiectiv specific a fost reprezentat de necesitatea dispunerii tuturor măsurilor pentru implementarea cerințelor tehnice prin care toate rapoartele financiare anuale ale emitenților listați pe piețele reglementate vor fi întocmite într-un format electronic unic structurat, European Single Electronic Format (ESEF), începând de la 1 ianuarie 2020, aprobate de către Comisia Europeană prin Regulamentul delegat (UE) 2018/815.

Prevenirea și identificarea abuzului de piață

ASF a realizat în cursul anului 2021 activități de monitorizare a gradului de respectare, de către subiecții vizați, a cerințelor de conduită și raportare prevăzute în legislația incidentă în materia abuzului de piață, fără a se limita la, publicarea sau amânarea publicării informațiilor privilegiate, întocmirea și actualizarea listelor privind persoanele care au acces la informațiile privilegiate, raportarea tranzacțiilor efectuate de către persoanele de conducere, instituirea perioadelor închise și restricțiile privind tranzacționarea în aceste perioade sau modalitățile de realizare a programelor de răscumpărare și a măsurilor de stabilizare.

În acest context, activitatea de monitorizare a cerințelor de conduită și raportare a avut ca rezultat:

- identificarea unui număr de 23 programe de răscumpărare aflate în derulare, în cazul unui număr de 12 emitenți fiind necesară informarea acestora asupra obligațiilor legale care le revin în contextul acestor operațiuni;
- identificarea unui număr de 108 emitenți care nu au publicat calendarul financiar în termenul legal sau nu au completat în mod corect calendarul financiar. În virtutea rolului său de Autoritate a pieței de capital, ASF a transmis 128 de atenționări cu privire la obligația respectării cadrului legal incident;
- transmiterea către noile societăți emitente a unui număr de 20 de adrese de informare privind cerințe aplicabile în materia abuzului de piață;
- identificarea unui număr de 7 situații în care a fost necesară solicitarea de informații suplimentare din partea emitenților vizați sau oferirea de clarificări din partea Autorității, astfel încât aceștia să poată avea capacitatea de a evalua complet și corect informațiile în cauză în raport de criteriile aplicabile informațiilor privilegiate;
- verificarea unui eșantion de emitenți, pentru scopul identificării gradului de conformare

a acestora cu cerințele de formă și conținut impuse de legislația în vigoare în materia întocmirii listelor prevăzute la art. 18 alin. (1) - (2) și 19 din Regulamentul UE nr. 596/2014 privind abuzul de piață. În cazul unui număr de 45 de emitenți s-a solicitat reevaluarea informațiilor comunicate și retransmiterea acestora către ASF;

- verificarea unui număr de 492 de notificări inițiale/modificate, transmise ASF în aplicarea art. 19 alin. (1) din Regulamentul UE nr. 596/2014, din prisma conformării acestora cu modalitățile și termenele de notificare.

Având în vedere deficiențele de punere în aplicare a normelor în materie, identificate în cursul activității de supraveghere, pe lângă clarificările punctuale oferite emitenților, ASF a realizat, în sprijinul societăților listate, un material clarificator care a fost publicat în anul 2021 pe website-ul propriu.

În ceea ce privește posibila incidență a obligației de publicare a informațiilor privilegiate, asistența acordată emitenților a reprezentat și în cursul anului 2021 un exercițiu constant al ASF. Scopul principal a fost de a sprijini emitenții în a evalua corect informațiile/evenimentele din perspectiva criteriilor care definesc informația privilegiată și, în final, de a informa corect și complet investitorii cu privire la evenimentele care au făcut obiectul știrilor/articolelor de presă.

Totodată, ASF a contribuit la clarificarea modalității de aplicare a cadrului legal incident în materia abuzului de piață, prin oferirea unor puncte de vedere de specialitate emitenților de valori mobiliare și intermediarilor de pe piața de capital, care au vizat subiecte precum operațiunile de răscumpărare, perioadele închise sau obligațiile de raportare și conduită, atât prin intermediul adreselor scrise, cât și prin organizarea unor întâlniri tematice în mediul online.

4.2.6. Supravegherea electronică

Monitorizarea în timp real a activității de tranzacționare pe piețele reglementate/sistemele multilaterale de tranzacționare pentru identificarea tranzacțiilor/ordinelor care generează o evoluție anormală a prețului și a volumului

Valoarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derulate pe piața de capital din România a cunoscut o creștere în anul 2021 comparativ cu anul 2020, atât pe piața reglementată (+9,52%), dar mai ales pe SMT (+253,37%). Creșterea este raportată la toate tipurile de instrumente listate (acțiuni, obligațiuni, unități de fond, drepturi, produse structurate).

Supravegherea și monitorizarea activității de tranzacționare presupune, printre altele, analiza datelor de tranzacționare primite în timp real de la piețele reglementate și sistemele multilaterale de tranzacționare privind acțiunile, obligațiunile, produsele structurate etc. Datele respective sunt prelucrate automat prin prisma indicatorilor de abuz de piață, generându-se o serie de alerte. În anul 2021, au fost monitorizate 3.636 de alerte de

preț și volum.

De asemenea, supravegherea activității de tranzacționare presupune analizarea istoricului datelor din baza de date referitoare la activitatea de tranzacționare, monitorizarea tranzacțiilor de vânzare în lipsă și a tranzacțiilor realizate în afara sistemelor de tranzacționare (OTC) raportate electronic de către intermediari. În cadrul acestei activități au fost monitorizate 304 de rapoarte zilnice și săptămânale de tranzacționare, fiind întocmite 20 de analize preliminare ale cazurilor considerate abateri de la normalitate/ posibile cazuri de abuz de piață. Din perspectiva supravegherii respectării prevederilor legale referitoare la tranzacțiile derulate în cadrul programelor de răscumpărare de acțiuni au fost analizate 13.825 de astfel de tranzacții.

Supravegherea contrapărților nefinanciare în conformitate cu Regulamentul UE privind infrastructurile europene de piață

În cursul anului 2021, ASF a asigurat monitorizarea raportărilor contrapărților nefinanciare în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 648/2012 privind infrastructurile europene de piață (EMIR) și a evaluat respectarea cerințelor

legale referitoare la exceptarea tranzacțiilor intragrup de la obligațiile de raportare, compensare și schimb de garanții. Astfel, au fost primite 42 de notificări privind intenția de aplicare a excepției de la obligația de raportare.

Soluționarea cererilor de transfer direct de acțiuni

În anul 2021, ASF a analizat și soluționat 3 solicitări privind operarea transferului direct de proprietate asupra unor pachete de acțiuni emise de societățile listate la BVB. Dintre acestea, o solicitare a primit avizul ASF, pentru restul cazurilor Depozitarul Central operând transferurile directe

de proprietate asupra instrumentelor financiare ca efect al unor operațiuni juridice încheiate între părți în conformitate cu prevederile legale (ex. succesiuni, ieșiri din indiviziune, punerea în executare a unor hotărâri judecătorești etc.).

Alte activități

Activitatea de supraveghere și monitorizare a tranzacțiilor presupune acces la date de tranzacționare complete și corecte. În acest sens, este monitorizată permanent corectitudinea și completitudinea datelor raportate de intermediari în sistemul TREM (Transaction Reporting Exchange Mechanism) și a datelor raportate de operatorii de piață/sistem în sistemul FIRDS (Financial Instrument Reference Data System). De asemenea, ca urmare a monitorizării sistemelor de raportare de date FITRS (Financial Instruments Transparency System), DVCAP (Double Volume Cap Mechanism) și TRACE (ESMA's Trade Repository Data Reporting) în cursul anului 2021, au fost transmise 28 solicitări adresate intermediarilor pentru corectarea raportărilor eronate din TREM și 144 de solicitări adresate operatorilor de piață/sistem,

emitenților și altor autorități competente cu privire la datele raportate în FIRDS, FITRS, DVCAP.

Referitor la activitatea de raportare și operațiunile de asigurare a calității datelor transmise la registrele centrale de tranzacții, conform cerințelor EMIR și SFTR, ASF a purtat discuții cu aproximativ 40 de entități raportoare, oferindu-se clarificări și indicații privind corectarea erorilor identificate.

Activitatea de gestionare a notificărilor de suspendare și reluare tranzacționare (SARIS - Suspensions and Restorations Instruments System) a fost realizată prin transmiterea a 19 cereri de suspendare/ reintroducere la tranzacționare în sistem.

Gestionarea raportărilor privind vânzările în lipsă și notificărilor către BNR/ESMA a presupus 8 raportări de informații specifice către ESMA.

Sanctiunile agregate aplicate de Sectorul Instrumente și Investiții Financiare în perioada 2019-2021

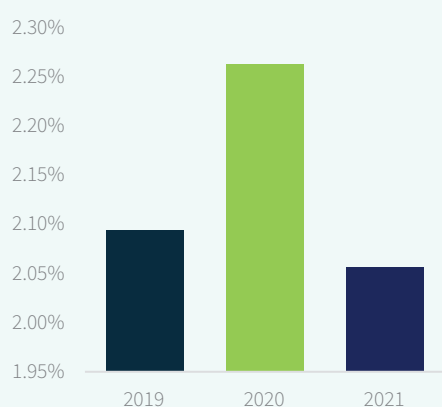
Sanctiuni și măsuri administrative aplicate		2019	2020	2021
Amendă contravențională	număr	20	29	27
	valoare	228.856 LEI	1.368.315 LEI	320.300 LEI
Avertisment scris		33	30	33
Atenționare		69	57	61
Majorare capital de solvabilitate		-	-	-
Planuri de finanțare/redresare		-	1	2
Desemnare administrator temporar		-	-	-
Suspendare activitate		2	2	-
Suspendare drepturi de vot acționar/măsuri aferente incidenței prevederilor art. 286 ¹ din Legea nr. 297/2004		23	23	-
Alte tipuri de măsuri (obligația de a face în ceea ce privește drepturile acționarilor, asigurarea conformității situațiilor financiare cu IFRS, respectarea procedurii de retragere)		4	9	6
Planuri de măsuri dispuse în sarcina societăților		20	18	16
Retragere aprobare/interzicere ocupare funcții ca sancțiune complementară		2	3	1
Retragere autorizație ca sancțiune complementară și declanșarea falimentului		1	1	-
Prelungirea suspendării autorizației		-	-	2
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate		174	173	148

4.3. Supravegherea sectorului asigurări-reasigurări

Entitățile din sectorul asigurări-reasigurări supravegheate de către ASF care au avut activitate în anul 2021

- ▷ **27 societăți de asigurare-reasigurare**
- ▷ **273 companii de brokeraj**
- ▷ **1.037 specialiști constatări daune**
- ▷ **175 lectori**
- ▷ **24 furnizori de programe educaționale**
- ▷ **Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România (BAAR)**
- ▷ **Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA)**

Ponderea activelor societăților de asigurare în PIB

Nr. contracte de asigurare în vigoare la finalul anului	2019	2020	2021*
Contracte AG	13.861.989	14.745.280	13.359.876
Contracte AV	1.618.694	1.474.971	1.450.551

* exclusiv City Insurance

4.3.1 Supravegherea și controlul conduitei societăților de asigurări

Asigurarea de răspundere civilă auto RCA

ASF a derulat activități de control permanent având ca obiect verificarea conformării societăților de asigurare cu prevederile legale aplicabile asigurărilor de răspundere civilă auto – RCA.

Aceste acțiuni au fost intensificate pe fondul deficiențelor existente în cadrul proceselor de instrumentare și lichidare a daunelor auto RCA, precum și al numărului semnificativ și în creștere a petițiilor și informărilor de neconformitate primite de ASF.

În urma derulării acțiunilor de control permanent, principalele deficiențe identificate au fost plata cu întârziere a despăgubirilor aferente dosarelor de

daună RCA, nerespectarea termenelor legale privind transmiterea ofertelor de despăgubire, dar și privind efectuarea constatărilor/reconstatărilor daunelor avizate.

Astfel, ca urmare a acțiunilor de supraveghere și control realizate la societățile de asigurare-reasigurare ce au vizat modul de instrumentare și lichidare a daunelor RCA, autoritatea a dispus în anul 2021 aplicarea de amenzi în cuantum cumulativ de 2.236.600 lei, precum și obligații în sarcina acestora de a prezenta planuri de măsuri pentru remedierea situațiilor constatate.

Asigurări de sănătate

Având în vedere situația existentă, în care pandemia COVID-19 afectează grav activitățile economice atât la nivel european, cât și mondial, autoritățile naționale de supraveghere au dispus o serie de măsuri economice și sociale pentru a contracara efectele pandemiei, cu impact asupra industriei asigurărilor și, implicit, asupra clienților de produse de asigurare. Trendul ascendent al acestor asigurări poate fi și o consecință a creșterii gradului de conștientizare și de îngrijorare cu privire la aceste riscuri. În acest context, produsele de asigurare de sănătate capătă o importanță semnificativă, iar modul în care societățile de asigurare își adaptează aceste produse pentru a răspunde cât mai eficient la nevoile și cerințele reale ale clienților sunt priorități ale activității de supraveghere a conduitei.

Astfel, ASF a inclus în planul anual de control pentru anul 2021 tematica asigurărilor de sănătate și a desfășurat controale periodice la două societăți de asigurare care au înregistrat creșteri semnificative ale subscrierilor pentru aceste tipuri de asigurări. Aspectele de neconformitate identificate din perspectiva proceselor de distribuție a produselor de asigurare de sănătate

nu au fost semnificative, prin urmare au fost formulate anumite recomandări menite să asigure îmbunătățirea cadrului procedural intern și a proceselor specifice acestei activități și, totodată, cele două societăți au fost sancționate cu avertisment scris.

De asemenea, ASF a analizat acțiunile pe care societățile de asigurare le-au întreprins în vederea diminuării efectelor negative ale pandemiei asupra consumatorilor, din perspectiva respectării recomandărilor EIOPA emise în aprilie și iulie 2020. În urma analizei a rezultat faptul că societățile de asigurare au comunicat în media și au publicat pe site-urile proprii măsurile luate, care au constat în principal în acordarea de derogări de la condițiile de asigurare, prin preluarea în asigurare a evenimentelor cauzate de infectarea cu noul coronavirus, modificarea anumitor produse existente (de exemplu: asigurări de sănătate, asigurări de călătorie) sau crearea de noi produse de asigurare. De menționat este și faptul că societățile de asigurare au lansat servicii de consultații medicale la distanță, precum și soluții digitale în procesele de distribuție, subscriere și instrumentare daune.

Asigurări de garanții contractuale

ASF a demarat în anul anterior o amplă acțiune de analiză tematică privind produsele de asigurare de garanții contractuale la nivelul întregii piețe de asigurări din România, care vizează identificarea de riscuri și vulnerabilități în cadrul proceselor interne ale societăților de asigurare de subscriere și de instrumentare a daunelor, acțiune care s-a finalizat în anul 2021.

În baza concluziilor Raportului privind analiza produselor de asigurare de garanții contractuale distribuite de societățile de asigurare, într-o primă etapă au avut loc întâlniri punctuale cu

reprezentanții societăților, în cadrul cărora ASF a adresat recomandări pentru revizuirea proceselor de subscriere a acestor asigurări. Ulterior, concluziile analizei privind asigurările de garanții au fost luate în considerare la elaborarea Normei ASF nr. 32/2021 privind asigurările de garanții, potrivit căreia societățile care subscriu aceste riscuri au obligația ca în termen de 90 de zile de la publicare, să actualizeze politicile și procedurile privind subscrierea riscurilor aferente asigurărilor de garanții, condițiile de asigurare generale și speciale, dar și alte documente utilizate în cadrul procesului de subscriere a asigurărilor de garanții.

Asigurări de călătorie în străinătate

Aceste produse de asigurare au fost în atenția ASF și în anul 2021, din perspectiva monitorizării implementării recomandărilor transmise în anul 2020 de ASF societăților care subscriu astfel de riscuri, inclusiv prin desfășurarea unei acțiuni de mystery shopping. Societățile au implementat

recomandările ASF și au procedat la actualizarea informațiilor disponibile pe website-urile proprii, revizuirea fluxurilor interne, instruirea personalului cu atribuții de distribuție și revizuirea condițiilor de asigurare.

Analiză tematică privind distribuția produselor de asigurare prin canalul de distribuție bancassurance, în colaborare cu EIOPA

EIOPA a lansat o analiză tematică privind produsele de asigurare distribuite prin canalul bancassurance în cadrul statelor membre, cu scopul de a identifica probleme care ar putea avea un impact negativ asupra consumatorilor.

Analiza tematică, la care participă și ASF, este în curs de desfășurare și vizează produsele de asigurare de protecție a creditelor personale și de achiziție de bunuri (produse de asigurare de viață și generale), cu un accent special pe produsele de asigurare pentru creditele ipotecare, și se concentrează pe distribuția produselor și pe modelele de business.

4.3.2. Supraveghere prudentțială a societăților de asigurări

Supravegherea sectorului de asigurări din România în anul 2021 a fost caracterizată de modificări structurale la nivelul Autorității, respectiv reșezarea cadrului organizatoric intern, reorganizarea proceselor de supraveghere prin implementarea unui nou cadru de evaluare a riscurilor societăților de asigurare și implementarea unor metodologii specifice de supraveghere aliniate cu recomandările privind armonizarea cadrului european de supraveghere ale EIOPA, precum și intensificarea acțiunilor/activităților de supraveghere dedicate monitorizării riscurilor suplimentare generate de pandemia COVID-19, administrarea procesului de supraveghere a celor două companii din topul subscrierilor RCA (City Insurance și Euroins) care au condus la declararea falimentului City Insurance și la măsuri și sancțiuni multiple pentru Euroins

și, implicit, provocările care au urmat pentru supravegherea pieței asigurărilor auto obligatorii, și, nu în ultimul rând, derularea la nivelul pieței asigurărilor a exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor societăților de asigurări din România.

Riscurile principale care au fost monitorizate cu prioritate în anul 2021 în cadrul activității de supraveghere off-site a societăților de asigurare sunt: riscurile generate de fluctuațiile pieței de capital cu impact în portofoliul de investiții al asigurătorilor și în lichiditatea acestora, riscurile legate de capital și de sustenabilitatea modelului de afaceri în contextul scăderii puterii de cumpărare a consumatorilor și de creștere a inflației și riscurile cibernetice care au înregistrat o creștere semnificativă în contextul digitalizării rapide generate de contextul pandemic.

Dezvoltarea procesului intern de evaluare a riscurilor societăților de asigurare

În anul 2021 s-a implementat dezvoltarea procesului intern de evaluare a riscurilor societăților de asigurare pe baza căruia se realizează clasificarea societăților de asigurare. Astfel, sistemul de clasificare a societăților, care prevede gruparea acestora în 4 categorii de supraveghere, s-a dezvoltat ținând cont de natura, profilul de risc și complexitatea activității.

Sistemul de clasificare este bazat pe o matrice bi-dimensională care utilizează, pe de o parte, impactul la nivel de piață de asigurări, și, pe de altă parte, riscurile individuale prezentate de societate, modelul de analiză a riscurilor fiind acum dezvoltat la nivel analitic, având definite și implementate secțiuni care acoperă fiecare activitate principală a unei societăți de asigurare, scorul acordat având la bază un set de 144 de indicatori, dintre care 105 de indicatori cantitativi și 39 de indicatori calitativi. Reevaluarea scorului de risc al societății (scorul RAF) se efectuează semestrial. Pentru fiecare societate este întocmită o

Fișă de risc – Fișa RAF (Risk Assessment Framework), care identifică nivelul de risc pentru fiecare secțiune a activității, în funcție de acestea putând fi direcționate eficient resursele și activitățile de supraveghere. Cu resurse interne, s-a finalizat și soluția IT care permite calculul automat al indicatorilor cantitativi.

De altfel, în ultimii ani, ASF a adoptat o serie de modificări în privința funcționării sale, menite să conducă la îmbunătățirea și eficientizarea activității și, implicit, la rezultate mai bune ale activității de supraveghere bazată pe identificarea, prevenirea și administrarea riscurilor societăților de asigurare autorizate.

Prima evaluare efectuată pe baza noii matrice a riscurilor s-a realizat pentru data de referință 30 iunie 2021 și a condus la încadrarea societăților supravegheate sub regimul Solvabilitate II¹² în cele 4 categorii de supraveghere astfel:

¹² Exclusiv societatea de asigurare City Insurance

Categorie de supraveghere		Număr societăți de asigurare supravegheate sub regimul Solvabilitate II
Categoria 1	supraveghere de bază	6
Categoria 2	supraveghere standard	14
Categoria 3	supraveghere sporită	4
Categoria 4	supraveghere intensă	1

În afara societăților de asigurare evaluate din tabelul alăturat, în categoria de supraveghere 2 este încadrată și singura societate de asigurare supravegheată sub regimul național.

Suplimentar indicatorilor care intră în scorul RAF, au fost implementate proceduri noi de supraveghere care dezvoltă metodologii specifice supravegherii principalelor activități care au impact semnificativ în activitatea asigurătorilor, respectiv rezervele tehnice, fondurile proprii și cerințele de solvabilitate ale societăților de asigurare și activitatea de investiții. Pentru fiecare secțiune au fost dezvoltate seturi de indicatori

suplimentari care se monitorizează trimestrial și care permit o mai bună supraveghere a modificărilor structurii și valorii rezervelor tehnice, investițiilor și ale fondurilor proprii și cerințelor de solvabilitate ale societăților în vederea identificării timpurii a riscurilor. De asemenea, acești indicatori sunt calculați automat prin soluția IT dezvoltată intern.

Finalizarea și implementarea, începând cu anul 2021, a tuturor acestor instrumente permit o administrare mai eficientă a resurselor și o mai bună direcționare a măsurilor de supraveghere adecvate profilului de risc al societăților.

Activități în vederea calcului tarifului de referință RCA

Pe parcursul anului 2021 s-au continuat activitățile în vederea asigurării calculului tarifului de referință RCA. În conformitate cu prevederile art. 18 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, tariful de referință se calculează semestrial de către o societate cu expertiză recunoscută în domeniu, contractată de către ASF, după formula prevăzută la articolul 2 pct. 24 din actul normativ menționat și se publică de către ASF.

În semestrul II al anului 2020, ASF a derulat o procedură de achiziție de servicii actuariale pentru calculul tarifului de referință pentru asigurarea RCA. În urma finalizării procedurilor de achiziție publică, în data de 3 noiembrie 2020 a fost încheiat între ASF și Asocieria KPMG Advisory SRL cu

KPMG Audit SRL și subcontractant KPMG Advisory Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością Spółka Komandytowa acordul-cadru al cărui scop îl reprezintă stabilirea elementelor și condițiilor esențiale care vor guverna contractele subsecvente (maximum 6) de prestări servicii ce urmează a fi atribuite pe durata acordului – cadru, precum și stabilirea condițiilor contractuale care vor completa în mod corespunzător contractele subsecvente privind furnizarea în favoarea ASF de servicii actuariale de calcul al unui tarif de referință pentru asigurarea RCA. ASF a asigurat prestatorului suportul tehnic pe perioada desfășurării exercițiilor de calcul al tarifelor de referință pentru asigurarea RCA, respectiv verificarea și analiza calității datelor primite de la societăți, pregătirea bazelor de date referitoare la polițe și daune, participarea la ședințe cu prestatorul, furnizarea de date/informații

prestatorului, asigurând publicarea în termen pe site-ul ASF a tarifelor de referință calculate de KPMG.

În anul 2021, cu sprijinul tehnic al specialiștilor în actuariat, s-a finalizat favorabil dosarul aflat pe rolul Curții de Apel București, Secția a VIII-a de Contencios Administrativ și Fiscal, având ca obiect anularea H.G. nr. 826/2016 privind stabilirea tarifelor de primă maxime aplicabile de către societățile de asigurare care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă. De asemenea, un volum semnificativ de resurse cu expertiză ridicată din cadrul supravegherii prudențiale și actuariat a fost implicat în asigurarea suportului tehnic necesar pentru formularea susținerilor în instanță aferente numeroaselor litigii inițiate de societățile City Insurance și Euroins împotriva deciziilor ASF.

Ca urmare a modificărilor mediului economic, precum și a modificărilor structurale ale pieței RCA generate de falimentul City Insurance, a crescut semnificativ volumul de activitate destinat analizei notificărilor cu privire la modificările tarifelor RCA, respectiv a documentațiilor tehnice transmise de către societățile de asigurare în anul 2021, fiind efectuate analize comparative ale tarifelor notificate de societăți. De asemenea, a fost analizată și

documentația transmisă de o societate de asigurare în vederea obținerii autorizației de a desfășura activitate de asigurare pe teritoriul României, în baza dreptului de stabilire, pentru clasele 3 și 10 (RCA).

În acest context, anul 2021 s-a caracterizat prin creșterea numărului și complexității analizelor specifice activității RCA, respectiv s-au efectuat analize ale primelor medii RCA practicate de societățile de asigurare în vederea monitorizării evoluției lunare a primelor medii RCA și comparația acestora cu tarifele de referință RCA, analize lunare ale maturităților polițelor RCA în vigoare la nivel de piață, analize privind clauza de decontare directă, analize ale fundamentării tarifelor de primă RCA, analize comparative ale tarifelor RCA oferite de societățile de asigurare față de cele notificate la ASF, efectuarea de comparații ale factorilor de încărcare pentru perioada de valabilitate a polițelor aplicați de societățile de asigurare față de cei notificați la ASF, analize privind evoluția daunei medii RCA etc.

În contextul modificării modului de determinare a coeficientului de lichiditate (modificarea Normei ASF nr. 21/2015), au fost efectuate simulări cu privire la coeficientul de lichiditate în condițiile modificărilor legislative.

Alte activități de supraveghere prudențială a societăților de asigurări

Pe parcursul anului 2021, activitatea de supraveghere prudențială a societăților de asigurări de către ASF a presupus și:

- monitorizarea planurilor de măsuri dispuse sau a recomandărilor rezultate urmare a unor acțiuni de control pentru 10 societăți de asigurare; o parte a planurilor de măsuri a fost îndeplinită în 2021, celelalte urmând să fie duse la îndeplinire pe parcursul anului 2022. Pentru două societăți au fost dispuse sancțiuni pentru nerespectarea planului de măsuri;
- analiza modificărilor în sistemele de guvernanță, strategiilor de afaceri, profilurilor de risc și strategiilor de investiții pentru anumite societăți de asigurare; pentru o societatea de asigurare s-au efectuat demersuri pentru demararea procesului de reevaluare a structurii de conducere a societății;
- monitorizarea indicatorilor de prudențialitate; verificarea și analizarea raportărilor cantitative și calitative și corespondența cu societățile de asigurare în vederea remedierii neconcordanțelor identificate, precum și transmiterea de recomandări pentru îmbunătățirea calității conținutului acestora;
- întocmirea fișelor privind riscurile și vulnerabilitățile identificate la societățile supravegheate (Fișele RAF) și actualizarea permanentă a fișelor societăților cu informațiile prezentate în raportările transmise în regim

- Solvabilitate II și statutar;
- analizarea informațiilor aferente raportărilor trimestriale RCA și realizarea rapoartelor de analiză cu privire la evoluția subscrierii RCA (numărul de polițe emise, prima medie subscrisă pe categorii de vehicule și durată) și cu privire la evoluția daunalității RCA, respectiv daune materiale interne și externe (variația rezervei de daună și dauna medie plătită); Analize suplimentare s-au realizat pentru primele două societăți din segmentul asigurărilor RCA;
- realizarea interviurilor cu rol de supraveghere pro-activ cu persoanele din conducerea societăților și/sau cu titularii funcțiilor cheie conform activităților stabilite prin planul de supraveghere a societăților de asigurare, precum și cu auditorii, în cadrul cărora au fost discutate aspectele identificate în urma analizelor efectuate cu privire la strategia de afaceri, strategia de risc, strategia de investiții și profilul de risc, activitățile coordonate de funcțiile cheie și au fost clarificate aspecte concrete legate de desfășurarea activităților în cadrul societăților;
- analizarea documentațiilor aferente solicitărilor de modificare acționariat/fuziune/transfer de portofoliu;
- participarea în cadrul controalelor desfășurate la sediul societăților de asigurare.

Monitorizarea modelelor interne

O activitate aparte specifică noului regim de supraveghere a fost realizată în legătură cu Modelele interne aplicate de anumite societăți de asigurare, sens în care s-a evaluat aplicația unei societăți de modificare a modelului intern parțial utilizat în

calculul cerinței de capital din punct de vedere al completitudinii și al conformității cu cerințele legale și informarea supraveghetorului de grup cu privire la rezultatele evaluării.

Exercițiul de evaluare a activelor și pasivelor pe piața asigurărilor din România (BSR)

Rezultatele exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor pe piața asigurărilor din România a arătat că în cazul a trei societăți – City Insurance, Asito Kapital și Euroins - fondurile proprii totale disponibile pentru acoperirea MCR au fost insuficiente. În ceea ce privește SCR, în cazul a două societăți – City Insurance și Euroins – fondurile proprii totale disponibile pentru acoperirea SCR au fost insuficiente. De remarcat că în toate cele 3 societăți au existat evenimente ulterioare relevante, prezentate în raportul auditorului, respectiv în cazul City Insurance a fost retrasă autorizația de funcționare, iar în cazul Euroins au existat controale ale ASF ulterioare care au condus la impunerea de măsuri ce au determinat creșteri de capital, precum și modificări în structura activelor și a contractelor de reasigurare. În cazul Asito Kapital, a existat o

majorare de capital ulterioară datei de referință. Toate celelalte societăți dețineau fonduri proprii suficiente pentru acoperirea necesarului de capital de solvabilitate, auditorii formulând în cadrul rapoartelor individuale recomandări pentru remedierea deficiențelor identificate sau pentru îmbunătățirea anumitor procese/operațiuni. Per ansamblu, o parte semnificativă a ajustărilor efectuate de auditori reflectă deficiențe ale sistemului de guvernare. Au fost identificate vulnerabilități la mai multe societăți în legătură cu mediul IT și cadrul de control intern legate de daune și rezerve tehnice, reasigurare, depreciere și calculul cerințelor de capital. Există o nevoie generală de îmbunătățire a cadrului formal al documentării, în special în ceea ce privește calcularea rezervelor tehnice, inclusiv legate de definirea ipotezelor

și a raționamentului profesional, simplificărilor, recunoașterii limitelor contractuale, separării contractelor, segmentării și definirii grupelor de riscuri omogene (HRG), precum și evaluarea celei mai bune estimări a rezervelor cedate și a probelor de audit disponibile aferente controalelor care urmează să fie efectuate asupra datelor în conformitate cu cerințele SII.

Exercițiul a furnizat ASF și tuturor părților interesate o imagine a riscurilor și vulnerabilităților sectorului asigurărilor din România, inclusiv din perspectiva potențialului de contagiune asupra sectorului financiar și a economiei reale. Principalele riscuri și vulnerabilități identificate pentru data de referință 30.06.2020 și detaliate în cadrul Raportului BSR au fost:

- ▷ Gradul mare de concentrare a societăților de top - Piața de asigurări din România este caracterizată de un grad semnificativ de concentrare - aproximativ 64% din totalul primelor brute subscrise au fost concentrate la 5 societăți, în timp ce 89% din totalul primelor brute au fost subscrise de 10 societăți. În eventualitatea unor dificultăți financiare majore pentru oricare dintre societățile de top, întreaga piață ar avea de suferit, din punct de vedere al încrederii consumatorilor și, în cele din urmă, a performanței.
- ▷ Gradul mare de concentrare în ceea ce privește asigurarea RCA - Piața de asigurări și, în special, piața de asigurări generale, este caracterizată de un grad mare de concentrare pe asigurările auto (RCA și asigurările CASCO), care reprezintă aproximativ 57% din totalul de prime brute subscrise în 2020 de către societățile de asigurare și, respectiv, 71% din totalul de prime brute subscrise pentru asigurările generale. Mai mult, majoritatea societăților care subscriu asigurări auto au atins în 2020 o rată combinată a daunei de peste 100% (media la nivelul pieței în 2020 a fost de aproape 114% pentru CASCO și 113,5% pentru RCA).
- ▷ Presiune din partea pieței pe tarifele RCA, însoțită de un grad semnificativ de concentrare și un număr mare de litigii - Asigurarea RCA este obligatorie și reprezintă o sursă stabilă de numerar pentru orice societate de asigurare. Există 9 societăți de asigurare pe piață care oferă asigurări RCA și concurența între acestea se bazează în special pe preț. Cu toate acestea, concentrarea este foarte mare, având în vedere că două societăți au o cotă combinată de piață de aproape 75%. În același timp, acest produs este caracterizat de perioade lungi pentru soluționarea daunelor și rate mari ale daunelor, ceea ce creează presiune asupra profitabilității și solvabilității acestor societăți și asupra întregului sector al asigurărilor. Rata daunei combinate a depășit 100% în 2020 pentru toate societățile care au subscris asigurări RCA. În plus, s-a observat o creștere constantă a soldurilor creanțelor din regrese în cazul asigurătorilor care oferă CASCO față de primii doi asigurători RCA. Mai mult, pentru o parte semnificativă a acestor creanțe, soluționarea intervine doar după ce asigurătorul creditor deschide o acțiune în instanță împotriva asigurătorului debitor. Această situație conduce la un număr foarte mare de litigii, rezultând costuri suplimentare pentru asigurătorii auto, poveri financiare și blocaje pentru asigurătorii creditori, pe fondul unor întârzieri semnificative în colectarea de creanțe.
- ▷ Rata mare a daunei pentru asigurările de credite și garanții - În ceea ce privește asigurările de credite și garanții, unele societăți sunt în general limitate la un portofoliu cu un număr redus de polițe cu valoare mare a daunelor. În plus, datele istorice disponibile din aceste portofolii nu sunt în întregime relevante pentru evaluarea actualelor riscuri, din cauza volumului lor limitat și, de asemenea, în anumite cazuri, din cauza modificărilor în procesul de subscriere, care au alterat compoziția portofoliului. Societățile au,

în medie, rate mari ale daunei, cu rate mari ale daunei așteptate pentru viitorul apropiat. Analizele efectuate în timpul procedurilor de subscriere ar putea să nu fie suficiente pentru a surprinde riscul de daună al fiecărui client.

- ▷ Expunerea furnizorilor de asigurări de sănătate - În cazul unei companii care oferă asigurări de sănătate, au fost disponibile informații limitate privind soluționarea efectivă a daunelor asiguratului de către furnizorul extern de servicii financiare, care soluționează majoritatea daunelor. De asemenea, nu a existat o evaluare explicită a riscurilor, cum ar fi riscul ca furnizorul extern de servicii de sănătate să nu fie capabil să își îndeplinească obligațiile către clienții finali. Există necesitatea monitorizării datelor de la părțile terțe care furnizează serviciile în beneficiul societății și a evaluării adecvate a tuturor riscurilor inerente acestui tip de asigurare.
- ▷ Gradul redus de cuprindere în asigurări - din perspectiva poziționării la nivel european, ponderea asigurărilor de viață în totalul pieței de asigurări din România este la un nivel scăzut în comparație cu alte state din UE. Romania se află pe antepenultimul loc la nivelul UE (pe baza datelor din 2019 publicate de EIOPA) în ceea ce privește ponderea asigurărilor de viață în totalul de prime brute subscrise la nivelul întregului sector al asigurărilor. Mai mult, România se află pe ultimul loc în ceea ce privește primele brute subscrise pentru asigurări de viață pe cap de locuitor.
- ▷ Pandemia COVID-19 și mediul macroeconomic caracterizat de incertitudini și interes scăzut pentru investiții. Persistența impactului acestei crize asupra activităților economice și incertitudinile privind evoluțiile viitoare ale economiei naționale, și nu numai, mențin riscurile macroeconomice la nivel de atenție. În același timp, profitul scăzut din investiții din 2020 continuă și în 2021, conducând la o reducere a veniturilor din investiții și creând presiune pe

profitabilitatea societăților de asigurare. Pentru a gestiona acest nivel scăzut de profitabilitate, unele societăți plănuiesc să reducă costurile și să își ajusteze modelele de afaceri, ceea ce poate periclita sustenabilitatea modelelor de afaceri. Mai mult, o perioadă prelungită de venit scăzut din investiții pentru societățile cu un portofoliu de asigurări de viață semnificativ, poate fi un factor care să limiteze creșterea cuprinderii în asigurări de viață.

- ▷ Grad redus de lichiditate a instrumentelor financiare și univers redus al investițiilor în acțiunile locale.
- ▷ Evoluția ratelor de schimb, care expune societățile la un risc valutar crescut.
- ▷ Grad ridicat de concentrare pe distribuția bancassurance - În anumite cazuri se constată o concentrare semnificativă în ceea ce privește canalele de distribuție cu risc potențial de contagiune.
- ▷ Riscurile cibernetice - Tehnologia a devenit în ultimii ani factorul principal al transformării și creșterii în afaceri. În această eră digitală, și din ce în ce mai mult după pandemia COVID-19, tehnologia a devenit un facilitator semnificativ, dar a introdus totodată tipuri complet noi de amenințări cibernetice. Riscurile cibernetice sub formă de furturi de date, conturi compromise, documente distruse, sisteme dezactivate sau degradate se află în prim plan în aceste zile. Pentru a prospera într-un viitor digital, organizațiile au nevoie de o strategie robustă de gestionare a riscurilor cibernetice care să le sprijine să devină sigure, vigilente și reziliente. Consolidarea rezilienței la riscul cibernetic în instituțiile financiare constituie o prioritate în creștere rapidă și pentru reglementatori. Societățile de asigurări ar trebui să se aștepte la un nivel crescut de monitorizare din partea autorităților în legătură cu modul în care gestionează riscul cibernetic și la o presiune mai mare pentru a demonstra că gestionează îngrijorările de reglementare în timp util.

4.3.3. Controlul societăților de asigurări

Controlul societăților de asigurări a presupus efectuarea acțiunilor de control periodic, conform Planului anual integrat de control al ASF, precum și efectuarea de controale inopinate rezultate din riscuri identificate pe parcursul anului din desfășurarea activităților de supraveghere din perspectivă prudențială și din perspectiva conduitei.

Având în vedere situația specială generată de pandemia COVID-19, au fost luate măsurile specifice necesare pentru a realiza activitățile de control stabilite în planul anual, fiind limitate la minimum perioadele de desfășurare a controalelor la sediul societăților și de organizare a întâlnirilor cu prezență fizică, fiind utilizate preponderent mijloacele de comunicare la distanță.

Din perspectivă prudențială, pe parcursul anului **2021 au fost realizate în total 24 de acțiuni de control la sediul asiguratorilor, 7 periodice și 17 inopinate dintre care:**

- în perioada 22 septembrie 2021 – 24 septembrie 2021, ASF a dispus realizarea unor controale inopinate la cei 8 asiguratorii ce practică RCA, având ca tematică verificarea respectării prevederilor art. 13 alin. (5), alin. (7), alin. (8) și alin. (11) din Norma ASF nr.

20/2017 privind asigurările auto din România;

- în perioada 02 noiembrie 2021 – 02 decembrie 2021, ASF a realizat unele controale inopinate la cei 8 asiguratorii ce practică RCA având ca tematică verificarea, în cadrul fluxului zilnic de soluționare a dosarelor de daună RCA, a respectării obligațiilor asiguratorilor instituite prin Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie și Norma ASF nr. 20/2017 privind asigurările auto din România;
- un control inopinat s-a realizat la o altă societate de asigurări, având ca tematică verificarea modului de instrumentare și plată a dosarelor de daună aferente polițelor de garanții, aflate în soldul rezervei de daune avizate la data de 31.03.2021.

Acțiunile de control periodic planificate pentru anul 2021 au vizat, în special, societățile de asigurare care practică asigurări RCA, dar și societăți care practică asigurări de sănătate.

Obiectivul principal al tematicii de control a constat în verificarea modului de instrumentare și soluționare a dosarelor de daună, precum și modul de constituire a rezervelor tehnice.

Principalele aspecte constatate în urma controalelor au fost următoarele:

- deficiențe în ceea ce privește modul de constituire a rezervelor tehnice calculate în scopul întocmirii situațiilor financiare;
- deficiențe procedurale și/sau aplicarea defectuoasă a procedurilor interne;
- evaluarea necorespunzătoare a elementelor de activ și datorii, inclusiv calculul eronat al celei mai bune estimări a rezervei de prime și daune și a sumelor recuperabile din reasigurare cuprinse în bilanțul Solvabilitate II;
- insuficiența fondurilor eligibile să acopere cerința de capital minim și/sau cerința de capital de solvabilitate;
- deficiențe privind modul de aplicare a prevederilor Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie;
- deficiențe privind modul de aplicare a prevederilor Legii nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări.

În vederea remedierii deficiențelor constatate, ASF a dispus măsuri în sarcina societăților de asigurare și a formulat recomandări cu rol pro-activ în vederea îmbunătățirii modului de derulare a unor activități/procese realizate de acestea.

De asemenea, pentru acțiunile de control periodic și inopinat valorificate în ASF, în anul 2021, au fost aplicate societăților de asigurare sancțiuni constând în 7 avertismente scrise și 6 amenzi, în cuantum total de 9.312.925 lei.

Astfel, în urma tuturor acțiunilor de supraveghere (off-site) și control (on-site) valorificate în ASF, în cursul anului 2021, la societățile de asigurare-reasigurare, ASF a aplicat un număr de 36 sancțiuni, atât societăților, cât și persoanelor din conducerea acestora, după cum urmează:

- ▷ 8 sancțiuni cu avertisment scris aplicate unui număr de 8 societăți de asigurare;
- ▷ 11 sancțiuni cu amendă în cuantum total de 13.900.791 lei, aplicate în cazul a 3 societăți, din care, în cazul unei societăți, s-a aplicat sancțiunea complementară de retragere a autorizației de funcționare, iar în alte situații au fost impuse planuri de măsuri;
- ▷ 17 sancțiuni cu amendă în cuantum total de 11.814.000 lei, aplicate membrilor structurii de conducere a două societăți, din care, pentru 8 persoane din conducerea unei societăți de asigurare, s-a aplicat sancțiunea complementară a retragerii aprobării acordate de ASF.

4.3.4. Activitatea de supraveghere și control a societăților de asigurare City Insurance și Euroins

Principalele provocări ale anului 2021 au fost date de activitățile de supraveghere permanentă intensă, realizate pentru societățile de asigurare City Insurance și Euroins.

Ținând cont de faptul că acestea au ocupat primele două locuri în topul subscrisorilor asigurărilor RCA, această clasă de asigurări fiind predominantă în total subscriseri la City Insurance și majoritară (96%) în cazul Euroins, pe parcursul anului, pentru ambele societăți, a fost monitorizată modalitatea de constituire a rezervelor tehnice, respectarea prevederilor legale referitoare la termenele de plată a dosarelor de daună și cedarea în reasigurare, atât din supravegherea off-site, cât și prin desfășurarea de controale on-site, periodice

și inopinate.

Ca urmare a măsurilor impuse de Autoritate în anul precedent, pentru societățile Euroins și City au fost analizate, în cursul anului 2021, planurile de redresare. Ca rezultat al supravegherii permanente desfășurate pe parcursul anului 2021 a fost constatat faptul că societatea City Insurance nu dispune de suficiente fonduri proprii eligibile să acopere MCR și SCR și, ca urmare autoritatea a impus prezentarea atât a unui plan de finanțare pe termen scurt, cât și a unui plan de redresare. Pentru societatea Euroins, în urma unei acțiuni de control la sediul acesteia, a fost constatat faptul că societatea nu dispune de suficiente fonduri proprii eligibile să acopere SCR și, ca urmare, i-a fost impusă prezentarea unui plan de redresare.

Acțiunile de supraveghere privind societatea de asigurare City Insurance

În ceea ce privește societatea City Insurance, ca urmare a:

- ▷ investigațiilor realizate și a informațiilor obținute în baza acordurilor de cooperare privind schimbul de informații cu supraveghetorii sau autoritățile și organismele din statele terțe,
- ▷ suspiciunilor ASF cu privire la autenticitatea extraselor de cont emise de o societate bancară și prezentate de City Insurance la ASF,
- ▷ lipsei mișcărilor în cont și neaccesarea disponibilităților de la deschiderea contului și a
- ▷ faptului că autoritatea de supraveghere din statul de origine a comunicat ASF că în evidențele societății bancare nu a fost identificat contul menționat în documentele prezentate de asigurător iar între societatea bancară și City Insurance nu există relații contractuale,

ASF a utilizat informațiile obținute în scopul verificării îndeplinirii de către asigurător a condițiilor legale cu privire la SCR și MCR și la coeficientul de lichiditate și a constatat neîndeplinirea acestora.

În activitatea de supraveghere permanentă au fost solicitate societății de asigurare o serie de informații punctuale referitoare la activitatea de reasigurare la care conducerea societății a refuzat să dea curs, iar, în consecință, Autoritatea a dispus sancționarea cu amendă a tuturor membrilor conducerii administrative și executive a societății (8 persoane), în valoare cumulată de 3.780.000 lei. Totodată, dat fiind refuzul conducerii societății de a transmite informațiile, ASF s-a adresat autorităților competente din alte state pentru verificarea solvabilității unora dintre reasiguratorii societății. Toate cele 8 persoane din conducerea societății au atacat deciziile în instanță, iar structura de supraveghere din cadrul ASF a primit solicitări de intervenție în construirea apărărilor pe parcursul tuturor etapelor procesuale.

În luna martie 2021, au fost valorificate rezultatele controlului realizat la societate în cea de-a doua jumătate a anului 2020, societatea fiind sancționată cu amendă în cuantum de 2.600.000 lei pentru neconstituirea corespunzătoare a rezervelor tehnice, fondurile proprii eligibile pentru acoperirea SCR fiind afectate, ceea ce a condus la impunerea în sarcina societății a obligației de elaborare a unui plan de redresare.

Tot în luna martie 2021, instanța s-a pronunțat definitiv asupra unor decizii ale Autorității din anul 2020, suspendate inițial, prin care au fost impuse în sarcina societății o serie de măsuri ca urmare a controlului periodic desfășurat în 2019, în sensul stabilirii acestora ca fiind executorii.

ASF a transmis în luna mai 2021 trei rapoarte de control permanent prin care a notificat societatea și conducerea acesteia asupra aspectelor constatate în urma analizelor efectuate, astfel:

- În primul raport de control permanent, Autoritatea a constatat faptul că, la data de 31 decembrie 2020, societatea nu respecta cerințele legale cu privire la deținerea de fonduri proprii eligibile pentru a acoperi SCR și MCR;
- În cel de-al doilea raport de control permanent, Autoritatea a sesizat faptul că raportările suplimentare prevăzute de Norma ASF nr. 21/2016 privind raportările referitoare la activitatea de asigurare și/sau de reasigurare nu au fost transmise în termenele legale și nu a fost transmis planul de măsuri, aprobat de către conducerea societății, conținând măsuri și termene concrete pe care societatea le va întreprinde pentru restabilirea nivelului legal al indicatorului de lichiditate, deși, potrivit raportării suplimentare de lichiditate, transmise cu întârziere, coeficientul de lichiditate era subunitar;
- În cel de-al treilea raport de control permanent,

având în vedere cerințele deciziilor emise de ASF în 2020 devenite executorii, precum și cea din anul 2021 cu referire la planul de redresare, dar și informațiile obținute în baza acordurilor de cooperare privind schimbul de informații cu supraveghetorii sau autoritățile și organismele din statele terțe, Autoritatea a remarcat faptul că măsurile dispuse cu privire la reasigurare și calculul rezervelor tehnice sub regimul Solvabilitate II nu au fost îndeplinite corespunzător, iar construcția planului de redresare prezentat de societate se bazează pe disponibilitățile aflate într-un cont despre care ASF a luat la cunoștință că nu există, fiind astfel recunoscute toate operațiunile în legătură cu aceste disponibilități, iar fondurile proprii eligibile au fost afectate negativ în mod semnificativ.

Cumulul de deficiențe constatate și gravitatea acestora a condus la aplicarea celor mai dure sancțiuni întregii conduceri executive (3 persoane, membri ai directoratului societății) și întregii conduceri administrative (5 persoane, membri ai consiliului de supraveghere), dar și societății de asigurare, astfel:

- ▷ sancționarea membrilor Directoratului și ai Consiliului de Supraveghere ai societății City Insurance, cu sancțiunea principală amendă 1.000.000 lei fiecare și sancțiunea complementară a retragerii aprobării acordate de ASF;
- ▷ sancționarea societății City Insurance cu amendă în cuantum de 2.930.766 lei și stabilirea în sarcina societății a obligației de a transmite la ASF, spre aprobare, un plan de finanțare pe termen scurt pentru restabilirea nivelului fondurilor proprii de bază eligibile care acoperă MCR sau pentru modificarea profilului de risc, astfel încât, în termen de 3 luni, MCR să fie din nou respectată. O altă obligație impusă a fost aceea de a transmite spre aprobare planul de redresare refăcut,

cu măsuri pentru restabilirea nivelului fondurilor proprii eligibile care acoperă cerința de capital de solvabilitate sau pentru modificarea profilului de risc, astfel încât nivelul SCR să fie restabilit în termenul legal;

- ▷ stabilirea în sarcina societății a obligației de recuperare a dobânzilor plătite către acționarul majoritar decurgând din contractele de împrumut acordate societății, împrumuturi raportate către autoritate ca fiind disponibile în contul despre care ASF a aflat că nu există;
- ▷ suspendarea drepturilor de vot aferente acțiunilor deținute de acționarul principal al societății.

În vederea protejării intereselor asiguraților, ASF a desemnat FGA în calitate de administrator temporar pentru înlocuirea conducerii societății City Insurance și asigurarea implementării măsurilor dispuse în sarcina acesteia.

Din analiza planurilor de finanțare pe termen scurt și de redresare, la împlinirea celor 3 luni în care nivelul MCR ar fi trebuit să fie restabilit, s-a constatat nerespectarea MCR și, ca atare, ținând cont de aceste elemente, dar și de rezultatele controlului periodic (on-site) realizat la societatea City Insurance în perioada mai-august 2021, în conformitate cu prevederile legale, la data de 17 septembrie 2021 societății i-a fost retrasă autorizația de funcționare, a fost constatată starea de insolvență și a fost promovată cererea privind deschiderea procedurii falimentului împotriva acesteia.

De asemenea, ca urmare a acțiunilor de control permanent având ca obiect instrumentarea și lichidarea daunelor auto RCA, societatea a fost sancționată în cursul anului 2021 cu două amenzi în cuantum total de 910.900 lei pentru nerespectarea prevederilor legale privind instrumentarea și termenele de plată a despăgubirilor.

Acțiunile de supraveghere privind societatea de asigurare Euroins

În ceea ce privește societatea Euroins, în activitatea de supraveghere permanentă s-a constatat că societatea a înregistrat întârzieri în transmiterea raportărilor sau nu a transmis raportări conforme cu cadrul legal în vigoare, motiv pentru care directorul general al societății a fost sancționat cu amendă în cuantum de 34.000 lei.

În luna ianuarie 2021, ca urmare a unei acțiuni de control permanent având ca obiect instrumentarea și lichidarea daunelor auto RCA, societatea a fost sancționată cu amendă în cuantum de 450.000 lei pentru nerespectarea prevederilor legale privind instrumentarea și termenele de plată a despăgubirilor.

În luna februarie 2021 au fost finalizate rezultatele controlului la societate desfășurat în cea de-a doua jumătate a anului 2020, societatea fiind sancționată cu amendă în cuantum de 500.000 lei pentru nerespectarea prevederilor legale privind instrumentarea dosarelor de daună și termenele de plată a despăgubirilor.

Procesul de monitorizare a societății, având ca obiect respectarea prevederilor legale referitoare la termenele de plată a dosarelor de daună RCA, a continuat, în contextul identificării unor deficiențe repetate, fiind solicitate societății informații detaliate

cu privire la rezervele de daună constituite și plățile efectuate. În acest sens, au fost întocmite două rapoarte de control permanent, în urma cărora s-a constatat nerespectarea termenelor de plată stabilite în legislația specifică asigurărilor RCA, motiv pentru care societatea a fost sancționată cu amendă în cuantum de 296.200 lei.

De asemenea, în luna decembrie 2021, au fost finalizate rezultatele controlului periodic realizat la societate, în cadrul căruia s-a constatat neconstituirea corespunzătoare a rezervelor tehnice evaluate conform principiilor Solvabilitate II, neconstituirea corespunzătoare a rezervei de daune avizate, instrumentarea defectuoasă a dosarelor de daună RCA, conducând la scăderea fondurilor proprii eligibile sub SCR. Impactul negativ asupra fondurilor proprii deținute de societate a condus la observarea faptului că societatea nu deține fonduri proprii eligibile pentru a acoperi cerința de capital de solvabilitate (SCR), astfel s-a impus în sarcina societății obligația de a transmite Autorității spre aprobare un plan de redresare, cu măsuri pentru restabilirea nivelului fondurilor proprii eligibile care să acopere cerința de capital de solvabilitate (SCR) sau pentru modificarea profilului de risc, astfel încât, în termen de 6 luni, SCR să fie din nou respectată.

Pentru faptele constatate societatea a fost sancționată cu amendă în cuantum de 3.546.000 lei. De asemenea, societatea a fost sancționată cu amendă în cuantum de 2.314.425 lei pentru faptul că nu a pus la dispoziția echipei de control ASF o serie de informații solicitate în timpul controlului desfășurat la sediul societății.

Societatea Euroins este încadrată în categoria de risc 4, prin urmare, în cadrul procesului de supraveghere permanentă, în anul 2021, s-au desfășurat întâlniri periodice organizate cu conducerea executivă și/sau administrativă a societății pentru discutarea tuturor problemelor apărute în supravegherea permanentă a societății, dar și activități multiple și complexe de monitorizare și analiză, dintre care menționăm:

- analiza unor operațiuni care afectează disponibilul din contul curent al unei bănci la care societatea deține conturi din perspectiva afectării respectării cerințelor pentru clasificarea acestuia ca element de fond propriu;
- analiza activelor lichide incluse de societate în cadrul diferitelor raportări transmise autorității;
- analiza și monitorizarea planului de măsuri transmis de Euroins în vederea respectării cerințelor legale privind coeficientul de lichiditate cu toate elementele incluse în calculul acestuia;
- monitorizarea și analiza încasărilor și plăților zilnice efectuate de societate, inclusiv din perspectiva naturii și provenienței anumitor sume;
- realizarea informărilor constante a autorității de supraveghere din Bulgaria referitor la măsurile impuse societății, atât ca urmare a supravegherii off-site, controalelor on-site, cât și ca urmare a finalizării exercițiului BSR. ASF a participat la ședințele Colegiilor supraveghetorilor grupului Euroins, organizate atât ad-hoc, cât și anual;
- transmiterea de răspunsuri la solicitările venite de la Senatul României și Camera Deputaților, referitoare la aspecte privind activitatea societății Euroins sau cu referire la petiții formulate împotriva societății.

Ca urmare a măsurilor dispuse de Autoritate pe parcursul anului 2021, dar și în anul anterior, societatea a luat o serie de măsuri, inclusiv de majorare/schimbare a structurii fondurilor proprii cu suportul acționarilor, dintre care amintim:

- în perioada martie-aprilie 2021, acționarul majoritar a efectuat o infuzie de capital în valoare de 50 milioane lei, din care 45 milioane prime de emisiune și, în același timp, au fost convertite în capital social două împrumuturi subordonate în cuantum de 76,64 milioane lei, astfel încât capitalul social a atins valoarea de 545,5 milioane lei;
- în perioada iulie-septembrie 2021 fondurile proprii au fost majorate cu alte două împrumuturi subordonate în valoare de 39,4 milioane lei și 5,25 milioane lei.
- în perioada septembrie – octombrie 2021 a fost virată în conturile societății suma de 120,22 milioane lei, în vederea unei noi majorări a capitalului societății;
- în iunie 2021, societatea a lichidizat un activ prin vânzarea unei proprietăți din Bulgaria cu 24,66 milioane lei;
- în aprilie 2021, societatea a vândut soldul creanțelor cu regres la data de 30 iunie 2020. Prețul de vânzare, echivalent cu 53,95 milioane lei reprezintă aproximativ 92% din valoare brută a creanțelor din regres prevăzute în bilanț la 30 iunie 2020. În decembrie 2020, societatea a vândut, în anumite condiții, soldul creanțelor din sumele de recuperat, conform bilanțului la 30 iunie 2020, pentru 4,4 milioane lei;
- în octombrie 2020, societatea a încheiat un nou contract de reasigurare, care a fost modificat ulterior, în decembrie 2020. Acesta a fost încheiat ca urmare a constatărilor ASF care au dus la impunerea unui plan de redresare urmare a controlului desfășurat în 2020. Societatea a transmis rezultatele unei analize privind transferul de risc aferent acestui contract pentru a justifica tratamentul acestuia în contextul solvabilității și a modificat contractul în decembrie 2020.

Societatea este în continuare în supraveghere intensivă, iar planurile de măsuri dispuse ca urmare a finalizării controlului ASF desfășurat la societate în anul 2021 și a finalizării raportului de evaluare independentă din cadrul exercițiului BSR, dar și a fructificării raportului de control permanent privind activele societății se află în analiză și monitorizare.

Sanctiunile și măsurile administrative aplicate societăților de asigurare* în perioada 2019-2021 se prezintă astfel:

Sanctiuni și măsuri administrative aplicate		2019	2020	2021
Amendă contravențională	număr	6	16	28
	valoare	265.000 LEI	3.395.000 LEI	25.714.791 LEI
Avertisment scris		14	11	8
Majorare capital de solvabilitate		0	1	0
Planuri de finanțare/redresare		3	2	2
Desemnare administrator temporar		0	1	1
Suspendare drepturi de vot acționar		0	0	1
Planuri de măsuri dispuse în sarcina societăților		7	8	4
Retragere aprobare/interzicere ocupare funcții ca sancțiune complementară		0	3	8
Retragere autorizație ca sancțiune complementară și declanșarea falimentului		0	1	1
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate*		30	43	53

*sunt incluse toate sancțiunile și măsurile impuse de ASF indiferent dacă acestea au fost dispuse printr-un singur act administrativ sau prin acte distincte

4.3.5. Supravegherea și controlul intermediarilor în asigurări

ASF asigură monitorizarea, supravegherea continuă și controlul activității de distribuție de asigurări și/sau de reasigurări, în scopul respectării drepturilor clienților de produse de asigurare și aplicării unui tratament corect acestora.

Activitatea de monitorizare/supraveghere off-site a companiilor de brokeraj

Prin activitatea de monitorizare se urmărește oferirea unei imagini în timp real a evoluției activității de distribuție prin intermediul companiilor de brokeraj, cu privire la tendințele din piață, care pot constitui premisele unor activități ulterioare de control și

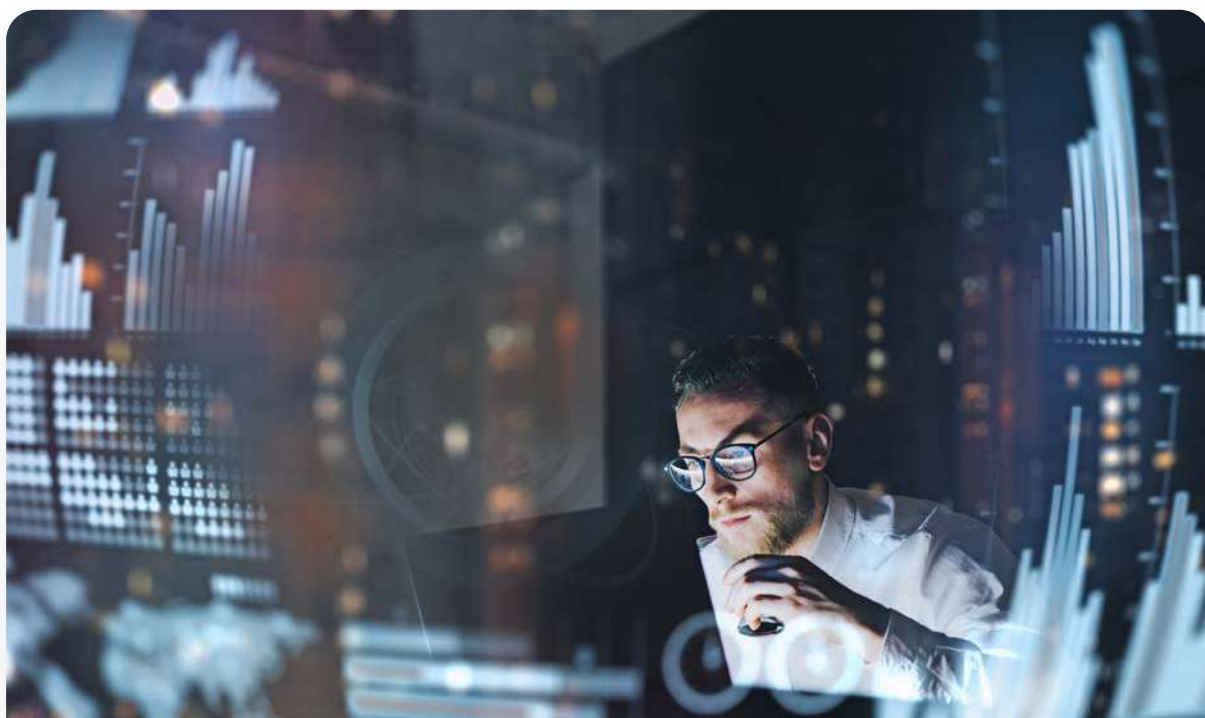
modificări legislative. Această activitate se bazează, în special, pe analizarea și evaluarea informațiilor cuprinse în rapoartele, informările periodice și anuale și alte documente transmise și/sau sesizări primite de către autoritate.

Situația sancțiunilor emise în perioada 2019-2021 se prezintă astfel:

Sancțiuni și măsuri administrative aplicate		2019	2020	2021
Amendă contravențională	număr	1	11	6
	valoare	5.000 LEI	68.000 LEI	30.000 LEI
Avertisment scris		17	15	17
Retragerea autorizației de funcționare		33	10	3
Interzicerea temporară a exercitării activității		0	0	2
Suspendarea temporară a exercitării activității pentru furnizori de programe		0	0	3
Retragerea autorizației de funcționare pentru furnizori de programe		0	0	2
Total sancțiuni		51	36	33

Principalele deficiențe constatate în activitatea de supraveghere a companiilor de brokeraj, în anul 2021, au fost:

- nerespectarea prevederilor legale privind plata taxei anuale de către furnizorii de programe de pregătire profesională;
- nerespectarea prevederilor legale privind pregătirea profesională;
- nerespectarea planului de măsuri stabilit prin decizia autorității;
- modificarea actului constitutiv fără aprobarea autorității;
- nerespectarea prevederilor legale privind asigurarea continuității administrării activității companiei de brokeraj.

Totodată, din activitatea de supraveghere, au fost aprobate pentru companiile de brokeraj 9 cereri de retragere a autorizației de funcționare.

Începând cu luna iunie, respectiv noiembrie, a fost monitorizată săptămânal distribuția de către companiile de brokeraj a contractelor de tip RCA, respectiv a celor de asigurare de garanții.

Ulterior retragerii autorizației de funcționare a City Insurance, companiile de brokeraj au fost atenționate cu privire la încetarea activității de distribuție de asigurări pentru această societate de asigurare. Totodată, companiilor de brokeraj li s-a comunicat să aibă în vedere informarea clienților/potențialilor clienți cu risc ridicat cu privire la procedura BAAR de urmat în astfel de situații.

De asemenea, în anul 2021 a fost realizată o evaluare privind colaborarea companiilor de brokeraj cu alte entități acreditate să încheie contracte de garantare, în contextul scăderii intermediarilor pe clasa de asigurări de garanții pe fondul falimentului societății City Insurance.

Ca și în anii anteriori, a fost efectuată o evaluare a distribuției produselor de asigurare de către companiile de brokeraj prin mediul on-line, fiind

observată o ușoară creștere (dat fiind și contextul indus de pandemia COVID-19).

Totodată, în scopul protejării intereselor clienților/potențialilor clienți de asigurări, companiilor de brokeraj li s-a solicitat respectarea cadrului legal precum și cuprinderea în politicile proprii a prevederilor referitoare la modul de recrutare și selecție a personalului angrenat în activitatea de distribuție.

Activitatea de control (supraveghere on-site) al companiilor de brokeraj

Activitatea de control al companiilor de brokeraj a fost reanalizată și adaptată pe tot parcursul anului ca urmare a menținerii stării de alertă generată de pandemia COVID-19. Astfel, pentru anul 2021 au fost planificate acțiuni de control periodic la șase companii de brokeraj. Din cauza măsurilor impuse

în scopul prevenirii și limitării efectelor pandemiei, acțiunile de control au fost desfășurate atât la sediul companiilor de brokeraj, dar și de la distanță, fiind luată în calcul o durată mai mare de efectuare a acestora.

Situația sancțiunilor emise în perioada 2019-2021 se prezintă astfel:

Sancțiuni și măsuri administrative aplicate		2019	2020*	2021
Amendă contravențională	număr	3	0	5
	valoare	20.000 lei	0	125.740 lei
Avertisment scris		2	0	1
Total sancțiuni		5	0	6

*Pentru 3 companii de brokeraj, acțiunile de control periodic au fost efectuate în anul 2020, însă deciziile de sancționare cu amendă au fost emise în anul 2021, cuantumul acestora fiind de 110.000 lei. Astfel, valoarea lor a fost inclusă în valoarea raportată pentru anul 2021.

Totodată, pentru 4 companii de brokeraj (3 în anul 2019 și una în anul 2020), pe lângă sancționarea acestora cu amenzi contravenționale, au fost stabilite și planuri de măsuri în sarcina acestora, fiind îndeplinite în totalitate.

Principalele deficiențe constatate în activitatea de control au fost:

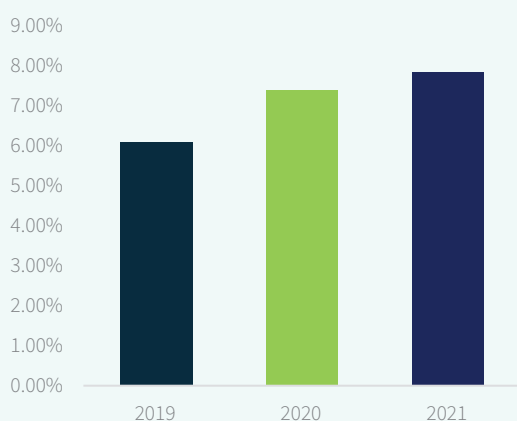
- nerespectarea prevederilor legale privind menținerea/actualizarea registrului cu personalul responsabil de activitatea de distribuție de asigurări;
- nerespectarea prevederilor legale privind informarea precontractuală, consultanța și conflictele de interese;
- nerespectarea prevederilor legale privind pregătirea profesională;
- nerespectarea prevederilor legale privind evidența contabilă.

4.4. Supravegherea sectorului sistemului de pensii private

Entitățile din sectorul sistemului de pensii private supravegheate de către ASF în anul 2021

- **10 administratori;**
- **17 fonduri de pensii private, din care:**
 - a. **7 fonduri de pensii administrate privat (Pilon II);**
 - b. **10 fonduri de pensii facultative (Pilon III);**
- **4 depozitari (2 depozitari avizați pentru fondurile de pensii ocupaționale);**
- **45 agenți de marketing persoane juridice;**
- **9.551 agenți de marketing persoane fizice;**
- **9 persoane juridice specializate;**
- **Fondul de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private (FGDSPP).**

Ponderea activelor fondurilor de pensii private în PIB

Nr. participanți	2019	2020	2021
Participanți Pilonul II (milioane persoane)	7,46	7,63	7,79
Participanți Pilonul III	501.124	527.336	546.497

4.4.1. Supravegherea sistemului de pensii private

Principalele activități desfășurate de ASF în domeniul supravegherii sectorului sistemului de pensii private, în anul 2021, au urmărit realizarea obiectivului privind verificarea îndeplinirii de către entitățile raportoare a obligațiilor de transparență, a obiectivului privind identificarea, monitorizarea, evaluarea și diminuarea principalelor riscuri la care este expus sistemul de pensii private și a obiectivului privind supervizarea/monitorizarea modificărilor de acte, informații și date cu impact asupra funcționării administratorilor și fondurilor administrate.

Aceste activități au presupus, în principal:

- ▷ verificarea îndeplinirii de către entitățile raportoare a obligațiilor de raportare și transparență așa cum reies din prevederile legale incidente sistemului de pensii private.

Această activitate presupune urmărirea transmiterii în termen a raportărilor de către entitățile raportoare, verificarea informațiilor raportate în vederea asigurării conformității cu prevederile legale în vigoare;

- ▷ identificarea principalelor riscuri la care este expus sistemul de pensii private, prin efectuarea unei analize lunare privind evoluția gradului de concentrare, evoluția rentabilității fondurilor de pensii private, a riscului de lichiditate, a riscului de rată a dobânzii, a riscului valutar și evoluția volatilității VUAN a fondurilor de pensii private. Pentru întocmirea acestei analize, lunar, se efectuează calculele aferente, precum și centralizarea rezultatelor în

- vederea identificării evoluției acestor riscuri;
- ▷ întocmirea fișei administratorului (format xls., ppt., doc.) prin centralizarea pentru fiecare administrator a informațiilor legate de acționariat, capital social, activ total, personal implicat în activitate, număr de participanți, a transferurilor nete de participanți, contribuțiile achitate la FGDSPP, active care acoperă provizionul tehnic, lichiditate, rentabilitate, expunere pe țări și pe valute, structura investițiilor, comisioane de administrare etc.;
 - ▷ evaluarea sistemului de control intern al administratorului ce presupune analiza rapoartelor de control intern, de management al riscului, audit intern și scrisoarea adresată conducerii de către auditorul extern. În analiza rapoartelor menționate se urmăresc factorii cantitativi și calitativi, gradul de acoperire a activităților controlate, deficiențele identificate și impactul asupra activității proprii administratorului, precum și a fondului de pensii administrat, modul de corectare/îndreptare a acestora și gradul de încadrare în termenul de remediere. Anual se realizează o analiză a rapoartelor auditorilor financiari;
 - ▷ supervizarea / monitorizarea modificărilor de acte, informații și date cu impact asupra funcționării administratorului și fondurilor administrate care presupune analiza modificărilor actelor, informațiilor și datelor, spre exemplu: prospecte ale schemelor de pensii, acte de aderare, capital social, structură acționariat etc.;
 - ▷ evaluarea procedurilor de lucru ale administratorilor și depozitarilor, în special a procedurilor de lucru noi sau a modificărilor aduse procedurilor în vigoare ale administratorilor/depozitarilor în vederea respectării prevederilor legale în vigoare, dar și a corectitudinii informațiilor furnizate;
 - ▷ analizarea spețelor primite de la entitățile supravegheate în vederea furnizării în timp util a soluțiilor și propunerilor conform prevederilor legale în vigoare, precum și analiza principalelor implicații la nivelul sistemului de pensii private;
 - ▷ elaborarea altor rapoarte, notificări, informații referitoare la activitatea fondurilor de pensii private care presupun: realizarea de studii, analize privind evoluția fondurilor de pensii private, întocmirea de propuneri de modificare și îmbunătățire a legislației din domeniul pensiilor private; corespondență cu entitățile reglementate referitoare la informațiile comunicate de către acestea, urmărirea și analiza influenței modificărilor legislative asupra sistemului de pensii private (de exemplu: contribuțiile la fondurile de pensii administrate privat, modificările fiscale etc.);
 - ▷ agregarea datelor necesare pentru întocmirea analizei cu privire la principalele date statistice ale sectorului de pensii în vederea publicării acestora pe site-ul ASF.
- Optimizarea activităților presupune creșterea gradului de automatizare a prelucrării informațiilor raportate în sistemul informatic, pentru a depista erori și riscuri într-un timp optimizat și a oferi o prelucrare facilă a datelor. Astfel, analiza și extragerea concluziilor preliminare pe baza raportărilor entităților supravegheate poate fi îmbunătățită și eficientizată. Mai mult, se va diminua considerabil riscul de erori operaționale.
- Având în vedere intrarea în vigoare, de la 01 ianuarie 2022, a Normei ASF nr. 19/2021 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor private, începând cu luna noiembrie și până la finalul anului 2021, au fost dezvoltate sistemele informatice pentru primirea noilor raportări și au fost depuse 119 raportări test în această perioadă.

4.4.2. Supravegherea bazată pe riscuri a sistemului de pensii din România

Aplicarea supravegherii bazate pe riscuri la nivelul sistemului de pensii din România a presupus derularea următoarelor activități în anul 2021:

Analiza, verificarea și monitorizarea solvabilității fondurilor de pensii private - riscurile de nucleu

Riscurile de nucleu reprezintă riscurile a căror materializare generează o pierdere ce afectează valoarea garantată participantului și necesită compensare prin rezervele calculate conform modelelor standard prevăzute prin Norma ASF nr. 13/2012 privind calculul actuarial al provizionului tehnic pentru fondurile de pensii administrate privat, cu modificările ulterioare, emisă în aplicarea Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Norma ASF nr. 26/2015 privind calculul actuarial al provizionului tehnic pentru fondurile de pensii facultative, cu modificările ulterioare, emisă în aplicarea Legii nr. 204/2006 privind fondurile de pensii facultative, cu modificările și completările ulterioare, precum și a principiilor și practicilor actuariale.

Astfel, în vederea asigurării unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private, ASF a desfășurat următoarele activități:

- a. Analizarea rapoartelor actuariale transmise de către administratorii fondurilor de pensii private;
- b. Calcularea provizionului tehnic conform modelelor standard prevăzute prin Norma ASF nr. 13/2012 și Norma ASF nr. 26/2015;
- c. Calcularea, analiza și monitorizarea anuală a principalilor indicatori de solvabilitate și output ai sistemului de pensii private:
 - ▷ rata de finanțare;
 - ▷ densitatea contribuției;
 - ▷ valoarea garantată a activului personal al participantului, evoluția valorii probabilistice a plăților viitoare așteptate;
 - ▷ valoarea viitoare probabilistică a activului personal al participantului la pensionare;

- ▷ evoluția valorii viitoare a comisioanelor încasate de către administratorii fondurilor de pensii private în baza portofoliilor de participanți;
 - ▷ evoluția valorii probabilistice viitoare a fondului de pensii private;
 - ▷ valoarea viitoare probabilistică a pensiei;
 - ▷ evoluția valorii viitoare a numărului de pensionari;
 - ▷ valoarea probabilistică a ratei de înlocuire a pensiei.
- d. Elaborarea Rapoartelor de Evaluare Actuarială ce reprezintă o evaluare precisă și adecvată a obligațiilor de plată ale fondurilor de pensii administrate privat/fondurilor de pensii facultative care prevăd garanții în prospectul schemei de pensii și a provizioanelor tehnice necesare administratorilor, în vederea asigurării riscurilor aferente acestor obligații de plată;
 - e. Monitorizarea situației acumulării activelor corespunzătoare provizionului tehnic, respectiv monitorizarea și analiza raportărilor depozitarilor și administratorilor fondurilor de pensii private asupra valorii activelor regăsite în contul aferent provizionului tehnic.

Analiza, verificarea și monitorizarea solvabilității fondurilor de pensii private - riscurile reziduale de nucleu

Riscurile reziduale de nucleu sunt riscurile care rămân după ce sunt tratate riscurile de nucleu și reprezintă riscurile a căror materializare generează o pierdere ce afectează valoarea garantată participantului și necesită compensare prin rezervele calculate conform modelului standard prevăzut prin Norma ASF nr. 2/2013 privind calculul actuarial al contribuției anuale datorate de administratorii de fonduri de pensii private Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private, emisă în aplicarea Legii nr. 187/2011 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private.

Astfel, în vederea asigurării unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private, au fost desfășurate următoarele activități:

- ▷ analiza Raportului actuarial întocmit de către Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private (FGDSPP) privind necesarul fondului și contribuțiile anuale ale administratorilor fondurilor de pensii private;
- ▷ formularea opiniei de specialitate asupra valorii minime a necesarului FGDSPP și a contribuțiilor anuale minime ale administratorilor fondurilor de pensii private.

Calcularea și verificarea ratelor de rentabilitate ale fondurilor de pensii private

Rata de rentabilitate reprezintă un indicator de performanță care arată evoluția financiară a fiecărui

fond de pensii private. Aceasta se calculează și se publică lunar pe site-ul Autorității de Supraveghere Financiară în vederea informării participanților la fondurile de pensii private și asigurarea transparenței.

Totodată, aceasta constituie atât un element comparativ de apreciere a fondurilor de pensii private în ceea ce privește performanța investițională, cât și un element de siguranță în condițiile în care rata de rentabilitate anualizată se situează peste rata de rentabilitate minimă a tuturor fondurilor de pensii private.

Autoritatea de Supraveghere Financiară, în calitate de supraveghetor, verifică inclusiv rata de rentabilitate anualizată calculată și raportată trimestrial de fiecare administrator de fonduri de pensii private în vederea asigurării unei monitorizări continue.

Pe parcursul ultimilor trei ani, din prisma supravegherii sistemului de pensii private, ASF a aplicat următoarele sancțiuni cu avertisment scris:

- ▷ o sancțiune către un depozitar autorizat pentru a desfășura activitatea de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii;
- ▷ o sancțiune către un administrator de fonduri de pensii administrate privat;
- ▷ 3 sancțiuni au fost aplicate persoanelor din structura de conducere a administratorilor de fonduri de pensii private.

Sancțiunile și măsurile administrative aplicate în perioada 2019-2021 se prezintă astfel:

Sancțiuni și măsuri administrative aplicate	2019	2020	2021
Plan de măsuri	-	-	-
Avertisment scris	-	1	4
Amendă contravențională	-	-	-
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate	-	1	4

4.4.3. Activitatea de control al pieței pensiilor private

Acțiunile de control periodic, efectuate anual de către Autoritatea de Supraveghere conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, au drept obiectiv verificarea și evaluarea activităților desfășurate de entitățile din sistemul de pensii private, luând în considerare natura, cauza, impactul, modul de remediere și/sau diminuare a riscurilor aferente, în scopul:

- ▷ protejării intereselor participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii private (prin asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și asigurarea accesului participanților/beneficiarilor la informații);
- ▷ asigurării sustenabilității și stabilității sistemului pensiilor private, prin menținerea unui risc scăzut pe piața fondurilor de pensii private.

Având în vedere principalele obiective, activitatea de control desfășurată este o activitate dezvoltată pe două componente, de conformitate și de risc, prin care:

- se identifică abaterile de la legislația în vigoare. Activitatea de control desfășurată nu se rezumă însă numai la o activitate de verificări de conformitate, desfășurată strict în vederea identificării deficiențelor, având în fapt atât o componentă de prevenție, cât și una de remediere a situațiilor de neconformitate identificate;
 - se identifică procesele care pot constitui factori de risc și se formulează recomandări în vederea îmbunătățirii fluxurilor și procedurilor de lucru, cu scopul diminuării riscurilor;
 - se urmărește asigurarea stabilității sistemului de pensii private din România și funcționarea eficientă a acestuia, precum și menținerea unui risc scăzut pe piața fondurilor de pensii private.
- Potențialele riscuri și vulnerabilități, atât la nivel

individual, cât și global, sunt astfel detectate din timp, monitorizate atent și diminuate la un nivel acceptabil.

În anul 2021 au fost desfășurate **17 acțiuni de control** care au vizat activitatea desfășurată de:

- 5 societăți de administrare a fondurilor de pensii private (având în administrare 5 fonduri de pensii administrate privat și 6 fonduri de pensii facultative);
- 2 societăți de administrare a fondurilor de pensii administrate private (având în administrare 2 fonduri de pensii administrate privat);
- 3 societăți de administrare a fondurilor de pensii facultative (având în administrare 4 fonduri de pensii facultative);
- 4 depozitari ai activelor fondurilor de pensii private (care desfășoară activități de depozitare și custodie pentru 17 fonduri de pensii private);
- 2 intermediari de fonduri de pensii private (fiind vizată activitatea de marketing desfășurată pentru două fonduri de pensii facultative);
- Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private.

Activitatea de control desfășurată a presupus un proces dinamic, orientat către implementarea și aplicarea celor mai bune practici, fiind adaptată continuu la volumul și activitățile desfășurate de către jucătorii implicați în sistemul de pensii private, cu scopul de a:

- identifica potențialele riscuri la care entitățile sunt expuse și a propune măsuri de îmbunătățire a activității desfășurate, în vederea diminuării acestor riscuri și a prevenirii situațiilor de neconformitate;
- identifica eventualele abateri de la legislația în vigoare și de a solicita remedierea acestora;
- asigura, în mod rezonabil, că activitatea de ansamblu a entităților implicate în sistemul de pensii private se desfășoară în mod corespunzător.

Cu toate că activitatea de control desfășurată în anul 2021 a fost adaptată condițiilor și nevoilor impuse de criza sanitară generată de infectarea cu virusul SARS-CoV-2, planul de control aprobat pentru anul 2021 a fost integral dus la îndeplinire, toate acțiunile de control periodic derulându-se conform planificării și fiind finalizate (inclusiv prin emiterea și comunicarea

Deciziilor aferente) până la data 09.02.2022.

Ca urmare a verificărilor și evaluărilor efectuate în anul 2021, nu au fost identificate riscuri semnificative în activitatea entităților implicate în sistemul de pensii private, principalele arii de risc identificate fiind următoarele:

Arie de activitate	Riscuri identificate	Factori care contribuie la apariția riscurilor
Guvernanță corporativă	Riscuri de conformitate Riscuri operaționale Riscuri reputaționale	<ul style="list-style-type: none"> eroarea umană, apărută ca urmare a numărului mare de operațiuni efectuate, coroborată cu fluctuațiile de personal și noul mod de lucru – desfășurarea activității în regim de telemuncă; implementarea în mod eronat a unor procese și fluxuri de lucru.
Operațiuni privind participanții		
Obligații de raportare și transparență		

Acțiunile de control au avut un rol activ în remedierea deficiențelor observate, majoritatea aspectelor identificate în timpul acțiunilor de control fiind astfel remediate în timpul acesteia și ca urmare a acestora.

Pentru deficiențele care nu au putut fi remediate în timpul acțiunii de control:

- prin Deciziile emise de ASF au fost stabilite măsuri de remediere, cu termene de implementare punctuale sau caracter permanent;
- Administratorii de fonduri de pensii private și-au asumat întreprinderea măsurilor necesare în vederea corectării, stabilind termene ferme de implementare a acestor măsuri.

În urma acțiunilor de control desfășurate în anul 2021 au fost aplicate următoarele sancțiuni și măsuri administrative:

- ▷ 9 planuri de măsuri, incluzând și deciziile emise în vederea dispunerii unor termene pentru măsurile asumate de către entitățile controlate;
- ▷ 9 avertismente scrise, dintre care două pentru intermediarii de pensii private verificați și 7 pentru persoane din structura de conducere a administratorilor de fonduri de pensii private;
- ▷ o amendă contravențională în cuantum de 2.200 lei pentru o persoană din structura de conducere a unui administratorilor de fonduri de pensii administrate privat.

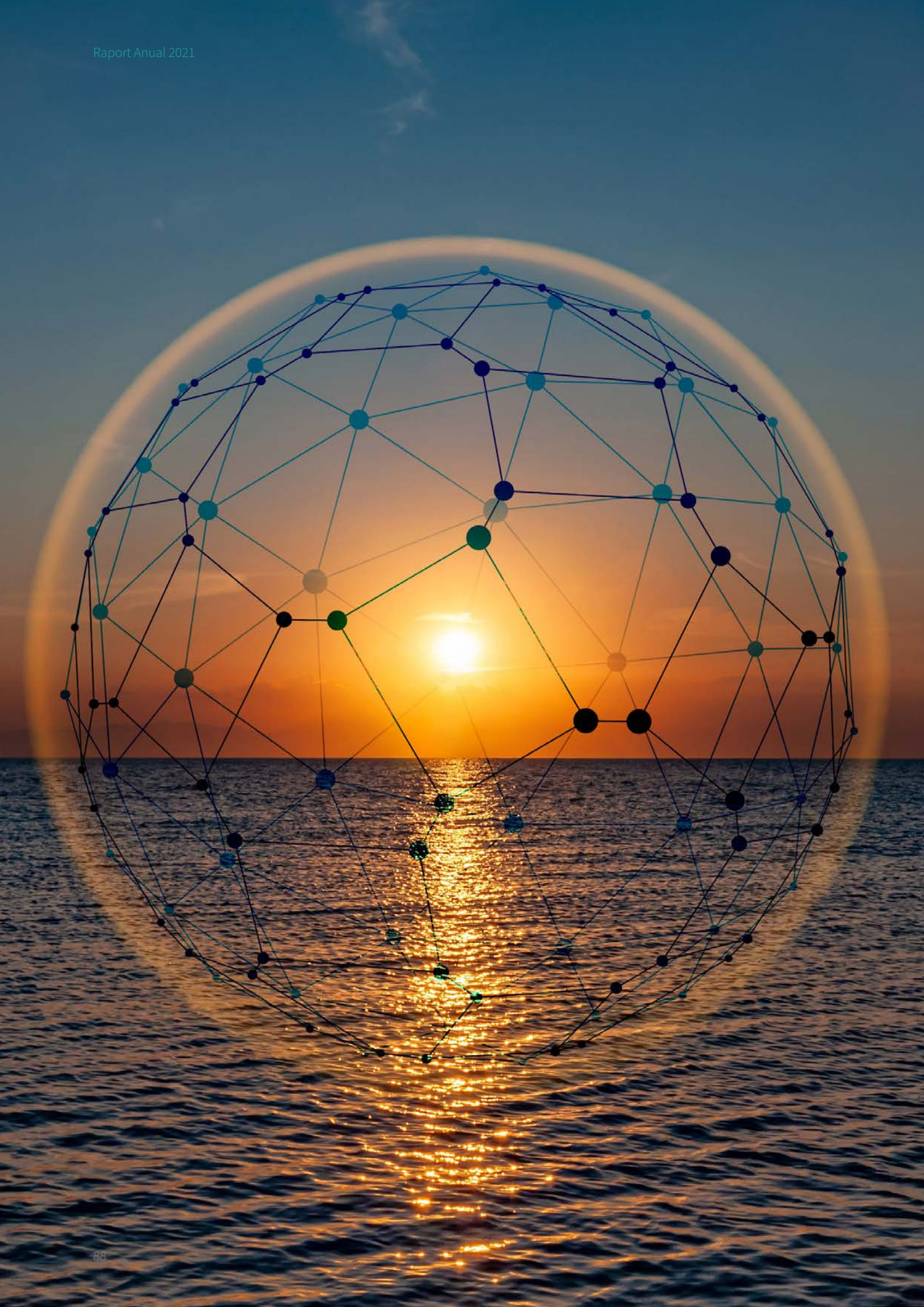
Nr.	Categorie entitate	Plan măsuri	Avertisment scris		Amendă contravențională	
			Societate	Persoană din structura de conducere	Societate	Persoană din structura de conducere
1.	Societăți de administrare a fondurilor de pensii private	5	-	3	-	-
2.	Societăți de administrare a fondurilor de pensii administrate privat	2		2		1
3.	Societăți de administrare a fondurilor de pensii facultative	2	-	2	-	-
4.	Depozitari ai activelor fondurilor de pensii private	-	-	-	-	-
5.	Intermediari de pensii private	-	2	-	-	-
6.	Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private	-	-	-	-	-
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate		9	9		-	1

Notă: Situația anterior prezentată prezintă inclusiv sancțiunile și măsurile administrative aplicate în anul 2022 ca urmare a acțiunilor de control desfășurate în anul 2021.

Sancțiunile și măsurile administrative aplicate în anul 2021 vizează deficiențe legate în principal de procesul de actualizare a datelor participanților în sistemul de pensii private, inclusiv în ceea ce privește informarea anuală a participanților. Erori operaționale izolate au fost identificate și în ceea ce privește fluxurile operaționale privind utilizarea activului personal, acestea fiind însă remediate cu celeritate.

Sancțiunile și măsurile administrative aplicate în perioada 2019-2021 se prezintă astfel:

Sancțiuni și măsuri administrative aplicate		2019	2020	2021
Plan de măsuri		6	5	9
Avertisment scris		7	9	9
Amendă contravențională	număr	1	3	1
	valoare	6.000 lei	7.500 lei	2.200 lei
Total sancțiuni și măsuri administrative aplicate		14	17	19

5. Reglementarea piețelor financiare nebancare

5.1. Activitatea de reglementări integrate

Reglementarea integrată reprezintă esența colaborării și a abordării strategice și unitare în domeniul legislativ la nivel instituțional, în vederea îndeplinirii obiectivului de asigurare a stabilității piețelor financiare nebancare. Reglementarea integrată constituie atributul ASF de a contribui la construcția și dezvoltarea unor piețe financiare nebancare stabile, ordonate și sigure pentru consumatori prin asigurarea unei convergențe legislative la nivelul acestor piețe, asigurând în același timp și o întărire a capacității instituționale prin acțiunile de convergență legislativă intersectorială.

Activitatea de reglementări integrate se concretizează în emiterea de acte normative integrate care au ca rezultat armonizarea legislației aferente piețelor financiare nebancare. În sfera sa de cuprindere se regăsesc și analizele proiectelor de acte normative emise de alte autorități, instituții, care au impact asupra activității ASF și a entităților reglementate, precum și a celor care pot influența strategia și stabilitatea financiară.

Prin activitatea de reglementare integrată desfășurată, care deține o pondere semnificativă în cadrul ASF, se urmărește în permanență îndeplinirea obiectivelor strategice ale ASF cuprinse în documentele cu componentă strategică.

În anul 2021, în vederea atingerii obiectivului de asigurare a convergenței intersectoriale și de actualizare a cadrului normativ integrat, au fost supuse consultării publice și ulterior publicate în Monitorul Oficial al României 6 acte normative cu caracter integrat.

Reglementările integrate, cu impact asupra bunei funcționări a entităților reglementate, emise în anul 2021, au vizat activități importante la nivelul ASF, precum:

- ▷ emiterea de reglementări noi privind actualizarea cadrului legal de desfășurare a activității de control derulată la nivelul autorității, în ceea ce privește acțiunile de control periodic și inopinat, precum și activitățile de monitorizare și supraveghere continuă (control permanent);
- ▷ completarea/modificarea actelor normative care reglementează gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate;
- ▷ actualizarea și consolidarea cadrului normativ aplicabil veniturilor care se constituie ca surse proprii de finanțare ale ASF;
- ▷ modificarea/completarea cadrului legal privind evaluarea și aprobarea membrilor structurii de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie în cadrul entităților reglementate de către ASF;

- ▷ emiterea unei reglementări referitoare la modul de transmitere a raportărilor și a altor documente în format electronic către Autoritate.

Pe lângă activitatea privind emiterea de acte normative integrate ce sunt supuse consultării interne și publice, la nivel integrat se realizează și activități de analiză a directivelor UE și ale ghidurilor emise de autoritățile europene de supraveghere (ESMA, EIOPA, EBA), precum și activități de analiză și emitere de puncte de vedere asupra unor propuneri legislative sectoriale. În acest context, pe parcursul anului 2021, au fost urmărite ghidurile emise de autoritățile europene de supraveghere cu incidență asupra reglementărilor integrate, contribuind astfel la asigurarea consolidării cadrului legal integrat la nivelul ASF.

Totodată, datorită specificului său, activitatea de reglementare integrată contribuie și la monitorizarea cadrului de reglementare european cu privire la prioritățile strategice ale Comisiei Europene și a temelor legate de direcțiile importante la nivel european în domeniul finanțelor digitale.

5.2. Activitatea de reglementare în sectorul instrumente și investiții financiare

Alinierea legislației naționale aferentă piețelor financiare nebankare la legislația și standardele europene, cu scopul de a simplifica și armoniza legislația primară și cea secundară, astfel încât acestea să conducă la o funcționare corectă și sănătoasă a piețelor în sensul stabilității financiare, reprezintă un proces amplu, cu caracter continuu, de revizuire, de modificare și de completare a prevederilor legislative în scopul consolidării și creării unui cadru armonizat de reglementare și pentru eliminarea deficiențelor în funcționarea și transparența piețelor financiare.

O componentă relevantă în cadrul acestui obiectiv este legată de simplificarea cadrului de reglementare și de asigurarea convergenței intersectoriale urmărindu-se, acolo unde este posibil, un set de reguli unitare aplicabile tuturor entităților reglementate și supravegheate de ASF.

Activitatea de convergență în domeniul supravegherii și în domeniul legislativ reprezintă un efort colectiv al tuturor sectoarelor de supraveghere pentru a atinge un nivel ridicat, eficient și consecvent de performanță la nivelul instituției.

Și în anul 2021, ASF a continuat strategia în ceea ce privește procesul de actualizare și revizuire a legislației pieței de capital, în vederea adaptării acesteia la legislația europeană aflată la rândul ei într-o continuă dinamică, precum și pentru reglementarea unor aspecte referitoare la promovarea încrederii în piața de capital din România și în investițiile în instrumente financiare, asigurarea stabilității competitivității și buna funcționare a pieței de capital, inclusiv pentru asigurarea protecției operatorilor și investitorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase.

OPINII TEHNICE PRIVIND LEGISLAȚIA PRIMARĂ

Legea nr. 88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 21 aprilie 2021

Legea vizează modificarea cadrului de reglementare și schimbarea statutului juridic al Fondului de compensare a investitorilor, prin transformarea acestuia din societate pe acțiuni în persoană juridică de drept public, similar modului de organizare și funcționare al Fondului de garantare a asiguraților, Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private și Fondului de garantare a depozitelor bancare.

Legea nr. 319/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1247 din 30 decembrie 2021

Legea nr. 319/2021 a fost elaborată de BNR și completată de ASF cu prevederile aplicabile firmelor de investiții, în contextul procesului de transpunere a Directivei (UE) 2019/878 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Directivei 2013/36/UE în ceea ce privește entitățile exceptate, societățile financiare holding, societățile financiare holding mixte, remunerarea, măsurile și competențele de supraveghere și măsurile de conservare a capitalului.

Legea nr. 320/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1256 din 31 decembrie 2021

Legea nr. 320/2021 a fost elaborată de BNR și completată de ASF cu prevederile aplicabile firmelor de investiții, în contextul procesului de transpunere a Directivei (UE) 2019/879 de modificare a Directivei 2014/59/UE în ceea ce privește capacitatea de absorbție a pierderilor și de recapitalizare a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și a Directivei 98/26/CE.

Proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare pentru transpunerea prevederilor directivelor europene privind modificarea Directivei 2014/65/UE – MiFID II (Directiva (UE) 2019/2177, Directiva (UE) 2020/1504 și Directiva (UE) 2021/338)

În 2021, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare a fost modificat și revizuit ca urmare a observațiilor formulate de Ministerul Afacerilor Externe și de Ministerul Justiției.

Proiect de lege de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1503 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937

Regulamentul (UE) 2020/1503 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937 face parte din Planurile de acțiune privind Uniunea Piețelor de Capital și Fintech, având drept obiectiv crearea unui cadru de reglementare unitar la nivel european care să permită furnizorilor de finanțare participativă accesul la întreaga piață unică, printr-o autorizație unică bazată pe un singur set de reguli.

Proiectul de lege are în vedere stabilirea măsurilor ce trebuie adoptate la nivel național pentru asigurarea cadrului legal și instituțional necesar punerii în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1503 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937.

În cursul anului 2021, proiectul de lege elaborat în vederea punerii în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/1129 a fost modificat și revizuit ca urmare a observațiilor formulate pe marginea acestuia în cadrul procesului de avizare interministerială, fiind transmis corespunzător către Ministerul Finanțelor.

Proiect de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital

Proiectul de lege vizează transpunerea în legislația națională a prevederilor Directivei (UE) 2021/1270 a Comisiei din 21 aprilie 2021 de modificare a Directivei 2010/43/UE în ceea ce privește riscurile legate de durabilitate și factorii de durabilitate de care trebuie să țină seama organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), urmare a publicării acesteia în Jurnalul Oficial al UE (OJ L 277/141) în data de 2 august 2021.

Directiva (UE) 2021/1270 asigură coerența între Regulamentul (UE) 2019/2088 și Directiva 2010/43/UE, în ceea ce privește riscurile legate de durabilitate și factorii de durabilitate de care trebuie să țină seama organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), precum și pentru a se menține un standard ridicat de protecție a investitorilor, atunci când se identifică tipurile de conflicte de interese a căror existență poate aduce atingere intereselor unui OPCVM.

Proiectul de lege împreună cu expunerea de motive au fost transmise de ASF către Ministerul Finanțelor în data de 02.12.2021, spre asumare și inițiere a procesului de avizare interministerială, iar proiectul de lege a fost publicat pe site-ul Ministerului de Finanțe pentru transparență decizională, în data de 08.02.2022. În prezent, proiectul de lege urmează procesul de avizare interministerială.

Proiect de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, pentru modificarea și completarea Legii nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață

În calitate de autoritate competentă, în ceea ce privește reglementarea, autorizarea și supravegherea OPC și a administratorilor acestora, ASF a inițiat demersurile de elaborare a proiectului de lege care asigură transpunerea în legislația națională a prevederilor Directivei (UE) 2019/1160 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivelor 2009/65/CE și 2011/61/UE în ceea ce privește distribuția transfrontalieră a organismelor de plasament (Directiva CBDF).

Prin transpunerea prevederilor directivei, proiectul de lege are în vedere reglementarea procesului de distribuție transfrontalieră a OPC (OPCVM/FIA), eliminând sau relaxând anumite cerințe aplicabile administratorilor, astfel încât distribuția transfrontalieră a fondurilor de investiții să fie mai simplă și mai rapidă. Totodată, ca elemente de noutate, sunt reglementate conceptele de retragere a notificării privind distribuția transfrontalieră a OPC și de pre-marketing în cazul FIA.

Suplimentar față de transpunerea Directivei CBDF, proiectul de lege introduce și o serie de modificări și completări ale unor acte normative incidente OPC și emitenților de valori mobiliare (OUG nr. 32/2012, Legea nr. 74/2015 și Legea nr. 24/2017), generate pe de o parte de necesitatea includerii în cuprinsul legislației de prevederi în vederea reglementării aspectelor disfuncționale relevante din practica de autorizare și supraveghere de către ASF a OPC sau a emitenților, și, pe de altă parte, de dinamica și evoluțiile recente ale pieței de capital.

Ulterior analizării propunerilor și observațiilor primite în cadrul procesului de promovare și avizare interinstituționale derulat în perioada septembrie 2020 – decembrie 2021, ASF a transmis Ministerului Finanțelor o formă revizuită a proiectului de lege în vederea continuării procesului de avizare interinstituțională.

Proiect de lege privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Proiectul de lege vizează transpunerea Directivei (UE) 2019/2034 privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții și de modificare a Directivelor 2002/87/CE, 2009/65/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE și 2014/65/UE. În cursul anului 2021, proiectul de lege a fost revizuit ca urmare a observațiilor transmise de Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Autoritatea Națională pentru Supravegherea Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Afacerilor Externe, precum și a observațiilor primite în cursul consultării publice derulate de Ministerul Finanțelor, în calitate de inițiator legislativ.

La sfârșitul anului 2021 proiectul de lege parcurge procedura de avizare interinstituțională.

Proiect de lege privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 2021/23 prin care se are în vedere crearea cadrului de reglementare pentru desemnarea autorității de rezoluție pentru contrapărțile centrale (CCP) și a ministerului competent la nivel național, precum și stabilirea regimului sancționatoriu în situația încălcării Regulamentului (UE) nr. 23/2021

În contextul publicării Regulamentului (UE) nr. 2021/23 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 privind un cadru pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1095/2010, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 806/2014 și (UE) nr. 2015/2365 și a Directivelor 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2007/36/CE, 2014/59/UE și (UE) 2017/1132, a fost întocmit proiectul de lege privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 2021/23.

Prin proiectul de lege se urmărește crearea cadrului de reglementare pentru desemnarea autorității de rezoluție pentru contrapărțile centrale și a ministerului competent la nivel național, precum și stabilirea regimului sancționatoriu în situația încălcării Regulamentului (UE) nr. 23/2021.

Proiectul de lege a fost transmis în luna decembrie 2021 spre promovare Ministerului Finanțelor în calitate sa de inițiator legislativ.

Proiectul de lege privind obligațiunile garantate, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar

Acest proiect de lege are în vedere transpunerea, la nivel național, a dispozițiilor Directivei (UE) 2019/2162 privind emisiunea de obligațiuni garantate și supravegherea publică a obligațiunilor garantate și de modificare a Directivelor 2009/65/CE și a Directivei 2014/59/UE.

Astfel, proiectul de lege cuprinde o serie de aspecte care sunt legate, în principal, de domeniul de competență al BNR, însă cuprinde și prevederi care au în vedere transpunerea corespunzătoare a dispozițiilor unui articol din Directiva (UE) 2019/2162 prin care se modifică prevederi ale Directivei 2009/65/CE (UCITS), transpusă în OUG 32/2012, care se află în aria de competență a ASF.

În cursul anului 2021, ASF a formulat o serie de observații pe marginea prevederilor din cadrul proiectului de lege care au legătură cu aria sa de competență, acestea fiind transmise către Ministerul Finanțelor în vederea luării acestora în considerare în cadrul procesului de avizare interministerială.

Legislația secundară

a. Regulamente

Regulamentul ASF nr. 5/2021 pentru modificarea și completarea Regulamentului nr. 27/2010 privind supravegherea electronică prin raportări, aprobat prin Ordinul președintelui Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 100/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 283 din 22 martie 2021

Principalele modificări aduse prin Regulamentul ASF nr. 5/2021 au avut în vedere:

- necesitatea actualizării Regulamentului nr. 27/2010, cu luarea în considerare a noilor modificări legislative, precum și a necesității implementării, pentru rapoartele anuale ale emitenților ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, a formatului de raportare ESEF;
- actualizarea listei rapoartelor ce se transmit prin intermediul sistemelor de raportare electronică reglementate de Regulamentul nr. 27/2010 (ex. SIR, SSER sau ReSE);
- includerea unor noi categorii de entități apărute în legislație (ex.: AFIA) în vederea transmiterii raportărilor pe cale electronică, cu respectarea prevederilor Regulamentului nr. 27/2010;
- obligația emitenților ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare sau sunt tranzacționate, cu acordul lor, în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare, sau, după caz, în cadrul unui sistem organizat de tranzacționare de a transmite ASF raportările pe cale electronică (prin aplicația SIR);
- detalierea tipurilor de raportări care se transmit prin fiecare dintre canalele de transmitere reglementate de Regulamentul nr. 27/2010 (ex.- SIR, SSER, ReSE, căsuță de e-mail).

Regulamentul ASF nr. 6/2021 de modificare și completare a Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 7/2020 privind autorizarea și funcționarea fondurilor de investiții alternative, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 294 din 24 martie 2021

Regulamentul tratează, în principal, următoarele aspecte:

- clarificări legate de includerea provizioanelor în totalul datoriilor pentru calculul valorii activului net (VAN) lunar (modalitatea de calcul a VAN în cazul organismelor de plasament colectiv de tip FIAIR constituit prin act constitutiv);
- modificarea Anexei nr. 10 la Regulamentul ASF nr. 7/2020;
- completări clarificatoare în vederea aplicării cerințelor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 243/2019 privind reglementarea fondurilor de investiții alternative și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în cazul AOPC înființate anterior intrării în vigoare a acestei legi.

Regulamentul ASF nr. 7/2021 privind obligația de întocmire de către emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a rapoartelor financiare anuale în formatul de raportare electronic unic, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 295 din 24 martie 2021

Regulamentul ASF nr. 7/2021 a fost elaborat în contextul adoptării la nivel european a Regulamentului (UE) 2021/337 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2021 de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 în ceea ce privește prospectul UE pentru redresare și ajustările specifice pentru intermediarii financiari și a Directivei 2004/109/CE în ceea ce privește utilizarea formatului de raportare electronic unic pentru rapoartele financiare anuale, în scopul susținerii redresării în urma crizei provocate de COVID-19.

Potrivit modificărilor aduse Directivei 2004/109/CE prin Regulamentul (UE) nr. 2021/337 s-a dat posibilitatea statelor membre de a permite emitenților să amâne aplicarea cerinței de întocmire a rapoartelor financiare anuale în formatul de raportare electronic unic (ESEF).

Astfel, prin Regulamentul ASF nr. 7/2021 s-a stabilit că emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată au obligația de a întocmi și publica rapoartele financiare anuale în formatul de raportare electronic unic, începând cu raportările pentru exercițiile financiare care încep la sau după data de 1 ianuarie 2021, precum și faptul că aceștia pot întocmi și publica rapoartele financiare anuale în acest format pentru exercițiul financiar aferent anului 2020.

Regulament ASF nr. 9/2021 pentru modificarea și completarea Regulamentului nr. 3/2006 privind autorizarea, organizarea și funcționarea Fondului de compensare a investitorilor, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 457 din 29 aprilie 2021

Având în vedere necesitatea asigurării unui echilibru între resursele necesare pentru realizarea scopului Fondului de a asigura compensarea investitorilor în situațiile reglementate de lege, pe de o parte, și capacitatea membrilor acestuia de a plăti contribuțiile, pe de altă parte, ASF a identificat necesitatea modificării prevederilor art. 22 din Regulamentul nr. 3/2006, coroborat cu introducerea de măsuri suplimentare la art. 23, care să conducă la colectarea de resurse financiare suficiente în cazul în care este necesară intervenția Fondului de compensare, cu luarea în considerare a necesității asigurării sustenabilității și a stabilității financiare la nivelul participanților la piață.

Regulamentul ASF nr. 11/2021
 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 10/2015 privind administrarea fondurilor de investiții alternative, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 780 din 12 august 2021

Principalele modificări și completări ale Regulamentului ASF nr. 10/2015 aduse prin Regulamentul ASF nr. 11/2021 se referă la:

- clarificarea procesului de autorizare a FIA autoadministrate;
- eliminarea obligației AFIA înregistrat de elaborare și transmitere la ASF a unor proceduri, similar AFIA autorizați în conformitate cu prevederile Legii nr. 74/2015;
- eliminarea obligației AFIA înregistrat de a avea un ofițer de conformitate și un administrator de risc;
- documentele și informațiile necesar a fi depuse la ASF în vederea înregistrării în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 74/2015;
- posibilitatea transmiterii documentației necesare în format electronic.

Regulamentul ASF nr. 13/2021
 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 5/2018 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 915 din 24 septembrie 2021

Prin acest regulament s-a avut în vedere în principal:

- armonizarea și corelarea dispozițiilor Regulamentului ASF nr. 5/2018 referitoare la ofertele publice de vânzare și admiterea la tranzacționare pe o piață reglementată precum și la ofertele publice de cumpărare/preluare cu prevederile relevante ale Legii nr. 24/2017, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 158/2020, respectiv cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 2017/1129 și ale regulamentelor europene emise în legătură cu Regulamentul (UE) nr. 2017/1129.
- armonizarea și corelarea dispozițiilor Regulamentului ASF nr. 5/2018 cu dispozițiile Legii nr. 24/2017, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 158/2020, în contextul transpunerii la nivelul legislației naționale a prevederilor Directivei (UE) 2017/828 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2017 de modificare a Directivei 2007/36/CE în ceea ce privește încurajarea implicării pe termen lung a acționarilor.

Regulamentul ASF nr. 14/2021 pentru modificarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 7/2020 privind autorizarea și funcționarea fondurilor de investiții alternative, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 975 din 13 octombrie 2021

Modificările au avut în principal ca scop o mai bună armonizare a prevederilor art. 43 alin. (1) cu cele ale art. 1791 din Regulamentul ASF nr. 9/2014 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și a depozitarilor organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, completarea art. 50 alin. (1) cu referiri legate de Anexele nr. 9 și 10 care cuprind rapoartele privind valorile VAN și VUAN și modificarea pentru o mai bună uniformizare a termenelor prevăzute pentru raportarea și publicarea de către entități a anumitor situații, precum și pentru eficientizarea procesului de supraveghere a art. 50.

Regulamentul ASF nr. 16/2021 privind constituirea, publicitatea și executarea garanțiilor reale, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1057 din 4 noiembrie 2021

Regulamentul este emis în temeiul prevederilor art. 183-186 din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare, și stabilește modul de constituire și executare a garanției reale asupra instrumentelor financiare relevante sau portofoliilor, precum și modalitatea de realizare a publicității garanțiilor reale.

Principalele aspecte reglementate de Regulamentul ASF nr. 16/2021 sunt reprezentate de următoarele:

- posibilitatea constituirii de garanții reale atât asupra instrumentelor financiare relevante, cât și asupra instrumentelor financiare constituite într-o universalitate de fapt depuse de către titularul lor într-un anumit cont deschis la o SSIF/instituție de credit (portofolii);
- clauzele minime ce trebuie incluse de către părți în contractul de garanție reală;
- indicarea regulilor privind funcționarea unei garanții reale și modalitatea de evidențiere a acestora prin transferul instrumentelor financiare în conturile relevante;
- stabilirea formalităților de publicitate ce trebuie îndeplinite pentru realizarea publicității garanției reale;
- modalitatea de efectuare a înscrierii/radierii mențiunii de garanție reală în registrul central de publicitate de către operatorul registrului central de publicitate.

Regulamentul ASF nr. 18/2021 cu privire la procedura de retragere a notificării efectuate de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare sau administratorii de fonduri de investiții alternative din România sau din alte state membre cu privire la distribuția titlurilor de participare, precum și cu privire la procedura de notificare de către administratorii de fonduri de investiții alternative din România sau din alte state membre a activității de premarketing, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1150 din 3 decembrie 2021

Acest regulament a fost elaborat ca normă tranzitorie, până la momentul intrării în vigoare a Proiectului de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, pentru modificarea și completarea Legii nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață (Legea CBDF), în vederea reglementării aspectelor privind:

- procedura de retragere a notificării efectuate de OPCVM și/sau AFIA din România și/sau din alte state membre cu privire la distribuția titlurilor de participare;
- obligația de a pune la dispoziția investitorilor din România/alte state membre structuri care să asigure îndeplinirea anumitor sarcini;
- procedura de notificare de către AFIA din România și/sau din alte state membre a activității de pre-marketing prevăzute de Directiva CBDF.

Prin prevederile Regulamentului ASF nr. 18/16.11.2021 s-a asigurat o transpunere parțială a prevederilor Directivei (UE) 2019/1160 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Directivelor 2009/65/CE și 2011/61/UE în ceea ce privește distribuția transfrontalieră a organismelor de plasament (Directiva CBDF) până la intrarea în vigoare a Legii CBDF. Ulterior intrării în vigoare a Legii CBDF, Regulamentul ASF nr. 18/2021 va fi abrogat.

Regulamentul ASF nr. 15/2021 privind utilizarea sistemului de conturi globale și aplicarea mecanismelor fără prevalidarea instrumentelor financiare, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1057 din 4 noiembrie 2021

Prin acest regulament a fost definitivată modificarea reglementărilor ce vizează utilizarea sistemului de conturi globale și aplicarea mecanismelor fără prevalidarea instrumentelor financiare.

b. Norme

Norma ASF nr. 7/2021 pentru aplicarea Ghidului privind comisioanele de performanță ale OPCVM și ale anumitor tipuri de FIA, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 346 din 5 aprilie 2021

Ghidul ESMA privind comisioanele de performanță ale OPCVM și ale anumitor tipuri de FIA (ESMA 34-39-992) pus în aplicare prin această normă se aplică:

- autorităților competente;
- societăților de administrare a investițiilor (SAI);
- administratorilor de fonduri de investiții alternative (AFIA) care distribuie titluri de participare ale fondurilor de investiții alternative (FIA) pe care le administrează către investitorii de retail, în conformitate cu art. 43 din Directiva 2011/61/UE privind administratorii fondurilor de investiții alternative și de modificare a Directivelor 2003/41/CE și 2009/65/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 1095/2010, cu excepția FIA de tip închis sau FIA de tip deschis care sunt fonduri europene cu capital de risc (EuVECA) (sau alte tipuri de FIA cu capital de risc), fonduri europene de antreprenoriat social (EuSEF), FIA cu capital privat sau FIA de tip imobiliar.

Ghidul conține prevederi cu privire la comisioanele de performanță ale OPCVM, precum și ale anumitor tipuri de FIA.

Norma ASF nr. 9/2021 pentru aplicarea Ghidului referitor la cerințele privind comunicarea informațiilor în temeiul Regulamentului privind prospectul, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 578 din 08 iunie 2021

Norma ASF nr. 9/2021 a preluat dispozițiile Ghidului ESMA referitor la cerințele privind comunicarea informațiilor în temeiul Regulamentului privind prospectul în legislația națională.

Scopul ghidului este de a oferi orientări participanților la piață în ceea ce privește evaluarea informațiilor care urmează să fie furnizate conform anexelor Regulamentului delegat al Comisiei nr. 2019/980 și de a promova coerența în întreaga Uniune Europeană în ceea ce privește modul în care sunt aplicate aceste anexe. Orientările sunt destinate în special persoanelor responsabile de prospect și cuprind îndrumări pe care aceste persoane trebuie să le respecte la întocmirea prospectelor.

Norma ASF nr. 20/2021 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind procedurile standardizate și protocoalele de mesagerie în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 909/2014, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 806 din 23 august 2021

Norma ASF nr. 20/2021 a preluat dispozițiile Ghidului ESMA privind procedurile standardizate și protocoalele de mesagerie în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 909/2014.

Ghidul se aplică firmelor de investiții și autorităților competente ale firmelor de investiții și detaliază, în special, procedurile standardizate și standardele de mesagerie care trebuie utilizate pentru asigurarea conformității cu articolul 6 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 909/2014, care face referire la măsurile de prevenire a cazurilor de neexecutare a decontării. Ghidul impune în sarcina firmelor de investiții autorizate în temeiul art. 5 din Directiva 2014/65/UE obligația de a institui, după caz, măsuri de limitare a numărului de cazuri de neexecutare a decontării.

Norma ASF nr. 21/2021 pentru aplicarea Ghidului privind externalizarea către furnizorii de servicii cloud, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 869 din 10 septembrie 2021

Norma ASF nr. 21/2021 prevede ca entitățile care intră în aria ASF – Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare de autorizare/aprobare/avizare, reglementare, supraveghere și control să revizuiască și să modifice angajamentele existente de externalizare în cloud a funcțiilor critice sau importante, în conformitate cu prevederile Ghidului ESMA până la 31 decembrie 2022. În cazul în care revizuirea angajamentelor de externalizare în cloud a funcțiilor critice sau importante nu sunt finalizate până la data de 31 decembrie 2022, norma propune ca entitățile să informeze ASF cu privire la acest aspect, precizând inclusiv măsurile avute în vedere pentru a finaliza revizuirea sau pentru posibila strategie de ieșire, prevăzută la Orientarea 5 din Ghidul ESMA. În decurs de cinci zile lucrătoare de la expirarea termenului (31 decembrie 2022) entitățile trebuie să informeze ASF cu privire la aspectele menționate.

Norma ASF nr. 27/2021 privind aplicarea Ghidului ESMA referitor la raportarea în conformitate cu articolele 4 și 12 din Regulamentul (UE) 2015/2.365 privind transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare și transparența reutilizării, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 908 din 22 septembrie 2021.

Norma are în vedere clarificarea unor dispoziții din Regulamentul (UE) nr. 2365/2015 privind transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare și transparența reutilizării (SFTR), pentru a oferi îndrumări practice cu privire la punerea în aplicare a acestuia.

Norma ASF nr. 29/2021 privind modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 13/2018 pentru aplicarea Ghidului Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) privind scenariile de simulare a situațiilor de criză în temeiul art. 28 din Regulamentul (UE) nr. 1.131/2017 privind fondurile de piață monetară (Money-market funds), publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1000 din 20 octombrie 2021, iar în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1000 Bis din 20.10.2021 a fost publicată Anexa la Norma ASF nr. 29 din 7 octombrie 2021

Norma ASF nr. 29/2021 modifică art. 1 și înlocuiește anexa la Norma ASF nr. 13/2018.

Norma ASF nr. 30/2021 privind modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 39/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul instrumentelor și investițiilor financiare, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1187 din 15 decembrie 2021

Norma ASF nr. 30/2021 modifică Norma ASF nr. 39/2015 în sensul eliminării Fondului de Compensare a Investitorilor (FCI) din categoria entităților autorizate, reglementate și supravegheate de ASF și includerea de referiri distincte privind aplicarea prevederilor Normei ASF nr. 39/2015 și de către FCI ca persoană juridică de drept public. Modificările aduse au survenit ca urmare a apariției Legii nr. 88/2021.

Norma ASF nr. 31/2021 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind articolul 25 din Directiva 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind administratorii fondurilor de investiții alternative și de modificare a Directivelor 2003/41/CE și 2009/65/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 1.095/2010, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1079 din 11 noiembrie 2021

Norma ASF nr. 31/2021 vizează obligații în sarcina ASF în ceea ce privește evaluarea riscului sistemic legat de efectul de levier pentru stabilitatea financiară a FIA și cuprinde: un set de indicatori minimi comuni care trebuie luați în considerare de către ASF la evaluarea riscului sistemic legat de efectul de levier, instrucțiuni pentru calcularea acestor indicatori pe baza datelor de raportare prevăzute la articolul 24 din AIFMD și descrieri calitative și cantitative cu privire la modul de interpretare a indicatorilor.

Analiza reglementărilor emise de entitățile pieței de capital

În perioada de referință, au fost analizate solicitările de modificare/completare a reglementărilor Bursei de Valori București SA, constând în Codul BVB – Operator de piață reglementată și Codul BVB – Sistem Multilateral de Tranzacționare, ca urmare a modificărilor solicitate de către aceasta.

În ceea ce privește Codul BVB - Operator de piață reglementată, modificările au fost aprobate prin Decizia ASF nr. 279/01.03.2021.

Cu privire la Codul BVB - SMT, amendamentele au fost aprobate prin emiterea Deciziei ASF nr. 841/01.07.2021. De asemenea, în perioada de referință, în urma analizării propunerilor de modificare și completare a Codului Depozitarului Central SA, au fost emise următoarele decizii:

- a) Decizia ASF nr. 179/08.02.2021;
- b) Decizia ASF nr. 485/06.04.2021;
- c) Decizia ASF nr. 1418/10.11.2021.

5.3. Activitatea de reglementare în sectorul asigurări-reasigurări

Proiectele de acte normative elaborate, atât din categoria legislației secundare, cât și din cea a legislației primare și, pe de altă parte, ghidurile și recomandările adresate societăților de asigurare și/sau de reasigurare și distribuitorilor sunt principalele livrabile din zona reglementării în domeniul asigurărilor. În același timp, activitatea de reglementare cuprinde și furnizarea diverselor puncte de vedere către persoanele fizice sau juridice ori autorități care se adresează ASF, vizând aspecte de reglementare, dar și alte acțiuni menite să sprijine activitatea de supraveghere.

În vederea asigurării unor premise ferme și solide pentru dezvoltarea pieței asigurărilor, în anul 2021, s-a continuat îmbunătățirea cadrului de reglementare, susținând activitatea pentru consolidarea cadrului legal aplicabil prin aprobarea contribuțiilor și a punctelor de vedere formulate pentru proiectele de legislație primară, pe tot parcursul procesului legislativ al acestora.

În același timp, în vederea asigurării unui cadru legal cuprinzător, stabil și coerent în domeniul asigurărilor – reasigurărilor, prin actualizarea și consolidarea legislației primare și secundare, ca urmare a experienței dobândite, în funcție de contextul intern și internațional al mediului economic și financiar, activitatea de reglementare a vizat inclusiv elaborarea proiectelor de acte normative secundare, atât conform obiectivelor și activităților planificate pentru anul 2021, cât și a celor neplanificate apărute fie ca urmare a schimbărilor de la nivel european (legislație/ghiduri EIOPA), fie ca urmare a solicitărilor interne.

Activitatea de reglementare în anul 2021 a fost marcată în special de o serie de proiecte importante de legislație primară și secundară, elaborate pentru îmbunătățirea activității sectorului de asigurări, dar și ca urmare a contextului creat de Brexit, situația City Insurance și pandemia COVID-19.

OPINII TEHNICE PRIVIND LEGISLAȚIA PRIMARĂ

Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie

ASF a continuat discuțiile pentru definitivarea modificărilor aduse legii. Proiectele au vizat în principal rezolvarea Cauzei 2018/4075, dar au inclus și prevederile referitoare la decontare directă și Brexit.

Legea nr. 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor

Proiectul de lege vizează, în principal, modificarea definiției dezastrului natural cu introducerea furtunilor și cu trimitere la stabilirea unui grad de severitate, posibilitatea de emitere în coasigurare a contractelor PAD, posibilitatea de a emite contracte multianuale, modificarea primei de asigurare prin transformarea acestuia din Euro în Lei, permiterea ca personalul autorităților locale să poată emite contracte PAD, deschiderea acționariatului PAID și alte prevederi pentru a clarifica obligația de asigurare, modul de acordare a despăgubirilor și sancțiunile.

Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări

ASF a întreprins toate demersurile necesare de transmitere către Ministerul Finanțelor a tuturor documentelor pentru promovarea acestui proiect și asigurarea transpunerii complete a legislației europene. Proiectul vizează în principal transpunerea art. 2 pct. 2 - 6 din Directiva (UE) 2019/2177 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2019 de modificare a Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, a art. 2 din Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE.

Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților

ASF a continuat demersurile referitoare la proiectul de lege de modificare a Legii nr. 213/2015 prin analizarea documentelor primite via Ministerul Finanțelor și transmiterea tuturor documentelor necesare promovării acestui proiect. Proiectul vizează, în principal, modificarea definiției plafonului de garantare cu referire expresă la nivelul maxim al garantării pentru o creanță de asigurare datorată în temeiul unui contract, nu pe un creditor de asigurare, majorarea cuantumului plafonului de garantare de la 450.000 lei la 500.000 lei, dar și adaptări legislative cu prevederile Legii nr. 237/2015, Legii nr. 246/2015, Legii nr. 503/2004 și ale Legii nr. 85/2014. Proiectul de lege a fost transformat în proiect de Ordonanță de Urgență, act ce a fost deja publicat în Monitorul Oficial.

Norme și regulamente

Norma ASF nr. 1/2021 pentru completarea art. 3 din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 19/2015 privind aplicarea Standardelor internaționale de raportare financiară de către societățile de asigurare, asigurare-reasigurare și de reasigurare, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 51 din 18 ianuarie 2021

Norma vizează exonerarea societăților de la întocmirea în scop informativ și depunerea situațiilor financiare anuale individuale în conformitate cu IFRS pentru exercițiul financiar aferent anului 2020.

Norma ASF nr. 3/2021 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 28/2015 privind funcționarea asigurătorilor supravegheați conform regimului național, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 179 din 22 februarie 2021

Norma urmărește, în principal, asigurarea unei abordări unitare a modului de monitorizare a lichidității societăților de asigurare autorizate de ASF și, implicit, același nivel de protecție a drepturilor contractanților și beneficiarilor la plata despăgubirilor cuvenite în temeiul contractelor de asigurare, indiferent de regimul de supraveghere aplicabil.

Norma ASF nr. 6/2021 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 21/2016 privind raportările referitoare la activitatea de asigurare și/sau de reasigurare, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 322 din 30 martie 2021

În principal, această normă tratează modalitatea de calcul privind indicatorul de lichiditate determinat cu luarea în considerare a rezervei de daune la nivelul rezervei de daune avizate și prorogarea cu 3 luni, respectiv până la 30 septembrie 2021, a datei până la care trebuie asigurată conformitatea indicatorului în situația constatării nerespectării cerinței la data primei raportări.

Norma ASF nr. 11/2021 pentru aprobarea cheilor de repartizare privind elementele de activ și de pasiv, de venituri și de cheltuieli care nu pot fi evidențiate direct asupra activității de asigurări generale sau a celei de asigurări de viață, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 695 din 14 iulie 2021

Norma vizează, în principal, condițiile de aprobare a cheilor de repartizare, documentele pe care societățile le transmit ASF în vederea aprobării acestora, termenele de transmitere, condițiile de menținere a cheilor de repartizare.

Norma ASF nr. 22/2021 privind distribuția de asigurări, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 835 din 01 septembrie 2021

Norma urmărește, în principal, stabilirea unei modalități proprii de primire a documentelor care însoțesc cererea de înregistrare pentru intermediarii secundari, în cadrul politicilor și procedurilor proprii ale societăților și intermediarilor principali; înlocuirea cerinței privind diploma de absolvire a liceului cu documentul de absolvire; eliminarea obligativității prezentării unei declarații pe propria răspundere pentru intermediarii secundari; reducerea perioadei minime pentru dovedirea experienței profesionale la conducătorii executivi ai intermediarilor principali; eliminarea avizului ASF pentru activitățile permise companiilor de brokeraj pe lângă activitatea de distribuție de asigurări, cu excepția creării de produse de asigurare în asociere cu asigurătorii; includerea asigurărilor comercializate electronic în lista celor pentru care consultanța nu este obligatorie; eliminarea propunerii din proiectul prezentat în consultare publică privind exceptarea entităților supravegheate de BNR și ASF, agenți auxiliari, referitor la distribuția produselor de asigurare care nu se află în concurență, pentru mai mulți asigurători, pe clase diferite; prevederi specifice situațiilor de vacanță simultană a conducerii executive și administratorilor, aprobării actului constitutiv al intermediarilor principali și păstrarea aprobării pentru modificările capitalului social și ale structurii asociaților/acționarilor.

Norma ASF nr. 25/2021 privind guvernanța și securitatea sistemelor de tehnologia informațiilor și a comunicațiilor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 877 din 13 septembrie 2021

Norma vizează, în principal, în acest context, responsabilitatea conducerii, guvernanța sistemelor TIC inclusiv în ceea ce privește externalizarea, managementul riscului și operațiunilor TIC, securitatea cibernetică, tehnică, fizică și a operațiunilor TIC, planurile pentru asigurarea continuității activității, monitorizarea securității cibernetică și a planurilor pentru asigurarea continuității activității și dezvoltarea internă a sistemelor TIC sau achiziționarea acestora.

Norma ASF nr. 23/2021 privind pregătirea profesională a distribuitorilor în asigurări și/sau reasigurări, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 816 din 26 august 2021

Norma se referă, în principal, la: introducerea unor noțiuni precum examen de definitivat, adeverință de pregătire profesională, platforma ISF, ciclu de pregătire profesională continuă, delegarea de noi atribuții către ISF, furnizarea programelor de pregătire profesională, alegerea furnizorului de programe de către intermediarii secundari și angajații intermediarilor principali; posibilitatea ca societățile să externalizeze organizarea programelor de pregătire profesională; introducerea celui de-al treilea tip de examen, examenul de definitivat; introducerea posibilității ca persoanele implicate direct în activitatea de distribuție să schimbe categoria de distribuitor; efectuarea pregătirii profesionale a persoanelor care dețin funcții de conducere executivă; adaptarea pregătirii profesionale continue a agenților și asistenților auxiliari prin programe specifice produselor de asigurare pe care aceștia le distribuie; structurarea pregătirii profesionale continue pe module și stabilirea duratei modulelor la minimum 5 ore; posibilitatea ca distribuitorii să susțină examenul de definitivat sau să rămână la cel de-al doilea ciclu de pregătire profesională; introducerea posibilității ca programele de pregătire profesională să poată fi urmate și în limbile minorităților naționale; utilizarea platformei e-Learning dezvoltată atât intern, cât și de alte entități; certificatele emise de ISF, certificatele de evaluare a competențelor își păstrează valabilitatea până la data expirării, adaptări legislative.

Regulamentul ASF nr. 17/2021 pentru modificarea și completarea Regulamentului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 6/2017 privind Fondul național de protecție, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1006 din 21 octombrie 2021

Regulamentul prevede posibilitatea diminuării Fondului Național de Protecție sub nivelul de referință în situații excepționale.

Norma ASF nr. 26/2021 privind activitatea desfășurată pe teritoriul României de asiguratorii din statele terțe prin intermediul sucursalelor, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 892 din 17 septembrie 2021

Norma se bazează, mai ales în ceea ce privește cerințele cantitative și de raportare, pe Ghidul EIOPA privind supravegherea sucursalelor societăților de asigurări din țările terțe și abordează, în principal, condițiile de autorizare și de desfășurare a activității de asigurare în România prin intermediul unor sucursale, cerințele cantitative și cerințele calitative, de raportare către ASF și de transmitere a informațiilor către contractanți (Pilonul I, Pilonul II și respectiv Pilonul III al cadrului de reglementare Solvabilitate II), detalierea situațiilor specifice de retragere a autorizației, cerințe specifice în cazul retragerii unui stat membru din Uniunea Europeană.

Norma ASF nr. 32/2021 privind asigurările de garanții, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1203 din 20 decembrie 2021

Norma prevede definirea tipurilor de garanții, condiționate și necondiționate, și stabilirea condițiilor în care această activitate poate fi desfășurată.

În perioada de referință s-a elaborat și transmis cel de-al doilea set de Recomandări pentru societățile de asigurare și de reasigurare privind unele măsuri de minimizare a efectelor crizei COVID-19 pentru anul 2021. Recomandările, elaborate pe baza recomandărilor emise de ESRB, au vizat în principal distribuirea de dividende, angajarea fermă privind distribuirea de dividende, răscumpărarea de acțiuni ordinare, plata remunerației variabile către persoanele care pot asuma în numele societăților riscuri care au impact semnificativ asupra profilului de risc al acestora și stabilirea unui prag conservator de prudență de care să țină seama societățile atunci când adoptă deciziile menționate mai sus.

De asemenea, în perioada de referință, a fost elaborat și transmis societăților un chestionar privind funcțiile critice identificate de către

societăți pentru a identifica practicile din piață privind modalitatea de abordare a problematicii identificării și administrării funcțiilor critice, cu scopul emiterii unor recomandări în vederea asigurării implementării unitare a reglementărilor în vigoare.

Totodată, în ceea ce privește situația generată de contextul Brexit, la începutului anului 2021, ASF a aprobat completarea variantei în limba română a Ghidului Consumatorului în contextul Brexit, elaborat de EIOPA, pentru a aduce clarificări privind noțiunile de apel rece și de teritoriile Britanice de peste mări, atât pentru ca atenționarea consumatorilor români privind eventuale fraude să poată fi înțeleasă pe deplin de către aceștia, cât și pentru o identificare mai ușoară a teritoriilor respective.

ASF participă activ în Grupurile de lucru de la nivelul Comisiei Europene/EIOPA care au ca obiect modificarea reglementărilor la nivel european. Principalele propuneri de modificări legislative sunt:

▷ **Propunerea legislativă de modificare a Directivei Solvabilitate II (Directiva 2009/138/CE)**

Obiectivul revizuirii este de a consolida contribuția asigurătorilor europeni la finanțarea redresării, înregistrând progrese în ceea ce privește Uniunea Piețelor de Capital și canalizarea fondurilor către Pactul verde european. Pe termen scurt, în UE ar putea fi deblocat capital în valoare de până la aproximativ 90 de miliarde EUR. Această eliberare semnificativă de capital va ajuta (re)asigurătorii să își intensifice contribuția în calitate de investitori privați la redresarea Europei în urma pandemiei de COVID-19. Modificările aduse Directivei Solvabilitate II vor fi completate ulterior prin acte delegate. Câteva puncte-cheie ale pachetului de revizuire:

- modificările propuse vor proteja mai bine consumatorii și vor asigura faptul că societățile de asigurare rămân solide, inclusiv în perioade economice dificile;
- consumatorii („deținătorii de polițe”) vor fi mai bine informați cu privire la situația financiară a asigurătorului lor;
- consumatorii vor fi mai bine protejați atunci când cumpără produse de asigurare în alte state membre, datorită unei cooperări îmbunătățite între autoritățile de supraveghere;
- asigurătorii vor fi stimulați să investească mai mult în capitalul pe termen lung, în beneficiul economiei;
- soliditatea financiară a asigurătorilor va ține seama mai bine de anumite riscuri, inclusiv cele legate de climă, și va fi mai puțin sensibilă la fluctuațiile pe termen scurt ale pieței;
- un control sporit va fi exercitat asupra întregului sector, pentru a preveni orice amenințare la adresa stabilității sale.

▷ **Propunerea de directivă privind redresarea și rezoluția societăților de asigurare**

Obiectivul directivei privind redresarea și rezoluția societăților de asigurare este de a asigura o mai bună pregătire a asigurătorilor și a autorităților relevante din UE în cazul unor dificultăți financiare semnificative, respectiv de:

- a introduce un nou proces de rezoluție ordonată, care va proteja mai bine deținătorii de polițe, precum și economia reală, sistemul financiar și, în ultimă instanță, contribuabilii;
- a garanta o mai bună pregătire a autorităților naționale pentru a face față insolvenței unei companii de asigurare;
- a asigura coordonarea acțiunilor între statele membre - prin înființarea colegiilor de rezoluție, autoritățile de supraveghere și autoritățile de rezoluție relevante vor putea să ia măsuri coordonate, prompte și decisive pentru a aborda problemele care apar în cadrul grupurilor transfrontaliere de (re)asigurare, garantând cel mai bun rezultat posibil pentru deținătorii de polițe și pentru economie în general.

Instituirea unui cadru unitar privind redresarea și rezoluția la nivelul UE este de bun augur, având în vedere faptul că ASF aplică un cadru de rezoluție încă din anul 2015, respectiv Legea nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor, România fiind una dintre primele țări din UE care a adoptat un asemenea cadru.

5.4. Activitatea de reglementare în sectorul sistemului de pensii private

Stadiul de dezvoltare a pieței fondurilor de pensii private, creșterea volumului de active, evoluțiile de reglementare europeană sectorială și intersectorială, precum și identificarea nevoilor și așteptărilor participanților sunt elementele care au stat la baza dezvoltării cadrului de reglementare în domeniul pensiilor private.

În cursul anului 2021, ASF a desfășurat o activitate intensă pentru consolidarea cadrului legal aplicabil sistemului pensiilor private, atât prin contribuții pentru toate proiectele de legislație primară, precum și prin elaborarea de reglementări secundare necesare derulării în condiții optime a acțiunilor tuturor entităților implicate în domeniu.

Activitatea de reglementare a vizat nu numai actualizarea cadrului normativ secundar, ca urmare a

modificărilor legislative și necesitatea alinierii la noile cerințe impuse de legislația națională, ci și detalierea cadrului legal necesar reglementării situațiilor nou apărute și completarea legislației secundare în domeniul pensiilor private.

Și în anul 2021, ASF a continuat seria contactelor cu reprezentanți ai Asociației pentru Pensii Administrative Privat din România (APAPR), care au vizat identificarea soluțiilor care să răspundă problemelor apărute în practică, în vederea modificării cadrului legislativ primar din domeniul pensiilor private, respectiv a Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare.

Strategia privind tehnologia informației și modernizarea sistemelor informatice, ținând cont de cele mai recente dezvoltări și tendințe în domeniu, reprezintă o prioritate pentru ASF și o cerință esențială, nu doar pentru îmbunătățirea activităților de reglementare, ci și pentru a asigura standarde ridicate de profesionalism și pentru a ține pasul cu progresele tehnologice de care beneficiază piețele financiare.

Digitalizarea și inovația financiară evoluează într-un ritm accelerat, modificând și influențând modelele de afaceri, serviciile oferite, diversificând canalele de distribuție etc. Din acest motiv, digitalizarea, atât la nivelul ASF, cât și la nivelul entităților supravegheate și al consumatorilor, devine esențială. La nivelul instituțiilor financiare, se constată că un număr din ce în ce mai mare de entități își intensifică eforturile spre transformarea digitală și alocă resurse umane și financiare considerabile în acest scop, pentru a se putea adapta rapid noilor provocări și pentru a-și proteja activitatea, angajații și clienții.

În acest context, o preocupare importantă a ASF s-a referit la digitalizarea sistemului de pensii private din România, prin reglementarea cadrului legal de nivel secundar, care permite implementarea tehnologiei digitale, fiind astfel eficientizată întreaga activitate a sistemului.

Dezvoltarea accelerată a tehnologiei din ultimii ani și impactul acesteia asupra pieței financiare a condus la necesitatea identificării de noi alternative de comunicare în cadrul sistemului de pensii private din România. Procesul de digitalizare a sistemului de pensii private a vizat atât optimizarea relației participanților la fondurile de pensii administrate privat (Pilon II) și la fondurile de pensii facultative (Pilon III) cu administratorii fondurilor, pentru a asigura o comunicare mai rapidă și un acces mai facil la contul de pensie privată, cât și a celei dintre ASF și administratori.

Astfel, pentru ca administratorii fondurilor de pensii administrate privat să aibă temeiul legal pentru utilizarea aplicației informatice care a fost dezvoltată la nivelul ASF, prin intermediul căreia se facilitează aflarea apartenenței beneficiarilor la un fond de pensii administrat privat, a fost emisă Norma ASF nr. 4/2021 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 27/2017 privind utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii administrat privat. În acest mod s-a facilitat îndeplinirea obligațiilor administratorilor de verificare a apartenenței beneficiarilor la un fond de pensii administrat privat, și anume aceea de transmitere reciprocă de informații și prin mijloace electronice puse la dispoziție de către ASF.

Etapa următoare este reprezentată de inițierea unui proces amplu de modificare și completare a normelor care reglementează activitățile de aderare a participanților la fondurile de pensii private, utilizare a activului personal net, transferul participanților și marketing aferente Pilonului II și Pilonului III, pentru introducerea utilizării semnăturii electronice calificate și accelerarea procesului de digitalizare a operațiunilor care au loc între administratori și participanți.

Au fost elaborate, aprobate de către Consiliul ASF și publicate în Monitorul Oficial al României Norma ASF nr. 13/2021 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2015 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat și Norma ASF nr. 14/2021 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 18/2018 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii facultative, norme care conțin prevederi referitoare la acordarea posibilității persoanelor eligibile de a semna un act individual de aderare și prin intermediul semnăturii electronice calificate și la posibilitatea transmiterii, în anumite cazuri, a unor documente și prin mijloace de comunicare electronice.

De asemenea, Norma ASF nr. 12/2021 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 28/2017 privind utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii facultative prevede ca participanții care au împlinit vârsta de 60 de ani să aibă posibilitatea, în funcție de opțiunea acestora, de a transmite documentația necesară utilizării activului personal net prin mijloace electronice, inclusiv prin aplicații puse la dispoziție de către administrator, precum și o nouă modalitate de semnare a cererii de plată a activului personal net, respectiv prin intermediul semnăturii electronice calificate.

Norma ASF nr. 15/2021 pentru modificarea și completarea Normei nr. 14/2006 privind transferul participanților între fondurile de pensii facultative și Norma ASF nr. 16/2021 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 26/2014 privind transferul participanților între fondurile de pensii administrate privat prevăd acordarea posibilității participanților care doresc să se transfere de la un fond de pensii administrat privat la un alt fond de pensii administrat privat, respectiv de la un fond de pensii facultative la un alt fond de pensii facultative de a semna actul individual de aderare și prin intermediul semnăturii electronice calificate.

Norma ASF nr. 17/2021 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2013 privind activitatea de marketing al fondului de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 64/2013 și Norma ASF nr. 18/2021 pentru modificarea și completarea Normei nr. 3/2013 privind activitatea de marketing a fondului de pensii administrat privat, aprobată prin Hotărârea Consiliului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 5/2013 conțin prevederi referitoare la acordarea posibilității persoanelor eligibile de a semna un act individual de aderare și prin intermediul semnăturii electronice calificate. Totodată, au fost aduse completări cu privire la termenele de transmitere a documentelor în format electronic.

De asemenea, prin Norma ASF nr. 19/2021 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor private, sistemul de raportare aplicabil administratorilor a fost complet digitalizat, creându-se, astfel, un cadru de reglementare solid și unitar, cu scopul consolidării mecanismelor de supraveghere, pentru protecția eficientă a participanților și pentru furnizarea de informații suficiente, adecvate și relevante către ASF și către participanții și beneficiarii unui fond de pensii private. Această normă conține prevederi privind introducerea unor noi anexe pentru eliminarea transmiterii unor documente în format tipărit (situațiile financiare anuale, raportările contabile semestriale, raportul anual etc.), acestea urmând a fi transmise prin intermediul sistemului informatic de raportări (SIR).

Prin adoptarea acestor acte normative aplicabile Pilonului II și Pilonului III, ASF a vizat îmbunătățirea activității de reglementare, prin crearea cadrului legal necesar adaptării sistemului de pensii private din România la realitățile tehnologice care caracterizează piețele financiare.

De asemenea, în vederea furnizării de informații utile tuturor celor interesați de conceptul, mecanismul de funcționare și beneficiile pensiilor ocupaționale, ASF a elaborat, în anul 2021, materialul „Ghidul angajatorului - Scheme de pensii ocupaționale”, spre a fi publicat pe pagina sa de internet. Angajatorul reprezintă o parte importantă în construcția sistemului de pensii ocupaționale, care necesită îndrumare în procesul de înființare a unei scheme de pensii ocupaționale. Ghidul angajatorului - Scheme de pensii ocupaționale cuprinde o serie de informații privind tipurile de scheme de pensii ocupaționale, fondurile de pensii ocupaționale, administratorii acestora, participanții la un fond, drepturile și obligațiile acestora, aspecte referitoare la contribuții, transferul activului personal sau încetarea plăților, precum și rolul ASF în reglementarea, autorizarea, supravegherea și controlul entităților care își desfășoară activitatea în acest domeniu.

OPINII TEHNICE REFERITOARE LA LEGISLAȚIA PRIMARĂ ȘI LA ALTE INIȚIATIVE LEGISLATIVE

Ordinul MMPS nr. 585/2021 privind modificarea și completarea modelului-cadru al contractului individual de muncă, prevăzut în anexa la Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale nr. 64/2003

ASF a colaborat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) în vederea introducerii în contractul individual de muncă a obligației angajatorului de a informa angajatul cu privire la obligația de aderare la un fond de pensii administrat privat, după cum s-a prevăzut în Ordinul MMPS nr. 585/2021 privind modificarea și completarea modelului-cadru al contractului individual de muncă, prevăzut în anexa la Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale nr. 64/2003, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 712 din 19 iulie 2021. Astfel, se vizează creșterea numărului persoanelor eligibile a căror aderare la un fond de pensii administrat privat să se realizeze din proprie inițiativă, concomitent cu reducerea gradului de repartizare aleatorie.

Proiect de Lege privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/1238 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind un produs paneuropean de pensii personale (PEPP)

ASF a colaborat cu MMPS cu privire la proiectului de Lege privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 2019/1238 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind un produs paneuropean de pensii personale (PEPP), a unor prevederi din Regulamentul (UE) nr. 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Propunere legislativă privind transferul drepturilor de pensie ale funcționarilor și agenților Uniunii Europene

ASF a colaborat cu MMPS la propunerea legislativă privind transferul drepturilor de pensie care este stabilit prin prevederile Statutului funcționarilor Comunităților Europene și Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Comunităților Europene instituit prin Regulamentul Consiliului (CEE, Euratom, CECO) nr. 259/68 (JO L 56, 4.3.1968), respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2021 privind transferul drepturilor de pensie ale funcționarilor și agenților Uniunii Europene.

Propunere de Directivă privind raportarea de către întreprinderi a informațiilor privind durabilitatea

ASF a colaborat cu Ministerul Finanțelor cu privire la propunerea de Directivă referitoare la raportarea de către întreprinderi a informațiilor privind durabilitatea (CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive).

**Propunere legislativă pentru
modificarea și completarea
Legii nr. 227/2015 privind
Codul fiscal**

ASF a colaborat cu Secretariatul General al Guvernului cu privire la propunerea legislativă care are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, prin care s-a urmărit acordarea unor facilități fiscale pentru fondurile de pensii ocupaționale, similare celor acordate fondurilor de pensii administrate privat și fondurilor de pensii facultative.

I. Implementarea sistemului de pensii ocupaționale - Acte normative emise în baza Legii nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, cu completările ulterioare

**Norma ASF nr. 28/2021 pentru
completarea art. 45 din Norma
Autorității de Supraveghere
Financiară nr. 13/2020 privind
autorizarea administratorilor de
fonduri de pensii ocupaționale,
publicată în Monitorul Oficial al
României, Partea I nr. 969 din 11
octombrie 2021**

Norma ASF nr. 28/2021 cuprinde prevederi referitoare la faptul că, în cazul în care persoanele au o autorizare valabilă pentru funcțiile pe care le desfășoară în cadrul administratorilor de pensii private, prin decizia de autorizare de administrare de fonduri de pensii ocupaționale, se autorizează inclusiv desfășurarea activității în domeniul pensiilor ocupaționale de către persoanele din structura de conducere și de către cele care dețin funcții-cheie, fără a mai fi necesară o nouă evaluare și autorizare individuală a acestora.

II. Acte normative emise în baza Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 204/2006 privind fondurile de pensii facultative, cu modificările și completările ulterioare

Norma ASF nr. 2/2021 pentru modificarea și completarea Normei nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 130 din 08 februarie 2021

Norma ASF nr. 28/2021 cuprinde prevederi referitoare la faptul că, în cazul în care persoanele au o autorizare valabilă pentru funcțiile pe care le desfășoară în cadrul administratorilor de pensii private, prin decizia de autorizare de administrare de fonduri de pensii ocupaționale, se autorizează inclusiv desfășurarea activității în domeniul pensiilor ocupaționale de către persoanele din structura de conducere și de către cele care dețin funcții-cheie, fără a mai fi necesară o nouă evaluare și autorizare individuală a acestora.

Norma ASF nr. 8/2021 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2020 privind modificarea temporară a limitei maxime aplicabile investițiilor fondurilor de pensii private în titluri de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 347 din 06 aprilie 2021

Prin Norma ASF nr. 8/2021 s-a prelungit perioada de un an, stabilită prin Norma ASF nr. 22/2020, prin care se permite administratorilor să investească activele fondurilor de pensii private pe care le administrează în titluri de stat emise de Ministerul Finanțelor din România, de state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, într-un procent ce poate depăși limita de 70% stabilită prin reglementări, cu încă un an, condițiile și exonerările stabilite prin Norma nr. ASF 22/2020 rămânând valabile.

Norma ASF nr. 12/2021 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 28/2017 privind utilizarea activului personal net al participantului la un fond de pensii facultative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 721 din 22 iulie 2021

Norma ASF nr. 12/2021 cuprinde prevederi referitoare la completarea cadrului legislației secundare, respectiv pentru participantul la un fond de pensii facultative care a împlinit vârsta de 60 de ani, dar nu îndeplinește una sau ambele condiții prevăzute la art. 93 alin. (2) lit. b) și c) din Legea nr. 204/2006, prin introducerea unor noi modalități de transmitere a documentelor aferente utilizării activului net, care pot fi depuse la sediul administratorului, transmise acestuia prin intermediul serviciilor poștale, inclusiv adrese de poștă electronică ori prin mijloace electronice, inclusiv aplicații puse la dispoziție de administrator, respectiv introducerea unei noi modalități de semnare a cererii de plată a activului net, prin intermediul semnăturii electronice calificate.

Norma ASF nr. 13/2021 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2015 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 711 din 19 iulie 2021

Norma ASF nr. 13/2021 cuprinde prevederi referitoare la acordarea posibilității persoanelor eligibile de a semna un act individual de aderare și prin intermediul semnăturii electronice calificate și posibilitatea ca participantul să poată transmite angajatorului și administratorului o copie de pe actul de identitate și prin mijloace de comunicare electronice.

Norma ASF nr. 14/2021 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 18/2018 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii facultative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 710 din 19 iulie 2021

Norma ASF nr. 14/2021 cuprinde prevederi referitoare la acordarea posibilității persoanelor eligibile de a semna un act individual de aderare și prin intermediul semnăturii electronice calificate, precum și posibilitatea ca participantul să poată transmite angajatorului și administratorului o copie de pe actul de identitate și prin mijloace de comunicare electronice.

Norma ASF nr. 15/2021 pentru modificarea și completarea Normei nr. 14/2006 privind transferul participanților între fondurile de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 26/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 695 din 14 iulie 2021

Norma ASF nr. 15/2021 cuprinde prevederi referitoare la acordarea posibilității participanților care doresc să se transfere la un alt fond de pensii facultative de a semna actul individual de aderare și prin intermediul semnăturii electronice calificate și modificarea unor prevederi privind termenele de realizare a unor activități în procesul de transfer în vederea armonizării cu termenele aferente acelorași tipuri de activități stabilite de prevederile privind transferul participanților în sistemul de pensii administrate privat.

Norma ASF nr. 16/2021 pentru modificarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 26/2014 privind transferul participanților între fondurile de pensii administrate privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 695 din 14 iulie 2021

Norma ASF nr. 16/2021 cuprinde prevederi referitoare la acordarea posibilității participanților care doresc să se transfere la un alt fond de pensii administrat privat de a semna actul individual de aderare și prin intermediul semnăturii electronice calificate, respectiv modificarea unor prevederi privind termenele de realizare a unor activități în procesul de transfer în vederea armonizării cu termenele aferente acelorași tipuri de activități stabilite de prevederile privind transferul participanților în sistemul de pensii facultative.

Norma ASF nr. 17/2021 pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2013 privind activitatea de marketing al fondului de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 64/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 697 din 14 iulie 2021

Norma ASF nr. 17/2021 cuprinde prevederi referitoare la acordarea posibilității persoanelor eligibile de a semna un act individual de aderare și prin intermediul semnăturii electronice calificate și completări cu privire la termenele de transmitere a documentelor în format electronic, precum și modificări ale procesului de reavizare a agenților de marketing persoane fizice.

Norma ASF nr. 18/2021 pentru modificarea și completarea Normei nr. 3/2013 privind activitatea de marketing a fondului de pensii administrat privat, aprobată prin Hotărârea Consiliului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 5/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 730 din 26 iulie 2021

Norma ASF nr. 18/2021 cuprinde prevederi referitoare la acordarea posibilității persoanelor eligibile de a semna un act individual de aderare și prin intermediul semnăturii electronice calificate, completări cu privire la termenele de transmitere a documentelor în format electronic, precum și modificări ale procesului de reavizare a agenților de marketing persoane fizice.

Norma ASF nr. 19/2021 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor private, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 880 din 14 septembrie 2021

Norma ASF nr. 19/2021 cuprinde prevederi referitoare la detalierea obligațiilor de raportare și transparență definite de legislația primară și secundară din domeniul fondurilor de pensii administrate privat și al fondurilor de pensii facultative prin introducerea unor noi coduri de active ca urmare a modificării Normei nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private, cu modificările și completările ulterioare, introducerea unor noi anexe în vederea menținerii unității de raportare și pentru eliminarea transmiterii unor documentelor în format printat, respectiv a situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile semestriale, precum și a raportului anual, realizarea unui format standard de denumire a fișierelor transmise prin intermediul sistemului informatic de raportări (SIR) pentru toate anexele și o forma simplificată a tuturor instrucțiunilor de completare.

III. Actualizarea reglementărilor contabile pentru entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către ASF în domeniul pensiilor private

Norma ASF nr. 5/2021 pentru completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 14/2015 privind reglementările contabile conforme cu directivele europene aplicabile sistemului de pensii private, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 324 din 31 martie 2021

Norma ASF nr. 5/2021 cuprinde prevederi referitoare la actualizarea prevederilor privind cheltuielile cu amortizarea în cadrul sistemului de pensii private, reglementate de Norma ASF nr. 14/2015 în concordanță cu Ordinul MFP nr. 2206/2020. Astfel, entitățile care decid ca, în cazul imobilizărilor corporale, să treacă de la metoda reevaluării la metoda costului vor determina cheltuiala cu amortizarea pe baza valorii activului, corectată cu ajustările impuse de modificarea respectivei politici contabile, iar amortizarea imobilizărilor nu este nici întreruptă, nici diminuată pe perioada neutilizării acestora.

6. Activitatea de autorizare – avizare

6.1. Autorizarea/Avizarea în sectorul instrumente și investiții financiare

Un aspect notabil în ceea ce privește activitatea segmentului de autorizare din domeniul instrumentelor și investițiilor financiare îl reprezintă trecerea la procesul de digitalizare. Astfel, în cursul anului 2021, a fost lansat un portal dedicat zonei de autorizare <https://autorizari.asfromania.ro>. Acest portal a fost inițiat și a devenit operațional pentru facilitarea operațiunii de depunere a cererilor de autorizare/retragere a autorizării, precum și a notificărilor. Astfel, Autoritatea a venit în sprijinul entităților autorizate, reglementate și supravegheate în vederea soluționării cu celeritate, eficacitate și transparență a solicitărilor primite, facilitând totodată fluxurile de transmitere a documentelor impuse de cadrul legal în vigoare și, implicit, micșorarea perioadei de soluționare a cererilor.

În cursul anului 2021, ASF a derulat numeroase activități legate de avizarea și aprobarea diferitelor aspecte care țin de funcționarea entităților ce își desfășoară activitatea în cadrul Sectorului de instrumente și investiții financiare.

Urmărind permanent obiectivele strategice ale ASF privind abordarea bazată pe prevenție, în

conformitate cu prevederile legale în vigoare, Autoritatea a acordat o importanță deosebită procesului de evaluare a structurilor de conducere din cadrul entităților reglementate. Astfel, o componentă importantă în procesul de autorizare desfășurat la nivelul pieței de capital se bazează pe verificarea și evaluarea individuală și colectivă a adecvării structurilor de conducere, precum și a persoanelor desemnate în funcțiile-cheie (funcția de conformitate și de administrare a riscurilor) ale entităților reglementate.

În ceea ce privește sfera organismelor de plasament colectiv, având în vedere reglementările legale care instituiau în sarcina entităților obligația de aliniere la prevederile acestora, în cursul anului 2021 a continuat procesul de autorizare în calitate de fonduri de investiții alternative (FIA) a unor AOPC-uri, ca urmare a alinierii documentelor acestora la prevederile Legii nr. 243/2019 privind reglementarea fondurilor de investiții alternative și pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și ale Regulamentului ASF nr. 7/2020 privind autorizarea și funcționarea fondurilor de investiții alternative.

În cursul anului 2021, o activitate cu impact asupra sectorului organismelor de plasament colectiv a reprezentat-o punerea în aplicare a prevederilor Regulamentului UE nr. 2088/2019 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare, sens în care a fost demarat procesul de conformare a societăților de administrare a investițiilor/administratorilor de fonduri de investiții alternative la noile cerințe legislative, inclusiv prin adaptarea corespunzătoare de către ASF a documentelor organismelor de plasament colectiv administrate și autorizarea acestora.

Totodată, având în vedere intrarea în vigoare a Normei ASF nr. 7/2021 pentru aplicarea Ghidului ESMA privind comisioanele de performanță ale OPCVM și ale anumitor tipuri de FIA, au fost soluționate solicitările entităților în ceea ce privește alinierea documentației la aceste dispoziții legale.

Tot pe parcursul acestui an, relevante pentru activitatea administratorilor de fonduri de investiții alternative (AFIA) au fost aspectele legate de modificarea și completarea prevederilor Regulamentului ASF nr. 10/2015 cu privire la procedura de înregistrare și condițiile de funcționare a AFIA înregistrați, în scopul simplificării regulilor aplicabile AFIA care

beneficiază de excepția de la autorizare prevăzută de Legea nr. 74/2015. În acest context, a fost remarcată o creștere accentuată a interesului în ceea ce privește înregistrarea la ASF a unor astfel de entități, aspect benefic atât pentru dezvoltarea segmentului organismelor de plasament colectiv, cât și al pieței de capital, în general.

Referitor la instituțiile reprezentând infrastructura pieței, în cursul anului 2021 au fost înregistrate următoarele evenimente:

- Fondul de Compensare a Investitorilor: Ca urmare intrării în vigoare a Legii nr. 88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor au fost aprobate: Statutul, Regulamentul de Organizare și Funcționare, structura de conducere neexecutivă și executivă, precum și politica salarială a personalului Fondului. De asemenea, a fost radiată vechea societate Fondul de compensare a investitorilor SA;
- Bursa de Valori București a înregistrat 3 noi indici de referință în baza prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2016/1011 și a reglementărilor europene emise în aplicarea acestuia;
- Contrapartea Centrală CCP.RO: Autoritatea a asigurat cadrul operațional al discutării și analizării ex-ante a documentației necesare pentru autorizarea unei contrapărți centrale naționale, conform cerințelor EMIR.

Principalele operațiuni de autorizare derulate de ASF în cursul anului 2021 referitoare la entitățile pieței de capital au fost:

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării	Număr de cereri acordate
A. Intermediari din România (Societăți de servicii de investiții financiare – SSIF - și Instituții de credit)	
suspendare, la cerere, a autorizației de funcționare a unei SSIF	1
suspendare, ca sancțiune, a autorizației de funcționare a unei SSIF	1
aprobarea constituirii și administrării unui SOT	1
retragerea autorizației de funcționare a unui SSIF	1
actualizarea obiectului de activitate al SSIF	1
autorizarea majorării/reducerii capitalului social	2
restrângerea obiectului de activitate al SSIF	1
prelungirea suspendării autorizației de funcționare	1
schimbarea sediului social	3
respingerea solicitării de aprobare a unui proiect de achiziție	1
B. Personal din cadrul intermediarilor din România	
autorizare administratori	24
autorizare directori	10
autorizare funcție-cheie de conformitate	2
retragere autorizație funcție-cheie de conformitate	3
autorizare funcție-cheie administrator de risc	7
retragere autorizație funcție-cheie administrator de risc	4
înscriseri agenți delegati	147
radieri agenți delegați	22
radieri persoane fizice care oferă servicii de consultanță	27
înscriseri persoane fizice care oferă servicii de consultanță	9
C. Alte entități	
Înscrisiere evaluator persoană juridică	1
Autorizare consultanți de investiții	5
În cursul anului 2021 au fost analizate documentațiile aferente unui număr de 3.134 notificări efectuate de SSIF/ Instituțiile de credit cu privire la personalul care oferă informații privind instrumentele financiare, servicii de investiții sau servicii auxiliare în numele SSIF sau a instituțiilor de credit, în conformitate cu prevederile art. 87 alin. (1) din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare și ale Regulamentului ASF/BNR nr. 14/7/2018 privind prestarea de servicii și activități de investiții în numele societăților de servicii financiare și al instituțiilor de credit.	

D. Organisme de plasament colectiv (organisme de plasament colectiv în valori mobiliare -OPCVM- și fonduri de investiții alternative -FIA-)	
autorizări OPCVM	2
retrageri autorizării OPCVM	2
autorizări FIA	28
retragere aviz de înregistrare AOPC (alte organisme de plasament colectiv)	1
aprobare modificări documente OPCVM	112
aprobare modificări documente FIA	1
fuziune OPCVM-uri	2
avizare modificări contract depozitare Fondul Proprietatea SA	1
avizare modificări act constitutiv Fondul Proprietatea SA	3
avizare schimbare sediu social al Fondului Proprietatea SA	1
autorizare modificări acte constitutive societăți de investiții financiare (SIF -uri) – diminuare capital social, schimbare denumire, altele	5
E. Societăți de administrare a investițiilor (SAI) și administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA)	
autorizări în calitate de AFIA	1
aprobări înregistrare ca AFIA	2
retrageri autorizării de funcționare SAI	2
retrageri autorizării de funcționare AFIA	1
radiere AFIA înregistrat	1
majorări capital social SAI	2
autorizare administratori (modificare componență și reînnoire mandate)	36
autorizare directori (modificare componență și reînnoire mandate)	16
respingere aprobare membri ai structurii de conducere	1
retragerea aprobării acordate unor membri ai structurii de conducere	1
aprobare modificare sediu social	1
aprobare desființare sediu secundar	1
autorizarea unor persoane în funcția-cheie de reprezentant al compartimentului de conformitate	2
retragerea aprobării unor persoane din funcția-cheie de conformitate	4
autorizarea unor persoane în funcția-cheie de administrare a riscurilor	2
retragerea aprobării unor persoane din funcția-cheie de administrare a riscurilor	2
avizare realizare de investiții în țări terțe	6
avizare înlocuire societate de administrare a unui OPCVM	1
retragere distribuitor de titluri de participare	1
F. Auditori financiari	
avize de prelungire cu 2 ani a perioadelor maxime de auditare de 5 ani consecutivi pentru entități reglementate	25

Libera circulație a serviciilor

Activitatea pieței de capital desfășurată la nivel european și-a păstrat, în general, aceeași tendință fluctuantă care a fost influențată de notificările transmise ASF de către autoritățile competente din statele membre în baza prevederilor Directivei 65/2014/UE (MiFID II), ale Regulamentului UE nr. 2382/2017 și ale Regulamentului UE nr. 1018/2017, respectiv prevederilor Directivei 2011/61/EU, Directivei 2009/65/UE și ale Regulamentului (UE) nr. 584/2010, Regulamentului (UE) nr. 231/2013, Regulamentului (UE) nr. 345/2013 și Regulamentului (UE) nr. 346/2013.

Un aspect notabil este cel referitor la înregistrarea în Registrul ASF a unui număr de 139 de agenți delegați stabiliți pe teritoriul României de către ING BANK N.V., în baza notificării transmise de către autoritatea competentă din Olanda (AFM) în temeiul prevederilor

art. 35 din Directiva 65/2014/EU privind piețele de instrumente financiare.

De asemenea, în urma notificărilor transmise de către autoritățile competente din alte state membre în conformitate cu art. 34 alin. (4) din Directiva 65/2014/EU, ASF a actualizat informațiile înregistrate în baza de date cu privire la modificările intervenite în datele de contact, precum și a celor care se referă la reprezentanții legali ai entităților notificate.

În ceea ce privește libera circulație a serviciilor, pe parcursul anului 2021, au fost emise o serie de acte individuale (atestare și decizii) privind înscrierea/radierea în/din Registrul Public a entităților din statele membre care prestează servicii în baza liberei circulații, respectiv modificarea informațiilor notificate inițial, fiind astfel efectuate următoarele operațiuni în Registrul ASF:

Entități	Înscrieri	Radieri	Modificări
Administratori de fonduri de investiții alternative din alte state membre care își desfășoară activitatea în România în mod direct (AFIASMD)	5	-	1
Fonduri de investiții alternative din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România (FIAM)	68	9	-
Societăți de administrare a investițiilor din alte state membre (SAIM)	3		
Societăți de investiții din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România (SISA)	1		
Fonduri deschise de investiții din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România (FDIA)	1	2	-
Subfonduri	7	3	2
Sucursale ale administratorilor de fonduri de investiții alternative din alte state membre care își desfășoară activitatea în România (AFIASMS)	-	-	1
Firme de investiții din alte state membre (FISMD)	46	24	5
Instituții de credit din alte state membre (INCM)	3	1	5
Sistem organizat de tranzacționare (SOT)	1	-	-

Notă: Menționăm că a fost efectuată și o modificare de denumire a unor subfonduri.

6.2. Autorizarea/Avizarea în sectorul asigurări-reasigurări

În activitatea desfășurată în cursul anului 2021, se evidențiază cu preponderență analiza specifică pentru evaluarea prudențială a proiectelor de achiziție de participații la societățile de asigurare, fiind de menționat atât complexitatea acestora, cât și numărul semnificativ, comparativ cu alte perioade. Este de remarcat totodată că piața asigurărilor s-a consolidat semnificativ ca urmare a numeroaselor majorări de capital ale societăților de asigurare, fapt ce a permis creșterea volumului de afaceri și îmbunătățirea indicatorilor acestora, în special la nivelul capitalurilor proprii.

Lansarea platformei de autorizare de către ASF a reprezentat un pas major în direcția digitalizării proceselor operaționale la nivel general, permițând tuturor entităților autorizate să transmită orice fel de solicitare în vederea aprobării la nivel online. Pe lângă posibilitatea de transmitere, platforma vine în sprijinul entităților prin structurarea oricăror potențiale solicitări, și conține documentele stabilite de reglementările legale actuale, fapt ce le permite o transmitere mult mai facilă și mai rapidă a solicitărilor.

În cursul anului 2021, au fost emise un număr de 162 de decizii și 29 de avize ca rezultat al analizelor și hotărârilor conducerii ASF, dintre care menționăm:

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării - Societăți de asigurare	Nr. decizii/avize
aprobări acționar semnificativ	2
aprobare administrator-membru Consiliu de Administrație	1
aprobare chei repartizare	1
aprobare director executiv	1
aprobări director general adjunct pentru un nou mandat	3
aprobări director general nou numit sau pentru un nou mandat	3
aprobări majorare capital social	10
aprobări membru sau Președinte Consiliu de Administrație pentru un nou mandat	17
aprobări membru Consiliu de Supraveghere, nou numit sau pentru un nou mandat	7
aprobări membru Directorat, nou numit sau pentru un nou mandat	2
aprobări membru-președinte Consiliu de Supraveghere pentru un nou mandat	6
aprobări membru-Președinte Directorat	5
aprobare membru-Vicepreședinte Consiliu de Supraveghere pentru un nou mandat	1
aprobări membru-Vicepreședinte Directorat, nou numit sau pentru un nou mandat	2
aprobări proiect de achiziție	3
aprobări respingere proiect de achiziție	2
aprobări reducere capital	2
aprobări schimbare sediu social	3

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării - Societăți de asigurare	Nr. decizii/avize
aprobări de susținere de interviuri	31
notificări din state membre pentru activități FOS/FOE pe teritoriul României	32
notificări privind funcțiile cheie și critice (din care 8 funcții-cheie și 8 funcții critice)	16
persoane notificate ca ofițeri de conformitate și persoane desemnate SB/FT (din care 3 notificări de numire și de revocare)	6
externalizări activități și funcții	26
informări privind comitetele de audit ale asigurătorilor	3
aprobare modificare Regulament de Organizare și Funcționare al Fondului de Garantare a Asiguraților	1
aprobare modificare Matricea posturilor de conducere din cadrul Fondului de Garantare a Asiguraților	1
respingere cerere avizare proiect Act adițional Protocol de colaborare	1
retrageri aviz de a desfășura activitate de auditor financiar pentru societățile de asigurare și/sau reasigurare reglementate și supravegheate de ASF-SAR	2
retragere la cerere practicare RCA	1

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării - Intermediari	Nr. decizii/avize
avize (specialiștii constatare daune, creatorii de produse)	29
notificări ale intermediarilor din țările membre UE care și-au exprimat intenția de a desfășura activitate de asigurare pe teritoriul României	225
aprobări completare obiect de activitate	3
aprobări în calitate de lector	6
aprobări modificare act constitutiv	9
aprobare modificare activitate secundară	1
aprobare modificare date de identificare	1
aprobări modificare structură asociați	14
aprobări de conducători executivi	15
aprobări de administrator și conducător executiv	4
aprobări privitoare la schimbarea administratorilor	16
aprobări schimbare denumire societate	3
aprobări schimbare sediu social	15
autorizări ca intermediar principal - companie de brokeraj	2
rectificare eroare materială	1
aprobări de modificare în domeniul codului CAEN	3
aprobare furnizor de programe educaționale în domeniul asigurărilor	1

6.3. Autorizarea/Avizarea în sectorul sistemului de pensii private

Procesul de autorizare - avizare cuprinde ansamblul de activități referitoare la verificarea îndeplinirii condițiilor legale referitoare la autorizare, avizare sau retragere a autorizațiilor sau avizelor pentru entitățile/persoanele care activează în sistemul de pensii private. Se realizează inclusiv analiza notificărilor primite de la entitățile autorizate să funcționeze în cadrul sistemului de pensii private.

În anul 2021 activitatea de autorizare/avizare în sistemul de pensii private s-a concretizat prin emiterea de către ASF a unui număr total de 718 decizii și avize, din care:

- 127 decizii și avize privind cererile de autorizare/avizare/retragere autorizații/avize ale administratorilor, fondurilor de pensii private din cadrul sistemului de pensii private, precum și a modificării documentelor care au stat la baza autorizării/avizării acestora;
- 591 decizii și avize privind cererile de autorizare/avizare/reavizare/retragere autorizații/avize ale agenților de marketing, precum și a modificării documentelor care au stat la baza autorizării/avizării acestora.

Totodată, a fost procesat un număr de 581 de notificări transmise de entitățile din domeniul pensiilor private, conform reglementărilor legale în vigoare. Dintre acestea, 110 au fost notificări referitoare la proceduri interne de lucru ale administratorilor/depozitarilor.

În tabelul de mai jos este prezentat numărul actelor individuale emise, ca urmare a soluționării cererilor formulate de către entitățile care activează pe piața pensiilor private pentru anul 2021:

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării	Numărul actelor individuale
Decizii/avize emise, din care:	127
A. Administratori Fonduri de Pensii Private	43
a) Decizie/aviz de autorizare/avizare/respingere pentru:	17
- membru al Consiliului de Administrație/Consiliului de Supraveghere, respectiv:	7
- decizie autorizare Membru Consiliu de Administrație emisă de SSPP;	4
- decizie autorizare Membru Consiliu de Administrație emisă de SAR, dosar comun;	1
- decizie autorizare Membru Consiliu de Administrație emisă de SIIF, dosar comun.	2
- director general/conducător executiv/membru Directorat	6
- persoană care conduce structura de control intern	2
- persoană care conduce structura de administrare a riscurilor	2
b) Decizie/aviz de modificare pentru:	26
- modificarea documentelor care au stat la baza autorizării administratorilor fondurilor de pensii private (Act constitutiv/Modificare capital social/ROF/Contract de depozitare/Contract de custodie/Contract de administrare)	25
- prelungirea perioadei de 5 ani consecutivi de auditare a societății de către auditorul financiar	1
B. Fonduri de Pensii Administrate Privat	30
a) Decizie/aviz de modificare pentru:	
- documentele care au stat la baza obținerii deciziilor de autorizare a fondurilor de pensii administrate privat (Declarație Privind Politica de Investiții)	8
- modificarea Prospectului schemei de pensii private	9
- modificarea Actului Individual de Aderare	13
C. Fonduri de Pensii Facultative	52
a) Decizie/aviz de modificare pentru:	
- documentele care au stat la baza obținerii deciziilor de autorizare a fondurilor de pensii facultative (Declarație Privind Politica de Investiții)	10
- modificarea Prospectului schemei de pensii facultative (avizare prealabilă și definitivă)	28
- modificarea Actului Individual de Aderare	14
D. Depozitari	1
a) Decizie/aviz de autorizare/avizare pentru:	
- desfășurarea activității în calitate de depozitar al activelor fondurilor de pensii ocupaționale	1
E. Auditori	1
a) Decizie/aviz de autorizare/avizare pentru:	
- desfășurarea activității de audit statutar al situațiilor financiare anuale pentru fondurile de pensii ocupaționale	1

În tabelul de mai jos este prezentat numărul actelor individuale emise, ca urmare a soluționării cererilor formulate de către entitățile care desfășoară activități de marketing pentru fondurile de pensii private:

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării	Număr acte individuale
Total, din care:	591
A. Pensii Administrate Privat	177
a) Viz pentru:	76
- agenții de marketing persoane fizice*	57
- reavizarea agenților de marketing persoane fizice**	19
b) Decizie de retragere autorizație/aviz și radiere din Registrul ASF:	101
- retragere aviz agent marketing persoană juridică	2
- retragere aviz agenți marketing persoane fizice***	99

Notă: prin cele 97 avize au fost avizati 133 agenți de marketing persoane fizice

** prin cele 19 avize au fost reavizați 45 agenți de marketing persoane fizice

*** prin cele 99 decizii au fost retrase avizele unui număr de 1.396 agenți de marketing persoane fizice

Operațiuni realizate de ASF în sfera autorizării-avizării	Număr acte individuale
B. Pensii Facultative	414
a) Viz pentru:	248
- agenții de marketing persoane juridice	1
- modificarea actului constitutiv al brokerului de pensii private	1
- agenții de marketing persoane fizice*	163
- reavizarea agenților de marketing persoane fizice**	83
b) Decizie de respingere solicitare de avizare/reavizare agenți de marketing persoane fizice***	5
c) Decizie de îndreptare a erorii materiale	1
d) Decizie de retragere și radiere din Registrul ASF:	160
- retragere aviz agent marketing persoană juridică	1
- retragere aviz agenți marketing persoane fizice****	159

Notă: prin cele 163 de avize au fost avizati 1.781 de agenți de marketing persoane fizice

** prin cele 83 de avize au fost reavizați 457 de agenți de marketing persoane fizice

*** prin cele 5 decizii au fost respinse solicitările de avizare a unui număr de 6 agenți de marketing persoane fizice

**** prin cele 159 de decizii au fost retrase avizele unui număr de 2.056 de agenți de marketing persoane fizice

6.4. Înscrierea auditorilor IT externi în Lista ASF

La nivelul ASF sunt stabilite o serie de cerințe la nivelul entităților autorizate/avizate/înregistrate, reglementate și/sau supravegheate de către Autoritate pentru identificarea, prevenirea și reducerea impactului potențial negativ al riscurilor operaționale generate de utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor la nivel de oameni, procese, sisteme și mediu extern, activități care necesită realizarea de misiuni de audit IT. În acest context, auditorii IT externi, persoane fizice și juridice, care intenționează să presteze servicii de audit IT pentru entitățile reglementate de ASF au obligația înscrierii în Lista auditorilor IT externi menținută de ASF.

Activitatea desfășurată la nivelul ASF cu privire la auditorii IT externi pe parcursul anului 2021 a inclus, pe lângă soluționarea cererilor de înscrierea a auditorilor IT externi și înscrierea acestora în lista menținută de ASF, monitorizarea termenelor de valabilitate a documentelor cu dată de expirare, notificarea auditorilor IT externi ale căror termene de valabilitate ale documentelor transmise la ASF au expirat, precum și formularea de răspunsuri la solicitările de clarificare privind condițiile de înscriere în Lista auditorilor IT menținută de către ASF, primite de la entitățile interesate.

7. Protecția consumatorilor, gestionarea petițiilor și educația financiară

Un obiectiv primordial pentru ASF este să asigure protejarea și apărarea drepturilor consumatorilor de servicii și produse financiare nebancare, participanților și beneficiarilor fondurilor de pensii private, investitorilor, asiguraților, beneficiarilor de asigurare și păgubiților împotriva practicilor incorecte și frauduloase, prin urmărirea respectării prevederilor legale și pentru educarea și promovarea încrederii în serviciile, produsele și instrumentele financiare specifice piețelor nebancare.

Activitățile ASF, specifice protecției consumatorilor, au acoperit toate cele trei piețe financiare nebancare, urmărind crearea și menținerea unui cadru organizatoric integrat, funcțional și eficient al acestor piețe. Criza economică generată de pandemia COVID-19 a fost resimțită direct de către consumatorii de servicii financiare nebancare care au avut nevoie de un grad crescut de asistență și protecție.

7.1. Protecția investitorilor pe piața de capital

În anul 2021, în Sectorul Instrumente și Investiții Financiare s-au înregistrat în total 161 de petiții, în scădere cu 4,73% față de numărul petițiilor înregistrat în anul 2020. Dintre acestea, 48 de petiții au fost clasate sau conexe, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor și cu procedurile interne.

Astfel, în anul 2021, au fost înregistrate 113 petiții unice, în scădere cu 5,83% față de anul 2020.

Repartiția petițiilor unice pe tipuri de entități reclamate arată că prin 31 de petiții (27%) au fost reclamați emitenți, prin 11 petiții (9,7%) au fost reclamate entități neautorizate, prin 8 petiții (7,1%) au fost reclamate societăți de administrare a investițiilor/fonduri și prin 8 petiții (7,1%) au fost reclamate SSIF/instituții de credit/firme de investiții. În ceea ce privește tipurile de operațiuni reclamate

de către petenți în anul 2021, s-a constatat că cele mai multe petiții s-au referit la solicitări de informații diverse (47%), urmate de cele referitoare la verificarea tranzacțiilor pe piața Forex/serviciilor prestate de entități neautorizate (19%).

Alte operațiuni reclamate au vizat: acordarea de dividende, respectarea drepturilor acționarilor, verificarea deținerilor de acțiuni/plată dividende, conduita SSIF/firme de investiții, convocarea și desfășurarea AGA, obligațiile de transparență, activitățile societăților de administrare a investițiilor/fondurilor de investiții etc.

Din totalul petițiilor analizate în mod unic în anul 2021, 85 de petiții (75%) au fost soluționate în favoarea petenților, aceștia primind informațiile solicitate, iar 28 de petiții (25%) au fost neîntemeiat formulate sau soluționate nefavorabil.

7.2. Protecția consumatorilor produselor de asigurare

Pentru atingerea obiectivului de protecție a drepturilor asiguraților/persoanelor prejudiciate, au fost derulate atât activități reactive, de soluționare a petițiilor, cât și proactive, prin formularea de recomandări entităților supravegheate, în cazurile în care au fost identificate aspecte neconforme, prin asistența și sprijinul acordat asiguraților/persoanelor prejudiciate, astfel încât să fie evitată apariția unor riscuri suplimentare celor inerente derulării activității entităților supravegheate sau, atunci când acestea se manifestă din cauze independente, să poată fi gestionate și diminuate.

Activitatea de soluționare a petițiilor are ca obiective, pe lângă soluționarea efectivă a aspectelor reclamate de petenți, identificarea aspectelor neconforme,

monitorizarea permanentă a acestora la nivel de entitate supravegheată și/sau reglementată de ASF, precum și analiza caracterului repetitiv la nivelul pieței, în scopul stabilirii măsurilor care se impun pentru remedierea acestora.

În acest sens, ca urmare a identificării, din activitatea de instrumentare și soluționare a petițiilor, a unor aspecte neconforme în activitatea entităților supravegheate aferente pieței asigurărilor-reasigurărilor, în vederea remedierii acestora și a diminuării potențialelor riscuri, pe parcursul anului 2021, ASF a decis efectuarea mai multor controale la entitățile în cauză, finalizate prin măsuri ferme de sancționare a persoanelor răspunzătoare.

Activități principale întreprinse pentru protecția drepturilor asiguraților în anul 2021

Analiza, instrumentarea și soluționarea petițiilor primite de autoritate, pentru entitățile reglementate/ supravegheate de ASF, pe baza documentațiilor primite de la părțile implicate și/ sau a opiniilor formulate de către direcțiile de specialitate

Identificarea deficiențelor în activitatea entităților, rezultate din analiza documentațiilor aferente petițiilor și informarea corespunzătoare, după caz, a direcțiilor de specialitate sau a conducerii ASF pentru stabilirea măsurilor care se impun în vederea remedierii acestora

Întocmirea rapoartelor, notelor de informare și situațiilor statistice pe baza informațiilor rezultate din activitatea de soluționare a petițiilor și pe baza raportărilor primite de la societățile și intermediarii principali; monitorizarea relației asigurat-asigurător și a gradului de conformitate a produselor de asigurare cu nevoile consumatorilor de asigurări, proces complementar activității de supraveghere

Atribuții de supraveghere și control asupra activității entităților din domeniul asigurărilor-reasigurărilor în ceea ce privește gestionarea și soluționarea cererilor de despăgubire, instrumentarea și soluționarea daunelor, respectiv soluționarea petițiilor primite de către acestea de la asigurați sau de la persoanele păgubite

În contextul în care cea mai mare parte a petițiilor și informărilor de neconformitate a vizat sectorul asigurărilor-reasigurărilor, ASF a realizat un amplu proces de monitorizare a relației asigurat-asigurător, precum și a gradului de conformitate a produselor de asigurare cu nevoile consumatorilor de asigurări.

Au fost întreprinse acțiuni conexe pentru protecția drepturilor asiguraților:

- ▷ organizarea de întâlniri cu asigurătorii pentru clarificarea unor aspecte în vederea soluționării cazurilor. În anul 2021, luând în considerare riscurile prezentate de societatea Euroins România Asigurare Reasigurare SA cu impact direct atât asupra protecției drepturilor asiguraților/persoanelor prejudiciate, cât și în ceea ce privește asigurarea stabilității pieței asigurărilor-reasigurărilor, au fost organizate întâlniri periodice cu reprezentanții asigurătorului, în vederea stabilirii la nivel de principiu a modalității de abordare a unor tipologii de spețe foarte des întâlnite în petiții, respectiv în vederea soluționării unor cazuri punctuale;
- ▷ acordarea de audiențe petenților, la solicitarea acestora;
- ▷ participarea la întâlnirile grupului de lucru constituit la nivelul ASF, cu scopul revizuirii modalității de calcul al indicatorilor specifici activității de protecție a consumatorilor pentru piața asigurărilor, din perspectiva clasei 10 - răspundere civilă auto, pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, inclusiv răspunderea transportatorului;
- ▷ cooperarea cu alte autorități sau organisme naționale și internaționale pentru soluționarea unor cazuri.

ASF a monitorizat permanent evoluția tendințelor consumatorilor și a conduitei entităților prin întocmirea unor analize statistice periodice pe baza informațiilor rezultate din activitatea de soluționare a petițiilor și informărilor de neconformitate, precum și pe baza raportărilor primite de la societățile de

asigurare-reasigurare și intermediarii principali, respectiv prin monitorizarea relației asigurat-asigurător și a gradului de conformitate a produselor de asigurare cu nevoile consumatorilor de asigurări, proces complementar activității de supraveghere, menit să aducă un plus de valoare atât protecției consumatorilor de asigurări, cât și stabilității financiare a pieței asigurărilor-reasigurărilor.

Pentru piața asigurărilor-reasigurărilor, în anul 2021 au fost analizate și soluționate 43.143 de petiții și informări de neconformitate unice.

De asemenea, 57,56% din numărul total al petițiilor și informărilor de neconformitate unice au fost transmise de către persoane fizice, iar 42,44% au fost transmise de către persoane juridice.

Scăderea importantă a numărului de petiții și informări de neconformitate înregistrată în ultimul trimestru al anului 2021 reprezintă rezultanta eforturilor susținute depuse în mod corelativ de toate structurile organizatorice ale ASF implicate în monitorizarea pe diferite paliere de activitate a societăților de asigurare-reasigurare, de la activitatea de soluționare a petițiilor și de identificare a neconformităților până la activitățile specifice de supraveghere și control.

Pentru o imagine de ansamblu corectă, numărul petițiilor și informărilor de neconformitate trebuie luat în considerare raportat la mărimea pieței și nu ca o cifră absolută. Astfel, cele 43.143 de petiții și informări de neconformitate analizate și soluționate în mod unic în anul 2021 reprezintă 2,56% din numărul total al dosarelor de daună avizate de către asigurători în anul 2021 și 0,26% din numărul contractelor de asigurare în vigoare la data de 31.12.2021.

Aspectul cel mai des reclamat în anul 2021 a fost neplata sau plata parțială a valorii de despăgubire/răscumpărare, aspect regăsit în 55% din cazuri, urmat de nerespectarea prevederilor legislației în domeniu și a normelor ASF/condițiilor contractuale, aspect regăsit în 43% din cazuri.

Petițiile și informările de neconformitate analizate în mod unic înregistrate pe clasa asigurărilor generale au deținut cea mai mare pondere, respectiv 99,71% din numărul total înregistrat la ASF pentru piața asigurărilor – reasigurărilor.

Petițiile și informările de neconformitate înregistrate și analizate în mod unic pe clasa asigurărilor de răspundere civilă auto, inclusiv răspunderea transportatorului (clasa A10), au deținut cea mai mare pondere, respectiv 95,42% din numărul total înregistrat la ASF pentru piața asigurărilor-reasigurărilor (41.167 petiții și informări de neconformitate unice), în creștere cu 23,08% față de numărul petițiilor înregistrat pe această clasă în anul 2020.

În anul 2021 au fost soluționate favorabil 25.795 de petiții și informări de neconformitate unice, ponderea acestora în numărul total al petițiilor și informărilor de neconformitate analizate în mod unic în anul 2021 fiind de 59,79%. Dintre acestea, peste 82% au fost finalizate prin plată, solicitările având legitimitate și cadru legal de soluționare.

Au fost constatate ca neîntemeiat formulate sau soluționate nefavorabil 17.348 de petiții și informări de neconformitate unice (40,21% din numărul total înregistrat la ASF pentru piața asigurărilor-reasigurărilor), reprezentând spețe asupra cărora ASF nu are capacitatea de intervenție în aplicarea legislației actuale și/sau pentru care ASF nu poate impune asigurătorilor plata pretențiilor de despăgubire formulate. Clarificarea acestor cauze se poate realiza pe calea instanțelor de judecată sau a Entității de Soluționare Alternativă a Litigiilor în domeniul financiar non-bancar (SAL-Fin), entitate care se poate pronunța și asupra aspectelor de natură comercială.

Analiza modalității de soluționare a petițiilor și informărilor de neconformitate unice raportată la clasa A10 - asigurări de răspundere civilă auto, inclusiv răspunderea transportatorului, arată

că 24.982 (60,68% din totalul de 41.167) au fost soluționate favorabil, iar 16.185 de petiții (39,32%) au fost soluționate nefavorabil sau constatate ca fiind neîntemeiate.

Din activitatea de instrumentare și soluționare a petițiilor, în anul 2021 au fost identificate 22.062 de aspecte neconforme în activitatea de soluționare a petițiilor cu privire la instrumentarea dosarelor de daună RCA de către asigurătorii autorizați să practice acest tip de asigurare, din care 99,12% s-au referit la Euroins România Asigurare Reasigurare SA și SAR City Insurance SA. Dintre acestea enumerăm:

1. depășirea de către societățile de asigurare mai sus menționate a termenului legal privind:
 - efectuarea constatării daunelor și/sau a constatării suplimentare;
 - efectuarea constatărilor/reconstatărilor;
 - comunicarea notificării privind intenția asigurătorului de a desfășura investigații;
 - comunicarea rezultatului investigațiilor;
 - comunicarea valorii maxime de despăgubire;
 - comunicarea ofertei de despăgubire;
 - transmiterea notificării de respingere de la plată a despăgubirii;
 - plata despăgubirilor aferente dosarelor de daună deschise în baza contractelor RCA;
 - plata penalităților de întârziere;
2. necomunicarea către persoanele prejudiciate a:
 - notificării privind intenția asigurătorului de a desfășura investigații;
 - ofertei de despăgubire/notificării de respingere parțială, potrivit prevederilor legale;

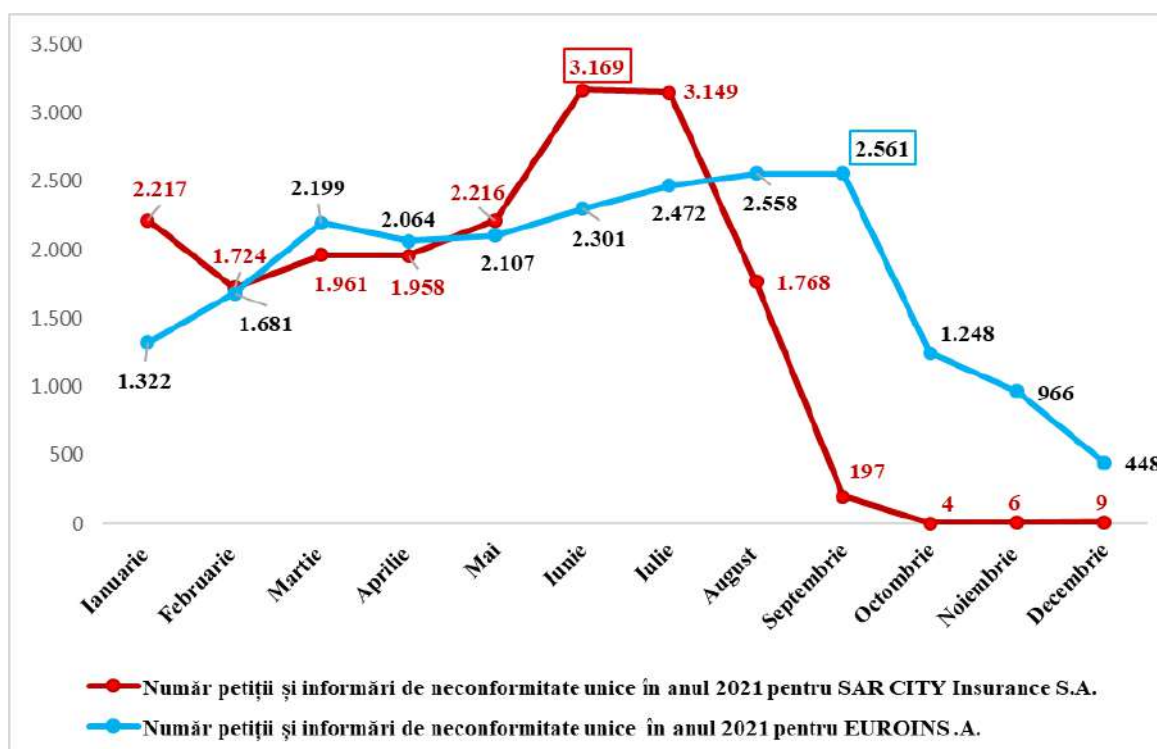
Precizăm că aceste deficiențe au fost monitorizate în permanență în vederea remedierii și au făcut obiectul unor acțiuni de control permanent sau inopinat.

În ceea ce privește societățile de asigurare reclamate în anul 2021, 93,42% din numărul petițiilor și informărilor de neconformitate analizate în mod unic au fost îndreptate împotriva societăților Euroins România Asigurare Reasigurare SA (50,82%) și SAR City Insurance SA (42,60%). Acestea au vizat, în principal, următoarele:

- ▷ nemulțumiri cu privire la neplata, depășirea termenului legal de plată sau plata parțială a despăgubirilor solicitate de către persoanele prejudiciate;
- ▷ nerespectarea de către asigurători a normelor ASF în ceea ce privește asigurările obligatorii auto RCA, respectiv a condițiilor contractuale pentru asigurările facultative.

Măsurile dispuse de ASF, pe parcursul anului 2021, pentru cele două societăți de asigurare au avut impact direct asupra numărului de petiții și informări de neconformitate, în sensul reducerii acestora începând cu luna august 2021. În perioada octombrie-decembrie a anului 2021, în legătură cu societatea City Insurance s-au analizat în mod unic 19 petiții, în condițiile în care Autoritatea a retras autorizația de funcționare a societății în data de 17 septembrie, dată de la care Fondul Garantare a Asiguraților a preluat administrarea City Insurance, inclusiv gestionarea plăților datorate asiguraților. În ceea ce privește societatea Euroins România Asigurare Reasigurare SA s-a înregistrat o scădere majoră a numărului de petiții și informări de neconformitate unice în trimestrul IV al anului 2021 (2.662), respectiv o scădere cu 64,93% față de trimestrul III al anului 2021 (7.591), ajungând ca în luna decembrie să fie analizate în mod unic 448 de petiții.

Evoluția lunară a numărului petițiilor și informărilor de neconformitate analizate în mod unic la ASF în anul 2021 pentru SAR City Insurance SA, comparativ cu Euroins SA

7.3. Protecția participanților la sistemul de pensii private

În anul 2021, în sectorul sistemului de pensii private s-au înregistrat în total 1.694 de petiții, în creștere cu 101% față de numărul petițiilor înregistrat în anul 2020. Dintre acestea, 172 de petiții au fost clasate sau conexe, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 și procedurile interne.

Astfel, în anul 2021, au fost instrumentate/soluționate 1.522 petiții unice per petent, în creștere cu 95% față de anul 2020.

În anul 2021 au fost înregistrate 1.298 de petiții (85,28%) privind Pilonul II, în creștere cu 83,33%

față de anul 2020, în timp ce petițiile transmise de către participanții care au aderat la un fond de pensii facultative (Pilonul III) reprezintă 1,97% din total, de asemenea în creștere cu 328,57% față de anul 2020. Diferența de 12,75% reprezintă petiții pentru care nu a fost selectat niciun tip de fond de pensii.

Din totalul petițiilor analizate în mod unic în anul 2021, 1.474 de petiții (96,85%) au fost soluționate în favoarea petenților - la acestea s-au putut determina soluții favorabile, întemeiate legal. Au fost constatate ca neîntemeiat formulate sau soluționate nefavorabil 48 de petiții (3,15%).

7.4. Activitatea de asistență a consumatorilor ASF în anul 2021

În anul 2021, în scopul protejării drepturilor și intereselor asiguraților, participanților la fondurile de pensii private și investitorilor, ASF a derulat activități proactive, prin asistența și sprijinul acordat consumatorilor. Aceste activități au permis îndeplinirea obiectivelor de asigurare a protecției consumatorilor de servicii financiare nebankare și de funcționare corectă a piețelor financiare.

ASF, prin intermediul sistemului de Call-Center (Tel Verde 0800 825 627), asigură o contribuție semnificativă în ceea ce privește creșterea nivelului de informare a consumatorilor privind modul de funcționare a celor trei sectoare financiare nebankare reglementate, raportat la rolul și implicarea ASF în buna funcționare a acestora.

Numărul total al apelurilor efectiv preluate și soluționate de Call-Center-ul ASF pe parcursul anului 2021 a fost de 26.003, cu 43,46% mai multe apeluri comparativ cu anul 2020:

- Numărul apelurilor cu privire la piața asigurărilor-reasigurărilor a fost de 11.475 (44% din totalul apelurilor primite), în creștere cu 30% față de anul 2020;

- Apelurile cu privire la piața pensiilor private au fost în număr de 9.840 (38% din totalul apelurilor primite), în creștere cu 78% față de anul 2020;
- Apelurile cu privire la piața instrumentelor și investițiilor financiare au fost în număr de 477 (2% din total) în scădere cu 6% față de anul 2020;
- Totalul apelurilor care au vizat entitatea de Soluționare Alternativă a Litigiilor (SAL-Fin) a fost de 1.030 apeluri (4% din total), în creștere cu 14% față de anul 2020;
- Numărul apelurilor referitoare la alte informații au avut un procent de 12% din total.

Pe parcursul anului 2021, aproximativ 91% dintre consumatori s-au declarat mulțumiți de asistența acordată prin Call-Center-ul ASF.

Totodată, pe parcursul anului 2021, a fost efectuat un număr de 2.059 de apeluri în afara instituției. Aceste apeluri vin în sprijinul consumatorilor acolo unde se constată că aceștia au nevoie de asistență telefonică suplimentară, sprijin ce este menit să faciliteze accesul către informații mai rapid. În paralel, s-a asigurat activitatea de asistență de specialitate la sediul ASF pentru 813 de consumatori care au solicitat informații, prin contact direct, la sediul Autorității.

ASF acordă asistență de specialitate consumatorilor de produse financiare nebankare în ceea ce privește apartenența la Pilonul II, inclusiv prin intermediul aplicației: „Află la ce fond de pensii ești”, aplicație care se regăsește pe pagina principală a site-ului www.asfromania.ro, la secțiunea Utilitate. Pe parcursul anului 2021, ASF a înregistrat 130.149 de solicitări distincte, per consumator, referitor la apartenența la Pilonul II, fiind înregistrată o creștere cu 117,35% față de anul 2020.

7.5. Dezvoltarea educației financiare

Una dintre direcțiile strategice de acțiune ale ASF este promovarea educației financiare, concept pe care îl adaptăm și îl îmbunătățim anual, pentru a veni în sprijinul nevoilor populației. O piață financiară dezvoltată și matură se sprijină pe consumatori și participanți educați și informați. ASF a dezvoltat strategic programe adresate și adecvate tuturor categoriilor de vârstă și mediilor de învățare. Educația financiară începută de la o vârstă cât mai fragedă este un concept implementat în programele educaționale realizate de ASF.

Educația financiară reprezintă una dintre prioritățile Uniunii Europene, fiind un suport necesar creării pieței integrate a serviciilor financiare la nivel comunitar, accesibilă tuturor cetățenilor statelor membre ale UE. Astfel, Comisia Europeană pune un accent deosebit pe întărirea și accelerarea procesului de educație financiară, care trebuie să fie accesibil diferitelor categorii de consumatori, cu scopul asigurării protecției acestora și al creșterii nivelului de incluziune financiară. Complexitatea realizării educației financiare este de importanță națională. Începând cu anul 2015, ASF a dezvoltat campanii, programe și acțiuni de educație financiară, urmând recomandările Comisiei și Parlamentului European.

Programele de educație financiară desfășurate de ASF au linii generale stabilite prin Strategia de educație financiară a Autorității, abordarea având în vedere:

- ▷ personalizarea programelor și acțiunilor în funcție de grupurile țintă (tailor-made), luându-se în considerare nivelul de cunoaștere a noțiunilor, nevoile de cunoaștere, canalele de comunicare specifice fiecărei categorii de audiență,
- modalitatea de comunicare ș.a.;
- ▷ flexibilitatea abordării în construcția programelor și acțiunilor de educație financiară; încercând să răspundem beneficiarilor care au formulat o solicitare de program sau acțiune, direct sau indirect, prin intermediul sau cu sprijinul partenerilor, au fost incluse activități de educație de tip blended learning, oferind astfel nu numai informații diversificate, dar adresându-ne și grupurilor țintă vulnerabile (inclusiv noilor grupuri țintă vulnerabile – profesorii din învățământul preuniversitar);
- ▷ adaptabilitatea programelor și acțiunilor, având ca sursă de inspirație experiența internațională în domeniu, adecvată la realitatea națională; sunt realizate programe și acțiuni care să se încadreze într-un tipar specific educației financiare, abordat de diferite autorități și organizații; adaptabilitatea a avut în vedere constrângerile de organizare ale perioadei, cauzate de pandemia COVID-19, ceea ce a condus la realizarea de acțiuni atât utilizând suporturi disponibile online, cât și apelând la un mix hibrid de resurse;
- ▷ formarea unui consumator activ, responsabil; cunoașterea noțiunilor financiare a fost completată de conștientizarea rolului și atribuțiilor ASF și a mecanismelor de protecție a consumatorilor;
- ▷ necesitatea ca educația financiară să fie disponibilă și activ promovată pe tot parcursul vieții; programele de educație financiară vizează în mod concret necesitățile persoanelor și sunt disponibile

- ▷ în timp util, ușor accesibile, furnizate direct;
- ▷ cooperarea în cadrul unor parteneriate durabile, formale sau informale, cu diferite entități și atragerea de noi parteneri, scopul fiind acela de a ne adresa nevoilor diferite, specifice, de educație și informare a unor categorii tipologice variate de beneficiari.

Stabilirea grupurilor țintă ale acțiunilor și programelor ASF are în vedere diferite obiective legate de formarea de competențe și aptitudini, dar și de formarea de comportamente ale consumatorilor actuali, respectiv viitori, fiind vorba despre o abordare care presupune dezvoltarea și stabilitatea financiară și protecția consumatorilor pe termen lung. Obiectivele de educație financiară ale ASF au ca priorități creșterea nivelului de educație financiară a populației active și pregătirea generației viitoare de consumatori. Fragilitatea financiară, reziliența și un nivel scăzut de incluziune financiară sunt aspecte abordate indirect de educația financiară, prin modul în care este aleasă informația transmisă și prin modul de comunicare a acesteia.

În anul 2021 au fost continuate și implementate de ASF mai multe linii de programe și campanii.

Programele și acțiunile adresate copiilor din învățământul preșcolar și din învățământul primar (Start2Play) au fost construite pe baza unei serii

de activități de învățare prin joc, având în vedere specificul vârstei și receptivitatea la experiențe senzoriale. În 2021 s-a urmărit implementarea în cadrul programului a unor instrumente digitale care să poată fi folosite de părinți, educatori și învățători, aceștia putând furniza mai departe copiilor, utilizând instrumente moderne de predare, informațiile necesare unei educații financiare sănătoase. ASF a realizat în acest an seria de șase povești de educație financiară, create în jurul personajului FinPitic, cunoscut deja copiilor din anii anteriori. Cu ocazia zilei de 1 iunie, Ziua Internațională a Copiilor, ASF a lansat pe pagina proprie de internet și în media, cu suportul Itsy-Bitsy, poveștile în format audiobook.

În cadrul celui mai mare workshop online susținut pentru educatori și învățători, ca lecție de educație financiară și pedagogie, care s-a bucurat de participarea a peste 500 de cadre didactice, au fost prezentate diferite variante de jocuri pentru educație financiară, aplicabile în clasă, în aer liber sau în familie. Jocurile prezentate fac parte dintr-un manual de jocuri de educație financiară, realizat de ASF pe un suport didactic unic în România. Tot pentru cei mici, în semestrul II al anului școlar 2020-2021 au fost distribuite materiale educaționale, această acțiune având sprijinul inspectoratelor școlare județene din județele Ilfov, Neamț și Harghita.

Programele și acțiunile adresate copiilor și tinerilor din învățământul gimnazial și liceal (Start2Learn) înregistrează, de la lansarea sa în 2015, un număr de

peste 160.000 de elevi din toată țara ca participanți la diferitele activități specifice. Continuitatea programelor s-a bazat în această perioadă pe o abordare hibridă, axată pe oferirea de suport complementar programei școlare pentru orele de Educație economico-financiară la clasa a VIII-a și Economie la clasa a XI-a. Suplimentar, au fost puse la dispoziția profesorilor și elevilor o serie de resurse de învățare online.

Clopoțelul sună la BVBI, eveniment de tradiție care marchează deschiderea Global Money Week și a World Investor Week în România, a fost organizat online în 2021, cu participarea a peste 2.000 de elevi din toată țara. Astfel de acțiuni educaționale sunt destinate familiarizării tinerilor cu mecanismele bursiere și pregătirii lor pentru viață. Acțiunile de educație financiară ale ASF au fost completate de distribuirea de materiale educaționale cu sprijinul inspectoratelor școlare județene Ilfov, Neamț și Harghita, respectiv a MAPN pentru liceenii din unitățile școlare aflate sub administrarea Ministerului.

În data de 1 iunie 2021, ASF a lansat primul escape room virtual pe teme financiare din România, acesta fiind disponibil pe site-ul Autorității și popularizat în mediul online. Cu o grafică modernă și originală, acest instrument digital de învățare aplică principiile edutainment (education through entertainment, în traducere: educație prin distracție) și este adresat copiilor și adolescenților. Scopul acestui joc este de a atrage grupul țintă către învățarea unor noțiuni simple de piață financiară.

Un nou program de educație financiară adresat liceelor s-a organizat ca o componentă separată, dedicată unităților de învățământ cu profil economic sau care au clase cu profil economic. Au astfel ocazia de a participa și învăța noțiuni specifice piețelor financiare, complementar programei de învățământ, tineri liceeni din toată țara, de la 212 unități școlare cu profil economic.

Programul FinClub adresat tinerilor liceeni pasionați de finanțe a fost inițiat de ASF și este organizat împreună cu Banca Națională a României (BNR), Asociația Română a Băncilor (ARB) și Ministerul Finanțelor (MF). În 2021 au fost finalizate două ediții ale acestui program, fiind înscriși în total peste 280 de tineri. Tot în contextul unei bune colaborări naționale pentru sprijinirea educației financiare a tinerilor, la propunerea ASF și cu participarea BNR, ARB și MF și cu sprijinul Inspectoratului Școlar al Municipiului București au fost organizate în vara anului 2021, la București, trei ediții ale Taberei Urbane de educație financiară. Tabăra Urbană le oferă tinerilor educația financiară elementară necesară pentru a-și defini, urmări și atinge obiectivele financiare pe termen mediu și lung. Metodologia de predare utilizată în cadrul Taberei Urbane este una non-formală, numită edutainment. Activitățile derulate se bazează pe o tehnică de predare multi-senzorială care determină o învățare accelerată, astfel încât

copiii să fie în permanență implicați în procesul de educație.

Programele și acțiunile adresate mediului universitar (Laboratorul Academic) sunt adresate studenților, masteranzilor, doctoranzilor, post-doctoranzilor și cadrelor didactice din mediul universitar. Activitatea principală este reprezentată de susținerea de seminare, realizate particularizat atât pentru învățământul economic-financiar, cât și pentru cel non-economic. În 2021 aceste seminare au înregistrat o participare de peste 4.800 de studenți, de trei ori mai numeroasă față de anul precedent, ceea ce arată un interes

ridicat în raport cu acest program. În total, de la început, peste 18.000 de tineri au participat la activitățile din acest program. În 2021, s-au alăturat programului ASF șapte noi centre universitare importante din România: Universitatea București, Universitatea din Oradea, Universitatea Nicolae Titulescu din București, Universitatea Tehnică de Construcții București, Universitatea Dunărea de Jos Galați, Universitatea Politehnică București și Universitatea Ștefan cel Mare Suceava.

Programul de educație financiară Laboratorul Academic are mai multe componente, una dintre acestea fiind pusă la dispoziția studenților în 2021. Prin aceasta participanții au intrat în contact cu un intermediar (societate de servicii de investiții financiare) care le-a asigurat suportul de învățare și accesul la platforma demo de tranzacționare a Bursei de Valori București, putând astfel experimenta realizarea de investiții bursiere și crearea de portofolii.

În 2021 a fost deschis și Academic FinHub, o componentă a programului adresat mediului academic, un punct de întâlnire între marile centre

universitare din România și reprezentanții pieței financiare, scopul ASF fiind acela de a facilita dialogul în vederea creșterii nivelului de educație și formare profesională specifică și de a crea premisele dezvoltării ambelor părți. Facilitând comunicarea între mediul universitar (furnizor de forță de muncă) și companii (cerere de forță de muncă calificată, de tehnologie etc.), ASF devine un catalizator pentru ambele părți de a-și împărtăși provocările, așteptările și de a identifica oportunitățile de colaborare în scopul echilibrării cererii și ofertei de cunoștințe, competențe și experiență și al facilitării tranziției tinerilor din sistemul educațional către piața muncii. În 2021 au fost organizate două ediții ale Academic FinHub, una în martie, sub auspiciile Global Money Week, și una în octombrie, sub egida World Investor Week, ambele ediții fiind finalizate cu publicarea unui document de tip Carte Verde, destinat stimulării discuțiilor pe marginea temele abordate.

Pentru a oferi studenților noi programe și proiecte educaționale, ASF a lansat în 2021 Student Club, o nouă activitate adresată studenților pasionați de lumea finanțelor. Înscrierea a fost deschisă tuturor doritorilor, indiferent de universitatea, anul sau

specializarea de studiu, la cele două ediții ale anului 2021 participând astfel peste 270 de studenți din toată țara.

Programele și acțiunile adresate adulților au avut în vedere două direcții de acțiune. Pentru informarea și conștientizarea populației cu privire la diferitele produse și servicii financiare, în vederea creșterii nivelului de protecție a consumatorilor, ASF a realizat în 2021 o campanie națională de distribuire a unor materiale din Colecția ghidurilor ASF, precum și a unor materiale educaționale. Cu sprijinul autorităților locale și al asociațiilor de consumatori sau profesionale, au fost distribuite peste 130.000 de materiale educaționale și de informare dezvoltate de ASF. Acest tip de informare directă a consumatorilor a fost completat prin campanii cu prezență fizică, în care reprezentanții Autorității au distribuit materiale de informare și au răspuns la întrebările adresate de către public. O asemenea inițiativă, Caravana Consumatorului, s-a derulat în luna iulie 2021 și a străbătut un traseu prin orașele Ploiești, Brașov, Sighișoara, Târgu Mureș, Sibiu. Tema acestei acțiuni a fost polița obligatorie de asigurare a locuinței (PAD). Pentru al doilea an consecutiv, în 2021 s-a derulat acțiunea de informare de la Aeroportul Henri Coandă, obiectivele sale principale fiind informarea consumatorilor cu privire la asigurarea de călătorie și la creșterea nivelului de încredere a consumatorilor într-un astfel de tip de asigurare. Trenul educației pe ruta București-Constanța și realizarea de acțiuni de informare în Constanța și Mangalia sunt, de asemenea, acțiuni care se realizează anual, în sezonul estival.

Caravana PAD a continuat programul început în 2017 și în octombrie 2021, împreună cu PAID, fiind organizată cea de a patra ediție a caravanei tip road-show, care a avut ca scop educația financiară cu privire la riscurile pe care le acoperă polița PAD. În cadrul acestei campanii naționale, realizată în 2021 pe două rute naționale simultan, au avut loc atât întâlniri cu reprezentanți ai autorităților locale din județ (cu sprijinul Consiliilor Județene), cât și întâlniri publice cu cetățenii. Au fost distribuite în această campanie peste 100.000 de materiale de informare și peste 2.000 de asociații de proprietari din întreaga țară au primit informări online.

Pentru a veni în sprijinul consumatorilor, ASF a realizat și distribuit materiale de informare referitoare la situația City Insurance SA, când acestei companii i-a fost retrasă autorizația de funcționare. Ghidul ASF realizat cu această ocazie cuprinde sfaturi și informații utile, explicând termeni-cheie și proceduri de urmat de către clienții companiei sau de către terții păgubiți/beneficiarii asigurării.

Programele și acțiunile adresate firmelor (Wellness Financiar) pune la dispoziția companiilor, pentru salariații lor, la locul de muncă, accesul la diferite workshop-uri de educație financiară. Conform studiilor, interesul angajatorilor pentru a oferi salariaților programe de educație financiară este dat de importanța încurajării participării la fondurile de pensii, conștientizarea nevoii de a ajuta la creșterea nivelului general de bunăstare, importanța depășirii obstacolelor aferente incluziunii financiare, nevoia de a reduce nivelul zilnic de stres și de a crește productivitatea. Programul se desfășoară sub formă de workshopuri online susținute de lectorii ASF, temele acestora fiind alese dintr-un catalog, fiecare fiind axată pe un produs sau serviciu financiar, alegerea aparținând companiilor. Programul este în permanentă dezvoltare, fiind personalizat în funcție de cerințele și nevoile participanților.

În 2021 mai multe companii și grupuri socio-profesionale au accesat acest program al ASF, numărul de persoane participante fiind de peste 13.000 de persoane. Companii și organizații mari au oferit salariaților lor acest program, dintre care amintim CECCAR, Dacia Renault, Romgaz, Starr Assembly-Daimler, Nuclearelectrica, Alro SA. Programul Wellness Financiar este un program care înglobează principiile tailor-made. Programele tailor-made sunt programe care se particularizează pentru caracteristicile de tipologie ale auditoriului, aducând pentru fiecare interacțiune cu un anumit public (în fiecare acțiune/seminar) un plus de valoare specifică tipologiei respectivului public.

Fiind preocupată de asigurarea unui ajutor în formarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, în ceea ce privește educația financiară,

ASF a inițiat în 2021 programul Start2Teach, dedicat cadrelor didactice din învățământului pre-universitar care sunt interesate de acest subiect și/sau care vor preda discipline aferente educației financiare. Peste 800 de cadre didactice au participat la sesiuni de curs online, seminarele fiind organizate cu susținerea inspectoratelor școlare din județele Constanța, Satu Mare, Alba, Buzău, București, Brașov. Tot în anul 2021 a avut loc și cea de a doua ediție a concursului anual realizat de ASF și ISF adresat profesorilor din învățământul preuniversitar, fiind acordate 10 premii, cât și realizarea a două ediții ale Revistei EduFin dedicată profesorilor, cu conținut didactic și pedagogic specific.

Începând cu luna mai 2021, ASF a pus la dispoziția profesorilor din învățământul pre-universitar două cursuri acreditate de Ministerul Educației, la care Autoritatea este furnizor de conținut: cursul complet de educație financiară realizat de IBR, ARB, BNR, ASF și ISF și cursul de educație financiară nebanară organizat de ISF și ASF (la care lectorii sunt și specialiști ASF).

În perioada 2015-2021 un număr de peste 3.600 de cadre didactice a participat la cursuri de educație financiară, organizate de sau cu susținerea ASF. Secțiunea de site a ASF dedicată educației financiare a avut o evoluție bună în 2021, fiind în pregătire un nou conținut și o nouă interfață pentru 2022, pentru a veni în sprijinul procesului de învățare specific fiecărui grup țintă stabilit prin strategia ASF de educație. Toate tipurile de suporturi de învățare sunt realizate de ASF, cu resurse interne.

Nu în ultimul rând, sub coordonarea internațională a OECD, ASF a fost coordonator național pentru acțiunile de celebrare a Global Money Week 2021 (GMW) în România, promovând această inițiativă la nivelul întregii societăți. România a fost selectată și inclusă de OECD-INFE într-o producție video cu expunere internațională, producție care a promovat importanța educației financiare. Mai multe acțiuni proprii ale Autorității au fost realizate în cadrul GMW 2021, având alături peste 300 de entități voluntare,

dintre care cele mai importante sunt: Bursa de Valori București (BVB), Radio România Actualități (RRA), Profit.Ro, EM360, Institutul de Studii Financiare (ISF), Asociația Română a Băncilor (ARB), Uniunea Națională a Societăților de Asigurare și Reasigurare (UNSAR), inspectorate școlare, unități școlare, universități, asociații și companii.

World Investor Week (WIW) este o celebrare susținută de IOSCO și membrii IOSCO în fiecare an în perioada octombrie-noiembrie. Pentru al cincilea an consecutiv, ASF a avut în 2021 o contribuție activă în organizarea de acțiuni de educație financiară pentru a marca această campanie și pentru a susține participarea României pe plan internațional în acest domeniu.

Schimbarea piețelor financiare, dinamizate de inovația financiară, redefinirea fluxurilor educaționale impusă de pandemia COVID-19, efectele economice pe termen lung ale acestei pandemii, dar și multe alte condiții geopolitice impun ca educația financiară să fie cât mai flexibilă în abordare. Îmbunătățirea nivelului de educație financiară în actualele societăți europene a devenit o misiune fundamentală, de importanță strategică, deopotrivă pentru autorități, companii și mediul academic, fiind și un pilon esențial pentru dezvoltarea piețelor financiare.

Autoritatea de Supraveghere Financiară își propune continuarea programelor de educație financiară, contribuind permanent la îmbunătățirea parteneriatului cu mediul preuniversitar și cu mediul academic, având ca beneficiari ai acestei colaborări multianuale elevii și studenții. De asemenea, ASF își propune susținerea pe mai departe a campaniilor, evenimentelor și activităților de conștientizare și informare a populației adulte, având în vedere importanța pe care acestea o au în asigurarea protecției consumatorilor. Programele și campaniile de educație financiară pe care ASF le dezvoltă susțin obiectivele strategice ale Autorității și contribuie la dezvoltarea, consolidarea și stabilitatea piețelor financiare nebancale pentru viitor.

7.6. Mecanisme de garantare

Fondul de Compensare a Investitorilor (FCI)

În cursul anului 2021, a intrat în vigoare Legea nr. 88/2021 privind Fondul de Compensare a Investitorilor, care stabilește modul de organizare și funcționare a noii structuri.

Fondul de Compensare a Investitorilor (FCI) se constituie ca persoană juridică de drept public, având ca scop compensarea investitorilor, în condițiile Legii nr. 88/2021 și ale reglementărilor ASF în aplicarea legii, în situația incapacității participanților la Fond de a returna fondurile bănești și/sau instrumentele financiare datorate sau aparținând investitorilor, care au fost deținute în numele acestora în legătură cu prestarea de servicii și activități de investiții.

Societățile de servicii și investiții financiare autorizate de ASF, societățile de administrare a investițiilor, autorizate de ASF, care administrează portofolii individuale de investiții, și administratorii de fonduri alternative de investiții autorizați să administreze portofolii individuale de investiții, instituțiile de credit înregistrate în Registrul ASF care prestează servicii și activități de investiții și sucursalele societăților din state terțe autorizate de ASF să furnizeze servicii și activități de investiții pe teritoriul României trebuie să contribuie, conform prevederilor

legale, la Fondul de Compensare a Investitorilor.

Analiza activității Fondului în anul 2021 a presupus analizarea rapoartelor privind indicatorii financiari și evoluția indicatorilor specifici activității de compensare și a solicitărilor de clarificare a unor subiecte generate de modificarea cadrului juridic începând cu data de 20 iunie 2021, data intrării în vigoare a Legii nr. 88/2021 și, ulterior, de transformarea Fondului din societate pe acțiuni în persoană juridică de drept privat.

Ca urmare a analizării documentelor primite, au fost formulate următoarele concluzii:

- FCI a respectat etapele prevăzute de Legea nr. 88/2021 în ceea ce privește transformarea Fondului;
- în aplicarea prevederilor art. 34 alin (3) din Legea nr. 88/2021, Fondul a restituit la data de 27.08.2021 suma totală de 297.210 lei către un număr de 32 din totalul celor 38 de acționari;
- FCI a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește administrarea riscurilor;
- Resursele pentru compensare, în valoare de 23,311 mil. lei sunt prudent investite, conform strategiei aprobate de ASF.

Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România

Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România (BAAR) este asociația profesională care are ca membri toate societățile de asigurare autorizate să practice, pe teritoriul României, asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie (RCA).

Atribuțiile BAAR sunt stabilite prin Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie și vizează: (a) rolul de birou național auto, de organism de plată a despăgubirilor și de organism de compensare; (b) dezvoltarea

și administrarea bazei de date privind evidența contractelor RCA; (c) gestionarea asiguraților cu risc ridicat; (d) gestionarea și administrarea asigurării de frontieră și (e) informarea consumatorilor sub forma unui centru de informare.

ASF a analizat și a aprobat bugetului de venituri și cheltuieli al BAAR pentru anul 2021, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2020 și a avizat nivelul contribuțiilor, cotizațiilor și taxei de administrare a bazei de date cu contracte RCA, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. ASF a analizat situațiile financiare anuale ale BAAR, precum și raportul auditorului financiar.

De asemenea, în contextul retragerii autorizației de funcționare a societății City Insurance, ASF a purtat un dialog permanent cu reprezentanții BAAR, cu privire la analiza de impact asupra disponibilului Fondului național de protecție (FNP), administrat de BAAR, și a avizat măsurile propuse de BAAR, pentru menținerea disponibilului FNP în limitele legale.

ASF monitorizează permanent nivelul disponibilului FNP, în vederea verificării încadrării acestuia în limitele legale, precum și situația datoriilor societăților de asigurare către BAAR ca urmare a chemărilor acestuia în garanție pentru despăgubiri Carte Verde.

Fondul de Garantare a Asiguraților din România

Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA) este o schemă de garantare în domeniul asigurătorilor constituită în baza Legii nr. 213/2015 privind Fondul de Garantare a Asiguraților, cu modificările și completările ulterioare, și are drept scop protejarea creditorilor de asigurări de consecințele insolvenței unui asigurător. Fondul efectuează plăți de indemnizații/despăgubiri rezultate din contractele de asigurare facultative și obligatorii, în condițiile legii, în cazul falimentului unui asigurător, cu respectarea plafonului de garantare prevăzut de lege. FGA poate desfășura și activitatea de administrator special în procedura de redresare financiară a asigurătorilor și de lichidator în procedura de lichidare voluntară a asigurătorilor. Asigurătorii autorizați de ASF, inclusiv sucursalele acestora care își desfășoară activitatea pe teritoriul altui stat membru al UE, sunt obligați să contribuie la FGA în condițiile Legii nr. 213/2015.

Prin Decizia ASF nr. 724/03.06.2021, FGA a fost desemnat ca administrator temporar al Societății de Asigurare-Reasigurare City Insurance SA, iar prin Decizia ASF nr. 1148/17.09.2021 a fost prelungit mandatul acestuia. Potrivit dispozițiilor art. 21 alin. (4) din Legea nr. 213/2015, astfel cum a fost modificată și completată prin OUG nr. 102/22.09.2021, la data la care ASF retrage autorizația de funcționare a unui asigurator și constată existența indiciilor stării de insolvență a acestuia, ASF poate numi FGA ca administrator interimar al asigurătorului în cauză. Totodată, potrivit art. 21 alin. (9) din Legea nr. 213/2015, dacă asigurătorul a fost supus Legii nr. 246/2015, iar administrator temporar sau administrator de rezoluție este Fondul, acesta îndeplinește în continuare atribuțiile administratorului interimar.

Astfel, prin Decizia ASF nr. 1266/05.10.2021, s-a dispus înlocuirea mandatului FGA de administrator temporar al Societății de Asigurare-Reasigurare City Insurance SA cu mandatul de administrator interimar al acesteia, cu următoarele atribuții:

- asigurarea administrării și conducerii asigurătorului;
- adoptarea măsurilor necesare pentru împiedicarea diminuării activului și sporirii pasivului asigurătorului;
- adoptarea măsurilor necesare pentru conservarea bunurilor asigurătorului;
- asigurarea preluării evidențelor complete ale dosarelor de daună, ale evidențelor tehnice și contabile aferente acestor dosare de către Fondul de garantare a asiguraților, în vederea exercitării de către acesta a atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, cu modificările și completările ulterioare.

ASF a analizat în anul 2021 următoarele raportări FGA:

- situația privind plata indemnizațiilor/despăgubirilor efectuate de către Fond creditorilor de asigurare ai asigurătorului aflat în faliment;
- situația resurselor financiare ale Fondului;
- execuția bugetului de venituri și cheltuieli;
- situația contribuțiilor datorate și virate la Fond de către asigurători, distinct pentru asigurările generale și pentru asigurările de viață.

ASF a analizat și aprobat Situațiile financiare anuale și Raportul anual de activitate ale FGA pentru anul 2020.

În contextul retragerii autorizației de funcționare a Societății de Asigurare-Reasigurare City Insurance SA, ASF a purtat un dialog permanent cu reprezentanții

FGA, cu privire la impactul asupra resurselor financiare ale FGA, la măsurile propuse de FGA cu privire la modificarea cotelor de contribuții, în vederea asigurării resurselor financiare ale acestuia și a protejării creditorilor de asigurări. De asemenea, ASF a aprobat propunerile Fondului de modificare a Strategiei de investire a resurselor FGA.

În anul 2021 ASF a desfășurat o un control periodic la FGA, nefiind identificate neconformități față de cadrul legal aplicabil. În mod proactiv au fost formulate anumite recomandări implementate de FGA în cursul anului 2021.

Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private (FGDSPP)

Instituția Fondului de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private reprezintă, alături de provizionul tehnic constituit de către administratorii fondurilor de pensii private, un element de siguranță a sistemului de pensii private, care are drept scop garantarea drepturilor participanților și ale beneficiarilor, după caz, prin compensarea pierderilor acestora, atât în perioada de acumulare a contribuțiilor, cât și după deschiderea dreptului la pensie, provenite din imposibilitatea asigurării acestora de către administratorii fondurilor de pensii private sau a furnizorilor de pensii private pentru a onora obligațiile asumate, după caz.

În conformitate cu prevederile legale în vigoare, FGDSPP este obligat să raporteze ASF următoarele informații:

- Planul intern de audit aprobat de către Consiliul de Administrație al Fondului;
- Raportul actuarial anual aprobat de către Consiliul de Administrație al Fondului;
- Raportul cu misiunile de audit intern și raportul cuprinzând activitățile de control intern – anual;
- Balanța de verificare analitică – semestrial;
- Raportări contabile semestriale – semestrial;
- Situația privind resursele financiare ale Fondului, situația activelor investite și obligațiile Fondului, situația sumelor utilizate pentru acoperirea plății compensației către participanți și beneficiari, situația detaliată a investițiilor pentru activitatea de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private – trimestrial.

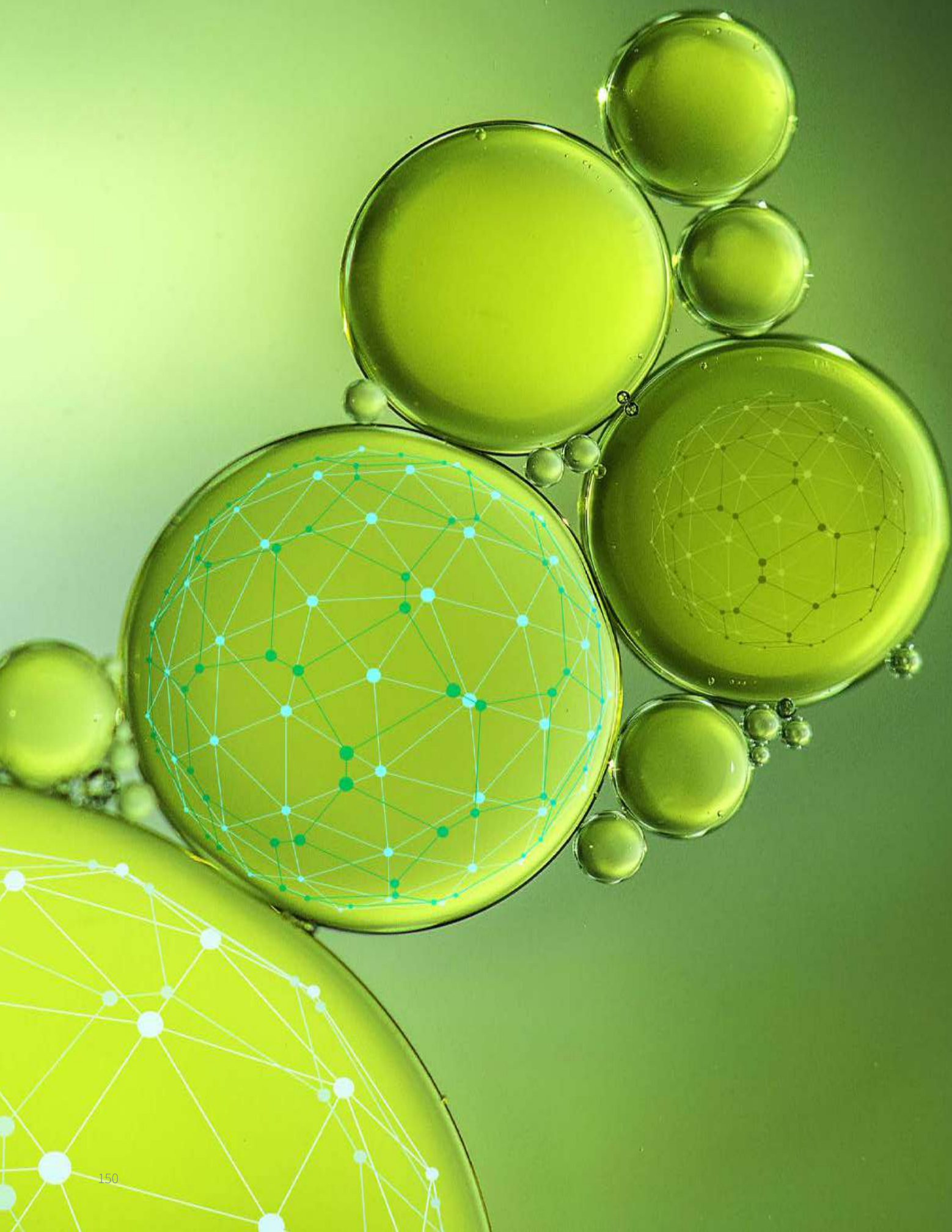
Anual, până la 31 mai, FGDSPP trimite ASF un raport de activitate în care trebuie cuprinse cel puțin informații referitoare la:

- Conducerea Fondului;
- Mediul de activitate;
- Strategia de investiții;
- Metodele actuariale folosite în calculul contribuției anuale, precum și rezultatele acestor calcule;
- Compensarea pierderilor participanților și/sau beneficiarilor;
- Informații privind asigurarea plății drepturilor participanților și ale beneficiarilor în cazul imposibilității asigurării acestora de către administratori;
- Informații privind managementul riscurilor, resursele financiare, auditul și controlul intern, raportul auditorului financiar și situațiile financiare anuale.

Totodată, FGDSPP supune anual aprobării ASF bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul următor, atât în ceea ce privește veniturile și cheltuielile proprii, cât și veniturile și cheltuielile aferente activității de garantare. Tot anual, FGDSPP supune aprobării ASF și strategia de investire a resurselor aferente activității de garantare și administrare.

Bugetul și strategia de investiții pentru anul 2022 au făcut deja obiectul aprobării de către ASF.

Pe parcursul anului 2021 nu s-au identificat devieri de la obiectivele stabilite prin lege referitoare la activitatea FGDSPP și de la documentele ce au făcut obiectul aprobării de către ASF.

8. Cooperarea internațională

8.1 Cooperare europeană

Activitatea ASF în cadrul Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) și Autorității Europene de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA)

Autoritatea de Supraveghere Financiară a contribuit atât la nivelul procesului decizional al celor două autorități, în cadrul reuniunilor Consiliului Supraveghetorilor, cât și la nivel tehnic, prin intermediul celor 73 de experți desemnați în cadrul grupurilor de lucru și al comitetelor permanente ale celor două autorități. Aceste structuri au ca mandat abordarea unor tematici legate de protecția consumatorului și inovație financiară, sustenabilitatea financiară, raportările corporative, finanțele corporative, protecția investitorilor și a intermediarilor, tehnologia informației și a datelor.

Contribuția ASF s-a reflectat în documentele elaborate de către cele două autorități europene în linie cu preocuparea pentru principalele subiecte aflate pe agenda europeană, în special în ceea ce privește tranziția spre finanțele digitale și promovarea finanțelor verzi:

- Raportul final comun privind standardele tehnice de reglementare privind transparența în conformitate cu Regulamentul privind informațiile legate de sustenabilitatea în serviciile financiare (SFDR), transmis în octombrie 2021 Comisiei Europene. Aceste standarde își propun să detalieze cadrul pentru furnizarea de informații comparabile către investitorii finali privind investițiile în produse verzi, în vederea alegerii celei mai potrivite opțiuni și totodată să dezvolte un set unic de reguli pentru asigurarea transparenței în ceea ce privește sustenabilitatea.
- Opinia privind supravegherea integrării de către asigurători a scenariilor privind riscurile de schimbări climatice în rapoartele ORSA. Publicată de EIOPA în aprilie 2021, aceasta se adresează autorităților naționale și specifică faptul că aceste riscuri ar trebui evaluate nu numai pe termen scurt, dar și pe termen lung, iar analiza scenariilor ar trebui integrată în planificarea strategică și strategia de afaceri.
- Avizul comun privind finanțele digitale, care include o analiză privind evoluțiile pieței, riscurile și oportunitățile create de aceste evoluții precum și o serie de recomandări la nivel trans-sectorial, care vizează o abordare holistică a reglementării/supravegherii lanțurilor valorice fragmentate și evaluarea potențialelor riscuri determinate de dependența instituțiilor financiare de anumiți furnizori de servicii de tehnologia informațiilor și comunicații.

Activitatea ASF în cadrul Comitetului European pentru Risc Sistemic (ESRB)

Reprezentanții ASF la nivel înalt în cadrul Consiliului General, precum și cei 5 experți implicați în structurile de lucru ale ESRB au contribuit la activitatea Comitetului care, în 2021, a avut ca elemente principale de discuție o serie de comunicări și recomandări care vizează activitatea instituțiilor financiare, cum ar fi utilizarea instrumentelor de administrare a lichidității, distribuirea de dividende, scăderea ratingurilor asupra tuturor componentelor sectorului

financiar. Totodată, ESRB a evaluat riscurile sistemice principale la adresa sistemului financiar din Uniunea Europeană, precum și prioritățile de politică pentru gestionarea acestora, și a analizat opțiunile pentru abordarea riscurilor fondurilor monetare și contrapărților centrale, respectiv revizuirea cadrului de reglementare pentru fondurile monetare și serviciile de compensare în UE în contextul Brexit.

8.2 Cooperare internațională

Rețeaua Băncilor Centrale și Supraveghetorilor pentru ecologizarea sistemului financiar (NGFS)

Având în vedere preocupările continue privind tranziția spre o economie verde și obiectivele de finanțare sustenabilă pe care și le-a propus cu privire la instituțiile financiare care operează pe piețele financiare nebancale, Autoritatea de Supraveghere Financiară a aderat în 2021 la Rețeaua Băncilor Centrale și Supraveghetorilor pentru Ecologizarea Sistemului Financiar (NGFS), găzduită de Banca Franței. ASF s-a alăturat astfel celorlalte autorități de supraveghere și bănci centrale, în vederea schimbului de experiență și a celor mai bune practici în ceea ce privește

managementul riscurilor de mediu și climatice în sectorul financiar, respectiv mobilizarea capitalurilor în scopul finanțării durabile. Cei 9 experți nominalizați de ASF în cadrul celor patru grupuri de lucru ale rețelei se vor implica în activitatea și proiectele concepute în cadrul NGFS, aducând beneficii considerabile în vederea promovării ecologizării sectorului financiar: Grupul de lucru în domeniul microprudential și supraveghere, Grupul de lucru în domeniul macrofinanciar, Grupul de lucru privind extinderea finanțării verzi, Grupul de lucru privind cercetarea.

Participarea ASF în cadrul Organizației Internaționale a Reglementatorilor de Valori Mobiliare (IOSCO)

Activitatea IOSCO a fost concentrată, în special, pe aspecte privind stabilitatea financiară și comportamentul investitorilor de retail în contextul pandemiei COVID-19, protecția investitorilor și întărirea încrederii investitorilor în integritatea pieței, stabilirea de standarde globale de reglementare, provocările în reglementarea piețelor de capital globale și digitalizate, finanțele durabile pe piețele emergente, utilizarea facilitatorilor de inovare în piețele în creștere

și în curs de dezvoltare. Aceste subiecte au fost abordate la nivel decizional în cadrul Reuniunii și Conferinței anuale, precum și la nivel tehnic în cadrul Comitetului Regional European, al Comitetului pentru Creștere și Piețe Emergente, al Comitetului pentru Piețe Secundare și al Comitetului pentru Administrarea Investițiilor, la care au asigurat participarea expertizii ASF nominalizați în acest scop.

Participarea ASF în cadrul Organizației Internaționale a Supraveghetorilor în Asigurări (IOPS)

Contribuția ASF în cadrul IOPS s-a concretizat în participarea la reuniunile Grupului de lucru privind pensiile private și ale Comitetului Tehnic, precum și la Reuniunea Anuală Generală din octombrie 2021. Reuniunile au abordat o gamă variată de subiecte, de la stabilirea programului de lucru pentru următorii ani și actualizarea stadiului proiectelor, până la identificarea provocărilor cu care se confruntă autoritățile competente în ceea

ce privește supravegherea bazată pe riscuri.

Conform strategiei propuse, IOPS a continuat în 2021 activitatea privind prioritățile strategice stabilite, și anume extinderea, actualizarea și dezvoltarea cunoștințelor în ceea ce privește supravegherea, a orientărilor și bunelor practici în domeniul investițiilor și managementului riscului, în domeniul supravegherii bazate pe riscuri (RBS) în pensiile private și în domeniul Fintech și Digitalizare.

Participarea ASF în cadrul Asociației Internaționale a Supraveghetorilor în Asigurări (IAIS)

Riscurile asociate modificărilor climatice constituie o tematică-cheie în planul strategic al IAIS. În 2021, IAIS a abordat acest subiect pe multiple paliere ale activității sale: evaluarea riscurilor la adresa stabilității financiare, elaborarea de instrumente și îndrumări pentru activitățile de supraveghere și consolidarea instituțională. Totodată, IAIS a continuat să monitorizeze și să analizeze evoluțiile la nivelul pieței de asigurări la nivel global, în cadrul Exercițiului Global de Monitorizare (GME), inclusiv modificările climatice și impactul acestora asupra piețelor de asigurări și stabilității financiare globale. De asemenea, activitatea IAIS s-a concentrat în 2021 pe implementarea standardelor internaționale de capital și

pe revizuirea materialelor de supraveghere (principiile de asigurări și Cadrul Comun pentru supravegherea grupurilor de asigurări active la nivel internațional). Reprezentanții ASF au participat atât la evenimentele organizate de IAIS, Reuniunea anuală a membrilor, Seminarul global, Conferința anuală, precum și la reuniunile periodice ale Comitetului pentru elaborarea de politici (PDC). De asemenea, ASF a participat la procesul de evaluare a respectării principiilor de bază ale IAIS, prin transmiterea de contribuții privind stadiul implementării principiilor de supraveghere și raportare, măsuri preventive, de corecție și sancțiuni și supravegherea conduitei pe piața asigurărilor.

8.3 Continuarea procesului de consolidare a capacității instituționale în acord cu măsurile, practicile și prioritățile strategice promovate la nivelul autorităților europene

Proiecte finanțate prin Instrumentul de Asistență Tehnică 2022

În continuarea preocupărilor și activităților legate de finanțele verzi și pe lângă asigurarea aplicării legislației în domeniul finanțelor sustenabile, ASF a propus în 2021 angajarea în proiectele finanțate din Instrumentul de Asistență Tehnică 2022 gestionat de Comisia Europeană, și anume „Implementarea cadrului de finanțare durabilă în România”.

Scopul proiectului „Implementarea cadrului de finanțare durabilă în România” constă în stabilirea unui set de instrumente pentru o mai bună conștientizare a importanței investițiilor verzi în stimularea creșterii economice sustenabile și o supraveghere îmbunătățită a aspectelor legate de finanțarea sustenabilă pe piețele financiare nebankare. Printre obiective se regăsesc identificarea de măsuri pentru ajustarea cadrului în ceea ce privește transparența legată de sustenabilitate și de raportare; supravegherea eficientă a cerințelor privind finanțarea durabilă; consolidarea capacității de supraveghere și elaborarea unui manual intern pentru supravegherea raportării aspectelor legate de

finanțarea sustenabilă, inclusiv pe baza experienței altor autorități; diseminarea celor mai bune practici, sesiuni de instruire pentru personal și derularea unei campanii de conștientizare pentru participanții la piață și investitori. Beneficiile aduse de proiect autorității sunt alinierea la obiectivele UE privind promovarea tranziției verzi și la cadrul de reglementare european privind finanțarea sustenabilă.

În considerarea subiectelor legate de digitalizare, ASF a propus înscrierea pentru finanțare de către CE a proiectului „Academia de supraveghere digitală a UE” în scopul consolidării capacității instituționale în acest domeniu și a dezvoltării abilităților în domeniul finanțelor inovatoare, prin participarea la sesiuni de training în cadrul Academiei UE. Cunoștințele dobândite vor permite ajustarea procedurilor și fluxurilor de lucru interne, eficientizarea supravegherii noilor tehnologii și instrumente de pe piața financiară, precum și familiarizarea cu cele mai bune practici în domeniul digitalizării.

Elaborarea unei strategii a pieței de capital cu sprijinul OECD

Începând cu octombrie 2020, ASF derulează în parteneriat cu Ministerul Finanțelor proiectul „Strategia națională pentru piața de capital”, în care consultanța este asigurată de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), cu finanțare din partea Comisiei Europene, prin Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale (SRSP). Pe parcursul proiectului a fost realizată o

analiză a cadrului de reglementare și a infrastructurii pieței de capital din România și a pieței instrumentelor derivate, cu identificarea principalelor bariere pentru dezvoltarea pieței de capital și a priorităților pentru reformă.

Raportul diagnostic privind elaborarea strategiei naționale de creștere a pieței de capital din România propune o serie de recomandări în vederea

îmbunătățirii condițiilor pentru finanțarea prin piața de capital și creșterea încrederii investitorilor, recomandări destinate atât instituțiilor publice, cât și asociațiilor profesionale și unor entități private.

Pe baza evaluărilor și recomandărilor din raportul diagnostic, va fi elaborată, cu sprijinul OECD, strategia națională a pieței de capital din România.

Aderarea României la Coduri de liberalizare ale OECD

ASF e implicată în procesul de aderare a României la Codurile de liberalizare a mișcărilor de capital și a operațiunilor curente invizibile ale OECD, proces inițiat de Guvernul României. Codurile de liberalizare ale OECD sunt instrumente multilaterale care promovează libertatea de mișcare transfrontalieră a fluxurilor de capital și a serviciilor financiare, protejând țările participante de efectele perturbatoare ale crizelor financiare. Principiile care stau la baza Codurilor se referă la liberalizarea într-un cadru multilateral, într-un ritm care ține cont de circumstanțele individuale ale țării și prin asigurarea dialogului și cooperării privind măsurile de flux de capital. Rezultatele preliminare au arătat că sunt respectate cerințele din Coduri, în sensul că restricțiile din România privind investițiile străine

directe sunt foarte reduse în comparație cu membrii OECD.

Primele acțiuni în vederea aderării la Codurile de liberalizare au fost inițiate în a doua parte a anului 2021, respectiv dialogul cu reprezentanții OECD pentru clarificarea și reflectarea corectă a situației din România în raportul de aderare și participarea la videoconferința organizată cu echipa, pentru o prezentare generală a Codurilor și a principalelor prevederi ale acestora. În același timp, au fost inițiate demersurile interne pentru derularea în condiții optime a procesului de aderare, respectiv stabilirea guvernantei de proiect (compoziția echipei de proiect și comitetul de coordonare), precum și pentru pregătirea seminariilor ce vor fi organizate în perioada următoare.

8.4 Sprijin pentru consolidarea supravegherii, guvernantei corporative și a managementului riscului în sectorul financiar din Republica Moldova

În 2021, a fost lansat proiectul de asistență tehnică pentru autoritatea de supraveghere financiară din Republica Moldova (CNPF), care are ca obiectiv acordarea de sprijin autorităților din Republica Moldova pentru implementarea unor reforme în domeniul financiar. Ca urmare a atribuirii proiectului de twinning consorțiului format din România, Olanda și Lituania, ASF a participat la implementarea acestui proiect alături de BNR,

ANPC, Banca Națională a Olandei (DNB) și Banca Centrală a Lituaniei (LB). Implicarea ASF vizează dezvoltarea și punerea în aplicare a unui nou cadru legal privind supravegherea sectorului asigurărilor și asigurările RCA, aliniat la prevederile comunitare. Experții ASF furnizează expertiză prin acțiuni specifice în țara beneficiară, inclusiv workshop-uri, seminarii, sesiuni de instruire, sesiuni comune de redactare a proiectelor legislative.

8.5 Actualizarea și armonizarea cadrului legislativ sectorial – piața de capital, piața asigurărilor-reasigurărilor și piața pensiilor private

Participarea ASF la activitatea desfășurată în cadrul grupurilor de lucru ale Consiliului UE și ale Comisiei Europene

Provocările cu care s-au confruntat piețele financiare în ultima perioadă au condus la intensificarea preocupărilor la nivel european în ceea ce privește asigurarea stabilității piețelor financiare și, astfel, în cadrul programelor de reformă din domeniu și în contextul noului plan de acțiune privind Uniunea Piețelor de Capital (CMU) au fost propuse numeroase texte de acte normative. Cei 24 de reprezentanți ai ASF nominalizați în grupurile de lucru organizate în scopul negocierii dosarelor legislative aflate în pregătire au participat la reuniuni și au contribuit la elaborarea și ajustarea documentelor dezbătute în cadrul acestora pentru:

- Pachetul legislativ privind revizuirea a normelor UE în materie de asigurări, respectiv revizuirea Directivei Solvabilitate II (Directiva 2009/138/CE) și o propunere privind o nouă directivă referitoare la redresarea și rezoluția instituțiilor de asigurare;
- Modificarea legislației în ceea ce privește acordurile de delegare, gestionarea riscului de lichiditate, raportarea de supraveghere, furnizarea de servicii de depozitare și custodie și acordarea de împrumuturi de către fonduri de investiții alternative (Directivei 2011/61/UE (AIFMD) și Directivei 2009/65/CE (UCITS);

- Pachetul de modificare a Directivei 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare (MIFID) și a Regulamentului 600/2014 privind piețele instrumentelor financiare (MiFIR);
- Modificarea Regulamentului (UE) 2015/760 (ELTIF) în ceea ce privește domeniul de aplicare al activelor și investițiilor eligibile, al compoziției portofoliului și al cerințelor de diversificare, al împrumutului de numerar și al altor reguli ale fondului și în ceea ce privește cerințele aferente privind autorizarea, politicile de investiții și condițiile de funcționare ale fondurilor europene de investiții pe termen lung;
- Pachetul legislativ privind ESAP - modificare a anumitor prevederi în ceea ce privește înființarea și funcționarea punctului unic de acces european;
- Proiectul de regulament (UE) privind obligațiunile verzi europene;
- Pachetul legislativ de soluționare rapidă din domeniul PRIIP-UCITS, care cuprinde modificări ale Directivei 2009/65/CE în ceea ce privește utilizarea documentelor cu informații esențiale de către societățile de administrare a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) și ale Regulamentului (UE) nr. 1286/2014 în ceea ce privește prelungirea dispozițiilor tranzitorii pentru societățile de administrare, societățile de investiții și persoanele care oferă consultanță cu privire la unități ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) și la unități ale non-OPCVM-urilor sau care vând astfel de unități.

Transpunerea și implementarea legislației Uniunii Europene

ASF a contribuit la transpunerea și implementarea în legislația națională a prevederilor europene și, în acest sens, a asigurat elaborarea a numeroase proiecte de acte legislative din domeniul de competență. Totodată, ASF urmărește în mod constant stadiul transunerii directivelor europene, întreprinde toate demersurile în scopul adoptării proiectelor legislative și comunicării informațiilor asupra procesului de transpunere către instituțiile responsabile de adoptarea legislației naționale și de monitorizare.

În procesul de transpunere a directivelor europene, s-a menținut un dialog permanent în procesul de colaborare interinstituțional, în principal cu MAE și MF, atât în ceea ce privește procedurile de infringement pe care Comisia Europeană le-a inițiat, cât și în ceea ce privește directivele care trebuie transpuse în perioada următoare, astfel că ASF ia parte la activitatea structurilor din MAE, prin participarea la reuniunile organizate periodic și prin elaborarea și transmiterea contribuțiilor.

Tot în acest scop, ASF asigură notificarea actelor legislative, prin transmiterea textelor și a tabelelor

de concordanță aferente, prin intermediul bazei de date a CE.

Directivele pentru care s-a derulat procesul de transpunere vizează, în principal, supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, modificări referitor la accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), modificări ale prevederilor privind piețele instrumentelor financiare, distribuția transfrontalieră a organismelor de plasament colectiv, riscurile legate de durabilitate și factorii de durabilitate de care trebuie să țină seama organismele de plasament colectiv în valori mobiliare.

În vederea urmăririi respectării actelor normative de directă aplicabilitate emise la nivelul Uniunii Europene, și anume a regulamentelor europene cu incidență asupra piețelor financiare, ASF a elaborat o serie de propuneri care constau în ajustări ale legislației naționale în ceea ce privește desemnarea autorității competente și impunerea de sancțiuni, în vederea asigurării cadrului legislativ aplicării acestor prevederi.

9. Întărirea guvernantei instituționale

9.1. Dezvoltarea infrastructurii IT

Activitatea în zona de gestionare a tehnologiei informației în anul 2021 a continuat direcția și ritmul stabilite în 2020, ținând cont de pandemia COVID-19 și de măsurile de distanțare socială care au determinat atât interacțiunea diferită a salariaților ASF, cât și relaționarea prin canale alternative cu entitățile supravegheate. Totodată, aceasta a fost influențată și de noile strategii pe care Autoritatea a început să le implementeze în vederea digitalizării fluxurilor interne și externe.

Toate demersurile cu componentă IT întreprinse de ASF pe parcursul anului 2021 au vizat realizarea a patru obiective generale:

- ▷ asigurarea derulării în condiții optime a activităților din zona operațională coordonată în concordanță cu cerințele proceselor funcționale ale ASF;
- ▷ alinierea evoluției sistemelor informatice la cerințele funcționale din cadrul ASF, precum și la dezvoltările apărute în domeniul tehnologiei informației și asigurarea managementului portofoliului de proiecte ASF în acest sens;
- ▷ alinierea managementului sistemelor informatice și de telecomunicații ale ASF în parametrii ceruți de procesele funcționale ale ASF;
- ▷ asigurarea activității pe zona de securitate cibernetică în sistemele informatice ale ASF.

Activitatea curentă de gestionare a tehnologiei informației

Desfășurarea activității salariaților ASF preponderent în sistem remote în perioada pandemiei COVID-19 a condus la adoptarea de noi soluții IT și la dezvoltarea celor inițiate în 2020 pentru derularea continuă, eficientă și în condiții de securitate a activităților zilnice. Astfel, au fost continuate o serie de proiecte interne:

- Microsoft Teams - implementarea soluției Microsoft Teams pentru colaborare și partajare de informații de la distanță, în regim securizat;
- Mediul RESTRICȚIONAT - accesul securizat la documentele Consiliului ASF - extindere funcționalități;
- MSSQL - consolidarea bazelor de date din ASF bazate pe tehnologii Microsoft: migrarea la versiunea MSSQL 2016;
- SSL-VPN - sistem pentru accesarea de la distanță, în regim securizat a resurselor informatice ale ASF;
- Modernizare infrastructură de comunicații de date - înlocuirea echipamentelor active de tip switch din zonele de acces și agregare ale rețelei de date;
- Suport tehnic pentru toate evenimentele în ceea ce privește securitatea cibernetică: asigurarea și dezvoltarea mijloacelor, instrumentelor, capabilităților tehnice și operaționale necesare pentru a face față oricăror tipuri de evenimente, incidente și amenințări; detectarea și raportarea internă, analiza și evaluarea (inclusiv triere și decizie), răspunsul la incidente și recuperarea în urma incidentelor, evaluarea și actualizarea măsurilor privind managementul incidentelor; acordarea de suport tehnic în vederea obținerii și utilizării certificatelor digitale de către angajații ASF;
- Programe de educare în ceea ce privește cultura de securitate IT a angajaților ASF;
- Implementarea soluției DLP (Data Loss Prevention) și a politicilor aferente;
- Permanentizarea soluției de videoconferință securizată a ASF, în colaborarea cu STS.

În ceea ce privește zona de management al datelor, activitatea ASF s-a axat, în anul 2021, asupra unei game largi de acțiuni:

- dezvoltarea unei soluții prin care sunt evidențiate și vizualizate la nivelul conducerii stadiile de gestionare a unui dosar de autorizare (pe toată perioada de viață a acestuia);
- implementarea unor alerte privind termenele de expirare a mandatelor persoanelor autorizate de ASF;
- implementarea de rapoarte/analize, de tip Business Intelligence, pentru vizualizarea datelor folosindu-se Tableau Software. Soluția de tip Business Intelligence are ca scop extinderea sistemului de analiză și de prezentare a datelor pentru piața de capital;
- implementarea de analize și vizualizare de date, de tip managerial, pentru Sistemul de gestionare a petițiilor (Situația generală a petițiilor înregistrată la ASF, Buletin săptămânal de informare);
- implementarea de rapoarte pentru aplicația de evidență a cererilor de verificare a aderărilor la fonduri de pensii;
- implementarea de rapoarte pentru Registrul Intermediarilor Secundari (RIS);
- analiza și implementarea indicatorilor din manualul pentru consolidarea funcției de supraveghere a pieței asigurărilor din România (EIOPA);
- actualizarea continuă a aplicației BazaSAR (aplicație pentru evidența participanților pe piața asigurărilor) conform cerințelor;
- actualizarea aplicației Supraveghere/Control Pensii Private;
- implementarea noilor machete financiare anuale în aplicația SIR-EWS.

ASF este implicată activ în activitățile grupurilor de lucru ale autorităților europene de supraveghere privind aplicarea IT în domeniul financiar nebancar, respectiv în ESMA-ITMG (IT Management and Governance Group) și EIOPA-ITDC (IT and Data Committee).

Întărirea infrastructurii IT

Strategia IT a ASF pentru perioada 2021-2023 constituie o continuare firească și organică pentru acest domeniu, cu atât mai mult cu cât în decursul anului 2021 au fost făcute ajustări importante și îmbunătățiri în ceea ce privește întreaga infrastructură informatică la nivelul instituției, mai ales în contextul pandemiei COVID-19.

Un alt proiect important în anul 2021 a fost reprezentat de implementarea Politicii de securitate a informației la nivelul Autorității (parte a Strategiei IT a ASF pentru perioada 2021-2023), care presupune o abordare inteligentă în zona menționată, pe mai multe domenii de interes, în special prin aplicarea de măsuri tehnice și non-tehnice în zonele prioritare de securitate, respectiv:

- implementarea unei soluții pentru protecția împotriva amenințărilor cibernetice;
- implementarea unei soluții de management al identității utilizatorilor – IAM (Identity and Access Management);
- implementarea unei soluții pentru investigarea și analizarea evenimentelor de securitate – SIEM (Security Information and Event Management);
- implementarea unei soluții pentru recuperarea în caz de dezastru – DR (Disaster Recovery).

Astfel, proiectele cu componentă IT pe care ASF le are în vedere converg către digitalizare și către o utilizare la scară cât mai largă a inovației financiare și a soluțiilor IT în toate domeniile de activitate. Unul din exemplele cele mai elocvente este permanentizarea modului de transmitere a raportărilor, printr-o nouă instrucțiune.

Alte proiecte IT

În cursul anului 2021, ASF a reușit și să dezvolte noi instrumente IT, unele impuse de pandemia COVID-19, altele fiind create ca o continuare a digitalizării și dezvoltării activității piețelor externe:

- asigurarea infrastructurii hardware pentru stocarea datelor/informațiilor, prin achiziție SAN (Storage Area Network);
- implementarea unei aplicații pentru semnarea digitală a documentelor;
- implementarea unei platforme electronice online care permite colectarea, prelucrarea și analiza cererilor de autorizare, respectiv a operațiunilor asimilate procesului de autorizare: <https://autorizari.asfromania.ro/>;
- demararea proiectului de implementare a unei platforme de infrastructură cu arhitectură hiperconvergentă cu capabilități de tip cloud computing;
- implementarea unui motor de validare XBRL conform cerințelor ESMA/ESEF (European Single Electronic Format);
- asigurarea semnăturii electronice calificate pentru toți salariații instituției;
- asigurarea de terminale de tip laptop pentru fiecare angajat ASF;
- folosirea platformei de lucru colaborativ Microsoft Teams de către toți angajații;
- implementarea unei aplicații pentru gestiunea vizitatorilor;
- implementarea unei aplicații pentru rapoartele zilnice de activitate, utilizată de toți angajații ASF, inițial utilizată de către salariații care își desfășurau activitatea în regim de telemuncă, apoi generalizată la nivelul Autorității;
- Migrarea către Office 365 (Microsoft Teams, Sharepoint) – integrarea completă a soluției Microsoft Office 365 în activitatea salariaților Autorității în vederea asigurării unui mediu securizat destinat colaborării și partajării de informații de la distanță.

Necesitatea alinierii cadrului de raportare al entităților supravegheate la cerințele de raportare ale ESMA, EIOPA și ECB, în scopul uniformizării proceselor de raportare, a fluxurilor de date și a coordonării termenelor, a presupus, implicit, creșterea complexității prelucrării datelor pentru a identifica din timp potențiale riscuri și vulnerabilități la adresa piețelor financiare, stabilității financiare și protecției consumatorilor de servicii financiare nebancale.

ASF încurajează dezvoltarea și implementarea de tehnologii inovatoare. În 2021 s-a continuat dezvoltarea modului de interacțiune în mediul digital și, în plus, s-au identificat noi căi de acțiune care să ducă la îndeplinirea obiectivelor organizaționale.

Astfel, în 2021 s-a finalizat cu succes testarea unui prototip funcțional de sistem informatic bazat pe tehnologia blockchain pentru un proces de lucru. Scopul acestui proiect a fost acela de dezvoltare a unei soluții pentru colectarea și gestionarea datelor/informațiilor bazată pe tehnologia blockchain, în vederea eficientizării fluxurilor de colectare, sistematizare și analiză a datelor/rapoartelor sau informațiilor primite de Autoritate pentru o categorie de entități. Totodată, s-a analizat și aplicabilitatea utilizării tehnologiei blockchain la nivelul întregii Autorități, beneficiile implementării tehnologiei, precum și identificarea de noi procese de lucru care pot fi eligibile pentru implementarea unei astfel de tehnologii. Testarea tehnologiei de tip blockchain a demonstrat necesitatea implementării unor noi metode de dezvoltare și gestionare a informațiilor pe care Autoritatea le poate lua în calcul pentru viitoarele proiectele ce au legătură cu digitalizarea proceselor.

9.2. Managementul resurselor umane

Activitatea de resurse umane s-a concentrat pe trei direcții principale în 2021:

1. Guvernanță instituțională
2. Dezvoltarea și consolidarea resurselor umane
3. Gestionarea impactului COVID-19

Componenta resurselor umane din cadrul ASF asigură expertiza de specialitate din domeniu, contribuind alături de celelalte structuri suport la realizarea obiectivelor generale și specifice ale Autorității. Misiunea de resurse umane constă în asigurarea gestiunii curente a resurselor umane prin planificarea acestora, administrarea posturilor și monitorizarea mișcărilor de personal, recrutarea și selecția resurselor umane, întocmirea și gestionarea dosarelor profesionale și a registrului de evidență a salariaților, precum și în asigurarea sprijinului pentru evaluarea performanțelor profesionale individuale și pentru perfecționarea profesională a personalului propriu.

În anul 2021, la nivelul ASF a continuat procesul de implementare a măsurilor specifice resurselor umane care a avut drept scop dezvoltarea și consolidarea capacității instituționale a Autorității. Astfel, pentru a facilita îndeplinirea acestor scopuri, s-a acordat o atenție deosebită planificării și coordonării modificărilor structurii de personal.

Abordarea pro-activă în ceea ce privește managementul resurselor umane a avut drept rezultat identificarea zonelor de risc în activitatea ASF și contracararea efectului acestora prin soluții de mobilitate internă sau prin recrutarea de specialiști din mediul extern.

Totodată, s-a urmărit promovarea unei culturi organizaționale care să contribuie la îmbunătățirea competențelor profesionale și comportamentale ale întregului personal și implicit a relațiilor ASF cu piața pe care o supraveghează și o reglementează.

Pe parcursul anului 2021, activitatea ASF a fost reorganizată prin desființarea unor structuri organizatorice cu preluarea atribuțiilor de către structuri organizatorice deja existente sau nou înființate. Astfel, s-a redus numărul direcțiilor, fapt care a contribuit la îmbunătățirea coordonării la nivelul ASF, precum și la o eficientizare a derulării proceselor-cheie.

2

Pentru ca activitatea pe care o desfășoară să fie eficientă, ASF se bazează pe cunoștințele, competențele, experiența și motivația propriilor angajați. Pregătirea profesională și dezvoltarea personală a angajaților sunt esențiale pentru crearea unui mediu de lucru adecvat și a unei culturi organizaționale care să conducă la atingerea unor niveluri înalte de profesionalism și calitate.

La nivelul ASF, procesul de dezvoltare a resurselor umane se desfășoară continuu, prin asigurarea oportunităților de dezvoltare și instruire a personalului propriu, în vederea creșterii performanțelor individuale, de echipă și instituționale.

Permanenta pregătire profesională a personalului de specialitate este o condiție primordială pentru consolidarea profesionalismului, eficienței, credibilității și reputației ASF ca instituție de supraveghere pentru piața nebancară din România.

Pe parcursul anului 2021, activitatea ASF în această direcție s-a concentrat pe:

- a. Atragerea celor mai buni specialiști din piață, prin organizarea de concursuri externe
- b. Formarea profesională continuă a salariaților

106 participări la
programe de formare
profesională

32 cu lector din străinătate

74 cu lectori din România

În vederea consolidării culturii organizaționale, ASF își propune să acorde în continuare o atenție deosebită dezvoltării și consolidării resurselor umane de care dispune prin identificarea modalităților de creștere a posibilităților de promovare a salariaților care dețin competențe profesionale deosebite și prin stimularea dezvoltării de sisteme de recompensare deschise și transparente.

3

În contextul situației cauzate de pandemia COVID-19, responsabilii structurii de resurse umane din cadrul ASF au fost nevoiți să ia decizii cu impact imediat asupra organizației, cu scopul de a garanta funcționarea tuturor activităților critice. Astfel, încă de la debutul acesteia, la nivelul autorității a fost implementată o serie de măsuri care a vizat, pe de o parte, siguranța salariaților, iar pe de altă parte, asigurarea continuității ocupării tuturor funcțiilor-cheie din cadrul autorității.

Prelungirea perioadei de pandemie a necesitat o adaptare continuă în funcție de evoluția acesteia și o schimbare semnificativă în modul de organizare a activității. Măsurile adoptate au fost ajustate permanent în funcție de informațiile furnizate de către autoritățile competente în ceea ce privește numărul cazurilor de infectare.

Ca măsură preventivă de protecție, a fost menținută organizarea activității în regim de telemuncă, precum și programul de lucru decalat pentru organizarea activității la sediu, cu respectarea prevederilor legale.

Pe parcursul anului 2021, au fost îmbunătățite procedurile, politicile și infrastructura informatică în vederea gestionării eficiente a programului de lucru și a managementului activității salariaților care au desfășurat activitate în regim de telemuncă.

9.3. Funcția de prevenire a spălării banilor

Activitățile de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului în domeniul financiar nebancar

În cursul anului 2021, la nivelul ASF au fost demarate și continuate o serie de proiecte în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, precum și al regimului de sancțiuni internaționale, realizate într-o dinamică accentuată, generată de modificările din acest domeniu din cadrul Uniunii Europene, cât și pe plan

național.

Astfel, acțiunile întreprinse la nivelul ASF au fost proactive și reactive, respectiv de reglementare, supraveghere on și off-site și de cooperare cu alte autorități naționale și cu autorități de supraveghere din alte state membre ale Uniunii Europene.

Opinii tehnice legislative ale ASF pe marginea prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului

Un filon important al acestui domeniu este reprezentat de procesul legislativ unde ASF, în calitate de avizator de acte normative primare, respectiv de consultant în cadrul procesului legislativ parlamentar în cazul proiectelor de amendamente la actele normative din domeniul de supraveghere al Autorității, a inițiat sau avizat amendamente pentru îmbunătățirea cadrului legal național sau pentru transpunerea modificărilor legislative din aquis-ul comunitar. Cele mai importante proiecte normative care au făcut obiectul analizei de specialitate și a avizării ASF au fost:

- proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, cu modificările și completările ulterioare, devenit Legea nr. 102/2021 privind completarea art. 49 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- proiectul de Ordonanță de Guvern privind stabilirea unor măsuri de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni în vederea transmiterii către Ministerul Afacerilor Interne, devenit Ordonanță de Guvern nr. 9/2021 privind stabilirea unor măsuri de facilitare a utilizării informațiilor financiare și a analizelor financiare

în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni.

De asemenea, au făcut obiectul evaluării de profil și a emiterii de amendamente ale ASF în parcursul procedurilor parlamentare de aprobare:

- proiectul de Lege pentru respingerea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului PLx 466/2020;
- amendamentul propus de Comisia buget, finanțe și bănci la art. 2 lit. g) pct. 2 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (Plx. 463/2021) – devenită Legea nr. 315/2021 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.
- În contextul realizării legislației secundare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, ASF a comunicat o analiză cu privire la oportunitatea unei intervenții legislative care să reglementeze modalitatea de diseminare a datelor și informațiilor obținute de ONPCSB în contextul art. 36 din Legea nr. 129/2019.

Demersuri legislative la nivelul Uniunii Europene privind prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului

În iulie 2020, Comisia Europeană a prezentat pachetul privind prevenirea spălării banilor, format din 4 proiecte de acte normative comunitare, astfel:

- nouă directivă privind prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, care va abroga Directiva 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (AMLD IV);
- un regulament privind prevenirea folosirii sistemului financiar în scop de spălarea banilor și finanțarea terorismului, care preia o parte din prevederile AMLD IV, în special cele cu privire la obligațiile entităților financiare;
- un regulament pentru înființarea și funcționarea unei autorități de combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, denumită AMLA (Anti-Money Laundering Authority);
- un regulament privind informațiile care însoțesc

transferurile de fonduri și anumite monede electronice, care abrogă Regulamentul (UE) nr. 2015/847 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1781/2006.

În vederea formulării unei poziții comune a României, ASF a participat activ în procesul de definire a poziției naționale cu privire la pachetul privind prevenirea spălării banilor înaintat de Comisia Europeană.

În cursul anului 2021, în cadrul acestui proces de modificare și transpunere a proiectelor normative europene, ASF, prin reprezentanții săi, a participat activ, prin susținere de poziții și opinii tehnice, la cele 21 de ședințe ale Grupului de experți ai Consiliului Europei.

Supravegherea modului de aplicare a legislației primare și secundare în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării actelor de terorism

ASF este supraveghetor al entităților raportoare prevăzute de art. 2 lit. g) pct. 2-5 din Legea nr. 129/2019 și cooperează cu autoritățile naționale membre ale cadrului național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, respectiv cu autorități de supraveghere din alte state. În această calitate, au fost transmise către Oficiul Național de Prevenirea și Combatere a Spălării Banilor (ONPCSB) informări cu privire la aspectele identificate în urma analizelor de profil în raport cu activitățile desfășurate de către entități, în special pentru piața asigurărilor, precum și transmiterea unor analize de profil, date și informații pentru completarea altor demersuri instituționale similare pe același subiect.

Evaluarea internă a acestor sesizări a reprezentat un proces finalizat atât cu sancțiuni aplicate la

nivelul ASF, cât și cu preluarea în analiză de către alte autorități competente, reliefând o dată în plus calitatea evaluării realizată de ASF.

Totodată, ca supraveghetor al sucursalelor grupurilor financiare cu sediul într-un stat membru cu mai mult de 2 sucursale în state membre, sau cu mai mult de 3 sucursale în statele membre dacă sediul grupului financiar este în afara Uniunii Europene, experți din domeniul din cadrul ASF și-au desfășurat activitatea în cadrul Colegiilor de supraveghere pentru prevenirea spălării banilor pentru 16 grupuri financiare. În acest scop, au fost realizate activități semnificative de colectare de informații importante în activitatea de supraveghere, analiză și punere la dispoziție a analizelor de profil specifice cadrului de desfășurare al activităților colegiului.

În calitate de supraveghetor, din perspectiva activității desfășurate în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, ASF a analizat, procesat și emis opinii de specialitate/feedback de profil (evaluarea caracterului adecvat, beneficiar real, sursa fondurilor, clauze contractuale vizând circuitul financiar) către structurile sectoriale pentru:

- 10 majorări de capital, dintre care 3 în Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare și 7 în Sectorul Asigurări-Reasigurări;
- o diminuare de capital în Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare;
- 5 evaluări entry-market dintre care 2 în Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare și 3 în Sectorul Asigurări-Reasigurări;
- 7 achiziții în Sectorul Asigurări-Reasigurări atât intra-grup, cât și între entități diferite de grupul financiar.

De asemenea, activitatea analitică a ASF a vizat procese operaționale de profil în cazul a 159 de persoane propuse în structura de conducere a entităților financiare la solicitarea a 122 de entități (51 în Sectorul Asigurări-Reasigurări, 62 în Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare și 9 în Sectorul Sistemului de Pensii Private).

ASF a evaluat din perspectiva caracterului adecvat 39 de persoane nominalizate pentru funcția de ofițer conformitate pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului la solicitarea a 30 entități (13 din Sectorul instrumentelor și investițiilor financiare, 13 din Sectorul Asigurări-Reasigurări și 4 din Sectorul Sistemului de Pensii Private), precum și 14 persoane nominalizate pentru funcția de persoană desemnată pentru punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale (6 din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, 6 din Sectorul Asigurări-Reasigurări și 2 din Sectorul Sistemului de Pensii Private).

Entitățile financiare au trimis, în mod voluntar, 21 proceduri interne de prevenirea și combaterea

spălării banilor și finanțării terorismului (9 din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, 2 din Sectorul Asigurări-Reasigurări și 10 din Sectorul Sistemului de Pensii Private), fiind acordată îndrumare, acolo unde s-a considerat necesar.

În activitatea de supraveghere și control, specialiștii din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului din cadrul ASF au acordat sprijin de specialitate în cazul a 6 solicitări de evaluări de profil în cadrul controalelor on-site (2 din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare și 4 din Sectorul Sistemului de Pensii Private). De asemenea, au fost susținute informațiile ante-control pentru realizarea profilării de risc a entității (13 din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare și 7 din Sectorul Sistemului de Pensii Private) și au fost preluate informațiile post-control/follow-up (23 din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare).

În cursul anului 2021, ASF a formulat 37 de puncte de vedere de interpretare a dispozițiilor legale de profil comunicate prin intermediul direcțiilor sectoriale, și anume 22 către entități din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, 3 către entități din Sectorul Asigurări-Reasigurări, 1 din Sectorul Sistemului de Pensii Private și 11 reprezentând corespondența internă a ASF.

Coordonarea activităților ASF în calitate de membru în Cadrul național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

► **Participarea la realizarea Evaluării naționale de riscuri privind prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului și a Planului național de măsuri privind prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului**

Încursulanului 2021, în contextul realizării proiectului Money Laundering and terrorism financing risks compliance: implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania, proiect care are ca obiect realizarea evaluării riscurilor de spălarea a banilor și finanțarea terorismului (SB/FT) la nivel național în conformitate cu dispozițiile art. 1 alin. (1)-(8) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării a banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, ASF a efectuat schimburi de informații și date cu BNR și ONPCSB privind modalitatea de implementare

a acestui proiect, la nivelul președinților de autorități.

A existat o permanentă comunicare cu entitățile supravegheate atât directă, cât și prin intermediul asociațiilor profesionale. Au fost transmise, centralizate și procesate chestionarele din metodologia Consiliului Europei privind Evaluarea Națională de Riscuri SB/FT, iar realizarea analizei de riscuri sectoriale s-a făcut pornind de la amenințările și vulnerabilitățile identificate prin chestionarele completate de către entitățile financiare, respectiv de către persoanele implicate în activitățile de supraveghere.

► **Runda a V-a de evaluare mutuală a României**

Evaluarea eficienței sistemului privind prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, implementat la nivelul ASF, se va desfășura efectiv în cursul vizitei on-site a experților MONEYVAL ce va avea loc în perioada septembrie – octombrie 2022. Având în vedere evaluarea mutuală MONEYVAL din cursul anului 2022, cu scopul pregătirii acesteia, în cursul anului 2021 au avut loc comunicări de informații și cu privire la chestionarele premergătoare evaluării on-site, la nivelul președinților de autorități.

Evaluarea eficienței sistemului privind prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, implementat la nivelul ASF, se va face în conformitate cu criteriile urmărite la Rezultatul

Imediat 3 (eng. Immediate Outcome 3) și, în mod indirect, prin intervievarea unor reprezentanți din piața financiară nebancară, urmărite la Rezultatul Imediat 4 (eng. Immediate Outcome 4) așa cum acestea sunt prevăzute în cadrul metodologiei de evaluare stabilită de FATF (Grupul de Acțiune Financiară Internațională). Astfel, prealabil vizitei on-site, specialiștilor ASF li se va solicita să furnizeze informații și documente concrete conform cerințelor din cuprinsul chestionarului privind eficiența, ceea ce va permite evaluatorilor MONEYVAL să-și construiască o imagine de ansamblu înainte de a ajunge la interviurile propriu-zise, ce se vor desfășura în perioada vizitei on-site în România.

Importanța ratingului acestei evaluări se regăsește în modalitatea de raportare ulterioară a sistemului financiar românesc la sistemul financiar global, un stat cu deficiențe în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului. România este considerată o zonă de risc, entitățile financiare care au sediul stabilit într-o astfel de jurisdicție fiind incluse în zonă de diligențe sporite sau fiind excluse din relațiile de afaceri de anumite entități financiare, care au o politică mai strictă de acceptare a clienților. Astfel, măsurile de pregătire a acestei evaluări sunt sistemice, vizând toate palierele de activitate sectorială ale ASF. Pe acest palier de activitate au fost efectuate foarte multe analize preliminare, cu spectru aprofundat/punctual sau general, fiind stabilite elementele care vor fi urmărite în cadrul Runde a V-a de evaluare mutuală a României condusă de Consiliul Europei,

prin intermediul Comitetului de experți MONEYVAL, cu precădere cele care vizează implementarea tehnică și efectivă a standardelor internaționale emise de FATF, precum și eficiența activității acestora în cadrul sistemului național privind combaterea spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

Situația atipică din perioada 2020-2021 cauzată de pandemia COVID-19 a determinat forurile de profil privind combaterea spălării banilor și finanțării actelor de terorism să întocmească diverse analize de impact. Astfel, ASF a participat la exercițiile propuse de MONEYVAL privind impactul pandemiei COVID-19, prin răspunsurile formulate la un chestionar tematic. De asemenea, la solicitarea MONEYVAL a fost comunicat raportul privind cooperarea cu statele/jurisdicțiile evaluate de MONEYVAL în anul 2021.

ASF în calitate de autoritate națională competentă pentru aplicarea măsurilor restrictive decise de Uniunea Europeană și a sancțiunilor internaționale stabilite de Consiliul de Securitate al ONU

În domeniul sancțiunilor internaționale, ASF este autoritatea de supraveghere a respectării cadrului legal de sancțiuni internaționale de către entitățile obligate în baza Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și este membru al Consiliului Interinstituțional privind Implementarea Sancțiunilor Internaționale.

În cursul anului 2021, au avut loc activități privind dosarele în curs la nivelul Uniunii Europene, fiind realizate actualizări ale 139 de regimuri de sancțiuni internaționale vizând talibani, încălcări grave ale drepturilor omului, securitate cibernetică, finanțarea proliferării armelor de distrugere în masă sau ale jurisdicțiilor și statelor aflate sub regim de sancțiuni internaționale. Au fost realizate actualizări ale paginii de internet a ASF în acest domeniu, cu informarea asupra elementelor nou apărute.

Totodată, în cursul anului 2021, ASF a desemnat expertii tehnici în cadrul Grupului de lucru la nivelul Consiliului European privind elaborarea cadrului normativ necesar punerii în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2271/96 de protecție împotriva efectelor aplicării extrateritoriale a unei legislații adoptate de către o țară terță, precum și a acțiunilor întemeiate pe aceasta sau care rezultă din aceasta, pentru a proteja operatorii economici UE de efectele extrateritoriale, neconforme cu dreptul internațional, ale sancțiunilor unilaterale adoptate de state terțe.

ASF a comunicat propuneri privind amendarea Ghidului de bune practici al Uniunii Europene pe sancțiuni internaționale și privind poziția în cadrul reuniunii RELEX/Sancțiuni din 17 noiembrie 2021. De asemenea, a fost prezentat raportul de activitate al ASF în domeniul sancțiunilor internaționale

10. Transparența decizională și informarea publică

10.1. Comunicarea și transparența instituțională

Activitatea de comunicare publică a Autorității de Supraveghere Financiară a urmărit pe întreg parcursul anului 2021 promovarea măsurilor adoptate de Autoritate pentru a asigura stabilitatea și dezvoltarea piețelor financiare nebankare. O componentă importantă a comunicării a vizat, de asemenea, necesitatea informării consumatorilor în privința modului în care funcționează aceste piețe, dar și asupra produselor și serviciilor financiare la care aceștia au acces.

Prin intermediul strategiei sale de comunicare, Autoritatea și-a dorit o abordare cuprinzătoare și, în egală măsură, relevantă, în relație cu toți stakeholderii săi, în ceea ce privește temele majore de interes existente la nivelul societății privind funcționarea celor trei piețe – piața de capital, asigurări, pensii private. Pentru a le face cât mai accesibile, într-o

perioadă puternic marcată de restricțiile generate de pandemia COVID-19, mesajele Autorității au fost transmise pe platforme diverse, de la media, evenimente publice, social media la întâlniri virtuale, în spiritul unei informări corecte și complete a tuturor celor interesați de subiecte, precum rolul și activitatea Autorității, educația financiară sau evoluțiile piețelor reglementate.

ASF a dezvoltat în permanență abordări editoriale noi, care să răspundă în mod autentic nevoii de informare, atât la nivelul consumatorilor, cât și la cel al specialiștilor. Acestea s-au adăugat preluării și promovării, într-o modalitate cât mai accesibilă, a informațiilor din rapoartele de analiză ale Autorității - Raportul privind stabilitatea piețelor financiare nebankare și Rapoartele privind evoluțiile celor trei piețe reglementate și supravegheate (piața de

capital, asigurări, pensii private). Totodată, în cadrul acțiunilor dedicate dezvoltării relațiilor interinstituționale, ASF a pus la dispoziția partenerilor săi (autorități, instituții, universități, reprezentanțe diplomatice etc.), în format print și electronic, rapoarte lunare privind tendințele manifestate în cadrul piețelor financiare nebankare.

De asemenea, la finalul anului 2021, ASF a derulat o amplă campanie națională axată pe dezvoltarea de conținut cu relevanță pentru educația financiară, realizată prin proiecte editoriale de anvergură, care au inclus informații organizate sub forma unor ghiduri, „pastile” și emisiuni de educație financiară, precum și opinii ale specialiștilor.

Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Structura de comunicare a Autorității a gestionat, în spiritul asigurării transparenței privind deciziile și activitățile ASF, solicitările formulate în baza Legii nr. 544/2001 de către publicul larg și de către reprezentanții mass-media.

Pe parcursul anului 2021, au fost transmise răspunsuri pentru un număr de 44 solicitări de informații publice referitoare la activitatea Autorității, modul de îndeplinire a atribuțiilor instituției publice, activitatea sectoarelor ASF – SIIF, SAR și SSPP, acte normative/reglementări etc.

Raportul de evaluare a implementării Legii nr. 544/2001 pentru anul 2021 a fost, de asemenea, publicat pe site-ul ASF.

Prezența la evenimente publice

Autoritatea de Supraveghere Financiară a prezentat pe parcursul anului trecut principalele mesaje referitoare la activitatea sa și cu privire la funcționarea piețelor financiare nebankare în cadrul a peste 20 de evenimente publice cu tematică economico-financiară.

Prezentarea informațiilor și subiectelor de actualitate s-a făcut prin intermediul vectorilor de reprezentare a Autorității – Președintele ASF, membrii Consiliului ASF, Directorii și Purtătorul de cuvânt, atât la evenimente organizate de către ASF împreună cu Institutul de Studii Financiare (ISF), cât și la alte conferințe sprijinite în calitate de partener instituțional, care au abordat teme privind piețele financiare nebankare:

- ▷ Quo Vadis! - Digitalizarea asigurărilor – prioritate ZERO, eveniment organizat de ISF;
- ▷ Conferința Europeană a Serviciilor Financiare - ECFS2021, eveniment organizat de ISF;
- ▷ Anul Financiar Bancar 2021, eveniment organizat de FinMedia și revista Piața Financiară;
- ▷ Dezbaterile „Idei cu lei”, organizată de ASF în cadrul Global Money Week 2021;
- ▷ #2021 Summitul de Afaceri - Totul despre finanțările pentru IMM-uri, eveniment organizat de Newsweek România;
- ▷ Financial Forum, eveniment organizat de Diplomat Media Events;
- ▷ SMART INVESTMENT 2021, Piața de capital din România - nivelul următor, eveniment organizat de Gândul Financiar;
- ▷ BVB – piață emergentă în Europa Centrală și de Est. Dezbateri asupra stadiului dezvoltării și perspectivelor pieței noastre de capital, eveniment organizat de Ziarul Bursa;
- ▷ Forumul Pieței de Capital, eveniment organizat de Financial Intelligence;
- ▷ Pensii private - soluția pentru viitor, eveniment de educație financiară organizat de Gândul;

- ▷ Investiții personale în piața de capital, eveniment de educație financiară organizat de Newsweek România;
- ▷ Gala Tranzit, eveniment organizat de Revista Tranzit;
- ▷ Conferința Internațională ISF 2021, eveniment organizat de Institutul de Studii Financiare împreună cu DIGI 24;
- ▷ Asigurări în afaceri, dezbatere organizată de Newsweek România;
- ▷ Forumul Financiar Finanțăm repornirea Economiei, eveniment organizat de publicatia Profit.ro;
- ▷ Piața de capital: Unde am ajuns și ce urmează?, eveniment organizat de FinMedia și revista Piața Financiară.

10.2. Relația cu mass-media și mediul online

Mass-media a rămas și pe parcursul anului trecut unul dintre vectorii relevanți pentru transmiterea, în spațiul public, a mesajelor Autorității. ASF a dezvoltat o colaborare bazată pe un dialog permanent, deschis și transparent cu jurnaliștii, în cadrul căruia a răspuns, prin intermediul biroului său de presă, unui număr de circa 230 de solicitări de informații, declarații, interviuri, sincroane TV sau intervenții radio venite din partea mass-media. Autoritatea a elaborat și a transmis, în anul 2021, un număr de peste 120 de comunicate de presă, prin care a informat mass-media cu privire la deciziile Consiliului Autorității, la date, analize și statistici referitoare la evoluția celor trei piețe supravegheate și

reglementate, precum și la acțiunile dedicate educației financiare și protecției consumatorului.

ASF s-a adresat, pe parcursul anului, și altor segmente ale mass-media decât cel al publicațiilor financiare, care acoperă cu precădere activitatea sa. De asemenea, dialogul cu presa locală, care a manifestat un interes ridicat pentru activitatea ASF, s-a intensificat, ceea ce a generat o diseminare sporită a informației la nivel național către publicul larg, mai puțin familiarizat cu subiecte de natură economică, cu rezultate benefice în ceea ce privește incluziunea financiară la nivelul societății în ansamblu.

Un nou website ASF

În linie cu strategia sa dedicată digitalizării, Autoritatea de Supraveghere Financiară a lansat în anul 2021 și noua versiune a site-ului oficial www.asfromania.ro, o platformă modernă, cu un design nou, asociat unei structuri intuitive. Informația despre activitatea și comunicările publice ale Autorității, proiectele aflate în consultare publică, modificările și noutățile legislative, despre analizele privind evoluția piețelor financiare non-bancare, pusă la dispoziție în peste 1.500 de pagini de conținut, a fost organizată mai eficient, pe funcțiuni și categorii relevante, pentru a fi ușor de accesat de către utilizatori, atât de pe desktop, cât și de pe platformele mobile.

Având în vedere interesul în creștere al utilizatorilor pentru interacțiunea online cu Autoritatea, pe durata pandemiei, precum și volumul mare de informații publicate pe site, implementarea unui nou website a fost considerată o prioritate. Transformarea digitală

a Autorității în beneficiul participanților la piață este ilustrată în mod elocvent de noul portal de autorizare din cadrul www.asfromania.ro, care simplifică și eficientizează procesul de autorizare a persoanelor fizice sau juridice, prin eliminarea în totalitate a deplasării la sediul instituției pentru depunerea documentației, reducerea volumului acestora și a timpului alocat acestei operațiuni, care se desfășoară acum exclusiv online.

Noua platformă permite și alte dezvoltări de structură și conținut, printre paginile relevante nou create anul trecut numărându-se secțiunea Finanțe sustenabile și tranziția verde și secțiunea Cross border distribution of funds, la rubrica Internațional.

Conținutul noului site este disponibil și în limba engleză.

Social media

Autoritatea de Supraveghere Financiară a avut o prezență consistentă pe rețelele sociale, pentru a face cunoscute, într-un format cât mai accesibil, informații care pot fi utile în egală măsură entităților care activează în cadrul pieței financiare non-bancare și consumatorilor de produse și servicii financiare.

Structura de comunicare a administrat, atât din punct de vedere editorial, cât și al interactivității cu utilizatorii, conturile de social media ale

ASF. Prin intermediul a peste 60 de postări pe contul de LinkedIn și a peste 250 de postări pe pagina de Facebook au fost publicate informații privind decizii ale Consiliului ASF, infografice cu cifre relevante cu privire la evoluțiile piețelor reglementate, comunicate de presă, rapoarte și analize de piață, interviuri și declarații ale reprezentanților ASF, anunțuri ale autorităților europene (ESMA/EIOPA) sau acțiuni și informații privind educația financiară.

10.3. Activitatea juridică a ASF

Valorile principale care stau la baza activității juridice sunt responsabilitatea, transparența, independența și performanța. Promovând permanent aceste valori și aplicând cele mai bune practici în domeniu, ASF a reușit să gestioneze eficient o serie de aspecte legale complexe cu care s-a confruntat în activitatea de reprezentare a intereselor în fața instanțelor judecătorești, de formulare de opinii juridice și de avizare a actelor administrative ale ASF, individuale și normative.

Obiectivele care au stat la baza activității juridice a ASF în anul 2021 s-au axat, în principal, asupra:

- ▷ **Asigurării unui cadru legal cuprinzător, stabil și coerent, care să corespundă necesităților funcționării eficiente și sigure a piețelor financiare nebancale**
- ▷ **Asigurării legalității actelor ASF, prin verificarea conformității acestora cu legislația aplicabilă**
- ▷ **Protejării drepturilor ASF și prevenirii situațiilor litigioase, prin reprezentarea intereselor instituției în fața instanțelor judecătorești/arbitrale, a organelor de cercetare penală și a parchetelor de pe lângă instanțele judecătorești sau în procedura medierii.**

Activitatea juridică în domeniul contencios, somații și recuperări creanțe

Activitatea juridică a ASF specifică domeniului contencios, somații și recuperări creanțe presupune următoarele:

Activitatea specifică îndeplinirii procedurii administrative prealabile, potrivit dispozițiilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, aferente celor trei piețe financiare nebancale supravegheate de ASF, vizând soluționarea plângerilor prealabile formulate, în temeiul acestei legi, împotriva actelor administrative și a măsurilor adoptate de ASF.

Activitatea specifică domeniului contencios (litigii), vizând reprezentarea intereselor patrimoniale și nepatrimoniale ale ASF în fața instanțelor judecătorești, arbitrale sau în procedura medierii, aferente domeniului civil și contencios administrativ.

Activitatea juridică specifică recuperării creanțelor ASF.

Aspecte legate de soluționarea litigiilor împotriva ASF

Litigiile, vizând actele administrative și măsurile dispuse de ASF, prezintă o importanță deosebită întrucât constituie ocazia cu care se verifică de către instanțele judecătorești legalitatea, dar și temeinicia acestora, în contextul existenței unei divergențe de argumente între părțile participante. În multe cazuri, miza pecuniară a acestor litigii constă, în fapt, în efectele asupra patrimoniului părții vizate de actul administrativ individual sau în necesitatea conformării cu cerințele actelor de reglementare emise de ASF.

O categorie de litigii cu impact financiar o reprezintă litigiile de contencios administrativ vizând anularea unor acte de sancționare cu amendă aferente Sectorului Asigurări - Reasigurări din cadrul ASF.

O altă categorie de litigii se referă la cele care au ca obiect acțiuni în pretenții, în care ASF este chemată, singură sau alături de alte părți pârâte, să acopere pagubele suferite de părțile reclamante, ca urmare a unor acte/fapte cauzatoare de prejudicii (potrivit aprecierilor părților reclamante). În general, în asemenea dosare, ASF invocă, în primul rând, lipsa calității procesuale pasive a autorității.

În anul 2021, ASF a instrumentat 378 de litigii (sunt excluse din acest total dosarele având ca obiect cererile de creanță, dosarele de executare silită, cererile de emitere a unor ordonanțe de plată), din care:

- ▷ 318 de dosare de instanță (contencios administrativ/litigii de muncă/acțiuni în pretenții/alte cauze);
- ▷ 60 de dosare penale în care ASF a formulat fie sesizări penale, fie plângeri împotriva soluțiilor de clasare dispuse de organele de urmărire penală în cazul sesizărilor penale formulate de către structurile de specialitate din cadrul ASF.

Dintre cele 318 de dosare de contencios, litigii de muncă, acțiuni în pretenții și litigii de drept comun, instanțele judecătorești au pronunțat soluții pentru un număr de 219 dosare, după cum urmează:

- ▷ 134 soluții favorabile;
- ▷ 32 soluții nefavorabile;
- ▷ 38 soluții intermediare;
- ▷ 4 soluții privind cheltuieli de judecată;
- ▷ 11 soluții în materie penală.

Soluțiile pronunțate de instanțele de judecată (favorabile și nefavorabile) au fost în număr de 166 de soluții (în fond sau definitiv), după cum urmează:

- ▷ 66 de soluții pronunțate în domeniul pieței de capital, dintre care 56 soluții favorabile și 10 soluții nefavorabile;
- ▷ 73 de soluții pronunțate în domeniul asigurărilor-reasigurărilor, dintre care 55 soluții favorabile și 18 soluții nefavorabile;
- ▷ 3 soluții pronunțate în domeniul sistemului de pensii private, dintre care 3 soluții favorabile și nicio soluție nefavorabilă;
- ▷ 24 de soluții pronunțate în litigii de muncă/acțiuni în pretenții/alte cauze, dintre care 20 soluții favorabile și 4 soluții nefavorabile.

Total soluții pronunțate de instanțele judecată în anul 2021– 166 soluții, dintre care:

- 134 soluții favorabile – 81 %;
- 32 soluții nefavorabile – 19 %.

În anul 2020, au existat 147 soluții pronunțate (în fond și definitiv), dintre care:

- 118 soluții favorabile – 80% din totalul cauzelor soluționate;
- 29 soluții nefavorabile – 20% din totalul cauzelor soluționate.

Așa cum se poate observa, procentul cauzelor câștigate de ASF în anul 2021 față de anul 2020 a crescut ușor, cu un procent (de la 80% la 81%), iar numărul soluțiilor pronunțate a crescut de la 147 soluții – în anul 2020 la 166 soluții - în anul 2021. Astfel, numărul soluțiilor pronunțate de instanțele de judecată în anul 2021 a crescut cu peste 11% față de cele pronunțate în anul 2020.

Aspecte legate de analizarea plângerilor prelabile și soluționarea acestora prin decizii ASF

În anul 2021 au fost înregistrate și soluționate 34 de plângeri prelabile formulate împotriva actelor administrative și a măsurilor dispuse de autoritate, după cum urmează:

- ▷ 23 de plângeri prelabile - în domeniul pieței de capital;
- ▷ 4 plângeri prelabile - în domeniul asigurări-reasigurări;
- ▷ 1 (una) plângere prelabilă - în domeniul pensiilor private;
- ▷ 6 plângeri prelabile – care privesc acte administrative din sfera relațiilor de muncă (acte privind reorganizarea direcțiilor de specialitate).

Dintre acestea, 26 formează, până la dată de 31 ianuarie 2022, obiectul unor litigii în instanță, după cum urmează:

- ▷ 18 acțiuni în instanță formulate împotriva actelor emise de ASF, aferente Sectorului Instrumente și Investiții Financiare;
- ▷ 2 acțiuni în instanță formulate împotriva unor acte emise de ASF, aferente Sectorului Asigurări-Reasigurări;
- ▷ o acțiune în instanță formulată împotriva unor acte emise de ASF, aferentă Sectorului Sistemului de Pensii Private;
- ▷ 5 acțiuni - în domeniul litigiilor de muncă.

Aspecte legate de activitatea de reglementare a ASF în raport cu alte instituții

La nivelul anului 2021, Direcția Juridică a avizat un număr de 232 de proiecte de acte normative, care au fost adoptate de către Consiliul ASF, în diverse faze procedurale, respectiv în vederea supunerii consultării publice a acestora și pentru transmiterea către Monitorul Oficial al României, în vederea publicării. În cursul anului 2021, ASF a publicat în Monitorul Oficial un număr de 48 de acte normative.

Direcția Juridică a elaborat puncte de vedere cu privire la proiectele de acte normative cu impact asupra domeniului de competență al ASF, inițiate de către ministere și alte autorități din cadrul Guvernului României sau aflate în dezbatere în cadrul Parlamentului României.

Totodată, Direcția Juridică a acordat asistență juridică ce s-a materializat prin reprezentarea autorității la lucrările comisiilor de specialitate ale Senatului sau Camerei Deputaților, la dezbaterile proiectelor de acte normative cu incidență asupra pieței de capital, asigurărilor și sistemului de pensii private:

- ▷ Participarea la Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări – Senat și Comisia pentru afaceri europene – Senat pentru susținerea amendamentelor Autorității de Supraveghere Financiară

asupra Proiectului de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru completarea art. 218 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și pentru completarea art. 12 alin. (5) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare - L444/2020;

- ▷ Participarea la ședințele comisiilor din Senat și Camera Deputaților pentru dezbaterile Proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie - PL-x nr. 165/2020;
- ▷ Participarea la Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare din Camera Deputaților, pentru susținerea

amendamentelor formulate de ASF asupra PL-x 141/2021 - Proiect de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii contabilității nr. 82/1991;

- ▷ Participarea la comisiile din Senat și Camera Deputaților pentru susținerea amendamentelor ASF asupra Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară (PL-x 619/2020, L641/2020);
- ▷ Participarea la reuniunea grupului de lucru de la Ministerul Afacerilor Externe în vederea elaborării cadrului normativ necesar punerii în aplicare a Regulamentului de blocaj (Regulamentul (CE) nr. 2271/96 al Consiliului din 22 noiembrie 1996 de protecție împotriva efectelor aplicării extrateritoriale a unei legislații adoptate de către o țară terță, precum și a acțiunilor întemeiate pe aceasta sau care rezultă din aceasta);
- ▷ Participarea la Comisia pentru buget, finanțe și bănci și la Comisia juridică, de disciplină și imunități din cadrul Camerei

Deputaților asupra PL-x 463/2021 - Proiect de Lege privind modificarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;

- ▷ Participarea la comisiile din Senat și Camera Deputaților pentru susținerea amendamentelor ASF asupra Proiectului de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților și pentru modificarea altor acte normative - PL-x 511/2021;

De asemenea, Direcția Juridică s-a implicat efectiv prin propunerea de soluții legislative asupra unor proiecte de acte normative, printre care: Proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii contabilității nr. 82/1991;

10.4. Activitatea SAL-FIN

Entitatea de soluționare alternativă a litigiilor din domeniul financiar non-bancar - SAL-FIN a fost înființată de către ASF în baza Directivei UE nr. 11/2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum, transpusă în legislația națională prin Ordonanța Guvernului nr. 38/2015, ce reglementează soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți și propune crearea unor mecanisme alternative sistemului judiciar. Astfel, SAL-FIN și-a început activitatea încă din data de 19 mai 2016 și funcționează în baza Regulamentului ASF nr. 4 din 27 aprilie 2016 privind organizarea și funcționarea Entității de Soluționare Alternativă a Litigiilor în domeniul financiar non-bancar, cu modificările și completările ulterioare.

Prin intermediul SAL-FIN, sunt desfășurate două activități principale, respectiv:

- activitatea specifică de acordare a asistenței de specialitate consumatorilor cu privire la depunerea cererilor de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul financiar nebanca, analizarea/verificarea conformității acestora, cât și gestionarea ulterioară a cererilor (înregistrarea, instrumentarea, soluționarea cererilor în termen, remiterea răspunsurilor către consumatori etc.).
- activitatea specifică domeniului contencios (litigii), vizând reprezentarea intereselor Entității SAL-FIN în fața instanțelor judecătorești, arbitrale sau în procedura medierii, aferente domeniului civil, penal etc.

Numărul de litigii derulate de SAL-FIN și domeniile la care se referă

În cursul anului 2021, a fost înregistrat un număr total de 2.022 de cereri de conciliere, nivel aproape dublu comparativ cu anul 2020 când a fost înregistrat un număr de 1.168 cereri. Din numărul total de cereri înregistrate, 1.277 de cereri au fost acceptate, fiind îndeplinite condițiile legale de eligibilitate, din care:

- ▷ 24 cereri au fost clasate;
- ▷ 11 cereri au fost trimise spre soluționare către comercianți;
- ▷ 4 cereri au fost suspendate;
- ▷ 182 cereri se află în procedura de conciliere;
- ▷ 1.056 de cereri au fost finalizate.

Modul de desfășurare a litigiilor prin intermediul SAL-FIN

Pentru un număr de 1.135 de cereri (88,9%), consumatorii au ales procedura de impunere a unei soluții (PIS), restul optând pentru procedura de propunere a unei soluții (PPS).

Cererile consumatorilor preluate în analiză în cursul anului 2021 au vizat, într-o pondere semnificativă, domeniul asigurări-reasigurări, însă au existat și trei solicitări ce au vizat sectorul pensiilor private.

Structura cererilor după obiectul cererilor	Număr de cereri admise	Procent în total
Asigurări răspundere auto civilă (RCA)	1.209	94,7%
Asigurări CASCO	26	2,0%
Asigurări generale	27	2,1%
Asigurări de viață	4	0,3%
PAD	8	0,7%
Pensii Private	3	0,2%
Total	1.277	100,0%

În cursul anului 2021 au fost soluționate 1.056 litigii prin procedurile SAL-FIN, în creștere cu cca. 56% față de anul 2020, când s-a înregistrat un număr de 678 litigii soluționate.

Structura litigiilor soluționate în anul 2021, după obiectul cererilor, se prezintă astfel:

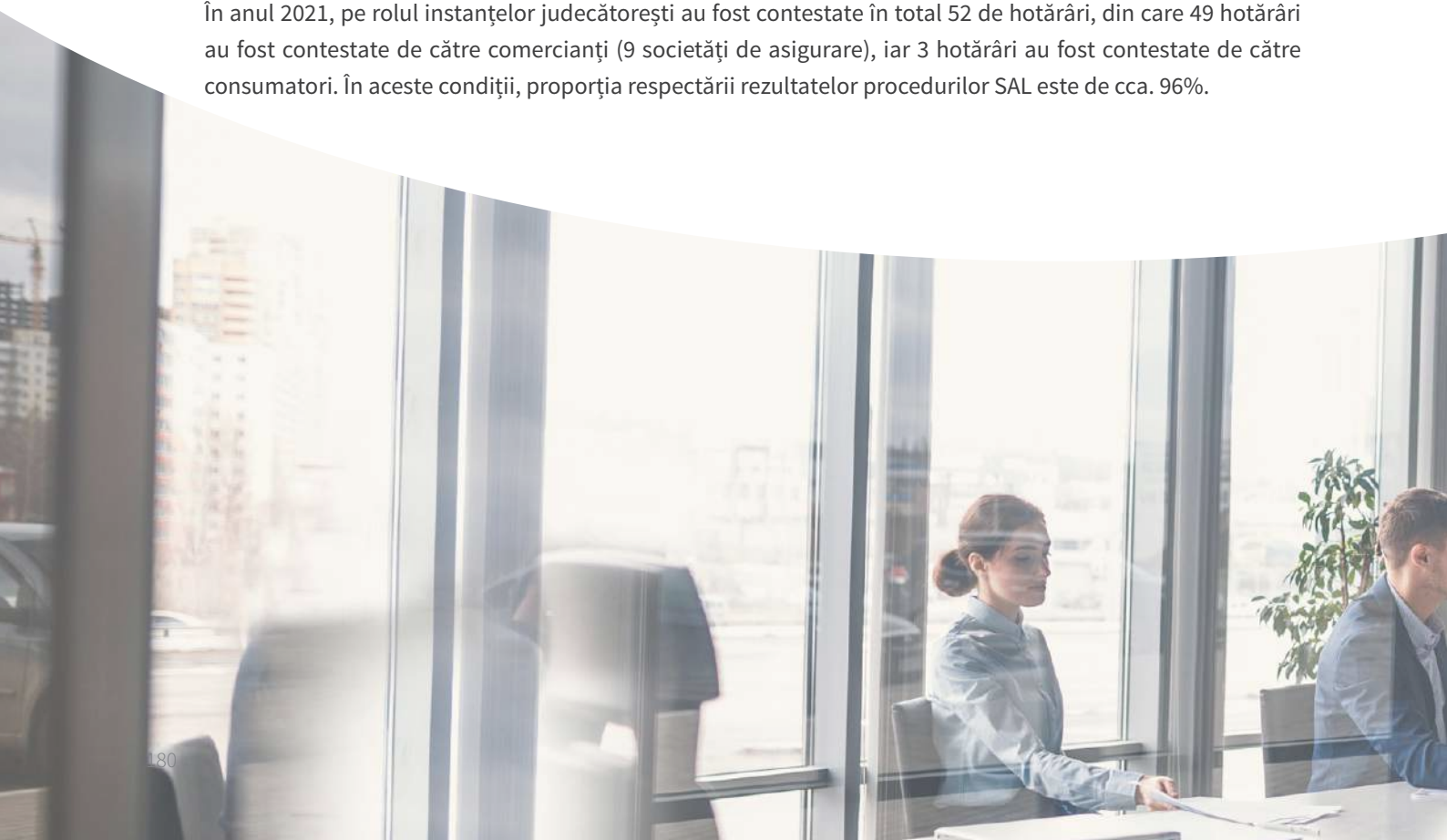
Structura litigiilor soluționate în raport cu obiectul cererilor	Număr de litigii soluționate	Procent în total
Asigurări răspundere auto civilă (RCA)	1.008	95,4%
Asigurări CASCO	20	1,9%
Asigurări generale	21	2,0%
Asigurări de viață	2	0,2%
PAD	5	0,5%
Total	1.056	100,0%

Durata medie de soluționare a litigiilor

În concordanță cu prevederile Regulamentului ASF nr. 4/2016, cu modificările și completările ulterioare, pentru cererile înregistrate în anul 2021, s-a înregistrat o durată medie de cca. 39 de zile pentru procedura de soluționare a litigiilor prin propunerea unei soluții și de cca. 60 de zile pentru procedura de soluționare a litigiilor prin impunerea unei soluții.

Proporția respectării rezultatelor procedurilor SAL, în cazul în care aceasta este cunoscută

În anul 2021, pe rolul instanțelor judecătorești au fost contestate în total 52 de hotărâri, din care 49 hotărâri au fost contestate de către comercianți (9 societăți de asigurare), iar 3 hotărâri au fost contestate de către consumatori. În aceste condiții, proporția respectării rezultatelor procedurilor SAL este de cca. 96%.

Probleme semnificative care apar frecvent și duc la litigii între consumatori și comercianți

Cele mai frecvente litigii supuse soluționării alternative în anul 2021 au fost generate de următoarele aspecte:

- ▷ depășirea termenului legal de plată a despăgubirilor aferente dosarelor de daună deschise în baza contractelor RCA; solicitarea de penalități cuvenite consumatorilor pentru întârzierile în plata despăgubirilor/diferențelor de plată la despăgubiri în baza contractelor RCA;
- ▷ diferența mare dintre sumele propuse de către asigurători în dosarele de daună și calculele pe care consumatorii le primesc în urma evaluărilor sau constatărilor din unitățile de service (în cazul RCA) sau, în cazul celorlalte asigurări, diferența mare între sumele propuse de asigurători și sumele maxime prevăzute în contractele de asigurare; stabilirea valorii de piață de către asigurători, în cazul daunelor totale, fără a se ține seama de toate dotările vehiculelor în cauză;
- ▷ lipsa de comunicare transparentă a calculelor pe care asigurătorii le fac în stabilirea cuantumului daunelor; justificarea insuficientă a soluțiilor adoptate de către asigurători;
- ▷ solicitarea sumelor considerate cuvenite de către consumatori pentru închirierea de autoturisme sau lipsa de folosință în baza contractelor RCA.

Participarea SAL-FIN în cadrul rețelelor entităților SAL care facilitează soluționarea litigiilor transfrontaliere

Începând cu luna septembrie a anului 2020, SAL-FIN este membră a Platformei europene de soluționare online a litigiilor (SOL), instrument digital creat de Comisia Europeană pentru a facilita soluționarea independentă, imparțială, transparentă, eficientă, rapidă și echitabilă, pe cale extrajudiciară, a litigiilor care privesc obligațiile contractuale rezultate din contractele de vânzare sau de prestare de servicii online dintre un consumator care își are reședința în UE și un comerciant stabilit în UE în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 524/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Regulamentul privind SOL în materie de consum).

11. Situațiile financiare ale ASF și raportul de audit

Situațiile financiare la data de 31.12.2021 au fost întocmite potrivit prevederilor Legii Contabilității nr. 82/1991, ale Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 1917/2005, privind aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 6/04.01.2022 privind transmiterea situațiilor financiare centralizate întocmite de instituțiile publice la 31 decembrie 2021 și pentru modificarea și completarea unor ordine ale ministrului finanțelor publice în domeniul contabilității instituțiilor publice.

Situațiile financiare ale ASF sunt întocmite conform principiilor și regulilor contabile prevăzute de legislația în vigoare și cuprind:

Bilanțul
Contul de rezultat patrimonial
Situația fluxurilor de trezorerie
Anexe la situațiile financiare
Contul de execuție bugetară

Situațiile financiare sunt întocmite în lei, elementele monetare exprimate în valută, creanțele și datoriile în valută, elementele nemonetare achiziționate cu plata în valută sunt evaluate și raportate la cursul BNR valabil la data de 31.12.2021.

BILANȚUL ASF la data de 31.12.2021

lei

Nr. crt.	DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
1.	ACTIVE	01	X	X
2.	ACTIVE NECURENTE	02	X	X
3.	Active fixe necorporale (ct.2030000+2050000+2060000+2080100+2080200+ 2330000-2800300-2800500-2800800-2900400-2900500-2900800-2930100*)	03	2.138.931	1.860.052
4.	Instalații tehnice, mijloace de transport, animale, plantații, mobilier, aparatură birotică și alte active corporale (ct.2130100+2130200+2130300+2130400+2140000+ 2310000 -2810300-2810400-2910300-2910400-2930200*)	04	3.474.631	3.441.920
5.	Terenuri și clădiri (ct.2110100+2110200+2120101+2120102+2120201+2120301+ 2120401+2120501+2120601+2120901+2310000-2810100-2810200-2910100-2910200-2930200)	05	13.589.291	13.275.129
6.	Alte active nefinanciare (ct.2150000)	06	0	0
7.	Active financiare necurente (investiții pe termen lung) peste un an (ct. 2600100+2600200+2600300+2650000+2670201+ 2670202+2670203+2670204+2670205+2670208-2960101-2960102-2960103-2960200), din care:	07	0	0
8.	Titluri de participare (ct. 2600100+2600200+2600300-2960101-2960102-2960103)	08	0	0
9.	Creanțe necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct. 4110201+4110208+4130200+4280202+4610201+ 4610209- 4910200-4960200), din care:	09	0	0
10.	Creanțe comerciale necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct. 4110201+4110208+4130200+4610201-4910200-4960200)	10	0	0
11.	TOTAL ACTIVE NECURENTE (rd.03+04+05+06+07+09)	15	19.202.853	18.577.101
12.	ACTIVE CURENTE	18	x	x
13.	Stocuri (ct. 3010000+3020100+3020200+3020300+3020400+3020500+ 3020600+3020700+3020800+3020900+3030100+3030200+ 3040100+3040200+3050100+3050200+3070000+3090000+ 3310000+3320000+3410000+3450000+3460000+3470000+ 3490000+3510100+3510200+3540100+3540500+3540600+ 3560000+3570000+3580000+3590000+3610000+3710000+ 3810000+/-3480000+/-3780000-3910000-3920100-3920200-3930000-3940100-3940500-3940600-3950100-3950200-3950300-3950400-3950600-3950700-3950800-3960000-3970000-3980000-4420803)	19	1.685.549	1.690.207
14.	Creanțe curente – sume ce urmează a fi încasate într-o perioadă mai mică de un an	20	x	x
15.	Creanțe din operațiuni comerciale, avansuri și alte decontări ct. 2320000+2340000+4090101+4090102+4110101+4110108+ 4130100+4180000+4250000+4280102+4610101+4610109+ 4730109**+4810101+4810102 +4810103+4810200+4810300+4810900+4820000+4830000+4890101+4890301 - 4910100-4960100+5120800), din care:	21	16.821.012	25.725.206
16.	Decontări privind încheierea execuției bugetului de stat din anul curent (ct. 4890101+4890301)	21.1	x	x
17.	Creanțe comerciale și avansuri (ct.2320000+2340000+4090101+4090102+ 4110101+ 4110108+ 4130100+4180000+4610101-4910100-4960100), din care :	22	16.821.012	25.725.206

18.	Avansuri acordate (ct.2320000+2340000+4090101+4090102)	22.1	0	2.900
19.	Creanțe bugetare (ct.4310100**+4310200**+4310300**+4310400**+4310500**+ 4310700**+4370100**+4370200**+4370300**+4420400+ 4420800**+4420802+4440000**+4460000**+4460100**+ 4460200**+4480200+4610102+4610104+4630000+4640000+4650100+4650200+4660401+4660402+4660500+4660900+ 4810101**+4810102**+ 4810103**+ 4810900**+4820000**-4970000), din care:	23	2.043.655	2.163.019
20.	Creanțele bugetului general consolidat (ct.4630000+4640000+4650100+4650200+4660401+ 4660402+ 4660500+4660900-4970000)	24	0	0
21.	Creanțe din operațiuni cu fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget (ct. 4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+ 4500504+4500505+4500700+4510100+4510300+4510500+ 4530100+4540100+4540301+4540302+4540501+4540502+ 4540503+4540504+4550100+4550301+4550302+4550303+ 4560100+4560303+4560309+4570100+4570201+4570202+ 4570203+4570205+4570206+4570209+4570301+4570302+ 4570309+4580100+4580301+4580302+4610103+4730103**+ 4740000+4760000), din care:	25	0	0
22.	Sume de primit de la Comisia Europeană / alți donatori (ct.4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+ 4500504+ 4500505+4500700)	26	0	0
23.	Împrumuturi pe termen scurt acordate (ct. 2670101+2670102+2670103+2670104+2670105+ 2670108+ 2670601+2670602+2670603+2670604+2670605+ 2670609+ 4680101+4680102+4680103+4680104+4680105+ 4680106+ 4680107+4680108+4680109+4690103+4690105+ 4690106+ 4690108+4690109)	27	225.960.214	237.434.184
24.	Total creanțe curente (rd. 21+23+25+27)	30	244.824.881	265.322.409
25.	Investiții pe termen scurt (ct.5050000-5950000)	31	x	x
26.	Conturi la trezorerii și instituții de credit	32	x	x
27.	Conturi la trezorerie, casa în lei (ct. 5100000+5120101+5120501+5130101+5130301+5130302+ 5140101+5140301+5140302+5150101+5150103+5150301+ 5150500+5150600+5160101+5160301+5160302+5170101+ 5170301+5170302+5200100+5210100+5210300+5230000+ 5250101+5250102+5250301+5250302+5250400+5260000+ 5270000+5280000+5290101+5290201+5290301+5290400+ 5290901+5310101+5500101+5520000+5550101+5550400+ 5570101+5580101+5580201+5590101+5600101+5600300+ 5600401+5610101+5610300+5620101+5620300+5620401+ 5710100+5710300+5710400+5740101+5740102+5740301+ 5740302+5740400+5750100+5750300+5750400-7700000)	33	19.217.020	20.631.607
28.	Dobândă de încasat, alte valori, avansuri de trezorerie (ct. 5180701+5320100+5320200+5320300+5320400+ 5320500+ 5320600+5320800+5420100)	33.1	1.764	1.764
29.	Depozite	34	x	x
30.	Conturi la instituții de credit, BNR, casă în valută (ct. 5110101+5110102+5120102+5120402+5120502+ 5130102+5130202+5140102+5140202+5150102+5150202+ 5150302+5160102+5160202+5170102+5170202+5290102+ 5290202+5290302+5290902+5310402+5410102+5410202+ 5500102+5550102+5550202+5570202+5580102+5580202+ 5580302+5580303+5590102+5590202+5600102+5600103+ 5600402+5610102+5610103+5620102+5620103+5620402)	35	28.012.181	52.949.116
31.	Dobândă de încasat, avansuri de trezorerie (ct.5180702+5420200)	35.1	383.963	514.256
32.	Depozite	36	x	x
33.	Total disponibilități și alte valori (rd.33+33.1+35+35.1)	40	47.614.928	74.096.743

34.	Conturi de disponibilități ale Trezoreriei Centrale și ale trezoreriilor teritoriale (ct. 5120600+5120700+5120901+5120902+5121000+ 5240100+ 5240200+5240300+5550101+5550102+5550103 -7700000)	41	0	0
35.	Dobândă de încasat, alte valori, avansuri de trezorerie (ct.5320400+5180701+5180702)	41.1	0	0
36.	Cheltuieli în avans (ct. 4710000)	42	48.010	48.917
37.	TOTAL ACTIVE CURENTE (rd.19+30+31+40+41+41.1+42)	45	294.173.368	341.158.276
38.	TOTAL ACTIVE (rd.15+45)	46	313.376.221	359.735.377
39.	DATORII	50	x	x
40.	DATORII NECURENTE- sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an	51	x	x
41.	Sume necurente- sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an (ct. 2690200+4010200+4030200+4040200+4050200+ 4280201+4620201+4620209+5090000). din care:	52	0	0
42.	Datorii comerciale (ct.4010200+4030200+4040200+4050200+4620201)	53	0	0
43.	Împrumuturi pe termen lung (ct. 1610200+1620200+1630200+1640200+1650200+ 1660201+1660202+1660203+1660204+1670201+1670202+ 1670203+1670208+1670209-1690200)	54	0	0
44.	Provizioane (ct. 1510201+1510202+1510203+1510204+1510208)	55	31.095.667	29.399.760
45.	TOTAL DATORII NECURENTE (rd.52+54+55)	58	31.095.667	29.399.760
46.	DATORII CURENTE - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an	59	x	x
47.	Datorii comerciale. avansuri și alte decontări (ct. 2690100+4010100+4030100+4040100+4050100+ 4080000+4190000+4620101+4620109+4730109+4810101+ 4810102+4810103+4810200+4810300+4810900+4820000+ 4830000+4890201+5090000+5120800), din care:	60	599.340	891.755
48.	Decontări privind încheierea execuției bugetului de stat din anul curent (ct. 4890201)	60.1	0	0
49.	Datorii comerciale și avansuri (ct. 4010100+4030100+4040100+4050100+ 4080000+ 4190000+ 4620101), din care:	61	264.557	293.349
50.	Avansuri primite (ct.4190000)	61.1	0	0
51.	Datorii către bugete (ct. 4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+ 4310700+4370100+4370200+4370300+4400000+4410000+ 4420300+4420801+4440000+4460000+4460100+4460200+ 4480100+4550501+ 4550502+4550503+4620109+4670100+ 4670200+4670300+ 4670400+4670500+4670900+4730109+4810900+4820000). din care:	62	9.245.524	4.535.172
52.	Datoriile instituțiilor publice către bugete	63	x	x
53.	Contribuții sociale (ct. 4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+ 4310700+4370100+4370200+4370300)	63.1	7.779.123	3.837.450
54.	Sume datorate bugetului din Fonduri externe nerambursabile (ct.4550501+4550502+4550503)	64	0	0

55.	Datorii din operațiuni cu Fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget. alte datorii către alte organisme internaționale (ct. 4500200+4500400+4500600+4510200+4510401+ 4540402+4540409+4510601+4510602+4510603+4510605+ 4510606+4510609+4520100+4520200+4530200+4540200+4540401+4540402+4540601+4540602+4540603+4550200+ 4550401+4550402+4550403+4550404+4550409+4560400+ 4580401+4580402+4580501+4580502+4590000+4620103+ 4730103+ 4760000)	65	0	0
56.	din care: sume datorate Comisiei Europene / alți donatori (ct.4500200+4500400+4500600+4590000+4620103)	66	0	0
57.	Împrumuturi pe termen scurt - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an (ct. 5180601+5180603+5180604+5180605+5180606+ 5180608+5180609+5180800+5190101+5190102+5190103+ 5190104+5190105+5190106+5190107+5190108+5190109+ 5190110+ 5190180+5190190)	70	0	0
58.	Împrumuturi pe termen lung – sume ce urmează a fi plătite în cursul exercițiului curent (ct. 1610100+1620100+1630100+1640100+1650100+ 1660101+1660102+1660103+1660104+1670101+1670102+ 1670103+1670108+1670109+1680100+1680200+1680300+ 1680400+1680500+1680701+1680702+1680703+1680708+ 1680709 -1690100)	71	0	0
59.	Salariile angajaților (ct. 4210000+4230000+4260000+4270100+4270300+4280101)	72	6.434.189	6.245.411
60.	Alte drepturi cuvenite altor categorii de persoane (pensii, indemnizații de șomaj, burse) (ct. 4220100+4220200+4240000+4260000+4270200+ 4270300+4290000+4380000), din care:	73	0	0
61.	Pensii, indemnizații de șomaj, burse	73.1	x	x
62.	Venituri în avans (ct.4720000)	74	0	0
63.	Provizioane (ct.1510101+1510102+1510103+1510104+1510108)	75	12.329.435	21.821.204
64.	TOTAL DATORII CURENTE (rd.60+62+65+70+71+72+73+74+75)	78	28.608.488	33.493.542
65.	TOTAL DATORII (rd.58+78)	79	59.704.155	62.893.302
66.	ACTIVE NETE = TOTAL ACTIVE – TOTAL DATORII = CAPITALURI PROPRII (rd.80= rd.46-79 = rd.90)	80	253.672.066	296.842.075
67.	CAPITALURI PROPRII	83	x	x
68.	Rezerve, fonduri (ct.1000000+1010000+1020101+1020102+1020103+1030000+1040101+1040102+1040103+1050100+1050200+1050300+1050400+1050500+1060000+1320000+1330000+1390100)	84	5.361.017	5.361.017
69.	Rezultatul reportat (ct.1170000- sold creditor)	85	232.156.042	247.473.546
70.	Rezultatul reportat (ct.1170000- sold debitor)	86	0	0
71.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct.1210000- sold creditor)	87	16.155.007	44.007.512
72.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct.1210000- sold debitor)	88		
73.	TOTAL CAPITALURI PROPRII (rd.84+85-86+87-88)	90	253.672.066	296.842.075

CONTUL DE REZULTAT PATRIMONIAL al ASF la 31.12.2021

lei

Nr. Crt.	DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	An precedent	An curent
A	B	C	1	2
I.	VENITURI OPERATIONALE	01		
1.	Venituri din impozite, taxe, contribuții de asigurări și alte venituri ale bugetelor (ct.7300100+7300200+7310100+7310200+7320100+7330000+7340000+7350100+7350200+7350300+7350400+7350500+7350600+7360100+7390000+7450100+7450200+7450300+7450400+7450500+7450900+7460100+7460200+7460300+7460900)	02	0	0
2.	Venituri din activități economice (ct.7210000+7220000+7510100+7510200+/-7090000)	03	0	0
3.	Finanțări, subvenții, transferuri (ct.7510500+7710000+7720100+7720200+7740100+7740200+7750000+7760000+7780000+7790101+7790109)	04	71.400	213.106
4.	Alte venituri operaționale (ct.7140000+7180000+7500000+7510300+7510400+7810200+7810300+7810401+7810402+7770000)	05	191.873.163	229.065.955
	TOTAL VENITURI OPERAȚIONALE (rd.02+03+04+05)	06	191.944.563	229.279.061
II.	CHELTUIELI OPERAȚIONALE	07		
1.	Salariile și contribuțiile sociale aferente angajaților (ct. 6410000+6420000+6450100+6450200+6450300+6450400+ 6450500+6450600+6450800+6460000+6470000)	08	152.693.594	149.560.244
2.	Subvenții și transferuri (ct.7000000+6710000+6720000+6730000+6740000+6750000+6760000+6770000+6780000+6790000)	09	7.729.553	9.442.351
3.	Stocuri, consumabile, lucrări și servicii executate de terți (ct. 6010000+6020100+6020200+6020300+6020400+6020500+6020600+ 6020700+6020800+6020900+6030000+6060000+6070000+6080000+6090000+6100000+6110000+6120000+6130000+6140000+6220000+6230000+6240100+6240200+6260000+6270000+6280000+6290100)	10	11.831.625	12.415.484
4.	Cheltuieli de capital, amortizări și provizioane (ct.6290200+6810100+6810200+6810300+6810401+6810402+6820101+6820109+6820200+6890100+6890200)	11	10.107.333	18.848.101
5.	Alte cheltuieli operaționale (ct.6350000+6350100+6540000+6580101+ 6580109)	12	859.329	1.537.535
6.	TOTAL CHELTUIELI OPERAȚIONALE (rd.08+09+10+11+12)	13	183.221.434	191.803.715
III.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	14		
	- EXCEDENT (rd.06- rd.13)	15	8.723.129	37.475.346
	- DEFICIT (rd.13- rd.06)	16		
IV.	VENITURI FINANCIARE (ct.7630000+7640000+7650100+7650200+7660000+7670000+7680000+7690000+7860300+7860400)	17	7.497.239	6.630.128
V.	CHELTUIELI FINANCIARE (ct. 6630000+6640000+6650100+6650200+6660000+6670000+ 6680000+6690000+6860300+6860400+6860800)	18	66.691	97.962
VI.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA FINANCIARĂ	19		

	- EXCEDENT (rd.17- rd.18)	20	7.430.548	6.532.166
	- DEFICIT (rd.18- rd.17)	21		
VII.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA CURENTĂ	22		
	- EXCEDENT (rd.15+20-16-21)	23	16.153.677	44.007.512
	- DEFICIT (rd.16+21-15-20)	24		
VIII.	VENITURI EXTRAORDINARE (ct.7910000)	25	1.330	
IX.	CHELTUIELI EXTRAORDINARE (ct.6900000+6910000)	26	0	
X.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA EXTRAORDINARĂ	27		
	- EXCEDENT (rd.25-rd.26)	28	1.330	
	- DEFICIT (rd.26-rd.25)	29		
XI.	REZULTATUL PATRIMONIAL AL EXERCIȚIULUI (BRUT)	29.1		
	- EXCEDENT (rd. 23+28-24-29)	29.2	16.155.007	44.007.512
	- DEFICIT (rd. 24+29-23-28)	29.3		
	Cheltuieli cu impozitul pe profit (din ct. 635 *)	29.4		

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE la 31.12.2021

lei

DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	TOTAL	5310101	5600101* . 770*	Alte disponibilități (ct.5xx)
A	B	1	2	3	4
I. NUMERAR DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	1				
1. Încasări	2	211.576.280	72.391	211.357.592	146.297
2. Plăți	3	177.580.682	72.391	177.385.633	122.658
3. Numerar net din activitatea operațională (rd. 02- rd.03)	4	33.995.598	0	33.971.959	23.639
II. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE INVESTIȚII	5				
1. Încasări	6	0	0	0	0
2. Plăți	7	2.581.011	0	2.581.011	0
3. Numerar net din activitatea de investiții (rd.06-07)	8	-2.581.011	0	-2.581.011	0
III. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE FINANȚARE	9				
1. Încasări	10	-30.000.000	0	-30.000.000	0
2. Plăți	11	0	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de finanțare (rd.10-rd.11)	12	-30.000.000	0	-30.000.000	0
IV. CREȘTEREA (DESCREȘTEREA) NETĂ DE NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR (rd.04+rd.08+rd.12)	13	1.414.587	0	1.390.948	23.639
V. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA ÎNCEPUTUL ANULUI	14	19.217.020	0	19.168.149	48.871
- Sume recuperate în excedentul anului precedent **)	14.1	7.000.000	x	7.000.000	x
- Sume utilizate din excedentul anului precedent/ sume transferate din excedent la bugetul local/ sume transferate din excedent pentru constituirea de depozite în trezorerie***)	14.2	7.000.000	x	7.000.000	x

Sume transferate din disponibilul neutilizat la finele anului precedent****)	14.3		x	x	x
VI. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA SFÂRȘITUL PERIOADEI (rd.13+rd.14+rd.14.1 - rd.14.2 - rd.14.3)	15	20.631.607	0	20.559.097	72.510

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE la bănci comerciale la data de 31.12.2021

lei

DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	Total	5310402	5500102. 5600402. 5120402. 550
A	B	1	2	3
I. NUMERAR DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	01			
1. Încasări	02	553.195.439	0	553.195.439
2. Plăți	03	528.246.849	0	528.246.849
3. Numerar net din activitatea operațională (rd. 02- rd.03)	04	24.948.590	0	24.948.590
II. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE INVESTIȚII	05			
1. Încasări	06	0	0	0
2. Plăți	07	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de investiții (rd.06-07)	08	0	0	0
III. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE FINANȚARE	09			
1. Încasări	10	0	0	0
2. Plăți	11	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de finanțare (rd.10-rd.11)	12	0	0	0
IV. CREȘTEREA (DESCREȘTEREA) NETĂ DE NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR (rd.04+rd.08+rd.12)	13	24.948.590	0	24.948.590
V. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA ÎNCEPUTUL ANULUI	14	28.012.181	0	28.012.181
1.Diferențe de curs favorabile	15	216	0	216
2.Diferențe de curs nefavorabile	16	11.871	0	11.871
VI. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA FINELE PERIOADEI (rd.13+14 +15-16)	17	52.949.116	0	52.949.116

EXECUȚIA BUGETULUI DE VENITURI ȘI CHELTUIELI AL ASF PE ANUL 2021

lei

Denumirea indicatorilor	Cod bugetar	Prevederi anuale 2021	Execuție bugetara 31.12.2021	% de realizare
1	2	3	4	5=4/3
TOTAL VENITURI PROPRII, din care:	00.01.10	205.783.477	218.269.607	106,07
I. VENITURI DIN DOBANZI	31.10	6.850.032	6.983.583	101,95
II. AMENZI, PENALITATI SI CONFISCARI	35.10	5.448.446	4.891.054	89,77
III. VENITURI CURENTE, din care:		193.484.999	206.394.970	106,67
1. Cote aferente tranzacțiilor cu instrumente financiare și oferte publice, din care:	36.10.50	7.793.607	9.145.366	117,34

Cotă din valoarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derulate în cadrul sistemelor de tranzacționare supravegheate, cu excepția tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate	36.10.50	6.020.041	6.507.421	108,10
Cote percepute pentru monetizarea tranzacțiilor efectuate în afara sistemelor de tranzacționare (turnaround)	36.10.50	442.195	489.008	110,59
Cotă din valoarea ofertelor publice de vânzare	36.10.50	757.042	1.066.615	140,89
Cotă din valoarea ofertelor publice de cumpărare/preluare	36.10.50	574.329	1.082.322	188,45
2. Cote și taxe aplicabile pentru funcționarea/administrarea/supravegherea organismelor de plasament colectiv/ fondurilor de pensii private și asigurătorilor/intermediarilor de asigurare/reasigurare, din care:	36.10.50	178.196.085	189.674.096	106,44
Cotă lunară din valoarea activului net al fondurilor de investiții (organismelor de plasament colectiv)	36.10.50	41.271.856	42.120.265	102,06
Cotă lunară din valoarea totală a comisionului de administrare a fondului de pensii administrat privat (pilon II)	36.10.50	57.782.907	57.330.701	99,22
Cotă lunară din valoarea activului net al fondurilor de pensii facultative (pilon III)	36.10.50	3.712.795	3.801.409	102,39
Taxă lunară din valoarea contribuțiilor brute încasate de fondurile de pensii facultative (pilon III)	36.10.50	984.252	1.035.128	105,17
Taxă de funcționare aplicabilă depozitarilor fondurilor de pensii administrate privat	36.10.50	645.749	660.337	102,26
Taxă de funcționare aplicabilă intermediarilor de asigurare	36.10.50	1.503.675	1.585.978	105,47
Contribuția pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări generale, mai puțin activitatea de asigurări de răspundere civilă auto	36.10.50	22.681.083	22.516.854	99,28
Contribuția pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări de viață	36.10.50	7.654.788	7.628.145	99,65
Contribuția pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări de răspundere civilă auto	36.10.50	41.958.980	52.995.279	126,30
3. Venituri provenite din alte activități, din care:	36.10.50	7.163.691	7.262.748	101,38
Tarif/ taxă soluționare a cererilor de autorizare/avizare/ aprobare/ atestare și retragere autorizație entități reglementate	36.10.50	1.946.673	1.782.298	91,56
Tarif/ taxă de înscriere/ înregistrare/ menținere/ radiere în/ din evidențele și registrele ASF	36.10.50	261.240	289.890	110,97
Cote/ tarife/ taxe percepute pentru monitorizarea entităților reglementate de ASF prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare (OUG nr. 93/2012), cu excepția societăților de investiții	36.10.50	4.322.245	4.629.510	107,11
Tarife și taxe din alte activități desfășurate de ASF	36.10.50	633.533	561.050	88,56
Alte venituri		331.616	312.760	94,31
CHELTUIELI TOTALE, din care:	80.01.30	194.390.091	179.966.644	92,58
CHELTUIELI CURENTE (10 + 20 + 30+ 55), din care:	80.01.30	187.269.747	179.480.711	95,84
CHELTUIELI DE PERSONAL, din care:	80.01.30.10	159.843.405	157.027.801	98,24
Cheltuieli salariale în bani	80.01.30.10.01	153.710.741	151.060.541	98,28
Cheltuieli salariale în natura	80.01.30.10.02	2.454.185	2.421.528	98,67

Contribuții	80.01.30.10.03	3.678.479	3.545.732	96,39
BUNURI ȘI SERVICII, din care:	80.01.30.20	17.796.353	12.929.971	72,66
Bunuri și servicii	80.01.30.20.01	9.608.500	6.986.448	72,71
Reparații curente	80.01.30.20.02	121.160	0	0,00
Bunuri de natura obiectelor de inventar	80.01.30.20.05	569.533	250.974	44,07
Deplasări	80.01.30.20.06	99.528	36.425	36,60
Cărți, publicații și materiale documentare	80.01.30.20.11	71.400	22.459	31,46
Consultanță și expertiză	80.01.30.20.12	810.619	495.244	61,09
Pregătire profesională	80.01.30.20.13	113.766	71.430	62,79
Protecția muncii	80.01.30.20.14	814.536	471.708	57,91
Cheltuieli judiciare și extrajudiciare	80.01.30.20.25	30.000	14.356	47,85
Alte cheltuieli	80.01.30.20.30	5.557.311	4.580.927	82,43
TRANSFERURI - cotizații organisme internaționale	80.01.30.55	9.579.989	9.522.939	99,40
INDEMNIZAȚII PENTRU INTERNSHIP	80.01.30.59.02	50.000	0	0,00
CHELTUIELI DE CAPITAL, din care:	80.01.30.70	9.022.501	2.581.011	28,61
TITLUL X ACTIVE NEFINANCIARE, din care:	80.01.30.71	9.022.501	2.581.011	28,61
Active fixe	80.01.30.71.01	8.622.501	2.581.011	29,93
Reparații capital aferente activelor fixe	80.01.30.71.03	400.000	0	0,00
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	80.01.30.85.01.03	-1.902.157	-2.095.078	110,14
EXCEDENT CURENT		11.393.386	38.302.963	336,19

RAPORT ASUPRA BILANȚULUI CONTABIL ȘI CONTULUI DE REZULTAT PATRIMONIAL ÎNTOCMITE LA DATA DE 31.12.2021

Activele totale ale ASF la data de 31 decembrie 2021 au fost în sumă de 359.735.377 lei, cu 46.359.156 lei mai mari decât valoarea acestora la 31.12.2020, creștere generată, în principal, de evoluția pozitivă a disponibilităților financiare rezultate din încasarea veniturilor.

Totalul datoriilor din bilanț la 31.12.2021, în cuantum de 62.893.302 lei, cuprinde, în cea mai mare parte, provizioane pentru litigii, pensionare, plata unor drepturi de personal pentru exercițiul financiar încheiat, concedii de odihnă neefectuate.

Valoarea estimată a provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli recunoscute în situațiile financiare este de 51.220.964 lei, din care suma provizioanelor pentru litigii de muncă în care ASF este implicată este de 25.310.609 lei. Celelalte provizioane pentru litigii cu caracter patrimonial, precum și provizioanele pentru concedii de odihnă neefectuate, provizioanele pentru pensionare etc. au fost evaluate la suma de 25.910.355 lei.

Celelalte datorii reprezintă, în cea mai mare parte, drepturi de personal aferente lunii decembrie 2021 achitate în luna ianuarie 2022.

Rezultatul patrimonial este unul pozitiv, în creștere față de cel din anul precedent, creștere generată, în principal, de realizarea de venituri operaționale mai mari.

CONTUL DE EXECUȚIE BUGETARĂ

În conformitate cu prevederile art. 18 din OUG 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară aprobată cu modificări prin Legea nr. 113/2013, ASF se finanțează integral din venituri proprii extrabugetare. Structura veniturilor, precum și nivelul cotelor, tarifulor, taxelor și contribuțiilor sunt reglementate în Regulamentul ASF nr. 16/2014 privind veniturile Autorității de Supraveghere Financiară, republicat, cu modificări și completări ulterioare.

Cheltuielile sunt stabilite prin bugetul anual al ASF, în conformitate cu obiectivele și responsabilitățile acesteia.

Contul de execuție bugetară cuprinde la partea de venituri – încasările realizate, iar la partea de cheltuieli – plățile efectuate. Excedentul bugetar s-a stabilit ca diferență între veniturile încasate și plățile efectuate.

Excedentul curent al execuției bugetului ASF pe anul 2021 a fost de 38.302.963 lei.

Situația veniturilor ASF în anul 2021

În conformitate cu prevederile legale mai sus menționate și cu structura Bugetului de Venituri și Cheltuieli al ASF aprobat pe anul 2021, structura veniturilor prevăzute și încasate se prezintă astfel:

lei

Articol	Prevederi anuale 2021	Execuție bugetară 2021	Grad realizare față de prevederi (%)
1	2	3	4=3/2
Venituri din dobânzi	6.850.032	6.983.583	101,95
Venituri din amenzi	5.448.446	4.891.054	89,77
Venituri operaționale, din care:	193.484.999	206.394.970	106,67
cote aferente tranzacțiilor cu instrumente financiare și oferte publice	7.793.607	9.145.366	117,34
cote și taxe aplicabile pentru funcționarea/ administrarea/ supravegherea organismelor de plasament colectiv/ fondurilor de pensii private și asigurătorilor/ intermediarilor de asigurare/ reasigurare	178.196.085	189.674.096	106,44
Venituri provenite din alte activități	7.163.691	7.262.748	101,38
Alte venituri	331.616	312.760	94,31
TOTAL VENITURI	205.783.477	218.269.607	106,07

Potrivit Regulamentului ASF nr. 16/2014, republicat, cu modificările și completările ulterioare, veniturile încasate se prezintă astfel:

Veniturile din cote aferente tranzacțiilor cu instrumente financiare și oferte publice au înregistrat un volum al încasărilor în anul 2021 de **9.145.366 lei**, reprezentând un grad de realizare de 117,3% din valoarea prognozată a perioadei. Cele mai relevante cote din cadrul acestei categorii de venituri se prezintă după cum urmează:

- ▷ cotă din valoarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derulate în cadrul sistemelor de tranzacționare supravegheate, cu excepția tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate (până la 0,06%): 6.507.421 lei, grad de realizare de 108,1% față de valoarea prognozată a perioadei;
- ▷ cotă din valoarea ofertelor publice de vânzare (între 0,05% și 0,1%, dar nu mai mult de 500.000 lei, respectiv 1.000.000 lei): 1.066.615 lei, grad de realizare de 140,9% față de valoarea prognozată a perioadei;
- ▷ cotă din valoarea ofertelor publice de cumpărare - preluare (între 1% și 1,5%): 1.082.322 lei, grad de realizare de 188,5% față de prognozată a perioadei.

Veniturile realizate din aceste surse au generat, în anul 2021, **4,19%** din încasările totale ale ASF pe aceeași perioadă.

Veniturile din cote și taxe aplicabile pentru funcționarea/administrarea/supravegherea organismelor de plasament colectiv, fondurilor de pensii private și asigurătorilor/intermediarilor de asigurare/reasigurare au înregistrat un volum al încasărilor în anul 2021 în cuantum de **189.674.096 lei**, reprezentând un grad de realizare de 106,4% din valoarea prognozată a perioadei. Sursele principale de încasări la această categorie se prezintă după cum urmează:

- ▷ cotă de 0,0078% din valoarea activului net al fondurilor de investiții (organisme de plasament colectiv): 42.120.265 lei, grad de realizare de 102,1% față de valoarea bugetată;
- ▷ cotă de 10% din valoarea totală a comisionului de administrare a fondurilor de pensii administrate privat (pilon II): 57.330.701 lei, grad de realizare de 99,2% față de valoarea bugetată;
- ▷ cotă de 0,01% din valoarea activului net al fondurilor de pensii facultative și taxă lunară de 0,25% din valoarea contribuțiilor brute încasate de fondurile de pensii facultative (pilon III), precum și din taxa de

- funcționare aplicabilă depozitarilor: 5.496.874 lei, grad de realizare de 102,8% față de valoarea bugetată;
- ▷ contribuții aplicabile asigurătorilor și intermediarilor de asigurare: taxă de funcționare de 0,3% aplicabilă asigurătorilor/taxă de funcționare de 0,1% aplicabilă intermediarilor de asigurare/ contribuția pentru exercitarea supravegherii și controlului activității de asigurări generale (0,4%)/ pentru asigurări de viață (0,3%)/pentru asigurări de răspundere civilă auto (1%): 84.726.256 lei, grad de realizare de 114,8% față de valoarea bugetată.

Veniturile din aceste surse au generat, în anul 2021, **3,33%** din încasările totale ale ASF pe aceeași perioadă.

Venituri provenite din alte activități, care cuprind veniturile aferente tarifelor, taxelor de autorizare/avizare/aprobare/atestare/retragere autorizație, taxe de înscriere/înregistrare/menținere/radiere, cote/tarife/taxe pentru monitorizare și alte taxe/tarife, așa cum sunt prevăzute în Anexa nr. 3 la *Regulamentul ASF nr. 16/2014, republicat, cu modificările și completările ulterioare*, au înregistrat o valoare totală încasată în anul 2021 în cuantum de **7.262.748 lei** respectiv un grad de realizare de 101,4% față de valoarea bugetată.

Veniturile din aceste surse au generat, în anul 2021, cca. **3,3%** din încasările totale ale ASF pe aceeași perioadă.

Veniturile din amenzi, încasate de la entitățile aparținând Sectorului Asigurări Reasigurări, s-au cifrat, în perioada de analiză, la valoarea de **4.891.054 lei**.

Veniturile financiare, obținute din plasarea disponibilităților ASF în depozite, titluri de stat: **6.983.583 lei**.

Alte venituri: 312.760 lei (reprezentând imputații, penalități, alte venituri).

Execuția cheltuielilor ASF în anul 2021

Cheltuielile totale realizate în anul 2021 au fost în cuantum **179.966.644 lei**, reprezentând un grad de realizare de **92,58%** față de prevederile aferente perioadei. Cheltuielile efectuate cumulate la 31 decembrie 2021 prezintă următoarea structură:

lei

Articol	Prevederi anuale 2021	Execuție bugetară 2021	Grad realizare față de prevederi %
1	2	3	4=3/2
Cheltuieli de personal	159.843.405	157.027.801	98,24
Cheltuieli cu bunuri și servicii	17.796.353	12.929.971	72,66
Transferuri internaționale	9.579.989	9.522.939	99,40
Indemnizația pentru internship	50.000	0	0
Cheltuieli de capital	9.022.501	2.581.011	28,61
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-1.902.157	-2.095.078	
TOTAL CHELTUIELI	194.390.091	179.966.644	92,58

Cheltuielile de personal, în cuantum total de **157.027.801 lei** (98,2% din prevederile bugetate), reprezintă salarii de bază și alte drepturi, acordate conform Contractului Colectiv de Muncă în vigoare, la care se adaugă contribuțiile instituției.

Cheltuielile de personal, în anul 2021 au reprezentat 87,25% în totalul cheltuielilor autorității, respectiv 71,94% în totalul veniturilor realizate.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat un cuantum total de **12.929.971 lei**, valoare ce reprezintă 72,6% din prevederile bugetate. Dintre cele mai importante cheltuieli din acest capitol menționăm:

- achiziții de furnituri de birou, materiale curățenie, carburanți, contravaloarea serviciilor de utilități, telefonie, internet, servicii pază, service auto, servicii întreținere centrale termice, servicii arhivare, agenții de presă (ex: Bloomberg, Reuters): 6.986.448 lei, reprezentând 72,7% din suma prevăzută pentru această perioadă;
- cheltuieli cu bunuri de natura obiectelor de inventar: 250.974 lei, reprezentând 44,1% din suma alocată cu această destinație și a constat în achiziții de mobilier de mică valoare, diverse echipamente IT, aparatură birou;
- consultanță și expertiză: 495.244 lei, reprezentând 61,1% din prevederile bugetate și constând în plăți realizate în baza contractelor de consultanță tarife RCA, asistență juridică, servicii de audit financiar;
- alte cheltuieli: 4.580.927 lei, reprezentând, în cea mai mare parte, plăți aferente chiriei datorate de către ASF către Eximbank: 3.530.391 lei (77,1%), cheltuieli pentru acțiuni de protocol și reprezentare: 341.305 lei, alte cheltuieli cu bunuri și servicii: 595.529 lei.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au reprezentat, în anul 2021, 7,18% din cheltuielile totale ale ASF pe aceeași perioadă.

Transferurile internaționale, reprezentând cotizațiile la organismele internaționale la care ASF este membru (ESMA, EIOPA, IOSCO, IAIS, IOPS), au fost în cuantum de **9.522.939 lei**, respectiv **5,29%** din cheltuielile totale ale ASF.

Cheltuielile de capital, în cuantum total de **2.581.011 lei**, reprezintă **1,43%** din cheltuielile totale ale ASF, respectiv un grad de angajare de 28,6% din suma bugetată. Aceasta sumă reprezintă valoarea totală plătită în anul 2021 pentru continuarea implementării proiectelor de dezvoltare a infrastructurii IT centralizate și descentralizate și a constat în:

- achiziții de echipamente hard și alte echipamente IT (laptop-uri, multifuncționale, echipamente firewall, sistemul SAN): 1.491.634 lei;
- achiziții de licențe și dezvoltări soft: 1.039.564 lei;
- achiziții de echipamente birotică, mobilier: 49.813 lei.

În contextul analizei gradului de angajare a cheltuielilor de capital trebuie precizat faptul că nivelul acestuia a fost determinat de cel puțin 3 factori, și anume:

- Lipsa ofertanților în cadrul procedurilor de achiziție publică, chiar și în situația reluării procedurilor;
- Termenele mari de livrare a produselor, care au condus la translatarea unei părți din plățile aferente anului 2021 către anul 2022;
- Demararea unor proceduri de achiziție publică a fost realizată în ultima perioadă a anului 2021, prin urmare plățile aferente acestora se vor încadra în bugetul pe anul 2022.

Excedentul curent pe anul 2021 (venituri curente încasate – cheltuieli plătite)

Excedentul curent al anului 2021 este în cuantum de **38.302.963 lei**.

Realizarea acestui excedent este, în principal, rezultatul asigurării unei colectări mai mari a veniturilor (grad de realizare 106,1%), pe fondul înregistrării unei economii la cheltuielile totale (-7,42%), rezultat al înregistrării de economii pe toate componentele de cheltuieli previzionate.

RAPORTUL DE AUDIT

Ernst & Young Assurance Services SRL
Bucharest Tower Center Building, 21st Floor
15-17 Ion Mihalache Blvd., District 1
011171 Bucharest, Romania

Tel: +40 21 402 4000
Fax: +40 21 310 7193
office@ro.ey.com
ey.com

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

Catre Consiliul Autoritatii de Supraveghere Financiara
To the Board of the Financial Supervisory Authority

Raport asupra auditului situatiilor financiare *Report on the Audit of the Financial Statements*

Opinia *Opinion*

Am auditat situatiile financiare anexate ale Autoritatii de Supraveghere Financiara ("ASF") cu sediul social in Bucuresti, Splaiul Independentei Nr.15, Sector 5, identificata prin codul unic de inregistrare fiscala 31588130, care cuprind bilantul la data de 31 decembrie 2021, contul de rezultat patrimonial, situatia modificarilor in structura activelor nete/capitalurilor, situatia fluxurilor de trezorerie, contul de executie a bugetului pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si anexe (Disponibil din mijloace cu destinatie speciala, Situatiile activelor si datoriilor financiare ale institutiilor publice din Administratia centrala, Situatiile activelor fixe amortizabile, Situatiile activelor fixe neamortizabile), cat si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte informatii explicative incluse in "Raportul privind situatiile financiare ale Autoritatii de Supraveghere Financiara incheiate la data de 31 decembrie 2021".

We have audited the accompanying financial statements of Financial Supervisory Authority („ASF”), with official head office in Bucharest, Splaiul Independentei Nr.15, Sector 5, identified by sole fiscal registration number 31588130, which comprise the balance sheet as at 31 December 2021, and the income statement, statement of changes in the structure of net assets/equity, the cash flow statement, budget execution account for the year then ended and appendices (Special purpose amounts, Statement of assets and liabilities of public institutions from Central Administration, Statement of fixed assets to be depreciated, Statement of fixed assets not to be depreciated) and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes included in the “Report regarding financial statements of Financial Supervisory Authority as at 31 December 2021”.

In opinia noastra, situatiile financiare anexate ofera o imagine fidela si justa a pozitiei financiare a ASF la data de 31 decembrie 2021, ca si a performantei financiare si a fluxurilor de trezorerie ale acesteia pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr. 1917/2005, cu modificarile si clarificarile ulterioare si cu politicile contabile descrise in „Raportul privind situatiile financiare ale Autoritatii de Supraveghere Financiara incheiate la data de 31 decembrie 2021”.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of ASF as at 31 December 2021, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the Order of the Minister of Public Finance no. 1917/2005 with all subsequent modifications and clarifications and the accounting policies described in the “Report regarding financial statements of Financial Supervisory Authority as at 31 December 2021”.

Traducerea in limba engleza are doar scop informativ. Traducerea raportului trebuie citita impreuna cu situatiile financiare, luate in ansamblu. In situatiile in care informatiile, punctele de vedere si opiniile sunt susceptibile de interpretare, versiunea originala in limba romana a raportului nostru prevaleaza acestei traduceri.
English translation only for information purposes. The translation of the report should be read with the financial statements, as a whole. In all matters of interpretations of information, views or opinions, the original Romanian language version of our report takes precedence over this translation.

Bazele opiniei *Basis for opinion*

Evidentierea unor aspecte *Emphasis of matter*

Atragem atenția asupra Notei 4 "Provizioane pentru riscuri și cheltuieli" din „Raportul privind situațiile financiare ale Autorității de Supraveghere Financiară încheiate la data de 31 decembrie 2021”, care prezintă detalii privind litigiile prin care se solicită ASF acordarea de despăgubiri. Conducerea ASF a evaluat situația și a înregistrat un provizion pentru litigii în valoare de 25.879 mii lei la 31 decembrie 2021 (27.367 mii lei la 31 decembrie 2020). De asemenea atragem atenția asupra Notei 5.2.2 „Ajustări pentru deprecierea creanțelor curente” din cadrul aceluiași raport cu privire la creanțele din amenzi de încasat pentru care conducerea a înregistrat anumite ajustări de depreciere detaliate în nota, considerând estimările conducerii cu privire la gradul de recuperare luând în calcul durata mare de timp a recuperării acestora și istoricul soluționării acestor executări silită.

Date fiind complexitatea și incertitudinile privind rezultatul acestor litigii și a acțiunilor legale, estimarea conducerii ar putea să difere de obligațiile efective rezultate în urma finalizării acestor dispute legale. Opinia noastră nu este emisă cu rezerve în legătură cu acest aspect.

We draw attention to Note 4 "Provisions for risks and expenses" from "Report regarding financial statements of Financial Supervisory Authority as at 31 December 2021", which presents details on litigations for which ASF was requested to pay damages. The ASF management assessed the matter and has recorded a provision for litigation of 25,879 thousand RON as at 31 December 2021 (27,367 thousand RON as at 31 December 2020). We also draw attention to note 5.2.2. "Adjustments for the depreciation of current receivables", from the same report, regarding the receivables related to fines to be collected for which the management recorded certain impairment adjustments as detailed in the note, considering the management's estimation regarding the degree of recovery taking into account the long duration of their recovery and the history of the forced execution legal outcome.

Given the complexity and uncertainties related to the outcome of these litigations and legal actions, the management estimate may differ from actual obligations resulting from the finalization of these legal disputes. Our opinion is not qualified in respect of this matter

Traducerea în limba engleză are doar scop informativ. Traducerea raportului trebuie citită împreună cu situațiile financiare, luate în ansamblu. În situațiile în care informațiile, punctele de vedere și opiniile sunt susceptibile de interpretare, versiunea originală în limba română a raportului nostru prevalează acestei traduceri.
English translation only for information purposes. The translation of the report should be read with the financial statements, as a whole. In all matters of interpretations of information, views or opinions, the original Romanian language version of our report takes precedence over this translation.

Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internationale de Audit (ISA). Responsabilitatile noastre conform acestor standarde sunt descrise mai detaliat in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenti fata de Societate conform Codului International de etica al profesionistilor contabili (inclusiv standardele internationale de independenta) emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili (codul IESBA) si conform cerintelor etice care sunt relevante pentru auditul situatiilor financiare in Romania si ne-am indeplinit responsabilitatile etice conform acestor cerinte si conform Codului IESBA. Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastra.

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the “Auditor’s Responsibilities for the Audit of the Financial Statements” section of our report. We are independent of the Company in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) as issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to the audit of the financial statements in Romania, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsabilitatile conducerii si ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situatiile financiare

Responsibilities of Management and those charged with governance for the Financial Statements

Conducerea ASF are responsabilitatea intocmirii si prezentarii fidele a situatiilor financiare in conformitate cu Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr. 1917/2005, cu modificarile si clarificarile ulterioare, si pentru acel control intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare care sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the Order of the Minister of Public Finance no. 1917/2005 with all subsequent modifications and clarifications, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

La intocmirea situatiilor financiare, conducerea este responsabila sa evalueze abilitatea ASF de a-si desfasura activitatea conform principiului continuitatii activitatii si sa prezinte, daca este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activitatii si folosirea principiului continuitatii activitatii, mai putin in cazul in care conducerea intentioneaza sa lichideze ASF sau sa ii inceteze activitatea sau nu are nicio alternativa reala decat sa procedeze astfel.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the ASF's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate ASF or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Traducerea in limba engleza are doar scop informativ. Traducerea raportului trebuie citita impreuna cu situatiile financiare, luate in ansamblu. In situatiile in care informatiile, punctele de vedere si opiniile sunt susceptibile de interpretare, versiunea originala in limba romana a raportului nostru prevaleaza acestei traduceri.
English translation only for information purposes. The translation of the report should be read with the financial statements, as a whole. In all matters of interpretations of information, views or opinions, the original Romanian language version of our report takes precedence over this translation.

Persoanele responsabile cu guvernanta au responsabilitatea supravegherii procesului de raportare financiara a ASF.

Those charged with governance are responsible for overseeing the ASF's financial reporting process.

Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare **Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements**

Obiectivele noastre constau in obtinerea unei asigurari rezonabile privind masura in care situatiile financiare, luate in ansamblu, nu contin denaturari semnificative cauzate de eroare sau fraudă și de a emite un raport de audit care sa includa opinia noastra. Asigurarea rezonabila reprezinta un nivel ridicat de asigurare, insa nu este o garantie ca un audit desfasurat in conformitate cu standardele ISA va detecta intotdeauna o denaturare semnificativa, daca aceasta exista. Denaturarile pot fi cauzate fie de fraudă fie de eroare și sunt considerate semnificative daca se poate preconiza, in mod rezonabil, ca acestea, atat la nivel individual sau luate in ansamblu, vor influenta deciziile economice ale utilizatorilor, luate in baza acestor situatii financiare.

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditors' report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

Ca parte a unui audit in conformitate cu standardele ISA, ne exercitam rationamentul profesional si ne mentinem scepticismul profesional pe intreg parcursul auditului. De asemenea:

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- ▶ *Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare, cauzate fie de fraudă fie de eroare, stabilim si efectuam proceduri de audit care sa raspunda acestor riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adecvate pentru a constitui o baza pentru opinia noastra. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate include complicitate, falsuri, omisiuni intentionate, declaratii false sau evitarea controlului intern.*
- ▶ *Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.*

Traducerea in limba engleza are doar scop informativ. Traducerea raportului trebuie citita impreuna cu situatiile financiare, luate in ansamblu. In situatiile in care informatiile, punctele de vedere si opiniile sunt susceptibile de interpretare, versiunea originala in limba romana a raportului nostru prevaleaza acestei traduceri.
English translation only for information purposes. The translation of the report should be read with the financial statements, as a whole. In all matters of interpretations of information, views or opinions, the original Romanian language version of our report takes precedence over this translation.

RAPORTUL DE AUDIT

5

- ▶ Intelegem controlul intern relevant pentru audit pentru a stabili procedurile de audit adecvate in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficacitatii controlului intern al ASF.
- ▶ *Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the ASF's internal control.*
- ▶ Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate si rezonabilitatea estimarilor contabile si a prezentarilor aferente de informatii realizate de catre conducere.
- ▶ *Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.*
- ▶ Concluzionam asupra caracterului adecvat al utilizarii de catre conducere a principiului continuitatii activitatii si determinam, pe baza probelor de audit obtinute, daca exista o incertitudine semnificativa cu privire la evenimente sau conditii care ar putea genera indoilei semnificative privind capacitatea ASF de a-si continua activitatea. In cazul in care concluzionam ca exista o incertitudine semnificativa, trebuie sa atragem atentia, in raportul de audit, asupra prezentarilor aferente din situatiile financiare sau, in cazul in care aceste prezentari sunt neadecvate, trebuie sa ne modificam opinia. Concluziile noastre se bazeaza pe probele de audit obtinute pana la data raportului nostru de audit. Cu toate acestea, evenimente sau conditii viitoare pot determina ca ASF sa nu isi mai desfasoare activitatea in baza principiului continuitatii activitatii.
- ▶ *Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the ASF's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditors' report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditors' report. However, future events or conditions may cause ASF to cease to continue as a going concern.*
- ▶ Evaluam prezentarea, structura si continutul general al situatiilor financiare, inclusiv al prezentarilor de informatii, si masura in care situatiile financiare reflecta tranzactiile si evenimentele de baza intr-o maniera care realizeaza prezentarea fidela.
- ▶ *Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.*

Traducerea in limba engleza are doar scop informativ. Traducerea raportului trebuie citita impreuna cu situatiile financiare, luate in ansamblu. In situatiile in care informatiile, punctele de vedere si opiniile sunt susceptibile de interpretare, versiunea originala in limba romana a raportului nostru prevaleaza acestei traduceri.
English translation only for information purposes. The translation of the report should be read with the financial statements, as a whole. In all matters of interpretations of information, views or opinions, the original Romanian language version of our report takes precedence over this translation.

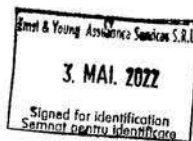
6

Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, obiectivele planificate și programarea în timp a auditului, precum și constatările semnificative ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului nostru.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

In numele,
On behalf of,

Ernst & Young Assurance Services SRL
Bd. Ion Mihalache 15-17, etaj 21, București, Romania
15-17, Ion Mihalache Blvd., floor 21, Bucharest, Romania
Inregistrat în Registrul Public electronic cu nr. FA77
Registered in the electronic Public Register under No. FA77

Nume Auditor / Partener: Alina Dimitriu
Name of the Auditor / Partner: Alina Dimitriu
Inregistrat în Registrul Public electronic cu nr. AF1272
Registered in the electronic Public Register under No. AF1272

București, Romania
Bucharest, Romania
3 mai 2022
3 May 2022

Traducerea în limba engleză are doar scop informativ. Traducerea raportului trebuie citită împreună cu situațiile financiare, luate în ansamblu. În situațiile în care informațiile, punctele de vedere și opiniile sunt susceptibile de interpretare, versiunea originală în limba română a raportului nostru prevalează acestei traduceri.
English translation only for information purposes. The translation of the report should be read with the financial statements, as a whole. In all matters of interpretations of information, views or opinions, the original Romanian language version of our report takes precedence over this translation.

12. Programul de activități al ASF pentru anul 2022

Programul de activități al ASF pentru anul 2022 a fost elaborat ținând cont de contextul unor schimbări de paradigmă la nivel european și global pentru implementarea unor reforme necesare în toate sectoarele de activitate, care să sprijine digitalizarea, tranziția verde și dezvoltarea durabilă. Recent, o nouă preocupare la nivel mondial, care afectează toate economiile, a devenit cumulul tensiunilor geopolitice care au escaladat ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei.

Anii precedenți au fost guvernați de provocări și evoluții fără precedent care au generat schimbări la nivelul cadrului de funcționare a piețelor financiare nebankare, dar și la nivelul întregului mediu social și economic existent. Incertitudinile se mențin ridicate și în perspectiva anului 2022, astfel încât capacitatea de adaptare la schimbările structurale rapide reprezintă o reală provocare, atât pentru entitățile din cadrul piețelor supravegheate, cât și pentru autoritățile de supraveghere, în general.

În acest context, este necesar ca atenția să fie îndreptată spre înregistrarea de progrese în domeniul supravegherii pentru toate cele trei sectoare, dar și spre adaptarea fluxurilor de lucru, pentru obținerea și gestionarea de date de calitate pentru entitățile reglementate. Astfel, transformarea digitală la nivelul autorității reprezintă un deziderat, atât pentru a îmbunătăți și simplifica fluxurile de lucru, dar și pentru a crește nivelul performanței la nivelul activităților de autorizare, reglementare și supraveghere.

PRIORITĂȚILE CHEIE PE AGENDA ASF ÎN ANUL 2022:

Finanțarea durabilă

dezvoltarea cadrului pentru monitorizarea respectării cerințelor de transparență cu privire la integrarea factorilor de mediu, sociali și de guvernanță (ESG) și a metodologiei de identificare a riscurilor ESG, pentru prevenirea riscului de dezinformare ecologică

Digitalizarea și inovația financiară

monitorizarea evoluției pachetului privind finanțele digitale și demararea măsurilor necesare pentru pregătirea transformării digitale a piețelor financiare nebankare; promovarea unei abordări coordonate și colaborarea cu autoritățile europene de supraveghere și participării pe piață pentru contracararea amenințărilor cibernetice și alte riscuri operaționale

Îmbunătățirea calității și eficienței actului de supraveghere

abordarea bazată pe riscuri, din perspectivă prudențială și de conduită, asigurarea conformității și revizuirea setului de instrumente pentru asigurarea convergenței cu cele mai bune practici europene

Protecția investitorilor și consumatorilor

obiectivul strategic în jurul căruia sunt organizate toate atribuțiile conferite de lege Autorității de Supraveghere Financiară este și în anul 2022 în centrul activităților ASF

Educația financiară

organizarea de programe și acțiuni dedicate publicului, creșterea nivelului de conștientizare al populației, colaborarea la nivel național cu autorități și instituții dedicate, acordarea de asistență tehnică părților interesate.

Complementar acestor obiective, o parte din proiectele deja demarate la nivelul ASF vor continua și în anul 2022 și vizează accelerarea demersurilor privind proiectarea și implementarea unei soluții integrate de “business intelligence”, bazată pe tehnologie blockchain, care să răspundă Strategiei ASF din punct de vedere al cerințelor de raportare și analiză de date.

Totodată, dezideratele privind întărirea capacității instituționale vizează ca, în anul 2022, ASF să fie recunoscută drept o organizație transparentă și deschisă dialogului, fermă în aplicarea legii, cu procese proactive și eficiente, menite să asigure stabilitatea financiară a piețelor supravegheate, dar și apărarea drepturilor investitorilor, asiguraților, participanților și beneficiarilor sistemului de pensii private. Programul de activități se subsumează obiectivelor strategice ale ASF pentru perioada 2021-2023 și totodată creează premisele pentru implementarea la nivelul Autorității a măsurilor propuse prin Planul de acțiune al UE pentru sprijinirea Uniunii Piețelor de Capital, dar și a pachetului legislativ privind finanțele digitale și a promovării finanțării durabile.

Obiectivele pe care Autoritatea și le asumă pot fi clasificate în priorități transversale (intersectoriale), acestea fiind abordate într-o manieră integrată, întrucât sunt incidente celor trei sectoare de supraveghere financiară, și priorități sectoriale, în funcție de specificul fiecăreia dintre cele trei piețe financiare nebancare, respectiv piața instrumentelor și investițiilor financiare, piața asigurărilor-reasigurărilor și piața pensiilor private.

PRIORITĂȚI TRANSVERSALE (INTERSECTORIALE)

Pornind de la obiectivul de promovare a stabilității financiare și având în vedere asigurarea convergenței și armonizarea unor reguli și practici la nivelul celor trei sectoare financiare, activitățile intersectoriale au dobândit o pondere importantă în cuprinsul activităților autorității și au ca scop principal construcția și dezvoltarea unui cadru integrat de funcționare a piețelor financiare supravegheate de ASF.

Contextul actual pune un accent deosebit pe crearea de valoare adăugată prin digitalizare și inovații tehnologice. Transformarea digitală a ASF și dezvoltarea abilităților digitale la nivelul angajaților devine astfel o necesitate. Avantajele transformării digitale (eficacitate, transparență și simplitate) conduc la o productivitate ridicată a proceselor care contribuie la creșterea gradului de performanță în toate domeniile de activitate ale ASF.

Sustenabilitatea și reziliența piețelor financiare nebancare

01. **Convergența în supraveghere** reprezintă un deziderat al Autorității de Supraveghere Financiară și totodată o temă care generează permanent nevoia de îmbunătățire și adaptare, ținând cont de tendințele existente la nivel european și nu numai. Consolidarea convergenței în supraveghere reprezintă un obiectiv important și pe agenda de lucru europeană, iar prioritatea ESMA și EIOPA în acest sens va fi menținerea unei culturi comune, convergente în ceea ce privește activitatea de supraveghere, bazată pe riscuri și axată pe rezultate. Astfel, manualul european comun de supraveghere va fi actualizat în permanență, prin elaborarea de îndrumări suplimentare, prin recomandări, orientări și opinii, la care va contribui și ASF, alături de autoritățile naționale competente din UE.

Finanțarea sustenabilă reprezintă o preocupare de actualitate la nivelul Uniunii Europene, fiind privită ca un tip de finanțare în sprijinul dezvoltării durabile a economiei în general, reducând în același timp presiunile asupra mediului și luând în considerare aspectele sociale și de guvernanță.

Ca urmare a complexității domeniului de activitate privind finanțarea durabilă, care implică schimbări legislative și modificarea modelelor de afaceri la nivelul tuturor categoriilor de entități reglementate pentru integrarea riscurilor de sustenabilitate, ASF a creat o structură internă distinctă, organizată sub forma unui grup de lucru intersectorial privind tranziția verde, printre responsabilitățile acesteia regăsindu-se: monitorizarea legislației europene incidente finanțării sustenabile și elaborarea proiectelor de acte normative pentru transpunere în legislația națională; dezvoltarea unui cadru privind identificarea și monitorizarea riscurilor privind tranziția verde din perspectiva entităților reglementate, în acord cu prevederile legale aplicabile; elaborarea periodică de analize privind evoluția finanțelor verzi pe piața financiară nebancaară din România; elaborarea de analize privind modalitatea de aplicare a reglementărilor în domeniu și perspectivele privind finanțarea durabilă pe termen lung.

Demersurile întreprinse de entitățile cărora li se adresează recomandările emise de ASF la finalul anului 2021, vor fi comunicate la sfârșitul semestrului I 2022 în vederea evaluării și, după caz, pentru inițierea unor acțiuni ulterioare pentru dezvoltarea cadrului necesar respectării cerințelor de transparență cu privire la integrarea factorilor de mediu, sociali și de guvernanță (ESG) și a metodologiei de identificare a riscurilor ESG, precum și pentru prevenirea riscului de dezinformare ecologică (greenwashing).

Obiectivele pe care le avem în vedere cu privire la digitalizare sunt dublate de demersurile care se desfășoară la nivelul autorității conform noilor direcții de acțiune și instrumentele de reglementare și supraveghere existente la nivel european în materie de digitalizare. Pentru atingerea obiectivelor de digitalizare, ASF va analiza și va implementa noul cadru de reglementare propus la nivelul Uniunii Europene, prin **Pachetul de finanțe digitale**, în prezent aflat în stadiu final de negociere. Pachetul de măsuri este menit să faciliteze și să sprijine potențialul finanțelor digitale în ceea ce privește inovarea și concurența, reducând în același timp riscurile care decurg din folosirea acestora. Pachetul include o nouă strategie privind finanțele digitale pentru sectorul financiar al UE, cu scopul de a se asigura că Uniunea Europeană adoptă revoluția digitală și că o stimulează cu ajutorul firmelor europene inovatoare, astfel încât consumatorii și companiile europene să se poată bucura de beneficiile finanțelor digitale și să devină împreună un mediu competitiv pentru piața asiatică și americană.

Pachetul de finanțe digitale elaborat la nivelul UE include o strategie de finanțare digitală, precum și propuneri legislative privind piețele de criptoactive și reziliența operațională digitală. Obiectivul UE este de a crea un sector financiar competitiv care să ofere consumatorilor acces la produsele financiare inovatoare, asigurând în același timp standardele necesare asigurării protecției consumatorilor și stabilității financiare.

Cele trei proiecte legislative care vin în sprijinul inovației financiare și digitalizării și care vor fi avute în atenție în scopul implementării începând cu anul 2022 sunt următoarele:

- ▷ MiCA (Markets in Crypto Assets Regulation) – reglementează emiterea și tranzacțiile cu criptoactive, în contextul în care tranzacționarea acestora înregistrează volume tot mai mari în perioada recentă, urmărindu-se astfel o abordare armonizată la nivelul UE și limitarea activităților de fraudă și manipulare a pieței criptoactivelor.
- ▷ DORA (Digital Operational Resilience Act) – va institui un cadru detaliat și cuprinzător privind reziliența operațională digitală pentru entitățile financiare din UE, care va aprofunda dimensiunea digitală a gestionării riscurilor.
- ▷ Regim-pilot DLT (Distributed Ledger Technology) – proiectul de regulament se referă la un regim-pilot pentru infrastructurile pieței bazate pe tehnologia registrelor distribuite (DLT) și vizează implementarea a patru obiective generale și conexe: securitatea juridică, sprijinirea inovării, protecția consumatorilor și a investitorilor, precum și integritatea pieței și asigurarea stabilității financiare

Consolidarea încrederii în piețele de produse financiare nebancare

02. Una dintre direcțiile strategice de acțiune pentru consolidarea încrederii în piețele financiare este **promovarea educației financiare**, concept pe care îl adaptăm și îl îmbunătățim anual, pentru a veni în sprijinul nevoilor consumatorilor de produse financiare, a profesioniștilor din piață, dar și a mediului academic. O piață financiară dezvoltată și matură se sprijină pe consumatori și participanți educați și informați.

În 2022, ASF va continua programele sale, contribuind permanent la îmbunătățirea parteneriatului pe care îl are cu mediul preuniversitar și cu mediul academic, elevii și studenții fiind beneficiari ai colaborărilor multianuale. Programele și campaniile de educație financiară pe care ASF le dezvoltă susțin obiectivele strategice ale autorității și contribuie la consolidarea piețelor financiare nebancare, pentru viitor. În anul 2022, vom pune un accent deosebit pe realizarea de programe și campanii integrate, în care ASF este catalizator al participării piețelor financiare nebancare pentru a urmări scopul comun de a contribui la creșterea nivelului de educație financiară și de conștientizare a populației în acest sens.

Următoarele direcții de acțiune au fost identificate pentru a fi abordate în perioada următoare în cadrul programelor de educație financiară ale Autorității:

- ▷ Se vor crea resurse educaționale noi, adresate tuturor categoriilor de public țintă;
- ▷ Activitatea de educație financiară în anul 2022 va susține inițiativa Comisiei Europene care recomandă statelor membre organizarea de activități care să susțină Anul Tineretului, așa cum este declarat acest an;
- ▷ O altă direcție de acțiune pentru 2022 o reprezintă educația financiară în contextul construcției pieței unice de capital, care implică realizarea de programe educaționale, identificarea nevoilor de educație și crearea unor instrumente de măsurare și evaluare;

- ▷ Nevoia de informare a populației adulte va fi abordată prin campanii de informare, conștientizare și educație financiară, particularizate pe produse financiare sau pe nevoile consumatorilor adulți, în format hibrid.

În anul 2022, ne propunem sporirea încrederii consumatorilor în rolul autorității și în acest sens, suplimentar măsurilor ferme ce vor fi dispuse în cazul identificării unor practici care nu corespund cerințelor legale. De asemenea, vom continua asigurarea unei bune reprezentări în derularea relațiilor cu publicul a ASF, în condiții de siguranță atât pentru publicul extern, cât și pentru personalul ASF, în contextul menținerii unor restricții generate de criza sanitară. Prin urmare, vom menține deschis și funcțional un canal de comunicare bidirecțional, interactiv, prin care se va realiza și informarea Autorității asupra opiniilor consumatorilor cu care interacționează direct.

Cu ajutorul liniei telefonice gratuite – Telveverde – se vor derula în continuare activitățile de informare, la solicitarea publicului, cu privire la caracteristicile produselor și serviciilor financiare nebankare de care consumatorii sunt interesați, în legătură cu cadrul legal aferent și condițiile și procedurile legale necesar a fi îndeplinite în realizarea intereselor acestora.

În același scop, vor fi menținute și mecanismele de protecție și soluționare alternativă a litigiilor, urmărindu-se, pe lângă identificarea soluției pentru aspecte reclamate de petenți, și identificarea și monitorizarea permanentă a deficiențelor constatate în activitatea entităților supravegheate, în scopul stabilirii măsurilor care se impun pentru remedierea lor.

Cooperarea cu autoritățile europene de supraveghere și relațiile internaționale

03. Pentru anul 2022, programul de activități al Autorității de Supraveghere Financiară este în concordanță cu documentele strategice elaborate de autoritățile de supraveghere la nivel european și își propune să contribuie permanent la activitățile acestor autorități, implicându-se activ în elaborarea și adoptarea documentelor emise de ESMA și EIOPA, ce au ca scop sprijinirea activităților Comisiei Europene.

În ceea ce privește prioritățile strategice de supraveghere la nivelul Uniunii Europene (Union Strategic Supervisory Priorities - USSPs), autoritățile europene au identificat următoarele priorități relevante pe care le vor evalua în raport cu autoritățile naționale competente:

- ▷ EIOPA – sustenabilitatea modelului de afaceri și proiectarea adecvată a produsului;
- ▷ ESMA – costurile și performanța pentru produsele de investiții cu amănuntul și calitatea datelor de piață.

O altă prioritate strategică comună, pe termen lung, pentru ESMA și EIOPA, este legată de proiectul privind Uniunea Piețelor de Capital (CMU – Capital Markets Union). În ceea ce privește măsurile în contextul CMU, activitățile specifice ale ASF vor include, printre altele, o serie de măsuri care vizează: protecția investitorilor, educația financiară, transparența etc. În acest context, ASF se va implica în elaborarea legislației de nivel II pentru actele legislative deja adoptate ca parte a inițiativei CMU și va contribui la revizuirile planificate ale actelor majore adoptate ca parte a agendei de criză post-financiară.

Autoritățile europene ESMA și EIOPA vor continua să monitorizeze impactul pandemiei COVID-19 asupra piețelor financiare. Această activitate va fi sprijinită de ASF, atât prin furnizarea de date, cât și prin expertiza personalului, având în vedere interesul ASF în gestionarea eficientă a impactului crizei și în redresarea economiei la nivel european.

Tot din perspectiva abordării unitare a reglementării și supravegherii la nivel european, grupurile de lucru organizate în cadrul Consiliului UE asigură sprijin tehnic pentru negocierea prevederilor europene aplicabile pe întreg teritoriul Uniunii. În acest sens, ASF se va implica în discuțiile privind elaborarea legislației europene și va contribui ulterior la transpunerea și implementarea în legislația națională a prevederilor cu incidență asupra sectorului financiar nebancaar.

În anul 2022, ASF este implicată alături de alte autorități din România, Olanda și Lituania în derularea proiectului demarat la sfârșitul anului 2021 - Proiectul de asistență tehnică pentru Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) din Republica Moldova, în cadrul programului de Twinning al Comisiei Europene „Strengthening supervision, corporate governance and risk management in the financial sector” – dedicat consolidării supravegherii, guvernantei corporative și sistemului de management al riscului în sectorul financiar din Republica Moldova. Experții ASF vor acorda asistență în cadrul componentei „Dezvoltarea și punerea în aplicare a unui nou cadru legal privind supravegherea sectorului asigurărilor și asigurărilor RCA, aliniat la prevederile comunitare”.

PRIORITĂȚI SECTORIALE

Actualizarea cadrului de reglementare

Tendențele de reglementare actuale orientează elaborarea de reglementări către cele bazate pe principii (principle-based regulation), astfel încât paradigma reglementărilor care instituie reguli (rule-based approach) să fie devansată.

Prin reglementările integrate pe care urmează să le elaborăm pe parcursul anului 2022, vizăm dezvoltarea și actualizarea legislației secundare existente, dar și armonizarea cadrului legislativ cu privire la inițiativele europene pe care urmează să le implementăm în anii următori. Aici avem în vedere pachetul privind finanțele digitale, legislația privind durabilitatea în sectorul investițiilor financiare, finanțele verzi, dar și revizuirea actelor normative privind cadrul legal aferent măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului prin intermediul sectoarelor financiare supravegheate de ASF.

Noile prevederi legale privind finanțarea durabilă creează o serie de responsabilități de informare pentru entitățile supravegheate, drept pentru care ASF a emis o serie de recomandări la finalul anului 2021 privind abordarea prudentă a riscului climatic.

Pentru anul 2022, ASF își propune să analizeze oportunitatea flexibilizării cerințelor prudențiale privind finanțele verzi, în linie cu preocupările similare de la nivel european. Acțiunile întreprinse până în acest moment au vizat transpunerea unor prevederi legale incidente finanțărilor durabile, precum și supravegherea măsurilor obligatorii din regulamentele europene din această zonă.

Măsurile întreprinse de Comisia Europeană privind finanțarea durabilă au condus la adoptarea unor acte legislative ce urmează a fi completate cu standarde tehnice și acte delegate. De asemenea, se află în stadiu avansat de negociere pachetul legislativ privind finanțele digitale. Ambele pachete legislative – finanțele verzi și finanțele digitale - au incidență atât asupra activităților entităților financiare nebancare supravegheate de ASF, cât și asupra responsabilităților și competențelor ASF. În acest context, în cursul anului 2022, în funcție de evoluția adoptării actelor normative la nivel european, precum și în urma analizelor efectuate cu privire la impactul acestora, vom emite, după caz, reglementări integrate sau sectoriale.

De asemenea, în anul 2022, ASF va elabora sau, după caz, va actualiza actele normative integrate în vederea aplicării directivelor europene, a standardelor tehnice, precum și a ghidurilor elaborate la nivelul autorităților europene ESMA, EIOPA, EBA.

În anul 2022, activitățile de reglementare la nivelul **sectorului instrumente și investiții financiare** vizează, în principal:

- ▷ finalizarea proiectului de regulament comun ASF/BNR de modificare a Regulamentului ASF/BNR nr. 10/4/2018 privind protejarea instrumentelor financiare și a fondurilor care aparțin clienților, obligațiile de guvernanță a produsului și normele aplicabile la acordarea sau primirea de onorarii, comisioane sau alte tipuri de beneficii pecuniare sau nepecuniare, în vederea transunerii Directivei Delegate (UE) 2021/1269 a Comisiei din 21 aprilie 2021 de modificare a Directivei delegate (UE) 2017/593 în ceea ce privește integrarea factorilor de durabilitate în obligațiile de guvernanță a produsului, cu termen de transpunere 21.08.2022 și termen de aplicare 22.11.2022;
- ▷ actualizarea unor acte normative pentru a asigura adaptarea legislației secundare existente la modificările ce se produc la nivelul legislației specifice primare (vor fi analizate prevederile Regulamentului ASF nr. 13/2018 privind locurile de tranzacționare și ale Regulamentului ASF nr. 5/2019 privind reglementarea unor dispoziții referitoare la prestarea serviciilor și activităților de investiții conform Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare din perspectiva modificărilor ce vor fi aduse Legii nr. 126/2018);
- ▷ consolidarea și armonizarea cadrului de reglementare aplicabil organismelor de plasament colectiv și operațiunilor cu instrumente financiare;
- ▷ continuarea demersurilor necesare în vederea adoptării cu celeritate a proiectului de Lege privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1503 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937 - acest proiect de lege conține, în principal, prevederi cu privire la autoritatea competentă, regimul sancționatoriu și cooperarea dintre autoritățile competente la nivel UE, în vederea aplicării corespunzătoare a regulamentului european;

- ▷ continuarea demersurilor necesare adoptării cu celeritate a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital și pentru modificarea și completarea Legii nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață;
- ▷ continuarea demersurilor necesare adoptării cu celeritate a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital ce are în vedere transpunerea la nivel național a prevederilor Directivei (UE) 2021/1270 a Comisiei din 21 aprilie 2021 de modificare a Directivei 2010/43/UE în ceea ce privește riscurile legate de durabilitate și factorii de durabilitate de care trebuie să țină seama organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM);
- ▷ realizarea unor modificări și completări ale legislației primare aplicabile emitenților de instrumente financiare, în concordanță cu evoluțiile recente existente pe piața de capital, respectiv cu luarea în considerare a unor propuneri transmise din partea participanților la piață, în contextul dialogului permanent purtat de ASF cu entitățile reprezentative din industrie;
- ▷ continuarea procesului de revizuire a legislației primare și secundare în domeniul OPC/SAI/AFIA (ex. Legea nr. 243/2019, Regulamentul nr. 9/2014, Regulamentul nr. 7/2020) cu scopul simplificării, standardizării și debirocratizării procesului de autorizare/înregistrare a acestor entități, scopul final fiind acela de implementare a unor măsuri pentru dezvoltarea corespunzătoare a acestui sector, în concordanță cu cele mai bune practici comunitare, cu recomandările și orientările emise de organismele europene, dar și cu solicitările fundamentate ale participanților la piață;
- ▷ revizuirea legislației aplicabile în domeniul contabil (Norma ASF nr. 39/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, precum și Fondului de Compensare a Investitorilor), prin asigurarea transpunerii în cadrul acestei legislații a prevederilor Directivei 2021/2101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit;
- ▷ revizuirea cadrului legal cu privire la determinarea impozitului pe câștigul de capital obținut din transferul titlurilor de valoare, ca urmare a modificărilor și completărilor ce sunt aduse Codului fiscal în acest sens.

În anul 2022, urmează ca activitatea de reglementare în **sectorul asigurări-reasigurări** să se concentreze pe următoarele proiecte de legislație primară și secundară:

- ▷ modificarea/completarea legislației privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor;
- ▷ modificarea/completarea legislației privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie;
- ▷ modificarea/completarea legislației privind autorizarea și supravegherea activității de

asigurare și reasigurare:

- ▷ modificarea/completarea legislației privind distribuția de asigurări;
- ▷ modificarea legislației primare privind redresarea financiară, falimentul, dizolvarea și lichidarea voluntară în activitatea de asigurări și elaborarea legislației secundare corespunzătoare;
- ▷ actualizarea reglementărilor privind autorizarea societăților și desfășurarea activității de asigurare și reasigurare;
- ▷ actualizarea reglementărilor privind funcționarea asigurătorilor supravegheați conform regimului național;
- ▷ elaborarea reglementărilor privind aplicarea regimului Solvabilitate II la nivel de societate – unificare și dezvoltare ghiduri EIOPA - cerințe cantitative și calitative;
- ▷ elaborarea reglementărilor privind aplicarea regimului Solvabilitate II la nivel de grup – unificare ghiduri EIOPA - cerințe cantitative și calitative;
- ▷ finalizarea demersurilor referitoare la reglementările privind asigurările de garanții;
- ▷ modificarea reglementărilor privind Fondul de garantare a asiguraților;
- ▷ actualizarea reglementărilor privind standardele internaționale de raportare financiară;
- ▷ reevaluarea formulei standard a cerințelor de capital pentru riscul de catastrofă naturală;
- ▷ evaluarea tratamentului prudențial pentru elementele de activ și pasiv asociate în mod substanțial cu obiective de mediu și/sau sociale;
- ▷ evaluarea caracterului adecvat al tratamentului prudențial bazat pe risc a produselor de asigurare care implică măsuri de adaptare la schimbările climatice și analizarea posibilității de a lua măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice bazate pe risc prin intermediul măsurilor de (re)asigurare;
- ▷ practicile de subscriere și conceperea de produse inovatoare;
- ▷ recomandări privind supravegherea utilizării scenariilor de risc legate de schimbările climatice în cadrul ORSA;
- ▷ integrarea Regulamentului privind taxonomia în cerințele aplicabile asigurătorilor;
- ▷ elaborarea unor recomandări suplimentare privind indicatorii-cheie de performanță pentru activitățile sustenabile din punct de vedere ecologic ale asigurătorilor în temeiul articolului 8 din Regulamentul privind taxonomia.

Pentru actualizarea cadrului normativ aplicabil **sectorului sistemului pensiilor private** în anul 2022, vor fi analizate și prelucrate informațiile și concluziile desprinse din următoarele aspecte:

- ▷ stadiul de dezvoltare a pieței fondurilor de pensii private;
- ▷ creșterea volumului de active;
- ▷ evoluțiile de reglementare europeană sectorială și intersectorială, precum și identificarea nevoilor și așteptărilor participanților;
- ▷ dialogul cu părțile interesate, bunele practici, îndrumările, studiile și lucrările de cercetare elaborate de organisme care au expertiză în domeniu (ex. G20, FMI, Banca Mondială, BERD, IOPS, EIOPA);
- ▷ continuarea demersurilor pentru adoptarea Legii privind plata pensiilor private, care va avea drept scop aducerea unei completări esențiale a cadrului legal aplicabil pensiilor private.

Consolidarea funcțiilor de supraveghere prudențială și a conduitei

Obiectivele prioritare aferente anului 2022, subsecvente activităților de supraveghere și control, au ca scop principal asigurarea funcționării corecte și ordonate a piețelor de instrumente financiare, asigurări-reasigurări și a sistemului de pensii private, identificarea și administrarea riscurilor specifice unor categorii de entități și/sau operațiuni și asigurarea protecției investitorilor și a consumatorilor de produse și servicii financiare.

În acest sens, acțiunile de supraveghere și control vor fi abordate atât din perspectivă prudențială, cât și din perspectiva conduitei entităților, pentru ambele abordări fiind vizate componenta de conformitate, dar și cea de risc. Pentru valorificarea rezultatelor acestor acțiuni de supraveghere și control, ne propunem, pe lângă aplicarea măsurilor corective necesare, acolo unde va fi cazul, intensificarea dialogului cu entitățile reglementate în vederea adoptării unor măsuri preventive și a unei conduite corecte și în acord cu cele mai bune practici.

Acțiunile de supraveghere și control ce vor fi abordate în cadrul **sectorului instrumente și investiții financiare** vizează următoarele:

- ▷ consolidarea aplicării principiilor și tehnicilor aferente metodei de supraveghere bazate pe riscuri RBS (risk-based supervision) și intensificarea acțiunilor de supraveghere și control la entitățile cuprinse în categorii și profile de risc ridicat;
- ▷ continuarea aplicării unor teste de stres pentru identificarea unor tendințe, riscuri sau practici care se abat de la respectarea cerințelor legale;
- ▷ realizarea unor exerciții tematice la nivelul unor categorii de entități sau prin stabilirea unui eșantion reprezentativ pentru evaluarea unor principii sau reguli stabilite de cadrul normativ în vigoare;
- ▷ evaluarea abordărilor privind integrarea riscurilor de sustenabilitate în activitatea și operațiunile desfășurate de entitățile reglementate;
- ▷ evaluarea riscurilor generate de utilizarea inovațiilor bazate pe tehnologie;
- ▷ adaptarea tehnicilor de supraveghere și control la noile tendințe determinate de promovarea și adoptarea finanțelor digitale și a finanțelor verzi;
- ▷ dezvoltarea și accentuarea utilizării mecanismelor și instrumentelor de intervenție timpurie, prin integrarea riscurilor macro-prudențiale în cadrul analizelor efectuate;
- ▷ asigurarea punerii în concordanță cu prevederile legale ale documentelor privind inițierea, aprobarea, derularea ofertelor publice de cumpărare, preluare și vânzare ale operațiunilor corporative;
- ▷ asigurarea drepturilor ce decurg din calitatea de acționar și urmărirea respectării obligațiilor privind inițierea și derularea ofertelor publice de preluare obligatorie;
- ▷ conformitatea situațiilor financiare ale emitenților cu standardele de raportare financiară internaționale (IFRS);
- ▷ implementarea cerințelor de raportare ESEF;
- ▷ asigurarea informării corespunzătoare a acționarilor/investitorilor cu privire la operațiunile desfășurate în legătură cu și de către emitenții de valori mobiliare din perspectiva obligațiilor de raportare curentă/periodică;
- ▷ monitorizarea respectării obligațiilor de informare, transparență și raportare.

Acțiunile de supraveghere și control ce vor fi abordate în cadrul **sectorului instrumente și investiții**

financiare vizează următoarele:

- ▷ consolidarea aplicării principiilor și tehnicilor aferente metodei de supraveghere bazate pe riscuri RBS (risk-based supervision) și intensificarea acțiunilor de supraveghere și control la entitățile cuprinse în categorii și profile de risc ridicat;
- ▷ continuarea aplicării unor teste de stres pentru identificarea unor tendințe, riscuri sau practici care se abat de la respectarea cerințelor legale;
- ▷ realizarea unor exerciții tematice la nivelul unor categorii de entități sau prin stabilirea unui eșantion reprezentativ pentru evaluarea unor principii sau reguli stabilite de cadrul normativ în vigoare;
- ▷ evaluarea abordărilor privind integrarea riscurilor de sustenabilitate în activitatea și operațiunile desfășurate de entitățile reglementate;
- ▷ evaluarea riscurilor generate de utilizarea inovațiilor bazate pe tehnologie;
- ▷ adaptarea tehnicilor de supraveghere și control la noile tendințe determinate de promovarea și adoptarea finanțelor digitale și a finanțelor verzi;
- ▷ dezvoltarea și accentuarea utilizării mecanismelor și instrumentelor de intervenție timpurie, prin integrarea riscurilor macro-prudențiale în cadrul analizelor efectuate;
- ▷ asigurarea punerii în concordanță cu prevederile legale ale documentelor privind inițierea, aprobarea, derularea ofertelor publice de cumpărare, preluare și vânzare ale operațiunilor corporative;
- ▷ asigurarea drepturilor ce decurg din calitatea de acționar și urmărirea respectării obligațiilor privind inițierea și derularea ofertelor publice de preluare obligatorie;
- ▷ conformitatea situațiilor financiare ale emitenților cu standardele de raportare financiară internațională (IFRS);
- ▷ implementarea cerințelor de raportare ESEF;
- ▷ asigurarea informării corespunzătoare a acționarilor/investitorilor cu privire la operațiunile desfășurate în legătură cu și de către emitenții de valori mobiliare din perspectiva obligațiilor de raportare curentă/periodică;
- ▷ monitorizarea respectării obligațiilor de informare, transparență și raportare.

Printre acțiunile specifice de supraveghere și control ce vor fi demarate de către **sectorul asigurări-**

reasigurări în anul 2022 enumerăm:

- ▷ monitorizarea implementării măsurilor și a recomandărilor auditorilor din rapoartele BSR ce va conduce la îmbunătățirea cadrului de control intern al activității desfășurate de societățile de asigurare și a calității privind respectarea cadrului legislativ Solvabilitate II;
- ▷ continuarea activităților de supraveghere prudențială în baza noului cadru de supraveghere bazat pe evaluarea riscurilor, ținându-se cont și de obiectivele strategice stabilite la nivel european (USSP), respectiv concentrarea pe analiza activității societăților de asigurare din perspectiva sustenabilității modelului de afaceri;
- ▷ elaborarea/revizuirea planului anual de supraveghere bazat pe evaluarea riscurilor și desfășurarea acțiunilor/activităților de supraveghere stabilite ținând cont de prioritățile strategice la nivel european, de rezultatele BSR și de clasificarea societăților ce permite o mai bună alocare a resurselor;
- ▷ evaluarea periodică a societăților de asigurare și/sau reasigurare în funcție de riscurile și impactul pe care acestea l-ar putea avea asupra asiguraților și/sau beneficiarilor contractelor de asigurare, pe piața de asigurări din România;

- ▷ activități specifice de supraveghere dedicate evoluției activității de asigurări RCA, parte semnificativă a pieței românești a asigurărilor;
- ▷ monitorizarea în continuare a impactului crizei COVID-19 și a riscurilor suplimentare generate de pandemie;
- ▷ participarea activă în cadrul proiectelor desfășurate la nivel european și în cadrul Colegiilor de supraveghere ale grupurilor de asigurări în care ASF este membră;
- ▷ evaluarea periodică a societăților de asigurare în funcție de riscurile de conduită identificate și de impactul pe care acestea și produsele pe care le creează și le distribuie l-ar putea avea asupra clienților de produse de asigurare, pe piața de asigurări din România;
- ▷ verificarea modului în care societățile de asigurare respectă cerințele cu privire la conduita acestora în relația cu clienții de produse de asigurare, precum și cerințele referitoare la supravegherea și guvernanta produselor de asigurare, așa cum sunt prevăzute de legislația în vigoare, în vederea aplicării unor politici și practici corecte în desfășurarea activității acestora;
- ▷ verificarea modului de implementare de către societățile de asigurare a noilor machete de raportare aplicabile începând cu trimestrul al III-lea al anului 2021, conform Normei ASF nr. 22/2021 privind distribuția de asigurări;
- ▷ efectuarea și transmiterea evaluărilor pe aria de conduită, solicitate la nivelul colegiilor de supraveghere, transmiterea de informații și participarea la întâlnirile colegiilor de supraveghere în care ASF este membră;
- ▷ transmiterea de informații, precum și participarea în cadrul comitetelor de lucru înființate la nivelul EIOPA;
- ▷ verificarea modului în care societățile de asigurare se conformează cadrului legal aplicabil în soluționarea cererilor de despăgubire și a dosarelor de daună, pentru asigurarea de practici corecte în desfășurarea activității acestora, astfel încât drepturile asiguraților/persoanelor prejudiciate să fie respectate;
- ▷ ormularea de recomandări conducerilor entităților supravegheate în vederea remedierii deficiențelor identificate din activitatea de soluționare a petițiilor;
- ▷ dispunerea/propunerea de măsuri și remedierea situațiilor de neconformitate în cazul identificării unor încălcări ale prevederilor legislației în vigoare.

Acțiunile de supraveghere și control la nivelul **sectorului sistemului pensiilor private** planificate în 2022 vizează în primul rând derularea acțiunilor de control periodic desfășurate cu frecvență anuală, potrivit legislației în vigoare.

Abordarea activităților de supraveghere și control este dezvoltată pe cele două componente de risc și de conformitate, iar, în cazul identificării unor abateri de la legislația în vigoare, se vor dispune, după caz, fie remedierea situațiilor de neconformitate, fie emiterea de măsuri și recomandări în vederea îmbunătățirii fluxurilor și procedurilor de lucru și a diminuării riscurilor.

Un aspect important în activitatea de supraveghere vizează verificarea modului în care funcționează sistemul de guvernanta corporativă și respectiv sistemul de control intern al fiecărei entități, cu scopul de a identifica dacă politicile și procedurile elaborate de către acestea sunt adecvate în raport cu volumul și complexitatea activității și sunt aplicate în permanență.

În cadrul acțiunilor desfășurate în anul 2022, vor fi, de asemenea, evaluate demersurile întreprinse de administratorii fondurilor de pensii private pentru integrarea riscurilor de sustenabilitate conform recomandărilor ASF pentru abordarea prudentă a riscului climatic.

Totodată, în ceea ce privește activitatea de supraveghere, verificarea modului de informare a participanților și beneficiarilor cu privire la evoluția activelor fondurilor de pensii și a valorii activului personal, se constituie ca un element important de protejare a intereselor participanților și beneficiarilor și de creștere a încrederii în sistemul de pensii private, în ansamblul său.

SECȚIUNEA II – Evoluția piețelor financiare nebancare în anul 2021

13. Contextul macroeconomic și internațional

13.1. Contextul macroeconomic

Debutul anului 2022 a adus în prim-plan noi incertitudini și provocări pe plan economic, social și politic, ca urmare a apariției noii variante de coronavirus, Omicron, dar și pe fondul escaladării tensiunilor geopolitice și a conflictului militar dintre Rusia și Ucraina. În acest context, restricțiile impuse de state în perioada ianuarie-februarie, iar, ulterior, lansarea operațiunii militare de către Federația Rusă în Ucraina reprezintă riscuri la adresa perspectivelor de redresare și consolidare a economiilor statelor în anul 2022.

Fondul Monetar Internațional a revizuit în scădere în luna ianuarie a anului curent **estimările privind creșterea economică globală aferentă anului 2022 la 4,4%** (de la 4,9% anterior, World Economic Outlook, octombrie 2021), pe fondul modificării prognozelor privind creșterea produsului intern brut al celor mai mari 2 economii. În ceea ce privește SUA, creșterea economică a fost revizuită descendent (-1,2 pp), la 4% în anul 2022, indicând și o atenuare a ritmului de creștere față de anul precedent - estimările privind creșterea economică a SUA în 2021 fiind de 5,6%. În cazul Chinei, estimările privind creșterea PIB în anul 2022 au fost revizuite în sens negativ, cu 0,8 pp în scădere față de prognoza de toamnă a FMI (octombrie 2021). Conform FMI, în ceea ce privește economia Chinei, îngrijorările ce au condus la scăderea estimărilor au fost cele referitoare la perturbările induse de pandemie legate de politica de toleranță zero față de COVID-19 și stresul financiar prelungit în rândul dezvoltatorilor imobiliari.

Conform previziunilor economice din iarna anului 2022, Comisia Europeană estimează o creștere de 4,0% atât a economiei din zona euro, cât și a economiei UE, în anul curent, o revizuire în ușoară scădere (-0,3 pp) față de prognoza anterioară. Conform Comisiei Europene, produsul intern brut al României va crește cu 4,2% în anul 2022, de asemenea o revizuire în sens negativ (față de 5,1%: previziunile economice din toamna anului 2021).

Pe plan local, Comisia Națională de Strategie și Prognoză a revizuit în scădere prognoza economică privind creșterea produsului intern brut pentru anul 2022, la 4,3% (de la 4,6% conform prognozei de toamnă 2021 a CNSP). Estimările privind rata de creștere a PIB-ului pentru anul precedent au fost revizuite, de asemenea, în sens descendent cu 0,8 puncte procentuale de la 7% (prognoza CNSP de toamnă) la 6,2%.

Potrivit datelor publicate de Eurostat, în trimestrul IV 2021, PIB-ul ajustat sezonier a crescut cu 0,3% în zona euro, respectiv cu 0,4% în UE comparativ cu trimestrul anterior. Față de aceeași perioadă a anului anterior, PIB-ul ajustat sezonier s-a majorat cu 4,6% în zona euro, respectiv cu 4,8% în UE în trimestrul IV 2021. Pentru anul 2021, PIB-ul ajustat sezonier a crescut cu 5,3% atât în zona euro, cât și în UE, după o scădere de 6,4% în zona euro și de 5,9% în UE, în anul 2020.

Conform datelor publicate de INS, pe plan local, produsul intern brut a crescut cu 5,9% (serie brută) în anul 2021 comparativ cu anul 2020. Față de perioada similară a anului anterior, în trimestrul IV 2021, produsul intern brut al României a înregistrat o creștere cu 2,4% pe seria brută, respectiv de 3,9% pe seria ajustată sezonier.

Tabel 1 Evoluția PIB (%) și a prognozei PIB (%) în perioada 2019 – 2022

Regiune/ țară	2019	T1 2020	T2 2020	T3 2020	T4 2020	2020	T1 2021	T2 2021	T3 2021	T4 2021	2021	Comisia Europeană		FMI*	
												2021f	2022f	2021f	2022f
Zona euro	1,6	-3,2	-14,6	-4,0	-4,3	-6,4	-0,9	14,6	4,0	4,6	5,3	5,3	4,0	5,2	3,9
Germania	1,1	-1,9	-11,3	-3,7	-2,9	-4,6	-2,8	10,4	2,9	1,8	2,9	2,8	3,6	2,7	3,8
Spania	2,1	-4,3	-21,5	-8,7	-8,8	-10,8	-4,1	17,8	3,5	5,5	5,0	5,0	5,6	4,9	5,8
Franța	1,8	-5,5	-18,6	-3,6	-4,3	-7,9	1,7	19,0	3,5	5,4	7,0	7,0	3,6	6,7	3,5
Italia	0,5	-6,4	-18,5	-5,4	-6,1	-9,0	0,1	17,6	3,9	6,2	6,6	6,5	4,1	6,2	3,8
Bulgaria	4,0	-0,8	-7,9	-4,4	-3,3	-4,4	-1,4	7,4	5,0	4,7	4,2	4,0	3,7	4,5	4,4
Croația	3,5	1,0	-14,1	-10,7	-7,3	-8,1	-0,4	16,9	15,3	9,9	10,4	10,5	4,8	6,3	5,8
Ungaria	4,6	1,6	-13,2	-4,4	-3,5	-4,7	-1,3	17,7	6,5	7,0	7,1	6,5	5,0	7,6	5,1
Polonia	4,7	2,2	-7,8	-1,9	-2,6	-2,5	-1,1	10,9	5,5	7,6	5,7	5,7	5,5	5,1	5,1
România	4,2	2,6	-8,7	-5,1	-2,2	-3,7	-0,5	12,7	8,0	3,9	5,9	6,3	4,2	7,0	4,8

Sursa: Eurostat, serii ajustate sezonier, modificare față de aceeași perioadă a anului anterior, prognoza de iarnă a CE 2022, World Economic Outlook – octombrie 2021, FMI, *datele ref. la Zona euro, Germania, Spania, Franța și Italia au fost actualizate conform World Economic Outlook – ianuarie 2022.

Inflație în creștere

Majorarea prețurilor energiei, perturbările în lanțurile globale de aprovizionare concomitent cu o creștere susținută pe latura cererii (cu un consum orientat preponderent spre bunuri) și politicile monetare și fiscale acomodative au indus presiuni inflaționiste la nivel global pe parcursul anului 2021.

În ceea ce privește inflația, așteptările sunt în sensul persistenței unor rate anuale ridicate pe o perioadă mai lungă de timp față de cum se anticipase inițial, în contextul în care vor continua la nivel global întreruperile în lanțurile de aprovizionare și prețurile ridicate ale energiei. Cu toate acestea, pe măsură ce efectele pandemiei se vor diminua, concomitent cu o reducere a perturbărilor în lanțurile de aprovizionare și o reorientare a cererii dinspre consumul de bunuri către servicii, întărite de înăsprirea politicilor monetare, este de așteptat că ratele ridicate ale inflației vor mai scădea.

În luna februarie 2022, rata anuală a inflației (IAPC) a zonei euro s-a situat la un nivel de 5,9%, înregistrând o creștere semnificativă față de aceeași perioadă a anului anterior (februarie 2021: 0,9%). Cele mai mari contribuții le-au avut energia (+3,12 puncte procentuale, pp), urmată de servicii (+1,04 pp), alimente, alcool și tutun (+0,90 pp) și bunuri industriale neenergetice (+0,81 pp).

La nivelul UE, rata anuală a inflației a fost de 6,2%, în creștere față de luna anterioară (5,6%). Cele mai mici rate anuale ale inflației din UE s-au înregistrat în Malta, Franța (ambele 4,2%), Portugalia, Finlanda și Suedia (toate 4,4%), în timp ce la polul opus se află Lituania (+14,0%), Estonia (+11,6%) și Cehia (+10,0%).

Potrivit datelor publicate de INS, **rata anuală a inflației IPC** s-a situat la 8,53% în februarie 2022 în România, valoare în creștere comparativ cu cea înregistrată în ianuarie (+8,35%). Contribuțiile semnificative la rata anuală a inflației au avut-o majorarea prețurilor mărfurilor nealimentare (+9,33%), mărfurilor alimentare (+8,84%) și serviciilor (+6,08%). Rata anuală a inflației în luna februarie 2022 comparativ cu luna februarie 2021 calculată pe baza **indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC)** este 7,9%. Efectele generale asupra inflației și economiei sunt semnificative și nu se prevede să se diminueze în curând.

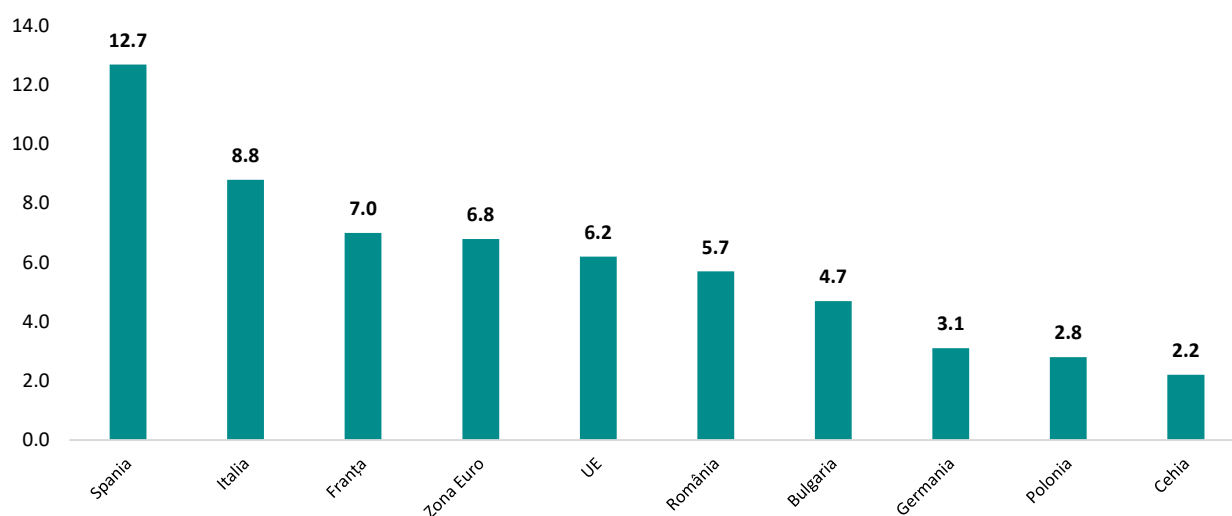
Tabel 2 Rata anuală a inflației (măsurată ca indicele armonizat al prețurilor de consum)

	Feb. 2021	Sep. 2021	Oct. 2021	Noi. 2021	Dec. 2021	Ian. 2022	Feb. 2022
Italia	1,0	2,9	3,2	3,9	4,2	5,1	6,2
Franța	0,8	2,7	3,2	3,4	3,4	3,3	4,2
Spania	-0,1	4,0	5,4	5,5	6,6	6,2	7,6
Zona euro	0,9	3,4	4,1	4,9	5,0	5,1	5,9
UE	1,3	3,6	4,4	5,2	5,3	5,6	6,2
Ungaria	3,3	5,5	6,6	7,5	7,4	7,9	8,4
Germania	1,6	4,1	4,6	6,0	5,7	5,1	5,5
Polonia	3,6	5,6	6,4	7,4	8,0	8,7	8,1
România	2,5	5,2	6,5	6,7	6,7	7,2	7,9
Bulgaria	0,2	4,0	5,2	6,3	6,6	7,7	8,4

Sursa: Eurostat

Rata șomajului ajustată sezonier în zona euro s-a situat la 6,8% în luna ianuarie 2022, în scădere cu 0,2 pp față de luna precedentă. La nivelul UE, rata șomajului s-a situat la nivelul de 6,2%. Rata șomajului ajustată sezonier în România s-a situat la nivelul de 5,7% în ianuarie 2022, menținându-se la același nivel comparativ cu luna anterioară, conform datelor publicate de INS. La nivel local, rata șomajului în rândul bărbaților (5,6%) este mai scăzut față de rata șomajului la femei (5,8%).

Grafic 1 Rata șomajului (ajustată sezonier, %) în luna ianuarie 2022

Sursa: Eurostat

Ponderea **datoriei guvernamentale în PIB** este de 97,7% în zona euro pentru trimestrul III 2021, în creștere comparativ cu nivelul înregistrat în trimestrul IV 2019 (83,6%), înainte de criza generată de COVID-19. La nivelul statelor membre UE, există o eterogenitate considerabilă a nivelului de îndatorare, ponderea datoriei publice în PIB variind de la 19,6% (Estonia) la 200,7% (Grecia). România se situează printre statele membre UE cu un nivel mai scăzut de îndatorare (48,5%), sub media de îndatorare a statelor membre ale UE de 90,1% din PIB. În decembrie 2021, datoria administrației publice a României s-a situat la o valoare de circa 576,6 miliarde lei, în creștere față de finalul anului 2020 (499,9 miliarde lei), majorându-se până la un nivel de circa 48,9% din PIB.

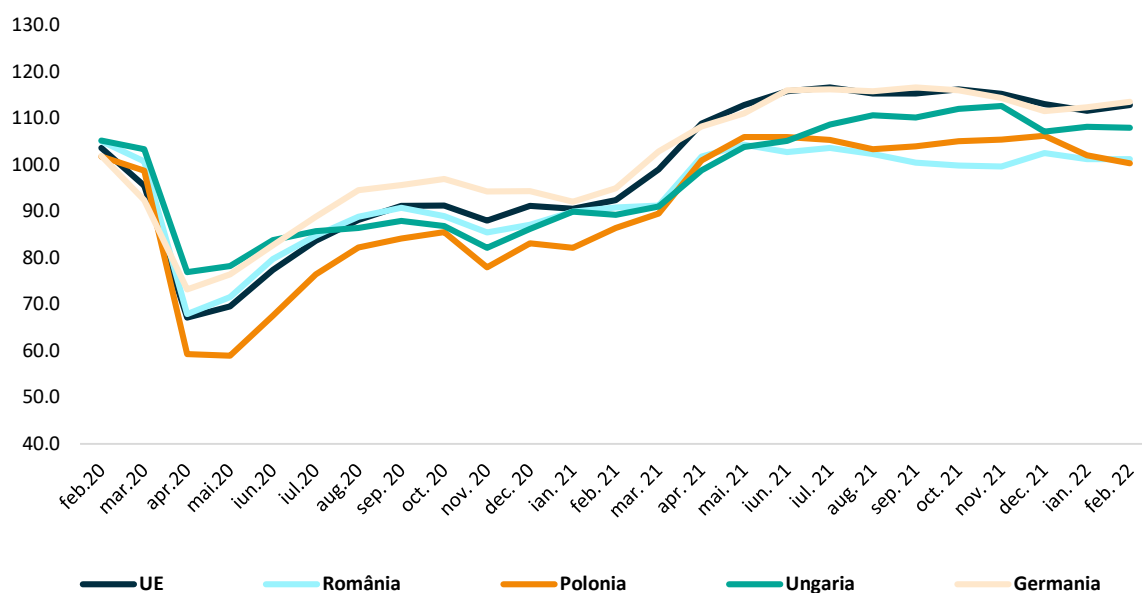
Tabel 3 Evoluția datoriei guvernamentale (% PIB)

	2019-T1	2019-T2	2019-T3	2019-T4	2020- T1	2020-T2	2020-T3	2020-T4	2021-T1	2021-T2	2021-T3
Italia	136,0	137,3	136,5	134,3	137,5	149,2	154,2	155,6	159,6	156,4	155,3
Franța	98,7	98,5	99,3	97,5	100,7	113,0	115,4	115,0	117,9	114,5	116,0
Spania	98,4	98,5	97,5	95,5	99,2	110,3	114,1	120,0	125,3	122,7	121,8
Zona euro	86,0	85,8	85,4	83,6	85,7	94,4	96,6	97,3	100,0	98,3	97,7
UE	79,6	79,4	78,8	77,2	78,9	87,2	89,2	90,1	92,4	90,9	90,1
Ungaria	68,3	67,1	67,1	65,5	65,8	70,2	73,8	80,1	80,8	77,4	80,3
Germania	61,1	60,5	60,4	58,9	60,1	66,4	69,1	68,7	69,9	69,7	69,4
Polonia	48,9	47,7	46,9	45,6	47,5	54,6	56,5	57,4	59,0	57,4	56,6
România	33,8	33,8	35,1	35,3	37,4	40,7	43,1	47,4	47,7	47,5	48,5

Sursa: Eurostat

Indicatorul sentimentului economic (ESI) a atins valoarea de 112,8 puncte în Uniunea Europeană în luna februarie 2022, situându-se peste nivelurile înregistrate în perioada pre-criză. În luna februarie 2022, încrederea în sectorul serviciilor și-a revenit cu 3,5 puncte față de valoarea înregistrată în luna precedentă. În România, indicatorul sentimentului economic înregistrează o valoare mai scăzută față de media UE, situându-se în luna februarie 2022 la un nivel de 101,2 puncte, menținându-se la aceeași valoare față de luna ianuarie 2022. În România, încrederea în sectorul comerțului cu amănuntul a scăzut cu 4,0 puncte față de valoarea înregistrată în luna anterioară.

Grafic 2 Evoluția indicatorului sentimentului economic (ESI)

Sursa: Eurostat

13.2. Contextul internațional al pieței de capital

Potrivit datelor publicate de EFAMA, în trimestrul IV 2021 comparativ cu trimestrul IV al anului 2020, s-au înregistrat creșteri ale activelor nete atât în cazul organismelor de plasament colectiv (+19,29%), cât și în cazul fondurilor de investiții alternative (+12,47%).

Conform statisticilor EFAMA, în trimestrul IV 2021, valoarea cumulată a vânzărilor nete ale OPCVM-urilor a fost de circa 238 miliarde EUR față de trimestrul IV 2020, în care piața europeană de OPCVM-uri a înregistrat vânzări nete în valoare de 226 miliarde lei. Fondurile de investiții alternative din Europa au înregistrat ieșiri nete de 5 miliarde EUR, comparativ cu intrări nete de 64 miliarde EUR în trimestrul IV 2020. Aceste ieșiri nete au fost cauzate de decizia unui mare fond de pensii olandez de a-și retrage investițiile din FIA.

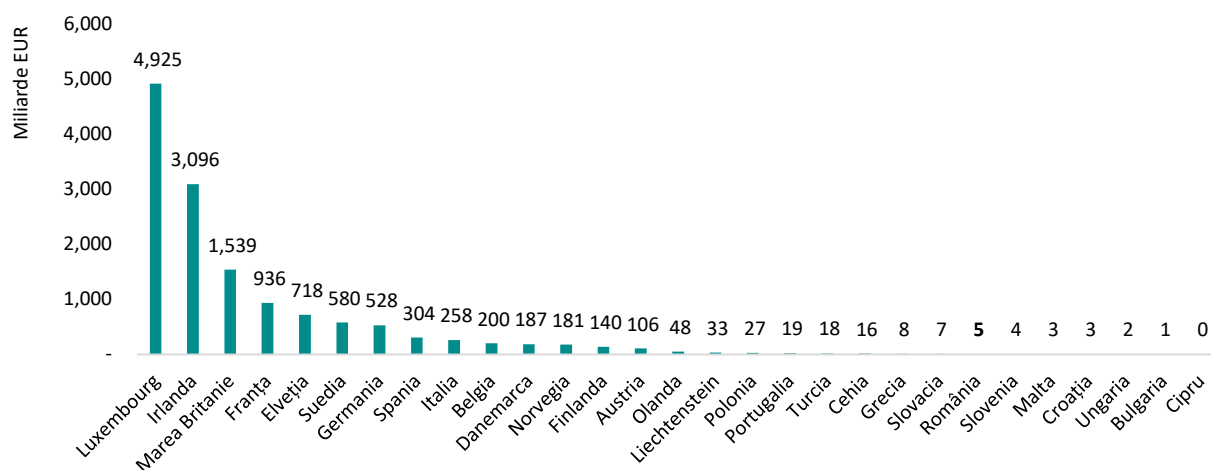
Cele mai mari creșteri ale vânzărilor nete au fost înregistrate în cazul OPCVM-urilor de fonduri monetare, care au consemnat în trimestrul IV 2021 intrări nete în valoare de 91 miliarde EUR, în timp ce la polul opus se află fondurile ARIS, cu ieșiri nete în valoare de aproximativ 2 miliarde EUR. În cazul FIA, cea mai mare valoare a intrărilor nete s-a constatat în categoria reprezentată de alte fonduri (+72 miliarde EUR), în timp ce fondurile de obligațiuni au înregistrat ieșiri nete în valoare de 59 miliarde EUR.

La nivelul trimestrului IV 2021, 23 dintre cele 29 de state europene au înregistrat intrări nete în OPCVM-uri, dintre acestea remarcându-se Irlanda (95 miliarde EUR), Luxemburg (78 miliarde EUR) și Franța (20 miliarde EUR), din punct de vedere al celor mai mari valori ale intrărilor nete în trimestrul IV 2021. Din perspectiva activelor nete ale OPCVM, s-a constatat o creștere de 19,29% la finalul trimestrului IV 2021 comparativ cu trimestrul IV 2020.

La finalul trimestrului IV 2021, 18 țări au înregistrat intrări nete în FIA, dintre acestea cele mai mari constatându-se în cazul Irlandei (32 miliarde EUR), Germaniei (26 miliarde EUR) și Luxemburg (15 miliarde EUR). Activele nete ale fondurilor de investiții alternative se situau la 31 decembrie 2021 la o valoare de 8.009 miliarde EUR, în creștere cu 12,47% comparativ cu finalul trimestrului IV 2020.

La 31 decembrie 2021, piața fondurilor de investiții din Europa cuprindea 65.212 fonduri de investiții (în creștere cu 1,90% față de numărul de la finele anului 2020: 63.999), dintre care 35.040 organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), respectiv 30.172 fonduri de investiții alternative (FIA).

Grafic 3 Activele nete (miliarde EUR) ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare din Europa la 31 decembrie 2021

Sursa: EFAMA

Activele nete ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) s-au situat la o valoare de aproximativ 13.890 miliarde EUR la finalul lunii decembrie 2021, în creștere cu 19,29% față de finalul anului 2020.

Tabel 4 Activele nete ale OPCVM (milioane EUR) în funcție de țările de domiciliu

Țara	31.12.2020			31.12.2021		
	Număr OPCVM	Activ net	Cotă de piață	Număr OPCVM	Activ net	Modificare Trim. IV 2021 față de Trim. IV 2020 (%)
Austria	901	89.947	0,77%	898	105.957	17,80%
Cehia	166	13.541	0,12%	179	16.176	19,46%
Franța	3.012	884.296	7,59%	2,984	936.043	5,85%
Germania	2.481	418.145	3,59%	2,606	527.629	26,18%
Ungaria	34	1.336	0,01%	34	1.548	15,87%
Polonia	302	27.005	0,23%	303	27.296	1,08%
România	81	4.037	0,03%	86	4.546	12,60%
Total țări analizate	6.977	1.438.307	12,35%	7,090	1.619.195	12,58%
Total OPCVM	34.351	11.644.513	100,00%	35,040	13.890.285	19,29%

Sursa: EFAMA

Conform statisticilor EFAMA, în trimestrul IV 2021, intrările nete cumulate ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) s-au situat la o valoare de circa 238 miliarde EUR. La nivelul pieței europene de OPCVM, fondurile garantate și fondurile ARIS au înregistrat ieșiri nete. Cea mai mare valoare a intrărilor nete a fost înregistrată de fondurile monetare (+91 miliarde EUR).

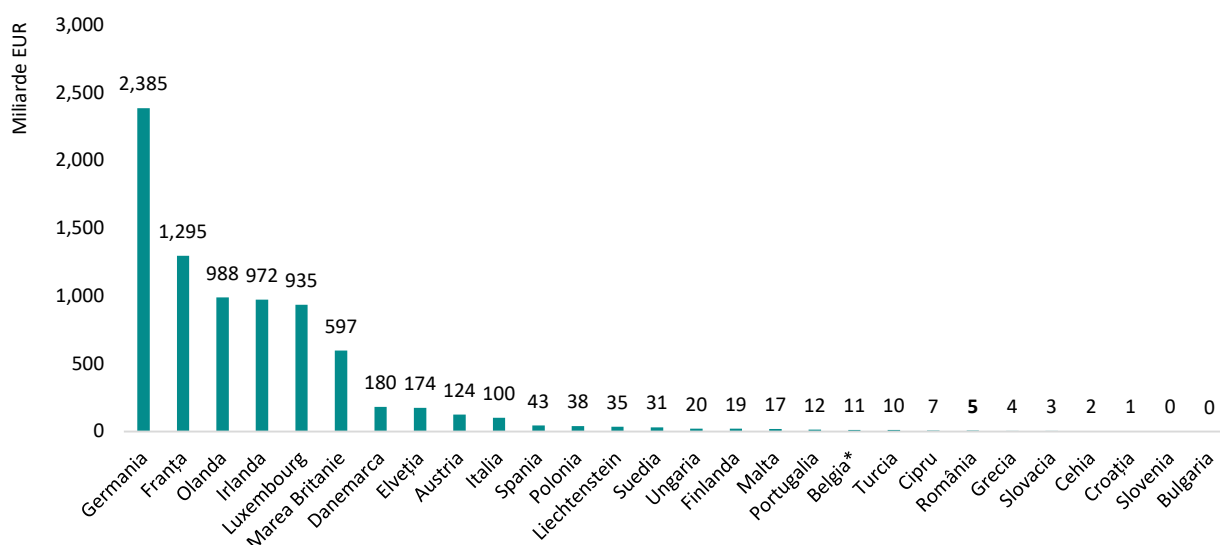
Tabel 5 Vânzările nete ale OPCVM (milioane EUR) în funcție de categoria de fonduri și țările de domiciliu în trimestrul IV 2021

Țara	Fonduri de acțiuni	Fonduri de obligațiuni	Fonduri diversificate	Fonduri monetare	Garantate	Fonduri ARIS	Alte fonduri	Total
Austria	414	596	2.041		(0)	44	(4)	3.089
Cehia	82	163	224		(0)			469
Franța	(1.100)	300	1.000	19.600				19.800
Germania	2.467	1.068	3.556	50	(0)	7	(5)	7.143
Ungaria	16	(20)	10	(0)		7	2	15
Polonia	208	(1.820)	(112)			(2)	32	(1.696)
România	39	(171)	54			13	(1)	(67)
Total țări analizate	2.125	115	6.772	19.650	(1)	68	23	28.753
Total OPCVM	57.092	31.494	50.263	91.395	(14)	(1.857)	9.240	237.614

Sursa: EFAMA

Activele nete ale fondurilor de investiții alternative (FIA) din Europa se situau la finalul trimestrului IV 2021 la o valoare de 8.009 miliarde EUR, în creștere cu 12,47% comparativ cu situația de la sfârșitul anului 2020. Germania este țara cu cele mai mari active nete ale FIA (2.385 miliarde EUR), la polul opus situându-se Bulgaria (72 milioane EUR).

Grafic 4 Activele nete (miliarde EUR) ale fondurilor de investiții alternative din Europa la 31 decembrie 2021

Sursa: EFAMA

Tabel 6 Activele nete ale fondurilor de investiții alternative (milioane EUR) în funcție de țările de domiciliu

Țara	31.12.2020			31.12.2021		
	Număr FIA	Activ net	Cotă de piață	Număr FIA	Activ net	Modificare Trim. IV 2021 față de Trim. IV 2020 (%)
Austria	1.057	111.643	1,57%	1.081	123.543	10,66%
Cehia	11	1.692	0,02%	11	2.102	24,20%
Franța	7.790	1.182.700	16,61%	7.931	1.295.444	9,53%
Germania	4.656	2.093.240	29,40%	4.832	2.384.982	13,94%
Ungaria	521	17.616	0,25%	525	19.741	12,06%
Polonia	813	34.512	0,48%	818	38.333	11,07%
România	33	4.372	0,06%	34	5.307	21,38%
Total țări analizate	14.881	3.445.775	48,39%	15.232	3.869.453	12,30%
Total FIA	29.648	7.120.707	100,00%	30.172	8.008.578	12,47%

Sursa: EFAMA

La nivel european, ieșirile nete ale FIA s-au situat la valoarea de circa 5 miliarde EUR în trimestrul IV 2021. Cele mai mari valori ale intrărilor nete au fost înregistrate în cazul altor fonduri (circa 72 miliarde EUR), în timp ce fondurile de obligațiuni au înregistrat cele mai mari valori ale ieșirilor nete cumulate (59 miliarde EUR).

Tabel 7 Vânzările nete ale fondurilor de investiții alternative (milioane EUR) în trimestrul IV 2021 în funcție de categoria de fonduri și țările de domiciliu

Țara	Fonduri de acțiuni	Fonduri de obligațiuni	Fonduri diversificate	Fonduri monetare	Garantate	Fonduri ARIS	Fonduri imobiliare	Alte fonduri	Total
Austria	(197)	138	275		(7)	(68)	308	3	453
Cehia							81		81
Franța		2.700	2.100	1.800	(500)				6.100
Germania	3.585	(5.196)	10.087	(61)		2	330	17.112	25.859
Ungaria	193	172	350	(14)	43	(5)	112	3	854
Polonia	165	(655)	220		(1)	14	(1)	(26)	(285)
România			1			>-0.1		(2)	(1)
Total FIA	(17.785)	(59.256)	6.660	1.136	(1.722)	(159)	(5.687)	71.519	(5.294)

Sursa: EFAMA

13.3. Contextul internațional al pieței asigurărilor

Potrivit datelor EIOPA pentru trimestrul III 2021 publicate în Tabloul Riscurilor, riscul macroeconomic se menține la un nivel ridicat din perspectiva pieței europene a asigurărilor, în timp ce toate celelalte categorii de risc, inclusiv riscurile de profitabilitate și solvabilitate, rămân la niveluri medii. Prin urmare, prognozele de inflație au fost revizuite în sus, iar ratele swap pe 10 ani au crescut în principalele valute.

După șase trimestre în care s-a menținut tendința de creștere, poziția de solvabilitate a grupurilor a scăzut, dar a rămas peste nivelul de la sfârșitul anului 2020. Rata SCR pentru asigurările de viață s-a îmbunătățit ușor. Indicatorii de profitabilitate au raportat o ușoară deteriorare, cu o creștere a ratei combinate nete pentru asigurările generale.

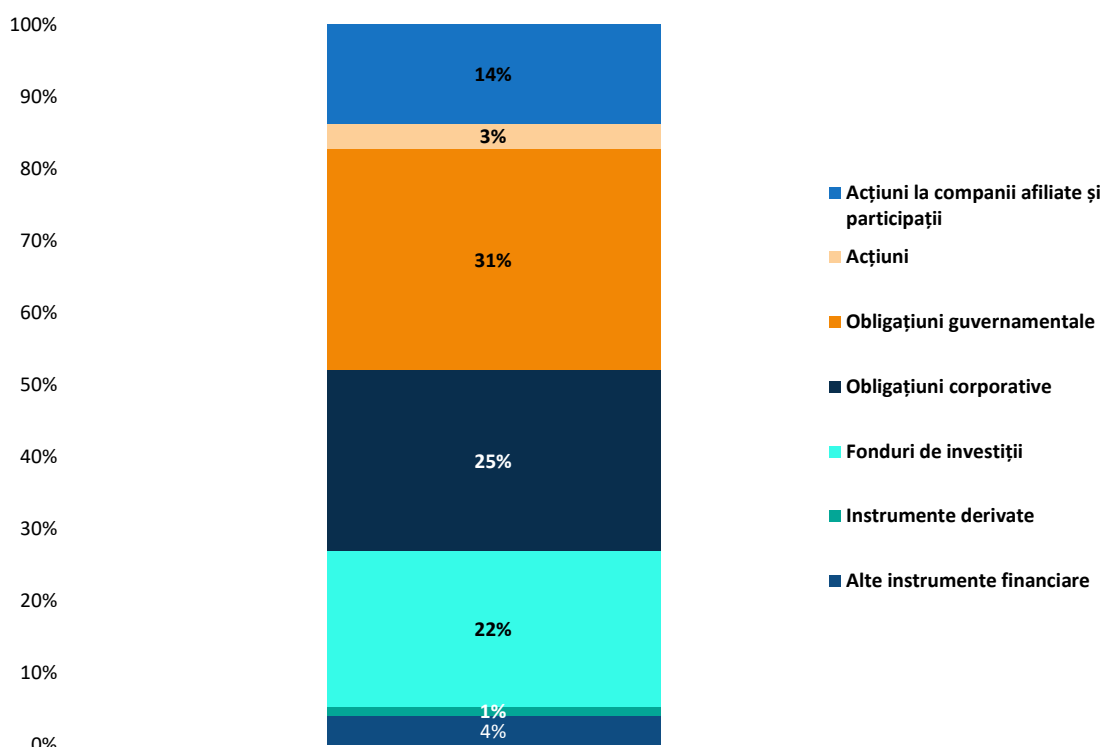
Riscurile de interconexiuni și dezechilibre se mențin la un nivel mediu. Referitor la expunerea grupurilor de asigurări față de bănci, aceasta a înregistrat o scădere, în timp ce investițiile în asigurări și alte instituții financiare au crescut ușor.

În ceea ce privește riscurile legate de mediu, social și guvernanță (ESG), acestea sunt la un nivel mediu. Rata daunei cauzată de catastrofe a scăzut ușor față de trimestrul II 2021, deși este posibil să nu reflecte încă integral impactul negativ potențial al inundațiilor din Europa din vara anului 2021.

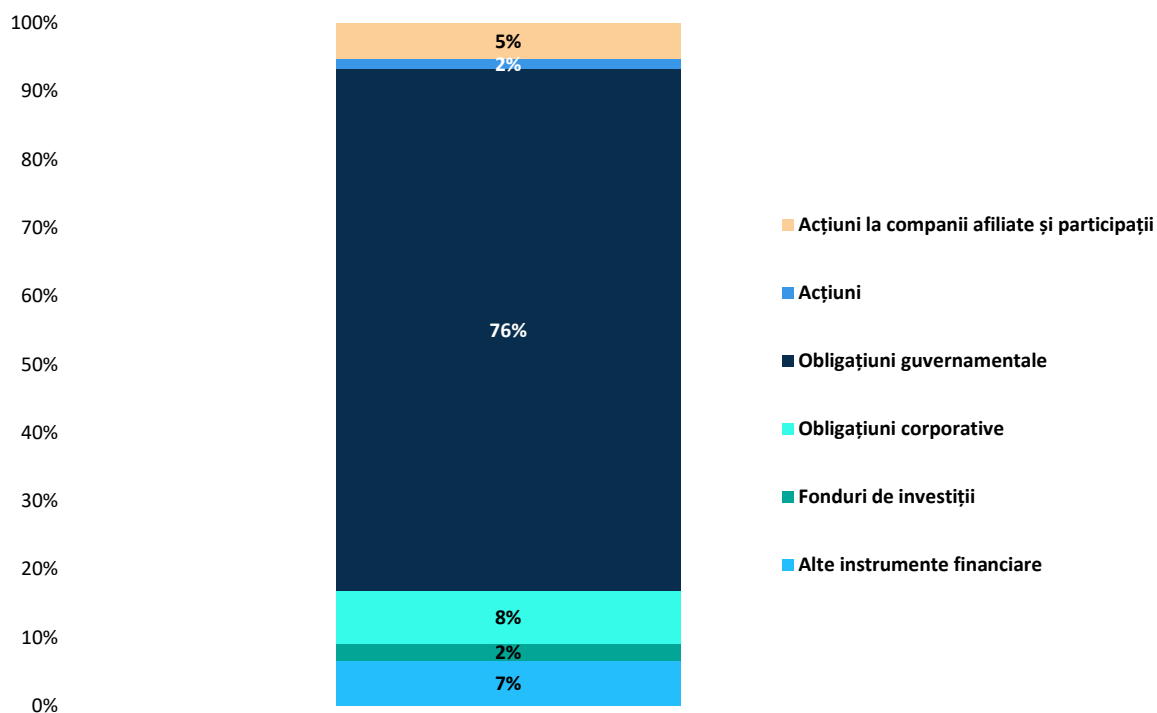
Digitalizarea și riscurile cibernetice sunt la nivel mediu. Frecvența incidentelor cibernetice, care afectează toate sectoarele de activitate, a scăzut față de același trimestru al anului trecut, dar se menține încă ridicată în comparație cu media pe termen lung.

Din perspectiva structurii investiționale agregate a societăților de asigurare, se observă că, atât la nivel european, cât și la nivel local, ponderea cea mai semnificativă este deținută de obligațiuni. Societățile de asigurare din Europa au orientat circa 58% din plasamente către investițiile în obligațiuni, în timp ce asigurătorii din România dețin o pondere de 84% a investițiilor în obligațiuni.

Grafic 5 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din Europa (Trim. III 2021, 30 de țări)

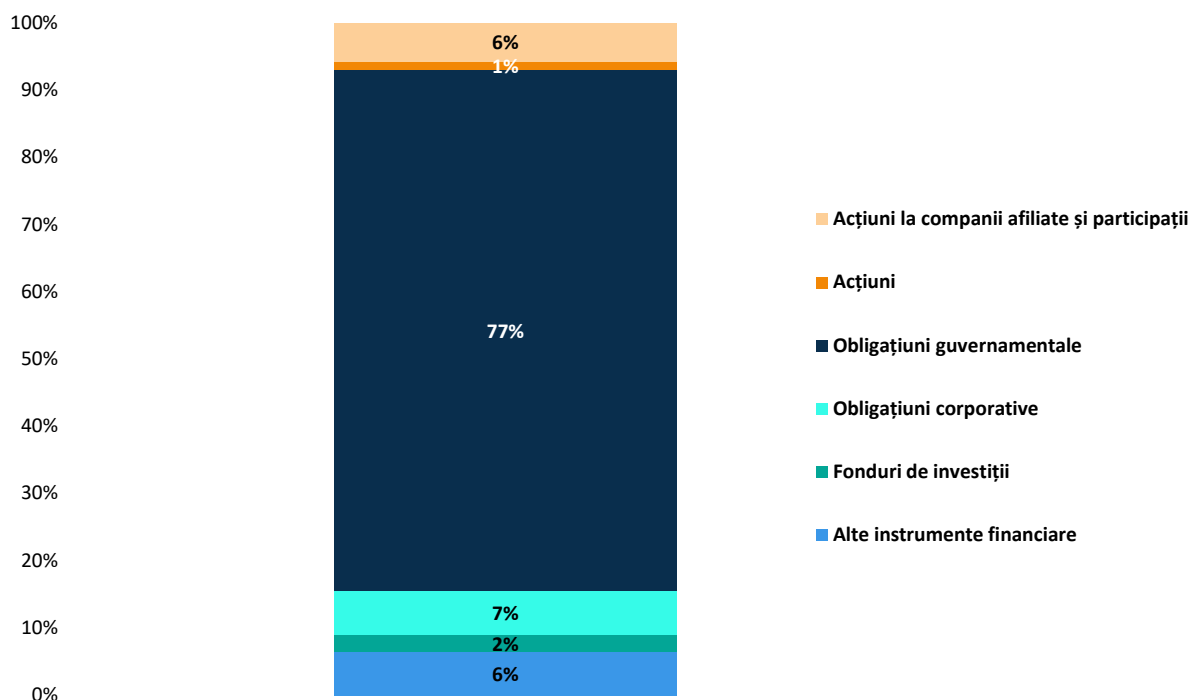

Grafic 6 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din România (Trim. III 2021)

Sursa: EIOPA, calcule ASF

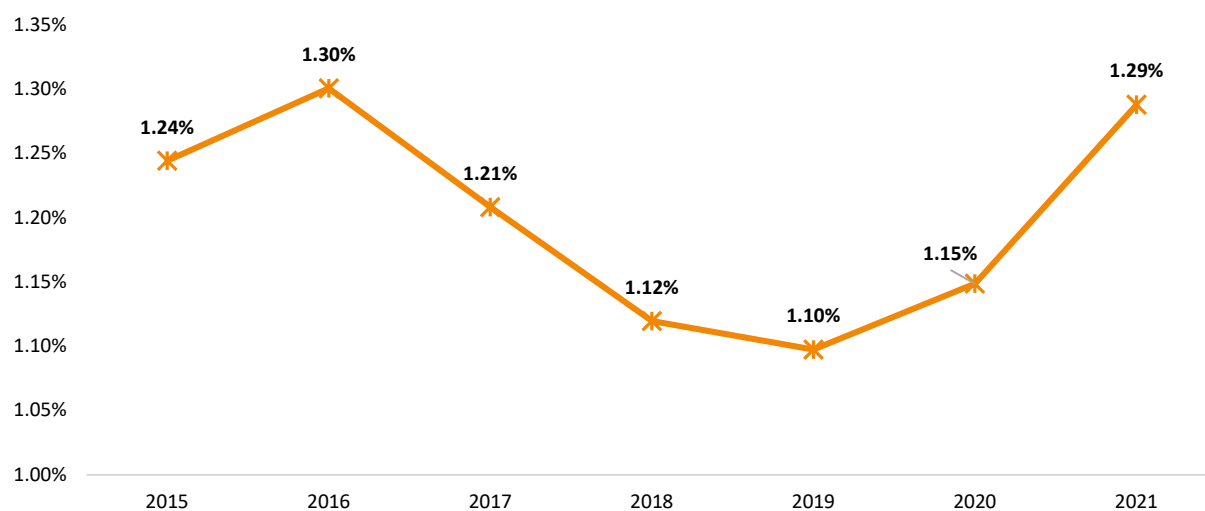
Grafic 7 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din România (Trim. IV 2021)

Sursa: calcule ASF

Gradul de penetrare a asigurărilor în PIB, indicator calculat ca raportul dintre valoarea primelor brute subscrise (exclusiv activități de reasigurare și prime brute subscrise pe teritoriul altor state) de către entitățile autorizate și supravegheate local și sucursale (autorizate în alte state membre UE ce au subscris în baza dreptului de stabilire, FOE - freedom of establishment) și produsul intern brut, a înregistrat o valoare de 1,29% în 2021, în creștere față de anul 2020 (1,15%).

Grafic 8 Gradul de penetrare a asigurărilor din România în PIB

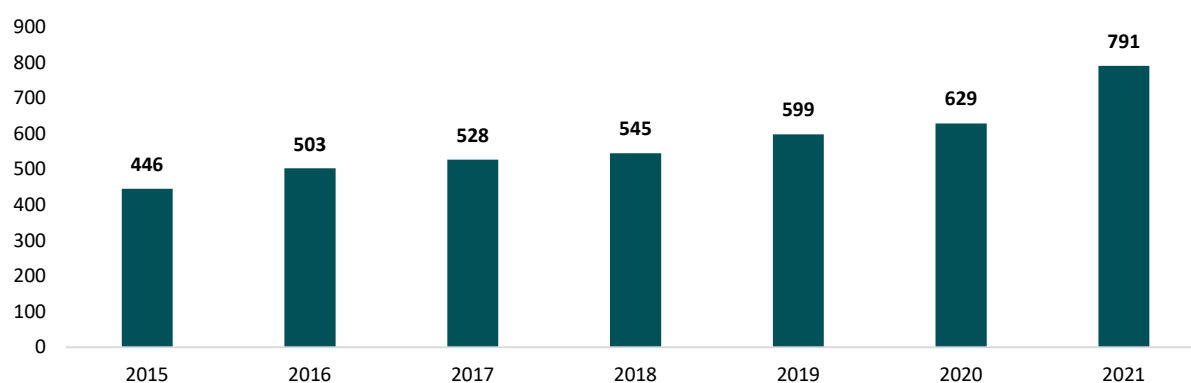

Sursa: INS, ASF, calcule ASF

Densitatea asigurărilor, calculată ca raportul dintre valoarea primelor brute subscrise (exclusiv activități de reasigurare și prime brute subscrise pe teritoriul altor state) pe teritoriul României (inclusiv PBS de succursale în baza dreptului de stabilire, FOE) și numărul de locuitori ai acesteia¹, este un indicator care arată cât cheltuiește, în medie, locuitorul unei țări pentru produse de asigurare.

În anul 2021, densitatea asigurărilor în România se afla la o valoare de 791 lei/locuitor, în creștere cu circa 26% comparativ cu anul precedent.

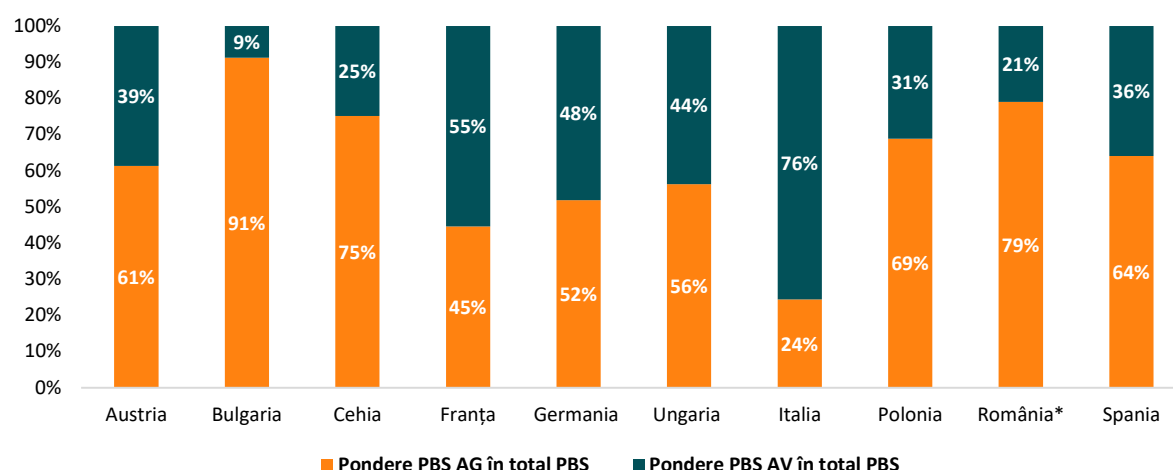
Grafic 9 Densitatea asigurărilor în România

Sursa: INS, ASF, calcule ASF

Ponderea activității de asigurări de viață în totalul sectorului de asigurări din România din perspectiva volumului de prime brute subscrise se află la un nivel scăzut comparativ cu celelalte state analizate ale UE. În trimestrul III al anului 2021, ponderea segmentului de asigurări de viață s-a situat la 21% în totalul subscrisorilor, pe când ponderea segmentului de asigurări generale a atins nivelul de 79% în totalul subscrisorilor.

Grafic 10 Structura pieței asigurărilor în funcție de primele brute subscrise pentru activitatea de asigurări generale, respectiv de viață (Trim. III 2021)

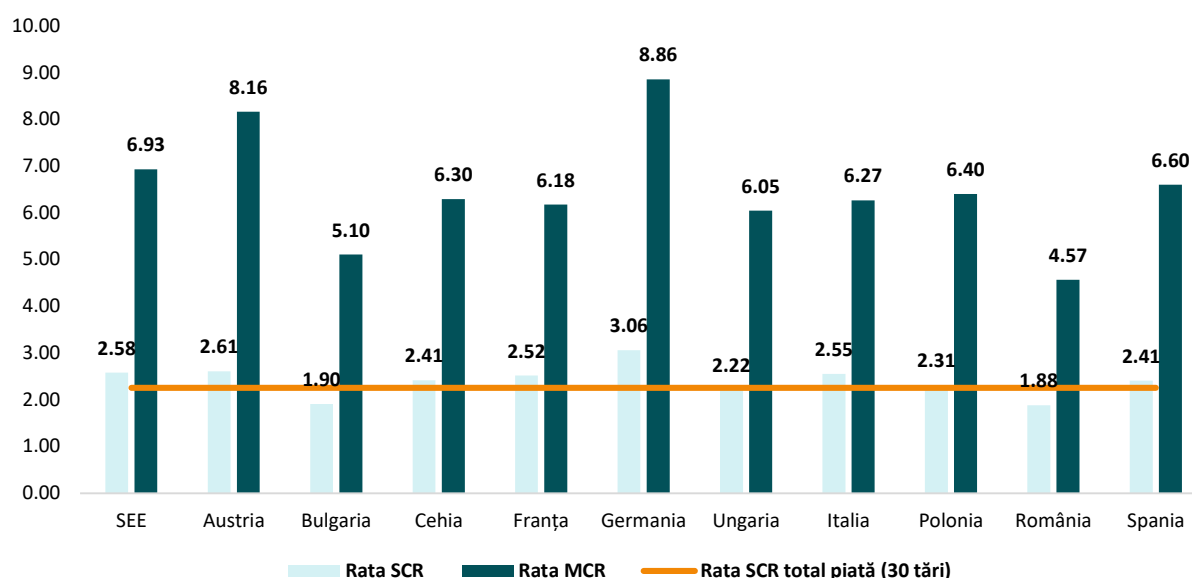

Sursa: EIOPA, calcule ASF, *date ASF

¹⁵ Populația rezidentă la 1 ianuarie 2021

În ceea ce privește solvabilitatea sistemului european de asigurări, conform statisticilor publicate, rata SCR la nivelul pieței asigurărilor din cele 30 de țări ce raportează către EIOPA s-a situat în trimestrul III 2021 la un nivel de 2,25, iar mediana ratei SCR se afla la o valoare de 2,20.

Grafic 11 Ratele cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței minime de capital (MCR) (Trim. III 2021)

Sursa: EIOPA

Deși România înregistrează niveluri mai reduse ale acestor indicatori comparativ cu media europeană, perspectivele de dezvoltare a sectorului de asigurări se mențin favorabile. Prin urmare, creșterea gradului de încredere a consumatorilor în industria asigurărilor, lansarea de noi produse de asigurare și adaptarea acestora la nevoile populației, precum și dezvoltarea educației financiare rămân modalități adecvate de consolidare a sectorului de asigurări din România.

13.4. Contextul internațional al pieței pensiilor private

Planurile de pensii pot fi de tip beneficii definite (DB) sau de tip contribuții definite (DC). Prin urmare, în cazul schemelor de tip DC, participanții suportă majoritatea riscurilor, în timp ce, în cazul schemelor de tip DB, angajatorii care susțin planurile de pensie ale angajaților își asumă o parte din riscuri dacă activele nu acoperă drepturile de pensie.

Prin intermediul diverselor tipuri de planuri de pensii, persoanele fizice pot acumula economii semnificative pentru vârsta pensionării.

La nivel european poate fi remarcat faptul că, în general, statele central-estice se bazează pe scheme de tip contribuții definite (DC), în timp ce în statele vestice sunt specifice schemele de tip beneficii definite (DB), doar patru state optând și pentru scheme de tip hibrid (Belgia, Liechtenstein, Luxemburg și Spania). În România, sistemul pensiilor private este format din Pilonul II (pensii administrate privat) și Pilonul III (pensii facultative), ambele fiind de tip contribuții definite (DC). În anul 2020, în România a fost instituit al patrulea pilon de pensii, respectiv sistemul

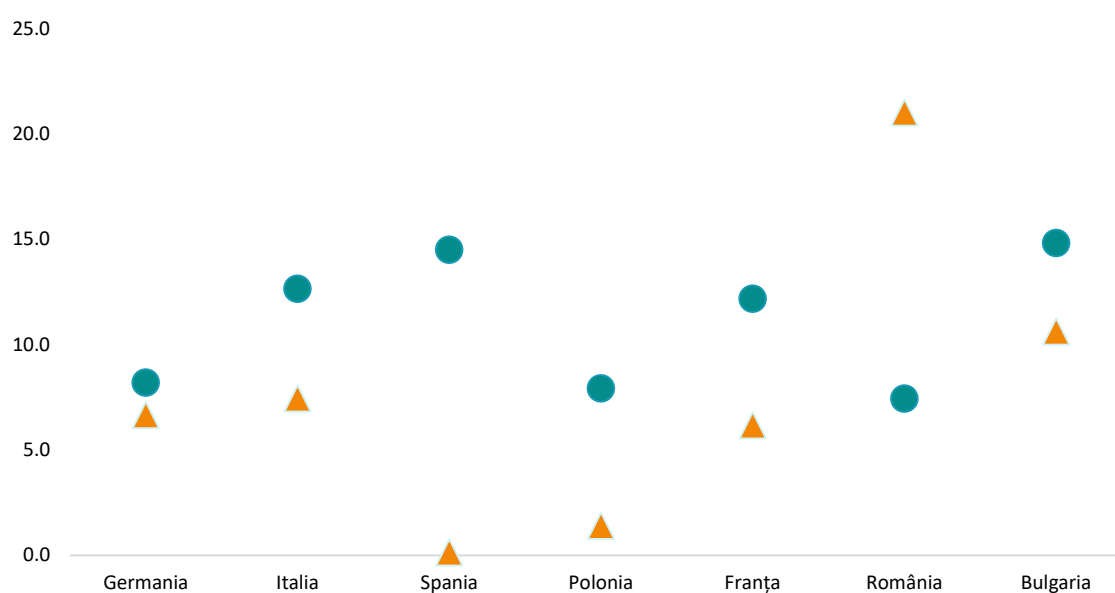
de pensii ocupaționale (DC), pentru care nu au fost încă înființate fonduri de pensii ocupaționale.

Datorită evoluțiilor din decursul ultimilor ani, sistemul de pensii private s-a dovedit o modalitate performantă de economisire pe termen lung.

Conform datelor publicate de OECD, activele fondurilor de pensii și-au menținut tendința de creștere în anul 2020 în aproape toate țările. Active substanțiale au fost acumulate în planurile de economii pentru pensii cu scopul de a finanța beneficiile viitoare ale pensionării în întreaga lume. **Activele planurilor de pensii au depășit 56 trilioane USD la nivel mondial la sfârșitul anului 2020**, o creștere cu 11% față de finalul anului 2019 (50,6 trilioane USD). Activele planurilor de economii pentru pensii au fost acumulate în principal în fonduri de pensii, reprezentând peste 35 trilioane USD la sfârșitul anului 2020. Aproape toate țările au înregistrat creșteri ale activelor planurilor de economii pentru pensii la sfârșitul anului 2020 comparativ cu anul anterior, în ciuda unei scăderi inițiale a activelor la începutul anului 2020 din cauza COVID-19. Piețele financiare s-au prăbușit la începutul pandemiei, pe măsură ce guvernele au decis închiderea anumitor ramuri ale economiei pentru a limita răspândirea COVID-19, ceea ce a dus la o scădere a valorii activelor planurilor de pensii în T1 2020 în multe regiuni. Cu toate acestea, în trimestrele următoare, piețele financiare au recuperat pierderile, creșterea reflectându-se și asupra activelor din planurile de economii pentru pensii.

În cea mai mare parte, statele au înregistrat creșteri anuale ale activelor fondurilor de pensii. Ținând cont de valoarea activelor fondurilor de pensii, în Marea Britanie a fost înregistrată cea mai ridicată valoare, de 3,59 trilioane USD, urmată de Olanda (2,09 trilioane USD) și Elveția (1,33 trilioane USD), în vreme ce Germania deține peste 338 miliarde USD.

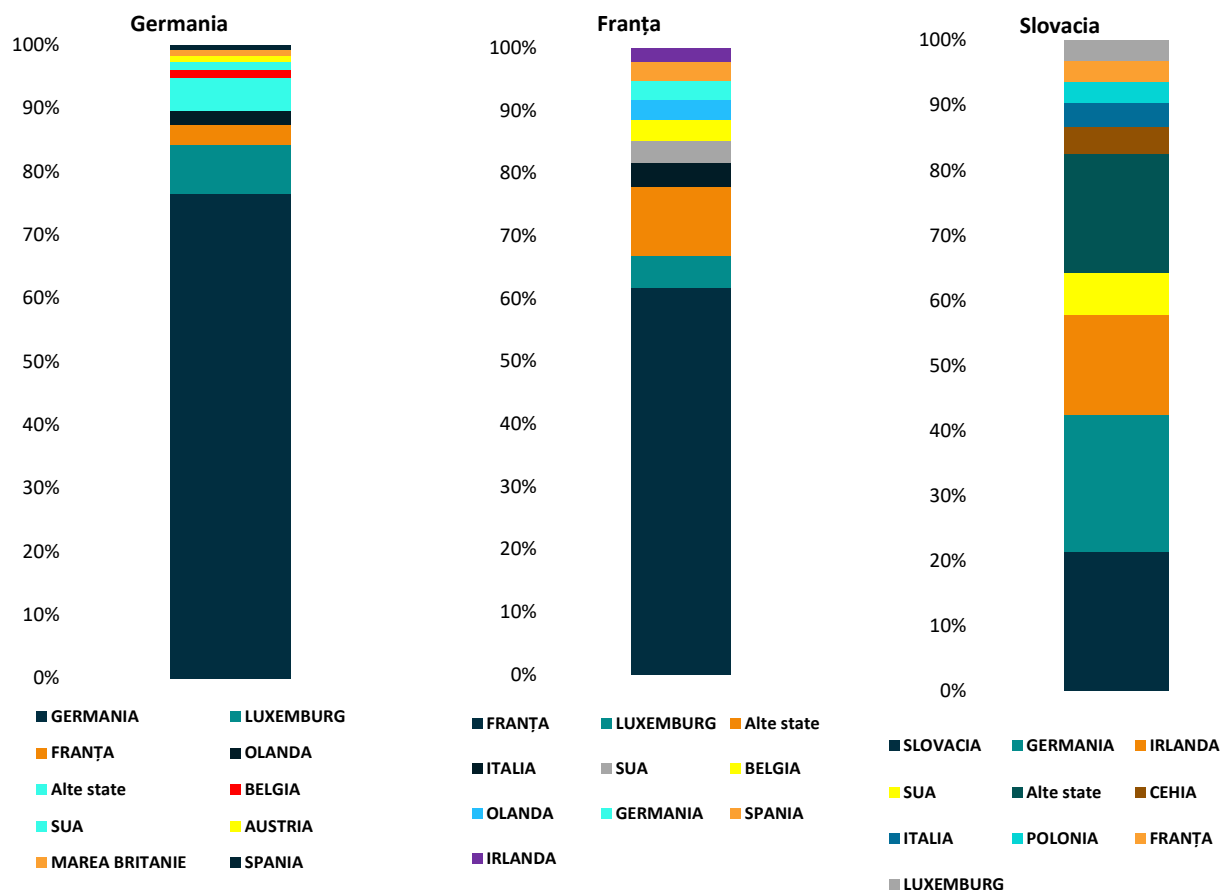
Grafic 12 Activele fondurilor de pensii în statele europene, % PIB, anul 2020

Sursa: OECD, Pension Markets in Focus 2021

Referitor la expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii, Germania deține o pondere de circa 76% în active germane, 8% în active din Luxemburg și 16% în alte state. Franța deține o pondere de circa 62% în active franceze, 5% în active din Luxemburg și 33% în alte state. Slovacia deține o pondere de 21% în active slovace, 21% în active germane și 57% în alte state. **România deține o pondere de 89% în active românești, 2% în active din SUA și 9% în alte state.**

Grafic 13 Expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii ocupaționale la 30 iunie 2021

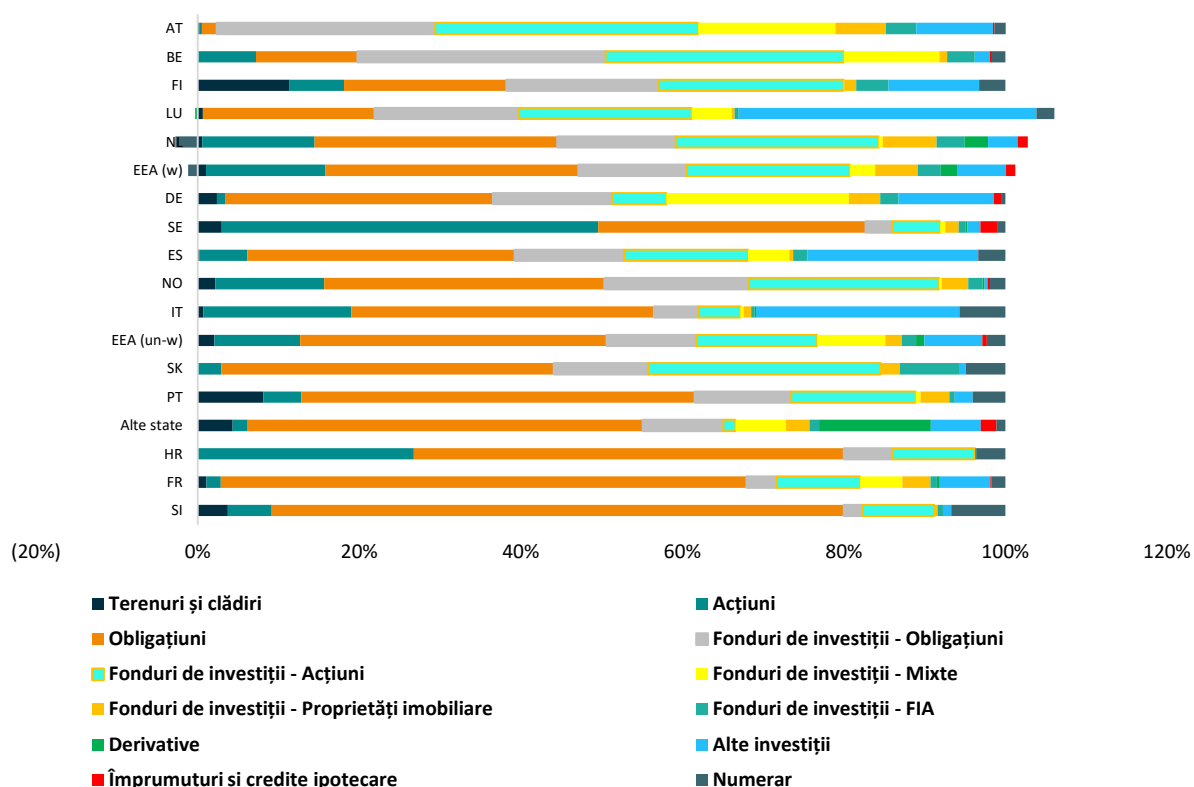
Sursa: EIOPA

Gradul de penetrare al pensiilor private diferă de la stat la stat, cel mai ridicat nivel al acestuia pentru anul 2020 fiind înregistrat de către Danemarca (229,4%). În cazul României, gradul de penetrare a pensiilor private a atins procentul de 7,4%.

Tabel 8 Gradul de penetrare al pensiilor private în anul 2020 (activele totale ale vehiculelor de economisire pentru pensionare % PIB, conform OECD Global Pension Statistics)

Danemarca	Olanda	Islanda	Elveția	UK	Suedia	Liechtenstein
229,4	212,7	206,9	167,0	126,8	108,9	106,5
Finlanda	Malta	Belgia	Irlanda	Croația	Portugalia	Estonia
64,1	55,4	40,4	35,5	34,6	22,0	21,8
Letonia	Bulgaria	Spania	Slovacia	Macedonia de Nord	Italia	Norvegia
19,5	14,8	14,5	14,4	13,5	12,7	12,3
Franța	Lituania	Cehia	Germania	Slovenia	Polonia	România
12,2	9,5	9,5	8,2	8,0	7,9	7,4
Austria	Ungaria	Turcia	Luxemburg	Grecia	Serbia	Albania
6,6	5,6	3,4	2,9	1,0	0,9	0,2

Grafic 14 Structura investițională a fondurilor de pensii ocupaționale în statele europene în T1 2021 (%)

Sursa: Raportul privind stabilitatea financiară EIOPA – Decembrie 2021

Notă: Categoria „Alte state” cuprinde 4 state membre (Bulgaria, Danemarca, Liechtenstein și Polonia) cu un număr mic de IORP în cel puțin o schemă (DC/DB). Categoria „Alte investiții” cuprinde fonduri de investiții, investiții directe și rezerve cedate. EEA (w) este media ponderată pentru Spațiul Economic European. EEA (un-w) este media neponderată pentru Spațiul Economic European.

Fondurile de pensii ocupaționale din statele europene au investit preponderent în obligațiuni și acțiuni. Dintre țările analizate, în cazul Sloveniei a fost observat cel mai semnificativ procent al investițiilor în obligațiuni (71%), urmată de Franța (65%) și Croația (53%). La polul opus se află Austria cu un procent de 2%.

Grafic 15 Rata de rentabilitate a investițiilor, dec 2019-dec. 2020, în statele europene (%)

Sursa: OECD, Pension Markets in Focus 2021

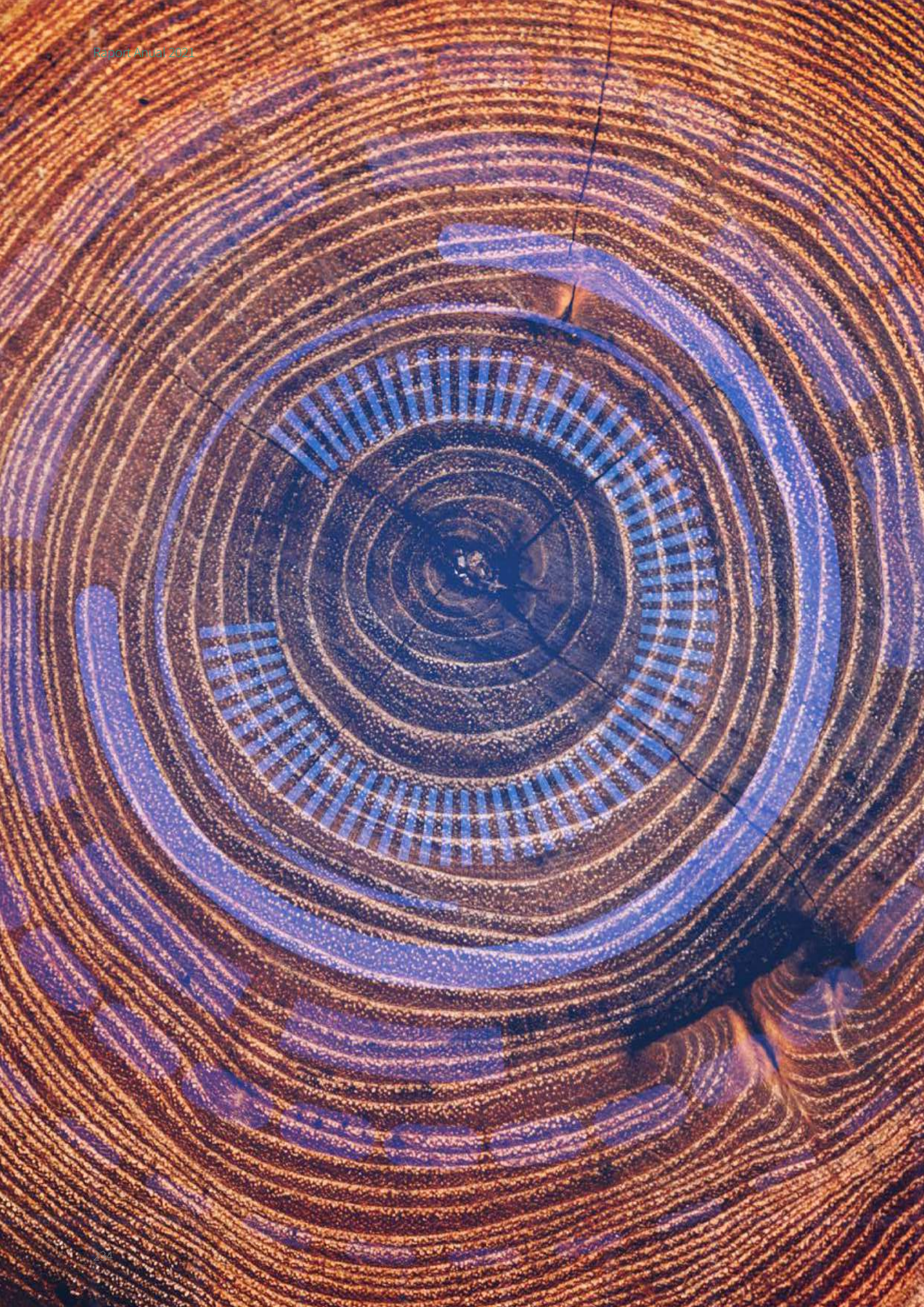
Potrivit datelor publicate de OECD, majoritatea statelor europene pentru care există informații disponibile, au obținut în anul 2020 rate reale de rentabilitate a investițiilor de peste 4%, cu excepția unor state precum: Germania (3,2%), Italia (3,0%), Letonia (2,8%), Luxemburg (2,3%), Spania (1,8%), Austria (1,4%), Slovacia și Ungaria (1,1%), Cehia (-1,2%) și Polonia (-4,4%). Așa cum reiese și din graficul alăturat, fondurile de pensii din România au înregistrat un randament real de 4,9%, iar Islanda și Danemarca (8,7%) au înregistrat cel mai ridicat nivel.

Performanța investițională negativă a fondurilor de pensii din Polonia poate fi explicată prin faptul că, în timp ce indicele S&P 500 a crescut cu 16% în 2020, indicele bursier al celor mai mari 20 de companii de pe Bursa de la Varșovia a scăzut cu 8% la sfârșitul anului 2020 comparativ cu finele anului 2019.

Așadar, cele mai multe fonduri de pensii au obținut rentabilități investiționale pozitive, în ciuda faptului că au existat scăderi accentuate ale prețurilor acțiunilor în T1 2020 în majoritatea piețelor financiare, creșteri ale ratei șomajului și scăderi ale PIB-ului.

Revenirea piețelor financiare după primul trimestru al anului 2020 a susținut fondurile de pensii din multe țări să recupereze pierderile financiare. Această revenire a fost stimulată de sectoarele care au prosperat în timpul pandemiei (de exemplu, companiile tehnologice), stimulentele băncilor centrale de a menține costurile împrumuturilor scăzute (de exemplu, scăderea ratelor dobânzii) și perspectivele pozitive (dezvoltarea vaccinurilor și aprobarea lor de către autoritățile sanitare, extinderea campaniilor de vaccinare).

Previziunile preliminare bazate pe evoluțiile piețelor financiare sugerează o perspectivă pozitivă pentru activele fondurilor de pensii. Cu toate acestea, se menține un anumit grad de incertitudine cu privire la evoluțiile macroeconomice viitoare, în contextul situațiilor geopolitice, economice și sociale actuale. Pandemia COVID-19 și măsurile aferente ar putea avea un impact asupra tendințelor piețelor financiare și ale activelor fondurilor de pensii. Unii experți iau în calcul faptul că prețurile acțiunilor ar putea fi supraevaluate, ceea ce ar putea duce la o posibilă corecție a prețurilor în viitor. În plus, materializarea unei inflații mai mari ar putea reprezenta un risc pentru performanța investițională a fondurilor de pensii în termeni reali, în funcție de măsura în care portofoliile lor sunt investite în titluri legate de inflație sau acoperite împotriva riscului de inflație.

14. Entități supravegheate de ASF, relevante din punct de vedere sistemic

Entitățile financiare nebankare de importanță sistemică sunt acele instituții sau infrastructuri a căror incapacitate temporară sau pe termen lung de onorare a obligațiilor sau de desfășurare a activităților critice ar putea genera disfuncționalități în sistemul financiar cu efecte negative asupra stabilității financiare și indirect asupra economiei reale.

Deși tendința ultimilor ani pentru sectoarele financiare nebankare supravegheate de ASF a fost de creștere a dimensiunii acestora (măsurată prin valoarea activelor sau a fluxurilor financiare), atât la nivel absolut, cât și ca pondere în PIB (ceea ce evidențiază o dinamică mai accelerată decât cea pe care a avut-o, în medie, economia), totuși acestea rămân la un nivel semnificativ mai redus față de sectorul bancar.

Riscul sistemic este adesea analizat din două perspective: ca efect asupra economiei (măsurat cel mai adesea ca efect asupra PIB), respectiv ca efect asupra intermedierei financiare.

Estimarea riscului sistemic necesită mai multe perspective diferențiate în funcție de:

- 1) tipul de instituție financiară
- 2) impactul asupra prețurilor activelor
- 3) impactul asupra percepției piețelor privind riscul suveran
- 4) evoluția ciclică a economiei
- 5) potențiale efecte de propagare transfrontalieră
- 6) posibilitatea apariției unei crize financiare

De asemenea, riscul sistemic poate fi descompus în funcție de tipul de risc: riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață etc.

Stabilitatea financiară este în sens larg definită ca reprezentând abilitatea sistemului financiar de a aloca eficient resurse, de a evalua și administra factorii de risc și de a absorbi șocurile.

Conform forurilor internaționale cu rol în analiza și monitorizarea riscurilor sistemice (Financial Stability Board, European Systemic Risk Board, Basel Committee on Banking Supervision, International Association of Insurance Supervisors, Fondul Monetar Internațional etc.), o instituție financiară importantă din punct de vedere sistemic („Systemically Important Financial Institution”-SIFI) poate fi o bancă, o companie de asigurări, o companie de management a fondurilor de investiții sau altă instituție financiară care poate să declanșeze o criză financiară/dificultăți financiare pentru sistemul financiar în cazul încetării activității.

Potrivit analizelor instituțiilor anterior menționate, a fost identificată o serie de categorii de riscuri conform cărora pot fi clasificate riscurile sistemice:

Categorii de riscuri sistemice în funcție de tipul de risc care cauzează dificultăți sistemului financiar

- Riscul de insolvență
- Riscul de lichiditate
- Riscul generat de inconsistențe între maturitățile activelor și pasivelor
- Riscul de acumulare/concentrare
- Riscul de contagiune
- Riscul de corelație cu activitatea altor participanți la piață

Riscul de acumulare/concentrare apare atunci când un șoc extern are un impact negativ asupra mai multor instituții financiare și, pe cale de consecință, acestea nu mai pot oferi unele servicii financiare/produse.

Riscul de contagiune se manifestă ca un efect de domino, cauzat de o instituție financiară și de interdependențele acesteia cu alte instituții financiare. Neîndeplinirea obligațiilor financiare creează dificultăți contrapărților. Contagiunea se poate manifesta direct sau indirect (efect de reputație). Analiza riscului de contagiune trebuie să ia în calcul și viteza de răspândire a contagiunii. În situația în care contagiunea se răspândește încet, atunci autoritățile de reglementare au timp pentru a limita daunele.

Riscul de piață, de credit sau lichiditate nu creează risc sistemic în măsura în care afectează doar câteva instituții financiare.

Organismele internaționale cu rol în asigurarea stabilității financiare menționate anterior au reliefat criteriile principale pentru a analiza stabilitatea financiară a unei entități și pentru a încadra o instituție financiară ca fiind de importanță sistemică:

- dimensiune;
- grad de interconectare;
- complexitate;
- substituirea funcțiilor;
- utilizarea efectului de levier financiar („leverage”);
- impactul asupra lichidității sistemice;
- posibilul impact sistemic al riscului reputațional.

Autoritatea de Supraveghere Financiară desfășoară periodic analize interne în vederea identificării entităților financiare nebankare cu importanță sistemică sau pe segmentul lor de piață, utilizând 3 criterii principale: dimensiunea, gradul de interconectare și gradul de substituie. **În cazul entităților financiare nebankare identificate în cadrul acestor analize este recomandată o supraveghere mai strictă, având în vedere dimensiunile semnificative sau poziția pe piață deținute de acestea.**

I. Conform criteriului referitor la dimensiunea entităților financiare nebankare supravegheate de ASF, cel mai susceptibil de a se încadra în definiția entităților de importanță sistemică este un fond de pensii (Fondul de Pensii Administrat Privat NN). De asemenea, un fond de investiții alternative deține active de circa 1,05% din PIB, dar sub pragul semnal considerat de ASF ca fiind nivelul de 2% din PIB.

În cazul fondurilor de pensii private, principalul indicator pentru evaluarea dimensiunii entităților este valoarea activelor totale. Trei fonduri din Pilonul II au valoarea activului total de peste 1% din PIB, din care unul singur se situează peste valoarea de 2%, respectiv NN (2,64%). Acesta poate fi considerat relevant din punct de vedere sistemic din perspectiva criteriului privind dimensiunea. Totodată, activele fondului de pensii administrate privat AZT Viitorul Tău se apropie ca pondere în PIB (1,62%) de pragul semnal de 2%.

Cu toate acestea, este important să reiterăm că, în ceea ce privește sistemul de pensii private din România, riscurile privind stabilitatea și buna funcționare a fondurilor de pensii se mențin la niveluri reduse, având în vedere mecanismul de implementare și funcționare a sistemului de pensii private din România de tip contribuții definite cu garanții absolute și relative. De altfel, unul dintre mecanismele de protejare a drepturilor participanților, ce contribuie la stabilitatea sistemului de pensii private, este și **separarea activelor dintre administratori și fondurile de pensii private**, ceea ce arată imposibilitatea unui fond de pensii private de a da faliment. În ipoteza în care un administrator s-ar confrunta cu dificultăți financiare, fondul aflat în administrare este transferat, prin intermediul procedurii de administrare specială, către alți administratori.

Valoarea cumulată a activelor totale ale organismelor de plasament colectiv reprezenta 4,24% din PIB la sfârșitul anului 2021. Fondul Proprietatea (fond de investiții alternative) este entitatea identificată cu cea mai importantă pondere în PIB, de circa 1,05%, dar se situează sub pragul semnal considerat de ASF ca fiind nivelul de 2% din PIB.

Strict din perspectiva dimensiunii, Fondul Proprietatea este singura entitate supravegheată de ASF pe piața de capital care se apropie de o dimensiune ce poate fi considerată ca relevantă sistemic, însă faptul că în structura portofoliului său predomină acțiunile nelistate (iar depozitele bancare, titlurile de stat au cote extrem de reduse) face mai puțin probabil ca acesta să poată fi la originea unor șocuri transmise către alte părți ale sistemului financiar.

Datorită poziției lor determinante în procesul de decontare, sistemele de decontare a titlurilor de valoare gestionate de CSD-uri sunt de o importanță sistemică pentru funcționarea piețelor titlurilor de valoare. Având un rol important în cadrul sistemelor de deținere a titlurilor de valoare prin care participanții la acestea raportează titlurile de valoare deținute de investitori, sistemele de decontare a titlurilor de valoare gestionate de CSD-uri funcționează, de asemenea, ca instrument esențial pentru controlul integrității unei anumite emisiuni, prevenind crearea sau reducerea nejustificată a titlurilor de valoare emise și jucând, în acest fel, un rol important în menținerea încrederii investitorilor. În plus, sistemele de decontare a titlurilor de valoare gestionate de CSD-uri sunt strâns implicate în constituirea de garanții în cadrul operațiunilor de politică monetară, precum și în cadrul procesului de constituire a garanțiilor între instituțiile de credit și sunt, prin urmare, actori importanți în procesul de constituire a garanțiilor. Astfel, Depozitarul Central poate fi considerat entitate financiară de importanță sistemică atât din perspectiva *dimensiunii*, cât și a *gradului scăzut de substituie a funcțiilor sale* (risc ridicat).

Conform raportărilor ASF bazate pe datele publicate de BNR privind decontările din SAFIR și raportările săptămânale realizate de Depozitarul Central, în perioada analizată, în anul 2021, nu au fost înregistrate situații de decontări eșuate în cadrul sistemului administrat de Depozitarul Central.

II. În ceea ce privește criteriul interconectivității, rețeaua de expuneri arată că în cazul tuturor celor trei sectoare financiare nebankare supravegheate de ASF, principala expunere la risc este față de statul român, prin intermediul titlurilor de stat deținute în portofoliu. Această constatare este valabilă pentru toate cele trei sectoare supravegheate de ASF (societăți de asigurare, fonduri de investiții și de pensii private). În sens invers, de la sectoarele supravegheate de ASF către alte părți ale sistemului

financiar, probabilitatea unui șoc generat de interconectivitate este deocamdată redusă, ca urmare a caracteristicii de investitori pe termen lung pe care o au toate entitățile menționate. În eventualitatea puțin probabilă a unor lichidări forțate de active de către entitățile financiare nebankare, cea mai afectată ar fi piața bursieră (scădere a prețurilor acțiunilor și cotațiilor indicilor bursieri), urmată într-o măsură mai mică de piața titlurilor de stat (creșterea randamentelor obligațiunilor guvernamentale) care este mai lichidă și are o capacitate sporită de a absorbi surplus de ofertă.

III. Din perspectiva gradului de substituie a funcțiilor, o situație particulară este aferentă pieței serviciilor de depozitare pentru fondurile de investiții și fondurile de pensii private, care prezintă un grad foarte ridicat de concentrare, iar complexitatea și importanța mecanismelor de depozitare pentru buna funcționare a acestor piețe fac ca riscul de substituie să fie ridicat pentru entitatea cu cea mai mare cotă de piață pe acest segment, respectiv BRD – Groupe Societe Generale. Aceasta nu face însă obiectul supravegherii prudențiale de către ASF, ci de către Banca Națională a României și este deja inclusă în categoria altor instituții de importanță sistemică din România (fiindu-i impus un amortizor suplimentar de capital ca urmare a includerii în această categorie pe baza scorului calculat conform metodologiei armonizate cu ghidul Autorității Bancare Europene).

În cazul Depozitarului Central există *un grad scăzut de substituie* (risc ridicat), fiind în prezent singura entitate autorizată în România să îndeplinească aceste funcții. Deși *Regulamentul UE nr. 909/2014* prevede posibilitatea ca toate CSD-urile autorizate să aibă libertatea de a presta servicii pe teritoriul Uniunii, inclusiv prin înființarea unei sucursale, până în prezent niciun alt CSD nu a notificat ASF cu privire la intenția de a desfășura activitate pe teritoriul României.

Din punct de vedere al gradului de substituie a funcțiilor, la nivel global piața asigurărilor se caracterizează prin concurență puternică în ceea ce privește multe clase de asigurare, acesta fiind și unul dintre motivele pentru care această piață este considerată ca având un grad ridicat de substituie. *Un grad mai scăzut de substituie poate apărea, conform IAIS¹⁶, pe anumite segmente de nișă, în cadrul cărora activează un singur asigurător (monopol) sau un număr redus de societăți de asigurare (piețe de oligopol).* În astfel de cazuri, eșecul unui asigurător poate determina creșteri ale prețurilor și, uneori, imposibilitatea temporară a consumatorilor de a se asigura împotriva acelei categorii de riscuri.

Riscul de substituie a funcțiilor nu este același lucru cu riscul de concentrare, dar uneori piețele cu grad ridicat de concentrare prezintă caracteristici adiționale ale entităților care operează pe aceste piețe ce asociază un risc de substituie crescut. Piața asigurărilor din România se caracterizează printr-un grad mediu spre ridicat de concentrare atât pe clase de asigurare (asigurările auto dețin o pondere de 62% în totalul PBS de societățile autorizate și reglementate de ASF), cât și pe societăți de asigurare (primele 5 societăți în funcție de volumul de prime brute subscrise dețin o cotă de piață cumulată de circa 65%).

În mod particular, analiza caracteristicilor pieței RCA și a indicatorilor companiilor prezente pe această piață evidențiază poziția semnificativă pe piață și relevanța ridicată, cel puțin din perspectivă sectorială, a societății Euroins.

Având în vedere numărul redus de asigurători autorizați și reglementați de ASF și gradul ridicat de concentrare pe piața asigurărilor RCA, am considerat importantă intensificarea procesului de supraveghere și control, cu atât mai mult în cazul societăților de asigurare ce dețin cote de piață semnificative.

Din această perspectivă, Autoritatea de Supraveghere Financiară acordă o atenție deosebită inclusiv riscurilor din punct de vedere al conduitei societăților de asigurare, și anume existența unor condiții contractuale ambigue sau abuzive, de natură să conducă la refuzul societăților de a plăti despăgubirile în cazul producerii riscurilor asigurate.

¹⁶ International Association of Insurance Supervisors

15. Evoluția pieței de capital în anul 2021

15.1. Piața primară și statistici emitenți

Pe parcursul anului 2021, valoarea totală a ofertelor publice de vânzare primare a fost în cuantum de aproximativ 210 milioane lei. Pentru 10 dintre emisiuni, acționarii au aprobat și tranzacționarea drepturilor de preferință, iar în cazul unui emitent, acționarii au aprobat și tranzacționarea drepturilor de alocare.

De asemenea, anul a fost marcat de aprobarea prospectului întocmit în vederea admiterii la tranzacționare pe piața reglementată a acțiunilor emise de Chimcomplex SA, emitent care avea acțiunile tranzacționate pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de Bursa de Valori București SA (BVB) și de aprobarea a patru oferte publice inițiale de vânzare de acțiuni (emitenți fiind TRANSPORT TRADE SERVICES SA – simbol bursier TTS, One United Properties SA, Aquila Part Prod Com SA și ABN Systems International SA). Trei dintre ele au fost derulate în vederea admiterii la tranzacționare a acțiunilor pe piața reglementată administrată de BVB, ce-a de-a patra fiind derulată în vederea admiterii la tranzacționare pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB. Toate ofertele au fost încheiate cu succes.

Oferta aferentă acțiunilor TTS a fost una secundară, în valoare de 288.000.000 lei, ofertanți fiind un număr de 14 acționari. Oferta aferentă acțiunilor One United Properties SA a fost una primară, în valoare de 259.112.477 lei, ofertant fiind emitentul. Cea derulată de Aquila Part Prod Com SA a fost, de asemenea, o ofertă primară, valoarea fiind de peste 360 milioane lei.

Oferta primară inițială, derulată în vederea admiterii acțiunilor ABN Systems International SA pe sistemul multilateral de tranzacționare, a fost în valoare de 5.487.868 lei.

În ceea ce privește admiterea acțiunilor la tranzacționare pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB, fără aprobarea în prealabil de către ASF a unui prospect, numărul emitenților care au apelat la această formă de admitere s-a ridicat la 20.

Tabel 9 Oferte publice de vânzare primare în anul 2021

Emitent	Volum (acțiuni vândute)	Valoare (lei)	Segment BVB
CHIMCOMPLEX SA	499.455 acțiuni	629.313	SMT
BITTNET SYSTEMS SA	17.359.142 acțiuni	10.241.894	Principal
NOROFERT SA	531.389 acțiuni	6.969.751	SMT
2PERFORMANT NETWORK SA	149.099 acțiuni	4.215.983	SMT
HOLDE AGRI INVEST SA	14.445.010 acțiuni	19.934.114	SMT
METALICA SA	164.021 acțiuni	410.052	SMT
MAGAZIN UNIVERSAL MARAMUREȘ SA	139.828.142 acțiuni	13.982.814	SMT
AURORA SA	280.292 acțiuni	700.730	SMT
PRODLACTA SA	3.238.546 acțiuni	3.588.203	SMT
AVIOANE CRAIOVA SA	18.331.683 acțiuni	45.829.208	SMT
STAR RESIDENCE INVEST SA	14.253.236 acțiuni	5.701.294	SMT
BONAS IMPORT EXPORT SA	6.907.276 acțiuni	6.907.276	SMT
MARTENS SA	12.290.365 acțiuni	30.725.913	SMT
VRANCART SA	171.701.967 acțiuni	17.213.541	Principal
ASCENDIA SA	40.848 acțiuni	474.486	SMT

SAFETECH INNOVATION SA	522.191 acțiuni	5.439.716	SMT
BRAICONF SA	17.976.433 acțiuni	1.797.643	SMT
AGROLAND BUSINESS SYSTEM SA	3.990.956 acțiuni	12.252.235	SMT
iHunt Technology Import Export SA	4.479.698 acțiuni	4.202.853	SMT
PATRIA BANK SA	163.483.801 acțiuni	16.348.380	Principal
GRÎUL SA	24.850.102 acțiuni	2.485.010	SMT

Sursa: ASF

De asemenea, în anul 2021, a fost aprobat și un prospect de ofertă de vânzare de obligațiuni convertibile în acțiuni, emise de Life is Hard SA, societate ale cărei acțiuni sunt tranzacționate pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB, valoarea ofertei fiind de 4.510.100 lei (oferta s-a adresat într-o primă etapă acționarilor societății care au achiziționat obligațiuni în valoare de 393.500 lei, iar în etapa a doua unui număr de 150 investitori).

Tabel 10 Prospecte aprobate de ASF în vederea admiterii la tranzacționare a obligațiunilor în anul 2021

Emitent	Nr. obligațiuni emise	Valoarea împrumutului	Segment BVB
Agricover Holding SA	800	40.000.000 euro	Principal
Impact Developer & Contractor SA	13.163	6.581.500 euro	Principal
SSIF BRK Financial Group SA	250.000	25.000.000 lei	Principal
Libra Internet Bank SA	400	40.000.000 euro	Principal

Tabel 11 Oferte publice de cumpărare derulate în anul 2021 (conform documentelor aprobate de ASF)

Companie	Volum (acțiuni cumpărate)	Valoare (lei)
EVERGENT INVESTMENTS SA	8.266.125	13.225.800
RETRASIB SA	5.150	61.800
FORAJ SONDE SA VIDELE	300.000	1.680.000
ICSIM SA	244.049	2.806.563,5
IFMA SA	0	0
SIF MUNTENIA SA	revocată	-
SIF MUNTENIA SA	12.287.145	19.659.432
EVERGENT INVESTMENTS SA	19.459.459	35.999.999,15
SIF BANAT CRIȘANA SA	8.792.307	23.739.228,9
SIF TRANSILVANIA SA	10.443.797	4.522.164,1
TRAMECO SA	0	0
UNIREA SHOPPING CENTER SA	21.921	1.381.023

Pe parcursul anului 2021 au fost aprobate următoarele demersuri privind alte evenimente corporative:

- 12 documente aferente ofertelor publice de cumpărare a căror valoare se ridică la 103.076.011 lei, 7 dintre oferte având ca ofertant chiar emitentul, fiind oferte de răscumpărare a acțiunilor în vederea reducerii capitalului social, prin anularea acțiunilor/în scopul distribuirii lor salariaților și administratorilor. O

noutate a acestui an a reprezentat-o oferta concurentă de cumpărare de acțiuni emise de SIF Muntenia SA. După desfășurarea licitației aferente acestei operațiuni, la sediul ASF, dat fiind că prețul ofertantului din oferta concurentă a rămas cel mai mare, decizia de aprobare a ofertei publice de cumpărare al cărei ofertant era chiar societatea a fost revocată;

- 2 oferte obligatorii de preluare în urma cărora ofertantul nu a achiziționat nicio acțiune;
- 2 prospecte de bază, unul dintre ele fiind prospectul, depus anual spre aprobarea autorității, aferent emisiunii de produse structurate emise de SSIF BRK Financial Group SA valabil 12 luni. În baza prospectului și a condițiilor finale sunt emise produse structurate în vederea admiterii la tranzacționare la BVB. Astfel au fost emise 76 certificate de înregistrare a produselor structurate;
- un document universal de înregistrare pentru Bittnet Systems SA;

Pentru al doilea an consecutiv, ASF a aprobat un astfel de document universal de **înregistrare** pentru același emitent, fapt care-l califică ca emitent frecvent, conform prevederilor art. 9 alin. (11) din *Regulamentul (UE) 2017/1129 privind prospectul care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau al admiterii de valori mobiliare la tranzacționare pe o piață reglementată, și de abrogare a Directivei 2003/71/CE, cu modificările ulterioare*.

Potrivit aceluiași regulament european, odată aprobat, documentul de înregistrare universal poate constitui parte dintr-un prospect de emisiune de instrumente financiare adresat publicului, caz în care emitentul va transmite spre aprobarea ASF doar nota privind valorile mobiliare și rezumatul prospectului, operațiunea beneficiind de aprobare accelerată (va trebui soluționată în termen de 5 zile lucrătoare de la depunerea cererii, nu în termenul clasic de 10 zile lucrătoare).

De altfel, în semestrul I al anului 2021, pentru respectivul emitent, a fost aprobat un prospect de ofertă de vânzare de acțiuni format din documente distincte, documentul de înregistrare universal aprobat în anul 2020 fiind parte componentă a acestuia.

- 5 anunțuri aferente inițierii procedurii de retragere obligatorie a acționarilor (squeeze-out) inițiate de acționari care dețin acțiuni reprezentând cel puțin 95% din numărul total de acțiuni din capitalul social care conferă drept de vot și cel puțin 95% din drepturile de vot ce pot fi efectiv exercitate;
- 14 retrageri de la tranzacționare de pe BVB/sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB, având în vedere finalizarea procedurii retragerii obligatorii a acționarilor/ca urmare a hotărârii acționarilor, după răscumpărarea acțiunilor deținute de acționarii care nu au fost de acord cu adoptarea acestei hotărâri/urmare radierii societății de la ORC/declanșării falimentului.

Tabel 12 Numărul de Certificate de Înregistrare a Instrumentelor Financiare pe tipuri de operațiuni, emise în anul 2021

Tip operațiune	Număr Certificate de Înregistrare a Instrumentelor Financiare
Majorarea capitalului social	41
Drepturi de preferință	10
Diminuarea capitalului social	16
Obligațiuni	33
Societăți nou admise la tranzacționare pe SMT	20
Produse structurate	159

Drepturi de alocare	1
Titluri de stat	17
Fuziune/Divizare	2
Societăți nou admise la tranzacționare pe piața reglementată, segmentul principal	3
Altele	3
Total	305

Operațiuni transfrontaliere

În conformitate cu prevederile legale, armonizate cu directivele/regulamentele europene, în calitate de stat gazdă, ASF primește de la autoritățile similare din spațiul UE prospectele aprobate de acestea, certificatul și rezumatul în limba română a prospectelor, această notificare, mai nou, fiind realizată prin intermediul platformei ESMA.

Conform normelor legale, în aceste cazuri ASF nu inițiază nicio procedură de aprobare a prospectului, însă asigură publicarea lor pe pagina autorității așa cum dispune *Regulamentul (UE) nr. 2017/1129*.

Pe parcursul celor patru trimestre, ASF a fost notificată cu privire la aprobarea a 37 astfel de prospecte (document unic sau documente separate) și a 84 de suplimente (amendamente) la prospectele deja aprobate, iar, la rândul ei, ASF, a notificat trei autorități din state membre (Austria, Ungaria și Polonia) în legătură cu aprobarea prospectului de bază întocmit de SSIF BRK FINANCIAL GROUP SA Cluj Napoca.

Pentru produsele structurate, în baza prospectelor pașaportate de Autoritatea statului membru de origine - FMA Austria și a termenilor finali comunicați, au fost emise:

- 51 de certificate de înregistrare a produselor structurate emise de Erste Group Bank AG Austria;
- 24 de certificate de înregistrare a produselor structurate emise de Raiffeisen Centrobank AG Viena.

Conform rapoartelor lunare ale BVB, pe piața reglementată BVB, în anul 2021, au avut loc următoarele emisiuni de obligațiuni listate la BVB:

- Singurul dezvoltator imobiliar listat pe piața principală a BVB, Impact Developer & Contractor (IMP), a listat la BVB, în martie 2021, o emisiune de obligațiuni denumite în EUR de circa 6,6 milioane euro. Emisiunea de obligațiuni, care a avut loc în decembrie 2020 în urma unui plasament privat, cuprinde 13.163 de obligațiuni denumite în euro, cu o valoare nominală de 500 euro per obligațiune și cu o maturitate de 6 ani.
- Agricovert Holding a listat pentru prima oară pe BVB o emisiune de obligațiuni în valoare de 40 milioane de euro, cu maturitate de 5 ani, valoarea nominală a unei obligațiuni fiind de 50.000 de euro. Emisiunea s-a desfășurat, în luna ianuarie 2021, printr-un plasament privat la BVB care a fost suprasubscris, fiind considerată cea mai mare emisiune de obligațiuni corporative a unei companii antreprenoriale românești la BVB.
- Prima ofertă primară de vânzare de titluri de stat pentru populație (FIDELIS) derulată în acest an, în luna martie, a adus Ministerului Finanțelor un plus de 709,5 milioane lei și 140,5 milioane euro. Oferta de vânzare de titluri de stat din programul FIDELIS a cuprins titluri de stat în lei cu scadența de 1 și 3 ani, și în euro cu scadența de 5 ani.
- Primele obligațiuni verzi emise Raiffeisen Bank, au intrat la tranzacționare pe piața reglementată a BVB în luna mai 2021. În luna aprilie 2021, Raiffeisen Bank a atras prin derularea emisiunii de obligațiuni 400,5 milioane lei. Obligațiunile au o maturitate de 5 ani și un cupon fix de 3,086%. Cu o cerere de aproape 650 milioane lei, emisiunea a fost suprasubscrisă de aproape 1,6 ori.

- BCR a listat în luna mai 2021 cea mai mare emisiune de obligațiuni la BVB, în cuantum de 1 miliard de lei. Obligațiunile tranzacționate pe piața reglementată BVB, în număr de 2.000, au o valoare nominală de 500.000 lei, o maturitate de 7 ani și o dobândă anuală de 3,9%. Agenția de rating Fitch a acordat emisiunii de obligațiuni ratingul BBB+.
- A doua emisiune de obligațiuni verzi Raiffeisen Bank a intrat în luna iulie 2021 la tranzacționare pe piața reglementată a BVB, sub simbolul bursier RBRO28. Raiffeisen Bank a atras în luna iunie 2021, la momentul derulării emisiunii de obligațiuni, peste 1,2 miliarde lei, fiind cea mai mare emisiune de obligațiuni corporative în lei a unui emitent din România și prima emisiune de obligațiuni senior nepreferențiale a băncii. Obligațiunile au o maturitate de 7 ani și un cupon fix de 3,793%. Cu o cerere mare, emisiunea a fost suprasubscrisă de 1,35 ori față de suma inițială.
- Compania One United Properties s-a listat în luna iulie 2021 la BVB, acțiunile sale fiind tranzacționate pe piața principală sub simbolul ONE. Compania a derulat o ofertă publică inițială primară prin care a atras 260 milioane lei.
- În luna iulie 2021, Ministerul Finanțelor a atras 614,5 milioane lei și, respectiv, 59 milioane euro (valori însumând 905 milioane lei – 183,5 milioane euro), prin a patra ofertă primară de vânzare de titluri de stat pentru populație (FIDELIS) derulată în ultimele 12 luni prin sistemele BVB. Astfel, valoarea celor patru runde de finanțare derulate în ultimele 12 luni la BVB de către Ministerul Finanțelor a depășit 7 miliarde lei (peste 1,4 miliarde euro).
- În luna octombrie 2021, Ministerul Finanțelor a atras 650,5 milioane lei și 59 milioane euro printr-o emisiune de titluri de stat pentru populație, având trei maturități diferite (1 an, 3 și 5 ani). Prin intermediul celor cinci oferte din ultimii doi ani, MF a atras peste 8 miliarde lei.
- Banca Comercială Română (BCR) a debutat în luna octombrie primele sale obligațiuni verzi la BVB pe piața reglementată, în valoare de 500 milioane de lei. Obligațiunile senior preferențiale BCR au o maturitate de 7 ani, dobânda anuală de 5% și o valoare nominală de 500.000 de lei.
- În octombrie 2021, compania BRD Financial Group a debutat la BVB prima sa emisiune de obligațiuni sub simbolul bursier BRK26. Obligațiunile sunt denominate în lei, având o valoare nominală de 100 lei și scadența în anul 2026. Compania a atras în cadrul plasamentului privat suma de 25 milioane lei.
- Aquila s-a listat la BVB în luna noiembrie 2021, sub simbolul bursier AQ. Listarea are loc după încheierea cu succes a unei Oferte Publice Inițiale în cuantum de 367 milioane lei (74 milioane euro), fiind cea mai mare oferta publică inițială derulată până în prezent de o companie antreprenorială pe piața de capital românească. Scopul derulării ofertei publice a fost majorarea capitalului social, în perioada 8 – 16 noiembrie oferind spre vânzare 66.666.800 acțiuni noi la un preț de 5,5 lei/acțiune.
- Autonom Services listează emisiunea de obligațiuni corelate cu obiective de sustenabilitate pe piața reglementată a BVB, sub simbolul AUT26E, în luna decembrie 2021, în valoare de peste 48 milioane euro. Compania a vândut un număr de 4.803 obligațiuni nominative, neconvertibile și negarantate cu o valoare nominală de 10.000 de euro și cu scadența la 23 noiembrie 2026.
- BCR a listat în decembrie 2021 a treia emisiune de obligațiuni din anul 2021, pe piața reglementată a BVB. Banca a atras 600 milioane de lei prin vânzarea a 1.200 obligațiuni corporative cu o valoare nominală de 500.000 lei și cu scadența în 2028. Rata dobânzii este de 5,98% pe an.
- Ministerul Finanțelor a listat la BVB noi titluri de stat FIDELIS în valoare de peste 1 miliard de lei. Oferta publică de vânzare a titlurilor de stat FIDELIS a cuprins titluri de stat cu maturități de 1 an, 3 și 5 ani.

Sursa: BVB

Emisiunile de obligațiuni și acțiuni din cadrul SMT, în anul 2021, au fost următoarele:

- Retailerul de materiale de construcții MAMBricolaj (MAM) a debutat la BVB în ianuarie 2021, pe piața AeRO în cadrul SMT al BVB. Compania a atras aproximativ 8,5 milioane lei, în urma derulării unui plasament privat, prin care au fost subscrise 744.418 acțiuni, ceea ce a determinat o suprasubscriere a numărului de acțiuni scos la vânzare (423.000).
- Acțiunile companiei românești de securitate cibernetică Safetech Innovations (SAFE) au început tranzacționarea la BVB în ianuarie 2021, pe piața AeRO din cadrul SMT al BVB, în urma derulării unui plasament privat de vânzare de acțiuni în luna octombrie 2020. Astfel, societatea a atras 2,5 milioane lei de la investitorii pieței de capital. Au fost scoase la vânzare 625.000 acțiuni, la un preț de 4 lei per acțiune, ordinele de subscriere plasate de investitori cumulând 21,4 milioane lei.
- Retailer-ul online și producătorul de telefoane mobile și gadget-uri iHUNT (HUNT) a listat prima sa emisiune de obligațiuni la BVB, în cadrul SMT. Emisiunea are o valoare nominală de 7 milioane lei și cuprinde 70.000 de obligațiuni cu o maturitate de 3 ani și o valoare nominală de 100 lei per acțiune. Investitorii au plasat ordine de subscriere în valoare de peste 10 milioane lei.
- Societatea Golden Foods Snacks a listat, în februarie 2021, a doua sa emisiune de obligațiuni corporative la BVB, în cadrul SMT, în valoare nominală de 4 milioane lei și cuprinde 40.000 de obligațiuni cu o maturitate de trei ani și o valoare nominală de 100 lei per obligațiune. Obligațiunile au fost emise în octombrie 2020 și au o dobândă fixă anuală de 9%, plătită trimestrial.
- În februarie 2021, compania Utilitech Services a listat la BVB, pe SMT, prima sa emisiune de obligațiuni, în valoare de aproximativ 4,9 milioane lei. În luna martie 2020, societatea a derulat un plasament privat în care a vândut 48.835 de obligațiuni negarantate, denumite în lei cu o valoare nominală de 100 lei per obligațiune. Obligațiunile au fost subscrise de 102 investitori și au o maturitate de 3 ani și o dobândă anuală de 8,5%, plătită anual.
- Compania Agroland Business System (AG) s-a listat, în luna martie 2021, pe piața AeRO din cadrul SMT. Compania a atras 7,9 milioane lei prin derularea unui plasament privat în luna noiembrie a anului anterior, în cadrul căruia au fost scoase spre vânzare 1,7 milioane de acțiuni. Investitorii au plasat ordine de subscriere pentru 8,5 milioane de acțiuni, în valoare totală de 38,5 milioane lei.
- Compania Star Residence Invest (REIT) s-a listat pe piața AeRO din cadrul SMT, în luna martie 2020. În luna decembrie 2020, societatea a derulat o ofertă secundară de vânzare de acțiuni, printr-un plasament privat în cadrul căruia a atras 8,1 milioane lei. Au fost subscrise 37,2 milioane de acțiuni, la un preț de 0,218 lei/ titlu.
- iHUNT (HUNT) a listat, în luna aprilie 2021, a doua sa emisiune de obligațiuni corporative la BVB, în cadrul SMT. Emisiunea are o valoare nominală de 7 milioane lei și cuprinde 70.000 de obligațiuni cu o maturitate de patru ani și o valoare nominală de 100 lei per obligațiune. Obligațiunile au fost emise în ianuarie 2021 și au o dobândă anuală fixă de 8,75%, plătită semestrial. Investitorii au plasat ordine de subscriere în valoare de peste 8,6 milioane lei.
- Firebyte Games (FRB) s-a listat pe BVB în luna aprilie 2021, în urma derulării unui plasament privat, în luna februarie 2021, prin care a atras 4,9 milioane de lei de la investitori. Societatea a vândut investitorilor 8,8 milioane de acțiuni, la un preț de 0,56 lei per acțiune.
- Raiko Transilvania (RKOT) s-a listat în luna aprilie 2021 pe piața AeRO a BVB. Compania a derulat două plasamente private (iulie 2019 și februarie 2020) prin care a atras 1,9 milioane de lei de la investitorii pieței de capital.

- Dezvoltatorul imobiliar Qualis Properties a listat prima sa emisiune de obligațiuni la BVB, pe SMT, obligațiunile fiind tranzacționate, începând cu luna aprilie 2021, sub simbolul QUAL24E. Compania a derulat în luna ianuarie un plasament privat prin care a atras de la investitori aproape 2,1 milioane euro, prin vânzarea de obligațiuni cu maturitate de 3 ani, o dobândă fixă anuală de 9%, plătită trimestrial și o valoare nominală de 100 euro/obligațiune.
- Alive Capital a listat, în luna aprilie 2021, prima sa emisiune de obligațiuni corporative la BVB, pe SMT, sub simbolul ALV23, în urma derulării plasamentului privat de la finele anului 2020. Emisiunea cuprinde 100.000 de obligațiuni, cu o valoare nominală de 100 lei/obligațiune, cu maturitate de 3 ani și o dobândă anuală de 8%, plătită semestrial.
- Furnizorul de energie electrică și gaze naturale, Restart Energy One, a listat, în luna aprilie 2021, prima sa emisiune de obligațiuni corporative la BVB, pe SMT. Emisiunea de obligațiuni REO26, cu o valoare totală de 16,36 milioane lei, cuprinde 163.612 de obligațiuni, ce au o valoare nominală de 100 lei per obligațiune, cu maturitate de 5 ani și o rată anuală a cuponului de 9% plătită semestrial. Obligațiunile sunt convertibile începând cu anul 2024 și pot fi răscumpărate anticipat începând cu anul al treilea al împrumutului obligatar.
- Producătorul de vinuri organice Vifrana s-a listat în mai 2021 pe piața AeRO a BVB, sub simbolul BLOW. Listarea companiei vine în urma unui plasament privat derulat la finalul anului trecut, prin care compania a atras 9,5 milioane lei. În cadrul plasamentului privat din decembrie 2020, un număr de 21,2 milioane de acțiuni nou emise au fost cumpărate la un preț de 0,45 lei per acțiune.
- Agroserv Măriuța a debutat în luna mai 2021 pe piața AeRO a BVB, acțiunile fiind tranzacționate sub simbolul MILK. Prin plasamentul privat, încheiat în aprilie 2021, compania a vândut un număr de 431.020 acțiuni la un preț de 45 lei per acțiune. Plasamentul a fost suprasubscris de 3,6 ori, în total fiind înregistrate subscrieri de aproximativ 70 milioane de lei.
- Agroland Agribusiness a debutat în luna iunie 2021 pe piața AeRO a BVB, după plasamentul privat pentru vânzarea de acțiuni prin care a atras 6,07 milioane lei. Plasamentul privat a presupus vânzarea a 225.000 de acțiuni nou emise, subscrierea minimă în ofertă fiind de 5.000 de acțiuni (115.000 lei). Plasamentul a fost suprasubscris de 15 ori în prima zi, iar prețul final a fost stabilit la 27 lei/acțiune.
- Bonas Import Export s-a listat pe piața AeRO a BVB, în luna iunie 2021, în urma derulării unui plasament privat de acțiuni prin care a atras de la investitori circa 10 milioane lei. Prin plasamentul privat au fost vândute 40,76% din acțiunile companiei, la un preț de 5 lei per acțiune.
- Nemo Expres Logistic s-a listat la BVB, în cadrul SMT, în luna iunie 2021, în urma derulării unui plasament privat de obligațiuni prin care a atras de la investitori 1,57 milioane euro. Obligațiunile sunt tranzacționate sub simbolul bursier NEMO23E. Emisiunea de obligațiuni a inclus 15.765 de obligațiuni negarantate, denumite în euro, cu o valoare nominală de 100 euro și o rată fixă a dobânzii de 7% pe an, cu scadența în 29 iunie 2023.
- Obligațiunile companiei Alser Forest au fost listate în luna iunie 2021 pe SMT al BVB, în urma derulării unui plasament privat de obligațiuni în cuantum de 1,5 milioane euro. Oferta include 15.000 de obligațiuni corporative, cu o valoare nominală de 100 euro fiecare și o rată a dobânzii de 8% pe

an, plătitibilă semestrial, cu scadența în 30 aprilie 2024. Obligațiunile se tranzacționează la Bursa de Valori București sub simbolul ALS24E.

- Compania Simtel Team (SMTL) a debutat pe piața AeRO a BVB în luna iulie 2021, după derularea unui plasament privat de acțiuni în luna mai 2021 prin care a atras 13,7 milioane de lei de la investitori. Astfel, Simtel Team a vândut 15% din capitalul social, respectiv 1.055.000 de acțiuni la un preț de 13 lei/acțiune.
- Vivre Deco tranzacționează a doua sa emisiune de obligațiuni, în valoare de 7 milioane de euro, pe SMT al BVB, începând cu luna iulie 2021 sub simbolul bursier VIV26E. Emisiunea include un număr de 14.000 obligațiuni, cu valoare nominală de 500 euro și dobânda anuală de 5,5%, plătitibilă semestrial, cu scadența în 21 aprilie 2026. Compania a atras prin piața de capital 10,45 milioane de euro prin cele două plasamente private.
- Air Claim s-a listat în luna iulie 2021 pe piața AeRO a BVB, acțiunile companiei fiind tranzacționate sub simbolul bursier CLAIM. Plasamentul privat de acțiuni a avut loc la finalul lunii mai, prin care Air Claim a atras suma de 2,4 milioane lei prin vânzarea a 400.000 de acțiuni noi la un preț de 6,21 lei/acțiune.
- Compania Visual Fan s-a listat în iulie 2021 pe piața AeRO a BVB, acțiunile companiei fiind tranzacționate sub simbolul ALW. Prin plasamentul privat de acțiuni derulat anterior, compania a atras suma de 15,5 milioane lei prin vânzarea a 111.100 de acțiuni la un preț de 140 lei/acțiune.
- Zebra Pay a listat în luna iulie 2021 obligațiuni în valoare de 3 milioane de euro, fiind tranzacționate pe SMT al BVB. În cadrul plasamentului privat, compania a emis un număr de 30.000 de obligațiuni cu o valoare nominală de 100 euro și o dobândă de 5,5%, cu data scadenței la 16 iunie 2026.
- Listarea obligațiunilor companiei BestJobs a avut loc în iulie 2021 pe SMT al BVB, în urma derulării unui plasament privat prin care compania a atras 3,3 milioane de euro. Compania a emis un număr de 6.742 de obligațiuni corporative denominate în euro, cu o valoare nominală de 500 euro, având o dobândă anuală de 5,8% și data scadenței la 20 mai 2026.
- Compania Arctic Stream s-a listat pe piața AeRO a BVB în luna iulie 2021, sub simbolul bursier AST. În cadrul plasamentului privat de acțiuni, compania a vândut 838.260 acțiuni la un preț de 25 lei/acțiune.
- Obligațiunile companiei Bit Soft au intrat la tranzacționare în luna august 2021 pe SMT în cadrul BVB. Prin plasamentul privat de obligațiuni a fost vândut un număr de 15.000 de obligațiuni necondiționate, negarantate, neconvertibile la o valoare nominală de 100 EUR/obligațiune. Obligațiunile au fost emise în data de 9 iulie 2021, cu scadența la data de 9 iulie 2025. Rata dobânzii este fixă, de 5,5% pe an, plătitibilă trimestrial.
- Compania MW Green Power Export a listat în luna august a doua sa emisiune de obligațiuni pe SMT în cadrul BVB. Compania a emis un număr de 43.958 de obligațiuni corporative, având o valoare nominală de 100 lei și o rată anuală a cuponului de 8%, cu data scadenței la 7 septembrie 2024. Compania a atras suma de 4.395.800 lei.

- Compania Appraisal and Valuation s-a listat pe piața AeRO a BVB în luna septembrie 2021, după derularea unui plasament privat de acțiuni. În cadrul plasamentului, compania a emis un număr de 387.000 de acțiuni, la un preț de 11,5 lei/acțiune și a atras de la investitori suma de 4,45 milioane lei.
- Adiss s-a listat pe piața AeRO a BVB în luna septembrie 2021 sub simbolul bursier ADISS. Listarea a venit după derularea unui plasament privat de acțiuni din luna iunie 2021. Compania a emis un număr de 4,24 milioane de acțiuni noi, cu o valoare nominală de 0,5 lei per acțiune. Compania a reușit astfel să atragă 6,3 milioane lei.
- Agroland Agribusiness a listat în luna septembrie 2021 prima sa emisiune de obligațiuni la BVB, pe SMT. Compania a vândut în cadrul unui plasament privat de obligațiuni un număr de 100.000 de obligațiuni corporative negarantate, cu o valoare nominală de 100 lei. Compania a atras de la investitori suma de 10 milioane de lei, cu scadența la 2 august 2026 și o rată anuală a cuponului fixă de 9%, plătit semestrial.
- Obligațiunile companiei Prefera Foods au intrat la tranzacționare în luna septembrie 2021 pe SMT în cadrul BVB. Compania a vândut în cadrul unui plasament privat de obligațiuni, un număr de 10.000 de obligațiuni corporative negarantate, denumite în euro, cu valoare nominală de 500 euro, având scadența la 23 iulie 2026 și o rată anuală a cuponului fixă de 7,5% plătită semestrial. Compania a atras de la investitori 5 milioane de euro.
- Ansett Logistics și-a listat obligațiunile la BVB, pe SMT, în luna septembrie 2021. Compania a vândut în cadrul unui plasament privat un număr de 5.000 de obligațiuni corporative, garantate, neconvertibile, dematerializate, cu o valoare nominală de 100 euro. Ansett Logistics a atras suma totală de 500.000 de euro. Obligațiunile au scadența la 29 aprilie 2026 și o rată anuală a cuponului fixă de 8%, plătită trimestrial.
- Compania Connections Consult a debutat pe piața AeRO a BVB în luna septembrie 2021. Listarea sa vine după derularea în luna iulie 2021 a unui plasament privat de acțiuni pentru majorarea capitalului social. Compania a emis un număr de 144.928 de acțiuni noi cu o valoare nominală 0,10 lei. Acțiunile au fost oferite în cadrul plasamentului privat la un preț de 69 lei/acțiune, compania reușind să atragă fonduri în valoare de 10 milioane de lei.
- Compania poloneză Aforti Holding s-a listat, în octombrie 2021, pe segmentul SMT a BVB. Fondurile atrase prin această emisiune de obligațiuni sunt destinate finanțării activității companiei Aforti în România. În cadrul plasamentului privat, derulat în septembrie 2020, au fost vândute 20.000 de obligațiuni corporative negarantate, nesubordonate, având o valoare nominală de 100 lei. Obligațiunile au scadența la 4 septembrie 2025 și o rată anuală a dobânzii de 10%, cu plata semestrială. Astfel, compania a atras de la investitori suma de 2 milioane lei.
- Emisiunea de obligațiuni a companiei internaționale Chronostyle International, ce operează magazinele Cellini (CELL25) a debutat în luna noiembrie 2021 la BVB, în cadrul SMT. În cadrul plasamentului privat derulat în mai 2020, au fost vândute un număr de 16.000 de obligațiuni corporative, garantate și neconvertibile, în valoare totală de 1,6 milioane de euro. Obligațiunile au o valoare nominală de 100 euro, maturitate de 5 ani și un cupon de 7% pe an plătit trimestrial.
- Compania Ocean Credit, a debutat în luna noiembrie 2021, pe SMT, cu obligațiuni în valoare de 1,86 milioane euro. Compania a vândut în cadrul unui plasament privat derulat în iulie 2021 un număr de 18.668 de obligațiuni corporative subordonate, negarantate, în valoare totală de 1,86 milioane de euro. Obligațiunile au o valoare nominală de 100 euro, cu scadența de 5 ani și o rată a cuponului fixă de 8,75% pe an, plătită trimestrial.

- Libra Internet Bank a listat a doua sa emisiune de obligațiuni, în luna decembrie 2021, pe segmentul SMT, în valoare de 40 de milioane de euro. Obligațiunile LIBRA28E au valoare nominală de 100.000 euro, cu scadența de 7 ani, la 28 septembrie 2028 și o rată a cuponului fixă de 4,25% pe an.
- Compania AROBS Transilvania Software, a debutat pe piața SMT a BVB, acțiunile fiind tranzacționate sub simbolul bursier AROBS. Listarea a avut loc ca urmare a plasamentului privat derulat în octombrie 2021, prin care compania a vândut 54.697.494 acțiuni noi nominative, ordinare, dematerializate și a atras suma de 74,2 milioane lei de la investitori. Acțiunile au fost subscrise la un preț de 1,357 lei per acțiune.
- Compania GoCab a debutat pe piața AeRO a BVB în luna decembrie 2021, sub simbolul bursier CAB. Listarea are loc în urma derulării unui plasament privat prin care a fost atrasă suma de 7,4 milioane lei de la investitori. În cadrul plasamentului au fost subscrise 17.278.220 acțiuni la un preț de subscriere de 0,43 lei.
- Compania Softbinator Technologies (CODE) a debutat la BVB pe piața AeRO, în luna decembrie 2021. Compania a atras, prin plasamentul privat de vânzare a celor 100.000 acțiuni, suma de 6 milioane lei.
- Teilor Holding a debutat în decembrie 2021 cu primele sale obligațiuni în valoare de 45 milioane lei. Compania a vândut în cadrul unui plasament privat derulat în luna noiembrie 2021, un număr de 140.034 de obligațiuni în lei cu o valoare nominală de 100 de lei și 62.700 de obligațiuni în euro, cu o valoare nominală de 100 de euro. Emisiunea în lei are o rată a dobânzii fixă de 8,25%, iar cea în euro o rată a dobânzii fixă de 5,75%. Ambele emisiuni au maturitatea la 3 decembrie 2026.

Sursa: BVB

În ultimul an, la BVB s-au listat 23 de companii, alte 27 de companii au emis obligațiuni, iar statul român a atras prin ofertele primare de vânzare de titluri de stat Fidelis peste 875 milioane de euro. În total, cele 23 de companii au atras de la investitori 234 milioane euro, iar cele 45 emisiuni de instrumente cu venit fix au atras finanțări de peste 1,8 miliarde euro.

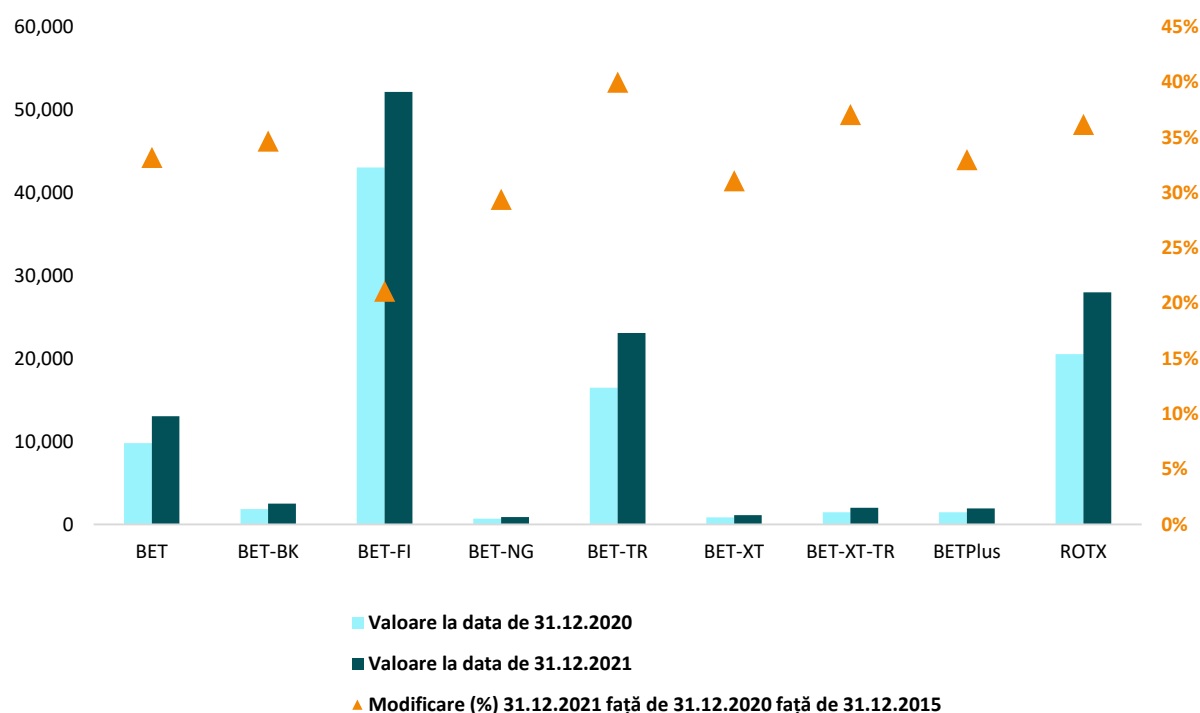

15.2. Piața secundară

Piețe spot administrate de BVB

Toți indicii bursei românești au înregistrat evoluții pozitive în trimestrul IV al anului 2021 comparativ cu finalul anului 2020, creșterile fiind de peste 21%. Indicele de referință BET, care include evoluțiile celor mai tranzacționate companii de pe piața reglementată a BVB, a avut o creștere de 33,20% la 31 decembrie 2021 comparativ cu finalul anului 2020. Și indicele BET-TR, care surprinde, în plus față de BET și dividendele acordate de companiile cuprinse în acesta, a atins un nivel de 23.114 puncte, crescând astfel cu 40,00% și fiind cel mai performant indice. Indicele BET-FI, care reflectă evoluția societăților de investiții financiare (SIF-uri) și a altor entități asimilabile acestora, a înregistrat la 31 decembrie 2021 cea mai mică performanță, de aproximativ 21,08%.

Grafic 16 Evoluția indicilor Bursei de Valori București la 31.12.2021

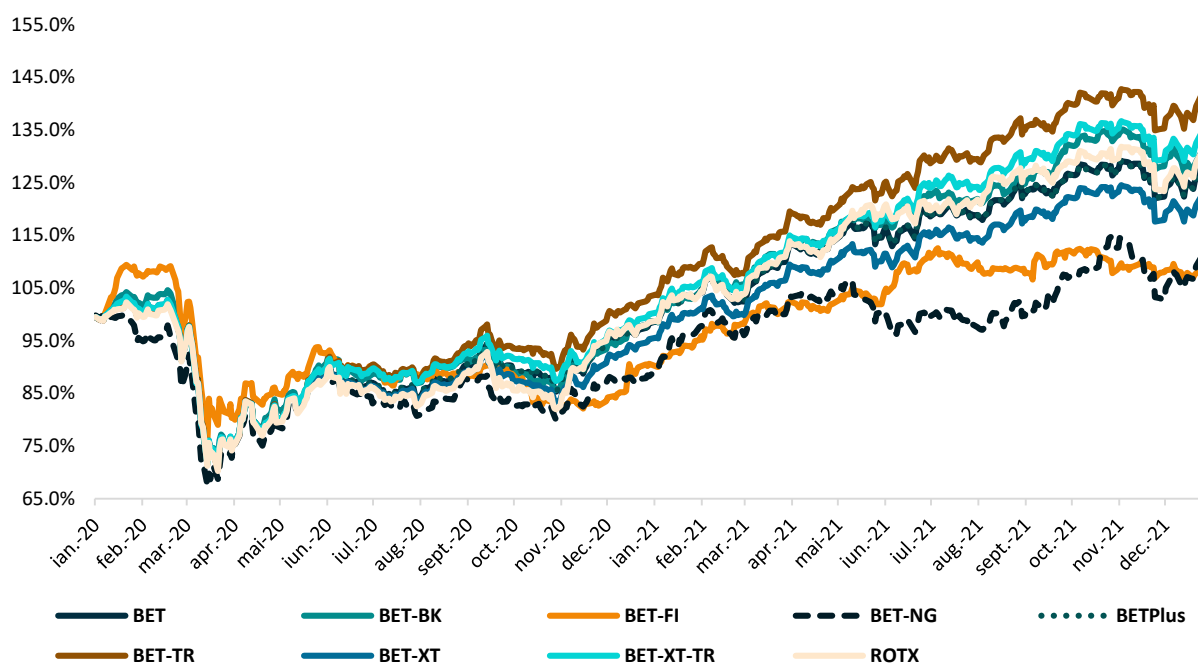

Sursa: BVB, calcule ASF

Indicii BET și BET-TR cuprind evoluțiile acțiunilor a 20 companii: Banca Transilvania, BRD – Groupe Societe Generale, Bursa de Valori București, CONPET, Alro, Digi Communications, Electrica, Fondul Proprietatea, MedLife, OMV Petrom, Nuclearelectrica, Romgaz, Transgaz, Transelectrica, Purcari, Sphera Franchise Group, Teraplast, One United Properties, Transport Trade Services și Aquila Part Prod COM.

Toți indicii bursieri au recuperat în anul 2021 pierderile înregistrate, indicele BET atingând un nou maxim istoric de peste 13.000 puncte, după ce, pe parcursul anului 2020, izbucnirea crizei sanitare a determinat fluctuații semnificative pe piața de capital locală. Cele mai drastice scăderi au fost înregistrate în luna martie 2020, după care indicii bursei românești au început să evolueze pe un trend crescător, având totuși valori inferioare celor pre-criză.

Grafic 17 Evoluția indicilor BVB în perioada 01.01.2020-31.12.2021 (31.12.2019 = 100%)

Sursa: BVB, calcule ASF

Valoarea totală tranzacționată pe piața Reglementată și SMT a atins nivelul de 21,63 miliarde lei în anul 2021, în creștere cu 16% comparativ cu anul 2020. Numărul de tranzacții derulate la BVB s-a majorat cu 55% în anul 2021, comparativ cu anul precedent.

Valoarea tranzacțiilor cu obligațiuni la 31 decembrie 2021 a crescut semnificativ față de anul 2020, înregistrând un nivel de aproximativ 5 miliarde lei. Acțiunile rămân clasa dominantă de active financiare, cu o pondere de 57% din totalul valorii tranzacționate la BVB până la 31 decembrie 2021.

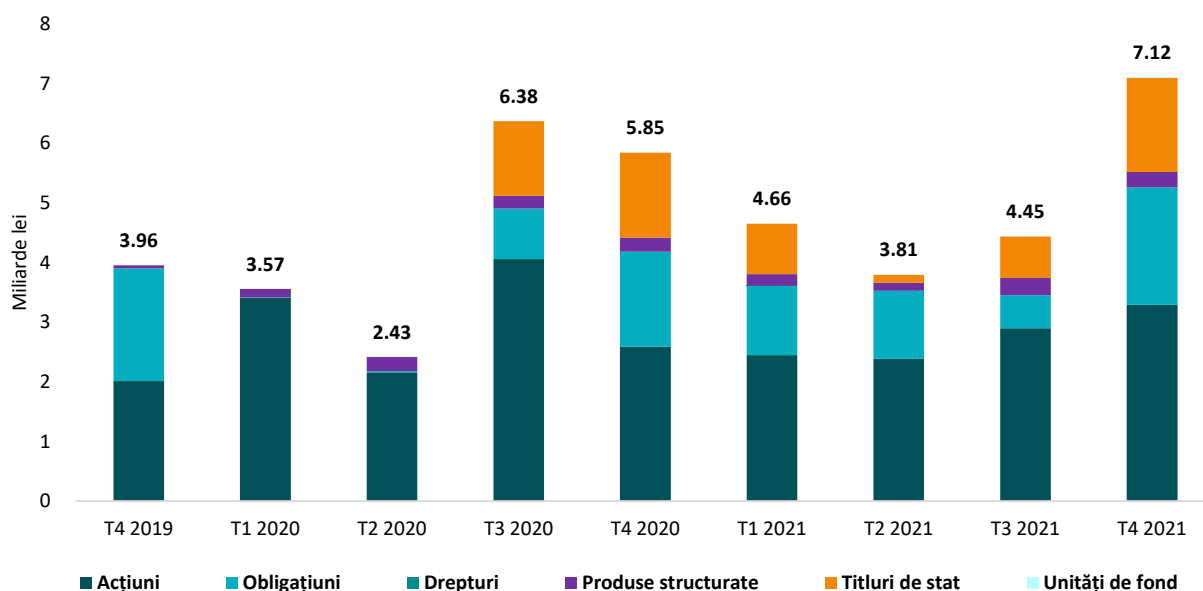
Tabel 13 Structura tranzacțiilor derulate la BVB (Piața Reglementată și SMT), după valoarea corespunzătoare fiecărui tip de instrument

Tip de instrument	31.12.2020			31.12.2021		
	Nr. tranzacții	Valoare (lei)	%	Nr. tranzacții	Valoare (lei)	%
Acțiuni, inclusiv drepturi	836.141	12.572.185.291	67,14%	1.333.986	12.279.089.682	56,76%
Obligațiuni	18.722	2.632.525.706	14,06%	35.437	5.174.540.866	23,92%
Produce structurate	108.992	828.795.845	4,43%	107.295	870.785.681	4,03%
Titluri de stat	19.435	2.677.927.575	14,30%	35.094	3.262.144.134	15,08%
Unități de fond	6.195	14.439.761	0,08%	19.875	46.204.978	0,21%
Total	989.485	18.725.874.178	100,00%	1.531.687	21.632.765.341	100,00%

Sursa: BVB

Valoarea totală tranzacționată pe piața Reglementată în anul 2021 a crescut comparativ cu aceeași perioadă a anului 2020 și a reprezentat 20,04 miliarde lei. Aproximativ 93% din valoarea totală a tranzacțiilor a avut loc pe piața reglementată a BVB, restul fiind derulate pe SMT. Pe lângă acțiuni, tranzacțiile cu titluri de stat și cu obligațiuni denumite în EUR au avut ponderi semnificative în valoarea tranzacționată în ultimele trimestre pe BVB.

Grafic 18 Structura trimestrială a tranzacțiilor derulate pe piața Reglementată în perioada T4 2019 – T4 2021

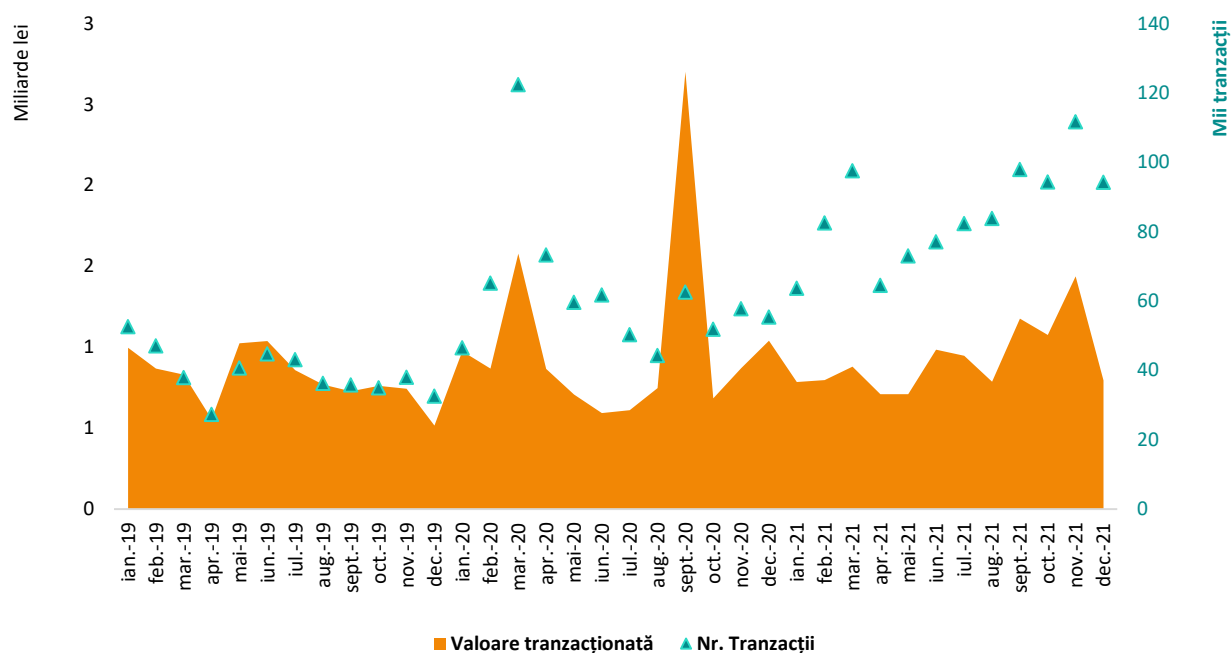
Sursa: BVB

Piața Reglementată

Valoarea totală tranzacționată cu acțiuni (inclusiv unități de fond și drepturi) a fost de 11,08 miliarde lei în anul 2021, în scădere cu aproximativ 9%, numărul tranzacțiilor crescând cu circa 36%. Valoarea medie a fiecărei tranzacții cu acțiuni, pe piața Reglementată, a fost de aproximativ 11 mii lei în anul 2021.

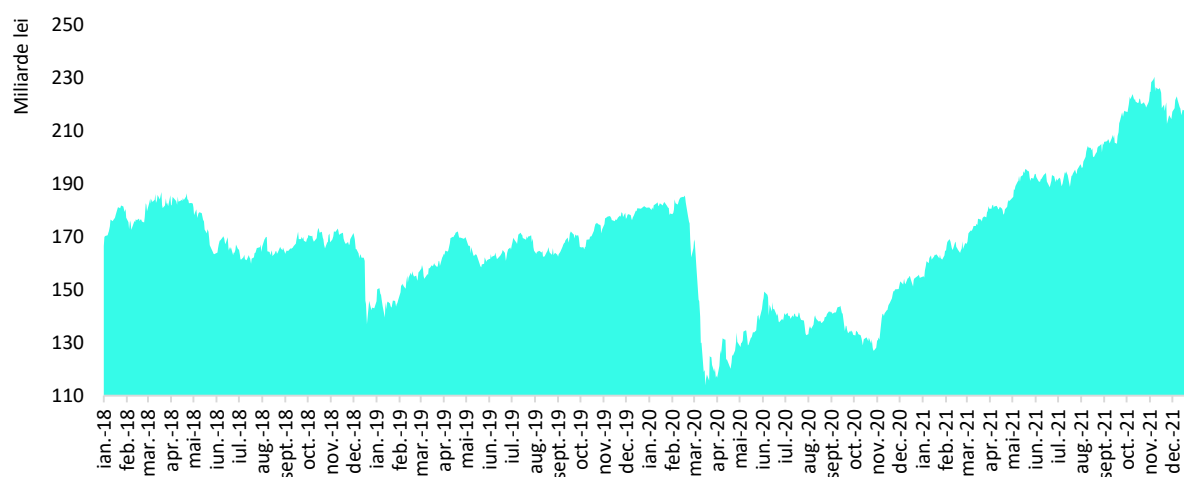
Grafic 19 Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor cu acțiuni, derulate pe piața Reglementată a BVB

Sursa: BVB

La finalul anului 2021, capitalizarea bursieră de pe piața Reglementată a atins nivelul de 229,08 miliarde lei, în creștere cu aproximativ 48% comparativ cu 31 decembrie 2020. Cel mai diminuat nivel al capitalizării bursiere, de 113,85 miliarde lei, a fost înregistrat în data de 18 martie 2020. Anul 2021 marchează revenirea capitalizării bursiere pe un trend ascendent.

Grafic 20 Evoluția capitalizării BVB (acțiuni)

Sursa: BVB

La 31 decembrie 2021, pe primul loc în clasamentul celor mai lichide companii ale căror acțiuni au fost tranzacționate la BVB pe piața principală (*Reglementată*) se situează Banca Transilvania (TLV), care deține o pondere de circa 21% din valoarea totală tranzacționată. Pe următoarele poziții din acest top s-au clasat OMV Petrom (SNP), Fondul Proprietatea (FP), Teraplast (TRP) și S.N.G.N. ROMGAZ SA (SNG). Trei din cele cinci societăți de investiții financiare sunt incluse în clasament, în timp ce sectorul bancar și cel energetic rămân cele mai bine reprezentate în topul lichidității bursiere.

Tabel 14 Top 20 emitenți după valoarea tranzacționată la 31 decembrie 2021 pe piața Reglementată (doar acțiuni)

Simboluri	Valoare lei	% din valoare totală	Nr. tranzacții	% din nr. total de tranzacții
TLV	1.946.096.650	21,36%	110.386	11,13%
SNP	1.172.354.417	12,87%	74.136	7,48%
FP	901.160.767	9,89%	41.146	4,15%
TRP	709.596.329	7,79%	106.869	10,78%
SNG	582.630.578	6,40%	45.312	4,57%
BRD	558.650.279	6,13%	36.174	3,65%
SNN	492.196.605	5,40%	70.771	7,14%
M	350.759.068	3,85%	50.899	5,13%
ONE	219.050.678	2,40%	25.893	2,61%
EL	214.039.570	2,35%	33.486	3,38%
TGN	191.093.431	2,10%	22.790	2,30%
DIGI	154.500.377	1,70%	12.065	1,22%
WINE	141.342.063	1,55%	24.420	2,46%
TTS	136.158.691	1,49%	14.215	1,43%
EBS	127.636.847	1,40%	8.679	0,88%
BRK	120.734.474	1,33%	41.131	4,15%
SFG	103.356.695	1,13%	11.122	1,12%
TEL	86.664.390	0,95%	17.668	1,78%
COTE	82.577.241	0,91%	15.062	1,52%
SIF1	68.025.257	0,75%	7.185	0,72%
TOTAL cumulat	8.358.624.407	91,75%	769.409	77,61%
TOTAL tranzacționat	9.109.827.265	100,00%	991.349	100,00%

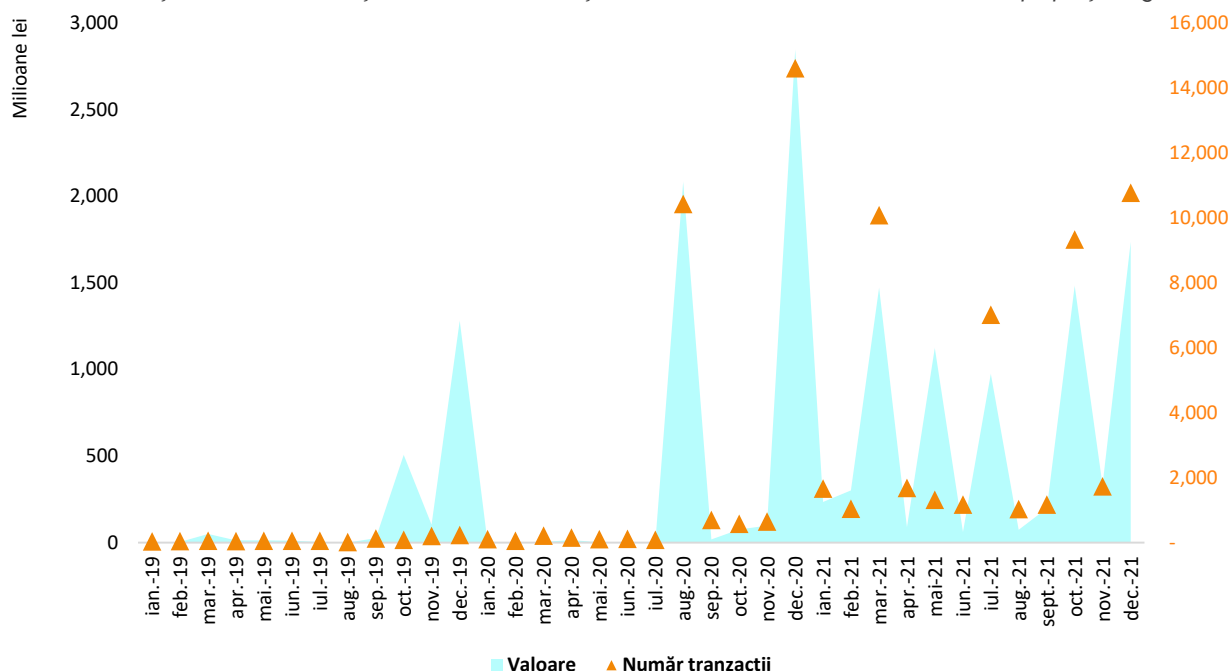
Sursa: BVB

Un număr de 20 din cei 84 emitenți care au realizat tranzacții pe piața Reglementată a BVB în anul 2021 au cumulat un total de 92% din valoarea tranzacțiilor efectuate (doar acțiuni).

Pe parcursul anului 2021, pe piața Reglementată a BVB, s-au derulat 48.093 de tranzacții cu instrumente cu venit fix (alte obligațiuni, EUR-BOND, EUR-TBILLS, EUR-TBONDS și titluri de stat) în valoare de circa 8,09 miliarde lei, în creștere față de anul 2020. Și numărul tranzacțiilor cu acest tip de instrumente a fost în creștere în anul 2021 comparativ cu anul anterior. Valoarea medie tranzacționată în anul 2021 (168 mii lei) a prezentat o ușoară scădere față de nivelul din anul 2020 (185 mii lei).

În luna decembrie 2021 a fost înregistrată cea mai ridicată valoare totală a tranzacțiilor cu instrumente cu venit fix pe piața Reglementată a BVB. Toate obligațiunile de tip EUR-BOND tranzacționate pe piața Reglementată a BVB în anul 2021 au avut ca emitenți Agricover Holding SA, Ansett Logistics, Autonom Services, Impact Developer & Contractor, Libra Internet Bank, BIT SOFT, BT Leasing Transilvania IFN, INOX SA MAGURELE, OCEAN CREDIT IFN, Patria Bank și Crama la Salina.

Grafic 21 Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor cu instrumente cu venit fix derulate pe piața Reglementată

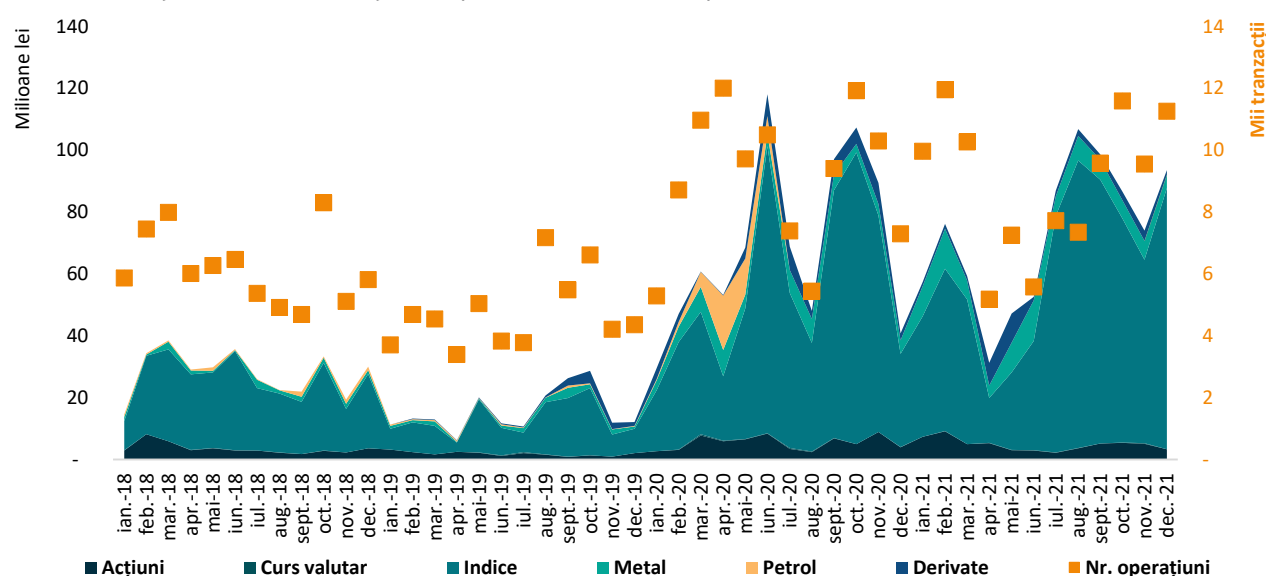

Sursa: BVB

În anul 2021, valoarea tranzacțiilor cu produse structurate a crescut cu 5% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. De asemenea, numărul tranzacțiilor cu produse structurate a scăzut cu 2%. Valoarea medie tranzacționată cu astfel de active financiare a înregistrat un nivel de 8.116 lei/tranzacție în anul 2021, în creștere de la 7.604 lei per tranzacție în anul 2020.

Cea mai mare pondere în valoarea totală tranzacționată cu astfel de produse o dețin produsele structurate având ca activ suport un indice bursier, a căror valoare a fost de circa 1,29 miliarde lei, reprezentând 76% din totalul tranzacțiilor.

Grafic 22 Evoluția lunară a tranzacțiilor cu produse structurate în perioada ianuarie 2018 – decembrie 2021

Sursa: ASF

Sistemul Multilateral de Tranzacționare (SMT)

La finalul anului 2021, existau 299 instrumente disponibile la tranzacționare pe SMT: 284 instrumente tranzacționabile pe piața XRS1 și 15 instrumente tranzacționabile pe piața XRSI. Numărul instrumentelor disponibile la tranzacționare a crescut ușor comparativ cu finalul anului 2020.

Tabel 15 Variația numărului de instrumente disponibile la tranzacționare pe SMT în funcție de segmentul de piață

Segment de piață	Nr. instrumente la 31.12.2019	Nr. instrumente la 31.12.2020	Nr. instrumente la 31.12.2021
XRS1	284	274	284
XRSI	15	15	15
Total	299	289	299

Sursa: ASF

Pe parcursul anului 2021, au fost derulate 353 mii de tranzacții pe SMT în valoare totală de circa 1,59 miliarde lei, în creștere cu 217% comparativ cu valoarea înregistrată anul anterior.

În anul 2021, instrumentele preferate de către investitori pe SMT au fost acțiunile, a căror valoare reprezintă circa 77% din valoarea totală tranzacționată.

Tabel 16 Evoluția trimestrială a tranzacțiilor derulate pe SMT în perioada 2018 - 2021

Tip de instrument/ Perioadă	Acțiuni*		Obligațiuni**	
	Valoare în lei	Nr. tranzacții	Valoare în lei	Nr. tranzacții
T1 2019	71.847.742	7.054	4.784.858	1.342
T2 2019	40.503.087	10.642	3.704.471	1.030
T3 2019	68.944.521	16.040	5.065.146	1.271
T4 2019	51.428.200	10.880	20.753.567	1.581
T1 2020	51.409.603	19.367	73.980.670	2.356
T2 2020	99.042.141	25.448	9.505.135	2.238
T3 2020	74.578.988	23.435	8.259.004	2.429
T4 2020	120.191.100	23.192	64.637.931	3.266
T1 2021	264.921.079	91.250	55.354.668	5.227
T2 2021	294.305.119	71.433	106.281.310	5.107
T3 2021	283.550.557	89.718	85.306.658	6.165
T4 2021	400.411.160	78.660	101.668.197	5.939

Sursa: ASF

*În categoria acțiuni sunt incluse acțiuni, drepturi și unități de fond

**În categoria obligațiuni sunt incluse toate obligațiunile, inclusiv EUR-BOND, EUR-TBILLS și EUR-TBONDS

Anul 2021 s-a remarcat prin derularea a 320 mii de tranzacții cu acțiuni pe SMT în valoare de aproximativ 1,22 miliarde lei, în creștere comparativ cu anul anterior.

AROBS TRANSILVANIA SOFTWARE (AROBS) este pe primul loc în topul emitenților după valoarea tranzacționată cu o pondere de 9% din valoarea totală tranzacționată pe SMT, iar pe locul doi și trei se află SAFETECH INNOVATIONS (SAFE) și IHUNT Technology Import-Export (HUNT) cu ponderi de 7,42%, respectiv 6,58% din valoarea totală a tranzacțiilor cu acțiuni pe SMT. Astfel, primii trei emitenți cumulează un procent de 23% din valoarea tranzacționată pe SMT și aproximativ 24% din numărul tranzacțiilor realizate în anul 2021.

Din totalul celor 266 de companii care au efectuat tranzacții pe SMT în anul 2021, primele 20 au înregistrat tranzacții cumulând 74% din valoarea totală tranzacționată.

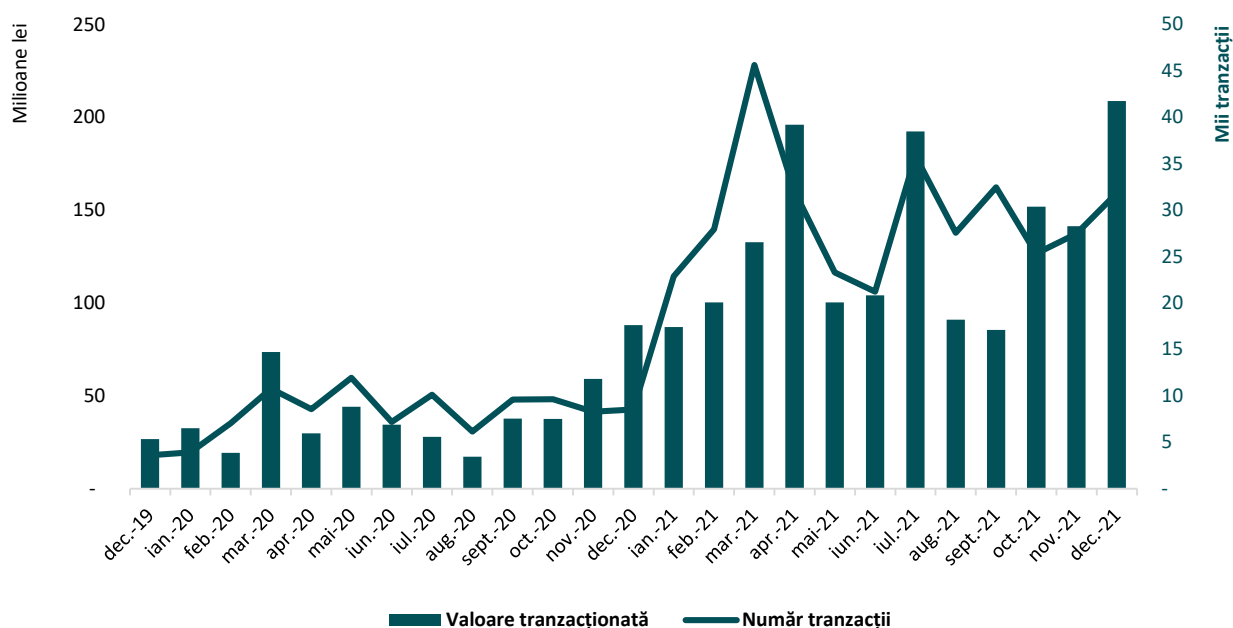
Tabel 17 Top emitenți după valoarea tranzacționată pe SMT (doar acțiuni, toate piețele), la 31 decembrie 2021

Simboluri	Valoare lei	% din valoare totală	Nr. tranzacții	% din nr. total de tranzacții
AROBS	104.115.989	8,52%	4.515	1,41%
SAFE	90.744.366	7,42%	37.697	11,76%
HUNT	80.436.767	6,58%	35.440	11,06%
NRF	77.224.746	6,32%	36.316	11,33%
AG	70.120.195	5,74%	25.550	7,97%
MILK	49.418.971	4,04%	6.473	2,02%
SMTL	48.101.098	3,93%	10.655	3,33%
ROC1	45.000.000	3,68%	124	0,04%
AST	37.788.278	3,09%	5.468	1,71%
LHA	37.118.626	3,04%	6.221	1,94%
HAI	35.873.733	2,93%	12.703	3,96%
FRB	35.381.336	2,89%	13.230	4,13%
CHOB	31.738.810	2,60%	11.369	3,55%
MET	29.900.704	2,45%	60	0,02%
MAM	29.689.262	2,43%	11.878	3,71%
DN	24.672.848	2,02%	131	0,04%
ALW	24.578.294	2,01%	3.255	1,02%
REIT	19.007.583	1,55%	9.101	2,84%
CLAIM	17.519.467	1,43%	5.527	1,72%
BONA	17.117.479	1,40%	3.697	1,15%
TOTAL cumulat	905.548.552	74,08%	239.410	74,71%
TOTAL tranzacționat	1.222.461.303	100,00%	320.446	100,00%

Sursa: ASF

Anul 2021 se remarcă prin creșterea atât a valorii tranzacționate pe SMT, cât și a numărului de tranzacții pe această secțiune. Trendul ascendent se datorează, în principal, noilor listări apărute în cadrul SMT în anul 2021.

Grafic 23 Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor derulate pe SMT

Sursa: ASF

Sisteme de decontare a titlurilor de valoare

În anul 2021, Depozitarul Central SA, entitate autorizată în baza reglementărilor Uniunii Europene, a desfășurat operațiuni de compensare-decontare a tranzacțiilor cu instrumente financiare, operațiuni de depozitare a instrumentelor financiare emise de societățile emitente și operațiuni de registru pentru emitenți de instrumente financiare.

La sfârșitul anului 2021, numărul de emisiuni pentru care Depozitarul Central este depozitarul al emitentului a fost de 548, iar valoarea totală a deținerilor de instrumente financiare a fost de 177,44 miliarde lei (35,85 miliarde euro), din care acțiunile reprezentau 158,83 miliarde lei (32,09 miliarde euro).

Tabel 18 Valoarea totală a deținerilor de instrumente financiare, structurată pe tipuri de instrumente financiare

Tip instrument financiar	Număr emisiuni la data de 31.12.2021 pentru care DC este depozitar al emitentului	Valoare la data de 31.12.2021 (RON)	Valoare la data de 31.12.2021 (EUR)
Acțiuni comune	364	158.827.397.525	32.095.420.427
Obligațiuni corporative	65	7.299.389.287	1.475.041.282
Obligațiuni municipale	34	2.165.930.203	437.685.447
Titluri de stat	17	8.490.188.743	1.715.674.886
Unități de fond	5	122.926.585	24.840.679
Produse structurate	45	479.240.000	96.843.552
Unități de fond ETF	1	46.935.980	9.484.699
Acțiuni preferențiale	1	904.400	182.759
Drepturi de preferință	16	5.420.541	1.095.369

Instrumentele financiare au fost evaluate la prețul de referință comunicat de BVB în data de 31.12.2021, mai puțin instrumentele financiare pentru care nu există preț de referință, care au fost evaluate la valoarea nominală. Pentru evaluarea instrumentelor financiare a fost utilizat cursul de schimb RON/EUR 4,9486. Unitățile de fond netranzacționabile au fost evaluate la valoarea unitară a activului net furnizată de emitent.

Valoarea totală a deținerilor de instrumente financiare pentru care Depozitarul Central nu este depozitarul emitentului a fost de 427,83 milioane lei (84,45 milioane euro).

La data de 31.12.2021, erau înregistrate în Depozitarul Central 8 emisiuni de titluri de stat pentru care Depozitarul Central nu este depozitar emitent, în valoare de 64,45 milioane lei (13,03 milioane euro).

În anul 2021, numărul total al tranzacțiilor decontate pe bază netă a fost de 1.532.335, în creștere cu 53,51% față de numărul înregistrat în anul 2020. În pofida creșterii semnificative a numărului de tranzacții decontate pe bază netă, valoarea acestora s-a ridicat la 31,90 miliarde lei, cu doar 7,02% mai mult decât valoarea înregistrată în anul 2020.

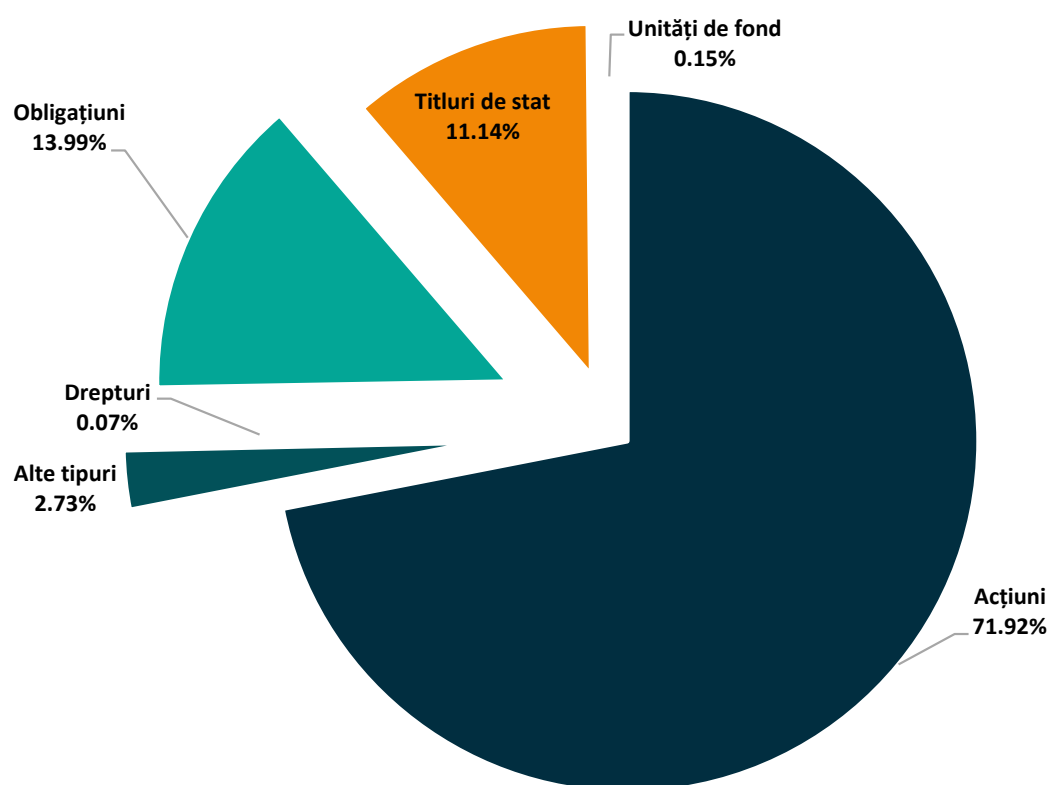
Tabel 19 Distribuția numărului de tranzacții decontate și a valorii decontate nete

Luna	Valoare decontare pe bază netă 2020		Valoare decontare pe bază netă 2021		Variație (%)	
	Nr. tranzacții decontate	Valoare decontată (mii lei)	Nr. tranzacții decontate	Valoare decontată (mii lei)	Nr. tranzacții decontate	Valoare decontată
Ianuarie	54.867	1.890.296	96.716	1.641.244	76,27%	-13,18%
Februarie	71.467	1.770.245	124.192	1.815.636	73,78%	2,56%

Martie	159.491	3.674.146	163.730	2.629.571	2,66%	-28,43%
Aprilie	90.960	1.815.216	105.273	1.829.936	15,74%	0,81%
Mai	86.482	1.653.359	106.786	3.694.458	23,48%	123,45%
Iunie	83.711	1.306.120	106.171	2.007.457	26,83%	53,70%
Iulie	66.193	1.447.237	132.140	2.573.687	99,63%	77,83%
August	66.420	3.001.468	116.280	1.807.709	75,07%	-39,77%
Septembrie	85.763	5.516.046	144.023	2.579.726	67,93%	-53,23%
Octombrie	70.801	1.541.097	135.490	4.144.419	91,37%	168,93%
Noiembrie	82.489	2.105.403	142.116	2.938.292	72,28%	39,56%
Decembrie	79.525	4.087.061	159.418	4.238.354	100,46%	3,70%
TOTAL	998.169	29.807.694	1.532.335	31.900.489	53,51%	7,02%

Din valoarea totală decontată pe bază netă, 58,45% au provenit din tranzacțiile în piețele administrate de BVB (18,64 miliarde lei) și 41,55% (13,26 miliarde lei) din decontarea tranzacțiilor de alocare.

Grafic 24 Valoarea decontărilor pe bază netă, pe tipuri de instrumente financiare în anul 2021, în mii lei

În anul 2021, numărul total al tranzacțiilor decontate pe bază brută a fost de 2.337, în valoare totală de 2,37 miliarde lei, în scădere cu 24% (2020: 3.058). Și valoarea tranzacțiilor decontate pe bază brută a scăzut cu 24% (2020: 3.109.401 mii lei).

Tabel 20 Distribuția numărului de tranzacții și a valorii decontate încheiate în afara locurilor de tranzacționare

Luna	Valoare decontare pe bază brută 2020		Valoare decontare pe bază brută 2021		Variație (%)	
	Nr. tranzacții în afara locurilor de tranzacționare	Valoare decontată din tranzacții în afara locurilor de tranz. (mii lei)	Nr. tranzacții în afara locurilor de tranzacționare	Valoare decontată din tranzacții în afara locurilor de tranz. (mii lei)	Nr. tranzacții decontate	Valoare decontată
Ianuarie	246	244.550	191	211.076	-22,36%	-13,69%
Februarie	202	173.672	246	143.303	21,78%	-17,49%
Martie	258	192.566	196	154.751	-24,03%	-19,64%
Aprilie	270	190.135	235	169.467	-12,96%	-10,87%
Mai	348	205.013	176	180.324	-49,43%	-12,04%
Iunie	228	137.749	175	120.289	-23,25%	-12,68%
Iulie	234	138.359	197	176.503	-15,81%	27,57%
August	212	176.585	139	177.570	-34,43%	0,56%
Septembrie	308	1.027.566	161	284.744	-47,73%	-72,29%
Octombrie	212	182.984	256	281.407	20,75%	53,79%
Noiembrie	228	183.077	240	271.949	5,26%	48,54%
Decembrie	312	257.145	125	201.425	-59,94%	-21,67%
TOTAL	3.058	3.109.401	2.337	2.372.808	-23,58%	-23,69%

În ceea ce privește decontarea pe bază brută pe Platforma T2S, valoarea totală a tranzacțiilor decontate a fost de 738.259 mii euro, din care 64,07% (473.016 mii euro) au fost decontări ale tranzacțiilor cu titluri de stat denumite în euro.

Referitor la activitatea transfrontalieră, în perioada analizată s-au decontat 1.269 instrucțiuni DvP și RvP pentru instrumente financiare de tipul acțiunilor, unităților de fond și a certificatelor, prin intermediul legăturii directe cu Clearstream, valoarea totală a acestora fiind de 232 milioane lei. Sumele reprezintă echivalentul în lei, la cursul BNR valabil la data decontării instrucțiunii de decontare.

15.3. Intermediarii

Conform celor mai recente definiții legislative în vigoare, se va folosi termenul de ”intermediari” în cadrul acestui capitol când se va face referire la Societățile de Servicii de Investiții Financiare (SSIF-uri)/ instituții de credit sau firme de investiții care prestează servicii și activități de investiții.

La finalul anului 2021 pe piața BVB își desfășurau activitatea un număr total de 26 de intermediari, dintre care 16 Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF), 3 instituții de credit locale și 7 entități autorizate în alte state membre UE.

Tabel 21 Categoriile de intermediari pe piața reglementată administrată de BVB

Categorie	BVB-piața la vedere
Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF)	16
Instituții de credit locale	3
Firme de investiții din alte state membre UE	4
Instituții de credit din alte state membre UE	2
Sucursală a unei instituții de credit din alte state membre UE	1
TOTAL	26

Sursa: BVB, calcule ASF

În cadrul SMT a activat la finalul anului 2021 un număr total de 19 de intermediari, dintre care 15 Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF), 3 instituții de credit locale și o firmă de investiții autorizată într-un alt stat membru UE.

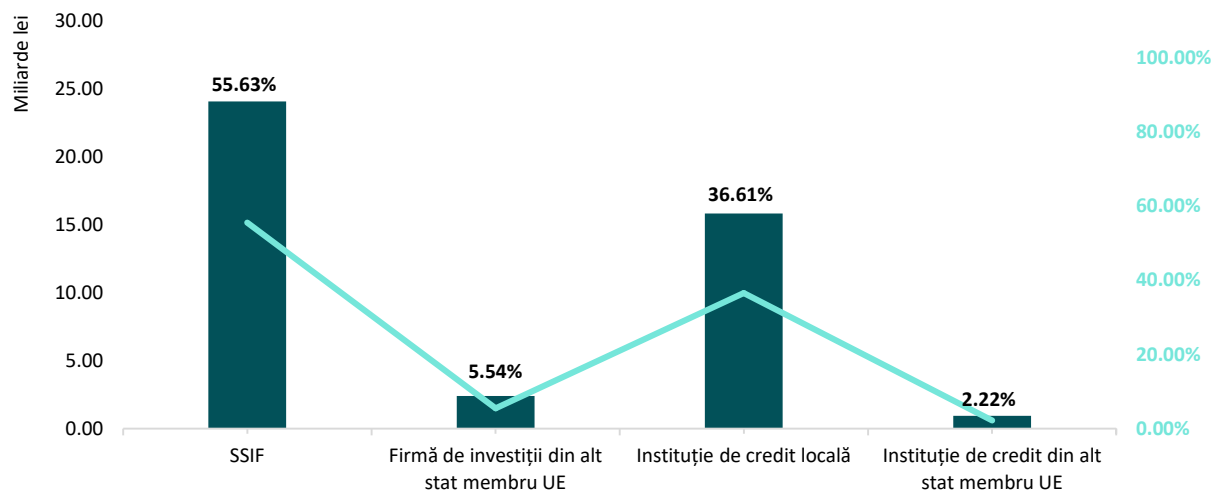
Tabel 22 Categoriile de intermediari pe sistemul multilateral de tranzacționare administrat de BVB

Categorie	BVB - SMT
Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF)	15
Instituții de credit locale	3
Firme de investiții din alte state membre UE	1
TOTAL	19

Sursa: BVB, calcule ASF

La finalul anului 2021, cei mai activi intermediari pe BVB (piața reglementată și SMT) au fost SSIF-urile, valoarea intermediată de acestea fiind de aproximativ 24,07 miliarde lei. Intermediarii locali (SSIF și instituțiile de credit) au realizat aproximativ 92% din valoarea totală intermediată. Dintre intermediarii autorizați în alte state membre UE care au efectuat tranzacții pe piețele la vedere, cele mai active au fost firmele de investiții, acestea cumulând o cotă de piață de 5,54%.

Grafic 25 Valoarea intermediată pe piețe la vedere pe categorii de intermediari la 31 decembrie 2021

Sursa: BVB, calcule ASF

La finalul anului 2021, Banca Comercială Română s-a clasat pe primul loc în clasamentul participanților pe piețele reglementate, cu o valoare intermediată de 8.837.813.595 lei și o cotă de piață de 20,43%. BT CAPITAL PARTNERS ocupă următoarea poziție, aceasta deținând o pondere în totalul valorii intermediare de 16,43%.

Primele 10 societăți dețin aproximativ 93% din valoarea totală intermediată în anul 2021. Dintre acestea, 6 sunt Societăți de Servicii de Investiții Financiare (SSIF), trei instituții de credit locale și o firmă de investiții autorizată într-un alt stat membru UE.

Tabel 23 Clasamentul intermediarilor pe piețele la vedere administrate de BVB la 31 decembrie 2021

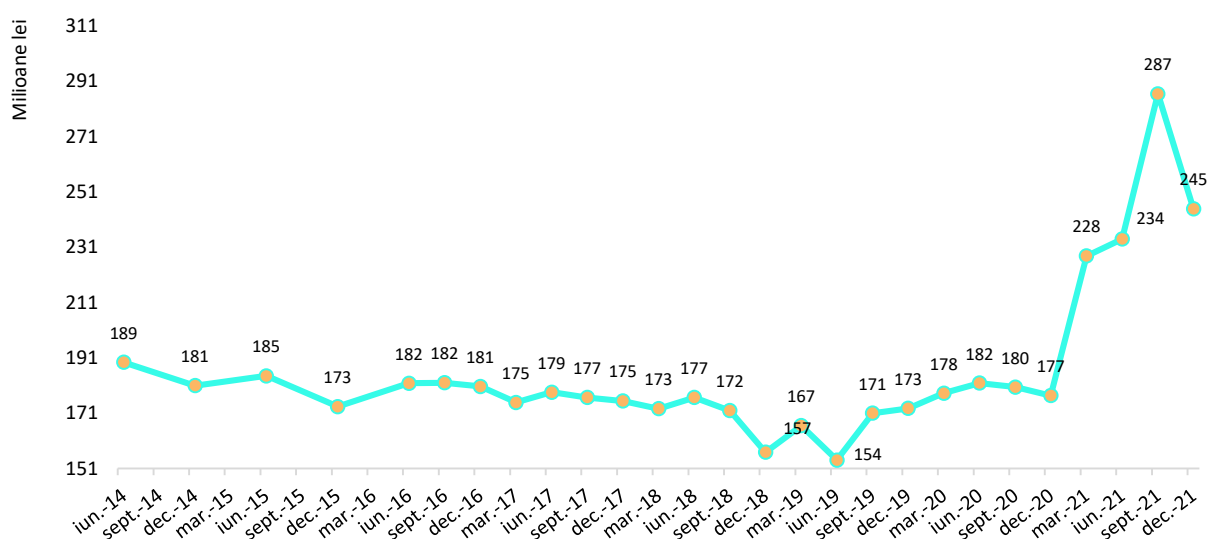
Poziție (an)	Nume intermediar	Valoare intermediată (lei)	Pondere
1	BANCA COMERCIALA ROMANA	8.837.813.595	20,43%
2	BT CAPITAL PARTNERS	7.110.110.863	16,43%
3	BRD Groupe Societe Generale	6.113.280.641	14,13%
4	SWISS CAPITAL S.A.	5.362.021.543	12,39%
5	TRADEVILLE	4.184.662.208	9,67%
6	SSIF BRK FINANCIAL GROUP S.A.	3.764.772.048	8,70%
7	WOOD & COMPANY FINANCIAL SERVICES, a.s. PRAGA	2.137.333.140	4,94%
8	GOLDRING	995.465.858	2,30%
9	Alpha Bank Romania SA	889.588.026	2,06%
10	IFB FINWEST	859.042.069	1,99%
11	RAIFFEISEN CENTROBANK AG	751.896.338	1,74%
12	PRIME TRANSACTION	708.484.728	1,64%
13	ESTINVEST	531.832.674	1,23%
14	INTERFINBROK CORPORATION	267.867.339	0,62%
15	CONCORDE SECURITIES LTD	260.305.931	0,60%
16	ERSTE GROUP BANK AG	207.988.532	0,48%

17	S.S.I.F. BLUE ROCK FINANCIAL SERVICES S.A	85.933.418	0,20%
18	MUNTENIA GLOBAL INVEST	70.907.128	0,16%
19	VOLTINVEST	42.392.613	0,10%
20	Bursa Romana de Marfuri (BRM)	40.274.380	0,09%
21	INTERDEALER CAPITAL INVEST	23.472.602	0,05%
22	S.S.I.F. VIENNA INVESTMENT TRUST	18.822.867	0,04%
23	FINACO SECURITIES	1.249.968	0,00%
Total valoare intermediată la 31 decembrie 2021		43.265.518.512	100,00%

Sursa: BVB

În luna decembrie 2021, valoarea cumulată a fondurilor proprii ale SSIF-urilor a crescut cu aproximativ 38% față de luna decembrie 2020, atingând nivelul de 245 milioane lei.

Grafic 26 Valoarea cumulată a fondurilor proprii ale SSIF

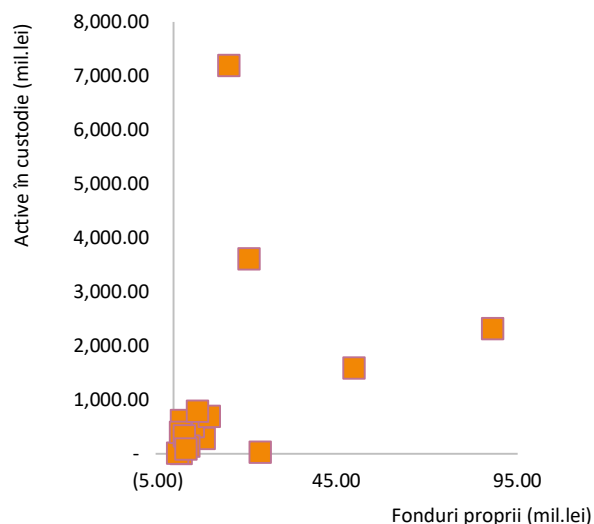

Sursa: ASF

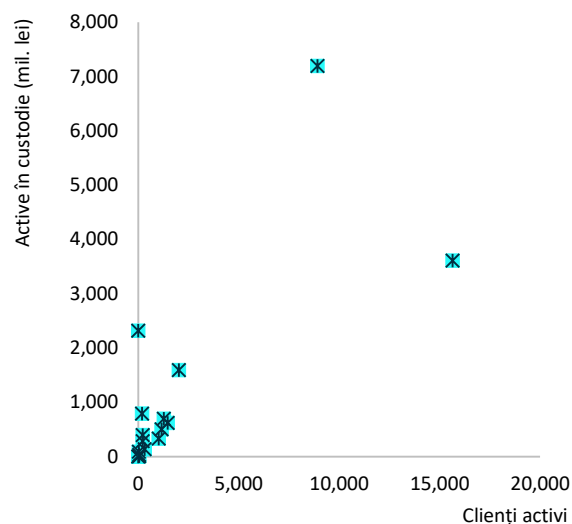
La sfârșitul lunii decembrie 2021, SSIF-urile aveau în custodie o valoare cumulată a activelor de 18,60 miliarde de lei (aproximativ 3,78 miliarde de euro), reprezentând atât disponibilități ale clienților, cât și titluri financiare deținute de aceștia.

Numărul cumulativ al conturilor de clienți activi ai SSIF-urilor la finalul lunii decembrie 2021 a fost de 32.644 (un investitor poate avea simultan conturi deschise la mai mulți intermediari). Din graficele prezentate mai jos se observă că valoarea activelor în custodie este în general corelată cu numărul de conturi active.

Grafic 27 Valoarea activelor în custodie raportată la nivelul fondurilor proprii

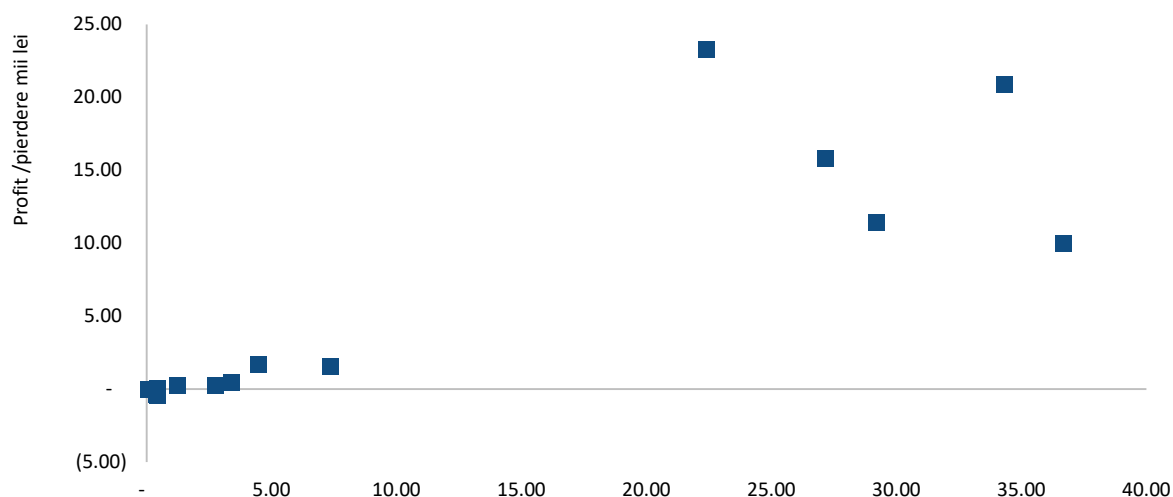
Grafic 28 Valoarea activelor în custodie raportată la numărul de conturi active

Sursa: ASF

Dintr-un total de 16 SSIF-uri, un număr de 12 SSIF-uri au obținut profit¹ în anul 2021, valoarea cumulată a profiturilor acestora fiind de circa 85,54 milioane lei. Pierderea cumulată a celor 4 SSIF-uri care au avut rezultate negative a fost de aproximativ 1,14 milioane lei.

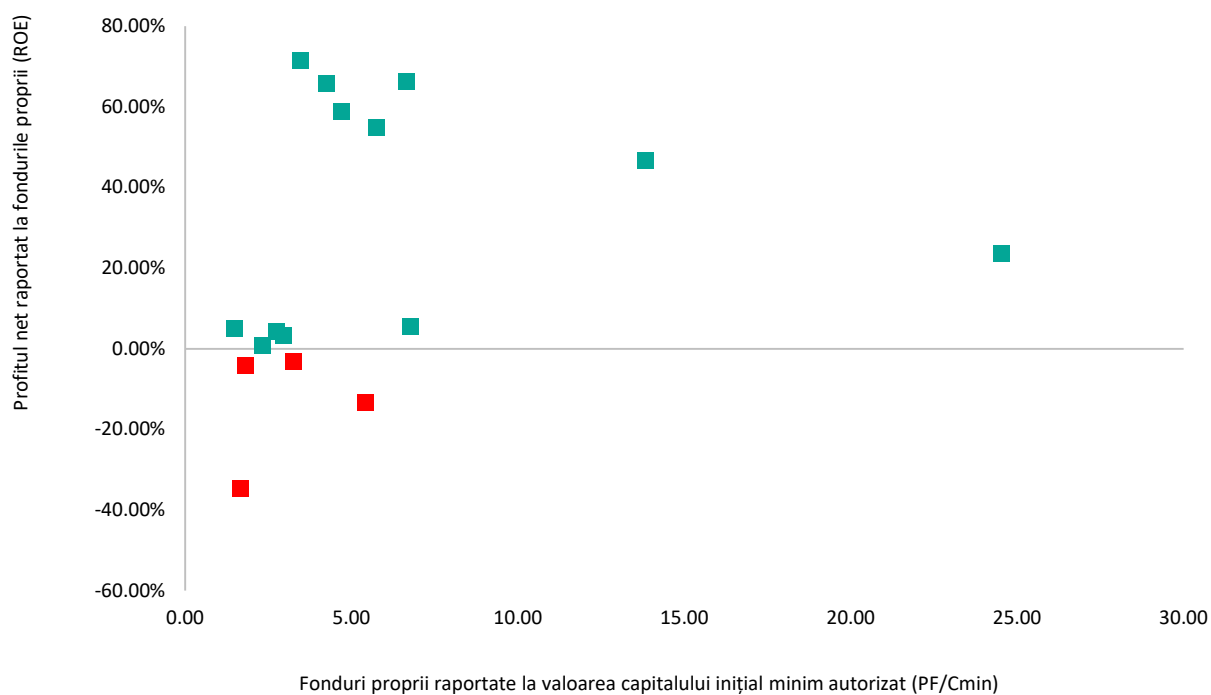
Grafic 29 Rezultatele financiare ale SSIF-urilor

Sursa: ASF

¹ Rezultatele prezentate sunt conform bilanțelor contabile preliminare aferente lunii decembrie 2021, rezultatele financiare auditate nefiind disponibile la data realizării raportului.

Grafic 30 Distribuția SSIF în funcție de nivelul fondurilor proprii și de rezultatul net în 2021

Sursa: ASF

La finalul anului 2021, valoarea fondurilor proprii a înregistrat o creștere de 38% comparativ cu finalul anului 2020.

15.4. Organismele de plasament colectiv

Valoarea totală a activelor organismelor de plasament colectiv (OPC) din România era de 49,98 miliarde lei la data de 31 decembrie 2021, în creștere cu circa 21% comparativ cu anul anterior. La finalul lunii decembrie 2021, în România își desfășurau activitatea 18 societăți de administrare a investițiilor (SAI), 82 fonduri deschise de investiții (FDI), 25 fonduri închise de investiții (FÎI), 5 societăți de investiții financiare (SIF), Fondul Proprietatea și 4 depozitari.

Entitățile ce își desfășurau activitatea la 31 decembrie 2021 sunt următoarele:

Tabel 24 Numărul de OPC-uri și SAI-uri

Categorie entitate	31.12.2020	31.12.2021
	Nr. entități	Nr. entități
Societăți de administrare a investițiilor	18	18
Fonduri deschise de investiții	82	82
Fonduri de investiții alternative	26	25
Societăți de investiții financiare	5	5
Fondul Proprietatea	1	1
Depozitari	4	4

Tabel 25 Depozitarii activelor OPC

Depozitar	Total active 31.12.2021 (lei)
BRD – Groupe Société Générale SA	31.124.137.135
Banca Comercială Română SA	10.386.617.801
Raiffeisen Bank SA	8.193.829.651
Unicredit Ţiriac Bank SA	275.923.265
TOTAL ACTIVE	49.980.507.851

Sursa: ASF

Societăți de administrare a investițiilor

Categoria dominantă din totalul societăților de administrare a investițiilor (SAI) continuă să fie grupurile bancare, controlând cea mai mare parte din totalul cumulat al activelor administrate de SAI. Conform datelor din tabelul de mai jos, primele cinci SAI-uri după volumul activelor sunt toate societăți afiliate sistemului bancar, iar activele administrate de acestea, la data de 31 decembrie 2021, însumau 22.508.241.935 lei, respectiv circa 93% din activul total aferent industriei fondurilor de investiții.

Tabel 26 Principalele societăți de administrare a investițiilor și activele administrate

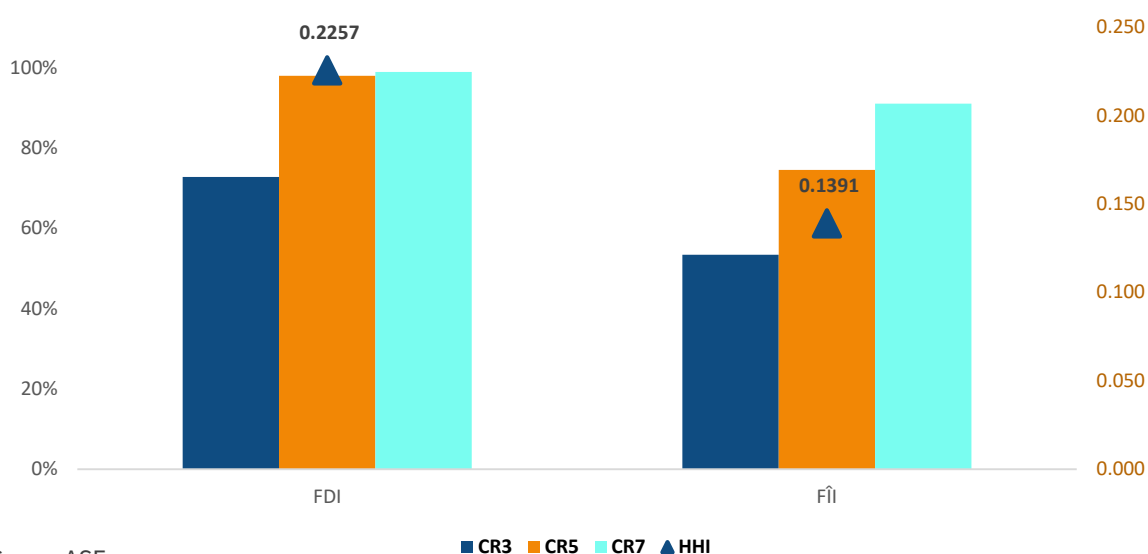
SAI	Activ total (lei) 31.12.2020	% din total active	Activ total (lei) 31.12.2021	% din total active
SAI ERSTE ASSET MANAGEMENT SA	5.421.531.243	25,63%	5.771.427.100	23,82%
SAI RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT SA	5.192.947.860	24,55%	5.742.219.540	23,70%
SAI BRD ASSET MANAGEMENT SA	4.253.418.989	20,11%	5.260.791.978	21,71%
SAI BT ASSET MANAGEMENT SA	4.149.180.308	19,61%	4.939.628.070	20,39%
SAI OTP ASSET MANAGEMENT SA	590.681.361	25,63%	794.175.246	3,28%
Total active gestionate de cele 5 SAI-uri	19.607.759.762	92,68%	22.508.241.935	92,91%
Total active celelalte SAI-uri	1.548.252.347	7,32%	1.718.811.593	7,09%
Total active administrate de SAI-urile locale¹	21.156.012.110	100,00%	24.227.053.528	100,00%

Sursa: ASF

¹ Nu include activele SIF-urilor și ale Fondului Proprietatea.

Gradul de concentrare pe piața serviciilor de depozitare a activelor fondurilor de investiții este ridicat, iar în cazul administratorilor fondurilor închise de investiții, gradul de concentrare este mediu. Pentru piața fondurilor deschise de investiții, analizată din perspectiva activelor administrate de SAI-uri, indicele Herfindahl-Hirschman are valoarea de 0,2257, ceea ce arată un grad ridicat de concentrare. Acest lucru este confirmat și de indicatorii CR („concentration ratio”).

*Grafic 31 Gradul de concentrare pe piața fondurilor de investiții din România
(după activul net la 31.12.2021)*

Sursa: ASF

Conform obiectului de activitate, o societate de administrare a investițiilor poate administra fonduri deschise și alternative de investiții, precum și conturi individuale de investiții. Pe ansamblul pieței, fondurile deschise de investiții sunt mai numeroase decât cele alternative (exceptând SIF și FP) și cumulează active de valoare semnificativ mai ridicată.

Administrarea portofoliilor individuale

La finalul lunii decembrie 2021, un număr de 317 de conturi individuale de investiții era administrat de 2 SAI-uri, valoarea totală a activelor fiind de 712.348.962 lei.

SAI	31.12.2020		31.12.2021	
	Nr. conturi individuale	Active administrate (lei)	Nr. conturi individuale	Active administrate (lei)
TOTAL SAI	242	379.828.607	317	712.348.962

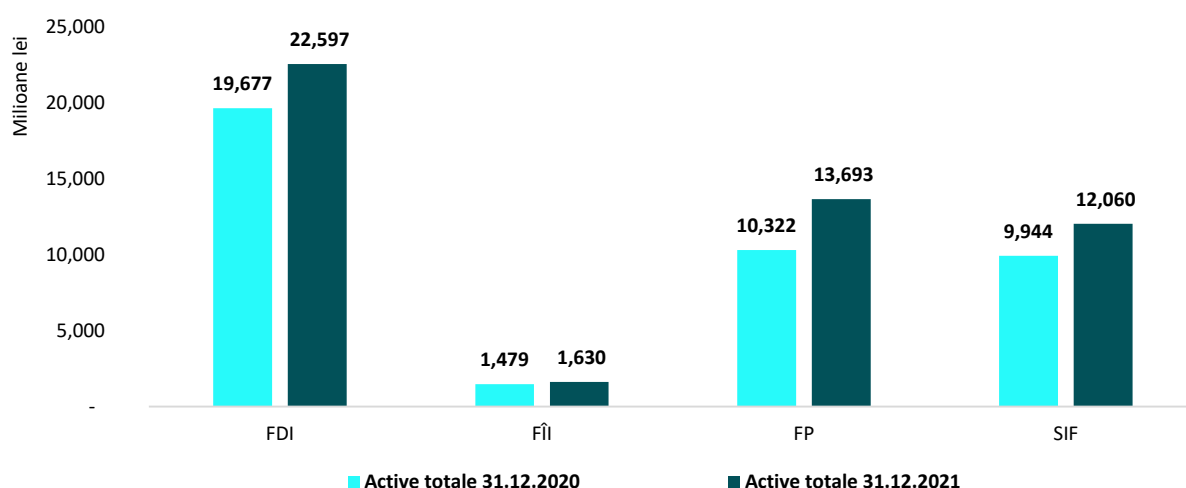
Sursa: ASF

Administrarea organismelor de plasament colectiv (OPC)

La finalul anului 2021, valoarea totală a activelor organismelor de plasament colectiv (OPC) din România a fost de 48,91 miliarde lei, în creștere cu aproximativ 21% față de anul 2020.

O analiză pe categorii de organisme de plasament colectiv arată că, la finalul anului 2021, activele totale ale SIF-urilor s-au majorat cu 21% față de finele lunii decembrie 2020, iar FP a înregistrat cea mai semnificativă creștere a activului total (33%) față de finalul anului 2020.

Grafic 32 Evoluția activelor totale pe categorii de OPC

Sursa: ASF

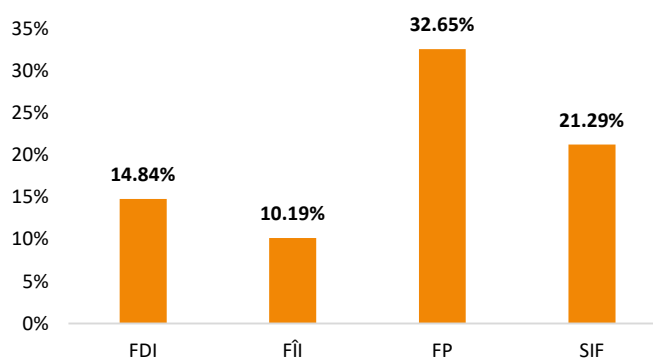
Valoarea activului total al Fondului Proprietatea a fost de aproximativ 13,7 miliarde lei la finalul lunii decembrie 2021 și înregistrează o majorare a activelor totale de aproximativ 33% față de sfârșitul anului 2020.

Tabel 28 Activele totale (milioane lei) pe categorii de OPC

Categorie fond	Active totale 31.12.2020	Active totale 31.12.2021
Fd. deschise	19.677	22.597
Fd. alternative	1.479	1.630
SIF-uri	10.322	13.693
FP	9.944	12.060
TOTAL OPC	41.422	49.981

Sursa: ASF

Grafic 33 Modificarea (%) activelor totale pe categorii de OPC la 31.12.2021 față de 31.12.2020

Activele cumulate ale FDI reprezentau, la finalul lunii decembrie 2021, o pondere de 45% în totalul activelor OPC locale, iar activele FIA (exceptând SIF și FP) reprezentau circa 3%.

Tabel 29 Structura portofoliilor investiționale pe categorii de OPC și pe clase de active (lei)

Active totale - 31.12.2021	Fd. deschise	Fd. alternative	SIF-uri	FP	TOTAL
Acțiuni	2.114.524.332	1.214.889.755	10.001.571.078	13.199.995.567	26.530.980.732
Obligațiuni	4.676.603.207	42.007.476	175.487.880	-	4.894.098.563
Titluri de stat	9.477.150.696	-	-	77.106.529	9.554.257.225
Depozite și disponibil	4.321.236.453	133.481.259	658.413.787	415.612.574	5.528.744.072
Titluri OPCVM/AOPC	1.872.275.196	172.333.724	1.107.750.213	-	3.152.359.133
Altele	135.265.381	67.177.007	117.217.970	298.725	319.959.083

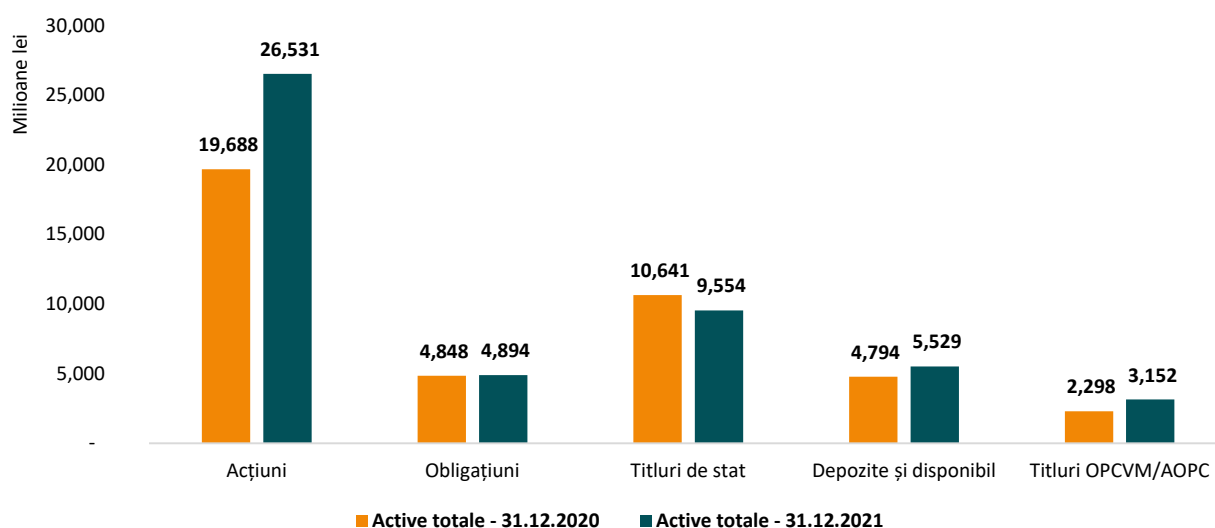
Sursa: ASF

Din perspectiva structurii plasamentelor, FDI sunt orientate preponderent către instrumentele cu venit fix (titluri de stat și obligațiuni), în vreme ce FIA, SIF-urile și FP au o orientare dominantă către plasamentele în acțiuni.

Pe ansamblul pieței, structura consolidată a investițiilor tuturor organismelor de plasament colectiv indică totuși o preferință pentru acțiuni, a căror valoare totală este de circa 26,5 miliarde lei, consemnând o pondere de circa 53% din activul cumulat al OPC. Investițiile în instrumente financiare cu venit fix la nivelul întregii piețe sunt în valoare de 20 miliarde lei, reprezentând aproximativ 40% din activul total al OPC.

La 31 decembrie 2021 față de finalul anului 2020, se constată o majorare a investițiilor efectuate în acțiuni (35%), titluri OPCVM/AOPC (37%), obligațiuni (4%) și depozite și disponibilități (15%), concomitent cu o reducere cu circa 10% a plasamentelor în titluri de stat.

Grafic 34 Evoluția alocării strategice a portofoliilor OPC

Sursa: ASF

Fonduri deschise de investiții (FDI)

La sfârșitul lunii decembrie 2021, își desfășurau activitatea 82 de fonduri deschise de investiții, structurate pe cinci categorii: fonduri de acțiuni (28), fonduri de obligațiuni (30), fonduri diversificate (13) și fonduri mixte (11: combinație acțiuni-obligațiuni). Având în vedere numărul ridicat de fonduri de obligațiuni și valoarea activelor nete ale acestora, se constată menținerea preferinței investitorilor pentru strategii investiționale orientate către instrumente cu venit fix.

Tabel 30 Evoluția numărului de FDI, pe categorii

FDI în funcție de politica investițională*	31.12.2020	31.12.2021
Fonduri de acțiuni	26	28
Fonduri diversificate	14	13
Fonduri de obligațiuni	31	30
Fonduri mixte	11	11
TOTAL	82	82
* conform noii clasificări		

Fondurile de obligațiuni dețin ca număr cea mai mare pondere în categoria acestui segment de piață. Fondurile de acțiuni și cele diversificate sunt, de asemenea, bine reprezentate, ceea ce arată că interesul investitorilor pentru aceste două clase de active (obligațiuni și acțiuni) este semnificativ.

Sursa: ASF

În țările cu economie dezvoltată, fondurile monetare sunt utilizate cu predilecție de companii pentru gestionarea disponibilităților pe termen scurt, fiind adesea considerate mai sigure și mai lichide decât depozitele bancare.

Tabel 31 Distribuția investitorilor pe categorii de FDI

Categorii de fonduri	31.12.2020			31.12.2021		
	Pers. fizice	Pers. juridice	TOTAL	Pers. fizice	Pers. juridice	TOTAL
Fonduri de acțiuni	15.420	279	15.699	47.529	758	48.287
Fonduri diversificate	35.674	461	36.135	47.573	604	48.177
Fonduri de obligațiuni	234.927	8.991	243.918	284.445	9.299	293.744
Fonduri mixte	45.584	262	45.846	53.801	343	54.144
TOTAL	331.605	9.993	341.598	433.348	11.004	444.352

La finele lunii decembrie 2021 numărul investitorilor în fonduri deschise s-a majorat față de sfârșitul anului 2021 cu 102.754 de investitori.

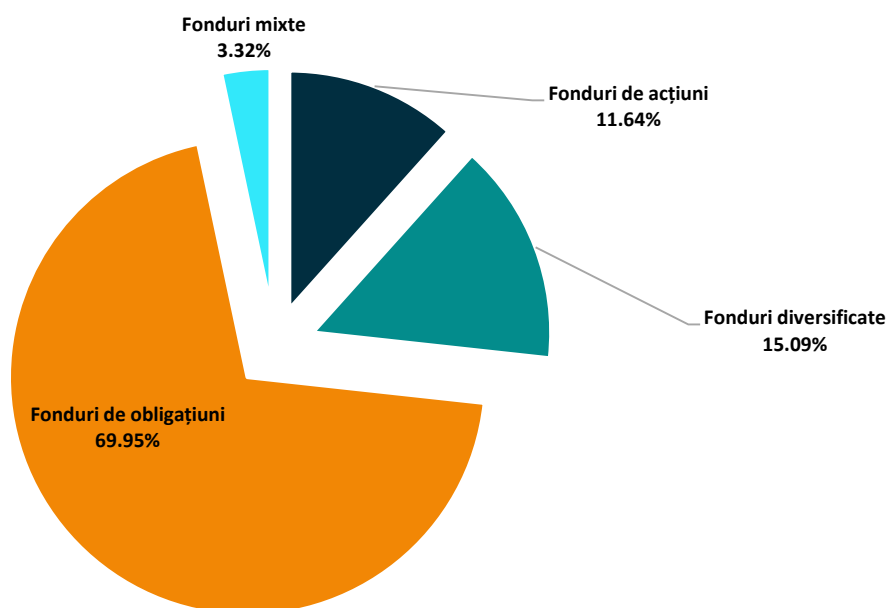
Tabel 32 Structura activelor nete pe categorii de FDI

FDI în funcție de politica investițională	Activ net 31.12.2020 (lei)	Activ net 31.12.2021 (lei)
Fonduri de acțiuni	984.348.733	2.626.324.909
Fonduri diversificate	2.850.911.952	3.406.214.420
Fonduri de obligațiuni	15.432.129.149	15.787.573.914
Fonduri mixte	384.075.582	748.892.875
TOTAL	19.651.465.416	22.569.006.118

Cea mai ridicată pondere în activul net cumulat al FDI este deținută de fondurile de obligațiuni, circa 70%. Fondurile diversificate ocupă locul al doilea din punct de vedere al cotei de piață, deținând o pondere de aproximativ 15% în activele nete cumulate ale FDI.

Sursa: ASF

Grafic 35 Cota de piață a FDI în funcție de politica investițională și de activul net (31.12.2021)

Sursa: ASF

În ceea ce privește structura portofoliilor FDI, aceasta este orientată cu precădere spre instrumentele financiare cu venit fix. Dintre acestea, cea mai semnificativă pondere în activul total al fondurilor deschise o dețin titlurile de stat (42%), fiind urmate de obligațiunile corporative cotate (21%).

Tabel 33 Evoluția alocării strategice a activelor FDI

Elemente de portofoliu FDI	31.12.2020	% din AT	31.12.2021	% din AT
Acțiuni cotate	1.058.637.871	5,38%	2.109.593.550	9,34%
Acțiuni necotate	790.071	0,00%	635.260	0,00%
Acțiuni tranzacționate în afara piețelor reglementate	3.957.214	0,02%	4.295.523	0,02%
Obligațiuni corporative cotate	4.303.856.246	21,87%	4.361.996.113	19,30%
Obligațiuni corporative necotate	52.352.680	0,27%	42.787.433	0,19%
Obligațiuni municipale cotate	283.935.720	1,44%	271.819.661	1,20%
Conturi curente și numerar	356.006.989	1,81%	631.366.988	2,79%
Depozite bancare	3.244.049.598	16,49%	3.689.869.465	16,33%
Titluri de stat >1 an	2.340.459.067	11,89%	6.322.588.952	27,98%
Titluri de stat <1 an	7.920.029.018	40,25%	3.154.561.744	13,96%
Titluri OPCVM / AOPC cotate	118.917.794	0,60%	184.246.153	0,82%
Titluri OPCVM / AOPC necotate	1.036.119.087	5,27%	1.688.029.044	7,47%
Instrumente financiare derivate	-4.209.141	-0,02%	19.422.406	0,09%
Produse structurate	818.059	0,00%	476.338	0,00%
Dividende și alte drepturi de încasat	27.788.449	0,14%	329.554	0,00%
Alte active	- 1.066.758.696	-5,42%	115.037.083	0,51%
Total activ (lei)	19.676.750.026	100,00%	22.597.055.266	100,00%

Sursa: ASF

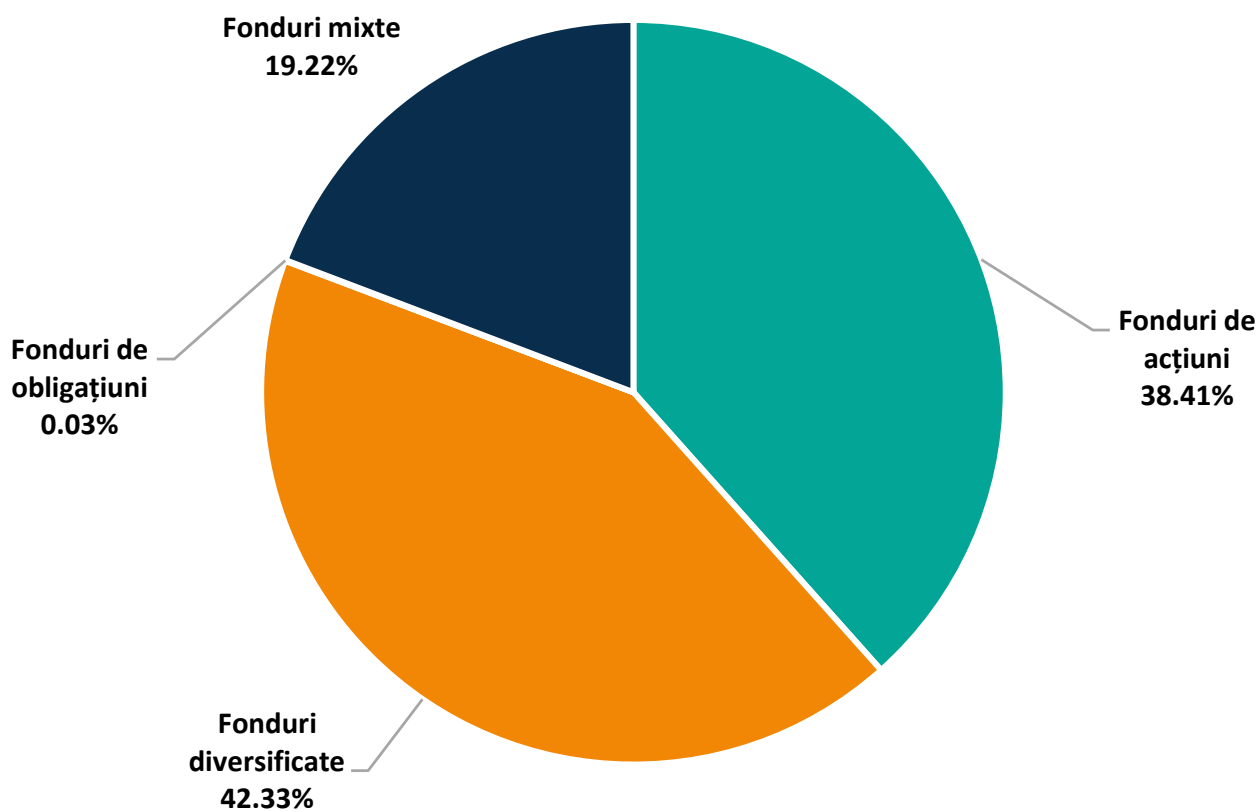
Fonduri de investiții alternative (FIA) – excepția SIF și FP

Tabel 34 Structura activelor nete pe categorii de FIA

FIA în funcție de politica investițională	Activ net 31.12.2020 (lei)	Activ net 31.12.2021 (lei)
Fonduri de acțiuni	566.894.654	624.861.627
Fonduri diversificate	642.498.892	688.613.845
Fonduri de obligațiuni	1.662.545	524.907
Fonduri mixte	264.652.500	312.713.124
TOTAL	1.475.708.590	1.626.713.503

Sursa: ASF

Grafic 36 Cota de piață a FIA în funcție de politica investițională și de activul net (31.12.2021)

Dintre categoriile de fonduri de investiții alternative, fondurile diversificate dețin o pondere de peste 42% în activul net cumulat al FIA. Din punct de vedere al cotei de piață, fondurile diversificate sunt urmate de cele de acțiuni (38% din activul net). Astfel, la finalul lunii decembrie 2021, circa 81% din totalul activelor nete administrate de FIA sunt coordonate de fondurile de acțiuni și de cele diversificate.

Din perspectiva structurii plasamentelor IA, se constată că acestea sunt orientate cu precădere spre investițiile în acțiuni, ce dețin o pondere de aproximativ 75% din activul total al FIA, dintre care circa 70% din activul total reprezintă plasamente în acțiuni cotate. De asemenea, se menține preferința mult mai redusă pentru strategiile investiționale orientate către instrumentele cu venit fix. Astfel, investițiile în obligațiuni dețin o pondere de aproximativ 2,6% din activul total, fiind semnificativ mai scăzută comparativ cu ponderea plasamentelor în acțiuni ale FDI.

Tabel 35 Evoluția alocării strategice a activelor FIA

Elemente de portofoliu FIA	31.12.2020	% din AT	31.12.2021	% din AT
Acțiuni cotate	1.034.849.977	69,96%	1.141.631.642	70,04%
Acțiuni necotate	81.050.938	5,48%	73.258.112	4,49%
Acțiuni tranzacționate în afara piețelor reglementate	-	0,00%	-	0,00%
Obligațiuni corporative cotate	20.678.996	1,40%	30.844.426	1,89%
Obligațiuni corporative necotate	26.312.308	1,78%	11.135.729	0,68%
Obligațiuni municipale cotate	32.904	0,00%	27.322	0,00%
Obligațiuni municipale necotate	-	0,00%	-	0,00%
Conturi curente și numerar	15.824.771	1,07%	15.653.398	0,96%
Depozite bancare	81.601.506	5,52%	117.827.861	7,23%
Titluri de stat >1 an	-	0,00%	-	0,00%
Titluri OPCVM / AOPC cotate	650.973	0,04%	50.725.739	3,11%
Titluri OPCVM/AOPC necotate	138.960.971	9,39%	121.607.985	7,46%
Instrumente financiare derivate	- 234.341	-0,02%	-288.812	-0,02%
Produse structurate	52.886.863	3,58%	61.022.004	3,74%
Dividende și alte drepturi de încasat	174.023	0,01%	33.231	0,00%
Alte active	26.472.195	1,79%	6.410.583	0,39%
Total activ (lei)	1.479.262.083	100,00%	1.629.889.220	100,00%

Sursa: ASF

Societățile de investiții financiare (SIF)

Potrivit rapoartelor societăților de investiții financiare la finele anului 2021, activele nete cele mai ridicate ca valoare aparțin SIF Banat-Crișana (SIF1), urmat de EVERGENT Investments și de SIF Oltenia (SIF5).

Tabel 36 Evoluția sintetică a celor cinci societăți de investiții financiare

Data	Indicatori	SIF1 Banat-Crișana	EVERGENT Investments	SIF 3 Transilvania	SIF4 Muntenia	SIF5 Oltenia
31.12.2020	VUAN (lei)	5,4928	2,0417	0,5412	1,9061	3,8274
	Preț de piață	2,2000	1,25	0,3440	0,8200	1,8000
	Discount (%)	59,95%	38,78%	36,44%	56,98%	52,97%
	Activ Net (lei)	2.826.268.753	2.002.820.552	1.170.308.202	1.495.583.187	1.998.469.509
	Nr. acțiuni emise	515.422.363	980.981.287	2.162.443.797	784.645.201	522.149.143
31.12.2021	VUAN (lei)	6,6268	2,4888	0,6424	2,5268	4,3953
	Preț de piață	2,5400	1,2250	0,3450	1,5650	1,6860
	Discount (%)	61,67%	50,78%	46,30%	38,06%	61,64%
	Activ Net (lei)	3.363.153.702	2.347.051.191	1.382.377.871	1.982.613.439	2.199.826.336
	Nr. acțiuni emise	507.510.056	957.563.544	2.152.000.000	784.645.201	500.000.000

Sursa: ASF, BVB, Rapoarte SIF

La finele lunii decembrie 2021 comparativ cu sfârșitul anului 2020, activele nete cumulate ale SIF-urilor au înregistrat o creștere de aproximativ 19%, iar societatea de investiții financiare care a avut cea mai mare apreciere a activului net a fost SIF Muntenia (SIF4), de circa 33%.

Tabel 37 Structura cumulată a portofoliilor totale ale SIF-urilor la 31.12.2021, respectiv 31.12.2020

Elemente de portofoliu SIF-uri	31.12.2020	% din AT	31.12.2021	% din AT
Acțiuni cotate	7.255.996.225	72,97%	8.947.179.634	74,19%
Acțiuni necotate	1.005.703.104	10,11%	1.054.391.443	8,74%
Acțiuni tranzacționate în afara piețelor reglementate	-	0,00%	-	0,00%
Obligațiuni corporative cotate	47.208.653	0,47%	134.226.205	1,11%
Obligațiuni corporative necotate	113.727.308	1,14%	41.202.643	0,34%
Obligațiuni municipale cotate	70.909	0,00%	59.032	0,00%
Conturi curente și numerar	80.005.226	0,80%	180.734.870	1,50%
Depozite bancare	322.262.119	3,24%	477.678.916	3,96%
Titluri de stat >1 an	-	0,00%	-	0,00%
Titluri OPCVM/AOPC cotate	334.201.920	3,36%	181.472.646	1,50%
Titluri OPCVM/AOPC necotate	669.295.767	6,73%	926.277.567	7,68%
Dividende și alte drepturi de încasat	12.832.591	0,13%	3.357.259	0,03%
Alte active	102.324.834	1,03%	113.860.711	0,94%
Total activ (lei)	9.943.628.656	100,00%	12.060.440.928	100,00%

Sursa: ASF

La sfârșitul lunii decembrie 2021, investițiile în acțiuni dețin cea mai ridicată pondere în activul total cumulat al SIF-urilor (aproximativ 80%).

Fondul Proprietatea SA

Valoarea totală a activelor nete aferente Fondului Proprietatea se situa la 13,24 miliarde lei la finalul lunii decembrie 2021, în creștere cu aproximativ 29% față de luna decembrie 2020. Activele FP erau concentrate preponderent în România.

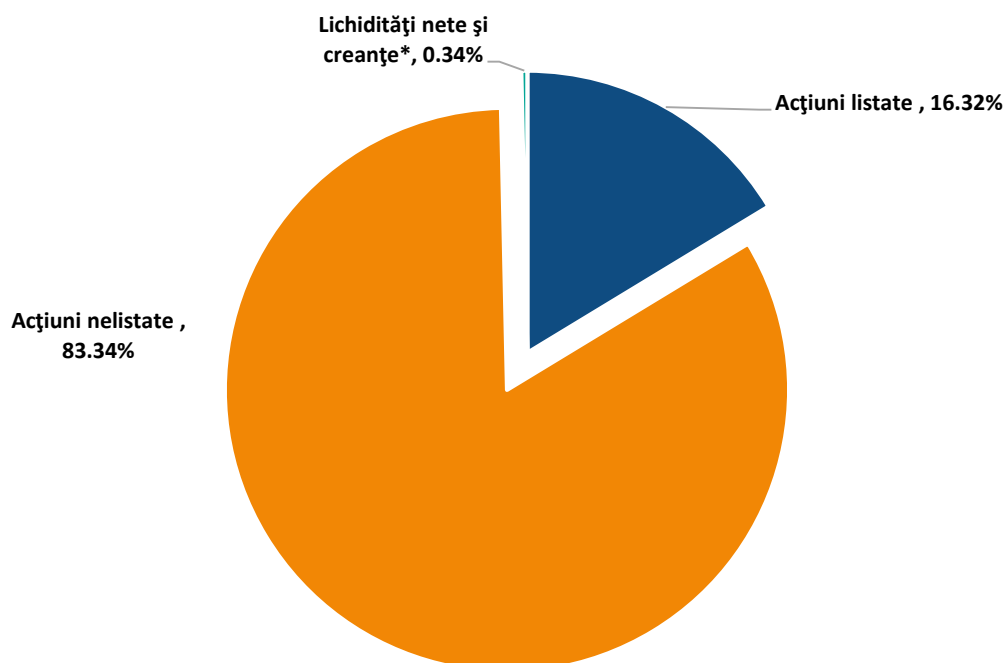
Tabel 38 Evoluția sintetică a Fondului Proprietatea

Elemente de portofoliu	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Număr de acțiuni emise	7.210.158.254	6.412.196.967	7.210.158.254
Activ Net (lei)	10.266.911.904	13.244.639.868	10.266.911.904
VUAN	1,6974	2,2624	1,6974
Preț de închidere (lei)	1,4500	1,9900	1,4500
Discount (%)	14,58%	12,04%	14,58%

Sursa: Fondul Proprietatea

Investițiile în acțiuni nelistate dețin cea mai ridicată pondere în structura portofoliului FP, de circa 83% din valoarea activului net.

Grafic 37 Tipuri de active din portofoliul Fondului Proprietatea la data de 31.12.2021 (% din VAN)

Sursa: Fondul Proprietatea

*Lichidități nete și creanțe includ depozite bancare, conturi bancare curente, titluri de stat pe termen scurt, creanțe privind dividendele, precum și alte creanțe și active din care se scade valoarea datoriilor (inclusiv valoarea datoriilor către acționari în legătură cu returnările de capital și distribuția de dividende) și a provizioanelor.

Dintre societățile listate, cea mai mare pondere din activul net al fondului o deține societatea OMV Petrom (14,93% din VAN la 31 decembrie 2021), iar din categoria societăților nelistate, cea mai mare pondere este deținută de Hidroelectrică (64,39% din VAN la 31 decembrie 2021), urmată de CN Aeroporturi București SA, Engie România și CN Administrația Porturilor Maritime SA.

Tabel 39 Top 5 dețineri Fondul Proprietatea la data de 31.12.2021

Denumire societate	% din VAN la 31.12.2021
Hidroelectrică SA	64,39%
OMV Petrom SA	14,93%
CN Aeroporturi București SA	5,09%
Engie România SA	3,95%
CN Administrația Porturilor Maritime SA	2,22%
TOTAL	90,58%

Sursa: Fondul Proprietatea

Tabel 40 Evoluția alocării strategice a activelor Fondului Proprietatea

Elemente de portofoliu FP	31.12.2020	% din AT	31.12.2021	% din AT
Acțiuni cotate	1.670.445.116	16,18%	2.160.966.986	15,78%
Acțiuni necotate	7.576.256.630	73,40%	11.039.028.581	80,62%
Conturi curente și numerar	34.430.630	0,33%	68.224.970	0,50%
Depozite bancare	659.982.573	6,39%	347.387.604	2,54%
Titluri de stat >1 an	-	0,00%	-	0,00%
Titluri de stat <1 an	380.268.285	3,68%	77.106.529	0,56%
Alte active	963.022	0,01%	298.725	0,00%
Total Activ (LEI)	10.322.346.256	100,00%	13.693.013.395	100,00%

Sursa: ASF

La finalul lunii decembrie 2021, ponderea investițiilor în acțiuni cotate (15,78%) s-a redus față de finalul anului 2020. Se remarcă o reducere a depozitelor bancare (2,54%), care la sfârșitul anului 2020 dețineau o pondere de circa 6,39% în activul total.

Tabel 41 Structura acționariatului Fondului Proprietatea - la data de 31.12.2021

Acționari instituționali români	39,28%
Persoane fizice române	21,14%
Acționari instituționali străini	15,25%
The Bank of New York Mellon	17,63%
Persoane fizice nerezidente	3,40%
Ministerul Finanțelor Publice*	0,11%
Acțiuni proprii**	3,19%
TOTAL	100,00%
Număr total de acționari la data de 31.12.2021 - 11.252	

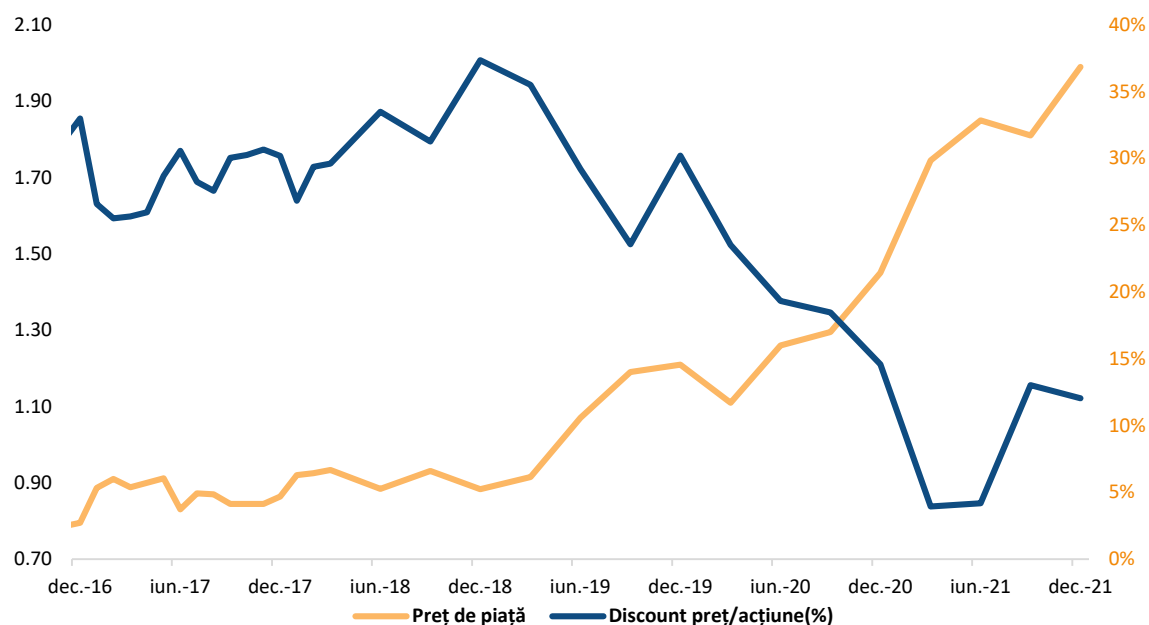
Sursa: Fondul Proprietatea

* Numărul total de acțiuni deținute de către Ministerul Finanțelor Publice este de 370.456.198 acțiuni din care 6.643.848 acțiuni plătite și 363.812.350 acțiuni neplătite.

**193.086.773 acțiuni proprii achiziționate de Fond în cadrul celui de-al 12-lea program de răscumpărare.

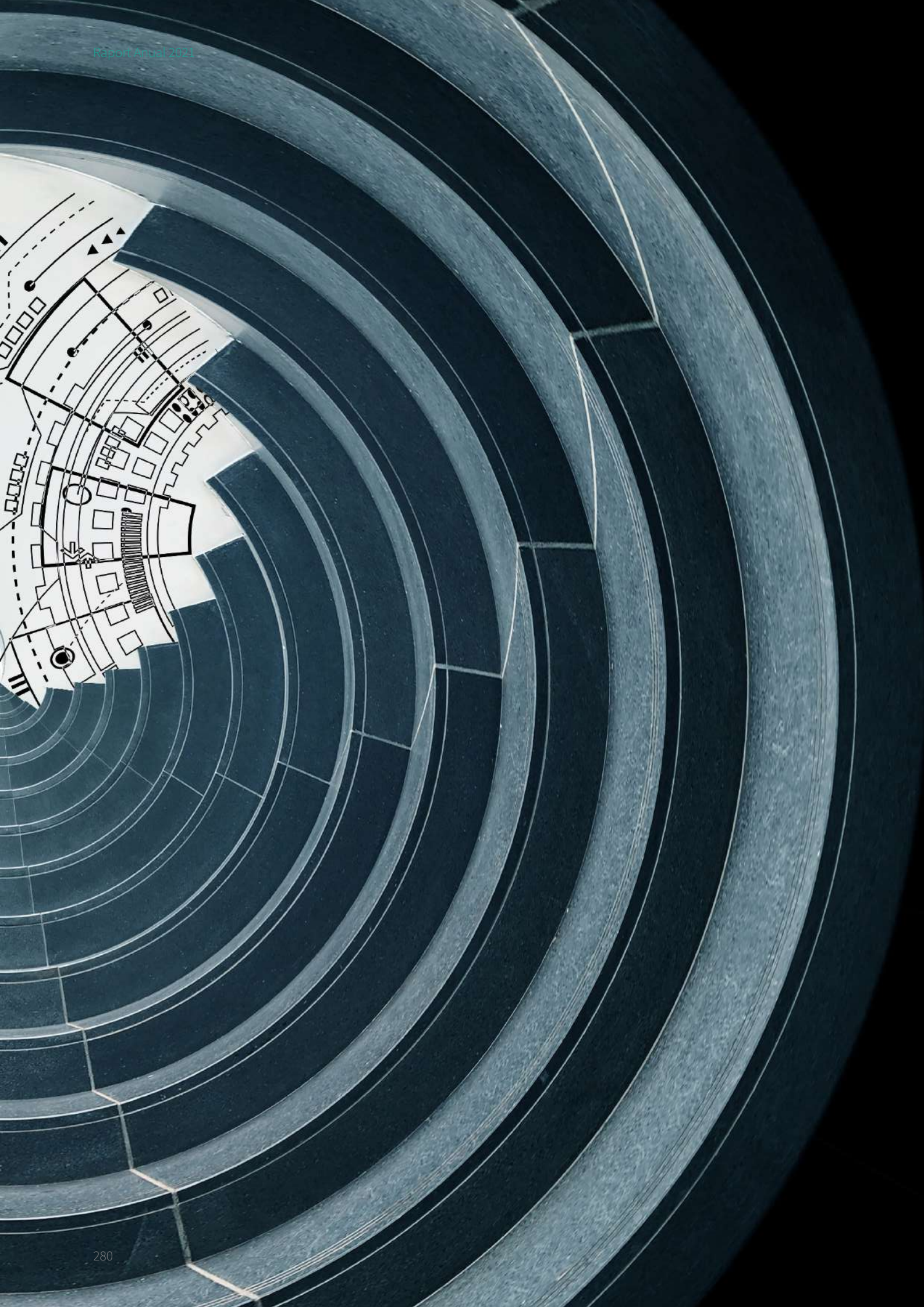
La sfârșitul lunii decembrie 2021, numărul total al acționarilor s-a majorat cu 4.024 față de finalul anului 2020 (7.228 acționari).

Grafic 38 Evoluția prețului de referință pentru acțiunile Fondului Proprietatea

Sursa: Fondul Proprietatea

16. Evoluția pieței de asigurări în anul 2021

16.1. Societățile de asigurare

La 31 decembrie 2021 activau pe piața asigurărilor 26 de societăți de asigurare, autorizate și reglementate de ASF, dintre care 13 au practicat numai activitate de asigurări generale („AG”), 7 au practicat numai activitate de asigurări de viață („AV”) și 6 au practicat activitate compozită.

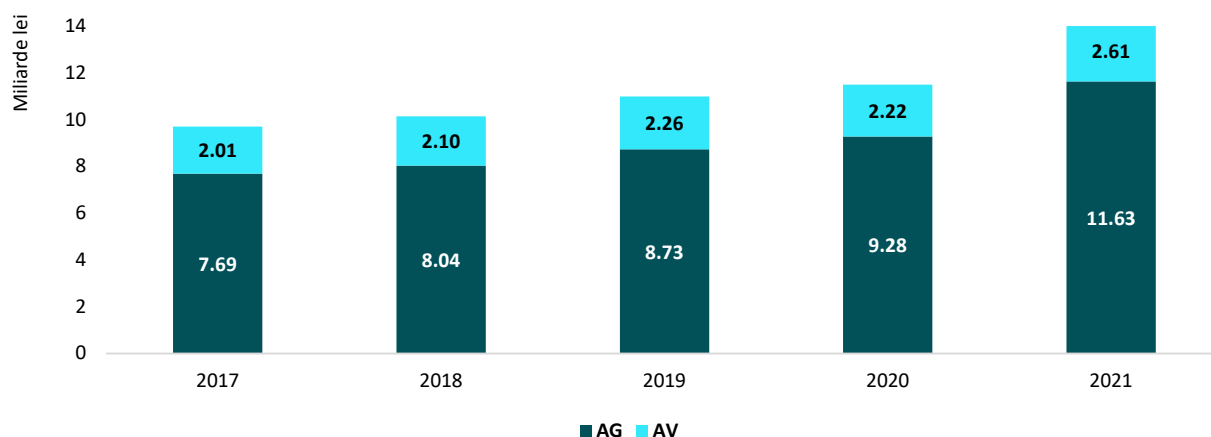
În cursul lunii septembrie 2021, ASF a retras autorizația de funcționare a societății City Insurance SA¹, societate ce practica activitate de asigurări generale, cea mai semnificativă parte a portofoliului concentrându-se pe comercializarea polițelor RCA. Având în vedere cota de piață semnificativă pe care societatea o deținea și faptul că City Insurance a funcționat până în luna septembrie 2021, indicatorii din prezentul raport referitori la primele brute subscrise și despăgubirile brute plătite cuprind și datele aferente societății City Insurance până la septembrie 2021.

Prime brute subscrise (AG și AV)

Asigurătorii au cumulat în anul 2021 prime brute subscrise (PBS) în valoare de aproximativ 14,2 miliarde lei, volum în creștere cu aproximativ 24% față de cel înregistrat în perioada similară a anului anterior:

- primele brute subscrise aferente asigurărilor generale (AG) sunt în valoare de circa 11,6 miliarde lei, în creștere cu 25% față de anul anterior;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) sunt în sumă de aproximativ 2,6 miliarde lei, în creștere semnificativă, de 18% comparativ cu anul 2020.

Grafic 39 Evoluția volumului de prime brute subscrise în perioada 2017 – 2021

Tabel 42 Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în perioada 2017 – 2021

	2017	2018	2019	2020	2021
AG	7.688.478.353	8.042.071.138	8.734.210.208	9.276.298.576	11.630.827.073
AV	2.013.265.250	2.102.455.293	2.256.015.186	2.219.296.835	2.610.276.944
TOTAL	9.701.743.603	10.144.526.431	10.990.225.394	11.495.595.411	14.241.104.017
Pondere AG (%)	79%	79%	79%	81%	82%
Pondere AV (%)	21%	21%	21%	19%	18%

1

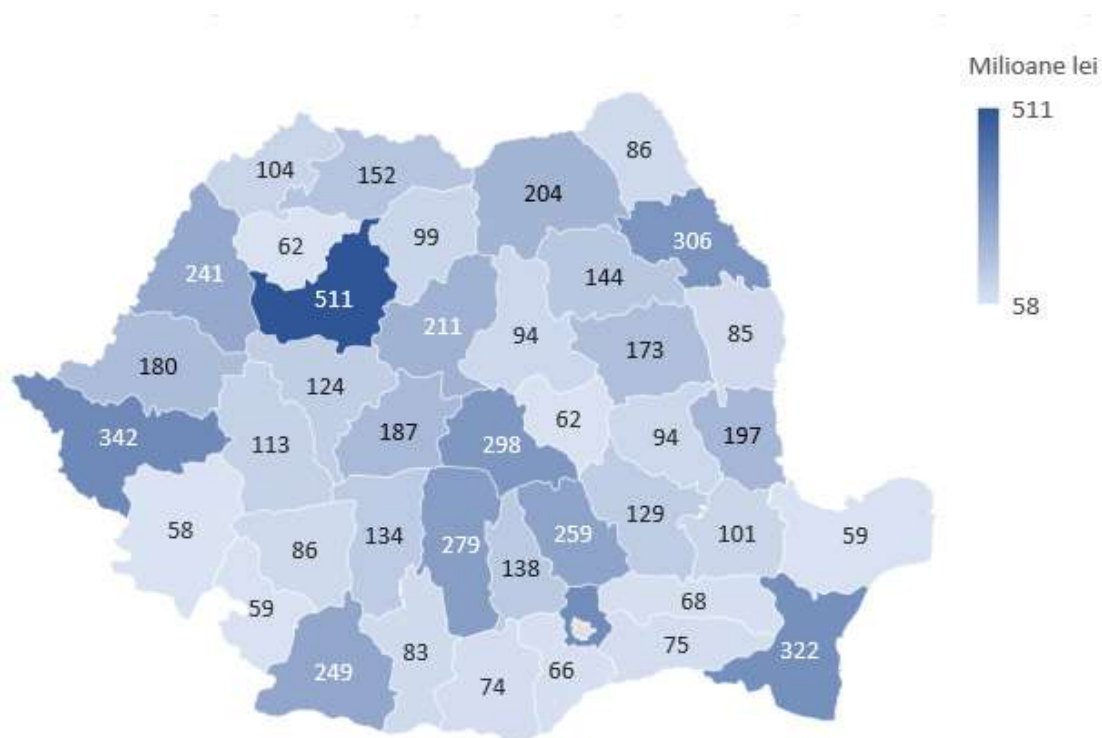
Decizia ASF nr. 1148/17.09.2021

Tabel 43 Dinamica primelor brute subscrise pe clase de asigurări în perioada 2017 – 2021

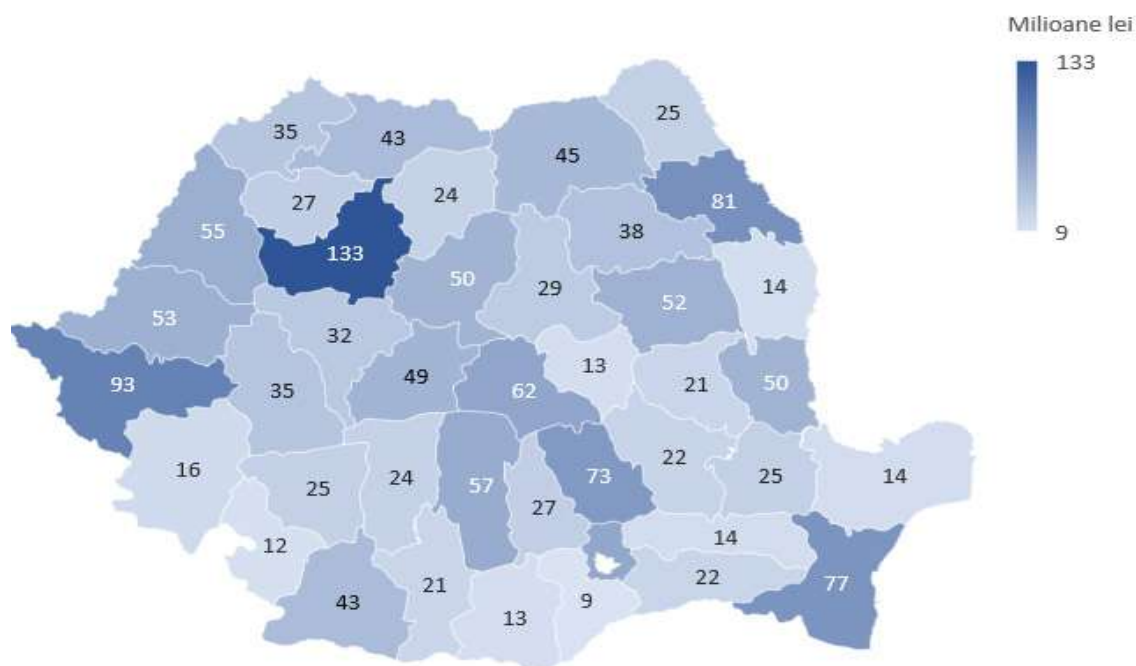
Categorie	Clasa Asigurare	PBS (lei)				
		2017	2018	2019	2020	2021
AG	A1	55.839.568	53.459.232	58.116.782	51.112.155	54.549.681
	A2	131.876.526	230.012.472	223.069.263	274.528.817	297.648.598
	A3	1.895.009.247	2.073.377.389	2.317.544.160	2.414.018.491	2.724.704.976
	A4	3.566.313	3.921.994	3.609.295	4.416.128	6.282.768
	A5	8.168.331	10.716.567	12.101.680	15.862.808	14.322.091
	A6	22.027.050	22.210.800	14.918.828	14.413.247	15.209.630
	A7	35.790.445	34.917.692	37.054.527	25.226.821	28.209.276
	A8	1.004.837.472	1.064.538.857	1.165.466.756	1.234.502.125	1.330.282.860
	A9	166.438.583	155.437.814	176.161.218	191.518.380	209.138.681
	A10	3.822.822.278	3.741.919.989	3.985.774.635	4.188.128.313	6.114.226.127
	A11	14.823.146	16.764.951	18.405.424	10.601.582	8.387.988
	A12	7.499.134	5.972.149	6.131.988	5.532.757	8.900.841
	A13	225.163.571	251.353.918	272.921.548	296.797.873	307.224.198
	A14	1.044.502	1.242.816	556.099	660.962	783.271
	A15	169.520.028	229.727.434	276.385.828	460.252.843	345.381.280
	A16	21.324.699	25.134.327	27.762.568	22.783.152	43.970.557
	A17	73.160	73.395	218.439	701.260	849.084
	A18	102.654.300	121.289.342	138.011.170	65.240.862	120.755.166
	TOTAL	7.688.478.353	8.042.071.138	8.734.210.208	9.276.298.576	11.630.827.073
AV	C1	1.377.567.383	1.486.795.597	1.417.601.050	1.440.499.053	1.660.444.256
	C2	696.590	11.123	10.824	11.271	7.118
	C3	554.216.414	505.515.736	674.633.376	596.348.126	744.507.616
	C4	0	0	0	0	0
	C5	0	0	0	0	0
	C6	0	0	0	0	0
	C7	0	0	0	0	0
	A1	4.015.424	5.398.324	5.499.595	5.615.260	6.004.102
	A2	76.769.439	104.734.513	158.270.341	176.823.125	199.313.852
	TOTAL	2.013.265.250	2.102.455.293	2.256.015.186	2.219.296.835	2.610.276.944
TOTAL		9.701.743.603	10.144.526.431	10.990.225.394	11.495.595.411	14.241.104.017

În ceea ce privește distribuția geografică a subscrisorilor, se observă că atât în cazul asigurărilor generale, cât și al asigurărilor de viață, contractele cu valoarea cumulată cea mai importantă sunt realizate în București și Ilfov, după care urmează, la o distanță semnificativă, regiunile Nord-Vest, Sud-Est și Sud pentru activitatea de asigurări generale, respectiv Nord-Vest, Nord-Est și Centru în cazul asigurărilor de viață.

*Grafic 40 Distribuția PBS pentru asigurările generale în județele din România (excl. București: 2.962 milioane lei)**

Grafic 41 Distribuția PBS pentru asigurările de viață în județele din România (excl. București: 996 milioane lei)

* nu sunt incluse datele referitoare la societatea City Insurance.

Piața asigurărilor din România este caracterizată de un grad mediu spre ridicat de concentrare. În anul 2021, aproximativ 89% din volumul total de prime brute subscrise a fost realizat de 10 societăți de asigurare din cele 27 de societăți (inclusiv City Insurance) care au desfășurat activitate de asigurare/reasigurare în perioada analizată.

Tabel 44 Societățile cu cele mai mari volume de prime brute subscrise și ponderea lor în total piață (asigurări generale și de viață) în anul 2021

Nr. crt.	Societate	Cota totală de piață
1	EUROINS ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	15,4%
2	ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI S.A.	14,3%
3	CITY INSURANCE S.A.	13,0%
4	GROUPAMA ASIGURĂRI S.A.	11,4%
5	OMNIASIG VIG	11,3%
Total 1 - 5		65,4%
6	NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	6,6%
7	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	5,8%
8	GENERALI ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	5,4%
9	BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	2,9%
10	UNIQA ASIGURĂRI S.A.	2,7%
Total 1-10		88,8%
Alte societăți		11,2%
Total		100,0%

Prime brute subscrise pentru asigurări generale

Volumul total al primelor brute subscrise pentru asigurările generale, în anul 2021, a fost de aproximativ 11,6 miliarde lei, în creștere cu 25% față de anul anterior.

Primele 10 societăți de asigurare care au subscris prime aferente asigurărilor generale au cumulat o valoare de 11,2 miliarde lei, ceea ce reprezintă circa 96% din totalul acestui segment de activitate.

Tabel 45 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările generale în anul 2021

Nr. crt.	Societate	Cota totală de piață
1	EUROINS ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	18,9%
2	CITY INSURANCE S.A.	15,9%
3	ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI S.A.	15,2%
4	OMNIASIG VIG	13,9%
5	GROUPAMA ASIGURĂRI S.A.	13,5%
Total 1-5		77,4%
6	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	6,3%
7	GENERALI ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	5,4%
8	UNIQA ASIGURĂRI S.A.	3,3%
9	GRAWE ROMÂNIA ASIGURARE S.A.	2,1%

Nr. crt.	Societate	Cota totală de piață
10	POOL-UL DE ASIGURARE P.A.I.D.	1,5%
Total 1-10		96,0%
Alte societăți		4,0%
TOTAL		100,0%

Din totalul primelor brute subscrise pentru asigurări generale, cele mai mari ponderi le dețin clasele A10 - Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, A3 - Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant și A8 - Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7).

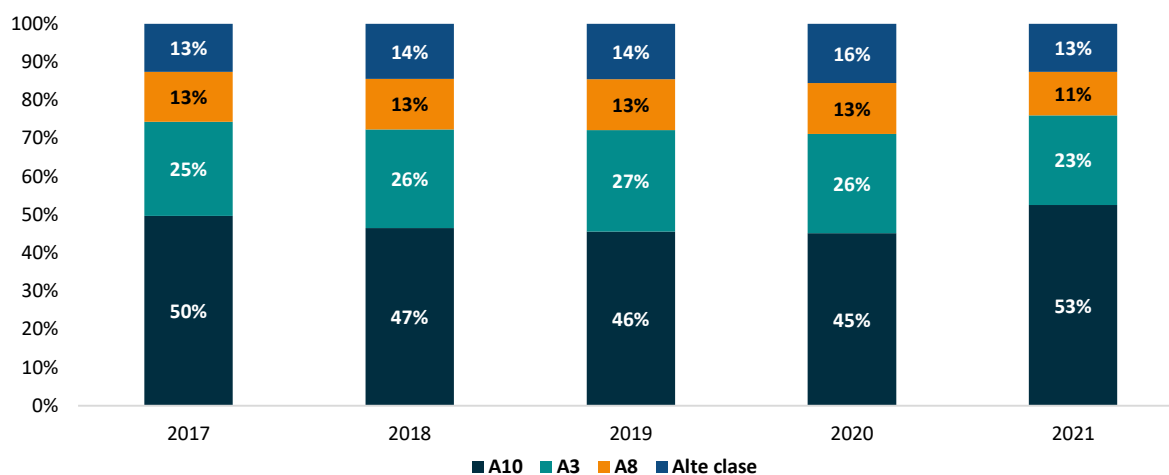
În anul 2021, ponderea acestor trei clase era de aproximativ 87% din totalul primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări generale:

- A10 - Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, cu un volum al primelor brute subscrise de 6.114.226.127 lei, reprezentând circa 53% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, în creștere cu aproximativ 46% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- A3 - Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant, cu un volum al primelor brute subscrise de 2.724.704.976 lei, reprezentând circa 23% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, a înregistrat în anul 2021 o creștere cu aproximativ 13% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- A8 - Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7), cu un volum al primelor brute subscrise de 1.330.282.860 lei, reprezentând 11% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, în creștere cu 8% față de anul 2020.

Tabel 46 Structura pe clase de asigurări generale

Clasa	PBS AG (lei)					Pondere (%)
	2017	2018	2019	2020	2021	2021
A10	3.822.822.278	3.741.919.989	3.985.774.635	4.188.128.313	6.114.226.127	52,6%
A3	1.895.009.247	2.073.377.389	2.317.544.160	2.414.018.491	2.724.704.976	23,4%
A8	1.004.837.472	1.064.538.857	1.165.466.756	1.234.502.125	1.330.282.860	11,4%
Alte clase	965.809.356	1.162.234.903	1.265.424.657	1.439.649.647	1.461.613.110	12,6%
TOTAL	7.688.478.353	8.042.071.138	8.734.210.208	9.276.298.576	11.630.827.073	100,0%

Grafic 42 Dinamica structurii pe clase de asigurări generale

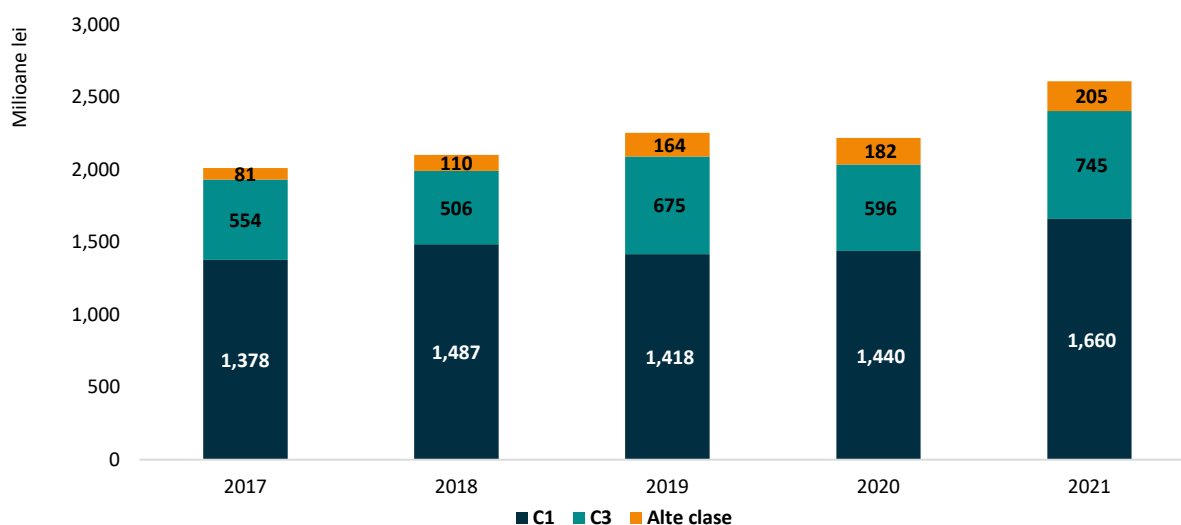

Prime brute subscrise pentru asigurări de viață

Primele brute subscrise de către societățile de asigurări pentru activitatea de asigurări de viață au înregistrat o valoare de 2,6 miliarde lei în anul 2021, în creștere cu circa 18% comparativ cu anul anterior.

Din analiza evoluției primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări de viață pe clase de asigurare se observă tendința de consolidare a acestui segment de asigurări, în anul 2021 observându-se creșteri semnificative ale volumului subscrierilor atât pentru clasa C1, cât și pentru clasa C3.

Grafic 43 Evoluția volumului de prime brute subscrise pentru activitatea de asigurări de viață pe clase de asigurare în perioada 2017 – 2021

De asemenea, s-a menținut un grad ridicat de concentrare pe piața asigurărilor de viață, astfel că 5 societăți au deținut o pondere de circa 81% din volumul total al primelor subscrise pe acest segment, cu subscrieri cumulate ce se situează la o valoare de 2,11 miliarde de lei.

Tabel 47 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările de viață în anul 2021

Nr. crt.	Societate	Cota de piață
1	NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	36,0%
2	BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	15,6%
3	BRD ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	13,6%
4	ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI S.A.	10,1%
5	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	5,4%
Total 1 - 5		80,7%
6	GENERALI ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	5,4%
7	UNIQA ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	4,6%
8	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	3,8%
9	GROUPAMA ASIGURĂRI S.A.	2,1%
10	GRAWE ROMÂNIA ASIGURARE S.A.	1,9%
Total 1-10		98,5%
Alte societăți		1,5%
Total		100,0%

Din totalul primelor brute subscrise pentru asigurări de viață, cele mai mari ponderi le dețin clasele C1, Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, și C3, Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții, cumulând împreună circa 92% din totalul primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări de viață.

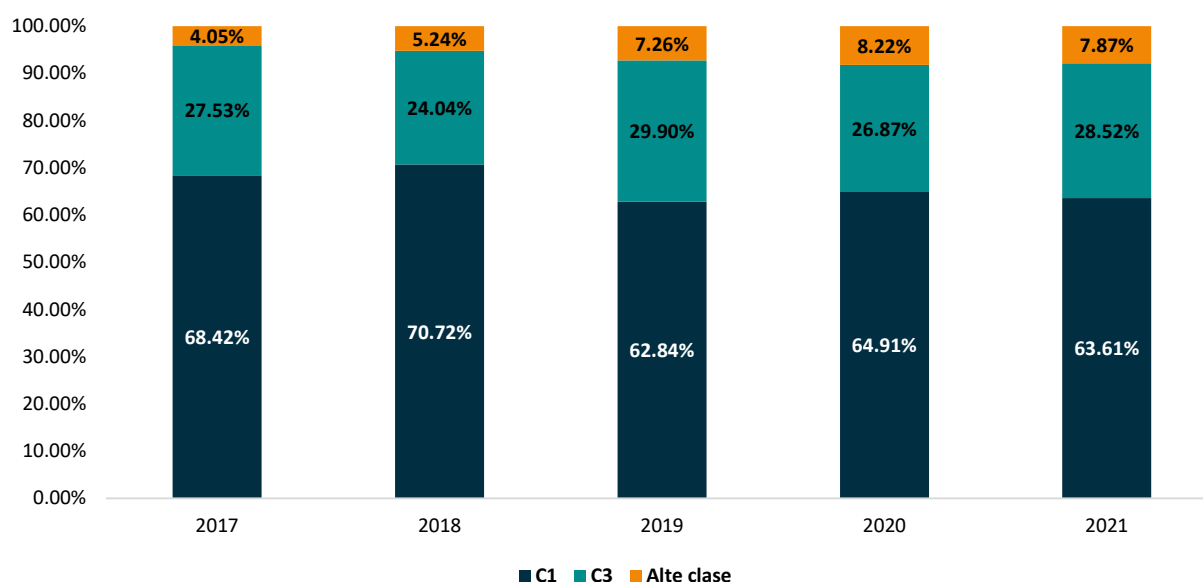
Din analiza în dinamică se desprind următoarele concluzii:

- Clasa C1 - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, cu un volum al subscrisorilor de 1,66 miliarde lei, ce reprezintă circa 64% din totalul subscrisorilor pentru asigurări de viață, a înregistrat în anul 2021 o creștere cu aproximativ 15% față de anul anterior;
- Clasa C3 - Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții, cu subscrisori ce depășesc nivelul de 744 milioane lei, ce reprezintă 28,5% din totalul subscrisorilor pentru asigurări de viață, a înregistrat o creștere cu 25% față de anul 2020.

Tabel 48 Structura pe clase de asigurări de viață

Clasa	PBS AV (lei)					Pondere la 2021
	2017	2018	2019	2020	2021	
C1	1.377.567.383	1.486.795.597	1.417.601.050	1.440.499.053	1.660.444.256	63,61%
C3	554.216.414	505.515.736	674.633.376	596.348.126	744.507.616	28,52%
Alte clase	81.481.453	110.143.960	163.780.760	182.449.656	205.325.072	7,87%
TOTAL	2.013.265.250	2.102.455.293	2.256.015.186	2.219.296.835	2.610.276.944	100,00%

Grafic 44 Dinamica structurii pe clase de asigurări de viață

Analizând evoluția primelor brute subscrise pe clase de asigurări de viață, pe societăți, desprindem următoarele concluzii:

- Societățile de asigurare care au subscris cel mai mare volum al primelor pentru clasa C1, în anul 2021, au fost NN Asigurări de Viață, BCR Asigurări de Viață și Generali, cumulând un procent de 66%;
- În ceea ce privește clasa C3, cel mai mare volum de prime brute subscrise a fost înregistrat de NN Asigurări de Viață, BRD Asigurări de Viață și Allianz Tîriac Asigurări, care au cumulat o cotă de piață de circa 96%.

Tabel 49 Evoluția cotelor de piață în funcție de primele brute subscrise pe principalele clase de asigurări de viață, pe societăți, aferente perioadei 2020 - 2021

Denumire societate	Clasa C1		Clasa C3	
	2020	2021	2020	2021
Total prime brute subscrise (lei)	1.440.499.053	1.660.444.256	596.348.126	744.507.616
ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI S.A.	5,31%	5,06%	18,76%	24,26%
ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	6,51%	5,73%	0,49%	0,61%
BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	20,45%	23,43%	12,73%	2,32%
BRD ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	8,37%	7,50%	20,59%	30,85%
ERGO ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	0,97%	0,98%	0,05%	0,03%
EUROLIFE FFH ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	1,03%	0,89%		
GARANTA ASIGURĂRI S.A.	0,45%	0,42%		
GENERALI ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	8,02%	8,16%	0,84%	0,61%
GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.	3,18%	2,94%	0,00%	0,00%
GROUPAMA ASIGURĂRI S.A.	3,15%	3,18%	0,07%	0,17%
NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ SA	36,79%	34,63%	46,46%	40,57%
SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	0,02%	0,01%		0,57%
UNIQA ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	5,74%	7,07%		

Contracte de asigurare

La nivelul întregii piețe de asigurări, numărul de contracte de asigurare în vigoare la finalul anului 2021 a fost de peste 14,8 milioane, în scădere față de perioada similară din anul precedent cu aproximativ 9%.

Numărul de contracte de asigurare în vigoare la sfârșitul anului 2021 pentru asigurările generale reprezintă circa 90% din numărul total de contracte.

Numărul de contracte în vigoare la finalul perioadei de referință pentru activitatea de asigurări generale a înregistrat o scădere cu circa 9,4% comparativ cu perioada similară a anului anterior, în timp ce numărul contractelor în vigoare pentru AV a scăzut cu aproximativ 1,7%.

Tabel 50 Evoluția numărului total de contracte de asigurare în vigoare la final de an aferente perioadei 2017 - 2021

	2017	2018	2019	2020	2021*
AG	12.416.720	13.346.776	13.861.989	14.745.280	13.359.876
AV	1.862.681	1.646.808	1.618.694	1.474.971	1.450.551
TOTAL	14.279.401	14.993.584	15.480.683	16.220.251	14.810.427

*indicatorul nu include numărul contractelor în vigoare ale societății City Insurance

În ceea ce privește numărul de contracte de asigurare în vigoare la finalul anului 2021 pentru ultimii 5 ani, distinct pentru activitatea de asigurări generale și pentru cea desfășurată pe segmentul asigurărilor de viață, situația a fost următoarea:

Tabel 51 Evoluția numărului de contracte de asigurare pentru asigurările generale în vigoare la final de an aferente perioadei 2017 - 2021

Clasa de asigurare AG	2017	2018	2019	2020	2021*
A1	946.749	1.007.124	1.056.749	907.469	634.134
A2	265.760	348.699	366.712	350.653	342.076
A3	858.458	1.029.898	1.026.146	1.031.752	1.027.212
A4	267	267	262	279	299
A5	92	114	111	133	170
A6	1.290	1.235	1.016	1.065	1.127
A7	3.933	5.622	5.360	5.486	5.384
A8	3.596.564	3.710.048	3.810.521	4.382.895	4.638.621
A9	141.368	163.748	172.352	181.367	198.159
A10	5.621.591	5.941.830	6.144.822	6.612.832	5.334.764
A11	143	177	192	218	351
A12	183	215	218	240	297
A13	643.114	664.969	693.753	764.002	778.794
A14	104	81	85	67	60
A15	34.423	51.418	73.791	90.504	52.341
A16	9.486	12.946	18.706	15.574	35.573
A17	0	2	5.983	30.316	41.586
A18	293.195	408.383	485.210	370.428	268.928
TOTAL AG	12.416.720	13.346.776	13.861.989	14.745.280	13.359.876
Modificare față de perioada precedentă	1.411.319	930.056	515.213	883.291	-1.385.404
Ritm de modificare (%) față de perioada precedentă	13%	7%	4%	6%	-9%

*indicatorul nu include numărul contractelor în vigoare ale societății City Insurance

Tabel 52 Evoluția numărului de contracte de asigurare pentru asigurările de viață în vigoare la final de an aferente perioadei 2017 - 2021

Clasa de asigurare AG	2017	2018	2019	2020	2021
C1	1.649.202	1.431.360	1.390.014	1.259.845	1.207.502
C2	6.644	142	122	107	90
C3	177.669	168.836	159.476	154.778	161.662
A1	19.022	29.297	32.486	33.055	41.112
A2	10.144	17.173	36.596	27.186	40.185
TOTAL AV	1.862.681	1.646.808	1.618.694	1.474.971	1.450.551
Modificare față de perioada precedentă	218.543	-215.873	-28.114	-143.723	-24.420
Ritm de modificare (%) față de perioada precedentă	13%	-12%	-2%	-9%	-2%

Numărul de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare pentru activitatea de asigurări de viață a înregistrat o ușoară diminuare, de 2%, în anul 2021 comparativ cu anul anterior. Evoluția cotelor de piață, calculate în funcție de numărul de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare, pe clase de asigurări de viață și societăți se regăsește în tabelul următor.

Tabel 53 Evoluția cotelor de piață, calculate în funcție de numărul de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare, pe clase de asigurări de viață și societăți, în perioada 2020 – 2021

Denumire societate 2020	C1		C3	
	2021	2020	2021	
Total număr contracte în vigoare	1.259.845	1.207.502	154.778	161.662
ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI S.A.	8,74%	11,23%	21,15%	25,95%
ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	6,20%	5,98%	0,53%	0,71%
BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	25,74%	26,30%	7,85%	5,81%
BRD ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	0,03%	0,03%	7,44%	8,22%
ERGO ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	15,72%	12,62%	-	0,06%
EUROLIFE FFH ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	4,90%	4,38%	-	-
GARANTA ASIGURĂRI S.A.	0,40%	0,19%	-	-
GENERALI ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	14,36%	14,72%	-	2,53%
GRAWE ROMÂNIA ASIGURARE S.A.	6,81%	6,55%	-	0,00%
GROUPAMA ASIGURĂRI S.A.	1,16%	1,31%	0,50%	0,70%
NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	13,91%	14,04%	59,18%	55,11%
SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	-	0,03%	-	0,90%
UNIQA ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	2,00%	2,62%	-	-

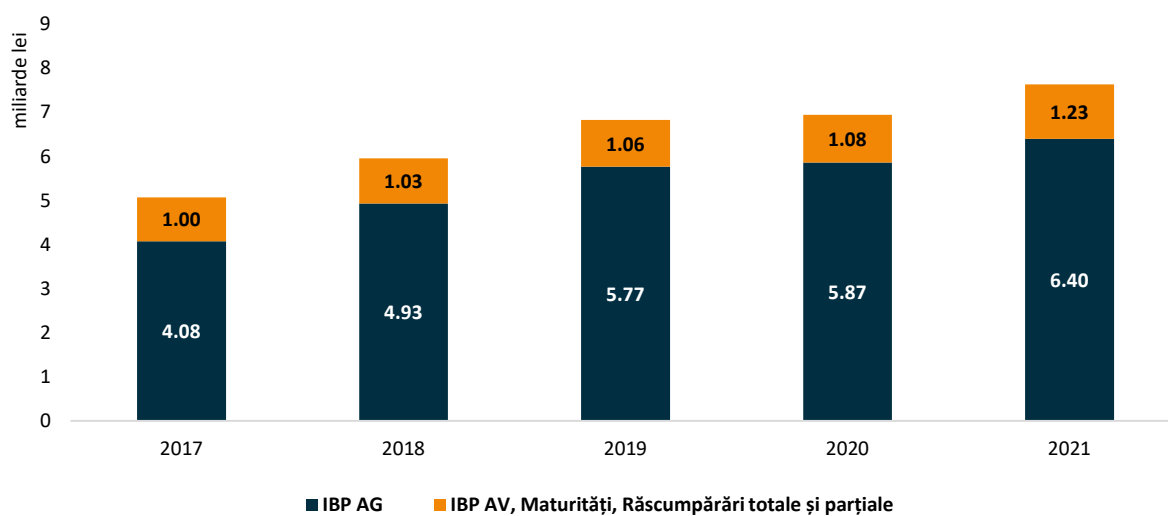
Indemnizații brute plătite de asigurători (IBP)

În anul 2021, societățile de asigurare au raportat indemnizații brute plătite² (excluzând maturități și răscumpărări parțiale și totale), cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de 6.708.972.730 lei, astfel:

- 6.403.543.883 lei sunt aferente contractelor de asigurări generale, înregistrând o creștere cu 9% față de perioada similară a anului anterior (5.866.643.776 lei);
- 305.428.847 lei sunt sume plătite pentru indemnizații brute, aferente asigurărilor de viață, înregistrând o creștere cu 31% comparativ cu anul anterior 2020 (232.822.808 lei).

Indemnizațiilor brute aferente asigurărilor de viață li se adaugă maturități, răscumpărări parțiale și totale, toate cumulate fiind în sumă de 925.657.784 lei, valoare în creștere cu aproximativ 9% comparativ cu perioada similară din anul anterior.

Grafic 45 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață (miliarde lei)

Tabel 54 Dinamica indemnizațiilor brute plătite inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață în perioada 2017 – 2021

Perioada	IBP AG + AV (lei)	Ritm de modificare față de perioada anterioară (%)	IBP AG (lei)	Ritm de modificare față de perioada anterioară (%)	IBP AV, Maturități, Răscumpărări totale și parțiale (lei)	Ritm de modificare față de perioada anterioară (%)
2017	5.075.341.698	17,71%	4.076.896.562	13,20%	998.445.136	40,57%
2018	5.957.011.869	17,37%	4.930.614.341	20,94%	1.026.397.528	2,80%
2019	6.827.117.471	14,61%	5.769.804.707	17,02%	1.057.312.764	3,01%
2020	6.949.631.451	1,79%	5.866.643.776	1,68%	1.082.987.675	2,43%
2021	7.634.630.514	9,86%	6.403.543.883	9,15%	1.231.086.631	13,68%

Indemnizații brute plătite aferente asigurărilor generale

Cumulat, indemnizațiile brute plătite de 10 societăți de asigurări au reprezentat 99% din totalul indemnizațiilor plătite la nivelul segmentului de asigurări generale.

Tabel 55 Societățile de asigurare cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite pentru asigurări generale în anul 2021

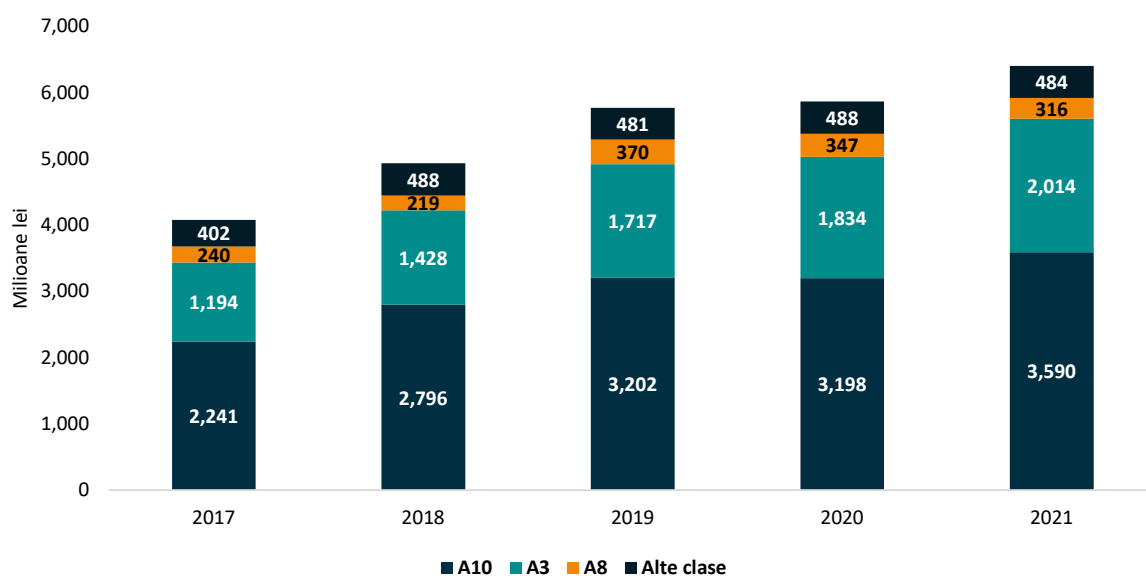
Nr. crt.	Societate	Cota de piață (%)
1	EUROINS ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	23,50%
2	CITY INSURANCE S.A.	19,23%
3	OMNIASIG VIG S.A.	14,76%
4	GROUPAMA ASIGURĂRI S.A.	11,42%
5	ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI S.A.	10,70%
Total 1 - 5		79,61%
6	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	7,50%
7	GENERALI ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	4,48%
8	UNIQA ASIGURĂRI S.A.	4,22%
9	GRAWE ROMÂNIA ASIGURARE S.A.	1,93%
10	GOTHAER ASIGURĂRI - REASIGURĂRI S.A.	1,02%
Total 1 - 10		98,76%
Alte societăți		1,24%
Total		100,00%

Ponderi semnificative ale indemnizațiilor brute plătite de societățile de asigurare au fost înregistrate pe următoarele clase de asigurare (circa 92% din total):

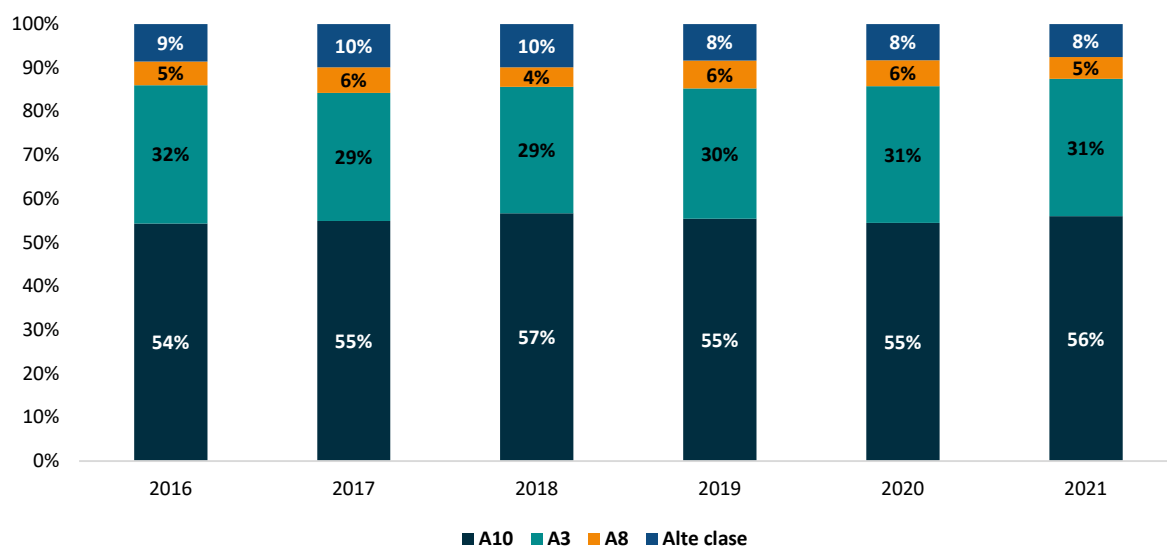
- Clasa A10, Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 3.589.613.175 lei, reprezintă 56% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o creștere cu 12% față de anul anterior;
- Clasa A3, Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant, cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 2.013.942.366 lei, reprezintă 31% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o creștere cu circa 10% față de perioada similară din anul anterior;
- Clasa A8, Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7), cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 315.737.259 lei, reprezintă aproximativ 5% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o scădere cu 9% față de aceeași perioadă din anul anterior.

Indemnizațiile brute plătite pentru celelalte clase reprezintă circa 8% din total plăți aferente asigurărilor generale, ceea ce în mărime absolută a însemnat un cuantum de 484.251.083 lei.

Grafic 46 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite AG (milioane lei)

Grafic 47 Dinamica structurii pe clase a indemnizațiilor brute plătite pentru categoria asigurărilor generale

Indemnizațiile brute, maturități și răscumpărări aferente asigurărilor de viață

În anul 2021, valoarea indemnizațiilor brute, maturităților și răscumpărărilor plătite aferente asigurărilor de viață s-a situat la un nivel de 1.231.086.631 lei, înregistrând o creștere de aproximativ 14% față de anul anterior.

Cumulat, sumele brute plătite (indemnizații, maturități și răscumpărări) de către primele 10 societăți de asigurări au reprezentat circa 98% din totalul sumelor brute plătite la nivelul segmentului de asigurări de viață.

Tabel 56 Societățile de asigurări cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite, maturități și răscumpărări pentru asigurările de viață în anul 2021

Nr. crt.	Societate	Pondere în total
1	NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	38,75%
2	BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	18,78%
3	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	7,10%
4	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	5,56%
5	ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI S.A.	7,09%
Total 1 – 5		77,28%
6	BRD ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	10,20%
7	GENERALI ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	3,21%
8	GRAWE ROMÂNIA ASIGURARE S.A.	2,96%
9	ERGO ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	2,77%
10	GROUPAMA ASIGURĂRI S.A.	1,81%
Total 1 - 10		98,22%
Alte societăți		1,78%
Total		100,00%

În anul 2021, cele mai mari ponderi în indemnizațiile brute plătite, în sumă totală de 776.834.230 lei, au fost deținute de următoarele clase de asigurare:

- Clasa C3, Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții, reprezintă aproximativ 47% din totalul de plăți efectuate, cu o valoare de 576.630.807 lei;
- Clasa C1, Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, reprezintă circa 45% din totalul plăților efectuate și sunt în valoare de 556.089.073 lei;

Plățile pentru celelalte clase au fost în cuantum de 98.366.751 lei și au reprezentat 8% din totalul plăților aferente asigurărilor de viață.

Tabel 57 Evoluția cotelor de piață, calculate în funcție de indemnizațiile brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pe clase de asigurări de viață, pe societăți, în perioada 2020 - 2021

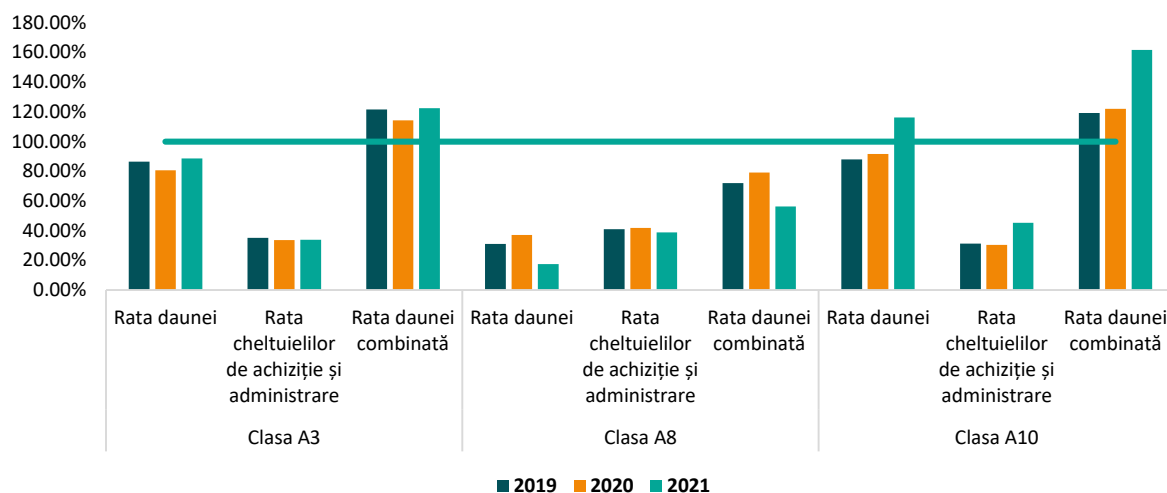
Denumire societate de asigurare	Clasa C1		Clasa C3	
	2021	2020	2021	
Total indemnizații brute plătite (lei)	459.368.046	556.089.070	552.188.207	576.630.807
ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI S.A.	6,31%	5,35%	11,15%	9,98%
ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	15,67%	11,84%	0,24%	0,21%
BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	9,93%	17,02%	36,32%	23,50%
BRD ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	4,08%	5,58%	7,34%	16,39%
ERGO ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	0,89%	0,95%	2,21%	4,99%
EUROLIFE FFH ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	0,64%	0,60%	0,23%	1,07%
GARANTA ASIGURĂRI S.A.	0,40%	0,22%		
GENERALI ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	7,18%	6,39%	0,82%	0,67%
GRAWE ROMÂNIA ASIGURARE S.A.	7,11%	6,54%		0,01%
GROUPAMA ASIGURĂRI S.A.	2,90%	3,96%	0,02%	0,03%
NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	43,19%	39,52%	41,67%	43,14%
SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	0,04%	0,02%		0,00%
UNIQA ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	1,65%	1,99%		

Evoluția cotelor de piață calculate în funcție de indemnizațiile brute plătite pentru asigurările de viață (inclusiv maturități și răscumpărări) este diferită de la o societate la alta. Pentru clasele de asigurare C1 și C3, cel mai mare volum de indemnizații plătite a fost înregistrat de NN Asigurări de Viață.

Rata daunei și a cheltuielilor

Rata combinată a daunei³ calculată pe date cumulate pentru toate clasele de asigurări generale s-a situat la finalul anului 2021 la o valoare de circa 121%, în creștere comparativ cu valoarea înregistrată în anul anterior (110%).

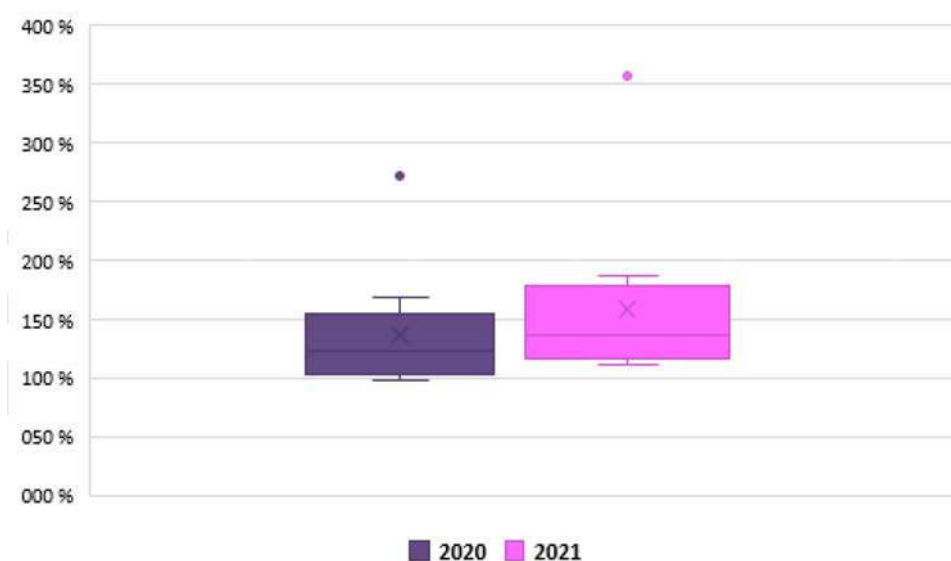
Grafic 48 Evoluția ratei daunei și a ratei combinate a daunei pentru principalele clase de asigurări generale în perioada 2019-2021

În anul 2021, se observă o creștere a ratei combinate a daunei pentru clasa A3 (CASCO) și clasa A10 (RCA și CMR) comparativ cu anul precedent.

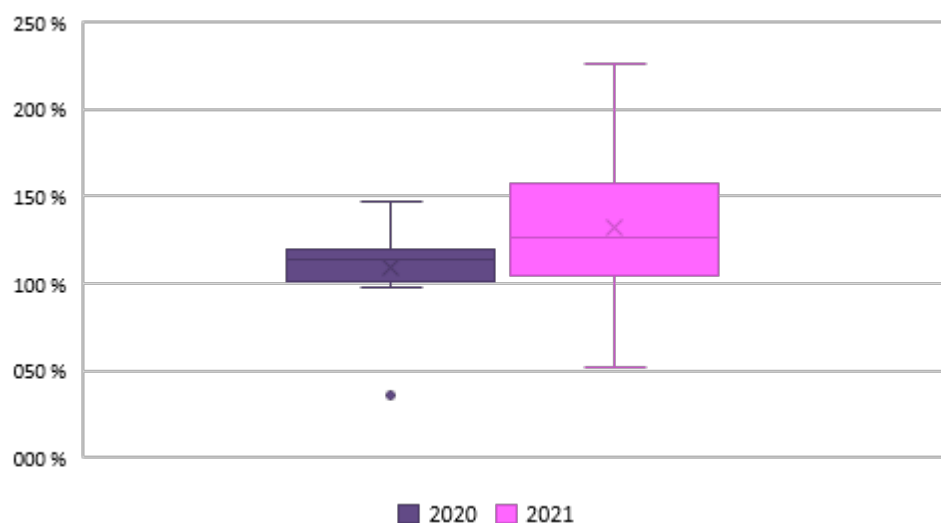
Toate cele 13 societăți de asigurare care practică asigurări CASCO au înregistrat la 31 decembrie 2021 rate combinate ale daunei supraunitare. Comparativ cu anul anterior, se observă o creștere a mediane ratei combinate a daunei, astfel că 6 dintre cele 13 societăți dețin o rată combinată peste valoarea de 137%.

Grafic 49 Distribuția ratelor combinate ale daunei pentru clasa A3 la finalul anului 2021 comparativ cu anul 2020

La finalul anului 2021, rata combinată a daunei pentru clasa A10 (RCA și CMR) a crescut comparativ cu finele anului 2020 pe total piață. Toate societățile autorizate de ASF să practice și RCA în perioada analizată au înregistrat rate combinate ale daunei supraunitare.

Grafic 50 Distribuția ratelor combinate ale daunei pentru clasa A10 la finalul anului 2021 comparativ cu anul 2020

Tabel 58 Evoluția ratei daunei și a ratei combinate a daunei pentru principalele clase de asigurări generale

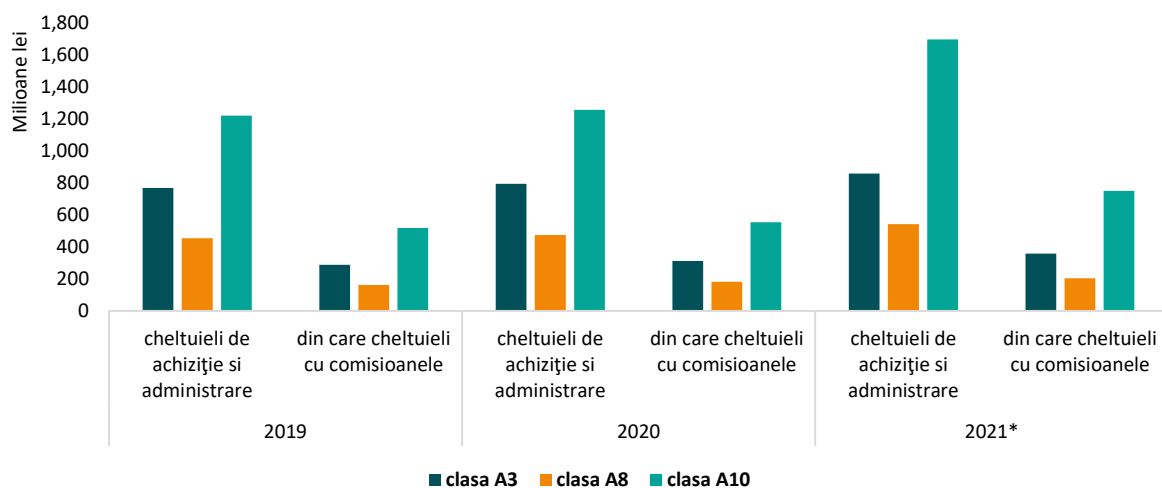
Perioada	Clasa A3			Clasa A8			Clasa A10		
	Rata daunei	Rata cheltuielilor de achiziție și administrare	Rata daunei combinate	Rata daunei	Rata cheltuielilor de achiziție și administrare	Rata daunei combinate	Rata daunei	Rata cheltuielilor de achiziție și administrare	Rata daunei combinate
2019	86,53%	35,15%	121,68%	31,05%	41,09%	72,14%	88,06%	31,22%	119,28%
2020	80,66%	33,64%	114,30%	37,14%	41,93%	79,07%	91,71%	30,41%	122,12%
2021	88,68%	33,83%	122,50%	17,46%	38,82%	56,28%	116,31%	45,33%	161,63%

Tabel 59 Evoluția valorii cheltuielilor de achiziție și administrare, precum și a cheltuielilor cu comisioanele în perioada 2019 – 2021

Perioada	Indicator	clasa A3	clasa A8	clasa A10
2019	cheltuieli de achiziție și administrare	768.982.024	455.048.322	1.221.629.580
	din care cheltuieli cu comisioanele	287.286.953	161.014.241	518.177.760
2020	cheltuieli de achiziție și administrare	793.083.942	500.610.790	1.247.336.343
	din care cheltuieli cu comisioanele	311.822.479	182.554.021	554.568.766
2021*	cheltuieli de achiziție și administrare	858.436.670	542.138.863	1.698.329.529
	din care cheltuieli cu comisioanele	357.183.829	202.725.645	750.526.974

*sunt incluse și cheltuielile de achiziție și administrare ale societății City Insurance pentru primele 9 luni ale anului 2021

Grafic 51 Evoluția valorii cheltuielilor de achiziție și administrare, precum și a cheltuielilor cu comisioanele în perioada 2019 – 2021

*sunt incluse și cheltuielile de achiziție și administrare ale societății City Insurance pentru primele 9 luni ale anului 2021

Tabel 60 Evoluția ponderii cheltuielilor cu comisioanele în prime brute subscrise în perioada 2019 – 2021

Perioada	clasa A3	clasa A8	clasa A10
2019	12%	14%	13%
2020	13%	15%	13%
2021	13%	15%	12%

Ponderile cheltuielilor cu comisioanele în primele brute subscrise pentru clasa de asigurare A10 a înregistrat o ușoară scădere în anul 2021 comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Grafic 52 Evoluția ponderii cheltuielilor cu comisioanele în prime brute subscrise (%)

Rezerve tehnice

La finalul anului 2021, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute⁴ în valoare totală de 20.446.063.893 lei, în creștere cu 6% față de aceeași perioadă a anului 2020 (19.266.059.649 lei), repartizate pe cele două categorii de asigurare, după cum urmează:

- rezervele tehnice brute constituite pentru asigurările generale au înregistrat un volum de 11.064.919.992 lei, reprezentând 54% din totalul rezervelor tehnice;
- pentru asigurări de viață, societățile au constituit rezerve în valoare de 9.381.143.901 lei, nivel aferent unei ponderi de 46% din totalul rezervelor tehnice.

Rezerve tehnice constituite pentru asigurări generale

Pentru activitatea de asigurări generale, la data de 31.12.2021, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 11.064.919.992 lei.

Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor generale, la finalul lunii decembrie 2021, a fost următoarea:

- **rezervele de prime**, în valoare brută de 5.258.358.180 lei, reprezentau 48% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale;
- **rezervele de daune avizate**, în valoare de 3.354.091.425 lei, reprezentau 30% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale;
- **rezervele de daune neavizate**, în valoare de 2.010.149.116 lei, reprezentau 18% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale;
- **alte rezerve tehnice**, în valoare de 442.321.271 lei, reprezentau 4% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale.

Tabel 61 Structura rezervelor tehnice brute pentru asigurărilor generale la 31.12.2021 comparativ cu 30.09.2021

	31.12.2021	Pondere în total	A10	A3	A8	Pondere clase semnificative
	lei	(%)	lei	Lei	lei	(%)
Rezerva de prime	5.258.358.180	47,52%	2.556.648.788	1.386.283.246	534.669.890	85,15%
Rezerva de daune avizate	3.354.091.425	30,31%	1.761.396.054	664.124.131	279.732.438	80,66%
Rezerva de daune neavizate	2.010.149.116	18,17%	1.766.810.450	79.362.513	42.355.461	93,95%
Alte rezerve tehnice	442.321.271	4,00%	8.928.994	103.199.979	217.762.507	74,58%
Total rezerve	11.064.919.992	100,00%	6.093.784.286	2.232.969.869	1.074.520.296	84,96%

	30.09.2021	Pondere în total	A10	A3	A8	Pondere clase semnificative
	lei	(%)	lei	Lei	lei	(%)
Rezerva de prime	4.755.281.541	38,84%	1.793.090.174	1.377.360.684	563.164.286	78,52%
Rezerva de daune avizate	5.235.764.115	42,77%	3.282.659.848	738.842.056	294.994.806	82,44%
Rezerva de daune neavizate	1.788.003.757	14,61%	1.534.143.900	73.036.192	44.362.124	92,37%
Alte rezerve tehnice	463.269.515	3,78%	17.301.790	120.005.769	219.886.772	77,10%
Total rezerve	12.242.318.928	100,00%	6.627.195.712	2.309.244.701	1.122.407.988	82,16%

Rezerve tehnice constituite pentru asigurări de viață

Pentru activitatea de asigurări de viață, la data de 31.12.2021, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 9.381.143.901 lei.

Dintre acestea, rezervele tehnice aferente clasei C1 (Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare) și cele aferente clasei C3 (Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții) reprezintă împreună aproximativ 98,8% din total.

Creșterea valorii rezervelor tehnice în asigurările de viață este atât efectul subscrierii de noi riscuri, cât și al fluctuației valorii calculate a rezervelor ca urmare a modificării parametrilor incluși în baza tehnică (ex. randamentul fără risc

utilizat pentru calculul valorii prezente a fluxurilor viitoare de încasări și plăți, rata bonusurilor anuale incluse în suma asigurată etc.).

Spre deosebire de asigurările generale unde polițele de asigurare au în general durata de 1 an sau mai puțin (rezervele constituite urmând să fie eliberate fie la momentul plății daunei, fie la finalul contractului), contractele de asigurare de viață au un orizont îndelungat de timp, ceea face ca rezervele tehnice să fie păstrate pentru perioade lungi de timp și să se acumuleze gradual.

Tabel 62 Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață la data de 31.12.2021

	31.12.2021 (lei)	Pondere în total (%)
Rezerva de prime	771.268.320	8,22%
Rezerva matematică	8.106.557.844	86,41%
Rezerva de beneficii și risturnuri	116.297.166	1,24%
Alte rezerve tehnice	387.020.571	4,13%
Total rezerve tehnice aferente asigurărilor de viață	9.381.143.901	100,00%

Tabel 63 Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață la data de 30.09.2021

	30.09.2021 (lei)	Pondere în total (%)
Rezerva de prime	765.910.811	8,22%
Rezerva matematică	8.103.386.514	86,99%
Rezerva de beneficii și risturnuri	117.631.639	1,26%
Alte rezerve tehnice	328.133.976	3,52%
Total rezerve tehnice aferente asigurărilor de viață	9.315.062.940	100,00%

Lichiditatea societăților de asigurare

Coeficientul de lichiditate se determină ca raportul dintre activele lichide prevăzute de norme și obligațiile pe termen scurt ale asigurătorilor față de asigurați. Potrivit cerințelor legale, valoarea acestuia trebuie să fie supraunitară.

La 31 decembrie 2021, coeficientul de lichiditate pentru fiecare dintre categoriile de asigurări, precum și elementele care contribuie la formarea acestuia au înregistrat următoarele valori:

Tabel 64 Coeficientul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 31 decembrie 2021

	Titluri de stat (mil. lei)	Obligațiuni municipale (mil. lei)	Valori mobiliare tranzacționate (mil. lei)	Depozite (mil. lei)	Cont curent și Casierie (mil. lei)	Obligații pe termen scurt (mil. lei)	Coeficient de lichiditate
AG	6.049	27	595	866	341	3.354	2,35
AV	4.420	60	1.618	249	228	1.671	3,94

Tabel 65 Coeficientul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 30 septembrie 2021

	Titluri de stat (mil. lei)	Obligațiuni municipale (mil. lei)	Valori mobiliare tranzacționate (mil. lei)	Depozite (mil. lei)	Cont curent și Casierie (mil. lei)	Obligații pe termen scurt (mil. lei)	Coeficient de lichiditate
AG	5.303	27	578	619	603	5.236	1,36
AV	4.528	61	1.614	180	230	1.640	4,03

Reasigurarea

Pentru categoria asigurărilor generale

Pentru o parte importantă de produse de asigurări generale (ex. asigurările de catastrofă, asigurările de răspundere civilă), ca parte a strategiei proprii de management al riscurilor, asigurătorii apelează frecvent la diferite forme de contracte de cedare în reasigurare, limitând astfel dauna maximă suportată în cazul apariției unor evenimente asigurate cu impact financiar semnificativ.

La finalul lunii decembrie 2021, aproximativ 35% din primele brute subscrise au fost cedate în reasigurare, nivelul fiind în scădere comparativ cu aceeași perioadă a anului 2020.

Tabel 66 Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare aferente perioadei 2017 - 2021 pentru AG

Perioada	PBS (lei)	Prime nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare (%)
2017	7.688.478.353	4.768.913.085	62,03%	37,97%
2018	8.042.071.138	4.854.789.137	60,37%	39,63%
2019	8.734.210.208	5.426.479.935	62,13%	37,87%
2020	9.276.298.576	5.549.407.679	59,82%	40,18%
2021	11.630.827.073	7.527.674.268	64,72%	35,28%

La finalul lunii decembrie 2021, aproximativ 42% din totalul indemnizațiilor brute plătite au fost cedate reasiguratorilor.

Tabel 67 Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare aferente perioadei 2017 - 2021 pentru AG

Perioada	IBP (lei)	Indemnizații nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
2017	4.076.896.562	2.585.224.017	63,41%	36,59%
2018	4.930.614.341	2.982.419.464	60,49%	39,51%
2019	5.769.804.707	3.404.907.722	59,01%	40,99%
2020	5.866.643.776	3.363.776.760	57,34%	42,66%
2021	6.403.543.883	3.715.532.307	58,02%	41,98%

Din rezervele tehnice brute existente la finele lunii decembrie 2021 circa 38% erau aferente cedărilor în reasigurare.

Tabel 68 Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare aferente perioadei 2017 - 2021 pentru AG

Perioada	Rezerve tehnice brute (lei)	Rezerve tehnice nete de reasigurare (%)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
2017	8.795.793.246	5.487.158.264	62,38%	37,62%
2018	9.262.659.142	5.569.795.309	60,13%	39,87%
2019	9.863.321.479	5.833.980.139	59,15%	40,85%
2020	10.846.916.386	6.037.390.951	55,66%	44,34%
2021	11.064.919.992	6.892.949.094	62,30%	37,70%

Pentru categoria asigurărilor de viață

În mod tradițional, există diferențe importante în ceea ce privește politica de reasigurare între activitățile de asigurări de viață și cele de asigurări generale. În cazul asigurărilor de viață, în general societățile de asigurare preiau o parte mult mai mare din riscul subscris.

Ca urmare a faptului că primele de asigurare sunt în general anticipate, iar despăgubirile, în caz de producerea evenimentului asigurat, sunt fixate prin contract pentru fiecare eveniment, deci mai predictibile, societățile de asigurări de viață nu apelează la fel de frecvent la cedarea în reasigurare ca cele de asigurări generale.

Tabel 69 Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare aferente perioadei 2017 - 2021 pentru AV

Perioada	Prime brute subscrise (lei)	Prime nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
2017	2.013.265.250	1.927.259.324	95,73%	4,27%
2018	2.102.455.293	1.988.520.144	94,58%	5,42%
2019	2.256.015.186	2.106.855.807	93,39%	6,61%
2020	2.219.296.835	2.047.536.678	92,26%	7,74%
2021	2.610.276.944	2.396.976.980	91,83%	8,17%

Tabel 70 Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare aferente perioadei 2017 - 2021 pentru AV

Perioada	IBP (lei)	Indemnizații nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
2017	155.899.045	137.664.909	88,30%	11,70%
2018	184.615.224	158.003.409	85,59%	14,41%
2019	233.053.161	205.452.101	88,16%	11,84%
2020	232.822.808	201.807.073	86,68%	13,32%
2021	305.428.847	272.592.018	89,25%	10,75%

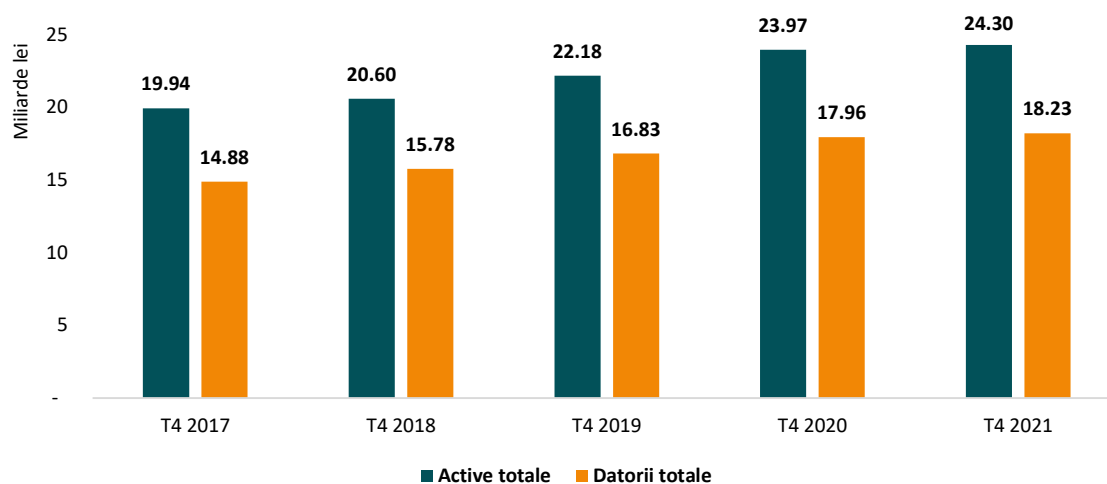
Tabel 71 Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare aferente perioadei 2017 - 2021 pentru AV

Perioada	Rezerve tehnice brute (lei)	Rezerve tehnice nete de reasigurare (%)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
2017	6.934.554.136	6.898.293.808	99,48%	0,52%
2018	7.221.346.401	7.175.933.360	99,37%	0,63%
2019	7.961.978.160	7.911.707.044	99,37%	0,63%
2020	8.419.143.263	8.363.288.414	99,34%	0,66%
2021	9.381.143.901	9.292.141.711	99,05%	0,95%

Date statistice sub regimul Solvabilitate II

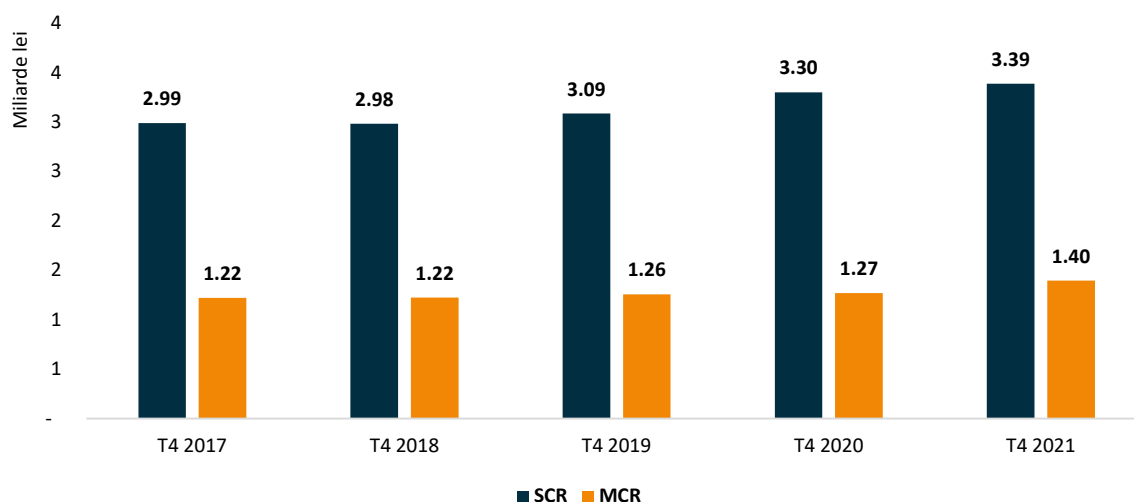
La finalul lunii decembrie 2021, atât valoarea activelor, cât și cea a obligațiilor societăților de asigurare (măsurate conform principiilor regimului Solvabilitate II) au înregistrat creșteri comparativ cu valorile înregistrate în aceeași perioadă a anului precedent. Activele totale au crescut cu 1,4%, iar datoriile totale ale societăților de asigurare au crescut cu 1,5% la 31 decembrie 2021 comparativ cu valoarea înregistrată la aceeași dată a anului anterior. Datele statistice privind regimul Solvabilitate II la finalul lunii decembrie 2021 nu includ societatea City Insurance, căreia i-a fost retrasă autorizația în cursul lunii septembrie.

Grafic 53 Evoluția activelor și datoriilor totale ale societăților de asigurare

Excedentul activelor față de datorii a fost de circa 6,07 miliarde lei la 31.12.2021, în creștere cu 1,12% comparativ cu situația de la finalul lunii decembrie a anului 2020.

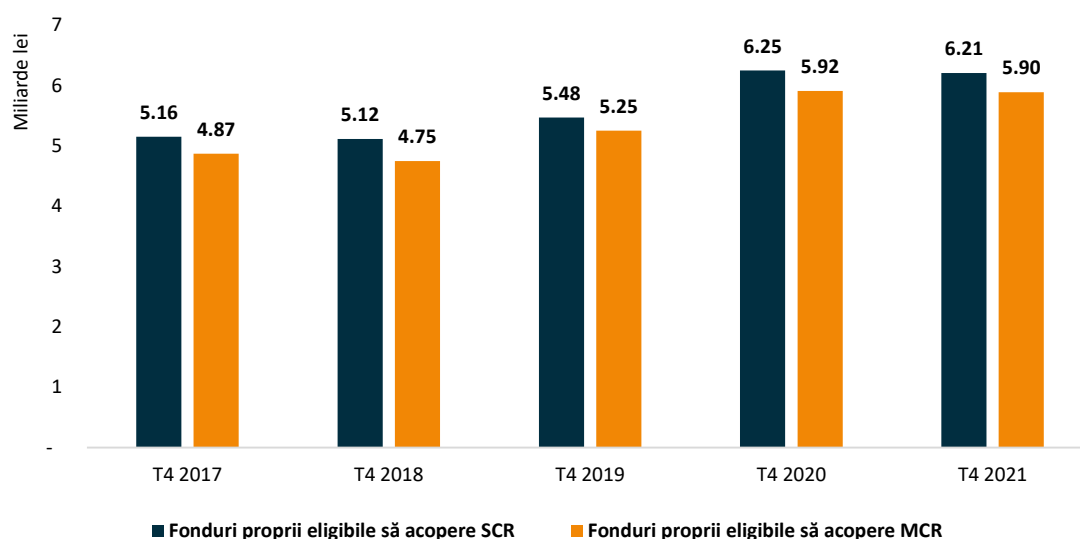
Grafic 54 Evoluția cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței de capital minim (MCR)

O analiză comparativă între situația de la 31.12.2021 și cea existentă la finalul aceleiași perioade a anului 2020 indică o scădere a cerinței de capital de solvabilitate (SCR) cu aproximativ 3%, respectiv o creștere de circa 10% în cazul cerinței de capital minim (MCR).

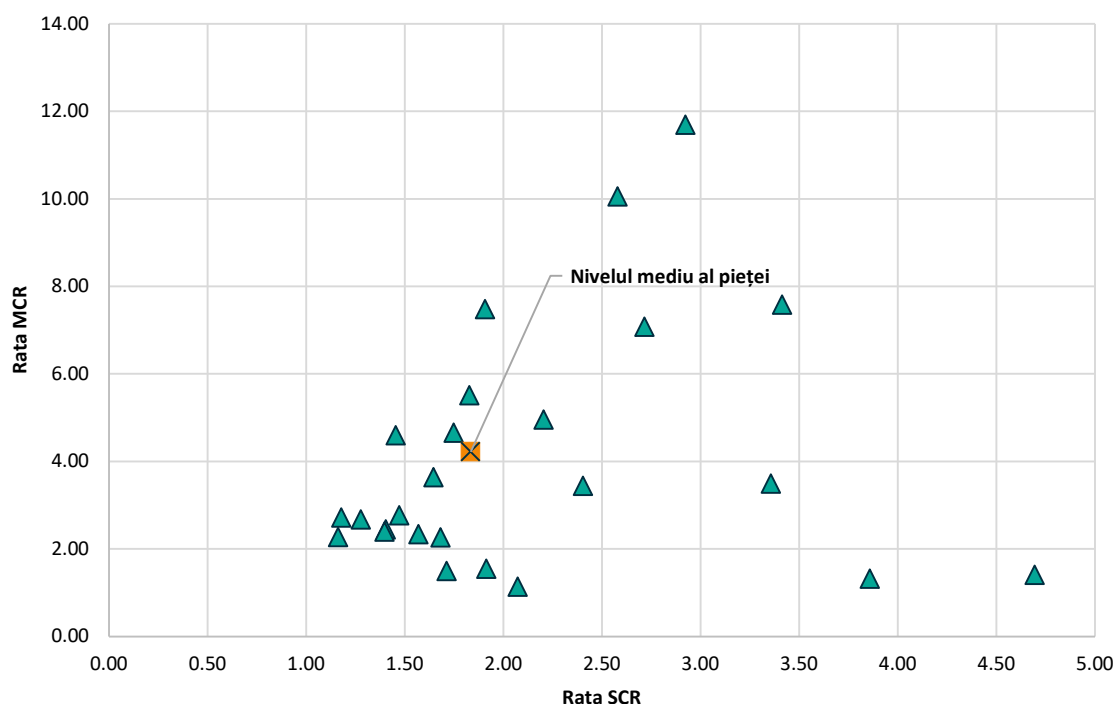
Valoarea fondurilor proprii eligibile să acopere cerința de capital de solvabilitate se afla la finalul lunii decembrie 2021 la nivelul de 6,21 miliarde lei, în scădere cu 1% comparativ cu valoarea înregistrată la 31 decembrie 2020.

Grafic 55 Evoluția fondurilor proprii eligibile să acopere cerința de capital de solvabilitate

La nivelul întregii piețe a asigurărilor, ratele SCR și MCR au fost supraunitare la finalul lunii decembrie 2021, rata SCR situându-se la o valoare de 1,83, în timp ce rata MCR înregistrând un nivel de 4,22.

Grafic 56 Distribuția societăților de asigurare în funcție de rata SCR/MCR la 31 decembrie 2021

Tabel 72 Ratele SCR și MCR la nivelul pieței

	2017	2018	2019	2020	2021
Rata SCR la nivelul pieței	1,73	1,71	1,77	1,89	1,83
Rata MCR la nivelul pieței	3,99	3,88	4,18	4,66	4,22

Asigurările de locuințe

Subscrierile aferente asigurărilor facultative de locuințe, pe parcursul anului 2021, au înregistrat o valoare de peste 403 milioane lei, mai mare cu 6% comparativ cu anul precedent. Indemnizațiile brute plătite s-au situat la 78 milioane lei, în scădere cu circa 10%, în timp ce numărul de contracte noi, încheiate în perioada de raportare, a scăzut cu 3%.

Tabel 73 Dinamica numărului de contracte și a volumului de prime brute subscrise pentru asigurările facultative de locuințe

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
2017	1.461.147	1.395.626	331.445.073	74.097.092
2018	1.483.302	1.215.888	348.442.687	63.905.896
2019	1.528.220	1.356.685	370.491.950	93.467.335
2020	1.549.102	1.371.947	379.366.435	86.608.162
2021	1.485.656	1.329.570	403.440.935	77.730.931

Asigurările obligatorii de locuințe sunt reprezentate de rezultatele activității Pool-ului de Asigurare Împotriva Dezastrelor (PAID). Conform prevederilor legale, PAID administrează sistemul de asigurare obligatorie a

locuințelor, menit să acopere trei riscuri de bază specifice României: cutremur, inundații și alunecări de teren.

Comparativ cu anul anterior, la 31 decembrie 2021, numărul de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare a crescut cu circa 4%, primele brute subscrise au crescut cu aproximativ 6%, iar indemnizațiile brute plătite au înregistrat o scădere de aproximativ 12%.

Tabel 74 Evoluția asigurărilor obligatorii de locuințe

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
2017	1.693.006	1.693.006	149.156.065	2.895.846
2018	1.704.634	1.704.634	153.394.811	3.326.974
2019	1.731.965	1.731.965	159.341.371	5.347.535
2020	1.753.520	1.753.520	164.938.240	5.658.522
2021	1.819.113	1.819.113	174.523.810	4.966.297

Pe ansamblul pieței asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative), la 31 decembrie 2021, s-a înregistrat o creștere a primelor brute subscrise de aproximativ 6% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, în vreme ce indemnizațiile brute plătite au scăzut cu circa 10%.

Tabel 75 Evoluția asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative)

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
2017	3.154.153	3.088.632	480.601.138	76.992.938
2018	3.187.936	2.920.522	501.837.498	67.232.870
2019	3.260.185	3.088.650	529.833.321	98.814.870
2020	3.302.622	3.125.467	544.304.675	92.266.684
2021	3.304.769	3.148.683	577.964.745	82.697.228

Asigurările de sănătate

Asigurările de sănătate au cumulat în anul 2021 prime brute subscrise în valoare de aproximativ 497 milioane lei, în creștere cu 10% față de anul 2020:

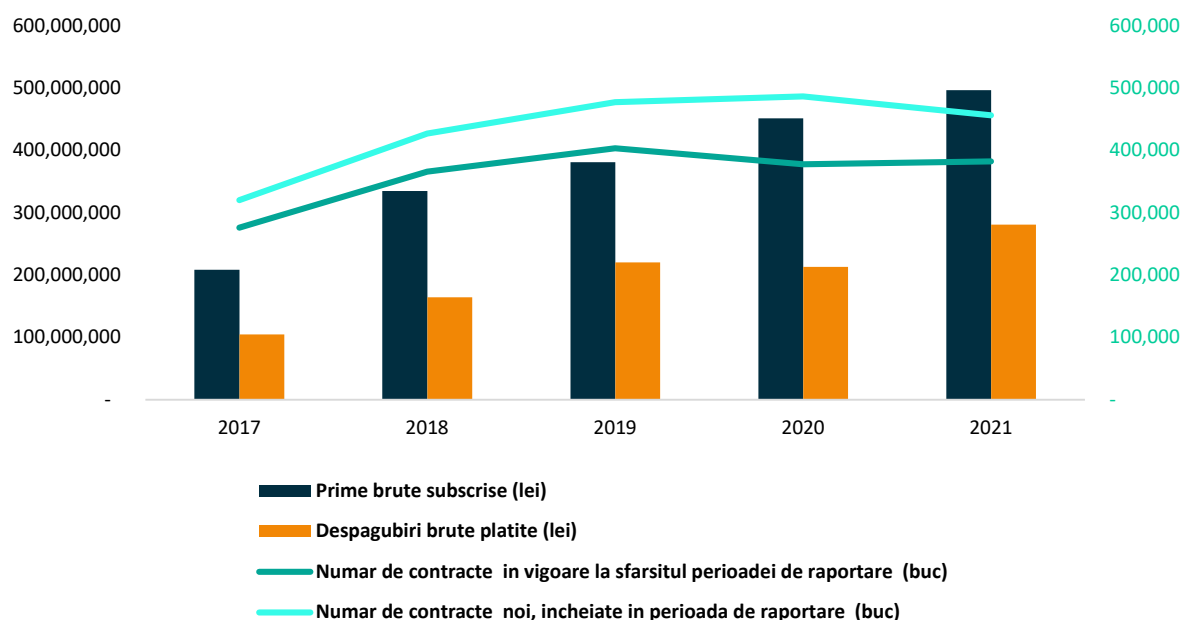
- primele brute subscrise aferente asigurărilor generale (AG) sunt în sumă de 298 milioane lei, în creștere cu aproximativ 8,5% și reprezintă circa 60% din totalul PBS pentru activitatea de asigurări de sănătate;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) sunt în sumă de 199 milioane lei, în creștere cu circa 13% față de anul anterior.

Numărul contractelor în vigoare la finalul anului 2021 la nivelul întregii piețe a asigurărilor de sănătate se situa la 382.261, în creștere cu circa 1,2% față de numărul contractelor în vigoare la finalul anului 2020.

Tabel 76 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări, în perioada 2017 – 2021

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
2017	275.904	320.329	208.645.965	104.670.974
2018	365.872	427.290	335.020.775	164.564.666
2019	403.308	477.238	381.339.604	220.192.585
2020	377.839	486.481	451.351.942	213.095.277
2021	382.261	456.193	496.962.450	280.881.346

Grafic 57 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări, în perioada 2017 – 2021

În anul 2021, societățile de asigurare autorizate și reglementate de ASF au raportat indemnizații brute plătite, cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de aproximativ 281 milioane lei, astfel:

- 183 milioane lei sunt aferente contractelor de asigurări generale, înregistrând o majorare de aproximativ 29% față de anul 2020;
- 98 milioane lei reprezintă sume plătite pentru indemnizații brute aferente asigurărilor de viață, înregistrând o creștere de circa 38% comparativ cu anul precedent.

Tabel 77 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de volumul de prime brute subscrise la nivelul întregii piețe de asigurări de sănătate în anul 2021

Nr. crt.	Societate	Cota de piață
1	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	26,95%
2	ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI S.A.	24,77%
3	GROUPAMA ASIGURĂRI S.A.	14,20%
4	NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ S.A.	12,78%
5	OMNIASIG VIG	10,54%
TOTAL (1-5)		89,25%

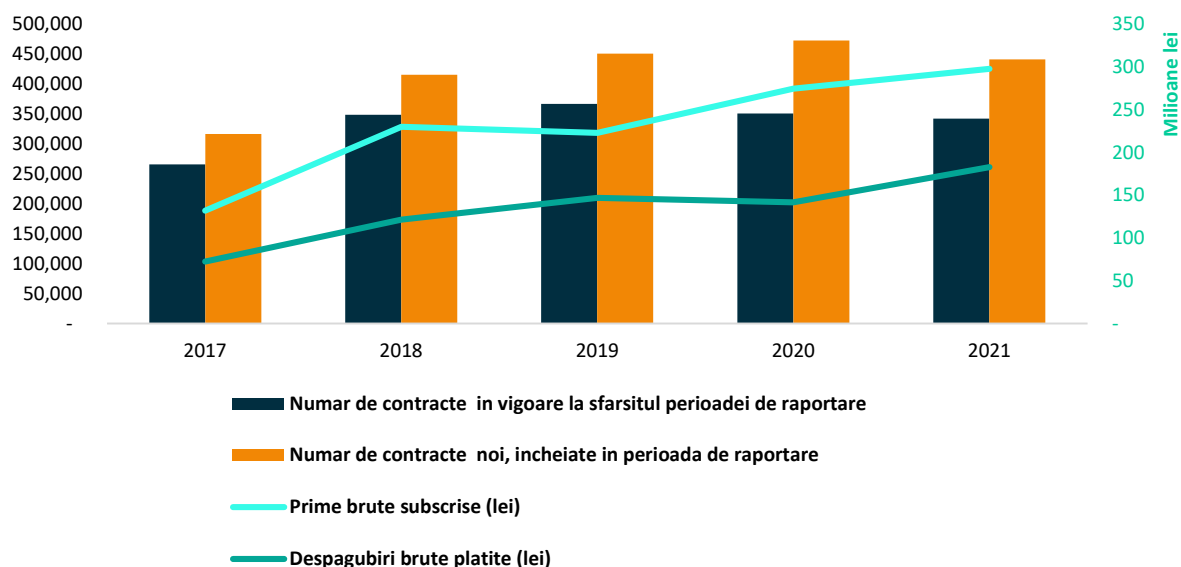
Asigurări de sănătate asimilabile activității de asigurări generale

Primele brute subscrise pentru asigurările de sănătate aferente activității de asigurări generale s-au situat, în anul 2021, la o valoare de 298 milioane lei, în timp ce valoarea indemnizațiilor brute plătite a fost de circa 183 milioane lei.

Tabel 78 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări generale în perioada 2017 – 2021

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
2017	265.760	316.619	131.876.526	72.491.600
2018	348.699	415.673	230.012.472	121.749.007
2019	366.712	451.019	223.069.263	146.986.733
2020	350.653	472.820	274.528.817	141.963.963
2021	342.076	441.071	297.648.598	183.056.235

Grafic 58 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări generale în perioada 2017 – 2021

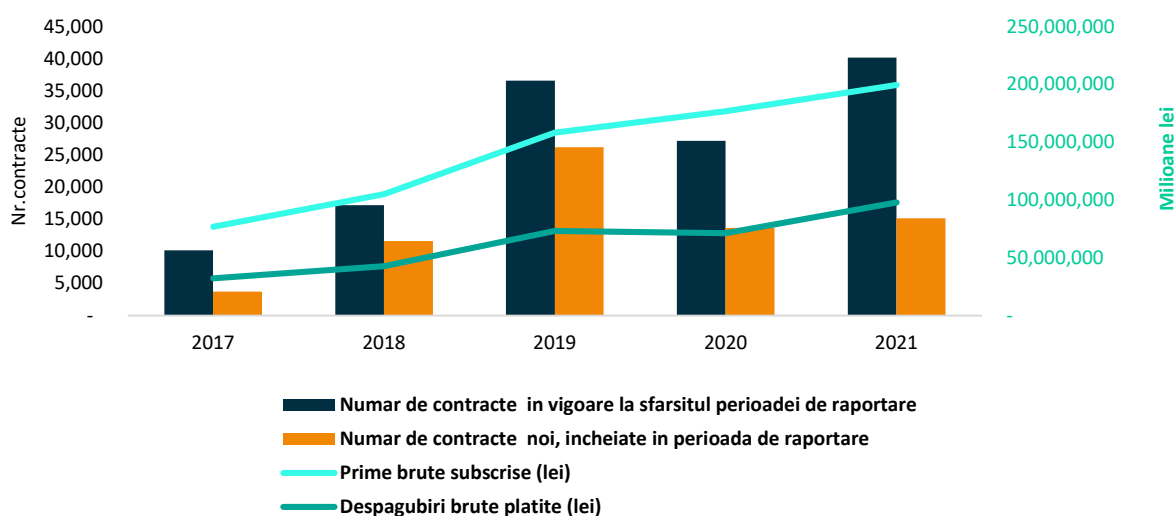
Asigurări de sănătate asimilabile activității de asigurări de viață

Comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, la finalul anului 2021, numărul de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare din categoria asigurărilor de viață s-a majorat semnificativ (cu circa 48%), situându-se la un număr de 40.185 de contracte, în timp ce primele brute subscrise s-au situat la o valoare de aproximativ 199 milioane lei, în creștere cu circa 13%.

Tabel 79 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări de viață în perioada 2017 – 2021

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (fără maturități) (lei)
2017	10.144	3.710	76.769.439	32.179.374
2018	17.173	11.617	105.008.303	42.815.659
2019	36.596	26.219	158.270.341	73.205.852
2020	27.186	13.661	176.823.125	71.131.314
2021	40.185	15.122	199.313.852	97.825.111

Grafic 59 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări de viață, în perioada 2017 – 2021

Evoluția pieței de asigurări de răspundere civilă auto RCA, subscrise pe teritoriul României la 31 decembrie 2021

În anul 2021, pe piața asigurărilor și-au desfășurat activitatea următorii 9 asigurători autorizați de ASF pentru activități de asigurare RCA: Allianz-Țiriac Asigurări SA, Asigurarea Românească - Asirom Vienna Insurance Group SA, Societatea de Asigurare - Reasigurare City Insurance SA, Euroins România Asigurare - Reasigurare SA, Generali România Asigurare Reasigurare SA, Grawe România Asigurare SA, Groupama Asigurări SA, Omnisig Vienna Insurance Group SA și Uniqa SA.

Informațiile statistice prezentate în graficele și tabelele din acest subcapitol includ informații despre societatea City Insurance la 31 septembrie 2021.

Sucursala AXERIA IARD și-a început activitatea pe piața RCA în trimestrul IV 2021, în baza dreptului de stabilire pe teritoriul României (FoE), înregistrând un volum al primelor brute subscrise pe RCA de 738 de mii de lei.

Cota de piață

Gradul de concentrare se menține ridicat pentru primii asigurători din top la finalul lunii decembrie 2021, astfel că **primii 2 asigurători cumulează aproximativ 61%** din portofoliul de asigurări RCA din România.

Tabel 80 Cota de piață aferentă asigurărilor RCA la 31 decembrie 2021

Nr. crt.	Societate	Cota de piață (%)
1	EUROINS	35,39%
2	CITY INSURANCE	25,55%
TOTAL (1-2)		60,94%
3	ALLIANZ - ȚIRIAC	12,62%
4	GROUPAMA	9,08%
5	OMNIASIG VIG	5,39%
6	ASIROM VIG	4,88%
7	GRAWE	3,90%
8	GENERALI	2,65%
9	UNIQA	0,53%
TOTAL		100,00%

Companiile cu cea mai mare pondere în piața de asigurări RCA au fost Euroins, City Insurance și Allianz Țiriac care dețineau împreună circa 74% din piață la 31.12.2021.

Tabel 81 Evoluția cotelor de piață înregistrate pentru asigurările RCA 2017 – T3 2021

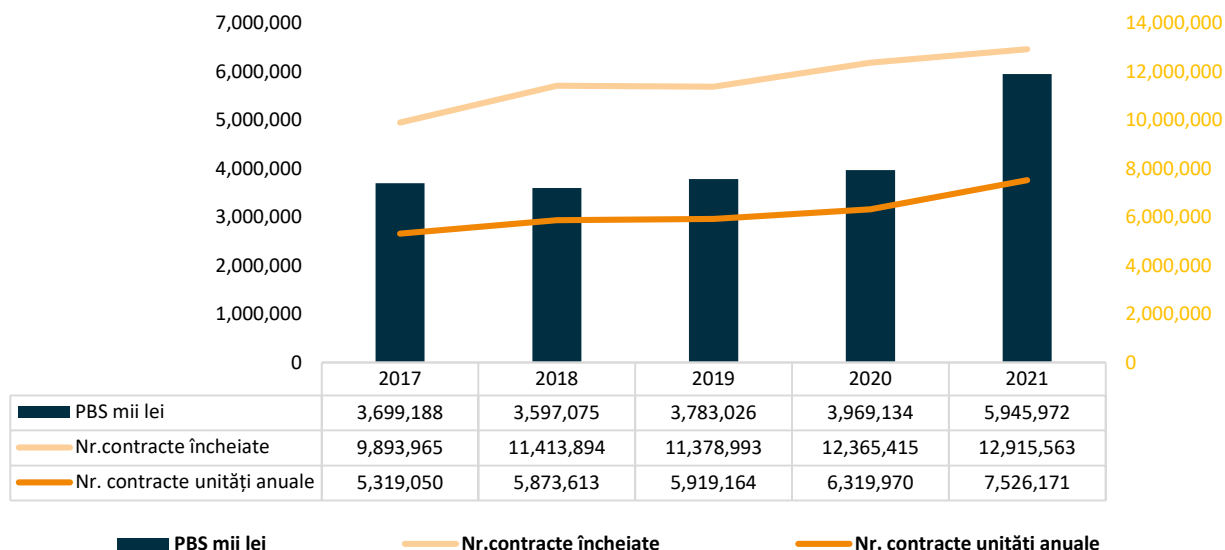
	Societate	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
1	ALLIANZ - ȚIRIAC	7,74%	8,38%	7,03%	6,38%	12,62%
2	ASIROM VIG	15,08%	12,00%	3,17%	4,06%	4,88%
3	CITY INSURANCE	30,10%	33,32%	39,03%	43,49%	25,55%
4	EUROINS	27,42%	26,60%	32,29%	31,37%	35,39%
5	GENERALI	4,66%	3,28%	2,76%	1,61%	2,65%
6	GRAWE	0,13%	0,83%	2,17%	3,32%	3,90%
7	GROUPAMA	5,54%	6,56%	4,98%	2,97%	9,08%
8	OMNIASIG VIG	6,76%	7,90%	7,57%	6,16%	5,39%
9	UNIQA	2,58%	1,14%	1,01%	0,64%	0,53%

Evoluția primelor

Valoarea totală a primelor de asigurare subscrise pentru asigurările RCA în anul 2021 a atins valoarea de aproximativ 5,95 miliarde lei, restul până la totalul clasei A10 reprezentând asigurările transportatorului pentru marfa transportată în calitate de căraș și asigurările RCA subscrise pe teritoriul altor state membre UE în baza dreptului de liberă prestare a serviciilor. Comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, valoarea primelor brute subscrise a crescut cu circa 50%.

Exprimat în unități anuale (pentru a ține seama de durata diferită a polițelor), numărul de contracte RCA încheiate până la 31 decembrie 2021 a fost de 7,53 milioane contracte, în creștere cu 19% față de aceeași perioadă a anului anterior. Primele brute subscrise pentru RCA au avut o evoluție ascendentă începând cu anul 2018.

Grafic 60 Evoluția primelor brute subscrise pentru RCA în perioada 2017 – 2021

La 31 decembrie 2021, cele mai mari ponderi au fost deținute de polițele cu o valabilitate de 12 luni, respectiv 6 luni. În ultimii ani, s-a remarcat o tendință ascendentă pentru polițele de asigurare cu valabilitatea de o lună.

Tabel 82 Pondere număr contracte încheiate în perioadă în total contracte în funcție de perioada contractată, 2017 - 2021

Perioada	2017	2018	2019	2020	2021
Pe perioada de 12 luni	31,85%	29,64%	29,96%	29,02%	38,09%
Pe perioada de 11 luni	0,06%	0,06%	0,01%	0,12%	2,05%
Pe perioada de 10 luni	0,01%	0,02%	0,02%	0,02%	0,03%
Pe perioada de 9 luni	0,04%	0,06%	0,07%	0,07%	0,08%
Pe perioada de 8 luni	0,06%	0,07%	0,08%	0,05%	0,06%
Pe perioada de 7 luni	0,07%	0,09%	0,08%	0,07%	0,10%
Pe perioada de 6 luni	40,60%	34,21%	35,70%	35,77%	29,61%
Pe perioada de 5 luni	0,08%	0,08%	0,04%	0,04%	0,04%
Pe perioada de 4 luni	0,20%	0,22%	0,14%	0,11%	0,11%
Pe perioada de 3 luni	4,87%	6,73%	5,29%	4,70%	3,69%
Pe perioada de 2 luni	2,86%	3,66%	3,08%	2,74%	1,98%
Pe perioada de 1 lună	19,29%	25,16%	25,52%	27,31%	24,16%
Total	100%	100%	100%	100%	100%

Din punct de vedere al structurii portofoliilor de clienți, în anul 2021, ponderea contractelor încheiate cu persoane fizice la nivelul întregii piețe s-a menținut la nivelul de aproximativ 81%.

Tabel 83 Pondere număr contracte încheiate în perioadă în total contracte în funcție de contractant (persoană fizică sau persoană juridică) - 2017 -2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Persoane fizice	80,10%	80,02%	78,85%	80,25%	80,65%
Persoane juridice	19,90%	19,98%	21,15%	19,75%	19,35%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Evoluția primei medii RCA

Pe ansamblul întregii piețe, la 31 decembrie 2021, prima medie RCA anualizată s-a situat în jurul valorii de 790 lei.

Tabel 84 Evoluția primei medii RCA anualizate în perioada 2017 -2021

	2017*	2018**	2019**	2020**	2021**
Total piață	695	612	639	626	790
Persoane fizice	518	444	472	471	653
Persoane juridice	1.298	1.200	1.198	1.181	1.333

*Primele medii RCA au fost calculate utilizând unitățile anuale de expunere pentru care s-au luat în considerare duratele polițelor de 1, 6 sau 12 luni.

** Prima medie RCA a fost calculată utilizând unitățile anuale de expunere pentru care s-au luat în considerare toate duratele polițelor.

Pentru a ilustra modalitatea de calcul a primei medii este prezentat mai jos calculul detaliat pentru 31 decembrie 2021.

Tabel 85 Prima medie RCA la 31 decembrie 2021

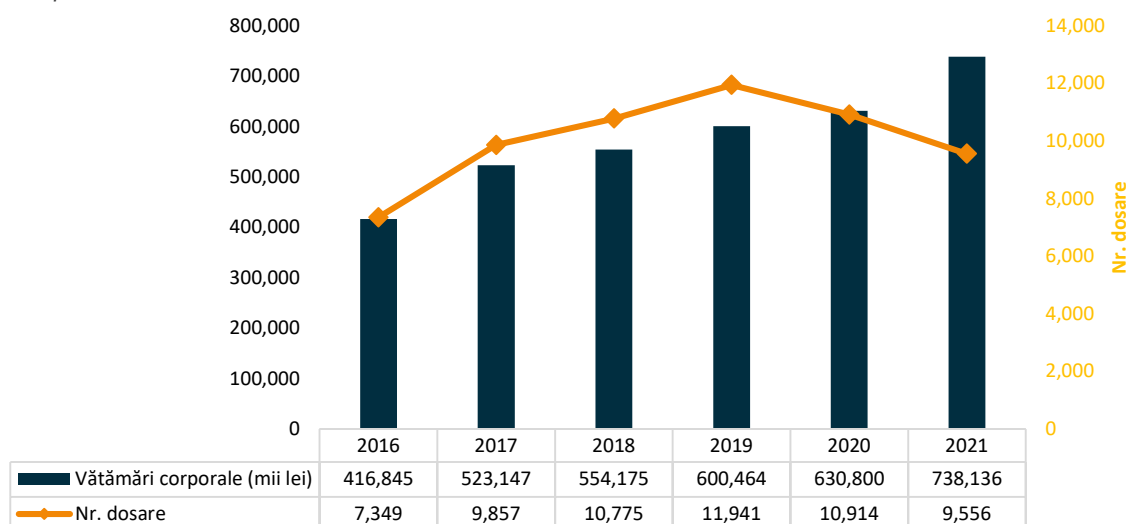
	Total	Persoane fizice	Persoane juridice
Număr contracte încheiate în perioadă:	12.915.563	10.416.274	2.499.289
Pe perioada de 12 luni	4.918.994	3.726.784	1.192.210
Pe perioada de 11 luni	264.499	262.498	2.001
Pe perioada de 10 luni	3.487	2.284	1.203
Pe perioada de 9 luni	10.474	8.378	2.096
Pe perioada de 8 luni	7.454	5.984	1.470
Pe perioada de 7 luni	13.143	11.365	1.778
Pe perioada de 6 luni	3.824.872	3.374.608	450.264
Pe perioada de 5 luni	5.773	3.873	1.900
Pe perioada de 4 luni	13.992	9.737	4.255
Pe perioada de 3 luni	476.493	378.675	97.818
Pe perioada de 2 luni	255.935	215.181	40.754

	Total	Persoane fizice	Persoane juridice
Pe perioada de 1 lună	3.120.447	2.416.907	703.540
Prime subscrise RCA (lei) din care:	5.945.972.446	3.925.671.896	2.020.300.551
Cu valabilitate pentru 12 luni	3.854.558.140	2.384.698.501	1.469.859.640
Cu valabilitate pentru 11 luni	99.538.403	97.886.019	1.652.384
Cu valabilitate pentru 10 luni	2.116.611	921.583	1.195.029
Cu valabilitate pentru 9 luni	4.156.628	2.545.265	1.611.362
Cu valabilitate pentru 8 luni	2.498.452	1.328.911	1.169.541
Cu valabilitate pentru 7 luni	3.755.763	2.415.913	1.339.850
Cu valabilitate pentru 6 luni	1.316.783.807	1.030.171.652	286.612.156
Cu valabilitate pentru 5 luni	2.242.371	1.063.544	1.178.826
Cu valabilitate pentru 4 luni	4.382.052	2.350.922	2.031.130
Cu valabilitate pentru 3 luni	125.280.055	84.971.371	40.308.684
Cu valabilitate pentru 2 luni	47.725.552	35.968.249	11.757.303
Cu valabilitate pentru o lună	482.934.612	281.349.966	201.584.646
Prima medie RCA pentru contracte pe 12 luni (calculată ca raport între volumul primelor subscrise pentru contracte cu valabilitate 12 luni și număr contracte RCA cu valabilitate 12 luni) - lei	784	640	1.233
Prima medie anualizată RCA pentru contracte pe 6 luni (calculată ca raport între volumul primelor subscrise pentru contracte cu valabilitate 6 luni și număr contracte RCA cu valabilitate 6 luni, înmulțit cu 2) - lei	689	611	1.273
Prima medie anualizată RCA pentru contracte pe 1 lună (calculată ca raport între volumul primelor subscrise pentru contracte cu valabilitate 1 lună și număr contracte RCA cu valabilitate 1 lună, înmulțit cu 12) - lei	1.857	1.397	3.438
Unități anuale de expunere	7.526.171	6.010.318	1.515.853
Prima medie RCA anualizată (PBS împărțit la unități anuale de expunere) - lei	790	653	1.333

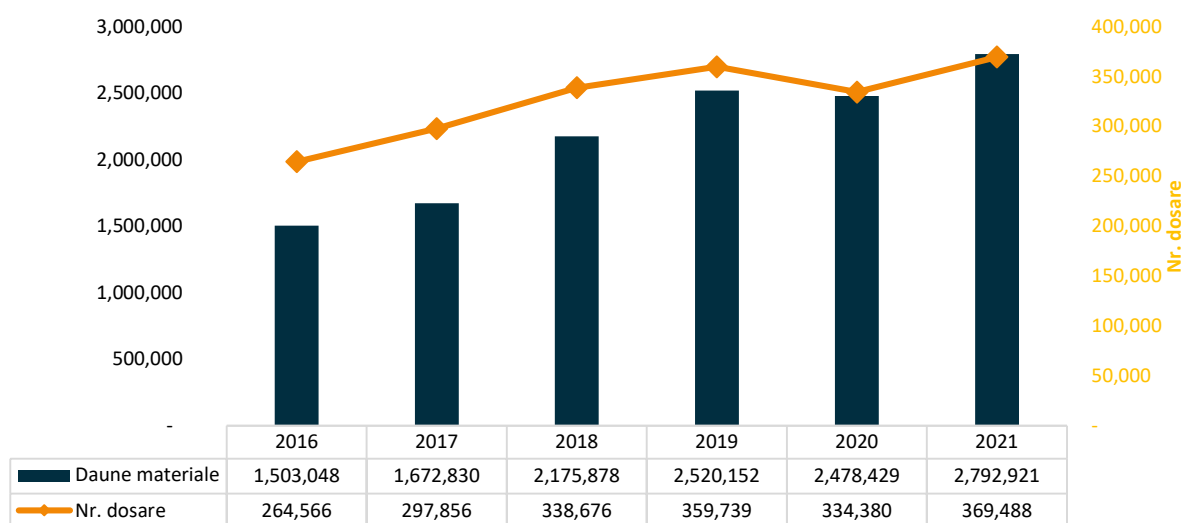
Evoluția daunelor

Dauna medie RCA plătită pentru vătămări corporale în anul 2021 a crescut comparativ cu aceeași perioadă din anul precedent cu aproximativ 34%, iar cea pentru daune materiale s-a mărit cu circa 2%.

Grafic 61 Evoluția despăgubirilor plătite în perioada 2017 – 2021 pentru vătămări corporale și numărul de dosare de daună plătite aferente

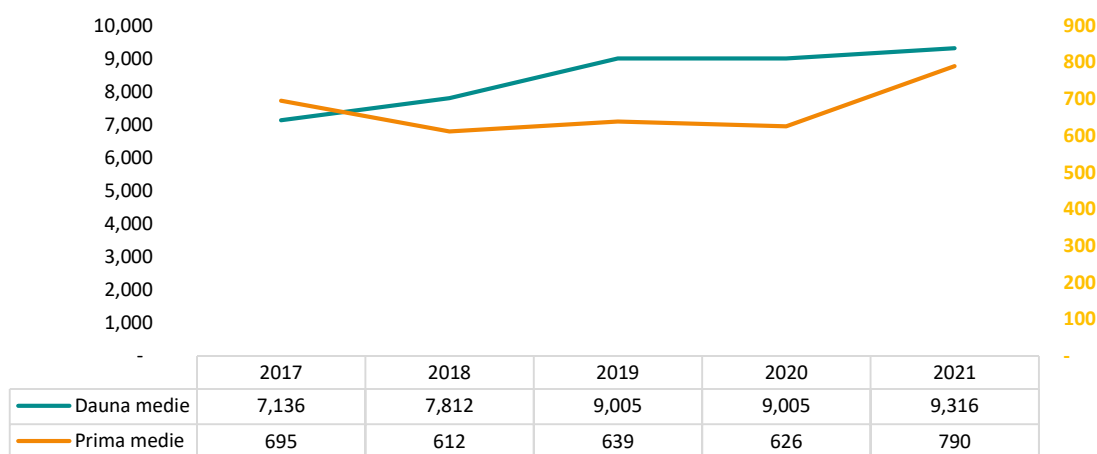

Grafic 62 Evoluția despăgubirilor plătite în anul 2017 – 2021 pentru daune materiale și numărul de dosare de daună plătite aferente

La finalul anului 2021, comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, nivelul primei medii RCA a crescut cu 26%, în timp ce dauna medie a crescut cu 3%.

Grafic 63 Evoluția primei medii și a daunei medii (lei) în perioada 2017 – 2021

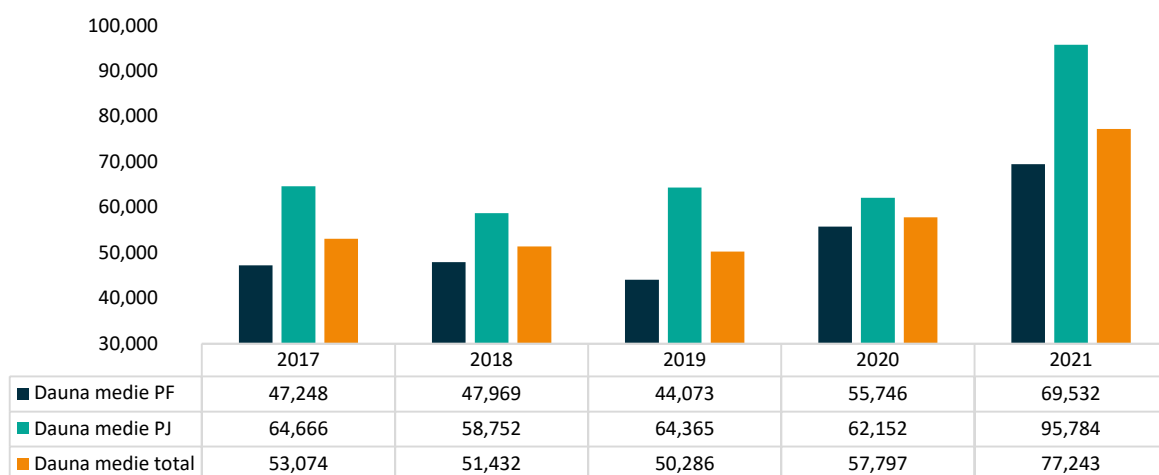
Tabel 86 Evoluția daunelor plătite RCA - vătămări corporale

	2017	2018	2019	2020	2021
Daune plătite PF	309.944.114	350.891.128	365.144.013	413.580.791	469.271.374
Daune plătite PJ	213.202.687	203.283.513	235.319.594	217.219.694	268.864.884
Total daune plătite	523.146.801	554.174.641	600.463.607	630.800.484	738.136.258

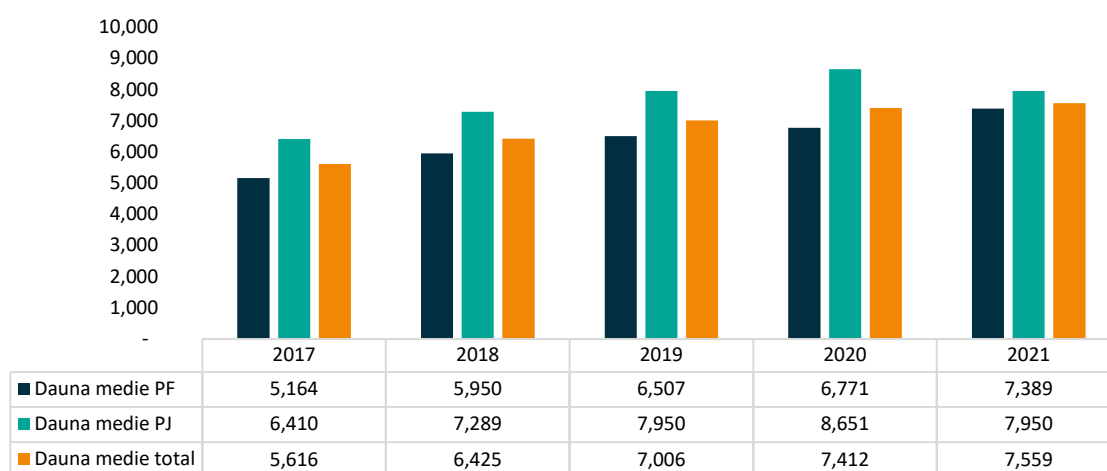
Tabel 87 Evoluția daunelor plătite RCA - daune materiale

	2017	2018	2019	2020	2021
Daune plătite PF	980.239.737	1.300.009.810	1.531.731.995	1.492.058.313	1.901.874.877
Daune plătite PJ	692.590.634	875.868.506	988.420.335	986.370.441	891.045.902
Total daune plătite	1.672.830.371	2.175.878.316	2.520.152.330	2.478.428.755	2.792.920.779

Grafic 64 Evoluția daunei medii plătite pentru RCA - vătămări corporale

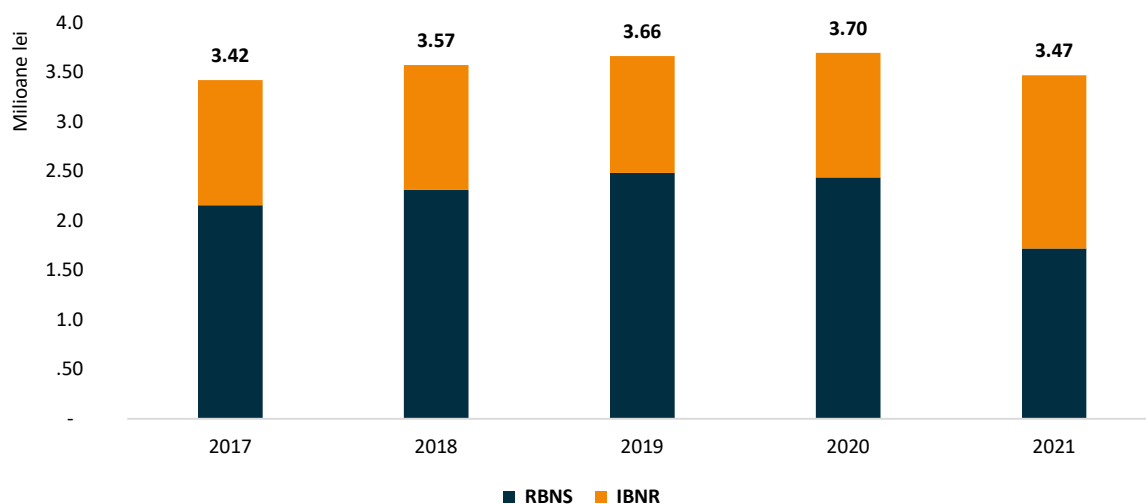

Grafic 65 Evoluția daunei medii plătite pentru RCA - daune materiale

Pentru a avea o imagine de ansamblu asupra cheltuielilor efective cu daunele trebuie avută în vedere și variația rezervelor tehnice constituite de către societăți pentru daunele avizate și încă neplătite (RBNS) precum și pentru daunele întâmplătoare, dar încă neavizate și deci neplătite (IBNR).

Grafic 66 Evoluția RBNS și IBNR în perioada 2017 – 2021

Asigurările de garanții

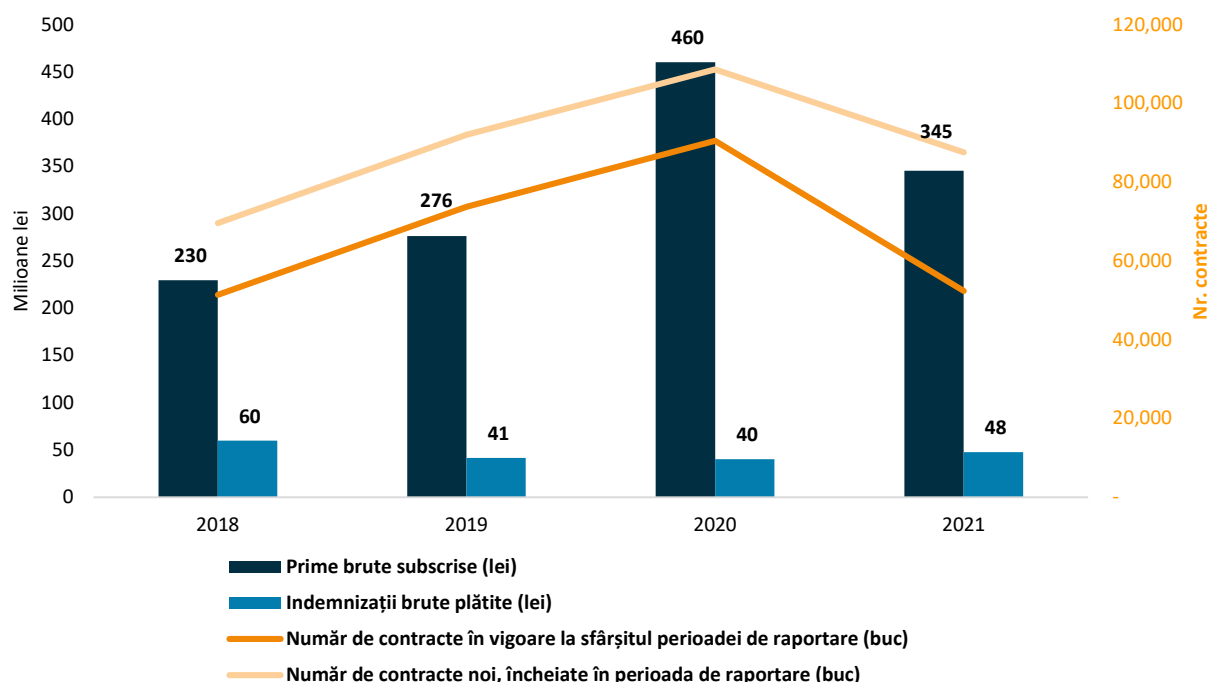
În categoria claselor de asigurări generale sunt incluse și asigurările de garanții. În anul 2021, primele brute subscrise pentru asigurările de garanții s-au situat la o valoare de circa 345 milioane lei, înregistrând o scădere de aproximativ 25% față de aceeași perioadă a anului anterior, respectiv o creștere de circa 25% față de aceeași perioadă a anului 2019.

În ceea ce privește valoarea indemnizațiilor brute plătite, aceasta a fost de circa 48 milioane lei, în creștere cu aproximativ 18% față de aceeași perioadă a anului 2020.

Tabel 88 Evoluția principalilor indicatori ai pieței asigurărilor de garanții aferente perioadei 2018 – 2021

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
2018	51.418	69.607	229.727.434	59.716.286
2019	73.791	92.017	276.385.828	41.474.685
2020	90.504	108.644	460.297.277	40.138.496
2021	52.341	87.616	345.381.280	47.527.378

Grafic 67 Evoluția principalilor indicatori ai pieței asigurărilor de garanții aferente perioadei 2018 – 2021

Comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, la finalul lunii decembrie 2021, numărul de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare din categoria asigurărilor de garanții s-a diminuat cu circa 42%, situându-se la un număr de 52,341 de contracte.

Tabel 89 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de volumul de prime brute subscrise pentru asigurările de garanții în anul 2021

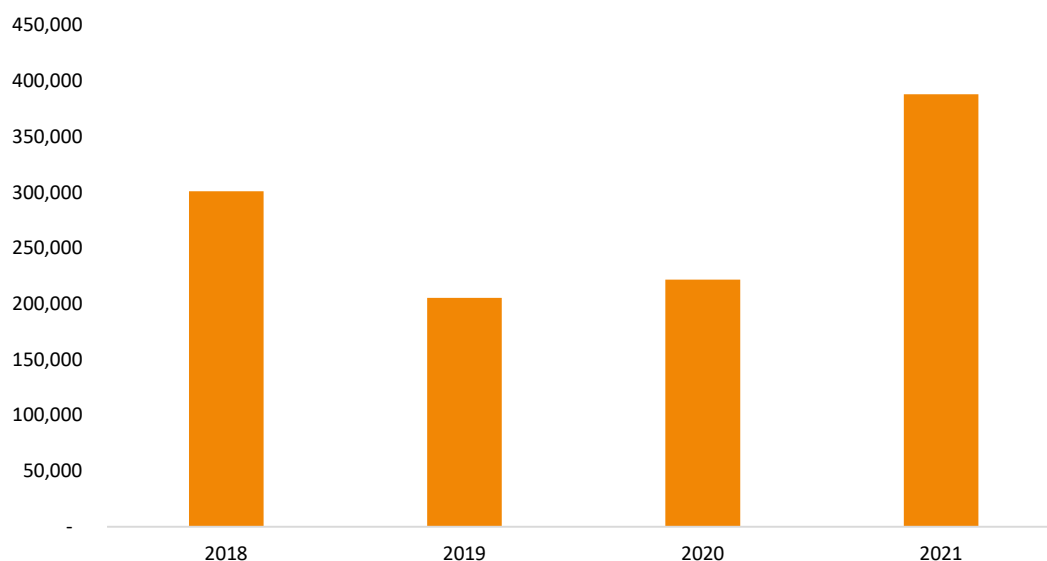
Nr. crt.	Societate	Cota de piață
1	ONIX ASIGURĂRI S.A.	42,74%
2	CITY INSURANCE S.A.	25,37%
3	ABC ASIGURĂRI - REASIGURĂRI S.A.	11,53%
4	EXIM ROMÂNIA S.A.	5,39%
5	EUROINS ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	4,44%
TOTAL (1-5)		89,47%

Clauza de decontare directă

Decontarea directă, ca serviciu auxiliar de gestionare a daunelor de către asiguratorii RCA a propriilor asigurați, a fost definită și implementată prin *Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie*. Modalitatea de decontare directă este prevăzută în *Norma ASF nr. 20/2017 privind asigurările auto din România*.

În anul 2021, asiguratorii RCA, autorizați și supravegheați de ASF, au încheiat un număr de **388.316** de clauze de decontare directă, primele brute subscrise aferente acestora fiind de **43.310.544** lei. Astfel, a rezultat o primă medie anualizată de **125 lei**.

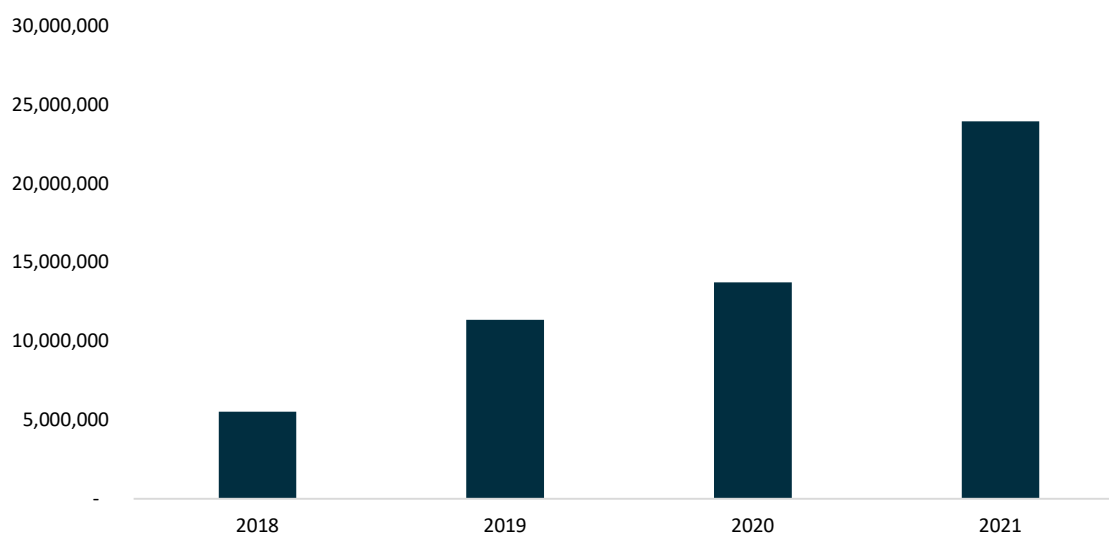
Grafic 68 Evoluția numărului de clauze de decontare directă încheiate în anul 2021

Totodată, în anul 2021, asiguratorii RCA au plătit un număr de **9.709** dosare de daună aferente clauzei de decontare directă, în valoare totală de **79.843.022 lei**, rezultând o daună medie plătită per dosar de **8.224 lei**. La data de 31.12.2021, în soldul rezervei de daună avizată erau înregistrate **2.980** dosare de daună, în valoare estimată de **23.942.063 lei**.

Indicatorii privind rezerva de daune și despăgubirile brute plătite nu conțin informațiile pentru societatea City Insurance.

Grafic 69 Evoluția rezervei de daună avizată aferentă clauzei de decontare directă (lei), la sfârșitul perioadei

16.2. Sucursalele

La 31 decembrie 2021, activau pe piața asigurărilor 13 sucursale¹, dintre care 10 au practicat activitate de asigurări generale („AG”) și 3 au practicat activitate de asigurări de viață („AV”).

Prime brute subscrise de către sucursale (AG și AV)

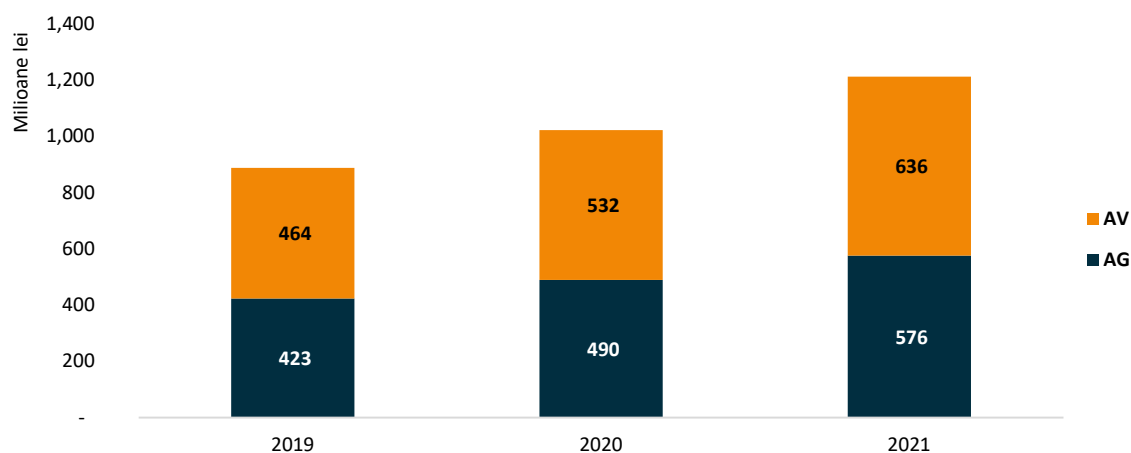
Sucursalele au cumulat, în anul 2021, prime brute subscrise în valoare de 1,22 miliarde lei:

- primele brute subscrise (PBS) aferente asigurărilor generale (AG) sunt în sumă de 576 milioane lei;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) sunt în sumă de 636 milioane lei.

Tabel 90 Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în perioada 2020 - 2021

PBS	2020	2021
AG	489.989.547	576.275.392
AV	531.761.035	635.615.540
TOTAL	1.021.750.583	1.211.890.932
Pondere AG (%)	47,96%	47,55%
Pondere AV (%)	52,04%	52,45%

Grafic 70 Evoluția volumului de prime brute subscrise (lei) în perioada 2019 - 2021

Din totalul primelor brute subscrise pentru asigurări generale, cele mai mari ponderi le dețin clasele A14. Credit (24,15%), A1. Accidente (13,65%), A9. Grindină, îngheț și alte riscuri decât cele prevăzute în clasa A8 (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7 (13,59%) și A3. Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant (13,38%). În ceea ce privește primele brute subscrise pentru asigurările de viață, clasele de asigurări A1. Accidente (57,15%) și C1. Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare (27,27%) dețin cele mai semnificative valori.

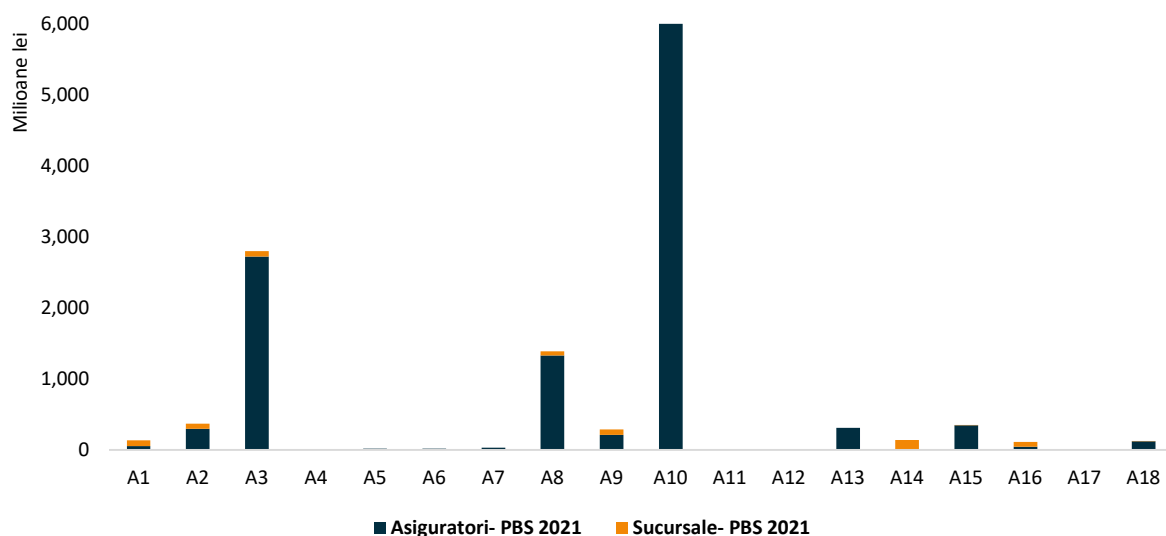
¹ Sucursalele din România nu au obligația legală de a raporta ASF informațiile statistice cuprinse în acest capitol. În trimestrul IV 2021 sucursala AXERIA IARD și-a început activitatea pe piața de asigurărilor din România în baza dreptului de stabilire (FoE).

Tabel 91 Repartizarea PBS de succursale pe clase de asigurare în anul 2021

Asigurări generale	Prime brute subscrise	Cotă de piață
A1. Accidente	78.684.104	13,65%
A2. Sănătate	72.053.177	12,50%
A3. Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant	77.081.594	13,38%
A4. Material feroviar rulant	-	0,00%
A5. Aeronave	-	0,00%
A6. Nave maritime, lacustre și fluviale	-	0,00%
A7. Bunuri în tranzit	-	0,00%
A8. Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7)	59.306.915	10,29%
A9. Grindină, îngheț și alte riscuri decât cele prevăzute în clasa A8 (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7)	78.317.868	13,59%
A10. Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre	738.037	0,13%
A10_1. Răspundere civilă auto, exclusiv răspunderea transportatorului	-	0,00%
A10_2. Răspunderea transportatorului	-	0,00%
A11. Răspundere civilă pentru utilizarea aeronavelor	-	0,00%
A12. Răspundere civilă pentru utilizarea vaselor maritime, lacustre și fluviale	-	0,00%
A13. Răspundere civilă generală, exclusiv cea menționată la clasele A10 - A12	-	0,00%
A14. Credit	139.161.534	24,15%
A15. Garanții	1.597.692	0,28%
A16. Pierderi financiare	67.651.637	11,74%
A17. Protecție juridică	-	0,00%
A18. Asistență persoane în dificultate în timpul deplasărilor	1.682.834	0,29%
Total	576.275.392	100,00%

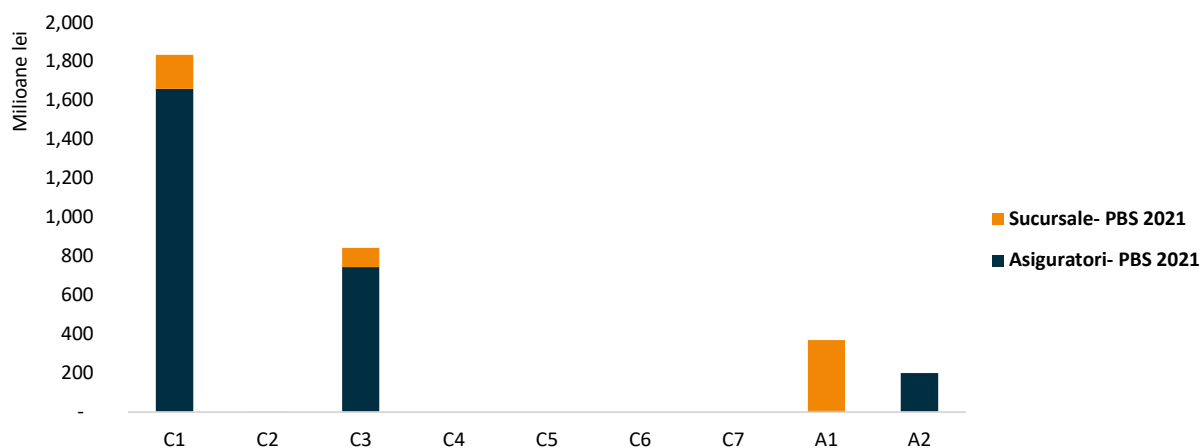
Asigurări de viață	Prime brute subscrise	Cotă de piață
A1. Accidente	363.281.781	57,15%
A2. Sănătate	-	0,00%
C1. Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare	173.309.120	27,27%
C2. Căsătorie, naștere	-	0,00%
C3. Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții	99.024.638	15,58%
C4. Tontine	-	0,00%
C5. Operațiuni de capitalizare bazate pe calcule actuariale	-	0,00%
C6. Administrarea fondurilor colective de pensii	-	0,00%
C7. Operațiuni legate de durata vieții umane, conform legislației asigurărilor sociale	-	0,00%
Total	635.615.540	100,00%

Grafic 71 Prime brute subscrise de către sucursale vs. prime brute subscrise de către societățile de asigurare în anul 2021 - asigurări generale

Comparativ cu societățile de asigurare autorizate și reglementate de ASF, sucursalele din România înregistrează un volum ridicat al PBS în clasele de asigurare A.14 Credit și A1. Accidente. În ceea ce privește primele brute subscrise pentru asigurările de viață, sucursalele din România au subscris prime preponderent în clasa A1 - Accidente (363 milioane lei).

Grafic 72 Prime brute subscrise de către sucursale vs. prime brute subscrise de către societățile de asigurare în anul 2021 - asigurări de viață

Indemnizații brute plătite de sucursale (IBP)

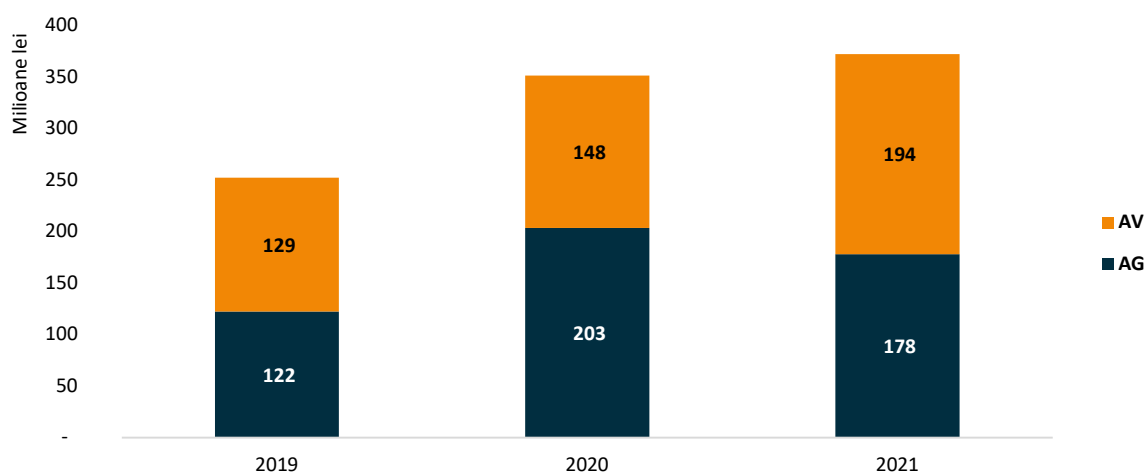
În anul 2021, sucursalele au raportat indemnizații brute plătite, cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de circa 372 milioane lei, astfel:

- 178 milioane lei sunt aferente contractelor de asigurări generale (48% din totalul indemnizațiilor brute plătite);
- 194 milioane lei reprezintă sume plătite pentru indemnizații brute (inclusiv maturități și răscumpărări), aferente asigurărilor de viață.

Tabel 92 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pentru asigurări generale și de viață (milioane lei)

	2020	2021
AG	203.058.161	177.630.280
AV	147.765.473	194.022.906
TOTAL	350.823.634	371.653.186
Pondere AG (%)	57,88%	47,79%
Pondere AV (%)	42,12%	52,21%

Grafic 73 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pentru asigurări generale și de viață în perioada 2019 – 2021

Tabel 93 Repartizarea IBP pe clase de asigurare în anul 2021

Asigurări generale	Indemnizații brute plătite	Cotă de piață
A1. Accidente	626.591	0,35%
A2. Sănătate	21.129.549	11,90%
A3. Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant	42.747.200	24,07%
A4. Material feroviar rulant	-	0,00%
A5. Aeronave	-	0,00%
A6. Nave maritime, lacustre și fluviale	-	0,00%
A7. Bunuri în tranzit	-	0,00%
A8. Incendiu și calamități naturale, (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7)	5.704.941	3,21%
A9. Grindină, îngheț și alte riscuri decât cele prevăzute în clasa A8 (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7)	71.720.095	40,38%
A10. Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre	-	0,00%
A10_1. Răspundere civilă auto, exclusiv răspunderea transportatorului	-	0,00%
A10_2. Răspunderea transportatorului	-	0,00%
A11. Răspundere civilă pentru utilizarea aeronavelor	-	0,00%
A12. Răspundere civilă pentru utilizarea vaselor maritime, lacustre și fluviale	-	0,00%
A13. Răspundere civilă generală, exclusiv cea menționată la clasele A10 - A12	-	0,00%
A14. Credit	32.382.586	18,23%
A15. Garanții	-	0,00%
A16. Pierderi financiare	3.127.559	1,76%
A17. Protecție juridică	-	0,00%
A18. Asistență persoane în dificultate în timpul deplasărilor	191.759	0,11%
Total	177.630.280	100,00%

Asigurări de viață	Indemnizații brute plătite	Cotă de piață
A1. Accidente	120.341.046	84,56%
A2. Sănătate	-	0,00%
C1. Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare	34.620.816	24,33%
C2. Căsătorie, naștere	-	0,00%
C3. Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții	39.061.044	27,45%
C4. Tontine	-	0,00%
C5. Operațiuni de capitalizare bazate pe calcule actuariale	-	0,00%
C6. Administrarea fondurilor colective de pensii	-	0,00%
C7. Operațiuni legate de durata vieții umane, conform legislației asigurărilor sociale	-	0,00%
Total	142.308.989	100,00%

16.3. Brokerii de asigurare și/sau reasigurare

La sfârșitul anului 2021, în evidențele Autorității de Supraveghere Financiară, se regăsesc înregistrate un număr de **273 de companii de brokeraj**, din care:

2 societăți cu activitatea
interzisă temporar

267
societăți active

4 societăți cu activitatea
suspendată la cerere

Activitatea de intermediere în asigurări

În urma centralizării raportărilor transmise de companiile de brokeraj, la data de 31.12.2021, se constată existența unui trend crescător al gradului de intermediere care a atins un procent de peste 80% pentru asigurările generale. Pentru prima oară în ultimii 5 ani, se înregistrează o creștere a valorii primelor intermediare de peste 20% față de anul anterior. Astfel, față de anul 2020, a fost înregistrată o creștere de 26% a valorii totale a primelor intermediare/distribuite, asigurările generale având o creștere de 26%, iar cele de viață de 22%. Primele brute subscrise sunt raportate de societățile de asigurare autorizate în România, în timp ce intermedierea cuprind și societățile de asigurare venite în România în baza libertății de a presta servicii, dreptului de stabilire și altele. Valoarea totală a primelor distribuite pentru acestea a fost de 633.114.813 lei, reprezentând 6,4% din totalul primelor distribuite.

Tabel 94 Evoluția gradului de intermediere

Perioada	Prime brute subscrise (lei)			Prime intermediare (lei)			Grad de intermediere (%)		
	Total din care:	AG	AV	Total din care:	AG	AV	Total	AG	AV
31.12.2017	9.701.743.603	7.688.478.353	2.013.265.250	6.166.053.903	5.962.005.414	204.048.489	63,56	77,54	10,14
31.12.2018	10.141.233.044	8.042.145.685	2.099.087.359	6.380.788.060	6.143.247.895	237.540.165	62,92	76,39	11,32
31.12.2019	10.980.833.602	8.724.892.308	2.255.941.294	7.203.671.303	6.963.197.545	240.473.758	65,60	79,81	10,66
31.12.2020	11.499.799.116	9.280.320.842	2.219.478.274	7.859.221.295	7.572.141.348	287.079.947	68,34	81,59	12,93
31.12.2021	14.241.104.017	11.630.827.073	2.610.276.944	9.911.948.538	9.560.607.626	351.340.912	69,60	82,20	13,46

Notă: Primele brute subscrise din tabel, sunt raportate de societățile de asigurare autorizate în România.

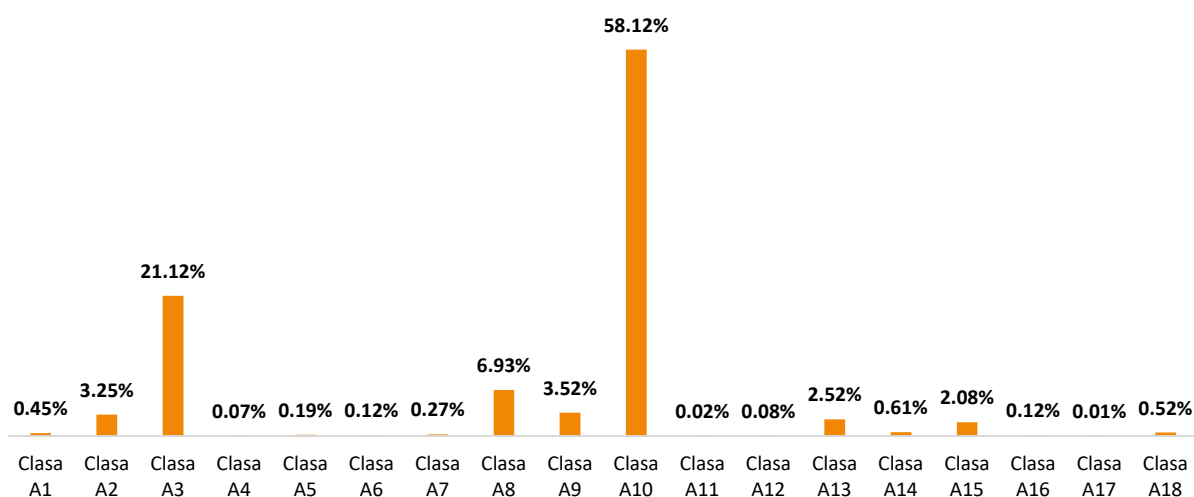
În anul 2021, companiile de brokeraj au intermediat/distribuit 69,60% din volumul total al primelor brute subscrise de asigurători, menținând trendul anual crescător, atât pe segmentul asigurărilor generale cât și pe cel al asigurărilor de viață.

Asigurări generale

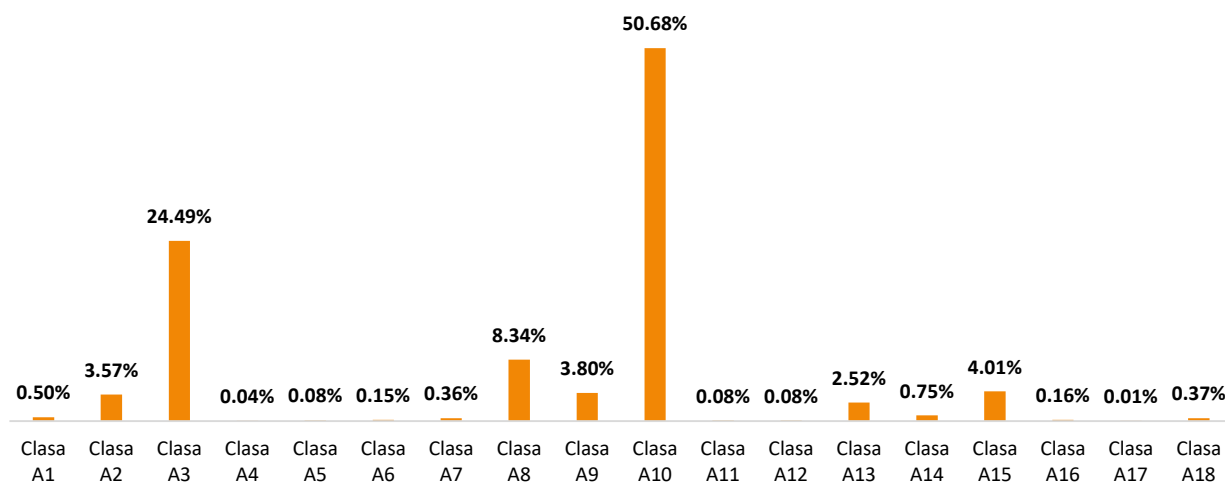
Analizând structura primelor intermediare de companiile de brokeraj, cumulate, pentru anul 2021, pe clase de asigurări generale se constată că, o pondere semnificativă în totalul primelor intermediare/distribuite pentru asigurări generale (9.560.607.626 lei), o dețin următoarele clase:

- clasa A10, Asigurări de răspundere civilă pentru vehicule (RCA + CMR) reprezintă 58,12% (5.556.635.627 lei);
- clasa A3, Asigurări de mijloace de transport terestru (CASCO) reprezintă 21,12% (2.019.354.487 lei);
- clasa A8, Asigurări de incendiu și alte calamități naturale reprezintă 6,93% (662.182.705 lei);
- clasa A9, Asigurări pentru alte daune sau pierderi legate de alte bunuri decât cele menționate la clasele 3-7, reprezintă 3,52% (336.660.537 lei);
- clasa A2, Asigurări de sănătate reprezintă 3,25% (310.659.887 lei);
- clasa A13, Asigurări de răspundere civilă generală, exclusiv cea menționată la clasele 10-12 reprezintă 2,52% (240.736.280 lei);
- clasa A15, Asigurări de garanții reprezintă 2,08% (199.188.311 lei);
- restul claselor reprezintă 2,46% din total prime intermediare/distribuite asigurări generale.

Grafic 74 Structura pe clase de asigurări generale a primelor intermediare/distribuite în anul 2021

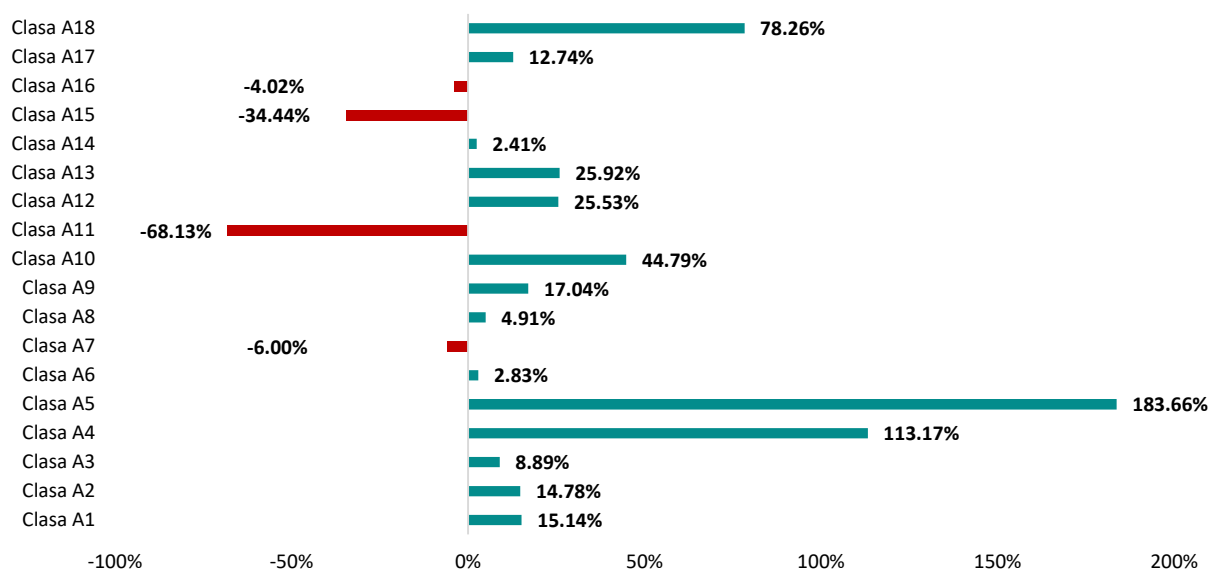

Grafic 75 Structura pe clase de asigurări generale a primelor intermediare/distribuite în anul 2020

Creșterile cele mai importante a primelor intermediare au avut-o Clasele A4, A5 și A18, dar acestea sunt datorate distribuției izolate a contractelor de asigurare, având în vedere cotele de sub 1% din total prime intermediare. Un lucru îmbucurător este faptul că, în afara a 4 clase de asigurare toate celelalte au înregistrat creșteri. Clasele de asigurare care au înregistrat scăderi ale primelor de asigurare intermediare/distribuite, au fost A7, A11, A15 și A16. Deși primele intermediare/distribuite din clasa A15 nu au înregistrat cea mai mare scădere, trebuie reținut faptul că pentru asigurările de garanții, este o scădere importantă (aprox. 100 mil. lei). O cauză posibilă ar putea fi preluarea acestor riscuri prin contracte de garantare emise de către instituțiile financiare nebankare, dat fiind numărul relativ redus de asiguratori care subscriu astfel de contracte de asigurare (12 societăți active din care 2 notificate).

Grafic 76 Dinamica evoluției volumului primelor de asigurare intermediare/distribuite în anul 2021 față de anul 2020

Tabel 95 Clasa A10 Asigurări de răspundere civilă pentru vehicule (RCA + CMR)

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	11,06%
2	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	9,84%
3	INTER BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	9,03%
4	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	7,98%
5	DAW MANAGEMENT - BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	7,04%
6	CAMPION BROKER DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE S.R.L.	5,28%
7	MILLENIUM INSURANCE BROKER (M.I.B.) S.A.	2,28%
8	EXA BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,11%
9	MAXYGO BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	1,97%
10	GLOBASIG BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	1,71%
Total		58,30%

Tabel 96 Clasa A3 Asigurări de mijloace de transport terestru (CASCO)

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	UNICREDIT INSURANCE BROKER S.R.L.	9,77%
2	PORSCHE BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	8,85%
3	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	7,40%
4	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	5,22%
5	TRUST BROKERS BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	5,00%
6	IDEA BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,27%
7	RCI BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,14%
8	MERCEDES - BENZ INSURANCE BROKER S.R.L.	3,73%
9	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	3,32%
10	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	3,00%
Total		54,69%

Tabel 97 Clasa A8 Asigurări de incendiu și alte calamități naturale

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	8,25%
2	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	6,73%
3	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	5,65%
4	CAMPION BROKER DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE S.R.L.	4,30%
5	WILLIS TOWERS WATSON ROMÂNIA-BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE S.R.L.	4,29%
6	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	3,96%
7	INTER BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	3,54%
8	AMSTERDAM BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	3,46%
9	MILLENIUM INSURANCE BROKER (M.I.B.) S.A.	3,44%
10	ASIGEST BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.A.	2,97%
Total		46,59%

Tabel 98 Clasa A9 Asigurări pentru alte daune sau pierderi legate de alte bunuri decât cele menționate la clasele 3-7

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	26,41%
2	CLUBUL FERMIERILOR ROMÂNI BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	9,81%
3	AON ROMÂNIA BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE S.R.L.	9,06%
4	AGRO PROTECTOR 2010 ASIGURARI - BK DE ASIGURARE SRL	5,88%
5	UNICREDIT INSURANCE BROKER S.R.L.	5,75%
6	GELIAS BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	5,00%
7	DEXASIG BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	3,71%
8	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	3,68%
9	RENOMIA - SRBA Insurance Broker S.R.L.	3,65%
10	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	2,49%
Total		75,44%

Tabel 99 Clasa A2 Asigurări de sănătate

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	45,83%
2	MEDIHELP INTERNATIONAL BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	8,37%
3	AON ROMÂNIA BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE S.R.L.	7,03%
4	MAI BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	5,44%
5	OVb ALLFINANZ ROMÂNIA BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,09%
6	CAMPION BROKER DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE S.R.L.	2,61%
7	IQ MED BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,61%
8	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	1,54%
9	CAPITOLIUM INSURANCE BROKER S.R.L.	1,49%
10	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	1,48%
Total		80,50%

Tabel 100 Clasa A13 Asigurări de răspundere civilă generală, exclusiv cea menționată la clasele 10-12

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	17,24%
2	AON ROMÂNIA BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE S.R.L.	11,54%
3	CAMPION BROKER DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE S.R.L.	4,79%
4	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	4,39%
5	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,04%
6	INTER BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	3,48%
7	LEADER TEAM BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,47%
8	WILLIS TOWERS WATSON ROMANIA-BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE S.R.L.	2,40%
9	RENOMIA - SRBA INSURANCE BROKER S.R.L.	2,23%
10	ASIGEST BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.A.	2,15%
Total		54,74%

Tabel 101 Clasa 15 Asigurări de garanții

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	SAFEWAYS INTERNATIONAL BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	14,54%
2	OLSA RE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	12,76%
3	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	11,86%
4	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	6,14%
5	OBSIDIAN BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	5,24%
6	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	4,53%
7	FLY INSURANCE - BROKER DE ASIGURARE REASIG.SRL	3,91%
8	ASIGEST BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.A.	2,93%
9	OTTO BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,77%
10	INTER BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,59%
Total		67,25%

Tabel 102 Situația primelor 10 companii de brokeraj în funcție de valoarea primelor de asigurare intermediare pe asigurări generale, la data de 31.12.2021

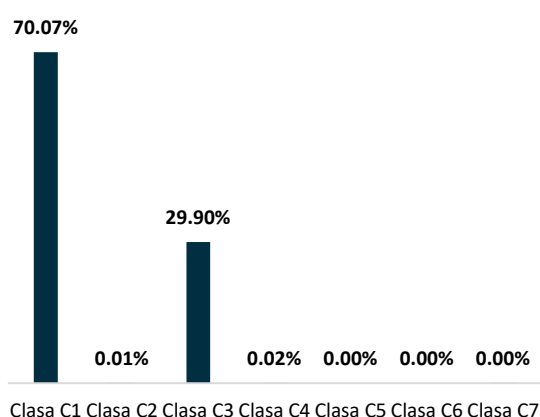
Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	8,54%
2	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	7,01%
3	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	6,46%
4	INTER BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	6,27%
5	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	6,21%
6	DAW MANAGEMENT - BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,63%
7	CAMPION BROKER DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE S.R.L.	4,24%
8	UNICREDIT INSURANCE BROKER S.R.L.	2,99%
9	MILLENIUM INSURANCE BROKER (M.I.B.) S.A.	2,42%
10	PORSCHE BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,31%
Total		51,07%

Asigurări de viață

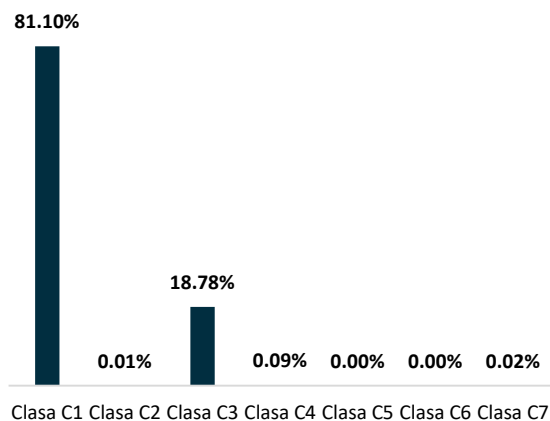
În ceea ce privește asigurările de viață, structura primelor distribuite de companiile de brokeraj de asigurare pe clase de asigurări de viață se constată că, **în perioada 01.01.2021 - 31.12.2021**, ponderi semnificative în totalul primelor pentru această categorie (351.340.912 lei) o dețin în continuare următoarele clase:

- clasa C1, Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, în cuantum de 246.184.679 lei, respectiv 70,07%;
- clasa C3, Asigurări de viață și anuități, care sunt legate de fonduri de investiții (unit-linked): 105.047.963 lei, respectiv 29,90%;
- celelalte clase de asigurări de viață au reprezentat 0,03% din primele intermediare/distribuite pentru această categorie.

Grafic 77 Structura pe clase de asigurări de viață a primelor intermediare/distribuite în anul 2021

Grafic 78 Structura pe clase de asigurări de viață a primelor intermediare/distribuite în anul 2020

Raportat la anul 2020, în anul 2021 au fost înregistrate creșteri ale volumelor de prime distribuite pe ambele tipuri de clase de asigurare de viață, atât cele tradiționale (Clasa C1), cât și cele cu componentă investițională (Clasa C3). Ca și în anii anteriori, asigurările de viață cu componentă investițională au avut și în anul 2021 o creștere mai accentuată. Astfel, apreciem că există o creștere a interesului de economisire pe termen lung prin intermediul acestor polițe de asigurare de viață, prin care asigurații devin investitori pasivi pe piața de capital. Creșterea pe segmentul polițelor de viață tradiționale a fost mult mai mică, dar raportul sau diferența între cele două tipuri de asigurări de viață este în continuare foarte mare (mare parte a asigurărilor din Clasa C1 fiind complementare creditelor bancare).

Clasa de asigurare de viață	Volum de prime intermediare				Dinamica 2021/2020	Dinamica 2021/2019	Dinamica 2021/2018
	2018	2019	2020	2021			
C1	199.110.236	206.423.054	232.827.926	246.184.679	5,74%	19,26%	23,64%
C3	21.647.146	33.603.285	53.914.926	105.047.963	94,84%	212,61%	385,27%

Tabel 103 Situația primelor 10 companii de brokeraj care au distribuit asigurări de viață

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	AMSTERDAM BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	37,73%
2	OVB ALLFINANZ ROMÂNIA BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	26,34%
3	KUNDEN BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	10,50%
4	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	4,63%
5	AON ROMÂNIA BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE S.R.L.	4,22%
6	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	2,33%
7	RCI BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,02%
8	WILLIS TOWERS WATSON ROMÂNIA-BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE S.R.L.	1,95%
9	PROFESSIONAL BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	1,05%
10	SAFE INVEST ROMÂNIA BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	0,93%
Total		91,70%

Se remarcă astfel pe segmentul asigurărilor de viață, o concentrare a volumului de prime intermediare pe primii 10 intermediari, mult mai mare decât pe segmentul asigurărilor generale.

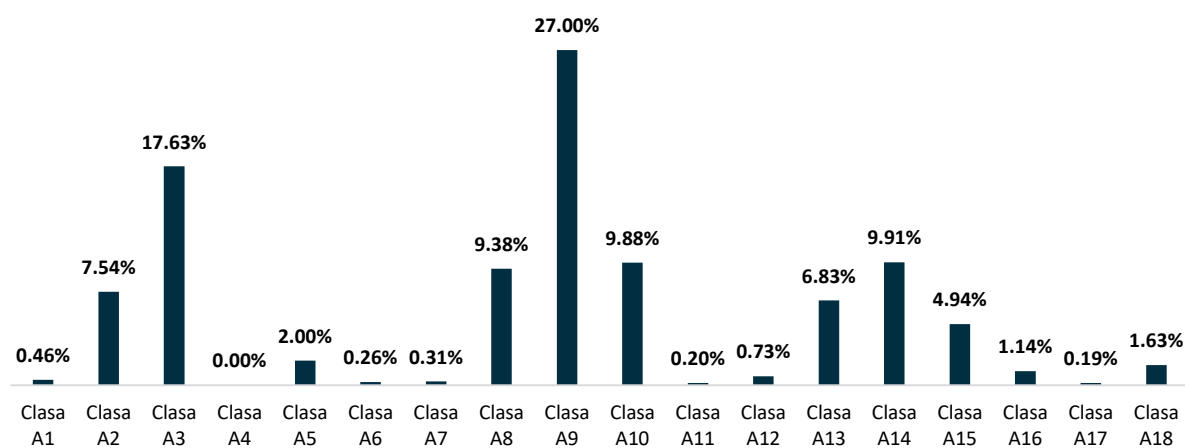
Distribuția pentru asigurători FOS/FOE

Primele intermediare pentru asigurătorii care desfășoară în România în baza libertății de a presta servicii respectiv a dreptului de stabilire, au reprezentat 6,37% din totalul primelor distribuite de companiile de brokeraj, fiind împărțite astfel:

Total prime distribuite (lei)	Asigurări generale (lei)	Asigurări de viață (lei)
633.114.813	575.800.228	57.314.585

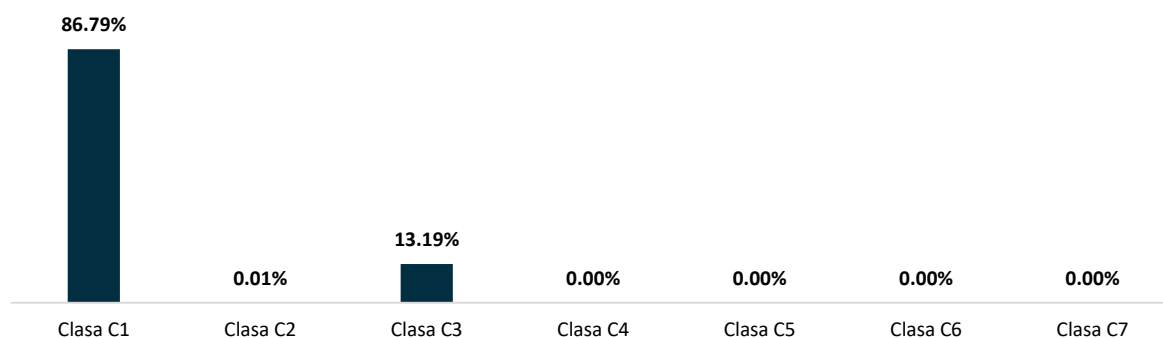
Procentual asigurările generale reprezintă 90,95% și au următoarea structură:

Grafic 79 Structura pe clase de asigurări generale a primelor intermediare/distribuite în anul 2021

Pentru asigurările de viață, structura primelor de asigurare intermediare este următoarea:

Grafic 80 Structura pe clase de asigurări de viață a primelor intermediare/distribuite în anul 2021

Venituri obținute din activitatea de intermediere/distribuție în asigurări

În anul 2021 companiile de brokeraj au raportat venituri obținute din activitatea de intermediere în asigurări în valoare de 1.737.127.690 lei, în creștere cu 24,56% față anul 2020 (1.394.616.111 lei).

Tabel 104 Evoluția veniturilor în perioada 2017- 2021

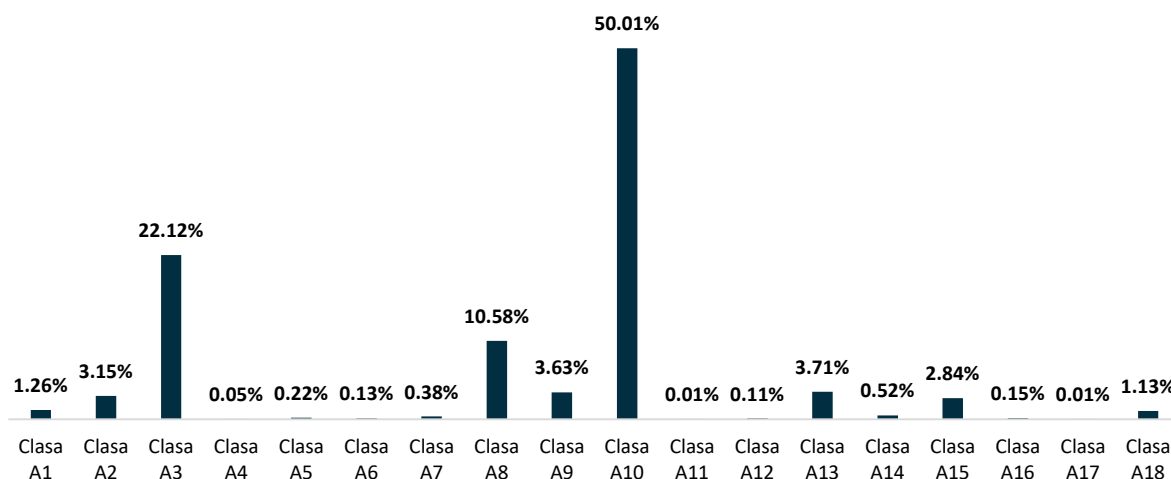
Venituri din activitatea de intermediere (lei)	2017	2018	2019	2020	2021
	971.812.823	1.095.337.930	1.261.778.661	1.394.616.111	1.737.127.690

Asigurări generale

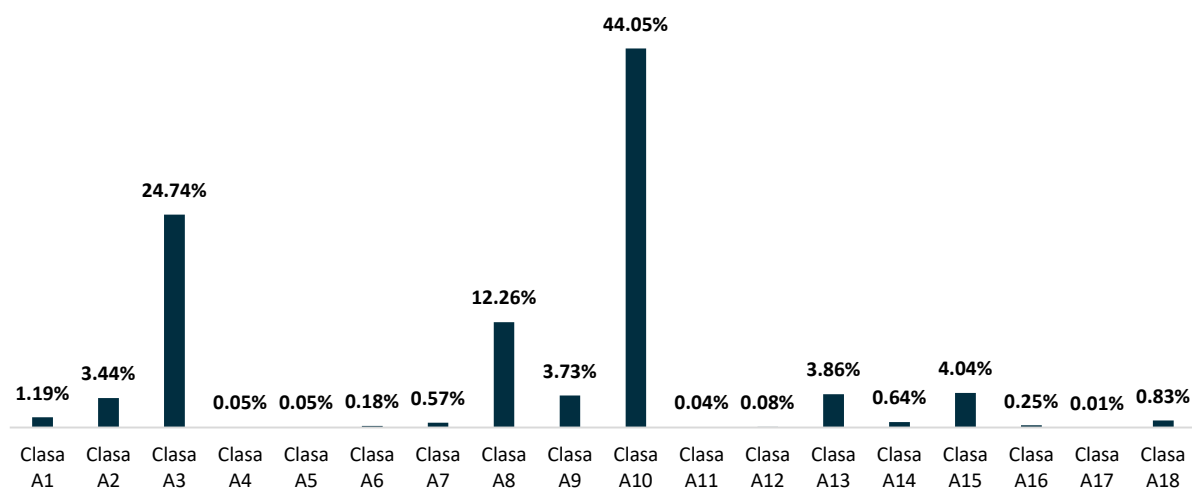
Analizând structura veniturilor din activitatea de distribuție obținute de brokerii de asigurare și/sau reasigurare pe clase de asigurări generale se constată că, în anul 2021, o pondere semnificativă pentru asigurări generale, o dețin următoarele clase:

- clasa A10, Asigurări de răspundere civilă pentru vehicule (RCA + CMR) care reprezintă 50,01%(792.046.622 lei);
- clasa A3, Asigurări de mijloace de transport terestru (CASCO) care reprezintă 22,12% (350.293.821 lei);
- clasa A8, Asigurări de incendiu și alte calamități naturale care reprezintă 10,58% (167.594.466 lei);
- clasa A13, Asigurări de răspundere civilă generală, exclusiv cea menționată la clasele 10-12 care reprezintă 3,71% (58.725.230 lei);
- clasa A9, Asigurări pentru alte daune sau pierderi legate de alte bunuri decât cele menționate la clasele 3-7 reprezintă 3,63% (57.480.408 lei);
- clasa A2, Asigurări de sănătate care reprezintă 3,15% (49.844.112 lei);
- clasa A15, Asigurări de garanții reprezintă 2,84% (51.293.863 lei);
- celelalte clase de asigurări au reprezentat 3,96% din total venituri pe clase de asigurări generale.

Grafic 81 Structura pe clase de asigurări generale a veniturilor obținute din activitatea de intermediere/distribuție în anul 2021

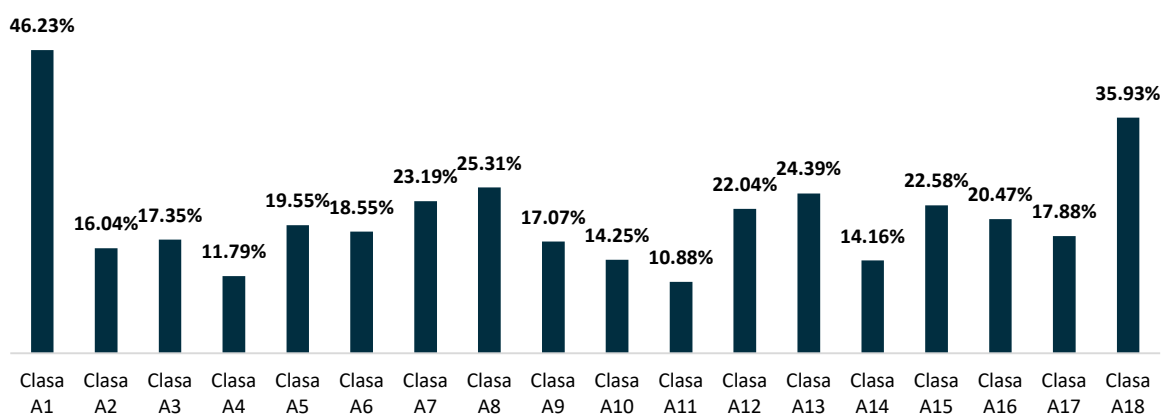
Grafic 82 Structura pe clase de asigurări generale a veniturilor obținute din activitatea de intermediere/distribuție în anul 2020

Tabel 105 Primele 10 companii de brokeraj, în funcție de veniturile obținute din distribuția asigurărilor generale

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Pondere în total venituri
1	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	9,31%
2	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	7,04%
3	INTER BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	6,43%
4	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	6,22%
5	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	5,21%
6	DAW MANAGEMENT - BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,78%
7	CAMPION BROKER DE ASIGURARE ȘI REASIGURARE S.R.L.	4,29%
8	UNICREDIT INSURANCE BROKER S.R.L.	3,19%
9	PORSCHE BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,69%
10	MILLENIUM INSURANCE BROKER (M.I.B.) S.A.	2,41%
Total		51,57%

Grafic 83 Situația procentelor comisioanelor plătite de asigurători companiilor de brokeraj, pe principalele clase de asigurări

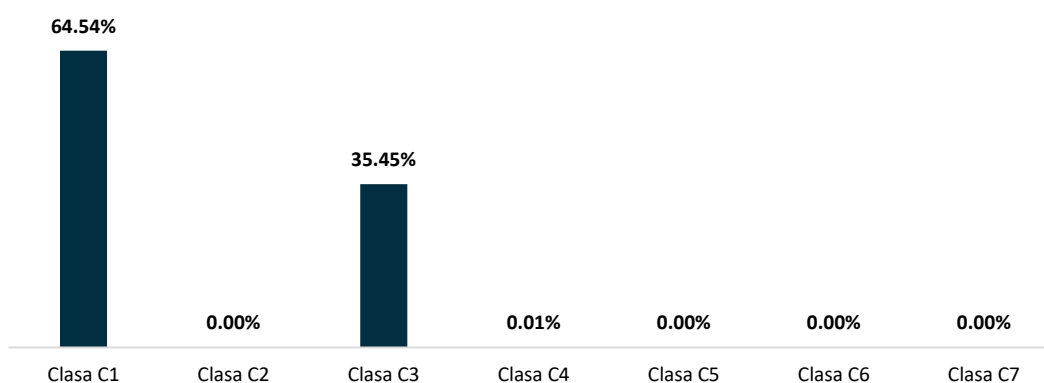
Ponderea veniturilor din activitatea de intermediere în volumul de prime intermediare/distribuite pe segmentul asigurărilor generale a fost de 16,57% (comision mediu).

Asigurări de viață

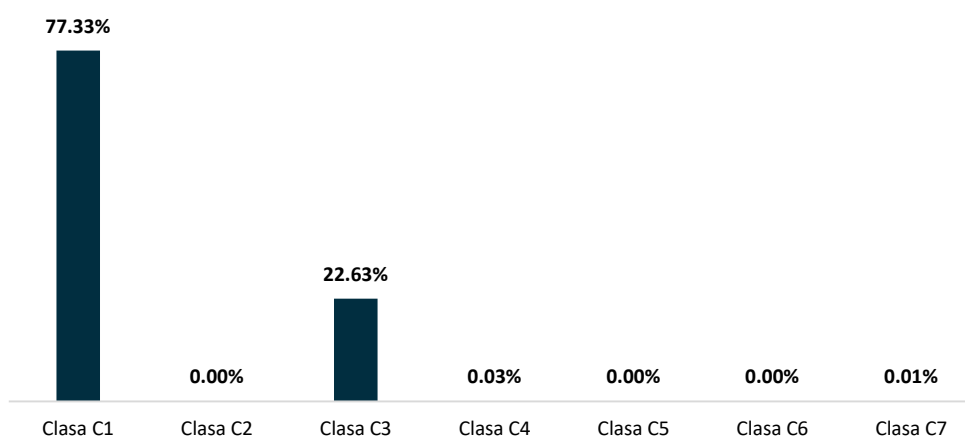
Referitor la structura veniturilor din activitatea de intermediere obținute de companiile de brokeraj pe clase de asigurări de viață se constată că, în anul 2021, ponderi semnificative în totalul acestor venituri (124.845.099 lei) o dețin următoarele clase:

- clasa C1, Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare în cuantum de 98.889.465 lei, respectiv 64,54%;
- clasa C3, Asigurări de viață și anuități, care sunt legate de fonduri de investiții (unit-linked): 54.317.202 lei, respectiv 35,45%;
- celelalte clase de asigurări de viață au reprezentat 0,01% din veniturile obținute pentru clase de asigurări de viață.

Grafic 84 Structura pe clase de asigurări de viață a veniturilor obținute din activitatea de intermediere/distribuție în anul 2021

Grafic 85 Structura pe clase de asigurări de viață a veniturilor obținute din activitatea de intermediere/distribuție în anul 2020

Tabel 106 Primele 10 companii de brokeraj, în funcție de veniturile obținute din distribuția asigurațiilor de viață

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Pondere în total venituri
1	AMSTERDAM BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	48,70%
2	OVB ALLFINANZ ROMANIA BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	33,08%
3	RCI BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	3,65%
4	KUNDEN BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	3,36%
5	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	2,04%
6	AON ROMANIA BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE S.R.L.	1,81%
7	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	1,48%
8	WILLIS TOWERS WATSON ROMANIA-BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE S.R.L.	1,14%
9	PROFESSIONAL BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	0,59%
10	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	0,53%
Total		96,37%

Ponderea veniturilor din activitatea de distribuție în volumul de prime distribuite pe segmentul asigurațiilor de viață a fost de 43,61% (comision mediu). La nivelul pieței de brokeraj, comisionul mediu calculat la nivelul anului 2021 a fost de 17,53%.

Datorii și creanțe din activitatea de intermediere

La data de 31.12.2021 situația datoriilor și a creanțelor provenite din activitatea de distribuție în asigurări se prezintă astfel:

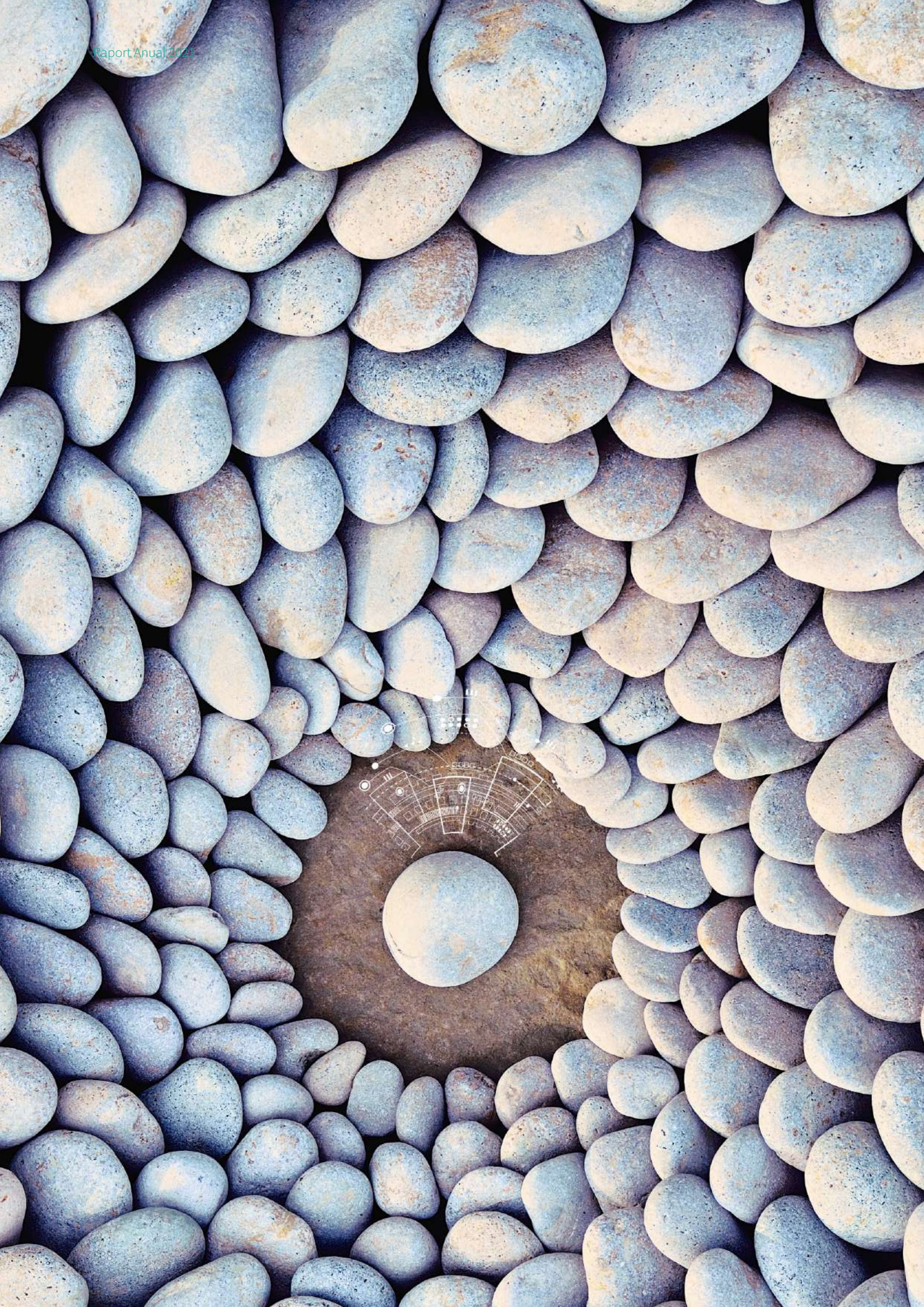
- Datorii ale companiilor de brokeraj în relația cu societățile de asigurare

Total datorii (lei)	cu scadența nedepășită (lei)/%	<15zile (lei)/%	15-30 zile (lei)/%	>30zile (lei)/%
132.249.507	130.645.405 98,79%	666.059 0,50%	37.858 0,03%	900.185 0,68%

- Creanțe ale companiilor de brokeraj în relația cu societățile de asigurare

Total creanțe (lei)	cu scadența nedepășită (lei)/%	<15zile (lei)/%	15-30 zile (lei)/%	>30zile (lei)/%
132.936.986	107.591.088 80,93%	7.992.928 6,01%	2.767.218 2,08%	14.585.752 10,97%

17. Evoluția pieței pensiilor private în anul 2021

17.1. Piața pensiilor private din România

Sistemul pensiilor private a cunoscut o evoluție pozitivă pe tot parcursul funcționării sale, activele totale și numărul de participanți fiind în continuă creștere. La finalul lunii decembrie 2021, fondurile de pensii private (pilon II și pilon III) au acumulat active totale în valoare de 92,52 miliarde lei, cu 19% mai mult comparativ cu anul anterior. Ca pondere în PIB, activele totale ale sistemului de pensii private au înregistrat un nivel de 7,84%, în anul 2021, marcând o evoluție pozitivă de-a lungul ultimilor ani.

Principalele caracteristici ale fondurilor de pensii private sunt enumerate mai jos:

**10
administratori**

**17 fonduri de
pensii private**

**5
auditori**

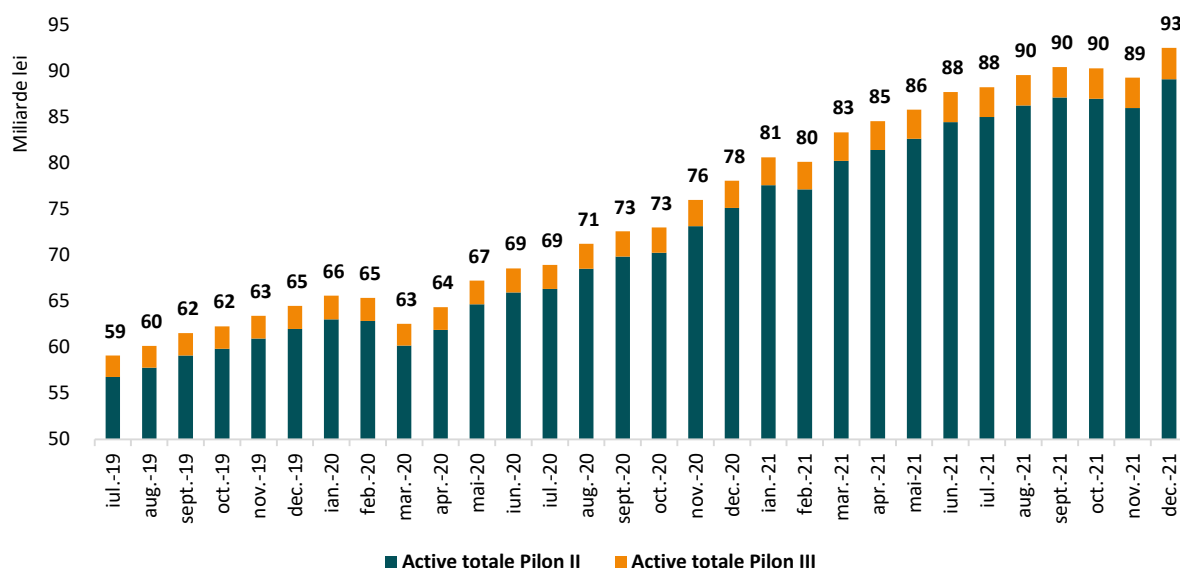
**8,36 milioane
de participanți**

**92,48 miliarde
lei active nete**

4 depozitari

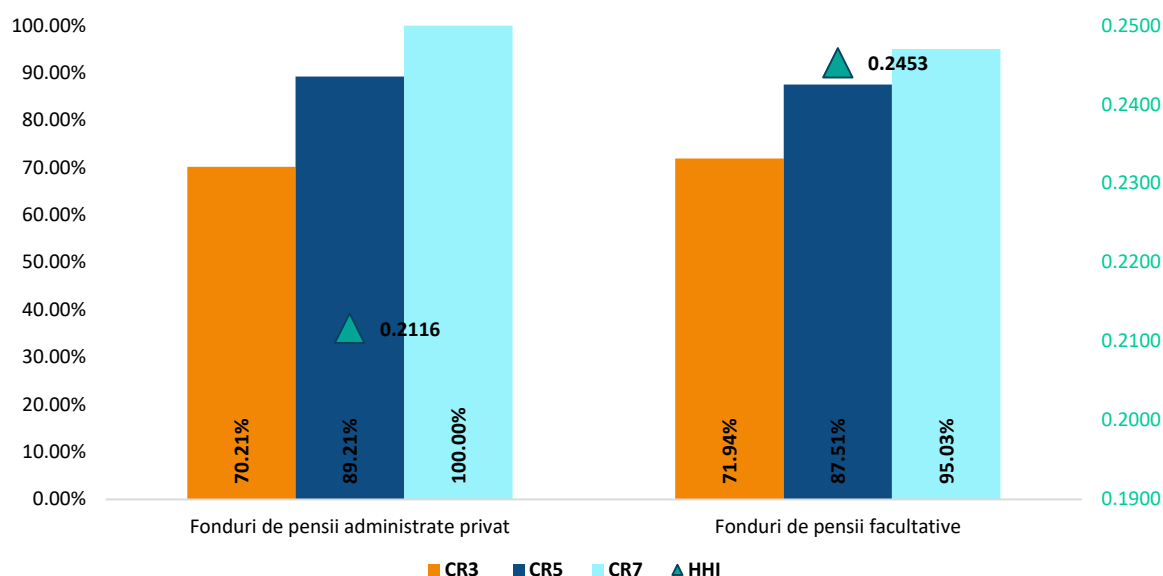
La 31 decembrie 2021, politica investițională din cadrul portofoliilor de active ale fondurilor de pensii private continuă să fie concentrată pe piața locală de capital. Ponderea investițiilor în instrumente cu venit fix reprezenta aproximativ 69% din totalul portofoliului investițional al fondurilor de pensii private, în timp ce un procent de 26% a fost investit în acțiuni.

Grafic 86 Valoarea activelor totale ale sistemului de pensii private

Activele fondurilor din pilonul III rămân la un nivel diminuat, reprezentând mai puțin de 4% din totalul activelor gestionate de sistemul de pensii private din România, fiind astfel oportună încurajarea investițiilor populației în aceste instrumente.

Grafic 87 Gradul de concentrare al fondurilor de pensii private (în funcție de valoarea totală a activelor la 31 decembrie 2021)

Sursa: calcule ASF

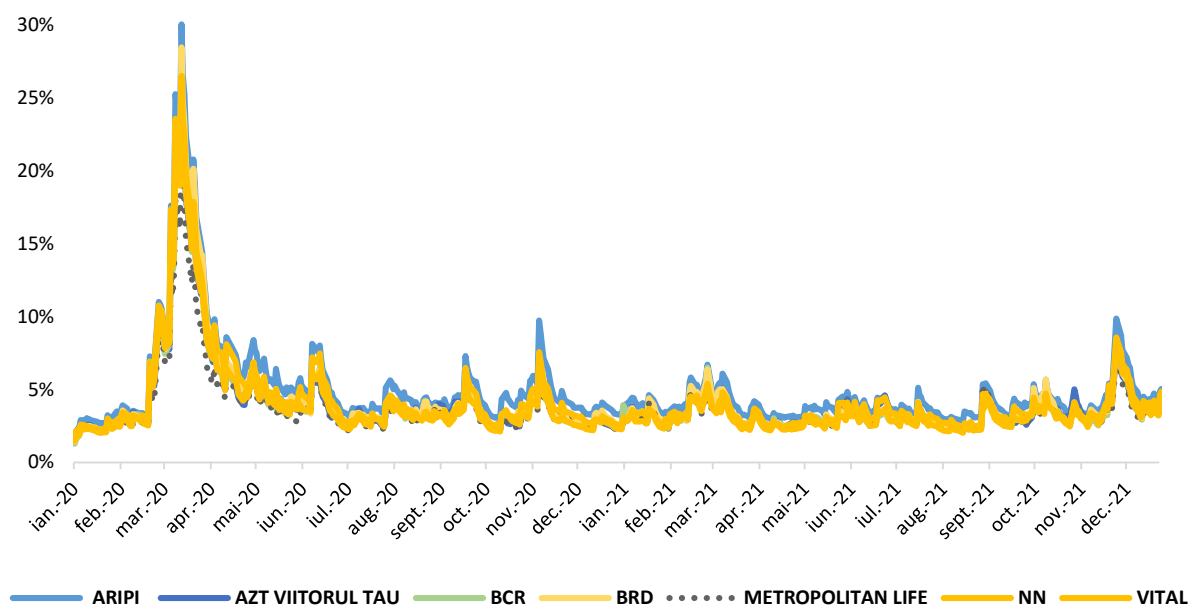
Conform principalilor indicatori folosiți de Consiliul Concurenței, gradul de concentrare pe piața pensiilor private este unul ridicat, însă situația este explicabilă din motive obiective legate de mecanismul lor de funcționare și starea actuală a pieței.

Volatilitatea reprezintă una dintre cele mai importante caracteristici ale piețelor financiare, direct legată de incertitudinea pieței și cu impact asupra comportamentului investițional al companiilor și persoanelor fizice. Progresul înregistrat în dezvoltarea vaccinurilor și stimularea economică au impulsionat bursa, iar indicii de sentiment al investitorilor și-au revenit.

Pe parcursul anului 2021, volatilitatea fondurilor de pensii private a fost mult mai redusă, comparativ cu cea din anul 2020. Pe fondul apariției noii variante Omicron, în luna noiembrie 2021 se distinge un episod semnificativ de volatilitate atât pentru fondurile de pensii administrate privat, cât și pentru fondurile de pensii facultative, însă de o magnitudine mai redusă față de episodul din martie 2020.

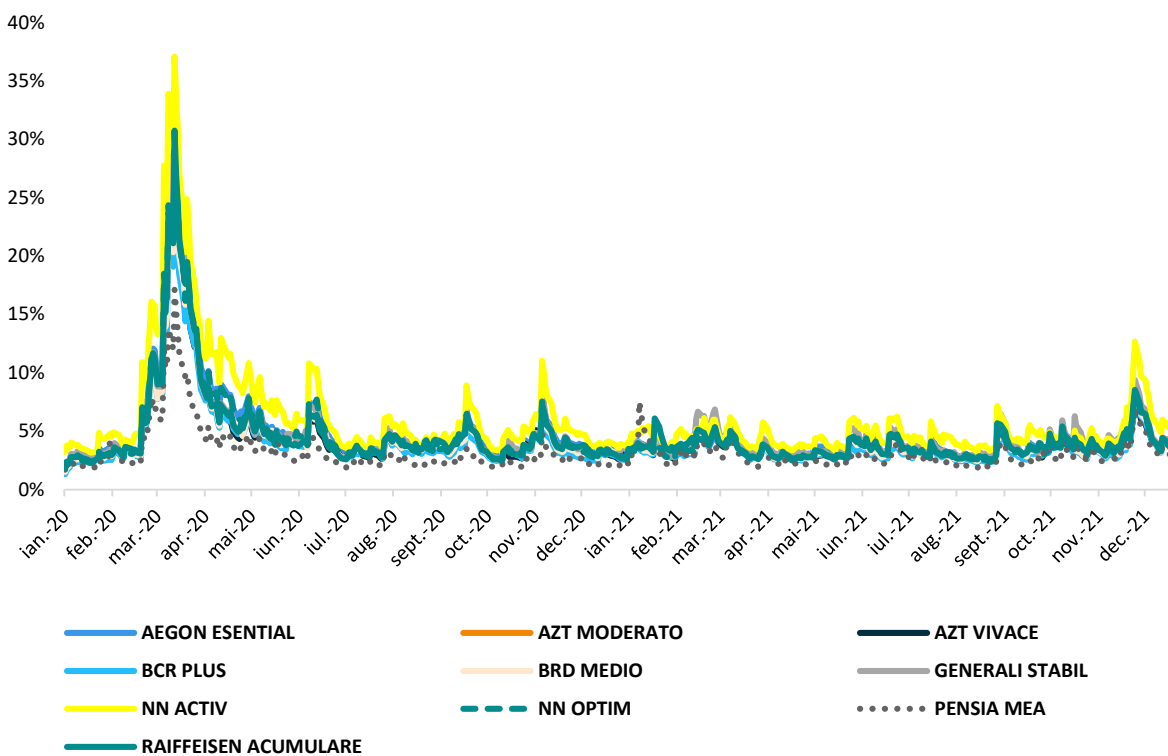
Fiecare nouă variantă de COVID-19 a avut un impact mai mic asupra piețelor financiare, investitorii începând să se obișnuiască cu ideea că aceste schimbări reprezintă noua normalitate.

Grafic 88 Evoluția volatilității zilnice anualizate a fondurilor de pensii din Pilonul II- GARCH (1,1)

Sursa: prelucrare ASF

Grafic 89 Evoluția volatilității zilnice anualizate a fondurilor de pensii din Pilonul III- GARCH (1,1)

Sursa: prelucrare ASF

17.2. Fondurile de pensii administrate privat – Pilonul II

La finalul lunii decembrie 2021, erau înscrise în Registrul Electronic al Autorității de Supraveghere Financiară șapte fonduri de pensii administrate privat. Acestea sunt administrate de șapte administratori de fonduri de pensii private, activele acestora fiind încredințate spre păstrare unui număr de patru bănci din România cu rol de depozitari. Valoarea totală a activelor nete ale fondurilor de pensii administrate privat a fost de 89,07 miliarde lei la finalul lunii decembrie a anului 2021, în creștere cu aproximativ 19% comparativ cu aceeași dată a anului 2020. Comparativ cu trimestrul anterior, activele nete au crescut cu 2%. Numărul participanților înregistrați în sistemul pensiilor administrate privat la 31 decembrie 2021 a fost de 7,79 milioane persoane, în creștere față de 7,63 milioane persoane la 31 decembrie 2020.

La nivelul Pilonului II, contribuția medie a participanților cu contribuții virate la 31 decembrie 2021 a fost de circa 204 lei/participant, în timp ce la 31 decembrie 2020 valoarea acesteia a fost de 192 lei/participant. În perioada ianuarie-decembrie 2021, contribuțiile virate în sistemul de pensii administrate privat au fost în cuantum de 9,77 miliarde lei, în creștere cu aproximativ 10% față de anul 2020.

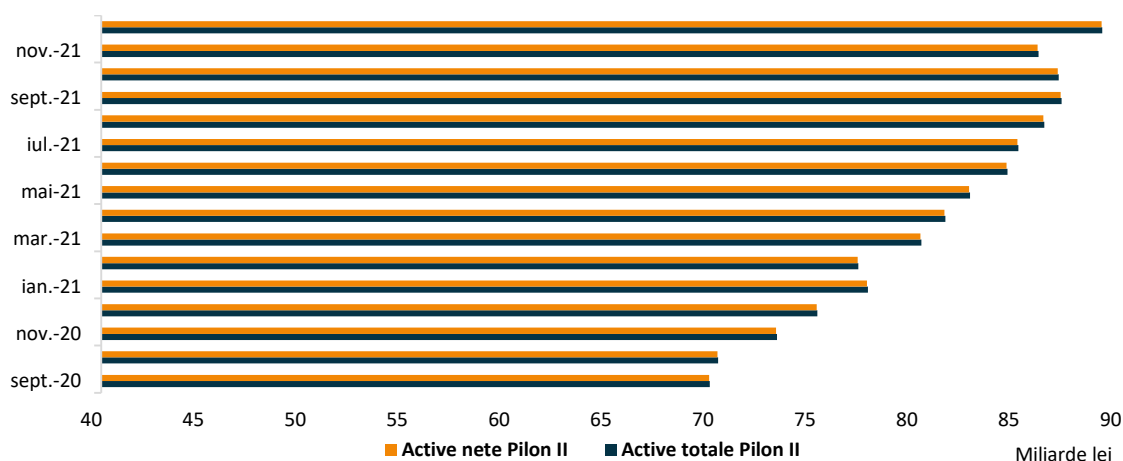
Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii administrate privat a fost 5,79% în decembrie 2021, în luna decembrie 2020 valoarea acesteia fiind de 5,38%.

La finalul lunii decembrie 2021, valoarea medie a activului unui participant la sistemul pensiilor administrate privat era de 11.434 lei, înregistrând o creștere de 16% comparativ cu decembrie 2020 și cu 1,5% față de trimestrul precedent. În perioada ianuarie-decembrie 2021 au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți în cuantum de 288 milioane lei pentru aproximativ 19 mii de participanți și beneficiari.

Valoarea activelor

La finalul lunii decembrie 2021, valoarea totală a activelor fondurilor de pensii administrate privat a fost de 89,11 miliarde lei, iar valoarea activelor nete a atins nivelul de 89,07 miliarde lei, ambele fiind în creștere cu aproximativ 19% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior.

Grafic 90 Valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat

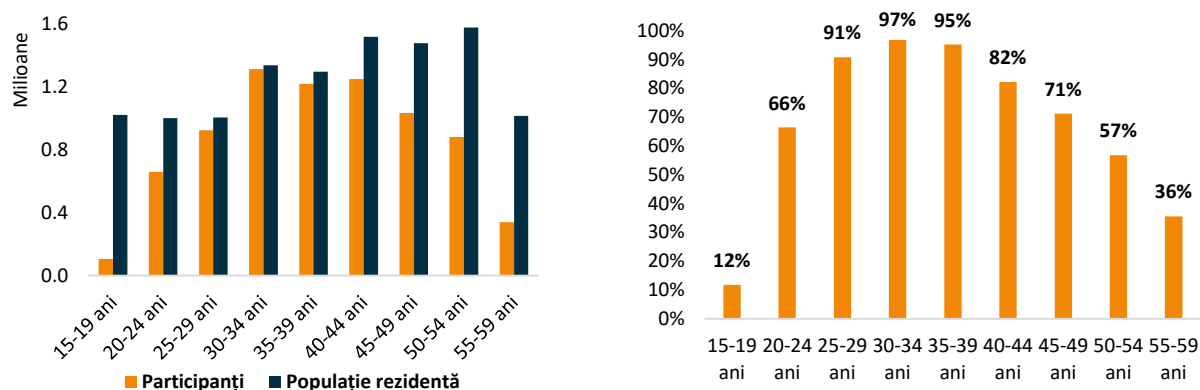

Participanții la fondurile de pensii administrate privat

La 31 decembrie 2021, numărul total al participanților la sistemul de pensii administrate privat a fost de 7,79 milioane persoane, în creștere cu 2% comparativ cu aceeași dată a anului anterior. De la începutul anului până în luna decembrie, inclusiv, s-au înregistrat în sistem aproximativ 174 mii de persoane, ușor în creștere față de anul precedent. Primele trei fonduri de pensii administrate privat în funcție de numărul de participanți, FPAP NN (26%), FPAP AZT Viitorul Tău (21%) și FPAP Metropolitan Life (14%), cumulând un procent de 61% din numărul total de persoane înregistrate în sistem.

În ceea ce privește distribuția pe grupe de vârstă, la 31 decembrie 2021, ponderea participanților cu vârsta de până în 35 ani a fost de 38% din totalul participanților, iar ponderea celor cu vârstă de peste 35 ani a fost de 62%. Distribuția participanților pe gen rămâne constantă, ponderea participanților de genul feminin în numărul total de participanți fiind de 48%, iar ponderea persoanelor de gen masculin de 52%.

Grafic 91 Structura pe vârste la 31 decembrie 2021 – participanți și populație rezidentă (stânga) și gradul de penetrare a pensiilor private (dreapta)

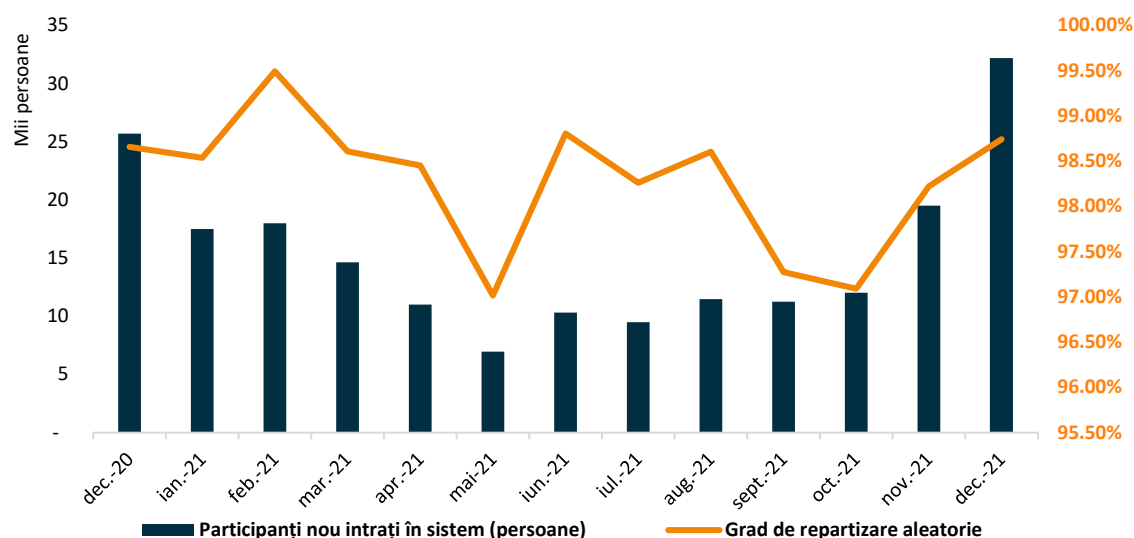

Sursa: ASF, INS

În ceea ce privește gradul de penetrare a pensiilor private în rândul populației rezidente, se observă o acoperire bună a grupelor de vârstă medie (25-44 ani), cu o scădere din ce în ce mai pronunțată pentru vârstele mai apropiate de vârsta de pensionare. Acest fapt nu este surprinzător, având în vedere introducerea relativ recentă a pensiilor private în România, însă sugerează o presiune în creștere pe bugetul de pensii de stat în următoarele câteva decenii (această presiune fiind accentuată și de îmbătrânirea populației).

Grafic 92 Evoluția numărului de participanți nou intrați în sistem și a gradului de repartizare aleatorie

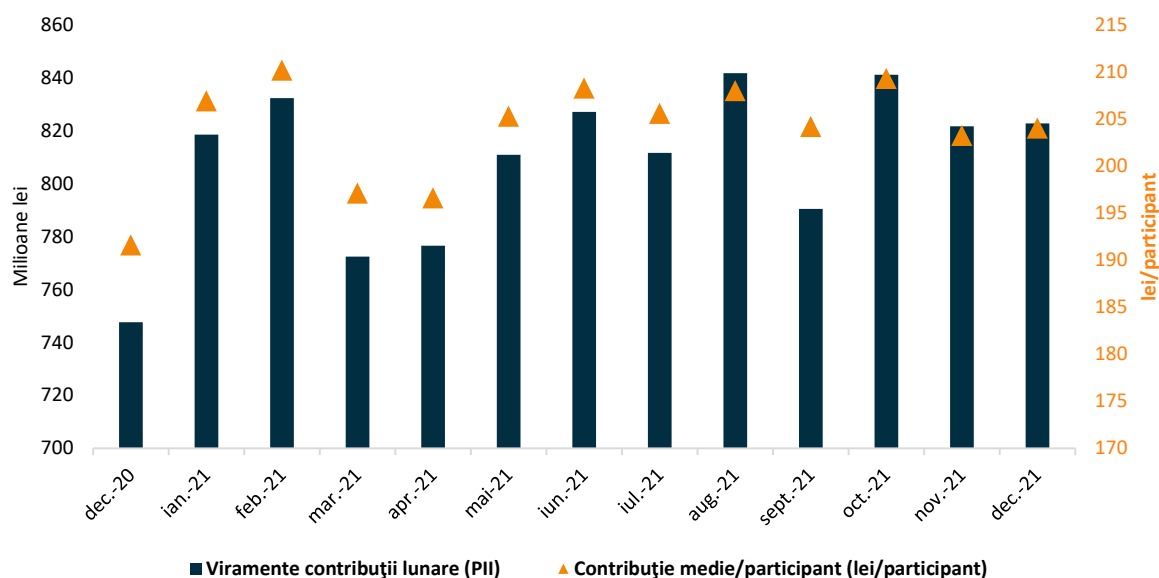
Un număr de aproximativ 172 de mii de persoane a fost repartizat aleatoriu către un fond de pensii administrat privat în anul 2021, reprezentând 98% din totalul persoanelor nou intrate în sistem.

Contribuții la fondurile de pensii administrate privat

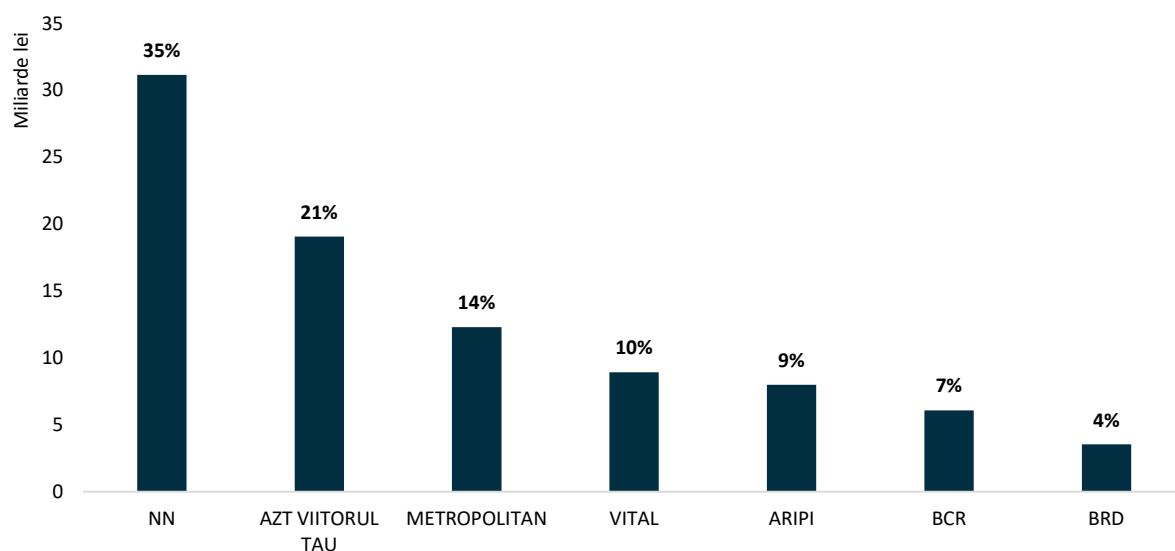
De la începutul anului până în luna decembrie 2021, au fost virate contribuții brute către fondurile de pensii administrate privat în cuantum de 9,77 miliarde lei, cu 10% mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. În luna decembrie 2021 au fost virate contribuții brute în cuantum de aproximativ 823 milioane lei, în creștere comparativ cu luna decembrie 2020 (748 milioane lei).

Contribuția medie per participant a fost de circa 204 lei în luna decembrie 2021, cu 6% mai mult comparativ cu cea înregistrată în luna decembrie 2020. Aceasta a cunoscut o evoluție pozitivă continuă de la înființarea sistemului de pensii administrate privat până în prezent.

Grafic 93 Evoluția lunară a contribuțiilor brute virate și contribuția medie per participant

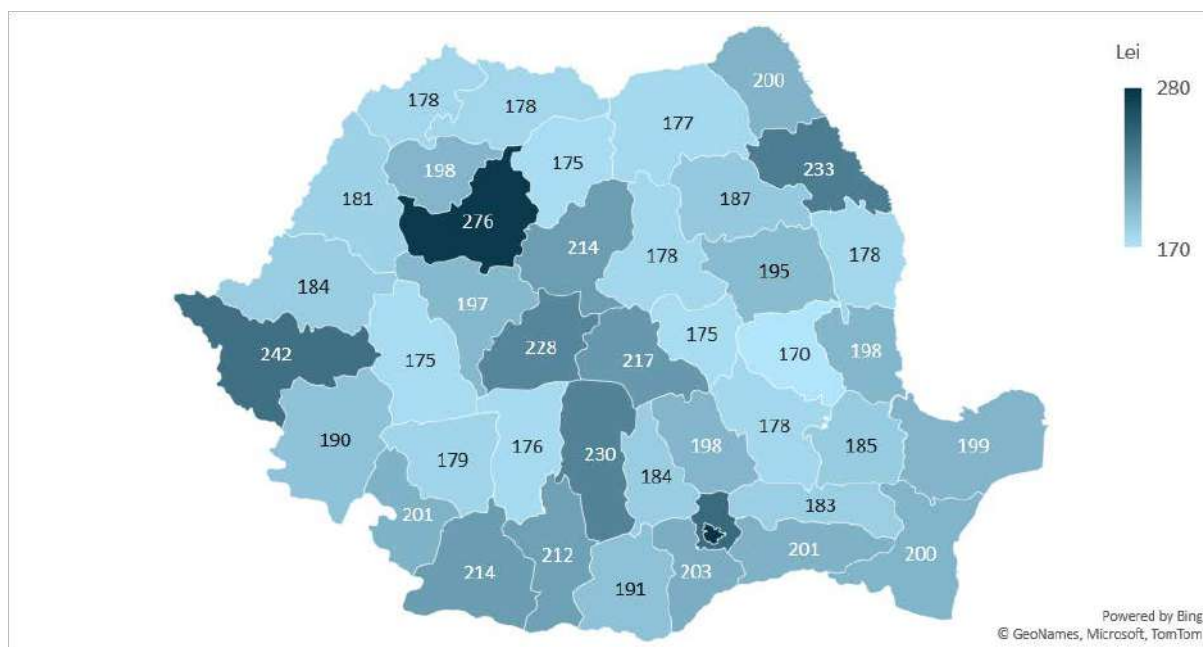

Grafic 94 Activele administrate și cota de piață a fondurilor de pensii administrate privat la 31 decembrie 2021

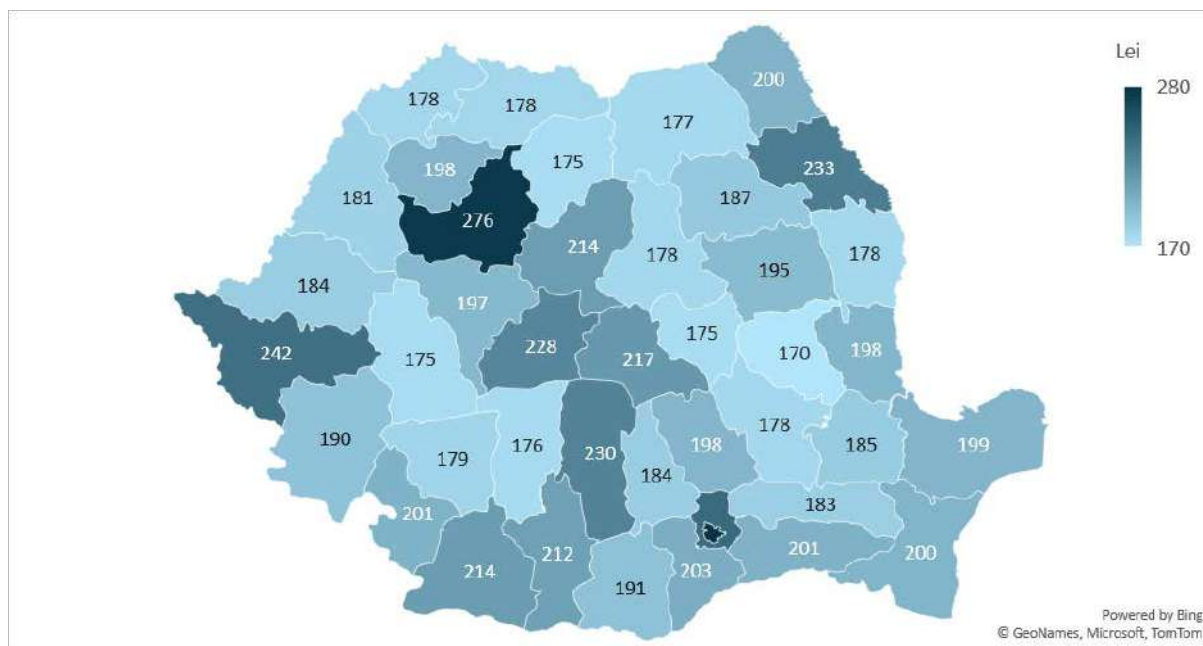
Piața fondurilor de pensii administrate privat înregistrează un grad ridicat de concentrare, primele trei fonduri totalizând 70% din active.

Grafic 95 Distribuția pe regiuni a contribuției lunare medii în luna decembrie 2021

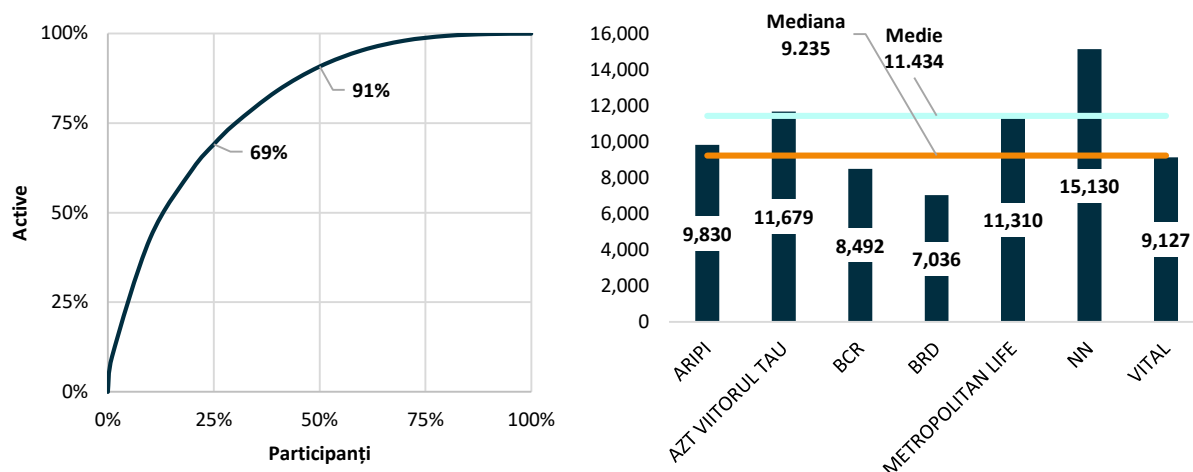
Contribuția lunară medie variază puternic în funcție de județ, cele mai mari valori fiind înregistrate în Municipiul București (280 lei/participant), Cluj (276 lei/participant), Ilfov (245 lei/participant), Timiș (242 lei/participant) și Iași (233 lei/participant). Cele mai mici contribuții lunare medii se înregistrează în Covasna (175 lei/participant), Bistrița-Năsăud (175 lei/participant) și Vrancea (170 lei/participant).

Grafic 96 Distribuția pe regiuni a contribuțiilor totale (exceptând București – 205,2 milioane) în luna decembrie 2021

În ceea ce privește contribuțiile lunare totale, se păstrează diferența accentuată între regiuni, Municipiul București înregistrând cele mai mari valori (205,2 milioane lei), urmat de Cluj (37,5 milioane lei) și Timiș (33,8 milioane lei). La polul opus se află sudul țării – Giurgiu, Mehedinți, Ialomița, Caraș-Severin, Teleorman și Călărași înregistrând cele mai scăzute valori (între 2,5 și 3,7 milioane lei).

Grafic 97 Distribuția cumulată a activelor participanților (stânga) și valoarea medie a activelor per participant în funcție de fond la 31 decembrie 2021

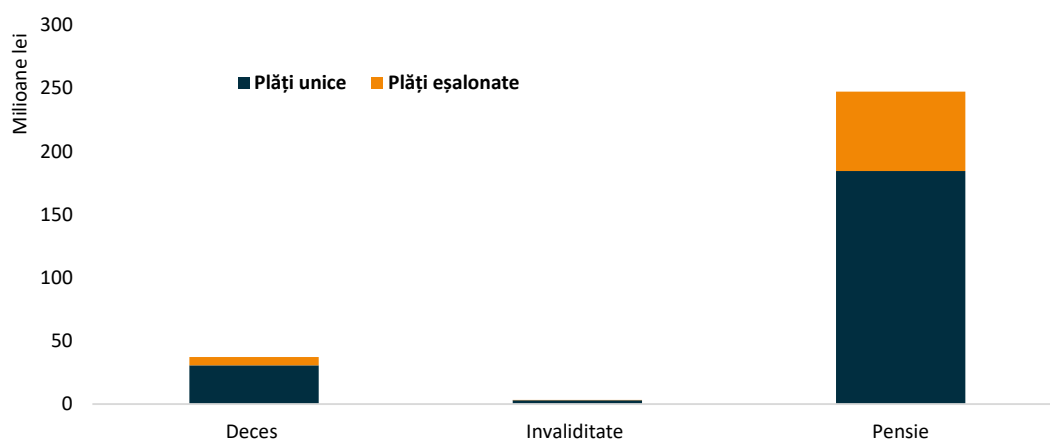

Distribuția valorii conturilor participanților arată o concentrare mare, 62% din active fiind deținute de doar 20% din participanți. Cel mai mare cont are o valoare de 1,48 milioane lei, iar cel mai mic are o valoare de 1 leu. Totodată, peste 20% dintre participanți dețin active sub valoarea de 1.000 lei.

Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces

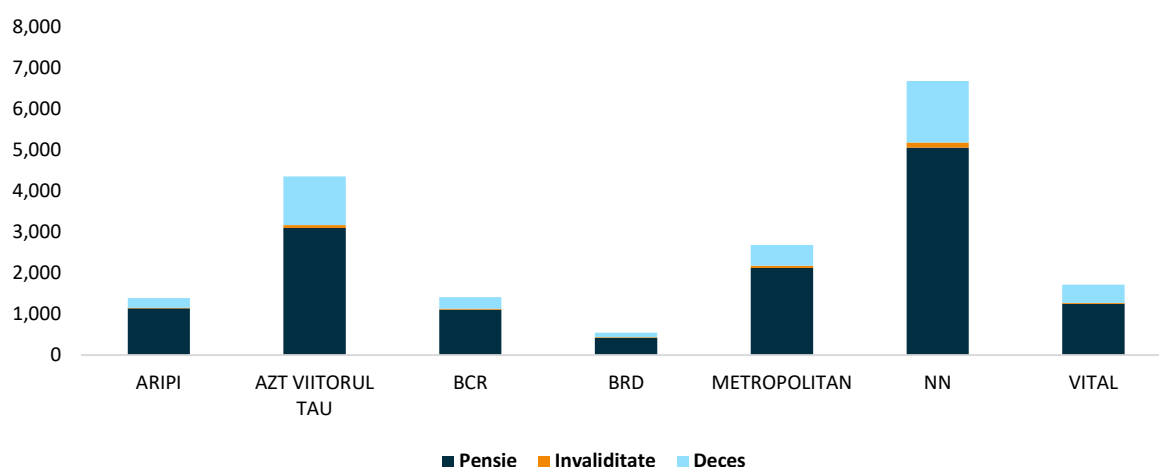
În perioada ianuarie-decembrie 2021 au fost efectuate plăți ale activului personal net în valoare de circa 288 milioane lei către 19 mii de participanți sau beneficiari. Din valoarea totală a plăților efectuate, un procent de 86% este aferent deschiderii dreptului la pensie, 13% ca urmare a decesului participantului și 1% ca urmare a invalidității.

Grafic 98 Valoarea activului net personal plătit în perioada ianuarie-decembrie 2021

În anul 2021, ca modalitate de plată a activului personal net, participanții/beneficiarii au preferat plățile unice în detrimentul celor eşalonate, în procent de 79%. Ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, au fost efectuate plăți unice în valoare de 185 milioane lei și plăți eşalonate în valoare de 63 milioane lei. Au fost înregistrate plăți unice în cuantum de 31 milioane lei și plăți eşalonate în cuantum de 7 milioane lei către beneficiarii activului personal net ca urmare a decesului participantului. Ca urmare a invalidității, cuantumul activului net personal plătit a fost de aproximativ 3 milioane lei aferent plăților unice și 178 de mii de lei prin plăți eşalonate.

Grafic 99 Structura plăților activului personal net în perioada ianuarie-decembrie 2021

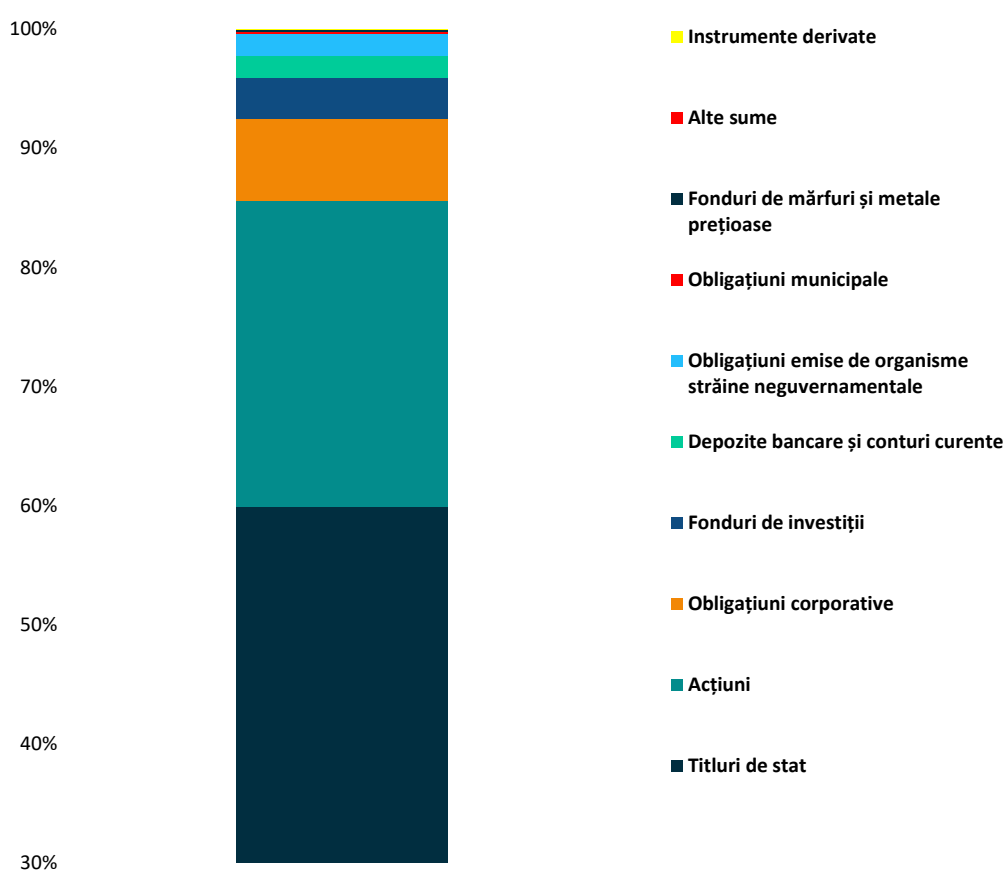

Cele mai mari ponderi în totalul plăților activului personal net în anul 2021 au fost înregistrate de FPAP NN (36%), FPAP AZT Viitorul Tău (23%) și FPAP Metropolitan Life (14%), fiind și fondurile cu cel mai mare număr de participanți. Deschiderea dreptului la pensie reprezintă ponderea cea mai mare în plățile fondurilor de pensii administrate privat.

Structura investițiilor

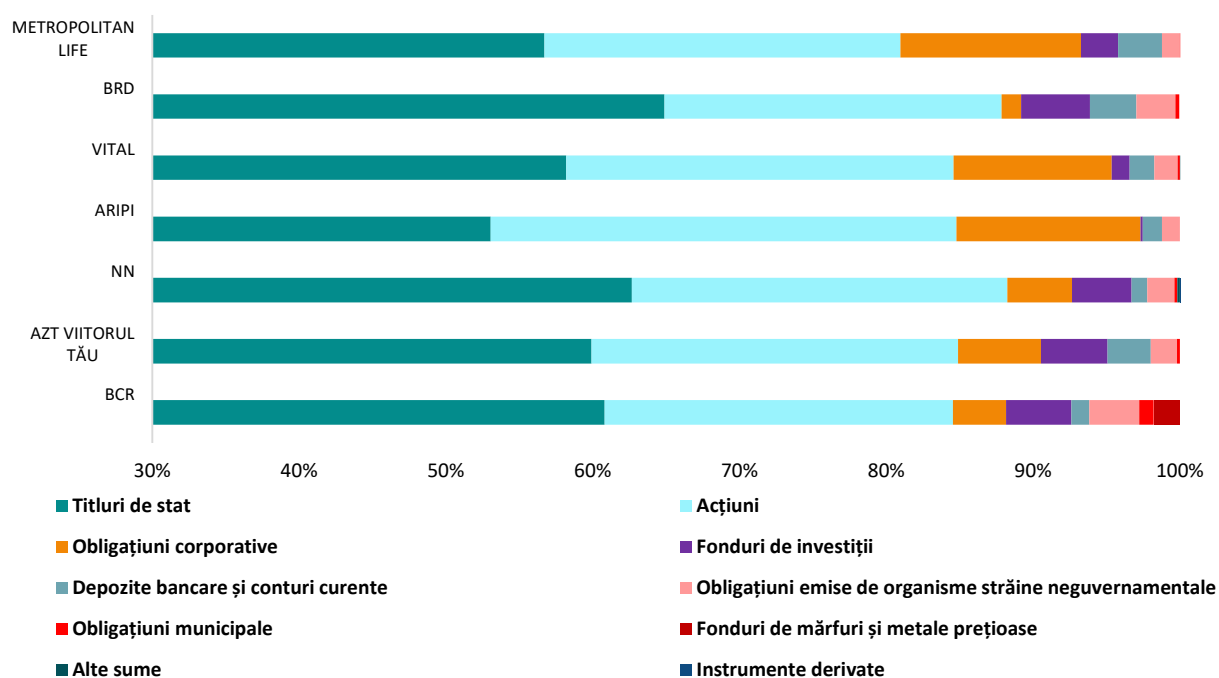
La 31 decembrie 2021, titlurile de stat și acțiunile au rămas principalele instrumente financiare în care au investit fondurile de pensii administrate privat. Investițiile fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat au reprezentat 60% la 31 decembrie 2021, un procent mai mare, de 68%, fiind investit la 31 decembrie 2020 în titluri de stat. Investițiile în acțiuni au crescut, reprezentând la 30 decembrie 2021 un procent de 26% din valoarea totală a activelor fondurilor de pensii din Pilonul II. De asemenea, ponderi semnificative sunt investite și în obligațiuni corporative și fonduri de investiții.

Grafic 100 Structura investițională a tuturor fondurilor de pensii administrate privat la 31 decembrie 2021

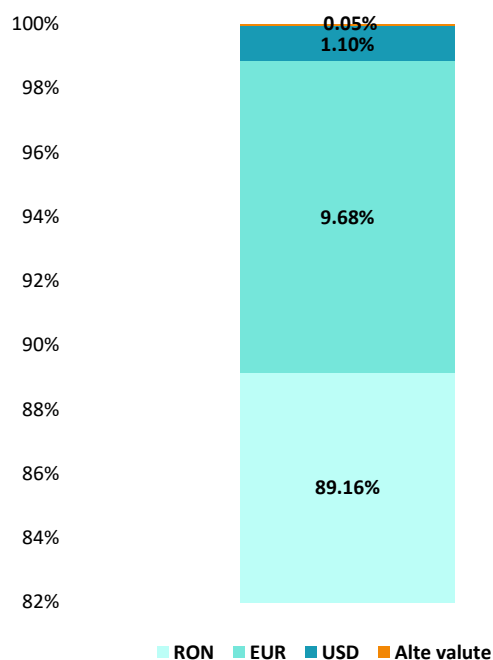

Toate fondurile de pensii administrate privat au investit majoritar în obligațiuni suverane, în procente de peste 53% din activele totale. Dintre cele șapte fonduri de pensii administrate privat, FPAP BRD a investit cel mai mare procent din active în titluri de stat, aproximativ 65%. Alte instrumente financiare precum acțiunile sau obligațiunile corporative se regăsesc în portofoliile investiționale ale fondurilor de pensii în procente semnificative de peste 22% și, respectiv, de peste 1%.

Grafic 101 Structura portofoliilor investiționale ale fondurilor de pensii administrate privat la 31 decembrie 2021

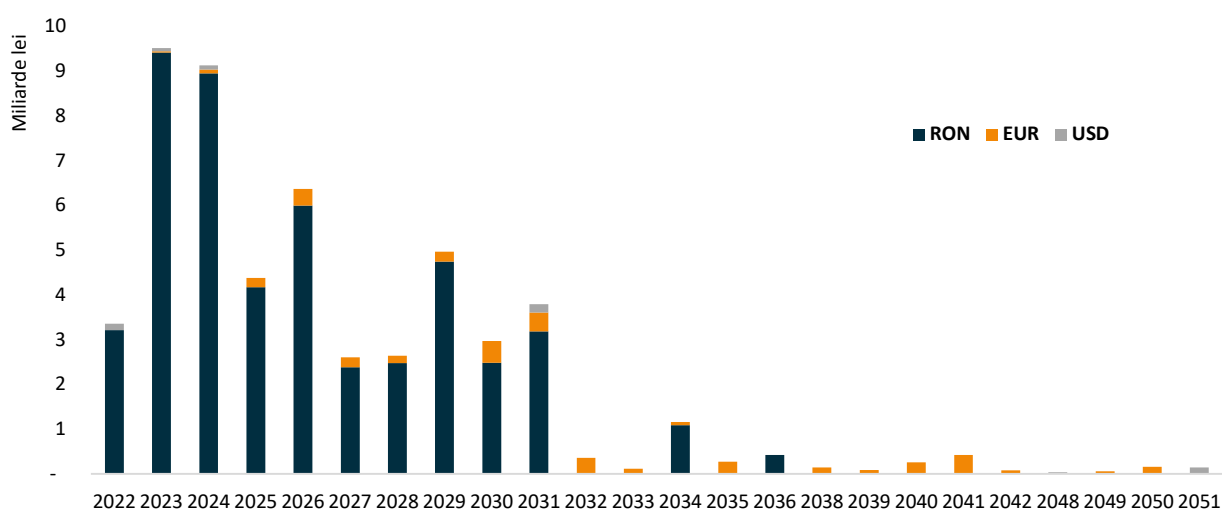
Grafic 102 Structura valutară a fondurilor de pensii administrate privat la 31 decembrie 2021

Investițiile locale ale fondurilor de pensii administrate privat au înregistrat un procent de aproximativ 89%, iar din plasamentele în valută, ponderea cea mai mare au avut-o plasamentele în euro (10%) și dolar american (1%) la finalul lunii decembrie 2021. Doar un administrator de fonduri de pensii private a utilizat instrumente de acoperire a riscului valutar la finalul anului 2021.

Titlurile de stat denuminate în lei înregistrează un procent semnificativ (91%) în totalul titlurilor de stat deținute de fondurile de pensii administrate privat la 31 decembrie 2021, cele denuminate în euro fiind 8% și în dolar american 1%. În cazul emisiunilor în lei, cele mai mari valori au fost înregistrate de titlurile de stat cu data maturității în 2023 și 2024, iar multe dintre emisiunile în euro ajung la scadență în 2030 și 2031.

Grafic 103 Structura pe valute și scadențe a titlurilor de stat din portofoliile fondurilor de pensii administrate privat la 31 decembrie 2021

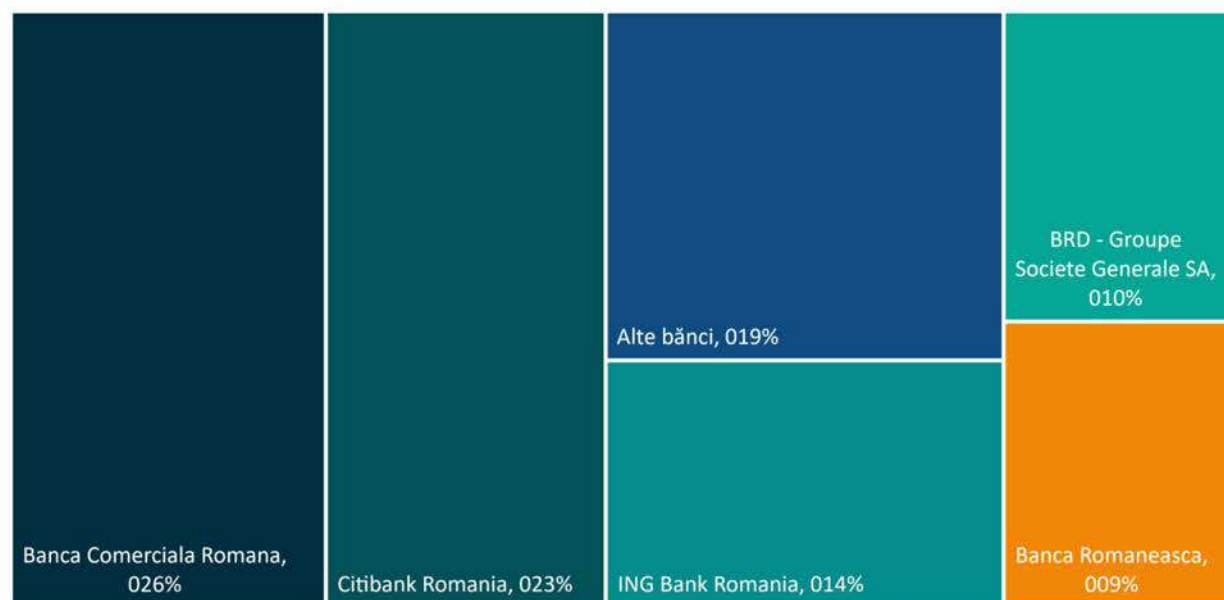
La finalul lunii decembrie 2021, investițiile în obligațiuni corporative au fost în cuantum de 6,20 miliarde lei, având o pondere de 6,95% în totalul activelor fondurilor de pensii administrate privat. Investițiile în obligațiunile emise de organisme străine neguvernamentale s-au situat la un procent de 1,81%, investițiile în obligațiuni municipale fiind de 0,20%.

Grafic 104 Structura obligațiunilor corporative în funcție de țara emitenților la 31 decembrie 2021

Emitenții obligațiunilor corporative provin din țări precum SUA (37%), Spania (17%), Olanda (10%), Franța (6%), emitenții locali fiind în procent de 25%. Fondurile de pensii administrate privat au investit în obligațiuni corporative românești emise de Banca Comercială Română în procent de aproximativ 15,28% din totalul obligațiunilor corporative, Raiffeisen Bank SA în procent de 7,47%, UniCredit Bank SA în procent de 1,93% și Alpha Bank România SA în procent de 0,43%.

Grafic 105 Emitenții depozitelor bancare și conturilor curente la 31 decembrie 2021

Plasamentele fondurilor de pensii administrate privat în depozite bancare și conturi curente, la 31 decembrie 2021, se situau în jurul valorii de 1,70 miliarde lei. Principalele cinci instituții la care fondurile de pensii administrate privat dețin depozite bancare sau conturi curente sunt: Banca Comercială Română, Citibank România, ING Bank România, BRD - Groupe Société Générale SA și Banca Românească.

Rate de rentabilitate ale fondurilor de pensii administrate privat

Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat au înregistrat următoarele valori la finalul lunii decembrie 2021, comparativ cu aceeași lună a anului anterior:

Tabel 107 Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat

Denumire fond de pensii administrat privat	Decembrie 2020	Decembrie 2021
ARIP	5,6480%	6,0746%
AZT VIITORUL TAU	5,3412%	5,7763%
BCR	5,6651%	5,6116%
BRD	4,6525%	4,6228%
METROPOLITAN LIFE	5,3996%	5,5931%
NN	5,2742%	5,9138%
VITAL	5,6365%	5,9777%

17.3. Fondurile de pensii facultative – Pilonul III

La finalul lunii decembrie 2021, zece fonduri de pensii facultative erau înscrise în Registrul Electronic al Autorității de Supraveghere Financiară, fiind administrate de opt societăți de administrare a fondurilor de pensii private. Activitatea de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii facultative este realizată de doi depozitari.

Valoarea totală a activelor nete ale fondurilor de pensii facultative a fost de 3,408 miliarde lei la finalul lunii decembrie 2021, în creștere cu aproximativ 16% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent și în creștere cu 3% comparativ cu luna septembrie 2021. Numărul de participanți înregistrați în sistemul pensiilor facultative, la 31 decembrie 2021, a fost de 564 de mii de persoane, la 30 septembrie 2021 fiind înregistrat un număr de 554 de mii de persoane.

La nivelul Pilonului III, contribuția medie a participanților cu contribuții virate la 31 decembrie 2021 a fost de aproximativ 207 lei/participant, în creștere cu 29% comparativ cu luna decembrie 2020. În perioada ianuarie-decembrie 2021, contribuțiile virate în sistemul de pensii facultative au fost în cuantum de aproximativ 430 milioane lei, în creștere cu 16% față de aceeași perioadă din anul 2020.

Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii facultative cu grad de risc ridicat a fost 6,42% în decembrie 2021, în luna decembrie 2020 valoarea acesteia fiind de 8,35%. Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii facultative cu grad de risc mediu a înregistrat un nivel de 4,66% la finalul lunii decembrie 2021, mai mic comparativ cu cea înregistrată în luna decembrie 2020 (7,55%).

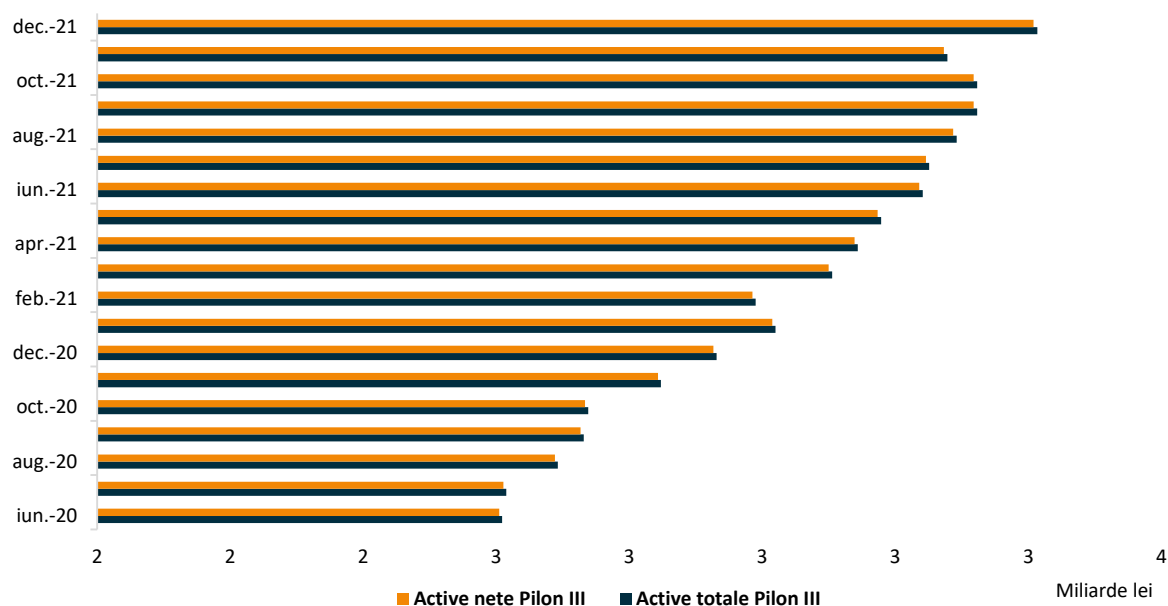
La finalul lunii decembrie 2021, valoarea medie a unui cont în sistemul pensiilor facultative era de 6.047 lei, cu 9% mai mare decât în decembrie 2020, totodată reprezentând 53% din valoarea unui cont mediu din fondurile de pensii administrate privat. În intervalul ianuarie-decembrie 2021 au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți în cuantum de aproximativ 99 milioane lei pentru aproximativ 10 mii de participanți și beneficiari.

Valoarea activelor

Activele nete ale fondurilor de pensii facultative au crescut în luna decembrie 2021 comparativ cu aceeași lună a anului anterior cu aproximativ 16%. În pofida fluctuațiilor prețurilor activelor financiare cauzate de pandemia COVID-19, activele totale ale fondurilor de pensii facultative au avut o evoluție pozitivă pe parcursul ultimului an.

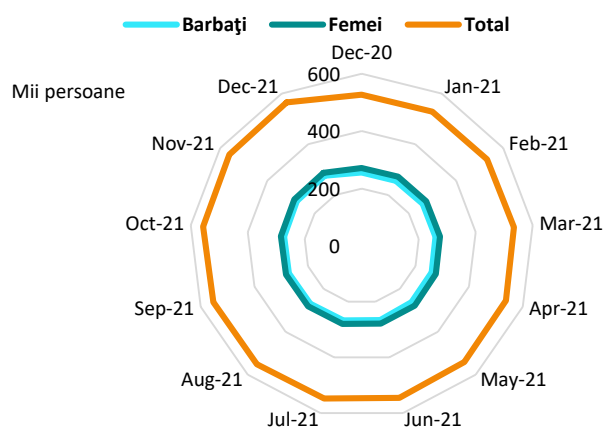
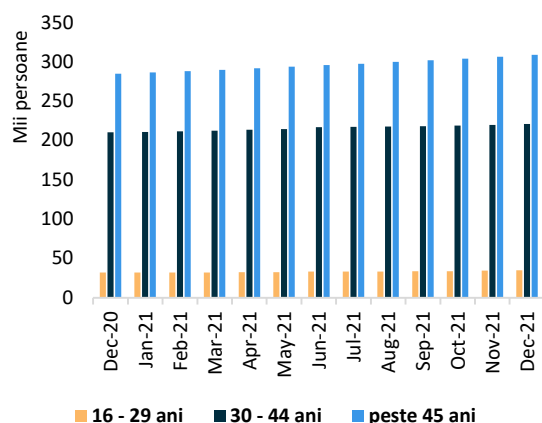
Tabel 108 Valoarea activelor fondurilor de pensii facultative

Participanții la fondurile de pensii facultative

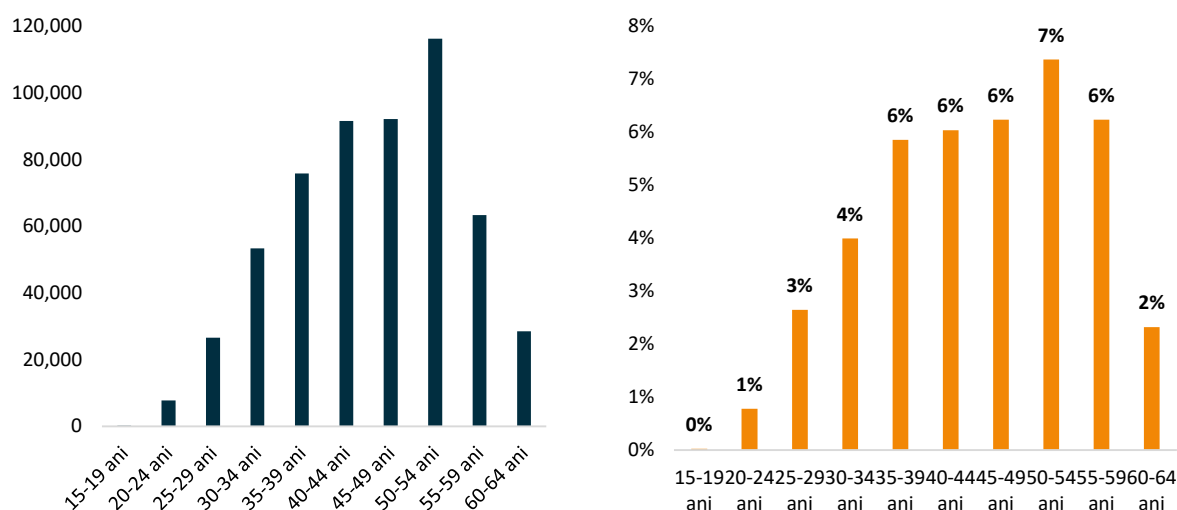
La 31 decembrie 2021, numărul total al participanților la sistemul de pensii facultative a fost de 564 de mii de persoane, în creștere cu 7% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. De la începutul anului până în luna decembrie, inclusiv, s-au înregistrat în sistem aproximativ 48 de mii de persoane, cu 36% mai mult față de anul precedent. Primele trei fonduri de pensii facultative în funcție de numărul de participanți, FPF NN Optim (38%), FPF BCR Plus (25%) și FPF NN Activ (11%) s-au menținut pe primele poziții, cumulând un procent de aproximativ 73% din numărul total de persoane înregistrate în sistem.

Grafic 106 Evoluția structurii participanților pe grupe de vârstă

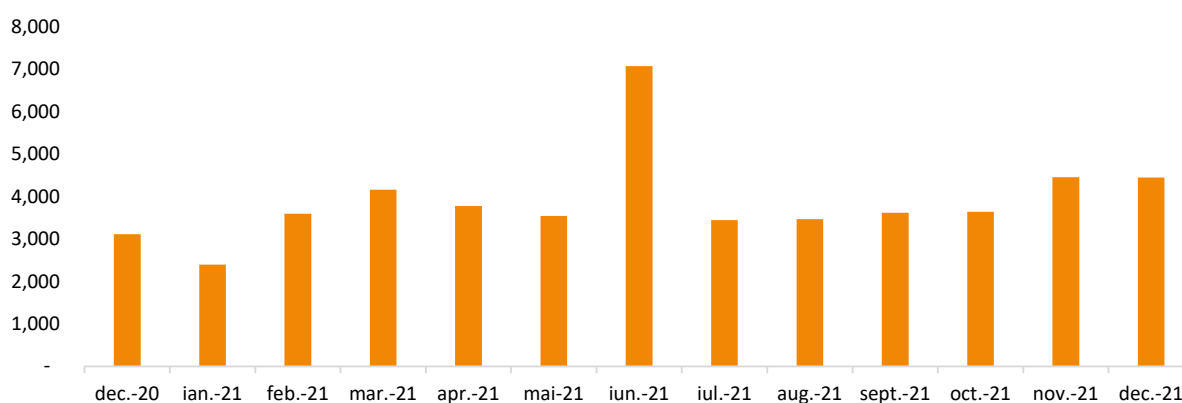
Pe parcursul ultimelor luni, se observă o evoluție staționară a structurii participanților în funcție de vârsta acestora sau genul lor. În ceea ce privește distribuția pe grupe de vârstă, la 31 decembrie 2021, ponderea participanților cu vârsta cuprinsă între 16-29 ani a fost de 6% din totalul participanților, ponderea celor cu vârstă cuprinsă între 30 și 44 ani a fost de 39% și ponderea celor de peste 45 ani a fost de 55%. Distribuția participanților pe gen rămâne constantă, ponderea participanților de genul feminin în numărul total de participanți fiind de 51%, iar ponderea persoanelor de gen masculin de 49%.

Grafic 107 Structura pe vârste a participanților (stânga) și gradul de penetrare (dreapta)

Se observă un grad scăzut de penetrare a pensiilor facultative, care oscilează între 4 și 7% din populație pentru cele mai multe grupe de vârstă. Având în vedere evoluția demografică, care va pune presiune pe sistemul public de pensii, precum și valoarea relativ scăzută a contului mediu aferent Pilonului II, rezultă o nevoie de a încuraja investițiile populației în sistemul pensiilor facultative.

Grafic 108 Evoluția lunară a numărului de participanți nou intrați în sistemul pensiilor facultative

Numărul de participanți nou intrați în sistem în luna decembrie 2021, a ajuns la nivelul de 4,4 mii persoane. În luna decembrie 2021, fondul de pensii facultative NN Optim a înregistrat cel mai mare număr de persoane nou intrate în sistem, pe următoarele locuri fiind FPF Pensia Mea și FPF NN Activ.

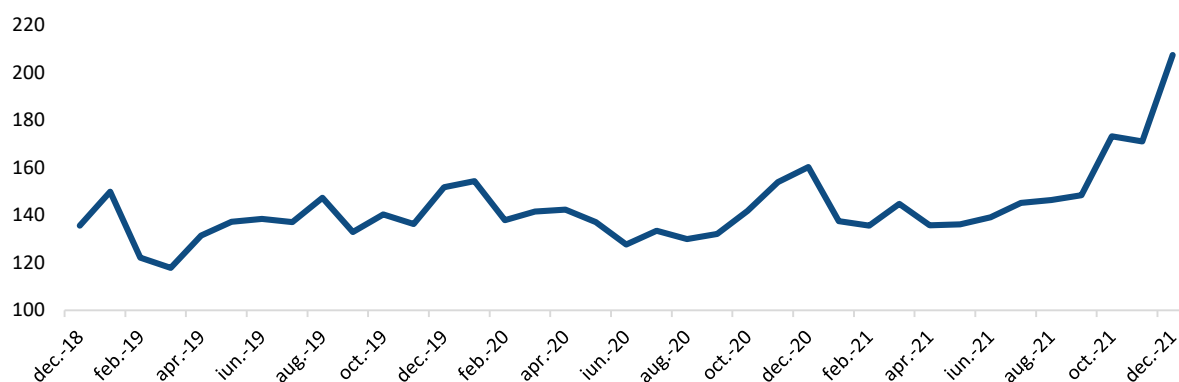
Contribuții la fondurile de pensii facultative

De la începutul anului până în luna decembrie 2021, inclusiv, au fost virate contribuții brute către fondurile de pensii facultative în valoare de 430 milioane lei, în creștere comparativ cu aceeași perioadă a anului 2020. În luna decembrie 2021 au fost virate contribuții brute în cuantum de 53 milioane lei, cu 43% mai mult comparativ cu luna decembrie 2020.

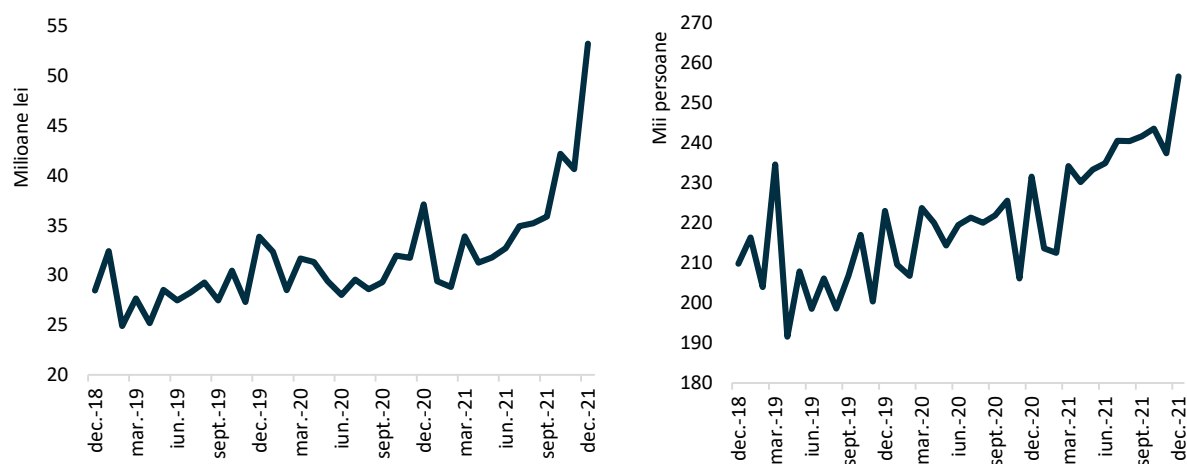
Contribuția medie per participant a fost de circa 207 lei în luna decembrie 2021, valoare mai mare decât în luna decembrie 2020 și în creștere față de septembrie 2021. Aceasta a cunoscut o evoluție pozitivă continuă de la înființarea sistemului de pensii facultative până la începutul pandemiei, deteriorându-se ușor din martie, însă revenind la trendul de creștere în perioada următoare.

În anul 2021, contribuțiile totale brute au înregistrat o creștere de 16% față de perioada corespundentă a anului 2020, după ce, de-a lungul anului 2020, au înregistrat o creștere de 8% față de anul anterior, iar în 2019 înregistraseră o creștere de 15% față de 2018.

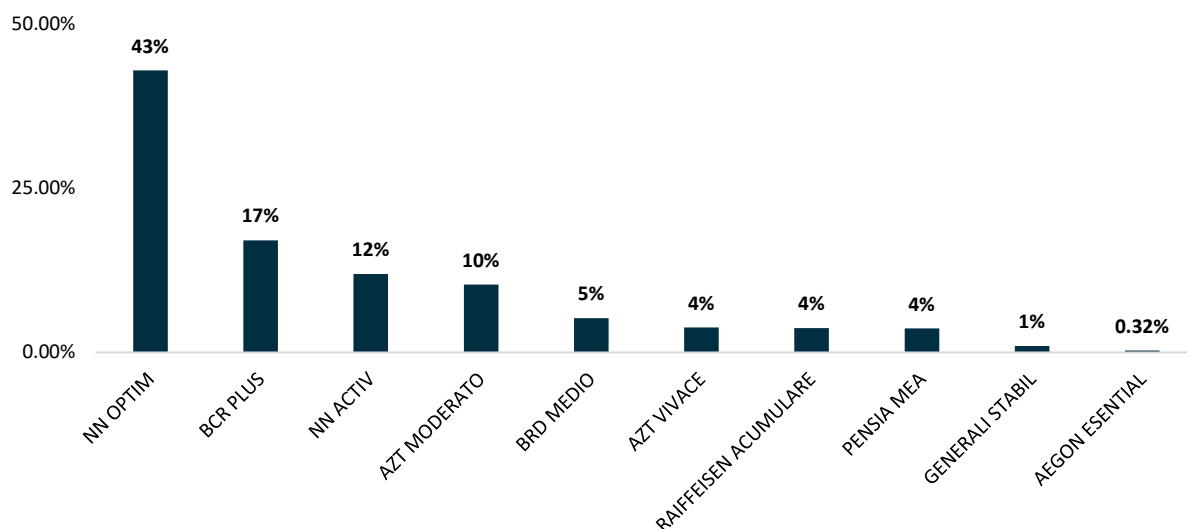
Grafic 109 Evoluția lunară a contribuțiilor medii brute virate

Grafic 110 Evoluția lunară a contribuțiilor brute virate (stânga) și a numărului de participanți cu contribuții (dreapta)

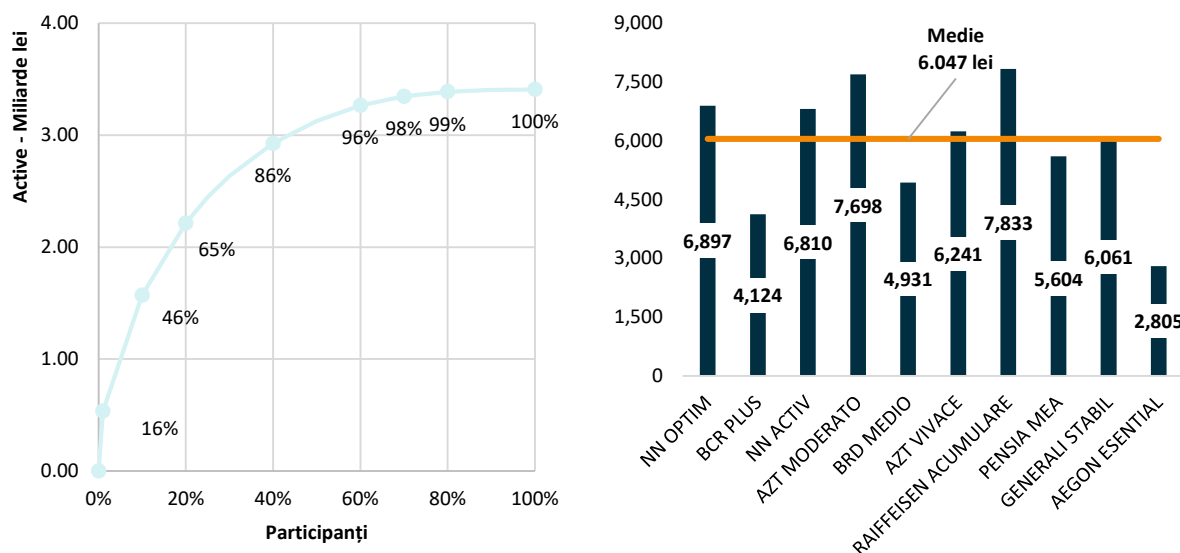

Grafic 111 Activele net și cota de piață a fondurilor de pensii facultative la 31 decembrie 2021

Se observă o concentrare a fondurilor de pensii facultative chiar mai puternică decât în cazul fondurilor de pensii administrate privat (pilonul II), fondurile administrate de NN ASIGURĂRI deținând 55% din piață.

Grafic 112 Distribuția cumulată a activelor participanților (stânga) și valoarea medie a activelor per participant în funcție de fond la 31 decembrie 2021

Valoarea medie a conturilor participanților înregistrează o variație semnificativă între diferitele fonduri, cu valori cuprinse între 2.805 lei și 7.833 lei. Ca și în cazul pilonului II, valoarea activelor deținute de participanți înregistrează o concentrare ridicată, puțin peste 10% din participanți totalizând 50% din active. Cea mai mare valoare a unui cont este de 1,49 milioane lei, în timp ce 20% din participanți dețin active în valoare de sub 493 lei.

Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces aferentă fondurilor de pensii facultative

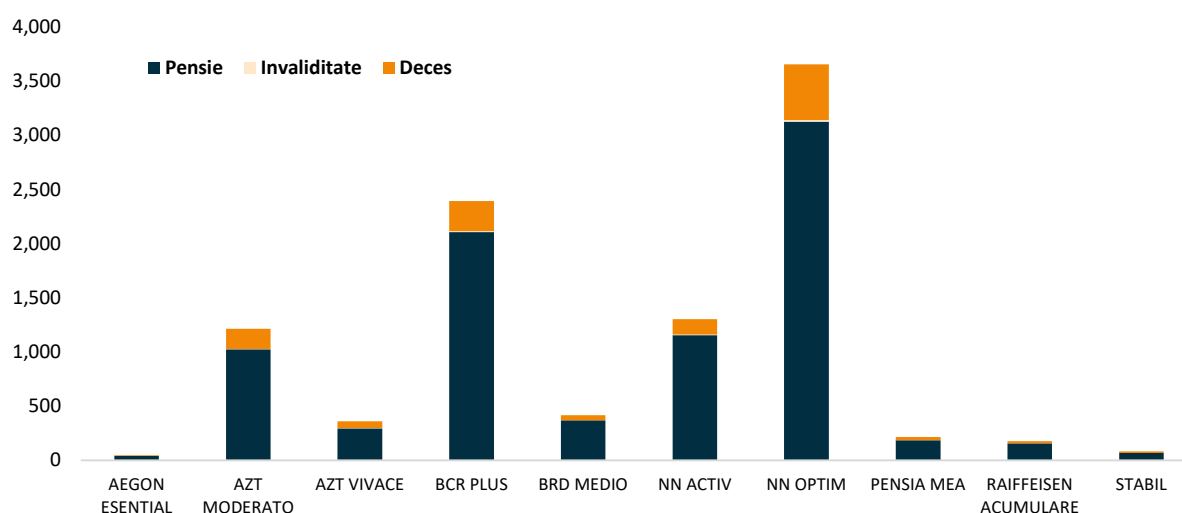
Pe parcursul anului 2021, au fost efectuate plăți ale activului personal net în cuantum de aproximativ 99 milioane lei către aproximativ 10 mii de participanți sau beneficiari. Din valoarea totală a plăților efectuate, un procent de 93,18% este aferent deschiderii dreptului la pensie, 6,57% ca urmare a decesului participantului și 0,25% ca urmare a invalidității.

Grafic 113 Valoarea activului net personal plătit în perioada ianuarie-decembrie 2021

Modalitatea de plată a activului personal net preferată de către participanți/beneficiari în anul 2021 a fost plata unică, în procent de 66% din totalul plăților efectuate de fondurile de pensii facultative. Ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, au fost efectuate plăți unice în valoare de 55 milioane lei și plăți eşalonate în valoare de 38 milioane lei. Au fost înregistrate plăți unice în cuantum de 4,95 milioane lei și plăți eşalonate în cuantum de 1,55 milioane lei către beneficiarii activului personal net ca urmare a decesului participantului. Ca urmare a invalidității, cuantumul activului net personal plătit a fost de aproximativ 215 mii lei aferent plăților unice și 33 mii lei prin plăți eşalonate.

Grafic 114 Structura plăților activului personal net în perioada ianuarie-decembrie 2021

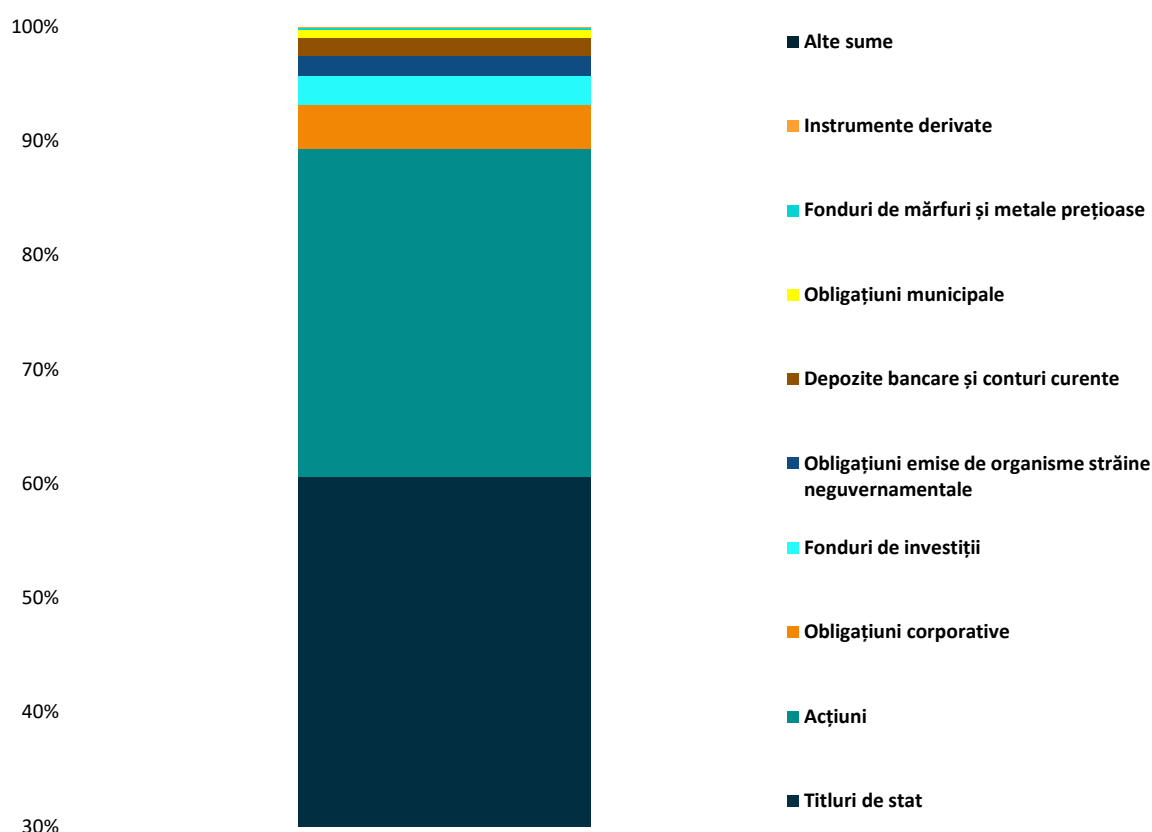

Cele mai mari ponderi în totalul plăților activului personal net în anul 2021 au fost înregistrate de FPF NN Optim (37%), FPF BCR Plus (24%) și FPF NN Activ (13%). Deschiderea dreptului la pensie reprezintă ponderea cea mai mare în plățile fondurilor de pensii facultative.

Structura investițiilor fondurilor de pensii facultative

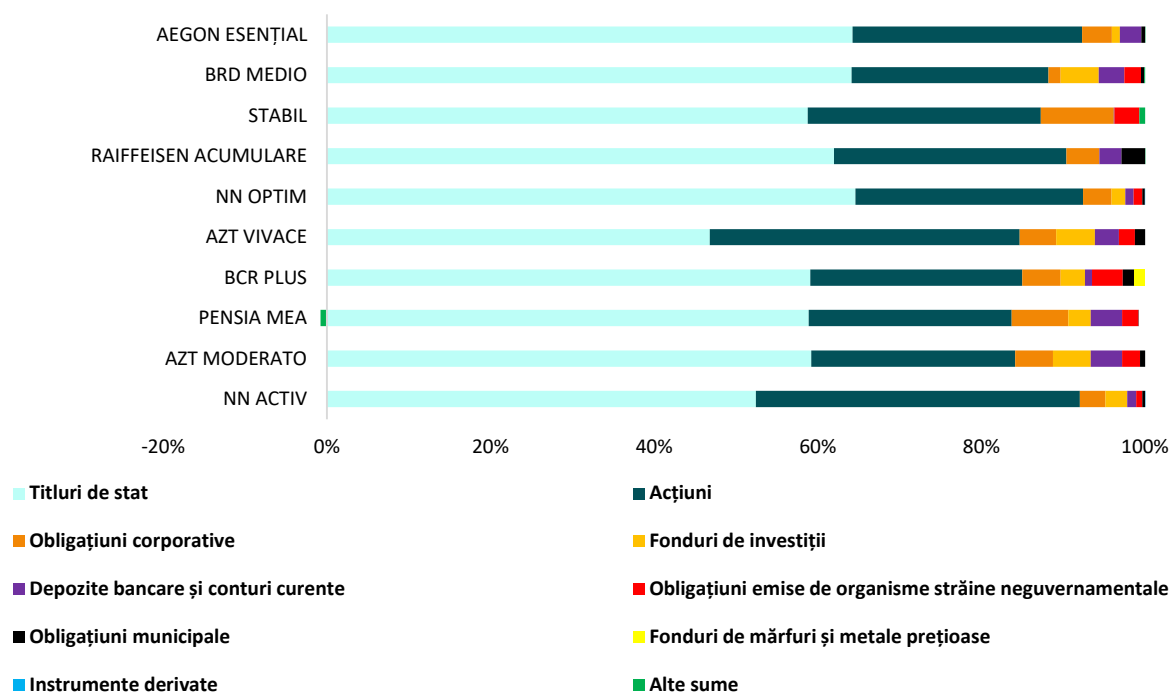
La finalul lunii decembrie 2021, titlurile de stat și acțiunile au rămas principalele instrumente financiare în care au investit fondurile de pensii facultative. Investițiile fondurilor de pensii facultative în titluri de stat au reprezentat 61% la 31 decembrie 2021, în scădere cu 2 puncte procentuale comparativ cu finalul anului 2020. Investițiile în acțiuni au reprezentat 29% din valoarea totală a activelor fondurilor de pensii din Pilonul III. O altă categorie importantă de active financiare în care au investit fondurile de pensii facultative este reprezentată de obligațiunile corporative și titlurile de participare OPCVM.

Grafic 115 Structura investițională a tuturor fondurilor de pensii facultative la 31 decembrie 2021

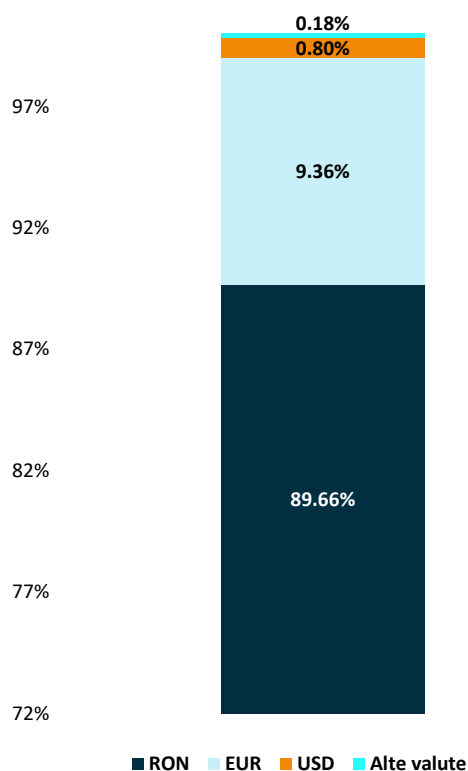

Toate fondurile de pensii facultative au investit majoritar în titluri de stat, în procente de peste 46% din activele totale. Dintre cele zece fonduri de pensii facultative, FPF BRD Medio, FPF NN Optim și FPF Aegon Esențial au investit cel mai mare procent în titluri de stat, aproximativ 64%. Alte instrumente financiare precum acțiunile sau obligațiunile corporative se regăsesc în portofoliile investiționale ale fondurilor de pensii facultative în procente semnificative.

Grafic 116 Structura portofoliilor investiționale ale fondurilor de pensii facultative la 31 decembrie 2021

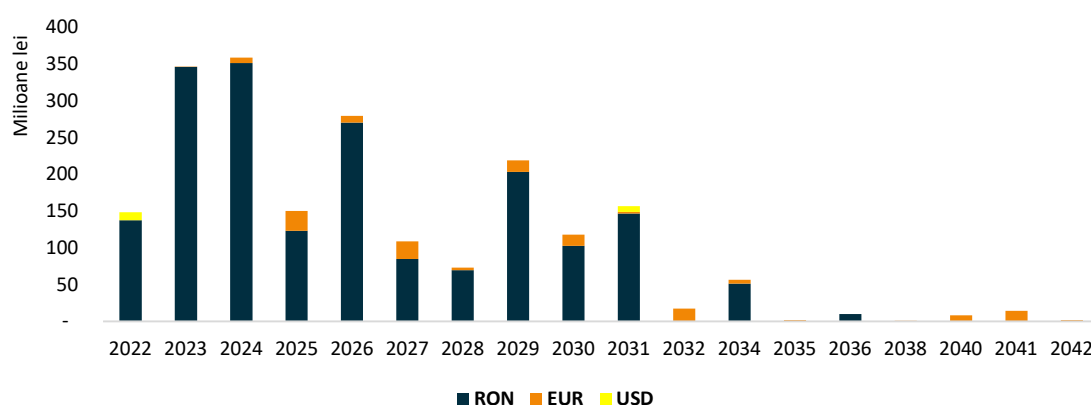
Grafic 117 Structura valutară a fondurilor de pensii facultative la 31 decembrie 2021

Investițiile locale ale fondurilor de pensii facultative au înregistrat un procent de aproximativ 90%, iar din plasamentele în valută, ponderea cea mai mare au avut-o plasamentele în euro (9%) și dolar american (1%) la finalul lunii decembrie 2021. Un singur administrator al fondurilor de pensii facultative a utilizat instrumente de acoperire a riscului valutar în luna decembrie 2021.

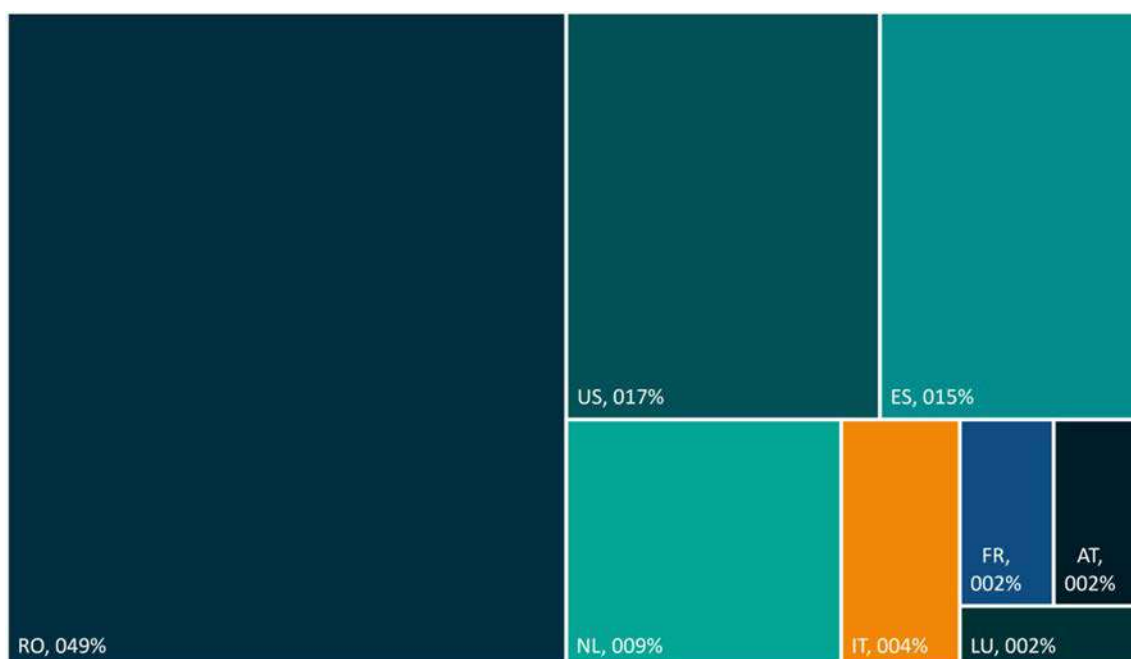
Titlurile de stat denuminate în lei înregistrează un procent semnificativ (92%) în totalul titlurilor de stat deținute de fondurile de pensii facultative la 31 decembrie 2021, cele denuminate în euro fiind 7% și în dolar american 1%. În cazul emisiunilor în lei, cele mai mari valori au fost înregistrate de titlurile de stat cu data maturității în 2023 și 2024, iar multe dintre emisiunile în euro ajung la scadență în 2025.

Grafic 118 Structura pe valute și scadențe a titlurilor de stat din portofoliile fondurilor de pensii facultative la 31 decembrie 2021

La finalul lunii decembrie 2021, investițiile în obligațiuni corporative au fost în cuantum de aproximativ 134 milioane lei, cu o pondere de circa 4% în totalul activelor fondurilor de pensii facultative. Investițiile în obligațiunile emise de organisme străine neguvernamentale au atins un procent de circa 2%, investițiile în obligațiuni municipale fiind de 1%.

Grafic 119 Structura obligațiunilor corporative în funcție de țara emitenților la 31 decembrie 2021

Fondurile de pensii facultative au investit 49% în obligațiuni corporative românești, 17% în obligațiuni corporative emise de emitenți din SUA, respectiv 15% în obligațiuni corporative emise de emitenți din Spania. Fondurile de pensii facultative au investit în obligațiuni corporative românești emise de Banca Comercială Română în procent de 29% din totalul obligațiunilor corporative, emise de UniCredit Bank SA (11%) și de alte companii (9%).

Grafic 120 Emitenții depozitelor bancare și conturilor curente la 31 decembrie 2021

Plasamentele fondurilor de pensii facultative în depozite bancare și conturi curente au înregistrat un nivel de

peste 56 milioane lei la finalul lunii decembrie a anului 2021. Principalele cinci instituții la care fondurile de pensii facultative dețin depozite bancare sau conturi curente sunt: Citibank, BRD - Groupe Société Générale SA, Banca Comercială Română, CEC Bank și OTP Bank.

Rate de rentabilitate ale fondurilor de pensii facultative

Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative au înregistrat următoarele valori la finalul lunii decembrie 2021 comparativ cu aceeași lună a anului anterior:

Tabel 109 Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative

Denumire fond de pensii facultative	Decembrie 2020	Decembrie 2021
AZT VIVACE	9,1469%	6,6472%
NN ACTIV	8,0593%	6,3409%
AEGON ESENȚIAL	8,5537%	5,0071%
AZT MODERATO	8,4399%	5,3304%
BCR PLUS	8,0767%	4,2546%
BRD MEDIO	6,6915%	2,8586%
NN OPTIM	7,2801%	4,8013%
PENSIA MEA	5,9181%	4,6112%
RAIFFEISEN ACUMULARE	7,7471%	5,3414%
STABIL	8,5176%	5,9573%

17.4. Fondurile de pensii ocupaționale

Schimbarea structurii de vârstă a populației influențată de creșterea speranței de viață și scăderea natalității, tendință care, conform estimărilor, se va menține și în următoarele decenii, va pune probleme semnificative sistemului de pensii de stat din perspectiva asigurării unui trai satisfăcător beneficiarilor. La nivel internațional s-a găsit o soluție pentru a elimina dependența exclusivă de pensia de stat, și anume promovarea pensiilor private ca instrument de economisire pe termen lung, complementar pensiei de stat. Astfel, fondurile de pensii private, cele obligatorii, dar mai ales cele facultative vor suplimenta venitul obținut din pensia de stat, astfel încât diferența dintre nivelul ultimelor venituri salariale și cele din pensie să fie cât mai mică. Fondurile de pensii private contribuie la o dezvoltare sustenabilă a cadrului macroeconomic, iar la nivel individual asigură securitate și bunăstare financiară la pensie.

Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale transpune în legislația românească prevederile Directivei UE 2016/2341, IORP II, stabilind condițiile pentru înființarea fondurilor de pensii ocupaționale. Fondurile de pensii ocupaționale au la bază o formă de parteneriat social între angajator și angajații săi, fiind totodată și un factor de stimulare și recompensare a salariaților, precum și de retenție a acestora. Astfel, angajatorul este cel care propune schema de pensii pentru toți salariații, în cadrul contractului colectiv de muncă, și, totodată, în considerarea interesului său legitim de contribuitor la fond, îi reprezintă pe aceștia în relația cu administratorul, care înființează și administrează fondul de pensii ocupaționale.

În anul 2020, au fost elaborate 14 norme în vederea implementării sistemului de pensii ocupaționale. În anul 2021, a fost emisă o singură normă în vederea detalierii unor condiții privind autorizarea administratorilor de pensii ocupaționale. De asemenea, în ședința Consiliului ASF din data de 09.02.2022 a fost aprobată cererea BCR PENSII, Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA, de autorizare ca administrator al fondurilor de pensii ocupaționale.

De asemenea, în vederea furnizării de informații utile tuturor celor interesați de conceptul, mecanismul de funcționare și beneficiile pensiilor ocupaționale, ASF a elaborat, în anul 2021, materialul „GHIDUL ANGAJATORULUI - Scheme de pensii ocupaționale”, spre a fi publicat pe pagina sa de internet. Angajatorul reprezintă o parte importantă în construcția sistemului de pensii ocupaționale, care necesită îndrumare în procesul de înființare a unei scheme de pensii ocupaționale. *Ghidul angajatorului - Scheme de pensii ocupaționale* cuprinde o serie de informații privind tipurile de scheme de pensii ocupaționale, fondurile de pensii ocupaționale, administratorii acestora, participanții la un fond, aspecte referitoare la contribuțiile, drepturile și obligațiile acestora, transferul activului personal sau încetarea plăților, precum și rolul Autorității de Supraveghere Financiară în reglementarea, autorizarea, supravegherea și controlul entităților care își desfășoară activitatea în acest domeniu.

Introducerea unei noi componente de acumulare în vederea obținerii unei pensii ocupaționale contribuie la dezvoltarea unei culturi bazate pe economisire pe termen lung și asigură un flux de capital autohton economiei prin intermediul investițiilor realizate de fondurile de pensii ocupaționale. În același timp, se creează premisele pentru asigurarea unui venit de înlocuire cât mai ridicat pentru viitorii pensionari, printr-un efort comun al angajatorilor și angajaților.

Lista de abrevieri

ADP/AS	=	Asociația pentru Pensiile Administrate Privat din România
AFIA	=	Administratori de Fonduri de Investiții Alternative
AFIASMD	=	Administratori de fonduri de investiții alternative din alte state membre care își desfășoară activitatea în România în mod direct
AFIASMS	=	Sucursale ale administratorilor de fonduri de investiții alternative din alte state membre care își desfășoară activitatea în România
AG	=	Asigurări Generale
AIFMD	=	Directiva privind administratorii fondurilor de investiții alternative
AMLA	=	Anti-Money Laundering Authority
AMLD IV	=	Directiva 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului
AOPC	=	Alte Organisme de Plasament Colectiv
APAPR	=	Asociația pentru Pensiile Administrate Privat din România
ARB	=	Asociația Română a Băncilor
ARIS	=	Absolute Return Innovative Strategies
ASE	=	Academia de Studii Economice din București
ASF	=	Autoritatea de Supraveghere Financiară
AV	=	Asigurări de Viață
BAAR	=	Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România
BERD	=	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BET	=	Bucharest Exchange Trading
BNR	=	Banca Națională a României
BSR	=	Balance Sheet Review
BVB	=	Bursa de Valori București
CAEN	=	Clasificarea activităților din economia națională
CASCO	=	Asigurări de mijloace de transport terestru
CBDF	=	Cross-border distribution of funds
CE	=	Comisia Europeană
CMU	=	Uniunea Piețelor de Capital
CNPF	=	Comisia Națională a Pieței Financiare
CNSM	=	Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială
CNSP	=	Comisia Națională de Strategie și Prognoză
CNVM	=	Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
COVID-19	=	Boală infecțioasă cauzată de coronavirusul cel mai recent descoperit
CR	=	Concentration Rate
CRD	=	Directiva privind Cerințele de Capital
CRR	=	Regulamentul privind Cerințele de Capital
CSA	=	Comisia de Supraveghere a Asigurărilor
CSD	=	Depozitar central de titluri de valoare

CSDR	=	Regulamentul (UE) 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului (UE) nr. 236/2012
CSSPP	=	Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private
DC	=	Depozitarul Central
DLP	=	Data Loss Prevention
DLT	=	Distributed Ledger Tehnology
DNB	=	Banca Națională a Olandei
DORA	=	Regulamentul privind reziliența operațională digitală pentru sectorul financiar
DR	=	Disaster Recovery
DVCAP	=	Double Volume Cap Mechanism
DvP	=	Delivery vs. Payment, principiul livrare contra plată
EBA	=	Autoritatea Bancară Europeană
EIOPA	=	Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale
EFAMA	=	European Fund and Asset Management Association
EMIR	=	Regulamentul European nr. 648/2012, privind derivatele extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții
ESAs	=	European Supervisory Authorities (Autoritățile Europene de Supraveghere)
ESEF	=	European Single Electronic Format (formatul de raportare electronic unic)
ESG	=	Factorii de mediu, sociali și de guvernanță
ESMA	=	Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe
ESRB	=	Comitetul European pentru Risc Sistemic
ETF	=	Exchange Traded Fund
FCI	=	Fondul de Compensare a Investitorilor
FDI	=	Fonduri Deschise de Investiții
FGA	=	Fondul de Garantare a Asiguraților
FGDSP	=	Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private
FIA	=	Fonduri de Investiții Alternative
FIAM	=	Fonduri de investiții alternative din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România
FDIA	=	Fonduri deschise de investiții din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România
FIAIR	=	FIA destinate investitorilor de retail
FinTech	=	Financial Technology
FÎI	=	Fonduri Închise de Investiții
FIRDS	=	Financial Instruments Reference Data System
FISMD	=	Firme de investiții din alte state membre care își desfășoară activitatea în România în mod direct
FITRS	=	Financial Instruments Transparency System
FMA	=	Financial Market Authority
FMI	=	Fondul Monetar Internațional
FNP	=	Fondul Național de Protecție

FoS	=	Libera circulație a serviciilor
FoE	=	Libertatea de stabilire
FP	=	Fondul Proprietatea
GME	=	Exercițiul Global de Monitorizare
GMW	=	Global Money Week
G-SII	=	Instituții globale de importanță sistemică
HRG	=	Grupe de riscuri omogene
IAIS	=	Asociația Internațională a Supraveghetorilor în Asigurări
IAM	=	Identity and Access Management
IAPC	=	Indicele Armonizat al Prețurilor de Consum
IFRS	=	Standardele Internaționale de Raportare Financiară
IGC	=	Institutul de Guvernanță Corporativă
IMM	=	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INCM	=	Instituții de credit din alte state membre
INFE	=	Rețeaua Internațională pentru Educație Financiară, OECD
IOPS	=	Organizația Internațională de Supraveghere a Pensilor
IOSCO	=	Organizația Internațională a Comisiilor de Valori Mobiliare
IRRD	=	Directiva privind redresarea și rezoluția în domeniul asigurărilor
ISF	=	Institutul de Studii Financiare
IT	=	Tehnologia Informației
FATF	=	Evaluarea națională de risc SB/FT
LB	=	Banca Centrală a Lituaniei
LEI	=	Legal Entity Identifier
MAE	=	Ministerul Afacerilor Externe
MAR	=	Regulamentul privind Abuzul pe Piață
MCR	=	Cerințe de Capital Minim
MF	=	Ministerul Finanțelor
MiCA	=	Regulamentul privind piețele cripto-activelor
MiFID II	=	Directiva privind Piețele de Instrumente Financiare
MIFIR	=	Regulamentul privind Piețele de Instrumente Financiare
MMFR	=	Regulamentul european privind fondurile din piața monetară
MMPS	=	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
NGFS	=	Rețeaua Băncilor Centrale și Supraveghetorilor pentru Ecologizarea Sistemului Financiar
OECD	=	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (Organisation for Economic
OECD-INFE	=	Co-operation and Development - International Network on Financial Education
ONPCSB	=	Oficiul Național de Prevenirea și Combatere a Spălării Banilor
OPC	=	Organisme de Plasament Colectiv
OPCOM	=	Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale
OPCVM	=	Organisme de Plasament Colectiv în Valori Mobiliare
ORC	=	Oficiul Registrului Comerțului
ORSA	=	Own Risk and Solvency Assessment
OTC	=	Over-The-Counter
OUG	=	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PAD	=	Poliță de Asigurare împotriva Dezastrelor
PBS	=	Prime Brute Subscrie

PCA	=	Planul de Continuitate al Afacerii
PEPP	=	Produs paneuropean de pensii personale
PIB	=	Produsul Intern Brut
PIS	=	Procedura de impunere a unei soluții
PNRR	=	Planul Național de Redresare și Reziliență
PPS	=	Procedura de propunere a unei soluții
RAF	=	Risk Assessment Framework
RBS	=	Supraveghere bazată pe riscuri
RCA	=	Asigurarea Obligatorie de Răspundere Civilă Auto
ROF	=	Regulament de Organizare și Funcționare
RRA	=	Radio România Actualități
RvP	=	Receive vs. Payment (primire contra plată)
SAI	=	Societate de Administrare a Investițiilor
SAIM	=	Societăți de administrare a investițiilor din alte state membre
SAL-FIN	=	Entitatea de Soluționare Alternativă a Litigiilor în Domeniul Financiar Nonbancar
SAR	=	Sectorul Asigurări - Reasigurări
SARS-CoV-2	=	Noul coronavirus
SARIS	=	Suspensions and Restorations Instruments System
SCR	=	Cerințe de capital de solvabilitate
SFTR	=	Regulamentul privind tranzacțiile de finanțare a valorilor mobiliare
SI	=	Societăți de investiții
SIEM	=	Security Information and Event Management
SISA	=	Societăți de investiții din alte state membre ale căror titluri de participare sunt distribuite în România
SIF	=	Societate de Investiții Financiare
SIFM	=	Societăți de investiții financiare din alte state membre
SIIF	=	Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare
SMT	=	Sistem Multilateral de Tranzacționare
SOL	=	Soluționare online a litigiilor
SOT	=	Sistem organizat de tranzacționare
SRSP/SRSS	=	Programul de Sprijinire a Reformelor Structurale
SSIF	=	Societate de Servicii de Investiții Financiare
SSPP	=	Sectorul Sistemului de Pensii Private
STS	=	Serviciul de Telecomunicații Speciale
T2S	=	Target2-Securities
TIC	=	Tehnologia informației
TRACE	=	Access to Trade Repositories Project
TREM	=	Transaction Reporting Exchange Mechanism, ESMA
TSI	=	Instrumentul de sprijin tehnic
UCITS	=	Directiva 2009/65/CE
UE	=	Uniunea Europeană
UNSAR	=	Uniunea Națională a Societăților de Asigurare și Reasigurare din România
VAN	=	Valoarea activului net
VUAN	=	Valoarea unitară a activului net
WIW	=	World Investor Week

Cuprins

Mesajul Conducerii ASF - Cuvânt înainte	5
ASF pe scurt	7
1.1. Scurtă prezentare a ASF	7
1.2. Guvernanța ASF	8
1.3. Calendarul evenimentelor importante ale Consiliului ASF în anul 2021	10
2. Provocări și realizări ASF în 2021	13
2.1. Provocările anului 2021	13
2.2. Proiecte importante derulate de ASF în 2021	22
SECȚIUNEA I – Activitatea ASF în anul 2021	29
3. Stabilitatea financiară și supravegherea macroprudențială a sistemului financiar nebancar	29
3.1. Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială	29
3.2. Identificarea și monitorizarea riscurilor, tendințelor și vulnerabilităților la adresa stabilității financiare	32
3.3. Prevenirea și diminuarea a riscului cibernetic în scopul asigurării stabilității sistemului financiar nebancar	34
3.4. Inovația financiară	36
3.5. Mecanismul de rezoluție a societăților de asigurare și a firmelor de investiții	38
4. Supravegherea microprudențială a sistemului financiar nebancar	41
4.1. Supravegherea entităților reglementate care desfășoară activități intersectoriale, identificarea și supravegherea suplimentară a grupurilor care fac parte dintr-un conglomerat financiar pentru care ASF este desemnată autoritate competentă coordonatoare și supravegherea integrată	41
4.2. Supravegherea sectorului instrumente și investiții financiare	43
4.3. Supravegherea sectorului asigurări-reasigurări	61
4.4. Supravegherea sectorului sistemului de pensii private	80
5. Reglementarea piețelor financiare nebankare	89
5.1. Activitatea de reglementări integrate	89
5.2. Activitatea de reglementare în sectorul instrumente și investiții financiare	91
5.3. Activitatea de reglementare în sectorul asigurări-reasigurări	104
5.4. Activitatea de reglementare în sectorul sistemului de pensii private	111
6. Activitatea de autorizare – avizare	121
6.1. Autorizarea/Avizarea în sectorul instrumente și investiții financiare	121
6.2. Autorizarea/Avizarea în sectorul asigurări-reasigurări	126
6.3. Autorizarea/Avizarea în sectorul sistemului de pensii private	128
6.4. Înscrierea auditorilor IT externi în Lista ASF	131

7. Protecția consumatorilor, gestionarea petițiilor și educația financiară	133
7.1. Protecția investitorilor pe piața de capital	134
7.2. Protecția consumatorilor produselor de asigurare	135
7.3. Protecția participanților la sistemul de pensii private	139
7.4. Activitatea de asistență a consumatorilor ASF în anul 2021	140
7.5. Dezvoltarea educației financiare	141
7.6. Mecanisme de garantare	147
8. Cooperarea internațională	151
8.1 Cooperare europeană	151
8.2 Cooperare internațională	152
8.3 Continuarea procesului de consolidare a capacității instituționale în acord cu măsurile, practicile și prioritățile strategice promovate la nivelul autorităților europene	154
8.4 Sprijin pentru consolidarea supravegherii, guvernanței corporative și a managementului riscului în sectorul financiar din Republica Moldova	156
8.5 Actualizarea și armonizarea cadrului legislativ sectorial – piața de capital, piața asigurărilor-reasigurărilor și piața pensiilor private	156
9. Întărirea guvernanței instituționale	159
9.1. Dezvoltarea infrastructurii IT	159
9.2. Managementul resurselor umane	162
9.3. Funcția de prevenire a spălării banilor	165
10. Transparența decizională și informarea publică	171
10.1. Comunicarea și transparența instituțională	171
10.2. Relația cu mass-media și mediul online	173
10.3. Activitatea juridică a ASF	175
10.4. Activitatea SAL-FIN	178
11. Situațiile financiare ale ASF și raportul de audit	183
12. Programul de activități al ASF pentru anul 2022	203
SECȚIUNEA II – Evoluția piețelor financiare nebancare în anul 2021	217
13. Contextul macroeconomic și internațional	217
13.1. Contextul macroeconomic	218
13.2. Contextul internațional al pieței de capital	222
13.3. Contextul internațional al pieței asigurărilor	225
13.4. Contextul internațional al pieței pensiilor private	229

14. Entități supravegheate de ASF, relevante din punct de vedere sistemic	235
15. Evoluția pieței de capital în anul 2021	241
15.1. Piața primară și statistici emitenți	242
15.2. Piața secundară	252
15.3. Intermediarii	263
15.4. Organismele de plasament colectiv	268
16. Evoluția pieței de asigurări în anul 2021	281
16.1. Societățile de asigurare	282
16.2. Sucursalele	320
16.3. Brokerii de asigurare și/sau reasigurare	325
17. Evoluția pieței pensiilor private în anul 2021	339
17.1. Piața pensiilor private din România	340
17.2. Fondurile de pensii administrate privat – Pilonul II	343
17.3. Fondurile de pensii facultative – Pilonul III	353
17.4. Fondurile de pensii ocupaționale	363

